

VLAAMSE RAAD

ZITTING 1984-1985

14 JANUARI 1985

ONTWERP VAN DECREET

houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap
voor het begrotingsjaar 1985

VERSLAG

namens de Commissie voor Financiën en Begroting
uitgebracht door de heer F. Vermeiren

Samenstelling van de Commissie :

Voorzitter : de heer J. Pedé.

Vaste leden : de heren A. d'Alcantara, C. De Clercq, J. Dupré, M. Olivier, G. Verhaegen, H. Weckx ;
de heren L. Bril, D. Horlait, J. Pedé, F. Vermeiren ;
de heer M. Colla, mevrouw L. Detiège, de heer F. Willockx ;
de heren R. Maes, F. Van Steenkiste.

Plaatsvervangers :

de heren C. Marchand, P. Tant, A. Van Nevel ;
de heren E. Beysen, F. Verberckmoes ;
de heren J. De Bremaeker, J. Van Elewyck ;
de heer J. Thys.

Zie :

8 (1984-1985)

- Nr. 1 : Ontwerp van decreet + Bijlagen
- Nrs. 2 tot 8 : Amendementen

7 (1984-1985)

- Nr. 1 : Algemene toelichting

INHOUD

	Blz.
Werkwijze in de Commissie	3
I. Algemene bespreking	4
II. Verslagen uitgebracht door de verslaggevers van de diverse bevoegde commissies	
A. Verslagen over aangelegenheden van artikel 59bis van de Grondwet	
1. Verslag uitgebracht namens de Commissie voor buitenlands beleid door de heer C. De Cooman	11
2. Verslag uitgebracht namens de Commissie voor onderwijs door mevrouw M. Panneels-Van Baelen	22
3. Verslag uitgebracht namens de Commissie voor bijstand aan personen door de heer H. Van Wambeke	35
4. Verslag uitgebracht namens de Commissie voor gezondheidsbeleid door de heer J. De Bremaeker	60
5. Verslag uitgebracht namens de Commissie voor culturele aangelegenheden en pedagogische en didactische vorming door de heer E. Desutter	74
6. Verslag uitgebracht namens de Commissie voor mediabeleid door de heer J. Bosmans	147
B. Verslagen over aangelegenheden van artikel 107quater van de Grondwet	
1. Verslag uitgebracht namens de Commissie voor huisvesting door de heer A. Coppieters	167
2. Verslag uitgebracht namens de Commissie voor binnenlandse aangelegenheden door de heer P. Tant	175
3. Verslag uitgebracht namens de Commissie voor leefmilieu en waterbeleid door mevrouw C. Boeraeve-Derycke	183
4. Verslag uitgebracht namens de Commissie voor ruimtelijke ordening, landinrichting en natuurbehoud door de heer G. Beerden	203
5. Verslag uitgebracht namens de Commissie voor economisch, tewerkstellings- en energiebeleid door de heer P. Deprez	231
III. Voortzetting van de algemene bespreking	259
IV. Bespreking van de decreettabel	264
V. Artikelsgewijze bespreking	265
VI. Eindstemming	272
Tekst aangenomen door de Commissie	273
Bijlage	
Opsplitsing van de uitgavenbegroting over de diverse gespecialiseerde commissies	288

DAMES EN HEREN,

Uw Commissie voor financiën en begroting onderzocht op 27 november 1984 en 10 januari 1985 het ontwerp van decreet houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1985.

Teneinde dit verslag in zijn totale context te plaatsen zijn wij zo vrij de geïnteresseerde lezer eveneens te wijzen op de documenten die betrekking hebben op de middelenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1985, meer in het bijzonder het verslag van collega M. Olivier bij deze middelenbegroting (Stuk 6 (1984-1985) – Nr. 2) alsmede ons verslag bij de drie aanpassingen van de begroting van het begrotingsjaar 1984 (Stuk 11 (1983-1984) – Nr. 2).

WERKWIJZE IN DE COMMISSIE

Er moge hier worden op gewezen dat de voorliggende begroting op functionele wijze over de diverse gespecialiseerde Commissies van de Raad werd opgesplitst (zie bijlage).

Deze Commissies van de Raad die bij uw Commissie voor financiën en begroting eveneens verslag uitbrachten, zijn de volgende :

A) Commissies bevoegd voor aangelegenheden voorzien bij artikel 59bis van de Grondwet :

1. de Commissie voor buitenlands beleid ;
2. de Commissie voor onderwijs ;
3. de Commissie voor bijstand aan personen ;
4. de Commissie voor gezondheidsbeleid ;
5. de Commissie voor culturele aangelegenheden en pedagogische en didactische vorming ;
6. de Commissie voor mediabeleid.

B) Commissies bevoegd voor aangelegenheden voorzien bij artikel 107quater van de Grondwet :

1. de Commissie voor huisvesting ;
2. de Commissie voor binnenlandse aangelegenheden ;
3. de Commissie voor leefmilieu en waterbeleid ;
4. de Commissie voor ruimtelijke ordening, landinrichting en natuurbehoud ;
5. de Commissie voor economisch, tewerkstellings- en energiebeleid,

Wat de procedure betreft werd artikel 62, punt 2 van het Reglement van Orde van de Vlaamse Raad toegepast.

Voor de interpretatie van dit artikel werd net zoals voor de vorige uitgavenbegroting, gesteund op een vroegere beslissing van het Bureau van de Vlaamse Raad dd. 29 november 1983.

Tenslotte dient er te worden op gewezen dat de gespecialiseerde Commissies aan de hun toekomende aangelegenheden niet alleen een grondige bespreking hebben gewijd, maar dat zij ook over de onder hun Commissie ressorterende begrotingsposten van de decreettabel hun goed- of afkeuring hebben uitgebracht. Uiteraard greep er ook een eindstemming per Commissie plaats.

De stemmingen over de artikelen van het ontwerp van decreet en de eindstemming over het gehele voorliggend ontwerp van decreet werden aan uw Commissie voorbehouden. Uiteraard behandelde de Commissie van financiën en begroting eveneens de specifiek onder haar bevoegdheid ressorterende secties en artikelen van de decreettabel.

1. ALGEMENE BESPREKING

Bespreking van de opmerkingen van het Rekenhof

Op de eerste vergadering van 27 november 1984 attendeert de afgevaardigde van het Rekenhof er vooreerst op dat de begrotingsdocumenten onvolledig zijn, vermits de begrotingen van de BRT, de VWZ en de WZK – drie organismen van de categorie B van de wet van 16 maart 1954 – ontbreken als bijlage, wat tevens het geval is met de begroting van de NCC. Meer in het bijzonder voor de BRT-begroting herinnert hij aan de noodzaak tevens te beschikken over de vastleggings- en betalingskredieten van het investeringsfonds van de BRT, een document dat de jongste jaren vaak achteraf diende toegevoegd aan de stukken.

Een eerste opmerking, door de afgevaardigde van het Hof geformuleerd, betreft de toetsing van de begrotingsvoorstelling aan twee materiële decreten die dit afgelopen jaar werden aangenomen door de Raad.

Op 29 mei 1984 werd het decreet aangenomen houdende oprichting van het Vlaams Commissariaat-generaal voor Toerisme, instelling onderworpen aan de regels van categorie B van de wet van 16 maart 1954. Een normale tenuitvoerlegging van dit decreet zou de begroting van 1985 grondig beïnvloed hebben, namelijk de Secties 49 (Toerisme) en 96 (Instellingen van openbaar nut), wat thans niet het geval is door het uitblijven van het opstarten van deze nieuwe gemeenschapsinstelling. Het ontbreken van de begroting van deze instelling zal in de loop van het jaar 1985 een specifieke moeilijkheid veroorzaken mocht men geneigd zijn, via deze instelling, andere subsidiëeringsnormen te hanteren dan deze welke thans van toepassing zijn in de sector toerisme. Hierbij wordt verwezen naar artikel 10 van de Cultuurpactwet van 16 juli 1973. Vermits vooralsnog decretale normen ontbreken (behoudens voor logiesverstrekkende hotels) duldt het Rekenhof de toepassing van de oude reglementeringen per koninklijk besluit – bv. in afwachting van een decreet over het sociaal toerisme – voor zover het begrotingsdecreet hiervoor specifieke kredieten uittrekt. In afwachting zal de begroting van de nieuwe instelling „Vlaams Commissariaat-generaal voor Toerisme” dus niet mogen innoveren inzake toelagen, noch in de normen, noch in de posten op naam.

Op 30 oktober 1984 werd het decreet aangenomen dat de bekrachtiging inhoudt van het Executievebesluit van 4 juli 1984 betreffende de subsidiëring van de restauratiewerken aan beschermde monumenten bestemd voor de eredienst. De oude regeling beschouwde dit als een aangelegenheid 107quater (blijkbaar ten onrechte), maar het decreet laat thans geen twijfel over : het is een 59bis aangelegenheid. De kredieten der Secties 78 en 85 (Monumentenzorg en Regionale/lokale besturen) zijn dus niet conform het decreet opgevat, wat ook op andere zaken een weerslag heeft (bijvoorbeeld de artikelen 2, 3 en 5 1). Moet de begroting dan beschouwd worden als een afbreuk aan het materieel decreet ?

Een tweede opmerking van de afgevaardigde van het Rekenhof geldt de verschillende behandeling van de twee door het Hof aangeklaagde gevallen van onwettige verlening van gemeenschapswaarborg. Zowel de Raad als de Executieve werden in de loop van het jaar 1984 op de hoogte gebracht van de opmerkingen van het Hof over de dossiers „Mediatheek” en „Philharmonie”.

Thans wordt vastgesteld dat het bezwaar van de ontbrekende rechtsgrond voor de vaste verbintenis tot latere betoelaging

wordt ondervangen door een specifiek krediet ad hoc voor de „Mediatheek” (titel 1, Sectie 40, art. 33.58.02 – „toelage als tussenkomst in de eindverrekening”). De vraag rijst dus : quid met het geval van „De Philharmonie van Vlaanderen”, want het krediet onder artikel 52.08.02 van titel II, Sectie 47, is onveranderd. Bij ontstentenis van een oplossing zoals voor de Mediatheek, is een machtigingsdecreet voor het geval van de Philharmonie noodzakelijk.

Een ondergeschikte vraag hoort hierbij aan te sluiten : zijn er nog dergelijke „gewaarborgde schulden” in omloop ? Het Rekenhof kan die slechts terloops ontdekken en kan dus ter zake geen garantie aan de Raad bieden.

Tenslotte wordt een materiële foutesignaleerd in artikel 52 van het ontwerp-decreet. Hierin wordt ten onrechte artikel 48 geciteerd.

De Voorzitter van de Vlaamse Executieve antwoordt dat de ontbrekende documenten tijdig en vóór elke bespreking ten gronde in de gespecialiseerde commissies en a fortiori in deze commissie voor financiën en begroting zullen worden ingediend.

Op de commissievergadering van 8 januari 1985 antwoordt de Voorzitter van de Vlaamse Executieve zeer uitgebreid en als volgt op de opmerkingen van de afgevaardigde van het Rekenhof :

1) Vlaams Commissariaat-generaal voor Toerisme

Het is voorbarig om thans reeds een krediet te voorzien voor deze nog operationeel te maken parastatale. Bij het samenstellen van de Raad van Beheer zullen de vertegenwoordigers in deze Raad op de hoogte gebracht worden van de bepalingen van artikel 10 van de cultuurpactwet van 16 juli 1973, die dienen te worden nageleefd.

Volledigheidshalve voegt de Voorzitter van de Vlaamse Executieve eraan toe dat er over deze problematiek heelwat bevoegdheidsbetwisting heeft plaatsgegrepen.

Vooreerst bracht de Raad van State uitgebreid advies uit over de bevoegdheidsafbakening. Vervolgens heeft het Overlegcomité gesteld dat de hele toeristische aangelegenheid een gemeenschapsaangelegenheid is, uitgezonderd de vestigingsvoorwaarden.

Tenslotte kan worden gesteld dat tot op heden de bevoegde nationale Minister de beslissing van het Overlegcomité nog steeds niet uitvoerde. Dit alles heeft tot gevolg dat het vooropgestelde Commissariaat-generaal voor Toerisme nog niet van start is gegaan.

In ieder geval, aldus nog de Voorzitter van de Vlaamse Executieve, heeft de Vlaamse Executieve beslist deze instelling zo spoedig mogelijk operationeel te worden.

Nog in dit verband stelt een lid de vraag hoe men dan binnen Brussel-Hoofdstad tewerk zal gaan.

De Voorzitter van de Vlaamse Executieve antwoordt hierop dat de culturele aangelegenheid „toerisme” ook binnen Brussel-Hoofdstad wordt opgesplitst. Niets belet echter dat aldaar tussen beide grote Gemeenschappen akkoorden worden afgesloten.

2) Restauratiewerken aan beschermde monumenten bestemd voor de eredienst

Er werd voldaan aan de gemaakte opmerkingen. Deze maken het voorwerp uit van de amendementen die door de

Vlaamse Executieve bij de Vlaamse Raad werden ingediend en ter bespreking voorliggen.

3) Onwettige verlening van gemeenschapswaarborg

Het betreft hier in feite geen gemeenschapswaarborg maar het ten laste nemen van de jaarlijkse begrotingen van de Vlaamse Gemeenschap van de budgettaire weerslag van een consolidatielening.

Om tegemoet te komen aan de gestelde opmerkingen zal in het aanpassingsblad bij de begroting 1985 volgende decreetsbepaling worden opgenomen :

De overeenkomst tussen de Vlaamse Gemeenschap en het Gemeentekrediet van België, afgesloten op 18 augustus 1983, in overeenstemming met de beslissing van de Vlaamse Executieve dd. 28 juli 1983, houdende verbintenis om voor de duur van 20 jaar jaarlijks de nodige subsidies toe te kennen aan de vzw „De Philharmonie van Vlaanderen” om haar in staat te stellen haar leningslasten met betrekking tot een consolidatielening van 40.000.000 frank op de gestelde vervaldagen te betalen aan het Gemeentekrediet van België, wordt goedgekeurd.

Tenslotte wenst de Voorzitter van de Vlaamse Executieve nog even terug te komen op de bemerkingen meermaals gemaakt door het Rekenhof in verband met de bepalingen van artikel 10 van de cultuurpactwet. De stelling dat nieuwe kredieten via deliberaties geopend ten bate van met naam genoemde begunstigde instellingen slechts kunnen vereffend worden na de goedkeuring door de Vlaamse Raad van het regulariserende begrotingsdecreet lijkt hem niet helemaal conform de bepalingen van artikel 12 van hetzelfde decreet en zeker in contradictie met de geest van artikel 24 van de comptabiliteitswet.

Inderdaad, indien deze stellingname door de Vlaamse Raad wordt onderschreven kan de Executieve nooit meer dringend ingrijpen door het voorzien van nieuwe kredieten indien de actualiteit dit vereist.

Om de geest van het cultuurpact in deze te respecteren, met name het vermijden van elk favoritisme of willekeur in verband met geplande subsidiëring wordt volgende regeling ter overweging gegeven.

Deliberaties, vergezeld van de aangekondigde explicatieve nota's en die regelmatig ter kennis van de Raad worden gebracht kunnen aanleiding geven tot het samenroepen op regelmatige tijdstippen van ofwel de Commissie voor financiën en begroting ofwel van een inhoudelijk gespecialiseerde Commissie, bijvoorbeeld deze van culturele aangelegenheden en pedagogische en didactische vorming.

Hier kan of kunnen de bevoegde Gemeenschapsminister(s) de beslissingen van de Executieve toelichten en toetsen aan de mening van de leden van de Commissie. Indien deze geen aanleiding geven tot ernstige kritiek, zou de betaling in afwachting van latere regularisatie door het goedstemmen van het begrotingsdecreet toch dringend kunnen gebeuren.

Tenslotte verklaart de Voorzitter van de Vlaamse Executieve na rijp beraad, voorstander te zijn van het indienen van één aanpassing per begrotingsjaar in plaats van het systematisch indienen van verschillende aanpassingen.

Een lid verklaart dan vooreerst de Vlaamse Executieve te bedanken voor het zeer gedocumenteerd antwoord op de opmerkingen van de afgevaardigde van het Rekenhof.

Vervolgens breekt hij een lans opdat de techniek van het in-

dienen van verschillende bij bladen per begrotingsjaar zou worden gehandhaafd.

Tenslotte wijst hij erop dat de Cultuurpactwet een weerslag is van een belangrijke, tussen politieke partijen afgesloten overeenkomst. Een interpretatie van bepaalde artikelen van deze wet naar aanleiding van de uitgavenbegroting, acht hij dan ook ondenkbaar. Hij verwerpt dan ook elke mogelijke wijziging aan de geest of letter van de Cultuurpactwet ter gelegenheid van de behandeling van deze begroting. Meer bepaald wijst hij erop dat in artikel 12 van de Cultuurpactwet voorziene „nieuwe experimentele initiatieven” duidelijk omschreven zijn door de voorbereidende werkzaamheden van deze wet.

Hetzelfde lid voegt er nog aan toe dat de toe te kennen toelagen uiteraard niet altijd voor nieuwe initiatieven gelden. Hij stelt echter wel in te zien dat ter zake uitzonderlijk praktische problemen kunnen rijzen. Een oplossing moet mogelijk zijn, maar deze moet dan ook de consensus van alle ideologische en filosofische strekkingen meedragen.

Hij besluit dan ook met te stellen dat deze probleemgevallen aan de Vaste Nationale Cultuurpactcommissie voor advies kunnen worden voorgelegd ofwel de Vlaamse Executieve zelf schriftelijk suggesties aan een bevoegde commissie van de Vlaamse Raad kan overleggen.

De Voorzitter van de Vlaamse Executieve stelt voor dat in de toekomst de deliberaties die nu aan de Vlaamse Raad worden overgemaakt, in commissie te behandelen. Hij herinnert er in dit verband tevens aan dat totnogtoe alle deliberaties in de Executieve eenparig werden goedgestemd.

Tenslotte wijst hij er op dat hoe dan ook nieuwe initiatieven steeds moeten kunnen worden op gang gebracht. Hij vraagt dan ook dat de aangelegenheid niet te streng zou worden geformaliseerd.

Tenslotte is de Commissie het eens om te stellen dat in deze aangelegenheid alleszins een consensus noodzakelijk zal zijn.

Vervolgens dankt de afgevaardigde van het Rekenhof de Executieve voor de verstrekte toelichting. In algemene zin stipt hij aan dat, wat de toepassing van artikel 24 van de Comptabiliteitswet betreft, de Executieve voor een aantal deliberaties nu een degelijke uitleg heeft verstrekt. Daar de aangekondigde explicatieve nota's bij voorbaat zullen overgemaakt worden aan het Rekenhof, zal deze instelling in de toekomst over meer uitleg beschikken.

Inzake de kritiek op de toepassing van artikel 24 stelt hij dat deze op de volgende filosofie is gebaseerd : het Rekenhof rapporteert bij de Raad telkens het vaststelt dat de prerogatieven van de Raad geschonden werden (onder andere art. 10 van de Cultuurpactwet). Verder bevatten sommige deliberaties begrotingsruiters. Het is duidelijk dat onder geen enkele omstandigheid de Executieve een verjaring kan opheffen. Dit moet een prerogatief van de Raad blijven ; het is geen verrichting volgens artikel 24 van bovenvermelde comptabiliteitswet.

De afgevaardigde van het Rekenhof formuleert een tweede reeks opmerkingen. Het Rekenhof stelt vast dat de Executieve competent is. De Executieve verantwoordt echter onvoldoende de maatregelen. De deliberaties komen te laat : bij het ordonnanceren motiveert men, maar de verbintenis komt veel vroeger. Dit is een overtreding van artikel 11 van de Comptabiliteitswet waarbij geen enkele Minister uitgaven mag doen boven en zonder zijn begroting.

De Executieve krijgt als college wel de macht in bepaalde gevallen dit bedrag te overbruggen. Onder meer over dit aspect werd niets gehoord.

Met betrekking tot artikel 24 in het algemeen, belicht de afgevaardigde van het Rekenhof de filosofie rond het probleem van de meerdere bijbladen. De tekst van de wet mag niet vergeten worden : een regulariserend blad moet onmiddellijk worden ingediend indien het bedrag 10 miljoen frank bedraagt of hoger is dan 15 % van het betrokken krediet. De Raad en de Commissie zijn vrij de bespreking ervan uit te stellen. De afgevaardigde van het Rekenhof stelt dat de hier gehoorde interpretatie hiervan afwijkend is.

Met betrekking tot de interpretatie van artikel 10 van de Cultuurpactwet ten opzichte van de mogelijkheid gecreëerd door artikel 24 van de Comptabiliteitswet is deze nu verschillend met deze terug te vinden in het verslag van de heer R. Maes van vorig jaar (stuk 14-A (1983-1984) – Nr. 2).

Artikel 12 van de Cultuurpactwet stelt dat dit uitzonderingen zijn die op een beperkende wijze dienen geïnterpreteerd te worden. Ook het Rekenhof treedt deze stelling bij : een initiatief dat bestaat, kan niet zomaar via artikel 12 betoelaagd worden. Het experiment moet nieuw zijn en niet de betoelaging. Artikel 12 kan enkel dienen om nieuwe initiatieven gedurende een korte periode te steunen. De afgevaardigde van het Rekenhof verwijst naar een aantal voorbeelden uit de begroting 1984 die op basis van een algemene deliberatie (49 en 51) volgens artikel 24 gesteund werden : de Zoo van Antwerpen, De Singel van Antwerpen, de Ancienne Belgique te Brussel, de Opera voor Vlaanderen, de N.C.C. enz.

Hierbij het artikel 12 invoeren kan niet worden goedgepraat. Het Rekenhof zou zich eventueel kunnen aansluiten bij de mening van de Vlaamse Raad. In afwachting hiervan wacht het Rekenhof de verdere uitleg van de Executieve af. In algemene zin wordt toch voorbehoud gemaakt voor het verwijzen naar artikel 12.

De Voorzitter van de Vlaamse Executieve wijst op het bestaan van een aantal misverstanden. Twee algemene beraadslagingen zijn het voorwerp van aanpassingen. Hij verklaart de artikelen 10 en 12 te hebben ingeroepen naar aanleiding van een aantal *factuele* dossiers. Indien het Rekenhof kan akkoord gaan, zal een duidelijkere motivering worden verstrekt. De Administratie van Begroting in de Vlaamse administratie is onbestaande ; zij bestaat enkel op papier. De hoogste ambtenaar is de directeur-generaal ; daaronder staat direct een bestuurssecretaris met enkele personeelsleden van de niveaus 2,3 en 4. Het is niet zijn fout dat de ambtenaren niet werden overgeheveld. Het hele begrotingswerk gebeurt door het Minister van Financiën en Begroting en de kabinetten van de twee gemeenschapsministers bevoegd voor de begroting van de Vlaamse Gemeenschap. Dit stelt een heel aantal problemen.

De Voorzitter van de Executieve stelt dat de wet gerespecteerd wordt bij de toepassing van artikel 24. Met betrekking tot het gebruik van begrotingsruiters spreekt hij van „lichte cavalerie”. Inzake de drie verjaringsdossiers meent hij dat de belanghebbenden niet mogen worden gestraft voor door de administratie begane fouten. Het is niet hun schuld dat door de gewestvorming een administratieve chaos werd gecreëerd. Indien de Raad dit artikel schrapt, betekent dit een grote onrechtvaardigheid tegenover deze schuldeisers.

De Gemeenschapsminister van Financiën en Begroting had graag van de afgevaardigde van het Rekenhof enige toelichting over het ogenblik waarop de deliberaties in de Executieve moeten worden genomen. Hij verwijst naar K46 : de onteigening van de openluchtcentra te Overijse. De deliberatie mag niet gebeuren bij het nemen van de principiële beslissing. Men kan dan niet voorzien welke de financiële weerslag zal zijn. Alleen op het einde van het voornemen kan men ramen.

Dit is niet mogelijk wanneer men met onbenoemde bedragen te maken heeft. De deliberatie is een uitvloeisel van een principiële beslissing. Een onmiddellijke formele deliberatie is dus moeilijk.

De afgevaardigde van het Rekenhof antwoordt de Gemeenschapsminister dat deze instelling heeft vastgesteld dat door de Gemeenschapsminister van Cultuur reeds een bedrag van 88 miljoen frank werd genoemd.

Het onteigeningsbesluit door de Executieve dateert van 14 maart 1984 en is dus, formeel gesproken, een beslissing van de Gemeenschap. Het beginsel hierbij is de interne besluitvorming.

De Gemeenschapsminister van Financiën en Begroting wijst op het feit dat in een onteigeningsprocedure de verbintenis ontstaat wanneer de vrederechter een beslissing genomen heeft over het te consigneren bedrag. Slechts dan moet de begrotingsbeslissing tot uitgave van het juiste bedrag gebeuren.

Hij verklaart in dit verband tevens de mening te zijn toegedaan dat de verbintenis tot betalen ontstaat op het ogenblik van de consignatie.

Een lid treedt deze stelling bij.

De afgevaardigde van het Rekenhof wijst erop dat met betrekking tot de controle op de verbintenissen van de uitvoerende macht, het precieze bedrag niet vereist is. De uitgave moet kunnen getoetst worden aan de machtiging. Dit dient dus niet te gebeuren op het moment dat het juiste bedrag gekend is. De vastlegging gebeurt op het moment dat men zich verbindt : dit is dus een raming.

De filosofie van het vroegste moment dient gehuldigd. Bovenvermeld geval van de onteigening is eerder een randgeval.

In zijn repliek op de uiteenzetting van de Voorzitter van de Vlaamse Executieve stelt de afgevaardigde van het Rekenhof dat deze beraadslaging inzake artikel 24 een executoire beslissing is. Het is geen prerogatief van de Executieve om de verjaring in een aantal gevallen op te lossen. Het Rekenhof maakt enkel opmerkingen daar waar de prerogatieven van de Raad niet worden erkend.

De afgevaardigde van het Rekenhof heeft de indruk dat de administratie van de Vlaamse Gemeenschap niet duidelijk het onderscheid merkt tussen artikel 24 van de Comptabiliteitswet en een ontwerp van decreet zelf.

Hij heeft de indruk dat alles wat men in bijbladen wenst te zetten via dit artikel 24 gebeurt.

Ook wijst hij er op dat het niet juist is dat er slechts drie gevallen van verjaring zijn : er zijn er meer.

De Voorzitter van de Executieve stipt aan dat deze drie gevallen enkel slaan op de sector Monumentenzorg.

De afgevaardigde van het Rekenhof verduidelijkt op dit punt dat het zeker niet steeds om administratieve fouten ging. Eén geval is zeker het gevolg van een fout van de toelagetrekker. De twee andere gevallen waren te wijten aan fouten der administratie.

Inzake het Commissariaat-generaal voor Toerisme wijst de afgevaardigde van het Rekenhof er op dat zijn eerste interventie als alert bedoeld was. Het betreft hier een parastatale B. Zolang alle materies geen voorwerp zijn van normatieve decreten, blijven de vroegere reglementaire besluiten (o.m. KB's) van toepassing en dit zolang de Raad de kredieten stemt. De

Raad van Beheer van deze parastatale mag echter niet innoveren.

Hij verklaart zich tevreden met de goedkeuringsakte inzake „De Philharmonie van Vlaanderen”.

De afgevaardigde van het Rekenhof merkt opdat er inzake de codes van de kredieten van de monumentale kerken veel overgeboekt werd tussen oude en nieuwe gevallen. Hij stelt de vraag of er bewust beperkt werd tot die kredieten. De betoelaging der monumentale kerken kan op twee manieren gebeuren. De beperkende reductie van artikel 51 laat niet meer toe dergelijke werken in 1985 te prefinancieren. Artikel 51 refereert naar de reglementering waar men de monumentale kerken heeft uitgetrokken. Daardoor vervalt de financieringsmogelijkheid.

De afgevaardigde van het Rekenhof stelt tevens de vraag of het Besluit van de Executieve inzake de verdeling van de bevoegdheden niet moet worden gewijzigd. De voorziene overboeking met aanhouding van littera C is niet informatief, maar bevoegdheidscreërend. Het komt aan de Executieve toe de bevoegdheden toe te wijzen via besluit van de Executieve.

De Voorzitter van de Executieve verklaart van laatstgenoemde aanmerking nota te hebben genomen.

II. VERSLAGEN UITGEBRACHT DOOR DE VERSLAGGEVERS VAN DE DIVERSE BEVOEGDE COMMISSIES

A. VERSLAGEN OVER AANGELEGENHEDEN VAN ARTIKEL 59BIS VAN DE GRONDWET

A.I. Verslag namens de Commissie voor buitenlands beleid uitgebracht door de heer C. De Cooman

EERSTE DEEL – BEGROTING VAN HET CGICS EN VAN DE NEDERLANDSE TAALUNIE

I. Inleiding door de heer Gemeenschapsminister

Ter inleiding van de bespreking van de kredieten voorzien op de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1985, Titel VII – Instellingen van openbaar nut, Commissariaat-generaal voor de internationale culturele samenwerking, geeft de heer Gemeenschapsminister van cultuur, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, een toelichting bij het beleid. Hierbij behandelt hij achtereenvolgens de inkomsten en uitgaven, de begrotingsvoorstellen en de verantwoording voor de verschillende uitgavencategorieën.

A. Overzicht van inkomsten en uitgaven

De totale uitgaven voorzien in het begrotingsontwerp 1985 van het CGICS worden geraamd op 430,3 miljoen frank. De begroting voor 1985 wordt in evenwicht ingediend waarbij rekening werd gehouden en met een geraamde dotatie van de Vlaamse Gemeenschap t.b.v. 419,5 miljoen frank. Dit betekent een procentuele vermindering van 8,5 procent tegenover de begroting van ICS voor 1984. Aangezien de opgelegde vermindering niet kan aangerekend worden op de personeelskosten worden de verminderings uitsluitend toegepast op alle werkings- en functionele kosten, die met bijna 20 procent worden verminderd.

Overzicht van de inkomsten

1. Dotatie van de Vlaamse Gemeenschap (41)	419,5 miljoen fr.
2. Functionele opbrengsten (42)	3,3 miljoen fr.
3. Ontvangsten voor orde (43)	0,1 miljoen fr.
4. Opbrengsten en tegeldemaking van goederen uit het patrimonium (44)	0,1 miljoen fr.
5. Bijzondere ontvangsten (45)	7,3 miljoen fr.
Totalen (1-5)	430,3 miljoen fr.

Overzicht van de uitgaven

1. Personeelsuitgaven (5 1)	179,3 miljoen fr.
2. Werkingskosten C.G.I.C.S. (52)	42 miljoen fr.
3. Functionele culturele kredieten (53)	189,6 miljoen fr.
4. Werkingskosten V.C.C. Amsterdam (54)	17,2 miljoen fr.
5. Patrimoniale uitgaven en diversen (55-56)	2,2 miljoen fr.
Totalen (1-5)	430,3 miljoen fr.

B . Begrotingsvoorstelling

Aan het begrotingsplan van het CGICS werden voor het begrotingsjaar 1985 enkele wijzigingen aangebracht in ver-ge-

lijking met de vorige begrotingsjaren. Deze wijzigingen hebben tot doel de imputatie van bepaalde uitgaven te vereenvoudigen. Tijdens vorige begrotingsjaren bleek immers dat tal van uitgaven dienden te worden aangerekend op verschillende begrotingsartikels, zo werden bijvoorbeeld verzekeringen en tentoonstellingen aangerekend op een begrotingsartikel voor verzekeringen, de transportkosten op een ander artikel, kosten in verband met de publicaties op een derde artikel enzovoort. De kostprijs van bepaalde activiteiten kon daardoor niet duidelijk uit de begrotingscijfers worden afgelezen. Om aan deze situatie te verhelpen werden bepaalde begrotingsartikels samengevoegd of gesplitst naargelang de functionele noodwendigheden.

Binnen de meeste begrotingsartikels (5 cijfers) werden nauwkeuriger indelingen nagestreefd zoals bijvoorbeeld artikel 532.02 (de sectoren Jeugd (532.02.06), Bibliotheekwezen (532.02.07), Sport (532.02.08), Volksontwikkeling (532.02.09)), daar waar in vorige begrotingen deze 4 posten (littera) onder 1 post werden opgenomen. Deze indeling in meer littera kan alleen de duidelijkheid van de aanrekeningen verhogen. Op vraag van de Inspectie van Financiën werden verder nog andere begrotingsposten samengevoegd, bijvoorbeeld het huidige artikel 5 11.01 en 5 11.02 in verband met personeelsuitgaven. In de begroting 1982-1984 waren deze kredieten terug te vinden gespreid over een groter aantal begrotingsartikels. Vermits het CGICS haar personeel betaalt via de Centrale Dienst der Vaste Uitgaven, vereenvoudigt deze begrotingswijziging in grote mate de aanrekeningen. Een en ander heeft voor gevolg dat vergelijkingen tussen de begroting 1985 en de begrotingen voor het lopend jaar en de vroegere begrotingsjaren misschien moeilijker worden, maar dit probleem werd zeker opgevangen door de bijvoeging van zeer duidelijke en uitvoerige verantwoordingsdocumenten.

C. Verantwoording voor de verschillende uitgavencategorieën

Bij de berekening van personeelsuitgaven en werkingskosten werd rekening gehouden met de begrotingsnormen die voor 1985 werden opgelegd.

1. Personeelsuitgaven

De personeelsuitgaven (hfdst. 51) stijgen met circa 11 procent.

Uitgaven 1984 : 157,8 miljoen fr. (nl. 164,6 - 7,0)

Uitgaven 1985 : 178,5 miljoen fr.

Hierbij moet er ook rekening worden gehouden met verminderde terugvorderingen voor gedetacheerd personeel, namelijk enkel de terugvordering van wedden van de detacheringen naar de nationale kabinetten (circa 7,3 miljoen frank).

2. Werkingskosten

De werkingskosten (hfdst. 52) verminderen met meer dan 25 procent rekening houdend met beslissing Vlaamse Executieve.

Werkingskosten 1984 (hfdst. 52) : 56,8 miljoen fr.

Werkingskosten 1985 : 42,0 miljoen fr.

3. Functionele culturele kredieten

De functionele culturele kredieten belopen in 1985 189,6 miljoen frank tegenover 232,05 miljoen frank in 1984, wat een vermindering betekent van ruim 18 procent. Met deze 189,6 miljoen frank functionele kredieten dient de multilaterale samenwerking te worden gefinancierd, de bilaterale samenwerking

king binnen de 47 culturele akkoorden, de culturele uitwisselingen buiten de culturele akkoorden evenals de uitstraling van de Nederlandse letteren. Het hoeft geen betoog dat deze samenwerkings- en uitwisselingsprogramma's gezien de opgelegde budgettaire beperking worden teruggeschroefd.

Een belangrijk deel van verstrekte toelagen zijn nochtans bestemd om personeelskosten te dekken. Voor bepaalde subsidies kan het aandeel van de personeelskosten tot 90 procent oplopen. In het bijzonder geldt dit voor de zogenaamde „grote subsidies” zoals de toelagen aan de stichting Lexicologie, Lectoraten, Toelagen aan Vlaamse organisaties en verenigingen in het buitenland (Rome, Luxemburg, Osaka, enz.).

Vermits bovendien de maandelijksse toelage voor bursalen die door de Vlaamse Gemeenschap worden verleend veel lager zijn dan die van de partnerlanden, wordt voor 1985 een verhoging van de maandbedragen voorzien in uitvoering van de culturele akkoorden.

Verder wordt 1985 gekenmerkt door een bijzondere viering die vooral in het kader van de Vlaams-Nederlandse samenwerking een financiële weerslag zal hebben, met name Antwerpen-Amsterdam 1585-1985. Tal van culturele herdenkingsmanifestaties zullen in dit verband worden gerealiseerd.

Gezien de beperkte budgettaire middelen die voor 1985 aan het ICS worden ter beschikking gesteld, zullen duidelijke prioriteitsopties dienen te worden vastgelegd.

Vlaanderen heeft culturele akkoorden afgesloten met 47 landen. De meeste van deze landen hebben Vlaanderen aanvaard als internationale gesprekspartner en hebben dus de nieuwe procedure tot onderhandelen aanvaard. (Uitzondering Griekenland, Roemenië, Joegoslavië). Met het voorziene budget, namelijk 99,3 miljoen frank kunnen onmogelijk alle werkprogramma's afgesproken in het kader van deze culturele akkoorden worden gerealiseerd. Dit betekent dat binnen dit budget, prioriteiten dienen te worden vastgelegd. In plaats van elk van deze werkprogramma's voor de helft uit te voeren, en dus geen duidelijke culturele politiek te voeren, is het aangewezen een selectie te maken uit deze 47 landen.

Vlaanderen heeft een aantal factoren gemeen op cultureel vlak met de ons omringende landen ; het is dan ook vanzelfsprekend dat de landen van de EEG als een blijvende prioritaire partner worden beschouwd. Een intens cultureel verkeer met deze landen is daarenboven vanuit budgettair oogpunt rendabel, gezien de kosten voor transport en andere zeer laag zijn.

Verder zijn er een aantal landen waarmee de Vlaamse Gemeenschap reeds heel wat samenwerkingsprojecten heeft op cultureel, onderwijs en wetenschappelijk vlak, zoals de VS, Canada, Quebec, Israël.

Gezien de belangrijke ontwikkeling zowel op cultureel als economisch vlak met bepaalde landen uit Z.O. Azië – Japan, Zuid-Korea en China, – kan de Vlaamse Gemeenschap ten aanzien van de recente ontwikkelingen in die landen niet ongevoelig blijven. Bijgevolg dient een permanente aangepaste culturele aanwezigheidspolitiek in dit deel van de wereld geaccentueerd.

Met de bedoeling een open deur en oog te krijgen op de culturele en economische ontplooiing en ontwikkeling in het Midden en Zuid-Amerikaanse continent, kan Mexico als concrete uitgangsbasis worden beschouwd.

Naast de werkvelden die naar de Taalunie worden getransfereerd (9,2 miljoen frank + 14,5 miljoen frank), blijft Nederland, zowel wat de uitstraling van de Nederlandse taal en lette-

ren betreft als de uitwisseling in het kader van het cultureel akkoord Vlaanderen-Nederland, een prioritaire partner.

4. Werkingskosten Vlaams Cultureel Centrum Amsterdam (hfdst. 54)

Gezien de budgettaire beperking zal de begroting van het Vlaams Cultureel Centrum te Amsterdam met ongeveer 10 procent worden verminderd.

Er dient nochtans aangestipt dat de inkomsten op de begroting van het Vlaams Cultureel Centrum 2,2 miljoen frank bedragen : verhuring cafetaria, Theaterunie, kantoren Amro bank.

5. Patrimoniale uitgaven

Voor de patrimoniale uitgaven werd voor 1985 een gevoelige vermindering ten opzichte van 1984 voorgesteld. De bedoelde kredieten worden geraamd op 2,1 miljoen frank ten opzichte van 3,1 miljoen frank voor 1984.

II. Bespreking

A. Begroting van CGICS

Hoofdstuk 53 – Sommen te betalen aan derden ingevolge het volbrengen van de statutaire opdracht van het CGICS

a. Multilaterale en multinationale samenwerking

1. Multilaterale samenwerking

1.a. De Unesco

Bij het krediet van 5.000.000 frank, voorzien voor de Unesco (art. 53 1 .O 1) wordt er door een lid gevraagd naar een bezinning over een eventuele uittreding uit deze organisatie, in navolging van andere Westerse landen die eveneens een dergelijke uittreding overwegen. Wat het krediet zelf betreft, preciseert de heer Gemeenschapsminister dat het onze bijdrage is in de financiering van initiatieven door de Unesco zelf uitgewerkt, de zogeheten samenwerkingsprojecten ; naar details gevraagd over deze projecten, blijkt het dat het gaat om :

- de voorbereiding van en deelneming aan het **Wereldcongres** van de jeugd dat doorgaat te Barcelona van 8 tot 15 juli 1985 ; dit congres heeft tot doel te komen tot gedachtenwisselingen, tot uitwisseling van ervaringen en het bereiken van een betere kennis van de huidige situatie op regionaal, nationaal en internationaal vlak ;

- de voorbereiding van en deelneming aan de Vierde Internationale Conferentie over volwassenenopleiding die gehouden wordt van 19 tot 29 maart 1985 in Parijs ; deze conferentie vormt een bijdrage tot de volwassenenopleiding in het kader van een actieve deelneming aan het economisch, sociaal en cultureel leven en tot het oplossen van enkele grote problemen van de actuele wereldtoestand ;

- de 23e Algemene Conferentie van de Unesco te Sofia, van 8 oktober tot 12 november 1985 ; deze conferentie heeft tot voorwerp de bespreking en goedkeuring van het programma van de Unesco ter zake van opvoeding, wetenschappen en cultuur voor de jaren 1986 en 1987 ;

- de uitvoering naar de basis toe van het programma van de Unesco.

1.b. Gevolgen van de communautarisering voor de biculturele instellingen te Brussel

Een lid behandelt de toestand waarin de biculturele instellingen te Brussel zijn terechtgekomen als gevolg van de communautarisering van de kredieten aan de culturele akkoorden. Als voorbeeld haalt hij het geval van de KMS te Brussel aan. Zo kan deze schouwburg, als biculturele instelling, niet genieten van kredieten van de culturele akkoorden, omdat deze kredieten volledig gecommunautariseerd zijn.

Dit is één van de redenen waarom de Muntschouwburg reeds tweemaal een uitnodiging voor het festival van Edinburgh (internationaal operafestival op wereldniveau) heeft moeten weigeren. Het moet toch mogelijk zijn samen met de bevoegde Franse Gemeenschapsminister overleg te plegen om een oplossing te vinden voor dit probleem, temeer daar KMS op dit ogenblik onder leiding van een beroemd Vlaams directeur de hoogste culturele toppen scheert, zo vraagt dit lid zich af.

2. Alden Biesen

Bij art. 53 1.03 (functionele uitgaven voor ECU van Alden Biesen), preciseert de heer Gemeenschapsminister, op vraag van een lid, dat Alden Biesen, voor zijn Europese werking, een klein deel van zijn middelen langs de Gouverneur van Limburg krijgt, die ook de begroting moet opmaken ; de rest komt van de Vlaamse Gemeenschap, die ook, op het stuk van de Europese werking, veel autonomie verleent.

3. Europees Jaar van de Muziek

Bij art. 53 1.04 (Jaar van de Muziek) wenst een lid de samenstelling van de „Stuurgroep van de Vlaamse Gemeenschap” te kennen. Deze is gebeurd, zegt de heer Gemeenschapsminister, op pluralistische basis :

Voorzitter : H. De Caluwé, adviseur-dienstchef artistieke produktiemiddelen BRT.

Ondervoorzitter : D. Verstraeten, Commissaris-generaal voor de Internationale Culturele Samenwerking.

Leden :

K. Aerts, Ere-directeur BRT 3 ;
 D. Alpaerts, Voorzitster Middagconcerten Antwerpen ;
 J. Anthonissen, ambtenaar Dienst voor Muziek ;
 J. Briers, Gedelegeerd Beheerder Festival van Vlaanderen ;
 W. Claes, Volksvertegenwoordiger ;
 J. Decadt, Ere-leraar compositie ;
 R. Eykens, secretaris ANZ ;
 J. Flerackers, Voorzitter Vaste Commissie voor Taaltoezicht ;
 J. Huys, Directeur Koninklijk Muziekconservatorium Gent ;
 J. Joris, Directeur Lemmensinstituut ;
 P. Marck, Lid Europees Parlement ;
 J. Poot, Filharmonische Vereniging Brussel ;
 J. Wilmots, Leraar Koninklijk Muziekconservatorium Brussel.

Tot de doelstellingen van het Europees Jaar van de Muziek behoort muziek in het algemeen te bevorderen en blijvende initiatieven tot stand te brengen.

Via de pers werden de organisaties die meenden in aanmerking te komen omdat zij aan deze doelstellingen beantwoorden, of omdat zij een speciale inspanning ondernemen ten gunste van het Europees Jaar van de Muziek, gevraagd hun projecten bekend te maken bij de Stuurgroep van de Vlaamse Gemeenschap.

In de schoot van de Stuurgroep werd een commissie samen-

gesteld belast met het behandelen van de aanvragen. Deze commissie heeft op basis van bepaalde criteria 3 categorieën samengesteld :

1e categorie (serieuze ondersteuning van de overheid) :

Europese conceptie (doelgerichtheid) ;

Vlaamse en Europese deelnemers (doelpubliek) ;

programma of onderwerp :

– ofwel exclusief Vlaamse muziek ;

– ofwel combinatie Vlaamse en Europese muziek ;

2e categorie (gedeeltelijke ondersteuning van de overheid) :

interprovinciale conceptie ;

deelnemers uit minstens 3 provincies ;

programma :

– ofwel exclusief Vlaamse muziek ;

– ofwel combinatie Vlaamse en Europese muziek ;

3e categorie (auspiciën van de overheid) :

regionale conceptie ;

deelnemers uit minstens 3 arrondissementen van één provincie ;

programma : vrije keuze binnen de combinatie Vlaamse en Europese muziek.

De werkgroep brengt advies uit bij de Stuurgroep.

4. Internationaal Jaar van de Jeugd

In 1982 besliste de Vlaamse Executieve haar medewerking te verlenen aan het internationaal jaar van de jeugd waarvoor thans 6.500.000 frank ingeschreven staat op de begroting (art. 531.05) ; van dit krediet is 5.000.000 frank ter beschikking gesteld door de Lotto. Ook hier werd een stuurgroep geïnstalleerd. Als officiële organisator van het IJJ werd hij paritair samengesteld uit 9 vertegenwoordigers van de Gemeenschapsministers en 9 uit het jeugdwerk. Hij besliste om het jaar uit te bouwen rond voor de Vlaamse jeugd vijf belangrijke prioriteiten :

1. gemeentelijke participatie ;

2. rechtspositie van jongeren en de bijzondere jeugdzorg ;

3. werkloze en werkende jongeren ;

4. onderwijs ;

5. jonge migranten.

b. Bilaterale samenwerking

1. Culturele en socio-culturele activiteiten (art. 532.02)

1.a. Akkoord met het Ministerie van Buitenlandse Betrekkingen over de bevoegdheid bij de afsluiting van nieuwe programma's

Handelend over de culturele vragen, verklaart de Gemeenschapsminister dat de afsluiting hiervan tot de bevoegdheid behoort van de heer Minister Van Buitenlandse Betrekkingen ; er kwam wel een akkoord tot stand voor de nieuwe programma's in de akkoorden : hiervoor wordt België door twee delegaties – één voor de Franse en één voor de Vlaamse Gemeenschap – vertegenwoordigd en deze delegaties onderhandelen afzonderlijk met de betrokken landen ; de programma's kunnen dus verschillend zijn ; zij worden dan ondertekend door de vertegenwoordigers van de respectievelijke Gemeenschappen en het Ministerie van Buitenlandse Betrekkingen ondertekent op zijn beurt de programma's onder de woorden : „waarvan akte”.

De betrokken landen worden dan verzocht deze werkwijze te eerbiedigen, en tot vóór korte tijd waren er veel landen die

dat nog niet aanvaardden. Thans heeft er zich echter een ommekeer voorgedaan : sinds de Sovjet-Unie haar instemming betuigde zijn alle oostbloklanden bijgedraaid behalve Roemenië ; ook Griekenland gaat nog niet akkoord ; en Joegoslavië heeft tot heden niet aanvaard uit vrees dat zij de Belgische oplossing, als deze in hun land bekend zou geraken, naar hun vijf „gemeenschappen” zouden moeten doortrekken.

1.b. Prioriteiten

Als prioritair kunnen vooropgesteld worden : de landen van de EEG, vervolgens Canada, Israël en de Verenigde Staten, en in derde orde de landen die ook economisch van belang zijn, als Japan, China en Zuid-Korea ; ten slotte komen dan de landen van Midden- en Zuid-Amerika met Mexico als concrete uitgangsbasis. Bovenaan de lijst staat natuurlijk de samenwerking met Nederland (de Taalunie en het Vlaams Cultureel Centrum „De Brakke Grond” te Amsterdam).

Verscheidene leden zijn van oordeel dat de lijst der als prioritair vooropgestelde landen zó veel omvattend is, dat er geen prioriteit meer is. De heer Gemeenschapsminister is evenwel van oordeel dat de prioriteitenlijst, die 20 landen omvat, minder is dan de helft der landen waarmee wij een cultureel akkoord hebben en die 47 in aantal zijn ; voor deze 27 andere landen beperkt men zich tot een uitwisseling van studenten.

1.c. Het statuut van de culturele attachés

Door de Gemeenschappen werd er een overeenkomst afgesloten met het Ministerie van Buitenlandse Betrekkingen, volgens dewelke zij vrijelijk culturele attachés kunnen aanduiden bij de diplomatieke posten naar hun keuze. Ristorno's kunnen evenwel slechts voor zeven attachés worden bekomen omdat er destijds, onder de nog unitaire regering, zeven op post waren. Deze ristorno's zouden dan worden verdeeld in een verhouding van vier tot drie in het voordeel van de Vlaamse Gemeenschap. De culturele attachés zouden dan hetzelfde statuut krijgen als die van de departementen van landbouw en landsverdediging : zij zouden dus rechtstreeks afhankelijk blijven van hun departement maar tevens ondergeschikt aan de Ambassadeur waar zij op post zouden zijn.

2. Onderwijs en wetenschappen

Bij het art. 532.05 dat hiervoor een krediet van 27.000.000 frank voorziet, worden er vragen gesteld over de studiebeurzen binnen de culturele akkoorden. Meer bepaald betreffen zij de door de partnerlanden voor België daartoe ter beschikking gestelde fondsen ; als deze een paritaire verdeling tussen de Vlaamse en de Franse Gemeenschap voorzien, dan is de Vlaamse benadeeld. De heer Gemeenschapsminister antwoordt aan deze leden dat dit inderdaad soms gebeurt – dat is bij voorbeeld het geval met Mexico en Egypte die een paritair bedrag voorzien –, maar dat het hier gaat om een beleidsoptie van het partnerland waaraan wij niets veranderen kunnen. De verdeling van het beschikbaar gestelde geld wordt nochtans dikwijls wel beïnvloed ten onzen gunste door het aanbod ; zo is het partnerland soms wel bereid tot een grotere financiële inspanning omdat de Vlaamse Gemeenschap steeds zeer concrete projecten voorstelt op basis van de interesse in Vlaanderen. De uitwisseling tussen Vlaamse studenten die naar het buitenland gaan studeren, en buitenlandse studenten die hier wens te komen studeren, verloopt langs de VLIR en via een programma dat in samenwerking met Nederland werd afgesloten. Onder de landen waarmee wij een cultureel akkoord hebben, zijn er 41 die studiebeurzen aanbieden. Ook Zwitserland, waarmee wij geen cultureel akkoord hebben, biedt er aan ; evenals de NAVO, de Raad van Europa en de Unesco,

maar dat is dan in het kader van de multinationale culturele betrekkingen.

c. Toelagen en andere uitgaven buiten de culturele akkoorden

– Verenigingen en instellingen

Bij het krediet van 950.000 frank, toegekend aan „Vlamingen in de Wereld” (art. 533.04), vraagt een lid zich af of dit krediet wel in overeenstemming is met de activiteit door deze vereniging aan de dag gelegd en met de door haar aangevraagde toelage. De heer Gemeenschapsminister bevestigt dat de subsidie voor VIW tegenover verleden jaar onveranderd is gebleven.

d. Uitstraling van de Nederlandse letteren

1. Uitstraling

In verband met de gelijkwaardigheid van diploma's en civiel effect – waarvoor een krediet van 500.000 frank voorzien is binnen het artikel 534.02 „Uitstraling van de Nederlandse letteren” – verklaart de heer Gemeenschapsminister dat er zich hier een technisch probleem voordoet in deze zin, dat het gaat om een nationale materie die uitgevoerd wordt binnen de Gemeenschap omdat ze mee in de werkprogramma's van de culturele akkoorden zit. De materie van de gelijkwaardigheid van diploma's wordt inderdaad, alhoewel het een nationale materie betreft, behandeld door de beide CGIS. De reden hiervoor is te vinden in de basistekst van de culturele verdragen die de inspiratie vormen voor de protocols die de werking van deze culturele akkoorden verder uitvoeren. Het Commissariaat-generaal voert in de mate van het mogelijke, met inbegrip van de problematiek rond de gelijkwaardigheid van diploma's, deze tweejaarlijkse werkprogramma's uit.

2. Vaste toelagen aan stichtingen

Wat de Stichting Lexicologie betreft, waarvoor een krediet van 18.000.000 frank is voorzien (art. 534.03), is een lid van mening dat dit initiatief zou kunnen verzanden bij gebrek aan belangstelling van Nederlandse zijde, en hij kreeg graag kennis van de vooruitzichten. De heer Gemeenschapsminister bevestigt dat er inderdaad, zowel van onze als van Nederlandse zijde, in de kredieten gesnoeid werd.

In 1985 zal de Stichting blijven doorwerken aan het thesaurus, dit is : de taalbank voor het moderne Nederlands ; voor de aankoop van een vakcomputer, die de hardware en de software moet leveren, werd door Nederland 900.000 gulden ter beschikking gesteld. Een andere activiteit van de Stichting in 1985, zal bestaan in het verder afwerken van het Groot Woordenboek van de Nederlandse Taal, letter V.

Hoofdstuk 54 – Vlaams Cultureel Centrum in Amsterdam

De „Brakke Grond” werkt goed en de onkosten zijn met 10 ten honderd verminderd ; de middelen zijn sinds twee jaar gehalveerd maar de werking niet. Dit blijkt uit de opsomming, door de heer Gemeenschapsminister, van een lange lijst tentoonstellingen, lezingen, debatten, colloquia, film- en toneelvoorstellingen alsook muziekopvoeringen die in de „Brakke Grond” doorgang vonden ; uit dit alles blijkt dat er een intens cultureel leven wordt onderhouden, dat men al het nodige moet doen om het centrum te doen renderen en dat de opdracht die aan dit centrum werd meegegeven, een succes is.

B. Begroting van de Nederlandse Taalunie

Nederland draagt 2/3 en de Vlaamse Gemeenschap 1/3 van de uitgaven. Vanaf 1 januari 1985 worden een zevental bevoegdheden vanuit de Vlaamse Gemeenschap (voornamelijk ICS) overgeheveld naar de Taalunie. Het onderscheid tussen de normale werkingskosten en de overgehevelde bevoegdheden werd in de uitgavenbegroting – zie bijlage – op duidelijke wijze tot uiting gebracht door deze beide onder een afzonderlijk hoofdstuk onder te brengen (respectievelijk hoofdstuk 51 en hoofdstuk 52).

Langs Vlaamse zijde zijn de zeven personeelsleden waarop de Vlaamse Gemeenschap recht heeft, in dienst ; Nederland heeft er acht.

TWEEDE DEEL – ALLERHANDE UITGAVEN BETREFFENDE HET VLAAMS BUITENLANDS BELEID

I. Inleiding door de heer Gemeenschapsminister

Zijnerzijds leidde de heer Gemeenschapsminister van huisvesting, belast met de coördinatie van de internationale betrekkingen, de bespreking van het door hem aangevraagde krediet van 5.000.000 frank (Titel I, Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, Sectie 20, art. 12.62.01) in, met een toelichting bij het buitenlands beleid van de Executieve. Evenals vorig jaar, betoogt hij, belooft dit krediet 5.000.000 frank ; het werd niet verhoogd wegens een technisch probleem en omdat de Executieve niet rond is met de verdeling van de bevoegdheden. Als Voorzitter van het Vlaams Ministercomité voor buitenlands beleid, roept hij dit comité geregeld eens per maand samen voor de bespreking van de dossiers die op het buitenland betrekking hebben, van welke aard ze ook zijn : culturele, economische of andere materies ; ook de besprekingen met het Ministerie van Buitenlandse Betrekkingen worden in dat comité voorbereid. Er werd ook een (informeel) overlegcomité tussen de Gewesten en Gemeenschappen enerzijds en het Ministerie van Buitenlandse Betrekkingen anderzijds, opgericht, dat in zijn driemaandelijke vergaderingen – waarop dé drie, naargelang de materie bevoegde Gemeenschapsministers (Nederlands, Frans en Duits) aanwezig zijn – discussiëren met afgevaardigden van het Ministerie van Buitenlandse Betrekkingen over problemen waarvoor niet onmiddellijk een oplossing kan worden gevonden en die dan meestal met een consensus eindigen ; zo was dit onder meer het geval met de vergadering van de EEG-Ministerraad van de Ministers van Cultuur van de lidstaten in september 1984 ; overeenkomstig artikel 234 van het Verdrag van Rome (fusieverdrag) mag een lidstaat maar één vertegenwoordiger afvaardigen ; na overleg tussen de bevoegde Gemeenschapsministers met de Minister van Buitenlandse Betrekkingen en na een uiteenzetting door deze laatste tegenover de Europese Ministerraad van onze grondwettelijke problemen, is het resultaat dat ons land vier afgevaardigden heeft die als een eenheid naar buiten zijn gekomen.

Eenzelfde procedure om gecoördineerd op te treden wordt toegepast voor vergaderingen van de Benelux, de Unesco, de Wereldgezondheidszorg en de Raad van Europa.

Er werd ook een oplossing gevonden voor de Europese Stichting ; een vertegenwoordiger van de Regering zal als ver-

tegenwoordiger van het land bij de Stichting worden aangeduid.

Er werd eveneens een oplossing gevonden voor het statuut van de culturele attachés (1).

II. Bespreking

Een lid merkt op dat de grensoverschrijdende werking van de Vlaamse Executieve zeer gering blijft en dat het duidelijk is dat de Gemeenschappen aan een aantal beperkingen onderworpen zullen blijven ; de in het vooruitzicht staande mogelijkheden zijn er slechts op kleine schaal en het is jammer dat allerlei verwachtingen en perspectieven nog zo ver verwijderd zijn. De coördinatie met de nationale regering kan in een positieve geest gebeuren, maar de vrees voor overlappings blijft bestaan en het probleem van de institutionele veranderingen blijft gesteld. Is het niet mogelijk om, door een hervorming van de grondwet, nieuwe instellingen tot stand te brengen die ruimere administratieve en budgettaire mogelijkheden omvatten ? In deze commissie zou daar vrij over gesproken moeten kunnen worden.

De heer Gemeenschapsminister, op deze tussenkomst antwoordend, is van mening dat de Vlaamse Gemeenschap weinig kan doen als zij, zoals het geval is, niet over een administratie beschikt ; het ligt in de bedoeling het ICS om te vormen zodra dit mogelijk is, wat dan tot resultaat zou hebben dat de Gemeenschap over een organisme zou beschikken dat voor allerlei materies bevoegd is ; momenteel zou er evenwel, in die omstandigheden, een kortsluiting inzake de middelen ontstaan.

Verwijzend naar een door de heer Voorzitter van de Vlaamse Executieve uitgesproken idee over commerciële huizen in het buitenland, wenst een ander lid te vernemen of er op dat vlak samenwerking is met de industrie.

De heer Gemeenschapsminister bevestigt dat er dienaangaande onderhandelingen aan de gang zijn met het VEV om na te gaan hoe een eventuele samenwerking verlopen kan, maar dat er tot heden geen concrete resultaten werden bekomen.

Nog een ander lid vernam graag of de Vlaamse Gemeenschap bepaalde initiatieven zal nemen in verband met de wereldtentoonstelling die in 1985 in Japan doorgaat.

De heer Gemeenschapsminister verklaart dat de Vlaamse Gemeenschap te laat bij het coördinatiecomité voor die wereldtentoonstelling werd betrokken ; niettemin zouden de Gemeenschappen als zodanig vertegenwoordigd worden en, wat de Vlaamse Gemeenschap betreft, denkt de Executieve er aan ook bepaalde manifestaties in te richten ; dit alles verkeert evenwel nog steeds in een stadium van voorontwerp ; anderzijds wordt er ook aan gedacht om via de media iets te organiseren. Alles is maar sinds zes maanden gestart, en ook het paviljoen is maar zeer recent aangeduid ; de Vlaamse Gemeenschap is bij al die besprekingen betrokken en zij zal er haar aanwezigheid bevestigen.

(1) Hiervoor wordt verwezen naar de bespreking van de begroting van het CGICS, art. 532.02, waar dit punt eveneens ter sprake kwam.

STEMMING

Ter stemming gelegd, worden de begrotingskredieten, die onder de bevoegdheid van uw Commissie ressorteren, voorzien in Stuk 8 (1984-1985) – Nr. 1, Titel 1, Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, Sectie 20, artikel 12.62.01 („Allerhande uitgaven betreffende het Vlaams buitenlands beleid”) ; Titel 1, Diverse, Sectie 96, artikel 02.01.02 (Commissariaat-generaal voor de Internationale Culturele Samenwerking van de Vlaamse Gemeenschap) en artikel 02.04.02 („Nederlandse Taalunie”) ; en Titel VII, Instellingen van openbaar nut, „Commissariaat-generaal voor de internationale culturele samenwerking”, bij toepassing van artikel 22,3 van het Reglement van Orde, bij eenparigheid goedgekeurd.

BIJLAGE

Nederlandse Taalunie

Uitgabenbegroting voor het dienstjaar 1985

Rubriek	Aanwijzing van het voorwerp van de uitgaven, de rubrieken en de hoofdstukken	Begrotingsjaar 1985	
		Bedrag van de kredieten per rubriek	Bedrag van de kredieten per rubriek
1	2	3	4
HOOFDSTUK 51			
511	Werkingskosten	14.500.000	
	Totaal voor Hoofdstuk 51		14.500.000
HOOFDSTUK 52			
52 1	Overgehevelde bevoegdheden :		
	01 Certificaat Nederlands	3.050.000	
	02 Internationale vereniging van de Neerlandistiek	550.000 (exclusief colloquia e.d.m.)	
	03 Vereniging Algemeen Nederlands	700.000	
	04 Neerlandistiek extra muros	2.500.000 (beperkt tot de EEG-landen)	
	05 Ons Erfdeel	800.000 (exclusief de afname van exemplaren)	
	06 Comité Frans Vlaanderen	600.000	
	07 Conferentie van de Nederlandse Taal en Letteren	1.000.000	
	Totaal voor Hoofdstuk 52		9.200.000
	TOTAAL VAN DE UITGAVEN		23.700.000

Verantwoordingsprogramma : zie Stuk 8 (1984-1985) – Nr. 1 – Bijlage 1, blz. 166

**A.2. Verslag namens de Commissie voor onderwijs
uitgebracht door mevrouw
M. Panneels-Van Baelen**

De Commissie voor onderwijs heeft twee vergaderingen, namelijk op 28 november en 13 december 1984, gewijd aan de bespreking van de begrotingsartikelen met betrekking tot de onderwijsaangelegenheden.

A. ALGEMENE BESPREKING

**– Inleiding door de Gemeenschapsminister van
leefmilieu, waterbeleid en onderwijs**

Deze algemene toelichting op de onderwijsbegroting van de Vlaamse Gemeenschap 1985 wil bijzondere aandacht schenken aan de studietoelagen, aan de projecten van onderwijs voor laaggeschoolde jongeren, aan het kunstonderwijs en aan het zeevisserij onderwijs.

Tevens wordt de stand van zaken gegeven omtrent de communautarisering van het onderwijs.

1. Studietoelagen

1. Het nieuwe stelsel voor het Hoger Onderwijs

Het executievebesluit van 13 juli 1983 gaat zijn tweede toepassingsjaar in. Ofschoon nog niet alle gegevens beschikbaar zijn moge nu reeds gesteld worden dat – in algemene termen gesteld – het nieuwe stelsel beantwoordt aan de verwachtingen die de Executieve zich heeft gesteld. De gemiddelde toelage stijgt ongeveer met 4.500 frank, terwijl een kleine driehonderd toelagetrekkers meer tot het stelsel werden toegelaten. 1/3 van de bursalen kreeg een lagere toelage, terwijl 2/3 een hogere toelage kreeg. voor elk gezinstype zijn er meer gezinnen die een grotere studietoelage ontvingen dan er gezinnen zijn die een kleinere studietoelage kregen. Tot een inkomen van 600.000 frank zijn er meer gezinnen die een hogere toelage kregen dan er gezinnen zijn die een lagere toelage ontvingen. Vanaf 600.000 frank is dit omgekeerd.

Vergeleken met het vroegere systeem zouden in het oude systeem een 900-tal mensen wel een toelage hebben ontvangen, die er nu geen hebben gekregen, terwijl anderzijds er een 1.200 bursalen zijn die nu juist wel een toelage krijgen en die in het oude systeem er geen zouden gekregen hebben.

2. Het Secundair Onderwijs

Bij de installatie van de nieuwe Hoge Raad voor Studietoelagen op 11 april 1984, kreeg de Raad ondermeer als opdracht mee een kritisch onderzoek te wijden aan het stelsel van de toelagen voor het secundair onderwijs. Immers, enkele belangrijke nieuwe gegevens hebben zich aangediend en het is vanzelfsprekend dat een evaluatierapport met deze gegevens in een of andere zin zal moeten rekening houden.

Wij denken aan de onthutsende cijfers over de studiekosten in het secundair onderwijs zoals die naar voren komen uit het onderzoek van het Hoger Instituut van de Arbeid van de K.U. Leuven en aan de verlenging van de leerplicht met de mogelijkheid van deeltijds leren. De Hoge Raad zal met haar rapport en met haar aanbevelingen ook moeten rekening houden met de beperktheid van de budgettaire middelen. Maatregelen die een drastische verhoging van het budget met zich zouden meebrengen, zijn vooralsnog niet realiseerbaar.

3. Fiscaliteit en Studietoelagen

Voor het aanslagjaar 1983 werden de abbatementen op vervangingsinkomsten afgeschaft en vervangen door belastingkredieten. Het gevolg hiervan is dat het netto belastbaar inkomen, dat de berekeningsbasis is voor de studietoelagen, wordt verhoogd en dat derhalve het bedrag van de studietoelage vermindert ofwel dat er helemaal geen toelagen meer worden uitgekeerd.

De Executieve vond dit niet billijk. Daarom heeft zij – voor de toekenning van studietoelagen – voor gezinnen, waar het inkomen voor ten minste 70 % uit vervangingsinkomsten bestaat de berekeningsbasis, zijnde het netto belastbaar inkomen verminderd met een bedrag dat gelijk is aan de forfaitaire aftrek voor bedrijfskosten die wordt toegepast op de bezoldigingen en baten.

Deze corrigerende maatregel brengt ook een grotere gelijkheid tot stand tussen vervangingsinkomsten en inkomsten uit arbeid.

II. Projecten van onderwijs voor laaggeschoolde jongeren

1. Evaluatie

Tijdens het eerste semester van 1984 werden 3 proefprojecten opgezet in het kader van de indirecte arbeidsmarktgerichte opleiding van laaggeschoolde jongeren in de S.T.C.'s Leuven, Sint-Niklaas en Turnhout. Als doelstellingen waren vooropgesteld enerzijds het verhogen van de zelfredzaamheid en de sociale weerbaarheid, anderzijds had de opleiding een schakelfunctie naar een of andere vorm voor beroepsopleiding voor ogen.

Alhoewel zelfredzaamheid en sociale weerbaarheid moeilijk meetbaar zijn, werd de realisatie van de doelstelling als positief beoordeeld. Voortgaande op de subjectieve uitspraken van de deelnemers hebben de projecten het zelfvertrouwen, het geloof in eigen kunnen en mogelijkheden, het inzicht in reële perspectieven vergroot. Daarnaast hebben de deelnemers het gevoel dat ze op technisch vlak vooruitgang hebben gemaakt, en dat via de algemene en sociale vorming hun oriëntatie in de samenleving concreet is aangescherpt. Ook begeleiders zijn deze mening toegedaan.

Wat de schakelfunctie betreft, hadden op het einde van de projecten, 40 % van de jongeren duidelijke concrete plannen om een verdere opleiding te volgen. Nog eens 30 % had de bedoeling een opleiding te volgen, maar had nog geen concrete plannen. Dit wijst erop dat de doelstelling in verband met de schakelfunctie in grote mate werd verwezenlijkt.

Terloops weze opgemerkt dat gedurende de proefprojecten een 20 % van de jongeren aan het werk geraakt zijn. Ook hier kan aangenomen worden dat de projecten een gunstige invloed hebben gehad.

Op een drietal personen na is iedereen tevreden tot zeer tevreden over de opleiding. Vooral de sfeer van vertrouwen en zelfstandigheid wordt door de deelnemers als zeer positief ervaren, dit in tegenstelling met de slechte herinneringen die de meesten nog van school meedragen.

2. Planning

Op 5 juli 1984 gaf het beheerscomité van de R.V.A. haar principiële goedkeuring aan het voortzetten van de 3 bestaande projecten en aan de uitbreiding ervan tot één per S.T.C. Er kan verwacht worden dat meer dan 10 voorstellen ter goedkeuring zullen voorgelegd worden.

Zoals bij de proefprojecten is een vooropleiding van de begeleiders van een viertal weken voorzien. De opleiding van de jongeren, zowel wat beroepsopleiding als algemene, sociale en persoonlijkheidsvorming betreft, is voorzien in het eerste semester van 1985. Het project voorziet in een opleiding van 20 weken à ratio van 20 uur per week en dit aan maximum 30 jongeren per groep.

Bij de aanvraag tot uitbreiding van de projecten werd voorzien dat de kosten gemeenschappelijk gefinancierd worden door RVA en de onderwijsbegroting van de Vlaamse Gemeenschap. Aldus is een bedrag van 18,3 miljoen frank voorzien. Daar de proefprojecten in aanmerking genomen werden voor betoelaging vanwege het E.S.F., kan ook nu voor deze projecten voor jongeren van minder dan 25 jaar een tegemoetkoming van 50 % worden verwacht.

Zopas werd ook een stuurgroep geïnstalleerd om de onderwijsprojecten voor laaggeschoolde jongeren een administratieve inbedding en continuïteit te waarborgen. Deze stuurgroep werd samengesteld met vertegenwoordigers van alle betrokken instanties en van de vertegenwoordigende organisaties van de inrichtende machten.

III. Kunstonderwijs

Inzake het kunstonderwijs zal de aandacht van de Vlaamse Executieve vooral uitgaan naar de hervorming van het hoger kunstonderwijs.

1. Uitvoering van de wet van 7 juli 1970

De wet van 7 juli 1970 betreffende de algemene structuur van het hoger onderwijs heeft een hervorming van het hoger kunstonderwijs bij wet in het vooruitzicht gesteld. Deze hervorming zou beantwoorden aan de algemene beginselen van de wet van 7 juli 1970.

Tot nu toe werd alleen het architectuuronderwijs bij wet van 18 februari 1977 gereorganiseerd in artistiek hoger onderwijs van het lange type. Een gedeelte van het onderwijs in de binnenhuisarchitectuur werd geklasseerd in artistiek hoger onderwijs van het korte type.

Het overige hoger kunstonderwijs, zoals het hoger muziekonderwijs, het hoger onderwijs in de beeldende kunsten, industriële vormgeving, woordkunst, toneel, cultuurspreidings technieken, binnenhuisarchitectuur, is krachtens artikel 16, § 2 van de wet van 7 juli 1970 blijven ressorteren onder de vigerende reglementering voor het hoger kunstonderwijs.

Het hoger kunstonderwijs neemt in het geheel van het hoger onderwijs een gans bijzondere plaats in ; het komt niet voor in het universitair onderwijs ; het abstracte en het concrete zijn in mekaar verweven ; het is gericht op het scheppen en herscheppen van kunstwerken en het vindt daarin zijn grote maatschappelijke betekenis. De pedagogiek is er gegrondvest op individuele begeleiding.

Door de Speciale Commissie van de Nationale Raad van Wetenschapsbeleid werden destijds de toneelopleiding en de industriële vormgeving reeds weerhouden voor een opleiding van het lange type.

Inzake het hoger muziekonderwijs werd in het verleden vruchtbaar onderzoek en voorbereidend werk geleverd door speciale werkgroepen, de zogenaamde Commissie Matthijs en Broeckx. .

2. Algemene uitgangspunten voor het hoger kunstonderwijs

Enkele algemene uitgangspunten liggen aan de grondslag van de reorganisatie van het hoger kunstonderwijs.

Zo zal het doel van de hervorming op de eerste plaats zijn de verschillende vormen van hoger kunstonderwijs – behalve het architectuuronderwijs – te herwaarderen volgens de principes van de kaderwet van 7 juli 1970. De pedagogische opleiding van toekomstige leraren dient te gebeuren in de instellingen voor artistiek hoger onderwijs zelve. De Hoge Raad voor het artistiek hoger onderwijs zal worden hervormd.

Gelet op de specifieke waarde van dit onderwijs moeten voor bepaalde kunstinstellingen de overgangsmogelijkheden van korte naar lange type en/of pedagogische opleiding zo ruim mogelijk gehouden worden. De pedagogische opleiding zal verweven zitten in zowel het korte als het lange type. De algemene toelatingsvoorwaarden van de wet van 7 juli 1970 zullen worden aangevuld met een artistieke toelatingsproef die verschillend van aard zal zijn, naargelang het om het korte of om het lange type gaat.

De specificiteit van het kunstonderwijs vindt in ruime mate haar verklaring in de aanleg en het talent van elk individu ; vandaar het voorstel om studies te organiseren volgens een systeem van modules met kredietpunten.

De specificiteit van het kunstonderwijs vereist eveneens bijzondere omkaderingsnormen (individuele begeleiding van de studenten) alsmede de noodzaak om – naast de algemene bekwaamheidsbewijzen van de wet van 7 juli 1970 – beroep te doen op de meest befaamde kunstenaars ongeacht het diploma bezit. Inzake de omkaderingsnormen zullen dezelfde mechanismen worden gehanteerd als dezelfde werden gebruikt voor de industriële ingenieurs, of de architecten.

Vermits het kunstonderwijs volledig los staat van het universitaire onderwijs moet de hoogste vorm van artistiek kunnen in onderwijsverband kunnen bekroond worden met virtuositeitsdiploma's evenals met aanvullende en speciale getuigschriften. Vandaar dat er in het lange type een postgraduaat cyclus zal worden voorzien waar onder meer het Nationaal Hoger Instituut voor Schone Kunsten te Antwerpen en de virtuositeitsdiploma's van de conservatoria kunnen in worden ondergebracht.

Gelet op de maatschappelijke behoeften, het artistiek potentieel en de financiële draagkracht van het land, is het van het grootste belang het aantal instellingen en studierichtingen strikt te beperken en te programmeren. Bij deze programmering zal worden rekening gehouden met de algemene principes die aan de grondslag van de schoolvrede liggen.

3. Secundair Kunstonderwijs

Inzake de hervorming van het secundair kunstonderwijs wachten wij op de voorstellen van de administratie en van de betrokken adviescommissies. Bij deze hervormingsplannen zal ongetwijfeld rekening worden gehouden met de verschillen die bestaan tussen het kunstonderwijs met volledig leerplan en het kunstonderwijs met beperkt leerplan. Hierbij zal een grotere duidelijkheid en eenvoud worden betracht wat de samenstelling en de aard van de verschillende afdelingen, alsmede de leerplannen en de bekwaamheidsbewijzen betreft.

Voorts dient het onderscheid tussen préprofessionele opleiding en vrijetijdsopleiding verder te worden uitgewerkt, met een speciale aandacht voor de inhoudelijke, structurele en pedagogisch-didactische aanpassing van de opleiding voor volwassenen.

IV. Zeevisserijonderwijs

Inzake het zeevisserijonderwijs is de programmacommissie volop bezig met de uitwerking en het op punt stellen van de programma's. Ook zal een executievebesluit moeten worden genomen om de structuur van het zeevisserijonderwijs aan te passen aan de nieuwe reglementering van het secundair onderwijs, zoals zij vervat ligt in het koninklijk besluit van 29 juni 1984, betreffende de organisatie van het secundair onderwijs. De aanpassing komt hoofdzakelijk hierop neer dat het eerste gemeenschappelijk jaar wordt vervangen door een eerste jaar technisch en een eerste jaar beroeps.

Verder zal werk moeten worden gemaakt van het onderwijs voor sociale promotie alsook van de inschakeling van het zeevisserijonderwijs, onder de vorm van onderwijs met beperkt leerplan, in het kader van deeltijds leren binnen de verlengde leerplicht.

V. Communautarisering van het onderwijs

1. Het standpunt van de Vlaamse Executieve

Op 27 april 1983 nam de Vlaamse Executieve een standpunt in omtrent de communautarisering van het onderwijs. In dit standpunt stond ondermeer dat een juiste uitvoering van de grondwet, zoals ze nu bestaat, een juiste interpretatie veronderstelt van wat de Grondwet als nationale onderwijsbevoegdheden heeft weerhouden. De Executieve was daarbij van oordeel dat deze nationale onderwijsbevoegdheden restrictief dienden geïnterpreteerd te worden, zodat onder meer de bevoegdheid van de inrichtende macht van het rijksonderwijs al zou kunnen worden overgeheveld naar de Gemeenschappen. Volgens de Executieve was er een akkoord nodig tussen haar en de regering omtrent de wijze waarop de **gecommunautariseerde** onderwijsmateries zouden worden overgeheveld, maar was zij niettemin van oordeel dat een volledige **communautarisering** van het onderwijs slechts mogelijk is, na een herziening van de Grondwet, waarbij zij aandringt om er dringend werk van te maken.

2. Restrictieve interpretatie van de Grondwet

Eenzijds diende dit Executievestandpunt verder te worden uitgewerkt. Anderzijds dienden de besprekingen in de schoot van het overlegcomité Regering-Executieven in verband met de problematiek van de communautarisering van het onderwijs door de Vlaamse Executieve te worden voorbereid. Daartoe werd op 2 juni 1983 een eerste politiek overleg georganiseerd tussen de voorzitters van de 4 grote Vlaamse politieke partijen en een delegatie van de Vlaamse Executieve die werd samengesteld uit de Voorzitter van de Executieve en één Gemeenschapsminister per politieke fractie.

Een bijzondere technische commissie werd belast een en ander verder te verduidelijken en uit te werken in voorbereiding van de besluitvorming in de Executieve en van de inbreng in het overleg met de nationale regering. Omtrent de restrictieve interpretatie van de uitzondering van artikel 59bis, § 2, 2° van de Grondwet bereikte de werkgroep een consensus waaraan op 8 februari 1984, mits enkele aanpassingen, goedkeuring werd gegeven. Het document moet nog door de 4 voorzitters en door de Vlaamse Executieve worden ondertekend.

3. Autonome Raad van het Rijksonderwijs

Het politiek overleg van 2 juni 1983 had elk van de politieke partijen ook verzocht de technische juridische aspecten van

het probleem van de overdracht van de inrichtende macht naar de Gemeenschappen te onderzoeken en had hen gevraagd hun bevindingen hierover in te brengen. Op 8 februari 1984 kwam het politiek overleg van de voorzitters van de Vlaamse politieke partijen en de Vlaamse Executieve opnieuw samen en werd op spoed aangedrongen bij het uitwerken van concrete voorstellen in verband met de Autonome Raad van het Rijksonderwijs. De bijzondere werkgroep diende derhalve ook een voorontwerp van decreet uit te werken omtrent de oprichting van een autonome Raad van het Rijksonderwijs op basis van de inbreng van de vier partijen. Het verschil in standpunten deed de werkzaamheden niet erg vlot verlopen. Over een drietal grote knelpunten geraakt het overleg het niet eens. Het gaat met name om de financiering van het rijksonderwijs, om de uitoefening van de inrichtende macht van het rijksonderwijs en om de samenstelling en de wijze van samenstelling van de diverse beslissingsorganen. De bijzondere werkgroep zal eerstdaags een tussentijds rapport over de stand van zaken indienen bij de voorzitters en bij de Executieve.

4. Overheveling van onderwijsmateries

De Executieve nam – zoals overeengekomen tijdens het overleg met de voorzitters en de Executieve, dd. 8 februari 1984 – intussen de beslissing om de onmiddellijke overheveling van enkele onderwijsdossiers, zoals het schriftelijk onderwijs, de infrastructuur en het personeel van het kunstonderwijs, van de didactische films en de bijschoolse activiteiten, en de infrastructuur van het zeevisserijonderwijs, aan de orde van het overlegcomité te plaatsen.

Inzake de verdere overheveling van onderwijsmateries binnen de toepassing van het huidige artikel 59bis, § 2, 2° van de Grondwet, bereikte de bijzondere werkgroep geen consensus omtrent de eventuele overheveling van deelgebieden van het onderwijs, vooraleer een algemeen akkoord op nationaal vlak is bereikt.

5. Verklaring tot herziening van de Grondwet

Er heeft ook een eerste voorbereidend onderzoek plaatsgehad in verband met het mogelijks opstellen van een verklaring tot herziening van artikel 59bis, § 2, 2° van de Grondwet. Dit voorbereidend onderzoek was slechts een eerste verkennend gesprek waarbij onder meer de mogelijkheid werd besproken om de principes zelf die aan de grondslag van de schoolvrede liggen in de Grondwet op te nemen.

– Bespreking en discussie

De algemene bespreking ontwikkelt zich rond de verschillende beleidsopties van de Gemeenschapsminister.

1. Studietoelagen

Een lid stelt vast dat wanneer een student zijn jaar niet lukt, hij voor het jaar dat hij wenst over te doen geen studiebeurs kan ontvangen. De reden van het mislukken kunnen echter zeer verschillend zijn.

Is het niet te onderzoeken dat in geval van ziekte deze student toch een studiebeurs zou ontvangen ?

Spreker wijst echter op de misbruiken die hiermee kunnen gepaard gaan, maar voor de echte sociale gevallen zal dit het einde kunnen betekenen van de studies. De Minister beaamt

deze situatie. Hij is bereid hierover een gesprek te voeren. De controle ter zake zal echter zeer moeilijk zijn. De Minister zal met bekwame spoed advies vragen aan de Hoge Raad voor studietoelagen in verband met dit probleem.

Verschillende leden doen nog suggesties in verband met het leveren van bewijzen door de student bij langdurige ziekte (nl. bewijs van hospitalisatie-uitkeringen bij de mutualiteit). Een onderzoek door de sociale assistent(e) van de beroepscommissie kan ook klaarheid brengen. Terloops deelt de Minister mee dat men een zekere soepelheid aan de dag legt voor sommige laattijdige aanvragen om een studiebeurs, wanneer de persoon die er zich mee gelast in het gezin, ziek is. Een lid wenst de evolutie te kennen van de studietoelagen.

Voor het antwoord op deze vraag wordt verwezen naar de artikelsgewijze bespreking van dit verslag (Sectie 32).

II. Projecten van onderwijs voor laaggeschoolde jongeren

De belangstelling rond dit nieuw project is intens bij de commissieleden, vandaar ook de veelvuldige vragen bij de bespreking.

Een lid wenst te vernemen of deze projecten voldoen aan de leerplicht voor 15-jarigen. Volgens hem zouden er maar een 500-tal jongeren zijn die hiervoor in aanmerking kunnen komen, omdat een gedeelte nog deeltijds leert en andere jongeren de middenstandsopleiding volgen. Spreker drukt de wens uit dat, vooraleer het project op te zetten, er een coördinerende vergadering zou plaats vinden met de middenstandsopleiding, landbouw, privé-initiatieven, R.V.A. Hij beklemtoont dat op dit terrein veel initiatieven worden genomen. De middenstandsopleiding heeft veel raakpunten met dit initiatief. Ter illustratie vertelt het lid dat te Brugge cursussen worden gevolgd door 250 jongeren, waarvan er zich 67 zullen vestigen als zelfstandige.

De Minister antwoordt dat het project open staat voor jongeren van 18 tot 21 jaar. Voordien was het 16 tot 20 jaar. Het is zeker niet gewenst dat er concurrentie ontstaat met andere initiatieven. Hier gaat het over de zwakkeren in de maatschappij. Er zijn reeds coördinerende vergaderingen geweest met de verschillende geledingen en de S.T.C.'s. Hieruit is een stuurgroep ontstaan die de coördinatie waarneemt met de R.V.A.

Een ander lid verlangt een antwoord op volgende vragen :

1. Zijn er ook proefprojecten voor zeer laaggeschoolde jongeren ?
2. Doet men een selectie naar het ontwikkelingspeil ?
3. Zijn er analfabeten tussen deze jongeren ?
4. Welke zijn de leerprogramma's ?
5. Welke kansen krijgen zij voor tewerkstelling na het volgen van de cursus ?

De Minister geeft de volgende informatie : de deelname aan de cursus is facultatief, de jongeren vernemen het via het stempellokaal. Er zijn zelfs meer kandidaten dan men kan aanvaarden. De jongere moet alleen het Lager Onderwijs gedaan hebben, daarbuiten wordt geen enkele vereiste gesteld. Men heeft nog niet kunnen vaststellen of er analfabeten bij zijn, in ieder geval mogen ze niet worden geweerd.

Een ander lid stelt dat er misschien aan bepaalde projecten moet gedacht worden voor deze mensen, want bij de recruten is er nog altijd 5 à 8 % analfabetisme.

De Minister beaamt dit ; het gaat hier over mensen die door de mazen van het net zijn geglipt en nooit in het Bijzonder Onderwijs zijn geraakt.

De Minister gaat dit probleem voorleggen aan de stuurgroep, alhoewel het buiten de sfeer valt van de RVA. In Vlaanderen ressorteert dit onder cultuurbeleid. Het Sub-regionaal Tewerkstellingscomité-project omvat 200 uren, waarvan 100 uren algemene vorming (bijvoorbeeld sollicitatiebrief schrijven) en 100 uren maatschappelijke vorming (bijvoorbeeld herstellen van schakelaar, verven, behangen). Over de toekomst-mogelijkheden kan de Minister zich zo direct niet uitspreken.

Men wil deze jongeren humane waarden bijbrengen zoals meer zelfzekerheid en kleine vaardigheden. Zoniet dreigen ze in de marginaliteit terecht te komen.

Een lid wenst te vernemen waarop men zich heeft gebaseerd om volgende drie plaatsen uit te kiezen : Leuven, St.-Niklaas en Turnhout.

In zijn antwoord deelt de Minister mee dat al de STC's werden aangeschreven. Hierop kwamen vijf aanvragen binnen. De RVA deed de preselectie. Thans zijn er meerdere aanvragen binnen : Brugge-Oostende, Ieper, Gent, Eeklo, Aalst, Oudenaarde, Dendermonde, Vilvoorde, Peer, Tongeren, Antwerpen en Roeselare. Kortrijk en Mechelen antwoordden negatief omdat er reeds een ander initiatief aan de gang is.

De Minister rekent op 15 aanvaarde dossiers. De cursussen omvatten 2 cycli van 20 uren gedurende 20 weken voor een 30-tal deelnemers aan 40 frank per uur, plus verplaatsingskosten en verzekering welke ten laste genomen worden door de RVA. Deze experimenten zijn voorzien binnen de budgettaire enveloppe. Zij genieten het voordeel binnen een grotere organisatie te vallen, namelijk de R.V.A. De onderwijskrachten worden afgestaan gedurende 6 maanden door het Ministerie van Onderwijs (N), waar zij vervangen worden door B.T.K.-ers. Huur, lokalen, grondstoffen en machines vallen ten laste van de begroting Onderwijs Vlaamse Gemeenschap.

Een lid doet opmerken dat de lokaliteiten Brugge en Oostende niet gemakkelijk bereikbaar zijn voor jongeren uit Veurne. In zijn antwoord zegt de Minister dat de verplaatsingskosten terug betaald worden en dat deze projecten nu nog geen goedkeuring hebben gekregen.

III. Kunstonderwijs

Een lid verneemt graag de stand van zaken in verband met het lesgeld in het Kunstonderwijs.

De Minister verwijst naar de artikelen 29 (2de lid) en 30 van het ontwerp van decreet houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1985. Deze tekst kwam ook voor in het begrotingsdecreet van 1984 en is niet conform met de schoolpactbepalingen, maar dat is aan iedereen ontgaan. Men spreekt hier immers van een inschrijvingsgeld van 1.500 frank, wat niet heel correct is.

De Minister refereert naar het besluit van de Vlaamse Executieve van 20.7.83, waarbij werd besloten de leerlingen van meer dan 25 jaar in het Kunstonderwijs een bijdrage van 1.500 frank te vragen.

De Minister wenst hier volgende amendementen, eenparig door de Executieve goedgekeurd, in te dienen.

1. Artikel 29, 2de lid : het woord „**inschrijvingsgeld**” te vervangen door „deelname in de gebruiks- en verbruikskosten”.

2. Artikel 30 : de omschrijving „het bedrag van de inschrijvingsgelden bedoeld in art. 29, tweede lid van dit decreet” vervangen door „het bedrag van de inkomsten, bedoeld in artikel 29, tweede lid van dit decreet.”

De Commissie brengt over deze amendementen een gunstig advies uit met zes stemmen bij twee onthoudingen. De amendementen zullen worden voorgesteld in de commissie voor de begroting.

De Minister deelt mee dat deze bedragen vorig jaar ongeveer dertig miljoen opbrachten. Deze bedragen worden in mindering gebracht op Titel IV, Sectie 31 van de begroting.

Een lid vreest dat er ingevolge de bepalingen van art. 30, waarin wordt gezegd dat de bedragen bedoeld in art. 29, tweede lid, voor wat het Rijksonderwijs betreft, moeten doorgestort worden in een bepaald fonds, wat een risico inhoudt van verschillende behandeling van Rijks- en Gesubsidieerd Onderwijs.

De Minister begrijpt niet waar er hier een misverstand kan ontstaan. In zijn beleid streeft hij een identieke behandeling na van al de onderwijsnetten. Voor wat het gesubsidieerd onderwijs betreft komen deze bedragen in mindering van de werkingskosten. Voor het Rijksonderwijs worden ze doorgestort naar het fonds. Dit heeft geen enkel impact op de uitbetaling van de wedden en de werkingskosten.

IV. Zeevisserijonderwijs

Een lid informeert naar de gevolgen van de moeilijkheden ontstaan in de programmacommissie, door het ontslag van een afgevaardigde van de rederscentrale.

De Minister bevestigt dit klein incident, maar het mag in geen geval de programmacommissie hinderen. Er zal getracht worden de inbreng van de redercentrale te realiseren via een voorbereidende procedure, zoals een subcommissie.

Ondervraagd over de gelijkwaardigheid van de diploma's (homologatie door de Nationale Minister) van het zeevisserijonderwijs antwoordt de Minister dat dit probleem in deze belangrijke commissie moet worden behandeld en juist daarom mag de besluitvorming niet worden vertraagd.

Op de vraag van het lid hoe het deeltijds leren in het zeevisserijonderwijs kan gerealiseerd worden antwoordt de Minister dat de Programma-Commissie dit moet oplossen via de verlengde leerplicht en dit met eerbied voor de vrije keuze.

V. Communautarisering van het Onderwijs

Een lid brengt volgend probleem aan : door het feit dat het Kunstonderwijs gecommunautariseerd is en de ambtenaren ressorteren onder de bevoegdheid van de Nationale Minister van Onderwijs ontstaat er een moeilijke situatie die remmend kan werken. De Minister begrijpt en beaamt zelfs de bemerking van de interpellant. De Minister(N) heeft 5 B.T.K.-ers ter beschikking gesteld om de dossiers kunstonderwijs te behandelen.

VI. Bespreking rond vragen van de Belgische vereniging van steden en gemeenten

Een lid ondervraagt de Minister omtrent de bemerkingen gemaakt door de Belgische Vereniging van Steden en Gemeenten. De Gemeenschapsminister overloopt deze vragen en probleempunten en beantwoordt ze vervolgens.

a) Schrapping van artikel 16 en overdracht van kredieten van het kunstonderwijs naar het nationale onderwijsministerie

Het artikel is niet zo nieuw en stond reeds in de begroting

van 1983 en 1984. De schrapping zou bovendien een meeruitgaven met zich meebrengen die mag geraamd worden op een half miljard frank. Dit is uitgesloten. Deze meeruitgave kan momenteel door het budget van de Vlaamse Executieve niet worden gedragen.

De overdracht van de kredieten van het kunstonderwijs naar het nationale onderwijsministerie is een terugzetten van de klok van de staatshervorming met 14 jaar. Deze kredieten staan reeds sedert de cultuurautonomie van 1970 op de begroting van de cultuurraad van de Nederlandse Cultuurgemeenschap. Deze kredieten maken sedert de staatshervorming van 1980 ook deel uit van de zogenaamde grote dotatie.

De overdracht van de kredieten van het kunstonderwijs naar de nationale Regering ligt ook niet in de lijn van de houding van de nationale Regering. De Regering heeft immers geopteerd voor het handhaven van het status quo inzake het kunstonderwijs. In het executievestandpunt over de communautarisering van het onderwijs werd daarenboven unaniem aangenomen dat er geen sprake kan zijn van een renationalisatie van het kunstonderwijs indien niet gelijktijdig de andere sectoren, met uitzondering van de nationale bevoegdheden, zouden gecommunautariseerd worden.

b) Stand van zaken van het overleg met de nationale Regering

Wat het administratief en geldelijk statuut van de leerkrachten betreft, is er overleg geweest over de beperkende maatregelen inzake bijbetrekking, overuren en cumul. Dit overleg resulteerde in enkele uitvoeringsbesluiten, onder meer over het niet-uitsluitend ambt. Er is eveneens overleg geweest omtrent de artistieke vakken, zo onder meer over het koninklijk besluit over de invoering van de leraren artistieke vakken in de lijst van ambten van het bestuurs- en onderwijzend personeel.

Wat de diploma's en de eventuele toelatingsvoorwaarden betreft, is er overleg geweest omtrent de initiatieven die door de Vlaamse Executieve op gang zijn gebracht. Zo werd overlegd omtrent enkele vormen van pedagogisch hoger onderwijs van het korte type met beperkt leerplan (vb. rijksleergang danspedagogiek in Antwerpen en ook inzake de pedagogische leergang aan de koninklijke conservatoria). Er is eveneens overleg voorzien inzake de hervorming van het hoger kunstonderwijs, rekening houdend met de wet van 7 juli 1970 op het hoger onderwijs.

Wat het overleg betreft inzake de schoolbevolkingsnormen, moge verwezen worden naar de gesprekken die gevoerd zijn omtrent de rationalisatie en de programmatie in het kunstonderwijs.

c) Over de rationalisatie en de programmatie werd geen overleg gepleegd met de nationale Regering, terwijl de nationale Regering wel kan programmeren en de Vlaamse Gemeenschap niet.

Wat de rationalisatie- en programmatiemogelijkheden betreft, moet er – op secundair niveau – een algemeen onderscheid worden gemaakt tussen het volledig leerplan en het onderwijs met beperkt leerplan. Dit onderscheid geldt ook voor de nationale onderwijssector. Ook daar kan het volledig leerplan programmeren en het beperkt leerplan niet.

Het onderscheid tussen volledig en beperkt leerplan heeft derhalve niets te zien met de staatshervorming. Ook binnen het kunstonderwijs van de Vlaamse Gemeenschap kan het onderwijs met volledig leerplan programmeren en kan het onderwijs met beperkt leerplan dit evenmin.

Dat is inderdaad niet zo gunstig voor de verdere ontwikkeling van het beperkt leerplan, maar voor het beperkt leerplan bestaat er binnen het nationale onderwijsministerie nog geen rationalisatieplan.

De opmerking dat het kunstonderwijs met volledig leerplan ressorteert onder de bevoegdheid van de nationale Minister en dat het kunstonderwijs met beperkt leerplan onder de bevoegdheid valt van de Gemeenschap is niet juist. Binnen het kunstonderwijs vallen ook vormen van volledig leerplan onder de bevoegdheid van de Vlaamse Executieve.

De vereniging van Belgische Steden en Gemeenten heeft een globaal herstructureringsplan voor het secundair muziekonderwijs met beperkt leerplan opgesteld en heeft dit aan de heer Gemeenschapsminister overgemaakt.

Deze heeft het plan voor onderzoek en voor advies overgemaakt aan de bevoegde adviescommissie. De bewering dat in het onderwijs met volledig leerplan, dat onder het beheer van de nationale Minister valt, studierichtingen zouden worden opgericht die overlappingsen zijn met bestaande opleidingen in het beperkt leerplan, verdient enige relativering. In juni 1983 schrijft de nationale onderwijsminister dat per 1 september 1983 slechts aan het K.A. III Hasselt en K.A. II Aalst de toelating werd verleend van te starten met een derde graad muzikale opvoeding. Volgens de nationale onderwijsminister kan ook een algemeen vormend onderwijs-kunst een ideale voorbereiding zijn op hogere muziekstudies en lijkt hem een afschaffing van dergelijke studierichtingen onverantwoord.

De Adviescommissie van de Vlaamse Executieve voor het secundair kunstonderwijs is klaar met een zogenaamde „interne” rationalisatie van het kunstsecundair onderwijs met volledig leerplan (uniformisering van de benaming van de verschillende studierichtingen, indeling studieprogramma en andere). Deze interne rationalisatie is nodig als algemene voorbereiding met het oog op de rationalisatie en de programmatie, op basis van de nationale normen. Over deze interne rationalisatie moet nog overleg worden gepleegd met de betrokkenen.

Met de nationale administratie en met de regering zijn gesprekken gevoerd over de toepassing van deze rationalisatiemaatregelen en over de oprichting van scholengemeenschappen voor het kunstonderwijs, inzonderheid omtrent de rijks-humaniora's en de gesubsidieerde instellingen.

d) Hoeveel hebben de besparingen opgebracht en kan artikel 16 niet versoepeld worden ?

De opbrengst van de deelname in de gebruiks- en verbruikskosten bedraagt voor 1983 = 26,0 miljoen frank. De besparingsmaatregelen van de Vlaamse Executieve van 20 juli 1983 werden met eenparigheid van stemmen genomen en beoogden niet zozeer een drastische besparing door te voeren, maar hadden als eerste bedoeling de uitgaven te beheersen, de tekorten weg te werken en de expansie binnen betaalbare grenzen op te vangen.

Indien de term „gesubsidieerde prestaties” in artikel 16 zou vervangen worden door de term „subsidieerbare prestaties”, dan brengt alleen al deze ogenschijnlijke kleine wijziging, een meeruitgave mee van 215,0 miljoen frank.

Er zijn inderdaad problemen die noodzakelijk om een oplossing vragen, zo onder meer het totaal ontbreken van directie-uren. Een school kan natuurlijk niet behoorlijk functioneren zonder een directieambt. Hetzelfde geldt ook voor de functie van studiemeester. Voor deze en andere – in kwantitatieve termen uitgedrukt – eerder kleinere problemen moet

begin januari 1985, een afdoende oplossing worden gegeven en moet hiervoor een degelijke regeling worden uitgewerkt.

e) Terbeschikkingstelling en reffectatie

Na overleg met de nationale Minister werd afgesproken dat er voor het kunstonderwijs geen aparte kamer zou moeten komen en dat de lijsten door de administratieve kunstonderwijs zullen worden opgemaakt en zullen worden overgemaakt aan de nationale administratie.

Einde 1982 is aan de administratie kunstonderwijs meegedeeld dat het koninklijk besluit van 27 juli 1976 uiteraard ook van toepassing is op het kunstonderwijs. Dit werd in april 1983 ook meegedeeld aan de nationale administratie.

In 1984 werden er in het rijkskunstonderwijs welgeteld 2 mensen aangesteld door de reffectatie.

B. ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING

Bij titel 1, lopende uitgaven, sectie 32, worden vragen gesteld over de grootte van de studiebeurzen, de evolutie ervan, de relatie tussen de grootte van de studiebeurzen en de studiekost.

Het lid stelt deze vraag omdat wordt vastgesteld dat er meer studenten naar het UHO gaan dan wel naar het HOBU. Eveneens zou men van de Minister willen vernemen of het voor gezinnen met weinig kinderen ten laste en met een laag inkomen, moeilijker is een behoorlijke studiebeurs te bekomen.

De Gemeenschapsminister geeft hierover de volgende informatie :

Als het nieuwe stelsel vergeleken wordt met het oude stelsel dan worden er 294 toelagen meer toegekend, namelijk 35.525 in totaal.

Het bedrag van de gemiddelde toelage is met 4.500 frank gestegen. De toelage stijgt van gemiddeld 37.280 frank tot gemiddeld 41.707 frank. Er wordt ook geen onderscheid meer gemaakt tussen lange of korte type en tussen universitair onderwijs of HOBU.

Vroeger onderzoek heeft immers uitgewezen dat er geen relevante verschillen bestaan inzake studiekosten tussen het HOBU en het UHO. Alzo sluit het nieuwe stelsel dicht aan bij de reële studiekosten dan het oude stelsel.

Als gevolg van de herverdeling krijgen 1/3 bursalen een lagere toelage en 2/3 krijgt een hogere toelage.

In elk gezinstype zijn er meer gezinnen die een hogere toelage ontvangen als er gezinnen zijn die een lagere toelage ontvangen. Tot een inkomen van 600.000 frank zijn er meer gezinnen die een grotere toelage ontvangen dan er gezinnen zijn die een kleinere studietoelage ontvangen.

Per socio-professionele groep is de nieuwe maatregel vooral gunstig voor zelfstandigen, arbeiders en gepensioneerden. Tot 600.000 frank is de nieuwe regeling voor omzeggens alle socio-professionele categorieën gunstig.

De participatie van de socio-professionele groepen in het gehele bursalenbestand ziet er uit als volgt :

Participatie van de socio-professionele groepen

	Cat. I		Cat. II		Cat. III		Cat. IV		Cat. V		Cat. VI		Totaal aantal	Part. in bestand
	%	Aant.	%	Aant.	%	Aant.	%	Aant.	%	Aant.	%	Aant.		
Arbeider	3,5	342	32,1	3.115	55,2	5.351	8,7	844	0,5	45	—	—	9.697	28,3
Bediende	3	222	12	866	45	3.255	30,7	2.216	8,6	621	0,6	43	7.223	21,1
Handelaar	19,8	514	41,6	1.078	28,8	746	8,1	211	1,5	40	0,1	2	2.591	7,6
Ambachtsman	12,6	91	37	267	39,9	288	8,6	62	1,8	13	—	—	721	2,1
..... beroep	16,7	170	32,4	327	33,1	334	12,9	130	4,4	44	0,4	4	1.009	2,9
Landbouwer	23,2	660	52,7	1.501	20,4	581	3,5	99	0,2	6	—	—	2.847	8,3
Oprustgestelde	34,6	918	40,3	1.071	21,8	580	—	79	0,3	8	—	—	2.656	7,7
Zonder beroep	55,7	1.039	33,6	626	8,9	166	1,6	30	0,2	3	—	—	1.864	5,4
In onderwijs	0,6	12	3,2	61	22,1	424	55,8	1.071	17,4	334	0,8	16	1.918	5,6
Niet bekend	29,5	1.119	31,3	1.186	28,1	1.065	9	340	2	75	0,1	5	3.790	11
	14,8	5.087	29,4	10.098	37,3	12.790	14,8	5.082	3,5	1.189	0,2	70	34.316	100

Cat I : Ink. ≤ 200.000 NBI 1980
 Cat II : 200.000 < Ink. ≤ 400.000
 Cat III : 400.000 < Ink. ≤ 600.000

Cat IV : 600.000 < Ink. ≤ 800.000
 Cat V : 800.000 < Ink. ≤ 1.000.000
 Cat VI : Ink. > 1.000.000

Door de individuele berekening van elke toelage kan nauwkeuriger rekening worden gehouden met het inkomen.

Aan de vroegere benadeling van de kleine gezinnen met lage inkomens is door het nieuwe systeem een einde gekomen.

Waar in de regel de maximumgrens gelijk zou moeten zijn aan de minimumgrens plus de studiekosten, werd van deze algemene regel afgeweken ten gunste van de grote gezinnen.

Ook werd ten gunste van de grote gezinnen de minimumgrens van 60 % op 74 % van de grens van het socio-vitaal minimum gebracht, waardoor zij veel langer van een maximumstudietoelage kunnen genieten.

Bij sectie 33 van titel 1 (Visserijscholen, Zeewezen en Binnenvaart) vraagt een lid hoe de stand van zaken is in verband met de bevoegdheid van de Gemeenschapsminister over deze materie. In zijn antwoord verwijst de Minister naar een arrest van de Raad van State, waarin staat dat volgens artikel 59bis § 2.2 van de Grondwet het Onderwijs onder de bevoegdheid valt van de Vlaamse Gemeenschap, behalve de zeven aangelegenheden opgesomd in hogervermeld artikel.

De Gemeenschapsminister van Onderwijs voert het beleid in het Zeevisserijonderwijs. De Minister van Onderwijs en de Minister van Verkeerswezen ondertekenen de koninklijke besluiten. Het brevet van zeevaardigheid wordt alleen toegekend door de Minister van Verkeerswezen.

Betreffende de andere secties van de begroting worden er geen opmerkingen gemaakt.

C. STEMMING

Tenslotte worden de aan de Commissie voor onderwijs toegewezen titels, secties en artikelen aangenomen met zes stemmen voor, bij vier onthoudingen.

A.3. Verslag namens de Commissie voor bijstand aan personen uitgebracht door de heer H. Van Wambeke

De Commissie voor bijstand aan personen heeft op 11, 12 en 18 december 1984 de tot haar bevoegdheid behorende secties van het begrotingsontwerp 1985 besproken.

1. INLEIDING DOOR DE GEMEENSCHAPS- MINISTER VAN GEZIN EN WELZIJNSZORG

1. Algemene benadering

De welzijnszorg en het welzijnszorgbeleid hebben in de jaren '60 en '70 een zeer snelle ontwikkeling gekend. De welzijnsvoorzieningen en de reglementering zijn echter gegroeid naast en los van elkaar en zonder voldoende samenhang. Dit is vooral te verklaren door het feit dat verschillende sectoren politiek en administratief tot de bevoegdheid behoorden van verschillende departementen en departementale diensten.

Het verslag van het onderzoek dat door het Centrum voor Ziekenhuiswetenschap begin dit jaar werd gepubliceerd, met name „Zorgen voor Welzijn”, bevestigt de nood aan harmonisering en geeft een aantal mogelijke oriëntaties aan, volgens dewelke dit zou kunnen gebeuren.

De staatshervorming van 1980 biedt de kans om meer eenheid van visie en samenhang tot stand te brengen. Van bij het begin van deze legislatuur is dit dan ook het streven van de Vlaamse Executieve geweest.

Eind 1983, begin 1984 werd te experimentelen titel de idee gelanceerd van de generieke welzijnsplanning. Deze heeft als doel ter plaatse een evenwichtiger spreiding en een betere samenwerking van de welzijnsvoorzieningen tot stand te brengen op basis van reële noden.

In elke provincie werd een steunpunt tot stand gebracht, in samenwerking met het betrokken provinciebestuur : de provinciale welzijnscommissie. Deze P.W.C.'s hebben als taak het overleg en de samenwerking te stimuleren en de nodige documentatie samen te brengen om van daar uit advies te kunnen verstrekken over de opportuniteit van nieuwe implantaties in de welzijnszorg of aanpassing van de bestaande voorzieningen.

Het is te vroeg om een definitieve uitspraak te doen over dit experiment. De P.W.C.'s zijn niet in dezelfde periode gestart en hebben ook niet overal dezelfde organisatorische opbouw. Toch zijn er reeds tekenen aan te wijzen die positief te noemen zijn en die aanduiden dat het experiment moet verder gezet worden. Bij de centrale administratie werd dan ook een ambtenaar aangeduid om de werking van de P.W.C.'s op het administratieve vlak te volgen (bijvoorbeeld bijhouden van inventaris). In de begroting van 1985 werd een bedrag uitgetrokken van 4.500.000 frank om per provincie een stafmedewerker te kunnen betalen (sectie 56 – art. 43.04.02).

Er is niet alleen nood aan meer samenhang tussen de welzijnsvoorzieningen ter plaatse. Ook het concept dat aan de basis ligt van het beleid van de centrale overheid moet analoog zijn in de verschillende sectoren en moet in de reglementering duidelijk tot uiting komen. De reglementering moet niet overal dezelfde zijn, maar zij moet vanuit eenzelfde visie worden opgesteld en van daaruit geharmoniseerd.

Een belangrijke en noodzakelijke stap in deze richting is de oprichting geweest van de Administratie voor Gezin en

Maatschappelijk Welzijn waar zoveel mogelijk alle sectoren die betrekking hebben op het gezin en de welzijnszorg zijn samengebracht.

De conceptuele eenheid van het beleid in de verschillende sectoren is onbetwistbaar gegroeid en komt ook stilaan tot uiting in de reglementering. Zo zou de welzijnszorg kunnen voorgesteld worden als een continuüm met aan het ene einde de persoon in zijn natuurlijk milieu, dat in de regel het gezin is, en aan de andere kant de residentiële instelling, en met daartussen allerhande ambulante voorzieningen die **persoons-** en gezinsondersteunend zijn of die gezins- en milieuaanvullend zijn.

Het beleid gaat ervan uit dat het individu in de regel het best tot zelfrealisatie en verwezenlijking van een aantal maatschappelijke waarden kan komen in het oorspronkelijk, natuurlijk milieu : het eigen gezin, de eigen wijk.

Er moet naar gestreefd worden dat het individu zolang en zo optimaal mogelijk in eigen milieu zou kunnen verblijven. Deze stelregel heeft echter zijn beperkingen op het gebied van de psychische draagkracht van de gezinsleden. Daarom moeten gezinsondersteunende en desgevallend gezinsaanvullende voorzieningen worden ingeschakeld.

Voor sommige personen is de plaatsing in een residentiële voorziening aangewezen. Dikwijls gaat het om zwaar **zorgbe-**hoevenden waarvoor het beleid een bijzondere aandacht moet hebben.

Van een (vooral definitieve) plaatsing in een instelling wordt gesteld dat het voor het individu een zeer ingrijpende maatregel is, met een zware impact op de persoonlijkheid. Dit houdt niet in dat de instelling overbodig zou zijn, maar zij is bij uitstek gekenmerkt door een specialistische opvang.

Aldus kan men de welzijnszorg als volgt indelen :

- De ambulante persoons- en gezinsondersteunende voorzieningen. De bedoeling van deze voorzieningen is de persoon in zijn eigen milieu te steunen en de draagkracht van het gezin te versterken door begeleiding en hulp, zonder in de structuur zelf tussenbeide te komen. Gezinsopvoedende activiteiten, ambulante zorg, hulp ten huize, begeleid wonen, zijn dergelijke voorzieningen.

- De gezinsaanvullende voorzieningen. Hieronder vallen vooral dagopvang en opvang van korte duur als daar zijn crisisopvang. Deze liggen op de grens met de residentiële zorg. De voorzieningen vervullen taken die men in het gezin moeilijk of niet aan kan omwille van tijdelijke moeilijkheden of omstandigheden, maar het principe van het verblijf in eigen milieu wordt niet in vraag gesteld. Deze vorm van welzijnszorg is in volle ontwikkeling in de verschillende sectoren.

- De residentiële of gezinsvervangende voorzieningen. Plaatsing in instellingen kan soms een tijdelijke, maar soms ook een definitief karakter hebben. Hoewel het hier in grote mate om een gezinsvervangende functie gaat, wordt er bijzondere nadruk op gelegd dat de contacten met het gezin en het oorspronkelijk milieu in de mate van het mogelijke behouden blijven en versterkt worden. Ook hier dient gestreefd te worden naar een integratie in de Gemeenschap.

2. De welzijnsvoorzieningen

Ingevolge de bijzondere wet van 8 augustus 1980 op de staatshervorming werd de wetenschappelijke instelling ge-

splitst en werd Vlaanderen erfgenaam van het C.B.G.S. (Centrum voor Bevolkings- en Gezinsstudien). Er werd een wetenschappelijke raad opgericht die advies uitbrengt over de aangevraagde onderzoeksprojecten. De begroting werd dit jaar met 30 ten honderd verminderd ten opzichte van vorig jaar. Voor enkele onderzoekers voor wie het honorarium was uitgetrokken op Sectie 55 – art. 12.20.02 gebeurde dit thans op een artikel van Sectie 20. Vandaar de vermindering van 32,1 naar 14,1 miljoen frank.

Een bedrag van 1,2 miljoen frank werd ingeschreven op art. 33.05.02 voor de publicatie van de gezinswetenschappelijke documentatie. Dit gebeurde na advies van de Inspectie van Financiën die de inschrijving in het kader van het wetenschappelijk onderzoek, zoals dit vroeger gebeurde, niet wenselijk achtte.

Wat de gezinsopvoedkundige activiteiten betreft, in het kader van de ambulante persoons- en gezinsondersteunende voorzieningen, moet worden aangestipt dat het krediet werd teruggebracht van 44 miljoen frank naar 35 miljoen frank. Deze activiteiten hebben tot doel het gezin te ondersteunen in zijn waaier van functies, door concrete informatie, voorlichting en opvoeding. De laatste twee jaren zijn deze activiteiten op een natuurlijke wijze in omvang afgenomen door het strenger interpreteren van de criteria. De Gemeenschapsminister wil het gezin via deze vorm verder ondersteunen, maar er wordt wel een precieze omschrijving van de gesubsidieerde activiteiten in het vooruitzicht gesteld.

Een van de belangrijke begrotingsposten heeft betrekking op de subsidiëring en de financiering van de Diensten Gezins- en Bejaardenhulp. Er is de begroting voor de private diensten en de begroting voor de openbare diensten. Zij nemen respectievelijk 7.025.000 prestatieuren en 1.925.000 prestatieuren voor hun rekening. De laatste jaren werd bijzonder veel aandacht besteed aan deze vorm van dienstverlening. Ondanks de blokkering van het aantal subsidieerbare prestatieuren in 1980 werd deze vorm van dienstverlening op twee manieren aangepast en uitgebreid.

* Via het Interdepartementaal Fonds (I.D.F.) werden 550 helpsters aan de diensten toegewezen, waarvan een groot deel werd aangeworven. Voor volgend jaar werden 200 bij komende personeelsleden in dat kader aangevraagd. Verwacht kan worden dat in de toekomst, met het verhogen van de aantallen én het versoepelen van de betalingsmodaliteiten, een nog groter beroep op deze beroepskrachten in het I.D.F. zal worden gedaan.

Wat betekent deze tewerkstelling in dienstverlening ?
 550 helpsters x 1600 prestatieuren = 880.000 uren = 9,8 t.h.
 750 helpsters x 1600 prestatieuren = 1.200.000 uren = 13,4 t.h.

Dit betekent met andere woorden een vergroting van de dienstenpakketten met minstens 10 ten honderd en mogelijk 13,4 ten honderd.

* Via type D.A.C.-contracten kunnen de erkende diensten voor gezins- en bejaardenhulp een beroep doen op poets- en klusjesdiensten. Deze dienstverlening is complementair aan de dienst gezins- en bejaardenhulp. Er mag worden aangenomen dat circa 1500 personen in dergelijke diensten zijn tewerkgesteld. Omgerekend betekent dit een stijging van om en bij de 25 ten honderd.

Deze opslorplingsprogramma's zijn geen afdoende, volkomen rechtszeker antwoord op een structureel stijgende vraag. Hoe zinvol ze ook mogen zijn in termen van antwoord op een

reële behoefte, toch kunnen zij alleen als aanvullende en voorlopige oplossing worden aanvaard.

Terloops wijst de Gemeenschapsminister er op dat met deze voorziening jaarlijks zowat 40.000 gezinnen en/of alleenstaanden worden geholpen. De vraag is in de loop der jaren gewijzigd. Het toenemend aantal bejaarden en hoogbejaarden zal bovendien naar het jaar 2000 nog meer vragen stellen ten aanzien van de thuishulp. De hulp wordt langduriger en intensiever, de gevolgen van de hospitalisering laten zich voelen.

Door deze evolutie is de klemtoon in de hulpverlening steeds meer komen te liggen op de bejaardenzorg thuis. Ook bij jonge mensen en gezinnen evenwel stellen zich nieuwe noden, ten bewijze de vragen van fysisch minder-validen die de instelling willen verlaten mits zij kunnen rekenen op een goede thuiszorg, meestal te realiseren via gezinshulp. Aan de andere kant is er de stijgende vraag naar kraamzorg. Ook die zal moeten worden opgevangen.

De toekomst van deze vorm van dienstverlening vraagt duidelijk meer dan een oppervlakkige bezinning. De Gemeenschapsminister wil dan ook in 1985 een grondig onderzoek laten verrichten naar de organisatorische en structurele voorwaarden, waarin deze dienstverlening zich afspeelt. Wellicht is ook een diepere analyse van de sociologische componenten noodzakelijk.

Het N.W.K. heeft met haar ongeveer 800 sociaal-verpleegkundigen die de ouders thuis bezoeken en begeleiden, bij uitstek een gezinsbehoudende en -ondersteunende functie. Alhoewel dit vooralsnog niet in de Vlaamse begroting tot uiting komt, kan toch gewezen worden op de stijging van de Vlaamse sociaal-verpleegkundigen binnen het N.W.K. van een 600-tal (1981) tot meer dan 800 op dit ogenblik.

Wat wel in het begrotingsbedrag voor het N.W.K. is begrepen, is de subsidiëring van de werking van de prenatale raadgevingen en de raadplegingen voor het jonge kind. Aan deze sector werd in 1983, 134 miljoen frank besteed, in 1984, 146 miljoen frank en voor 1985 zal dit bedrag oplopen tot 155 miljoen frank. Deze raadplegingen zullen in de toekomst binnen de instelling Kind en Gezin een nog sterkere gezinsondersteunende en gezinsbehoudende functie krijgen. De prenatale sector dient omgebouwd tot een heuse kraamzorg, in samenwerking met andere voorzieningen. De raadplegingensector voor het jonge kind zal in de toekomst een belangrijke functie in de gehandicaptensector dienen in te nemen (meer bepaald met betrekking tot de detectie van handicaps). Beide evoluties houden een zorgverlening in die nauw bij het gezin is betrokken.

In verband met de maatschappelijke dienstverlening weidt de Gemeenschapsminister vooreerst uit over de Prematrimoniale en Matrimoniale Gezinscentra.

Deze dienstverlening heeft een uitermate gezinsondersteunend karakter. Het accent van deze hulpverlening ligt niet op het materiële vlak maar op het meer delicate vlak van de gezinsrelaties, sexualiteit, ouderschap, anticonceptie en zwangerschap. De laatste twee jaar tekent zich hier een toename af van problemen, waaraan zeker de crisis niet vreemd is als uitlokkende factor.

In de jaren 1983 en 1984 zijn de cliënten die zich aanbieden in deze centra met 12 ten honderd gestegen, terwijl tevens de problemen complexer worden. Er is dan ook een stijgende vraag naar personeelsuitbreiding, waaraan ik maar ten dele heb kunnen beantwoorden.

Om de budgettaire aspecten in de hand te houden, heeft de

Gemeenschapsminister de beslissing genomen dat vanaf 1 juli 1983 alle bijkomende weddeverrekeningen moeten voorgelegd worden aan de administratie. Er worden ook geen nieuwe erkenningen doorgevoerd.

Een ontwerp van besluit houdende herziening van de criteria voor erkenning en subsidiëring wordt thans door de inspectie van financiën onderzocht en zal hopelijk in de loop van 1985 door de Vlaamse Executieve kunnen goedgekeurd worden.

Verder zijn er de Centra voor Maatschappelijk Werk. Deze instellingen, waarvan de reglementering in 1983 werd aangepast, ondersteunen het gezin op vele levensdomeinen, zowel op het materiële vlak als op het psyche-sociale vlak. Alhoewel ook hier de problemen toenemen laten de budgettaire moeilijkheden niet toe enige personeelsuitbreiding te subsidiëren.

Van hun kant hebben de jongereninformatie en adviescentra (J.I.A.C.) een bijzondere preventieve opdracht naar de jeugd toe. Zij richten zich tot jonge mensen die met hun specifieke en telkens opnieuw geactualiseerde noden niet altijd een antwoord vinden in de bestaande welzijnsvoorzieningen. De toelage werd aangepast in 1984. Het krediet zal voor 1985 volstaan om een indexverhoging te kunnen toestaan.

Dan is er de Jeugdzorg. Om de gezinsondersteunende functie van diverse voorzieningen in de Jeugdbescherming te benaderen is het aangewezen het begrip gezinsondersteuning te verruimen tot ondersteuning van jongeren in hun eigen milieu.

Vanuit dit referentiekader meent de Gemeenschapsminister te mogen stellen dat er in de loop van het voorbije jaar een aantal nieuwe hulpverleningsvormen burgerrecht verworven hebben en dat een aantal concepten van ambulante hulp in de Jeugdbescherming in 1985 met hun realisatiefase een aanvang nemen.

Naast de bestaande hulpverlening vanuit sociale diensten van Jeugdrechtbanken en Jeugdbeschermingscomités, die tot hertoe kon aangevuld worden met hulp van bestaande voorzieningen in de welzijnszorg waarop door verwijzende instanties kon beroep gedaan worden, is door de Vlaamse Executieve het begeleid zelfstandig wonen gereglementeerd en gesubsidieerd. In de loop van 1984 werden hiervoor 4 diensten erkend met een totale capaciteit van 68 plaatsen en werden in totaal voor 230 plaatsen van begeleid zelfstandig wonen machtiging verleend aan de residentiële instellingen.

In het voorbije jaar werden gemiddeld een 50-tal jongeren gelijktijdig begeleid die zelfstandig wonen in het kader van deze reglementering.

Daarnaast zal, in het kader van de circulaire 44, de realisatie van ambulante hulp vanuit residentiële voorzieningen opgestart worden. Hiervoor heeft de Gemeenschapsminister, na ruime consultatie en overleg met de sector, drie concepten van begeleiding weerhouden, namelijk :

- ambulante observatie en begeleiding vooraleer plaatsing ter sprake komt ;
- individuele begeleiding van minderjarigen in het kader van een vervangende gemeenschapsdienst ;
- gezinsbegeleiding of begeleiding in eigen milieu als vorm van nazorg na plaatsing.

Voor deze drie vormen van begeleiding werden de subsidiecriteria vastgesteld en werden de modaliteiten inzake kwalitatieve garanties van de hulpverlening vastgelegd.

Deze begeleidingsvormen moeten gezien worden in het continuüm van ambulante, semi-ambulante of semi-residentiële of residentiële hulpverlening dat de Gemeenschapsminister voor de jeugdzorg wenst uit te bouwen. Vandaar het opzet om met dezelfde mensen en middelen die in de residentiële zorg ingezet worden, ook aan andere vormen van hulpverlening te gaan doen.

In een volgend punt behandelt de Gemeenschapsminister de thuisbegeleiding en het begeleid wonen van gehandicapten. Om de gezinsgerichte opvang en opvang in eigen milieu te bevorderen, wordt dit jaar op de begroting 100 miljoen frank voorzien om onder andere de thuisbegeleidingsdiensten, de diensten begeleid wonen voor mentaal gehandicapten en het zelfstandig wonen van fysisch gehandicapten te ondersteunen. In het bijzonder zal de werking van diensten die ouders opvoedkundig zullen ondersteunen bij de thuisopvoeding van hun zwaar gehandicapte kinderen, verder uitgebouwd worden. Deze opvang biedt de nodige morele, materiële en praktische opvoedkundige hulp om ouders daadwerkelijk te helpen hun kind in het eigen gezin op te vangen. Daartoe zal 40 miljoen frank worden voorzien.

Voor vormen van zelfstandig wonen van mentaal en fysisch gehandicapten wordt een 60 miljoen frank voorbehouden.

Tenslotte wordt de werking ondersteund van de plaatsingsdienst die gezinnen begeleidt die gehandicapten in hun eigen thuismilieu opvangen. Deze reële gezinsgerichte opvang langs ambulante diensten werd gesteund door een toelage van 45 miljoen frank via het fonds '81.

De Gemeenschapsminister stipte aan dat zij reeds de gelegenheid had gehad uitvoerig in te gaan op een aantal facetten van het bejaardenbeleid bij gelegenheid van de bespreking van het ontwerp-decreet inzake bejaardenzorg, zodat zij dit thema niet grondig zou behandelen. Wel vermeldde zij dat dezelfde basisideeën die hoger werden uiteengezet, ook in het ontworpen bejaardenbeleid terug te vinden zijn. In het kader van de gezinsondersteunende activiteiten moeten vooral de dienstencentra worden vermeld en het beschermd wonen.

De vermindering van de toelage voor het bedelen van warme maaltijden is vooral om budgettaire redenen te verantwoorden. Verschillende O.C.M.W.'s gaan onvoldoende selectief te werk bij het toekennen van maaltijden. De bedeling van warme maaltijden is alleen bedoeld voor personen die zelf hun maaltijd niet kunnen bereiden. Voor dezen die het zelf kunnen is het om vele motieven beter dat ze het zelf doen. Strenger criteria zouden dus in de lijn liggen van een goed bejaardenbeleid en kunnen voor vele O.C.M.W.'s nog een besparing betekenen. Voor 1985 zal de reglementering ter zake vanuit die optiek na onderzoek worden aangepast.

Wat de gezinsaanvullende voorzieningen betreft, moet vooraf worden stilgestaan bij de specifieke functie van het N.W.K. Wat vroeger als gezinsvervangend werd beschouwd, noemt men nu terecht gezinsaanvullend, namelijk de kinderopvang bestaande uit kinderdagverblijven (kribben en peuterspeelplaatsen) en diensten voor opvanggezinnen.

In dit verband wil de Gemeenschapsminister verwijzen naar de reglementering die de Executieve vorig jaar heeft doen van kracht worden. Daarin werd het gezinsaspect ten volle benadrukt door onder meer de gezins sfeer in de instellingen te stimuleren (opdeling in verticale leeftijdsgroepen) en de ouders sterker te laten participeren in en aan de kinderdagopvangvoorzieningen.

Deze sector weegt budgettair door op de begroting van het N.W.K. In 1984 werden de uitgaven op 1.115 miljoen frank gebracht. In 1985 zal wellicht 1.180 miljoen frank nodig zijn. De Gemeenschapsminister stipt hierbij aan dat de Vlaamse regering, met behoud van een voldoende en kwalitatieve opvang, in geslaagd is de uitgaven in deze sector onder controle te krijgen en de sector van de kinderdagverblijven leefbaar te houden. De diensten voor opvanggezinnen kennen weinig leefbaarheidsproblemen, daar er vanwege de gezinnen een zeer sterke vraag is naar deze soepele opvangvorm. Tussen 1978 en 1982 steeg het aantal verblijfsdagen bij onthaalmoe- ders aangesloten bij een dienst van 77.000 naar 565.000. Dit is een verzevenvoudiging op vier jaar tijd. Het aantal verblijfsda- gen in kinderdagverblijven bleef ongeveer op hetzelfde peil, namelijk 1.200.000 verblijfsdagen.

Sinds enkele jaren zijn in Vlaanderen 9 onthaalcentra voor jongeren erkend. Jongeren tussen 18 en 25 jaar worden er op- gevangen en begeleid naar een grotere weerbaarheid en zelf- standigheid. De opvang is kleinschalig en intensief. Deze cen- tra ontvangen een werkingstoelage en een personeelssubsidie. In 1983 ontvingen zij ruim 12 miljoen frank. In 1984 zullen zij, na afrekening, 17 miljoen frank hebben ontvangen. Dit is bijna 40 ten honderd meer.

Sinds 1981 is de sector van de Onthaalcentra voor bepaal- de thuislozen gereguleerd. Dit betekent dat sinds 1982 een aantal onthaalcentra konden worden erkend, wat ten aan- zien van de subsidiëring een grotere rechtszekerheid biedt. Op vandaag zijn 21 centra erkend. Zij ontvingen in 1984 een subsi- die van 22.100.000 frank. Onrechtstreeks ontvangen deze cen- tra subsidies via de post-penitentiaire sociale hulpverlening.

Naar 1985 stijgt de begroting met 7 ten honderd. Het zal on- mogelijk zijn met deze enveloppe nieuwe centra te erkennen of zelfs nieuw personeel aan te werven. Deze stijging van de begroting is nodig om de subsidiëring van de lonen toe te pas- sen.

Het belangrijkste bij deze centra lijkt de Gemeenschapsmi- nister de werking naar de diepte toe uit te werken. Het komt haar voor dat er voldoende centra erkend zijn. In de toekomst zal hierop dan ook een voorname klemtoon worden gelegd.

Waar de Gemeenschapsminister bij de behandeling van de gezinsondersteunende zorg reeds had aangegeven dat de diffe- rentiëring van de hulpverlening in de Jeugdzorg een eerste prioriteit is teneinde aan de verwijzende instanties toe te laten hun maatregelen zeer precies te doseren en aan te passen aan de behoeften van de jongeren, kan de Gemeenschapsminister nu hierop aansluiten met de vermelding van de belangrijke rol die de dagcentra hier hebben te vervullen.

Op dit ogenblik functioneren drie autonome dagcentra die door de Vlaamse Gemeenschap gedeeltelijk worden betoe- laagd. Daarnaast, in het kader van dezelfde circulaire 44, is er een aantal instellingen die overwegen om begin 1985 een dag- centrum binnen hun bestaande capaciteit te openen.

Dagcentra voorzien in een tijdelijke opvang van 3 à 4 uur per dag van schoolgaande kinderen in woningen die zeer nabij ge- legen zijn zowel ten opzichte van de school als van de gezins- woning. Deze tijdelijke opvang is echter geïntegreerd in een totaal programma dat ook hulpverlening ten aanzien van de ouders insluit. De Gemeenschapsminister drukt de hoop uit dat deze vorm van hulpverlening in de loop van 1985 dan ook definitief burgerrecht zal verwerven en op een voldoende wij- ze kan gesubsidieerd worden.

Wat de gezinsaanvullende voorzieningen in de **gehandicap-** tensector betreft, stipt de Gemeenschapsminister aan dat een

zeer bijzondere vorm de semi-internaatsopvang is, waar de gehandicapte wordt opgevangen tijdens de dag en 's nachts terugkeert naar zijn gezin. Een aantal semi-internaten zijn volledig gericht op niet-schoolgaande kinderen. De grote meerderheid richt zich tot kinderen die schoolgaande zijn en waar de rol van het semi-internaat gericht is op naschoolse opvang en begeleiding : deze opvang slurpt 540 miljoen frank op.

De twee centra in Vlaanderen voor kortverblijf vervullen een zeer bijzondere rol, daar zij aan ouders of familieleden die gedurende gans het jaar hun kind zelf thuis opvoeden de kans bieden op adem te komen in een crisis of vakantieperiode. Een derde centrum werd onlangs erkend. Aan deze zeer bijzondere vorm werd in 1982 23 miljoen frank besteed.

Voor volwassenen, die zo ernstig gehandicapt zijn dat ze geen werk aankunnen in een beschermde werkplaats, biedt de overheid de kans om opgevangen te worden in dagcentra. Deze centra bieden een reële gezinsaanvullende rol door de verlichting van de taak van de ouders tijdens de dag. 's Avonds keren deze personen terug naar huis naar hun eigen gezinsmilieu. Voor deze opvang werd 292 miljoen frank voorzien.

Er zijn ook de gezinsaanvullende voorzieningen voor bejaarden. In de bejaardensector zijn deze voorzieningen slechts in zeer beperkte mate gerealiseerd. Sporadisch ontstaan initiatieven van dagopvang, meestal in het kader van dienstencentra en kortopvang in rusthuizen.

Een laatste punt binnen de welzijnszorg heeft betrekking op de residentiële of gezinsvervangende opvang. Het N.W.K. beheert en subsidieert een aantal residentiële instellingen voor moeders en kinderen. In totaal is daarvoor 380.000 frank voorzien.

De Gemeenschapsminister poogt hier het N.W.K. ertoe te bewegen deze residentiële sector van kinderdag- en nachtverblijven, kinderopvangcentra en moedertehuizen, e'en duidelijke functie te geven van kortstondige crisisopvang. Deze optie heeft wel tot gevolg dat een aantal bedden uit deze sector zijn verdwenen.

Budgettair kent deze sector dan ook geen uitbreiding. Een reinvestering van het bespaarde budget ingevolge het verdwijnen van een aantal bedden, in het optimaliseren van voornoemde crisisopvang zal wellicht noodzakelijk zijn.

In de kinderopvangcentra lopen momenteel experimenten inzake de gezinsbetrokkenheid en samenwerking met ambulante diensten.

In de residentiële voorzieningen van de Jeugdzorg is duidelijk een evolutie merkbaar. Enerzijds is het beleid er op gericht om voor plaatsing in instellingen of gezinnen reële alternatieven aan te bieden en ruime kansen te geven. Anderzijds wordt ook de residentiële zorg kwalitatief geherwaardeerd door het constructieve overleg dat tussen de betrokkenen groeiende is, de integratie van de residentiële opvang in het continuüm van de hulpverlening en de mogelijkheden om – opnieuw dank zij circulaire 44 – meer personeel op een intensievere manier in de residentiële zorg in te zetten.

Het is ook voor deze voorzieningen mogelijk om, binnen de residentiële zorg crisisopvang en kortverblijfhulp aan te bieden, omdat de economische noodzaak van het behalen van een bepaalde bezettingsgraad kan worden opgeheven.

Tenslotte wijst de Gemeenschapsminister er op dat in deze sector vooral de spreiding van de residentiële voorzieningen niet adequaat gegroeid is voor Vlaanderen, vooral wanneer

men intensief met het gezin van de geplaatste minderjarige wil werken. Hier zijn ruime concentraties vast te stellen in sommige gebieden en blinde vlekken aan te wijzen in andere regio's. Een geleidelijke verschuiving van inplantingsplaatsen dringt zich hier op, terwijl de globale capaciteit ruim voldoende is.

In verband met de residentiële opvang in de **gehandicaptenzorg**, is het nodig voor jongeren die thuis niet adequaat kunnen opgevangen worden, gelet op hun handicap, voorzieningen aan te bieden waar ze dag en nacht kunnen opgevangen worden. Tijdens weekends en verlofperioden kunnen de meeste kinderen thuis worden opgevangen. Ten aanzien van vooral sociaal verwaarloosden met een gedragsstoornis die vereist dat er een tijdelijke volledige uithuisplaatsing noodzakelijk is, staan centra open die dag en nacht, tijdens weekends en verlofperioden, een adequate opvang bieden. Uit **cijfergegevens** van het jaar 1982 blijkt dat voor de internaten 3.089 miljoen frank werden toegekend.

De tehuizen voor volwassenen die een opvang moeten bieden aan de volwassenen die onvoldoende sociaal redzaam zijn om zelfstandig te leven, bieden een duidelijk gezinsvervangende rol. De overheid besteedde aan deze opvang 1.203 miljoen.

Met betrekking tot residentiële opvang in de bejaardenzorg, verwijst de Gemeenschapsminister naar de bespreking die in de commissie plaatshad naar aanleiding van de bespreking van het ontwerp-decreet inzake bejaardenbeleid. Een hervorming van de reglementering inzake erkenning van rusthuizen is een van de belangrijke oogmerken van dat ontwerp-decreet.

3. Bij zondere groepen

Bij de bijzondere groepen zijn er vooreerst de Nomaden. De vorige begrotingen voorzagen met betrekking tot woonwagengewoners alleen investeringskredieten, met name voor aankoop en aanleg van terreinen voor woonwagengewoners.

De begroting voor 1985 voorziet nu ook in een specifiek artikel kredieten ten belope van 1 miljoen frank voor de subsidiëring van verenigingen voor en van woonwagengewoners.

Verder zijn er de migranten. Met betrekking tot het migrantenbeleid kan gesteld worden dat de Vlaamse Executieve in de loop van 1984 (13 juni 1984) een belangrijk besluit nam houdende regeling van de erkenning en subsidiëring van begeleidingsdiensten inzake de integratie van migranten. Dit besluit heeft tot gevolg dat de kredieten voor 1985 voor deze diensten nu 15 miljoen frank bedragen tegen oorspronkelijk 12 miljoen frank in 1984.

In Vlaanderen zijn met de totstandkoming van dit besluit nu 5 regionale begeleidingsdiensten en 1 nationale dienst erkend en gesubsidieerd. Om deze diensten nog verder te versterken en eventueel in aantal uit te breiden heeft de Gemeenschapsminister bij de Minister van Tewerkstelling en Arbeid om een ondersteuning via het Interdepartementaal Begrotingsfonds verzocht. Bijgevolg kan de Vlaamse Gemeenschap gedeeltelijk, maar op efficiënte wijze bijdragen tot het integratiegebeuren.

4. Bijzondere aandachtspunten

Onder de bijzondere aandachtspunten wil de Gemeenschapsminister in eerste instantie blijven stilstaan bij de voog-

dij van de O.C.M.W.'s. Dit impliceert dat de Gemeenschapsminister erover waakt dat de reglementaire bepalingen betreffende deze besturen correct worden toegepast en dat zij bijgeschillen dient te beschikken. De Gemeenschapsminister laat zich daarbij leiden door de bekommernis dat de eerste opdracht van een O.C.M.W. de maatschappelijke dienstverlening is en dat voorkomen moet worden dat een O.C.M.W. afglijdt naar een logge en lastige bureaucratie. Zij wil de O.C.M.W.'s stimuleren in hun werking en anderzijds waakt zij er over dat de bestuurs- en beheerskosten, gerelateerd tot de kosten van de maatschappelijke dienstverlening, binnen aanvaardbare perken blijven.

De bevoegde diensten van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap zullen met ingang van 1985, nu alle O.C.M.W.'s eenzelfde functioneel-economische begroting dienen op te stellen, systematisch alle begrotingscijfers globaliseren. Daarbij zullen zijn, nu het door de Gemeenschapsminister bevorderd registratiesysteem begint te functioneren, overzichten opstellen van de dienstverlening door middel van het samenbrengen van deze registratiegegevens. Aldus zal men over een duidelijk beeld beschikken over het gehele van de O.C.M.W.-activiteiten in Vlaanderen.

Met het besluit van de Executieve van 7 september 1984 werden de normen vastgesteld voor de jaren 1984 tot 1988, voor de verdeling van het Bijzonder Fonds voor Maatschappelijk Welzijn onder de Openbare Centra voor Maatschappelijk Welzijn.

De vereffening van de aan de O.C.M.W.'s toekomende aandelen gebeurt lastens de nationale middelen. In de begroting van de Vlaamse Gemeenschap is derhalve geen krediet ingeschreven tot vorming van dit Fonds. Voor 1984 bedraagt het Bijzonder Fonds 1.762,9 miljoen frank, alhoewel de nationale Regering nog de totale dotatie voor het Gemeentefonds 1984 kan herzien.

In bijlage wordt een overzicht gegeven van de over de jaren heen gehanteerde verdelingscriteria en hun ponderatie. Tevens wordt het verdelingscoëfficiënt voor de jaren 1981, 1982 en 1983 vermeld. Dit laat toe de reële terugbetaling aan de O.C.M.W.'s na te gaan van de in het verdelingssysteem in aanmerking genomen O.C.M.W.-activiteiten.

Het nieuwe besluit houdt een soepeler uitbetalingsregeling in en een door de O.C.M.W.'s gunstiger voorschottenregeling zodat minder beroep moet gedaan worden op kaskredieten.

Volgens de Gemeenschapsminister moet bijzondere aandacht worden besteed aan de meest kansarmen, degenen die werkelijke materiële nood hebben. Hun aantal neemt onbetwistbaar toe, hoewel het moeilijk is precieze cijfers te vermelden.

Deze voorzieningen, zowel de gezinsondersteunende, de gezinsaanvullende als de gezinsvervangende voorzieningen, richten zich in essentie tot de kansarmen. Dit is een historisch gegeven. De welzijnszorg is gegroeid vanuit de „armenzorg”. Ongetwijfeld heeft er een fundamentele wijziging plaatsgehad, wat de opvatting en de methodes betreft, maar de welzijnszorg heeft zijn bijzondere en prioritaire aandacht voor de meest kansarmen – hetgeen men soms de 4de wereld noemt – behouden. Ook de wijze waarop veelal nieuwe voorzieningen ontstaan wijst op deze bekommernis. Waar aangevoeld wordt dat bepaalde categorieën van personen door de mazen van het voorzieningennet vallen, komen dikwijls vanuit de basis initiatieven tot stand om hieraan te verhelpen. Opvangcentra voor jongeren, onthaalcentra voor daklozen zijn hiervan in zekere zin recente voorbeelden.

Vanuit de reglementering wordt deze prioritaire zorg voor de kansarmen ondersteund. Aandacht voor behoeftigen wordt, waar mogelijk, als eerste opdracht voorgeschreven. Aan de provinciale welzijnscommissies wordt gevraagd dat bij het uitbrengen van adviezen in eerste instantie met deze categorieën van de bevolking zou rekening gehouden worden.

In de mate dat het tot de bevoegdheid van de Vlaamse Executieve behoort, wordt bij het bepalen van de bijdrage die de betrokkenen voor de verleende dienstverlening van verschillende voorzieningen dienen te bepalen, rekening gehouden met hun draagkracht. Dit principe wordt systematisch in de verschillende sectoren toegepast : gezins- en bejaardenhulp, kinderopvang, enz. . . .

Bij het bepalen van de omslagcriteria van het Bijzonder Fonds worden O.W.M.W.'s gestimuleerd in hun werking de passende aandacht te schenken aan de kansarmen en de psycho-sociale begeleiding van dezen. In dit objectief moet ook de invoering gezien worden van het criterium tewerkstelling in toepassing van artikel 60 § 7 van de O.C.M.W.-wet.

Een bedrag van 120 miljoen frank, uiteraard de volgende jaren te verhogen met het stijgingspercentage van de dotatie voor het Gemeentefonds, wordt voorzien om de O.C.M.W.'s aan te zetten tot het tewerkstellen van personen, die om een of andere reden niet het volledig voordeel van bepaalde sociale uitkeringen genieten, middels het bezorgen van een betrekking, een inkomen, los van de bijstandsregeling te laten verwerven.

Dit brengt de Gemeenschapsminister op de tewerkstelling in de welzijnssector.

In de welzijnssector treft men verschillende categorieën van tewerkstelling aan. Naast de werknemers, volgens een regelmatig statuut aangeworven, treft men er bijvoorbeeld ook tewerkgestelde werklozen, vrijgestelden van stempelcontrole, B.T.K.'ers, D.A.C.'ers, I.D.F.'ers, gewetensbezwaarden, stagiairs.

Deze tijdelijke statuten hebben ernstige nadelen die ook de welzijnszorg zelf treffen. Het feit dat het over tijdelijke statuten gaat, stelt problemen in verband met de continuïteit van het werk. Belangrijk is ook dat door deze tewerkstellingsformules, de nationale overheid fundamenteel ingrijpt in het welzijnsbeleid, wat een eenduidig beleid in het gevaar brengt. Er moet wel een onderscheid worden gemaakt op dat gebied tussen I.D.F. en andere tijdelijke statuten, omdat de impact van de Vlaamse Executieve in het I.D.F. merklijk groter is.

Aangewezen zou zijn dat de Vlaamse Gemeenschap zelf voor de verschillende statuten de personeelsleden kan toewijzen om vanuit het eigen beleid aldus ook meer aandacht te kunnen besteden aan de tewerkstelling in de welzijnssector, waar een reële nood bestaat die om budgettaire redenen niet kan opgevuld worden.

Intussen wil de Gemeenschapsminister echter op de best mogelijke wijze en waar dit binnen het welzijnsbeleid te verantwoorden is, beroep doen op de tewerkgestelden met een tijdelijk statuut. Zo heeft zij voor 1985 een uitbreiding aangevraagd van het I.D.F. voor de gezins- en bejaardenhulp en de gehandicaptenzorg, en een nieuwe aanvraag ingediend voor de sector van de migranten en de diensten voor onthaalgezinnen.

In dezelfde lijn vestigt de Gemeenschapsminister de aandacht op de besparingsmaatregelen die door de nationale overheid zijn opgelegd en die ook betrekking hebben op de tewerkgestelden in de welzijnssector.

Deze besparingsmaatregelen komen in de huidige stand van de reglementering erop neer dat de loonlast, in de mate deze wordt gesubsidieerd, integraal door de Vlaamse Gemeenschap wordt gedragen en ten goede komt aan de nationale overheid. Logisch zou zijn dat deze ter beschikking wordt gesteld van de Vlaamse Gemeenschap, teneinde de tewerkstelling in de welzijnssector te bevorderen.

Tenslotte dringt de Gemeenschapsminister aan op een duidelijke afbakening van de bevoegdheden.

Op een aantal domeinen bestaat er immers nog steeds onduidelijkheid over de precieze inhoud van deze bevoegdheden van de Vlaamse Gemeenschap. Op andere domeinen zijn de bevoegdheidspakketten te beperkt of te onvolledig om een coherent beleid te kunnen voeren. Het probleem stelt zich ten opzichte van de nationale overheid, maar ook de bevoegdheidsverdeling binnen de Vlaamse Executieve moet vanuit deze optiek worden bekeken. Dit zal steeds een moeilijk punt blijven en raakvlakken, met en zekere schemerzone, zal men steeds aantreffen welke bevoegdheidsverdeling ook wordt doorgevoerd. Toch moet uit de ervaring worden geleerd om zo goed mogelijk homogene bevoegdheidspakketten samen te stellen.

5. Aanpassing van structuren en reglementeringen

Op diverse domeinen moeten nog heel wat structuren en reglementeringen worden aangepast. Dit is vooreerst het geval voor Kind en Gezin.

De Gemeenschapsminister herinnert er aan dat de Kamer van Volksvertegenwoordigers op het punt staat het wetsontwerp tot afschaffing of herstructurering van sommige instellingen van openbaar nut af te handelen. Daardoor zal het mogelijk worden de instelling Kind en Gezin, die bij decreet van 29 mei 1984 werd opgericht, van start te laten gaan.

Deze praktische omzetting van voornoemd decreet zal niet zonder begrotingsgevolgen blijven. De overheveling van het Vlaamse personeel en de werkmiddelen van het N.W.K. naar Kind en Gezin zal het begrotingscijfer dat werd vastgesteld op 1.752,6 miljoen frank, in belangrijke mate verhogen.

Zonder vooruit te lopen op deze aangelegenheid wil de Gemeenschapsminister toch stellen dat de Vlaamse Executieve met betrekking tot het nationaal budget van het N.W.K., de verdeling vraagt bij wijze van *ristorno's* van de opbrengst van sommige bij de wet vastgestelde belastingen en vereffeningen. Dergelijke indeling zou het budget met meer dan een bedrag van 1,1 miljard frank op jaarbasis verhogen.

In de tweede plaats is er de gehandicaptenzorg.

In de loop van het voorbije jaar kwamen op het kabinet regelmatig werkgroepen samen om de verschillende facetten van het gehandicaptenbeleid te onderzoeken. Dit heeft geleid tot een beleidsnota die op 6 december voor advies aan de Vlaamse Hoge Raad voor minder-validen werd voorgelegd.

Dit zal in 1985 en wellicht daarna leiden tot een grondige aanpassing van de bestaande wetgeving en van de bestaande administratieve structuren.

Van zijn kant zal het ontwerp-decreet inzake bejaardenzorg dat thans in de commissie wordt besproken, hopelijk begin 1985 in de Vlaamse Raad kunnen goedgestemd worden. Gezien het een kaderdecreet betreft, zal een groot aantal uitvoe-

ringsbesluiten moeten genomen worden die eveneens in de eerste helft van 1985 zullen moeten uitgewerkt worden.

In laatste instantie is er de Jeugdzorg.

Naar aanleiding van het advies van de Raad van State over de ontwerpen van wet en decreten, zijn de besprekingen over de respectieve bevoegdheden van het Nationale niveau en het Gemeenschapsniveau in het Overlegcomité **Regering-Executieven** opnieuw op gang gekomen.

Nu al meent de Gemeenschapsminister haar ontgoocheling te mogen uitdrukken over het advies van de Raad van State, enerzijds ingevolge de zeer restrictieve interpretatie die de Raad heeft gegeven aan het begrip „persoonsgebonden materies” en anderzijds over de incoherente en restrictieve verdeling van bevoegdheden inzake jeugdbescherming, die wordt geadviseerd.

De Gemeenschapsminister blijft echter aandringen bij de Minister van Justitie om de bevoegdheidsverdeling in werkzame en coherente delen overeen te komen, in de geest zoals de Wetgevende Kamers in 1980 hebben beslist vanuit een loyale toepassing van de Staatshervorming.

II. ALGEMENE BESPREKING

Een lid begint met de positieve vaststelling dat, ondanks de crisis, de begroting niet is afgeslankt. Bepaalde noden in de welzijnszorg konden worden gelenigd via de alternatieve tewerkstellingsvormen. Toch heeft hij hierbij bedenkingen, want de personen die aldus zijn tewerkgesteld, geraken stilaan geïntegreerd. Vandaar zijn vraag hoe deze tijdelijke tewerkstelling kan omgezet worden in een definitieve aanwerving.

De Gemeenschapsminister antwoordt dat zij geen enkele bevoegdheid heeft over de alternatieve **tewerkstellingsvormen**, aangezien die toebehoren aan de (nationale) Minister van Tewerkstelling en Arbeid. Met uitzondering van degenen die zijn aangeworven via het Interdepartementaal Fonds (IDF), heeft zij derhalve geen vat op deze personen. Persoonlijk is zij ervan overtuigd dat, gezien de stijgende groei van de noden, de alternatieve tewerkstelling eens zal moeten uitmonden in een reële, maar daarvoor zal moeten gezorgd worden langs een eigen reglementering.

Hetzelfde lid maakt zich ongerust voor de gevolgen van koninklijk besluit nr. 244, waarbij het O.C.M.W. verplicht wordt verhaal aan te tekenen bij de familie voor de recuperatie van verstrekte tegemoetkomingen.

De Gemeenschapsminister verwijst hierbij naar haar inleidende nota, met name waar er sprake is van de voogdij over de O.C.M.W.'s.

Een ander lid blijft eveneens stilstaan bij deze voogdij. Zij toont zich bezorgd over de manier waarop bepaalde O.C.M.W.'s aan begeleiding en steunverlening doen bij slecht beheer door sommige gezinnen en heeft nogal wat kritiek op het systeem van de voedingsbonnen. Zij stipt aan dat het steeds dezelfde banken zijn die leningen aan hoge interesten zonder enige voorwaarde toestaan aan mensen die deze gelden blijkbaar niet kunnen beheren, zodat de O.C.M.W.'s moeten tussenbeide komen voor de aflossing van de leningen. Zij merkt eveneens op dat O.C.M.W.-voorzitters zelf bepalen

waar de voedingsbonnen moeten worden ingeruild en zet zich af tegen de willekeur die aldus ontstaat. Kan hiertegen iets worden gedaan ?

De Gemeenschapsminister antwoordt dat zij niet bevoegd is wat de reglementering van de O.C.M.W.'s betreft. De hulp bij budgettering is een zelfstandige werkwijze van een O.C.M.W. of zijn diensten. Wel heeft zij met inspecteurs van de O.C.M.W.'s de toestand besproken om te zien hoe deze nieuwe werkwijzen, die haar goedkeuring niet kunnen wegdragen, kunnen worden afgeremd. Zij verklaart terzake nieuwe richtlijnen te zullen uitvaardigen, omdat de aangeklaagde werkwijze indruist tegen het gevoel van menselijke waardigheid. Voor de kredietlijnen van de banken is een organieke reglementering nodig, maar deze valt buiten haar bevoegdheid.

Hetzelfde lid feliciteert de Gemeenschapsminister voor haar gehandicaptenbeleid. Zij vraagt of, in de commissie, tegelegenertijd daarover van gedachten kan worden gewisseld, met het oog op een bespreking van het globale kader.

De Gemeenschapsminister stelt dat het haar wens is dat de commissieleden daarover advies zouden uitbrengen. Vooraf wil zij echter het advies van de Hoge Raad van Mindervaliden afwachten, diens bedenkingen onderzoeken en eventueel verwerken ; nadien kan een beleidsnota worden opgemaakt die eerst naar de Executieve moet en dan naar de Commissie. De nota over het gehandicaptenbeleid ligt nu niet neer als een document van de Executieve.

Een ander lid geeft uiting aan zijn waardering voor de hoeveelheid werk dat de Gemeenschapsminister blijft verzetten in haar sector en bedoelt hiermee de vele nieuwe initiatieven en de nota's over bepaalde sectoren over de welzijnszorg. Daaruit blijkt een grote kennis van deze sector, evenals een grote bekwaamheid om oplossingen te vinden. Hij is van oordeel dat precies in deze sectoren een stevig inzicht nodig is.

Toch heeft hij heel wat bemerkingen, in de eerste plaats wat het verantwoordingsprogramma betreft, waarover hij bij de vorige begroting ook reeds zijn beklag had gemaakt. Een meer omstandige verantwoording is gewenst, ook al heeft de Minister een niet geringe toelichting gegeven in haar inleidende nota. In dezelfde lijn vraagt hij of de Gemeenschapsminister de voornaamste ministeriële omzendbrieven niet kan bezorgen aan de leden.

De welzijnssector, met zijn honderden instellingen, is zeer gedifferentieerd zodat het voor de commissieleden zeer moeilijk is een inventaris op te maken. Is het niet mogelijk de studie van Prof. Quaethoven (KUL) over de „inventarisatie van de welzijnszorg in Vlaanderen” te bezorgen aan de commissieleden ? Tussendoor stipt hij aan dat het aantal toelagen voor studies is verminderd : zijn deze studies allemaal afgelopen ? Is het omwille van bezuinigingen ? Hij is van oordeel dat, meer dan op andere beleidsterreinen, deze studies in de welzijnssector ten zeerste nodig zijn.

In verband met het beleid vanuit de instellingen meent hij dat er weinig gebeurt. Hij heeft vragen bij de berekening van de subsidies aan bepaalde instellingen, niettegenstaande formules voorhanden zijn die in zijn ogen voldoende duidelijk zijn. Een streven naar een grotere uniformiteit is hier zeker gewenst : op deze wijze zullen de kosten in de hand kunnen gehouden worden.

Hetzelfde lid is van oordeel dat, wat het instellingsgericht beleid betreft niet veel is veranderd. Hij vindt dat in de nota van de Gemeenschapsminister angstvallig werd vermeden te spreken over de ambulante en de residentiële sector. **Het** zijn

nochtans twee sectoren die hun eigen specificiteit en hun eigen finaliteit hebben. Hij kant zich tegen de idee van een ambulante sector als reservoir voor de residentiële sector. Persoonlijk heeft hij respect voor de kleinschalige initiatieven in de jaren '60 en '70 en er is meer logistieke steun nodig dan in-kapseling. Persoonlijk vindt hij geen wijziging in het beleid sedert de bespreking van de begroting 1984 en hij is van oordeel dat de verzuiling wordt doorgetrokken naar de ambulante sector.

De Gemeenschapsminister verklaart zich akkoord dat het verantwoordingsprogramma nog meer zou moeten uitgedokterd worden, maar zij is toch de mening toegedaan dat zij reeds een ernstige inspanning heeft gedaan. Zij heeft er geen bezwaar tegen dat de voornaamste omzendbrieven naar de commissieleden zouden worden verstuurd en is enkel verwonderd dat dit nog niet is gebeurd. Dit geldt ook voor de studie van Prof. Quaethoven, maar zij stipt hierbij aan dat deze studie begonnen is in 1981 en beëindigd in 1982 ; heel wat gegevens zijn nu reeds achterhaald.

Zij ontkent niet dat er een belangrijke vermindering van de toelagen voor studies is, maar dit vloeit voort uit de algemene maatregel van de Executieve wegens de voorziene tekorten op de begroting ; hieruit volgt een spreiding over meerdere jaren.

Wat de financiering in het algemeen van de welzijnssector betreft, wijst de Gemeenschapsminister op het ontstane spanningsveld, tengevolge van de algemene verminderingen. Hierdoor dringen verschuivingen zich op en moet worden nagegaan wat dringend is en wat kan wachten, want elke begrotingspost verdient een verhoging. In verband met de financiering van de verschillende posten onderstreept zij de tendens, niet naar een meer uniforme regeling, doch wel naar een harmonisering van de subsidiëring. Zo is er sedert 1983 een nieuwe regeling voor de Centra voor Maatschappelijk Werk (C.M.W.), maar nog niet voor de Prematrimoniale en Matrimoniale Gezinscentra (P.M.G.) : het advies van de Hoge Raad voor het Gezin verdiende verdere studie. De teksten zijn nu klaar, zodat waarschijnlijk begin 1985 een nieuwe regeling in voege zal kunnen treden.

Met betrekking tot de jongeren- en andere centra wijst de Minister erop dat deze nog facultatieve subsidies genieten, maar dat men naar een reglementering zou moeten gaan. Destijds werd gehoopt te kunnen gaan naar een subsidiëring van 90 ten honderd loonkost, doch met de middelen waarover men vandaag beschikt, is dit niet meer haalbaar. De Gemeenschapsminister toont zich grote voorstander van teamwerking : pas dan kan men goed werk leveren. Dergelijke teams moeten evenwel multidisciplinair zijn. Een groter contact tussen de verschillende instanties is hier zeker nodig.

De Gemeenschapsminister wijdt uitvoerig uit over het instellingswezen en beklemtoont dat de meningen hier wel zeer uiteenlopend zijn.

Persoonlijk is zij overtuigd van de waarde van de residentiële sector, waarvan de hulp in een groot aantal gevallen onontbeerlijk zal blijven. Ondersteuning en erkenning van deze vorm van opvang blijven nodig.

Dit is echter niet in tegenstrijd met de noodzaak om ook de ambulante sector ernstige ontwikkelingskansen te geven. Deze sector vertoont verschillende opvang- en begeleidingsvormen die eveneens de aandacht van de Overheid verdienen.

De residentiële sector kan zich trouwens, naar het oordeel van de Gemeenschapsminister in een zekere mate inschakelen in vormen van ambulante hulpverlening. Het kan toch niet uitgesloten zijn dat deskundigheid die in de ene sector aanwe-

zig is ook een kans zou krijgen om in nieuwere benaderingswijzen benut te worden. Naar de komende jaren toe kan het best zijn dat initiatieven die aldus groeien uit het instellingswezen een eigen zelfstandig leven zouden gaan leiden.

De Gemeenschapsminister is eveneens voorstander van kleinschalige initiatieven en daarom heeft zij steeds gewezen op de belangrijkheid niet te starten met te grote entiteiten. Uiteraard is er een voldoende populatie nodig, bijvoorbeeld van 25 tot 30 personen, De dagcentra verrichten in haar ogen uitstekend werk.

III. ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING

Een lid stelt een reeks informatieve vragen die hierna, per sectie, worden gegroepeerd.

A. Sectie 55 – Gezinsaanleg

Een eerste vraag heeft betrekking op de besparingen die opgelegd worden ten nadele van de studies en onderzoeken door het Centrum voor Bevolkings- en Gezinsstudies (art. 12.20.02). Ook al houdt men rekening met het feit dat 8 miljoen frank overgeheveld zijn naar art. 11.03.01 (Algemeen Bestuur, bezoldigingen van het actief en ter beschikking gesteld personeel), toch is er nog een werkelijke besparing van 10 miljoen frank of 30 ten honderd. Welke zijn de gevolgen voor de personeelssector ?

De Gemeenschapsminister antwoordt dat aan het vast personeel niet wordt geraakt. In samenspraak met het C.B.G.S. zal worden nagegaan welke onderzoeken moeten worden voortgezet.

Een volgende vraag gaat over de vermindering met 3,3 miljoen frank voor allerlei uitgaven voortvloeiend uit de actie voor de gezinnen (art. 12.21.02). Daartegenover staat wel een verhoging met 2,3 miljoen frank op art. 33.02.02 (toelagen aan studie-, oriëntatie- en coördinatieorganismen van sociale aard). Waarom deze vermindering en waarom geen reglementering van de subsidiëring, die federaties, overlegstructuren en welzijnsraden moet helpen in hun bezigheden ? Hoe ziet de Minister de rol van de welzijnsraden en hebben deze nog een functie naast de Provinciale Welzijnscommissies (P.W.C.) ?

De Gemeenschapsminister verklaart dat de P.W.C.'s de coördinerende activiteiten van de welzijnsraden zullen overnemen. Zij geeft hierbij uitdrukking aan haar erkentelijkheid voor het nuttige werk dat de raden hebben geleverd. Reeds verleden jaar is er een gesprek geweest hoe de coördinatie en het overleg binnen de welzijnssector kunnen worden gerealiseerd. Men is nog niet klaar met het werk en het is wenselijk dat de verslagen van de welzijnsraden naast de resultaten van de P.W.C.'s worden gelegd. De Brusselse Welzijnsraad kent een specifieke situatie en binnen de P.W.C.-Brabant neemt hij de rol van secretariaat op zich.

Een volgende opmerking geldt de daling van de kredieten voor de bevordering van het gezinsleven : toelagen aan organismen en initiatieven inzake gezinsopvoeding (art. 33.01.02). Met deze kredieten worden de vrouwenorganisaties gesubsidieerd, naast de voorlichting over de anticonceptie. Hoe worden deze kredieten geventileerd, met andere woorden naar wie gaat wat ? Welke uitgangspunten worden gevolgd bij de subsidiëring ? Is het juist dat de voor 1984 voorziene kredieten (44 miljoen frank) volledig opgebruikt zijn ?

De Gemeenschapsminister wijst erop dat er ook in 1984 geen verhoging is geweest — zelfs onveranderd de laatste drie jaar —, op uitdrukkelijk verzoek van leden van de commissie die een betere doorlichting vroegen. Het komt erop aan uit te ziftten wat interessant en nuttig is voor gezinsopvoedkundige activiteiten. De Gemeenschapsminister stipt nog aan dat er een herziening van de reglementering komt. De voorlichting in verband met de anticonceptie komt niet in het gedrang. De herwerkte brochure, die begin 1984 werd uitgegeven, is reeds helemaal uitgeput, de beslissing werd gegeven voor een nieuwe uitgave. Het voorziene krediet voor 1984 zal niet volledig uitgeput worden.

Een andere vraag heeft betrekking op de diensten voor gezins- en bejaardenhulp (art. 33.02.02), waar een stijging met 55 miljoen frank te noteren valt en op de toelagen aan organismen voor studie, opvoeding, bijstand en bescherming van het gezin (art. 43.01.02), waar ook sprake is van een lichte verhoging. Hoe is de verdeling over de twee sectoren : gezins- en bejaardenhulp ? Hoe staat het met de plaatsdiensten ? En wat met de aanmoediging voor het zelfstandig wonen van de gehandicapten, wat toch een aangroei van het aantal gezins- en bejaarden impliceert ? Een identieke redenering kan trouwens gehouden worden in verband met het bejaarden-ontwerp.

De Gemeenschapsminister verklaart dat zij schriftelijk zal antwoorden hoe de verdeling eruit ziet voor de 550 helpers aan de onderscheiden diensten en voor de 200 bij komende personeelsleden die worden voorzien via het I.D.F. Wat de poetsdiensten betreft, herhaalt de Gemeenschapsminister dat zij geen inspraak heeft in de D.A.C.-projecten van Minister Hansenne die worden bediscussieerd met de betrokken organisaties. Evenwel is zij van oordeel dat een uitbreiding van het personeel onafwendbaar is. Wel is een doorlichting van de diensten nodig ten einde de jaarlijks nodige bijkredieten te verminderen.

In verband met de toelagen aan de stichting „Kind en Gezin” (art. 4 1 .O 1.02) vindt betrokken lid de verantwoording ontoereikend. De voorziene kredieten vertonen een stijging met 4,9 ten honderd, maar zal deze volstaan, aangezien zij nauwelijks voldoende is voor de indexaanpassingen ? Indien niet, waar zal de Minister eventueel de nodige kredieten vinden ? Is het juist dat op dit artikel ook vier huizen voor ongehuwde moeders van Caritas zijn opgenomen en, zo ja, waarom worden deze niet ondergebracht in sectie 56, onder de gewone post voor ontvangthuizen voor jonge vrouwen (art. 33.10.02) ? Wat bedoelt de Gemeenschapsminister in haar nota met de stelling dat de prenatale zorg moet worden uitgebouwd tot een echte kraamzorg ?

De Gemeenschapsminister antwoordt dat, voor de vaststelling van het bedrag van de toelage aan het Nationaal Werk voor Kinderwelzijn (N.W.K.), uitgegaan werd van concrete gegevens die door deze instelling werden doorgespeeld. Het N.W.K. is een parastatale B ; op basis van de ervaring is de nieuwe instelling „Kind en Gezin” opgevat als een aangepaste parastatale B.

De Gemeenschapsminister geeft toe dat er problemen zijn met de huizen voor gehuwde moeders ; de vier geciteerde huizen beweren dat zij het niet kunnen rooien met de voorziene subsidies ; een grotere toelage wordt evenwel niet toegekend, omdat zij eerst nadere inlichtingen over hun opdracht wil. De Gemeenschapsminister stelt evenwel dat deze vier huizen niet gelijk te stellen zijn met de onthaalhuizen. Wat de kraamzorg betreft, zegt zij dat men hier met een nieuw fenomeen te doen heeft. Deze diensten ontstaan via D.A.C.-projecten en hierop heeft zij geen vat. Wel heeft zij daarover zowel positieve als negatieve echo's opgevangen. Zij is van

oordeel dat, naast „Kind en Gezin” geen nieuw circuit nodig is. Het is niet haar bedoeling te experimenteren met thuisbevalingen ; dienaangaande houdt zij contact met de Vereniging van Vlaamse Gynecologen en heeft zij een onderzoek gevraagd binnen het N.W.K. Terugkerend op de D.A.C.-projecten onderstreept zij dat deze volledig ontsnappen aan de controle van de Gemeenschappen ; zij hebben een louter tewerkstellingsdoel, al zijn de initiatieven goed bedoeld. De Gemeenschapsminister wordt niet geraadpleegd bij het opzetten van D.A.C.-projecten. Tot nog toe is er geen erkenning noch ondersteuning en is het ook niet nodig aan haar te vragen of een bepaald D.A.C.-project kan of niet.

B. Sectie 56 — Maatschappelijk Welzijn

Hetzelfde lid wijst op de gevoelige vermindering van de kredieten voor studies en onderzoeken (art. 12.20.02) en vraagt aan de Gemeenschapsminister of het in haar bedoeling ligt in de toekomst minder toelagen te voorzien voor studiewerk ? Daartegenover staat een stijging van de toelagen aan de C.M.W. (art. 33.01.02) : dit is een jaarlijks fenomeen. De O.C.M.W.'s bewegen zich evenwel op een identiek terrein. Moeten de taken van beide instellingen niet worden herdacht, want het heeft toch weinig zin allebei te vergoeden voor eenzelfde werk ?

De Gemeenschapsminister verklaart niet akkoord te kunnen gaan met de stelling van het lid dat de O.C.M.W.'s de taken van de C.M.W. zouden kunnen overnemen. Zij is integendeel van oordeel dat deze laatste goed werk verrichten ; waarom ze dan afremmen ? Trouwens, zij past gewoon de bestaande reglementering toe.

Een volgende vraag heeft betrekking op de toelagen aan studie-oriëntatie en coördinatieorganismen van sociale aard (art. 33.02.02) die een stijging vertonen. Worden op dit artikel de koepels – Verbond Instellingen Welzijnswerk (V.I.W.) en Pluralistisch Overleg Welzijnswerk (P.O.W.) – gesubsidieerd en, zo ja, waarom is deze subsidiëring verschillend ?

Het verschil is volgens de Gemeenschapsminister te vinden in de veelheid van groepen die gecoördineerd worden. Zij meent verder dat de tijd voor een zekere ordening is gekomen en dat een onderzoek aan de gang is naar de juiste rol van deze koepels, aangezien de deelfederaties dezelfde subsidiëring vragen.

Een verdere bemerking slaat op de toelagen aan centra voor huwelijks- en gezinsraadplegingen (art. 33.05.02). Sedert 1984 werd aan de erkende P.M.G. een consultatiestop opgelegd, zodat de lichte verhoging van de toelagen wel voldoende zal zijn. Van een personeelsuitbreiding zal er evenwel geen sprake kunnen zijn, alhoewel een aantal centra deze hebben aangevraagd. Hoe gebeurt de betoelaging en hoe zit het met de registratie ?

De Gemeenschapsminister bevestigt de consultatiestop, uitgevaardigd met het oog op een betere kennis van wat door de P.M.G. wordt gedaan. Volgens haar is er geen overlapping met de C.M.W. Zij heeft het advies van de Hoge Raad voor het Gezin gevraagd met het oog op een nieuwe reglementering en zij heeft dit in ruime mate opgevolgd. De Gemeenschapsminister erkent dat hier financiële problemen bestaan. In verband met de registratie is zij voorstander van het systeem van dagboeken, doch er moet gestreefd worden naar een grotere veralgemening : iedereen heeft nu zowat zijn eigen methode.

In verband met de toelagen aan jongereninformatie en adviescentra, de zogenaamde J.I.A.C.'s, (art. 33.07.02) stipt het-

zelfde lid aan dat het krediet ongewijzigd is gebleven, wat in feite neerkomt op een achteruitgang. Moet de reden hiervoor gezocht worden in het feit dat het hier gaat om facultatieve uitgaven ? En is het juist dat het personeel maar voor 90 ten honderd zou betaald worden ? Hij maakt zich eveneens ongerust over de toelagen aan opvangcentra voor jongeren, de zogenaamde O.C.J.'s, (art. 33.08.02). Er bestaan negen dergelijke centra en normaal zouden, per centrum, vijf personeelsleden moeten gesubsidieerd worden. Er zijn evenwel maar drie personeelsleden in dienst. Kunnen deze centra met de voorziene — en ongewijzigde — toelagen hun werk wel aan ?

De reglementering inzake de J.I.A.C.'s (koninklijk besluit van 31 oktober 1981) voorziet een forfaitaire subsidie voor :

- a. verantwoordelijke : 550.000 frank,
- b. hulpverlener : 450.000 frank.

In de huidige subsidieregeling is nergens sprake van een procent van de totale loonkost die zou worden betoelaagd.

Wat de O.C.J.'s betreft, bevestigt de Gemeenschapsminister dat met de voorziene kredieten de instellingen hun opgedragen werk wel degelijk zullen aankunnen.

De volgende vraag gaat over de diensten voor Tele-Onthaal (art. 33.09.02), waar wel een verhoging van de toelage is voorzien. Deze diensten zijn gestoeld op vrijwilligheid en hebben een speciale structuur. In Vlaanderen zijn er zes, één per provincie en één nationale dienst, samen 18 personeelsleden, waarvan 8 voltijdse betrekkingen, en 450 vrijwilligers. Deze diensten ontvingen in 1980 148,50 frank per telefonische oproep. Welke controle wordt er uitgeoefend en waarom worden deze oproepen gesubsidieerd, wanneer zij toch door vrijwilligers worden behandeld ?

De Gemeenschapsminister antwoordt dat zij deze telefonische oproepingen nog eens onder de loep wil nemen. Momenteel moet zij zich steunen op de verslagen van de inspectie. De vergoeding aan de vrijwilligers moet de verplaatsingskosten dekken. Zij verklaart evenwel niet gediend te zijn met blinde mechanismen. Wel valt de problematiek van de vierde wereld binnen dat soort dienstbetoon en op deze wijze ontdekt men dat er een nieuwe soort van kansarmen aan het opkomen is. Zij is voorstander van een grote omzichtigheid ten aanzien van wijzigingen inzake subsidiëring van deze dienst.

De toelage aan opvangtehuizen voor jonge vrouwen (art. 33.10.02) is sedert drie jaar ongewijzigd gebleven. Het koninklijk besluit van 1952 voorziet in een personeelssubsidiëring van 75 ten honderd, waar andere instellingen genieten van een subsidiëring van 100 ten honderd. Waar moeten de centra bijkomende 25 ten honderd halen en is het juist dat slechts één centrum wordt gesubsidieerd ?

De Gemeenschapsminister stipt aan dat inderdaad één onthaalhuis geniet van de vroegere reglementering. Het wordt evenwel nodig de lat gelijk te leggen en voor elk opvanghuis dezelfde reglementering toe te passen. Zij voegt eraan toe dat er ook tussenkomsten zijn door de O.C.M.W.'s en door Justitie.

Een verdere vraag heeft betrekking op de toelagen aan begeleidingsdiensten inzake de integratie van immigranten (art. 33.11.02), die ongewijzigd zijn gebleven. Het gaat hier eveneens om facultatieve uitgaven. Zes verenigingen werden tot nog toe erkend, terwijl nog een paar vragen om erkenning hangende zijn. Voor het nieuwe dienstjaar kan er zelfs geen indexering af, zodat de verenigingen verplicht worden te werken met de alternatieve tewerkstellingsvormen, wat onverkwikkelijk is. Hier moet trouwens ook gewezen worden op de vermin-

dering van de toelagen tot aanmoediging voor het organiseren en ontwikkelen van integratieactiviteiten (art. 33.14.02). Waarom deze vermindering, nadat vorig jaar precies een kleine inspanning was gedaan ? Het voorziene bedrag is nu gering en belachelijk, zodat opnieuw een beroep zal moeten gedaan worden op vrijwilligers.

De Gemeenschapsminister antwoordt dat er oorspronkelijk in 1984 maar 12 miljoen frank was voorzien en dat nu de 15 miljoen frank zullen volstaan om het nieuwe besluit toe te passen. Zij voegt er aan toe dat het artikel 33.14.02 samen te brengen is met artikel 33.16.02 (toelage aan de V.Z.W. Werkgroep Immigratie te Brussel) en dat er dus geen vermindering is toegepast.

Hetzelfde lid wijst op een lichte afbouw van de toelagen aan de onthaalcentra voor thuislozen (art. 33.17.02). Met deze betoelaging moeten 51 personeelsleden in de 21 erkende onthaalcentra leven. Daarnaast zijn er nog 16 niet-erkende centra, waarvoor I.D.F.-personeel voorzien is, wiens contract ten einde loop op 31 januari 1985. Alleen al voor de 21 erkende centra is het krediet onvoldoende. Er dienen nogal wat vraagtekens te worden geplaatst bij het beleid, alhoewel de Gemeenschapsminister daarvoor niet verantwoordelijk kan gesteld worden.

Wat de betoelaging van de onthaalcentra voor bepaalde thuislozen betreft, zegt de Gemeenschapsminister dat het krediet voor 1984, 22,3 miljoen frank bedroeg. Dit omvat de werkelijke uitgaven voor dat jaar. Voor 1985 wordt een krediet voorzien van 23,7 miljoen frank, zijnde een stijging met 7 ten honderd.

Een andere vraag slaat op de post-penitentiaire sociale hulpverlening (art. 33.21.02), waar het krediet ongewijzigd is gebleven, alhoewel het aantal personen in de gevangenissen de laatste twee jaar gevoelig is gestegen en in Nederland bijvoorbeeld daarvoor een veel ruimer krediet wordt voorzien.

De Gemeenschapsminister stipt aan dat de problematiek over de bevoegdheden nog niet is opgeklaard met de Minister van Justitie. Volgens haar behoort de sociale dienstverlening binnen en buiten het gevangeniswezen tot de bevoegdheid van de Gemeenschappen. Er is evenwel nog geen klaarheid, vandaar ook geen bewegingsruimte.

Een laatste vraag in deze sectie heeft betrekking op de toelagenaande provinciale welzijnscommissies (art. 43.04.02). Wat gebeurt er met deze welzijnscommissies en welke zijn de uitgangspunten ?

De P.W.C.'s zijn niet op hetzelfde ogenblik geïnstalleerd — tussen december 1983 en maart 1984. Er is een experiment van één jaar, waarna een evaluatie zal worden opgemaakt. Met betrekking tot de samenstelling wordt er niet gestreefd naar evenredigheid, wel naar evenwicht en dit vanuit verschillende invalshoeken.

C. Sectie 57 — Bejaardenzorg

Hetzelfde lid is sterk verwonderd over de forse bezuinigingen bij de organismen die instaan voor bejaardenzorg (art. 33.01.02). Hier stelt zich het probleem van de warme maaltijden en heel wat O.C.M.W.'s, die nu reeds een benarde financiële situatie kennen, zullen het straks nog erger hebben. Hij erkent dat, bij wijze van amendement, het voorziene krediet voor toelagen aan openbare besturen voor de bejaardenzorg (art. 43.02.02) tot 28 miljoen frank werd opgetrokken, maar hij blijft er bij dat het een zware ingreep is. Moet dit alles gezien

worden als een vermindering van de toelagen aan de O.C.M.W.'s of de voorbereiding van de afschaffing van de toelagen voor warme maaltijden ?

De Gemeenschapsminister wijst erop dat deze bezuiniging te maken had met de door de Executieve gevraagde besparingsmaatregelen. Niet alle O.C.M.W.'s gaan trouwens met dezelfde selectiviteit te werk bij deze bedeling. De toelage zal inderdaad van 42 op 28 miljoen frank worden gebracht. Een grotere selectiviteit moet worden nagestreefd, wat zal betekenen dat met het beschikbaar bedrag de huidige subsidie zal kunnen behouden worden. Het decreet inzake bejaardenbeleid zal nog wel niet direct in toepassing kunnen gebracht worden ; vandaar dat de Gemeenschapsminister een som van 15 miljoen frank heeft overgebracht naar art. 43.02.02 : amendement goedgekeurd door de Executieve op 12 december 1984.

D. Sectie 58 — Zorg voor mindervaliden

Hetzelfde lid heeft bedenkingen en vragen bij het Fonds '81 (art. 33.01.02). De stijging van het krediet is aanzienlijk, maar hoe zit de netto-stijging eruit en hoe gebeurt de prijsberekening ? Hoe staat het met de reconversie van jongeren- naar de volwasseneninstellingen ? Werd het Fonds '81 doorgelicht door het studiebureau Anderson en kunnen de commissieleden op de hoogte worden gesteld van de resultaten van deze studie ?

De Gemeenschapsminister antwoordt dat er in deze sector geen echte personeelsstop heeft plaatsgehad, wel een aanwervings- en vervangingsstop. Er zijn wel I.D.F.-projecten voor uitbreidingen in nieuwe instellingen. Van 1981 tot 1984 zijn er 800 nieuwe betrekkingen bijgekomen, zodat men niet van achteruitgang kan spreken. Dank zij de informatisering heeft men, op een 30-tal instellingen na, nu al de dagprijs kunnen vaststellen voor 1983, wat een aanzienlijke vooruitgang is tegen vroeger. Wat de reconversie betreft, in de periode 1981-1984 zijn 1700 jongeren naar de volwasseneninstellingen gegaan en met betrekking tot de thuisbegeleiding kan worden aangestipt dat, langs deze weg, vandaag 300 gezinnen zijn geholpen, waar er in 1981 nog niets was. De Anderson-studie kan niet worden verspreid ; het zou deontologisch niet verantwoord zijn, omdat men vooraf de betrokkenen de verzekering had gegeven dat de detailgegevens van de studie niet zouden openbaar worden gemaakt. De resultaten zijn evenwel in de beleidsnota verwerkt.

Een volgende vraag heeft betrekking op de toelagen aan de v.z.w.'s die diensten organiseren die gehandicapten en hun gezinsleden bijstaan om in hun eigen gezin of in het normale leefmilieu te wonen (art. 33.02.02). Deze toelagen kennen een serieuze stijging, wat op zichzelf een goede zaak is. Vraag is evenwel of alleen v.z.w.'s toelagen kunnen ontvangen. Gaat men anderzijds in deze sector een reglementering voorstellen ?

De Gemeenschapsminister is voorstander van een grote duidelijkheid. Voorlopig houdt zij het bij v.z.w.'s alleen, maar een reglementering volgt. Zij is van oordeel dat de begeleiding langs andere wegen weliswaar mogelijk is, maar dit moet worden onderzocht en in elk geval moet het advies van de Hoge Raad van Mindervaliden worden ingewonnen.

Er is een nieuw artikel dat voorziet in toelagen aan v.z.w.'s die de gehandicapten en/of hun begeleider de nodige vorming of sociale redzaamheid bij brengen tijdens de vrije tijd (art. 33.04.02). Wat is de bedoeling ? Welke soort activiteiten zullen worden betoelaagd ?

De Gemeenschapsminister antwoordt dat deze toelage bestemd is voor de opvang tijdens het weekeinde, want niet alle mindervaliden blijven in de bezigheidshomes. Anderzijds wordt ook gedacht aan een betoelaging van vormingsactiviteiten, want ook in deze sector worden nieuwe richtingen ingeslagen.

E. Sectie 59 — Jeugdzorg

Hetzelfde lid stipt aan dat de uitgaven die voortvloeien uit de actie voor sociale bescherming van de Jeugdbeschermingscomités (art. 12.20.02), een forse toename te zien geven. Welke instellingen gaan daarachter schuil ?

De Gemeenschapsminister zegt dat het haar bedoeling is een nieuwe impuls te geven aan de gezinsplaatsing.

Een identieke vaststelling moet worden gedaan voor het onderhoud, opvoeding, behandeling van minderjarigen die het voorwerp uitmaken van een maatregel in het kader van de gerechtelijke bescherming (art. 12.23.02). Het aantal minderjarigen blijft constant, maar de onderhoudsdagen zouden stijgen. Is hier geen nieuwe financieringsregeling mogelijk ? Welke zijn de prognoses voor de toekomst ?

De Gemeenschapsminister verklaart dat de dagprijs de hoogte ingaat, maar dat een doorlichting daarvan zeker gewenst is.

Een laatste vraag heeft betrekking op de toelage aan de v.z.w. Kind en Geweld (art. 33.05.02). Men moet waardering opbrengen voor dat werk, maar waarom is er geen aparte subsidieregeling ?

De Gemeenschapsminister antwoordt dat men nog in de experimentele fase van de verschillende diensten zit. Brussel, Gent en Antwerpen werken evenwel samen.

IV. AMENDEMENTEN

Een amendement van de Executieve met betrekking tot sectie 57, art. 33.01.02 en art. 43.02.02, wordt unaniem aangenomen.

Het amendement luidt als volgt :

Tabel

Titel 1 — Lopende uitgaven

Sectie 57 — Bejaardenzorg

Hoofdstuk III — Inkomensoverdracht aan andere sectoren

Artikel 33.01.02

Het niet-gesplitste krediet van „59,1 miljoen frank” brengen op „44,1 miljoen frank”.

(Verlaging met 15 miljoen frank)

Hoofdstuk IV – Inkomensoverdrachten binnen de sector
Overheid

Inkomensoverdrachten aan provincies, gemeenten
en daarmee gelijkgestelde lichamen

Artikel 43.02.02

Het niet-gesplitste krediet van „13,0 miljoen frank” brengen
op „28,0 miljoen frank”.

(Verhoging met 15,0 miljoen frank)

Een amendement van de heer Somers met betrekking tot
sectie 55, art. 33.04.02, wordt niet verdedigd door de indiener,
niet aanvaard door de Executieve en unaniem niet weerhou-
den. Het amendement was aldus gelibelleerd :

Tabel

Titel 1 – Lopende uitgaven

Sectie 55 – Gezinsaanlegenheden

Hoofdstuk III – Inkomensoverdrachten
aan andere sectoren

Inkomensoverdrachten aan gezinnen

Artikel 33.04.02 – Normalisatietoelagen. Toelagen
aan gezinnen

Het niet-gesplitste krediet „0,1 miljoen frank” brengen op
„150,0 miljoen frank”.

(Verhoging met 149,9 miljoen frank)

V. STEMMING

De onder de bevoegdheid van de Commissie ressorterende
titels, secties en artikelen worden, mits bovenvermelde aange-
nomen wijziging, in toepassing van artikel 22,3 van het R.v.O.
eenparig aangenomen.

BIJLAGE I
Synoptische tabel

Begroting 1985 – Lopende uitgaven

(in miljoenen frank)

1. Algemeen ondersteunend	15,0
2. Ambulant persoons- en gezinsondersteunend	3.500,0
3. Gezinsaanvullend	2.340,0
4. Gezinsvervangend	9.370,0

N.B. : Vermits voor de jeugdzorg de differentiëring gebeurt vanuit de residentiële sector kan de opsplitsing daar niet worden gemaakt. Het totale krediet voor deze sectoren werd ingeschreven in punt 4, gezinsvervangende voorzieningen.

BIJLAGE II
Samenvatting

TITEL 1 – LOPENDE UITGAVEN

	Initieel 1984	Aangepast 1984	Initieel 1985
Sectie 55 – Gezinsaanlegenheden .	4.410,5	4.506,8	4.629,1
Sectie 56 – Maatschappelijk Welzijn .	440,8	453,5	462,1
Sectie 57 – Bejaardenzorg	222,6	222,6	265,9
Sectie 58 – Zorg voor Minder-Validen	6.522,4	6.522,4	7.355,3
Sectie 59 – Jeugdzorg	2.801,0	2.801,0	2.979,8
Totaal Titel 1	14.397,3	14.506,3	15.692,2

TITEL II – KAPITAALUITGAVEN

Sectie 55..	VK	30,0	30,0	12,0
	OK	20,0	20,0	10,0
Sectie 56..	VK	10,0	10,0	8,0
	OK	8,5	8,5	5,5
Sectie 57.	–	148,0	148,0	276,3
Sectie 58.	VK	40,0	40,0	20,0
	OK	85,0	85,0	142,3
Sectie 59..	–	3,0	3,0	1,3

BIJLAGE III
Bijzonder Fonds voor maatschappelijk welzijn
– Overzicht gehanteerde criteria + ponderatie –

Van het BFMW wordt voor de jaren 1984 tot en met 1988 een voorafname van 32,17 %, te verdelen onder de O.C.M.W.'s van Antwerpen en Gent naar rata van hun aandeel uit het BFMW 1983.

	1979	1980	1981	1982	1983	1984	1985	1986
Verdeeld volgens de regelen van het Gemeentefonds	45 %	40 %	35 %	30 % 25 %	25 %	20 %	15 %	10 %
Plaatsingskosten bejaarden rust- en verzorgingstehuizen	25 %	21 %	21 %	22 %	22 %	0,2232 fr.	0,2571 fr.	0,2717 fr.
Plaatsingskosten kinderen		2 %	2 %	2 %	2 %	0,1692 fr.	0,1752 fr.	0,1781 fr.
• in instellingen		2 %	2 %	2 %	2 %	0,4623 fr.	0,5250 fr.	0,6239 fr.
• bij pleeggezinnen en/of in gezinstehuizen								
Bestaansminimum	20 %	14 %	11,5 %	13 %	14 %	0,2962 fr.	0,2854 fr.	0,2454 fr. (1)
Andere financiële hulp (inbegrepen de sociale tewerkstellingen, uitgesloten de plaatsingskosten)		10 %	11,5 %	13 %	13,5 %	0,1487 fr.	0,1784 fr.	0,1781 fr. (1)
Kosten tewerkstelling in toepassing van art. 60 § 7		–	–		10 %	–		–
Aantal maatschappelijke werkers	22 %	25 %	25,5 %	26 %	26 %	330.651 fr.	331.229 fr.	350.650 fr.
Uren Gezins- en Bejaardenhulp	8 %	5 %	2 %	2 %	2 %	6,47 fr.	4,43 fr.	4,78 fr.
Aantal maaltijden (erkende diensten)	4 %	3 %	1 %	1 %	–	4,39 fr.	4,46 fr.	3,72 fr.
Aantal bedden – rustoord	21 %	8 %	8 %			4.534 fr.		
Aantal woongelegenheden of flats voor bejaarden en/of gehandicapten		8 %	8 %	3 %	–	22.238 fr.	8.864 fr.	9.215 fr.
Aantal bedden kinderen		1 %	1 %	9 %		8.151 fr.	5.363 fr.	5.915 fr.
Garantieclausule	–	4 %	4 %	3 %	3 % (2)	1 fr.	1 fr.	1 fr.
Projecten ter stimulering van de O.C.M.W.-activiteiten bij de kansarmen	–		1 %	2 %	2 %	1 fr.	1 fr.	1 fr.
Dossiers opgenomen in een registratiesysteem	–		1 %	1,5 %	3 % (3)	1 fr.	433 fr.	361 fr.
Vormingsactiviteiten voor de maatschappelijke werkers en de sociale diensten	–		0,5 %	0,5 %	0,5 %	1 fr.	1 fr.	1 fr.

Opmerkingen :

(1) In toepassing van de besteding van het niet verdeelbaar gedeelte te verhogen met 0,012 voor 1981 en 0,1284 voor 1982 en 0,1559 voor 1983.

(2) Voor 1984 en 1985 respectievelijk te vermeerderen tot 4 % en 3,5 %.

(3) Voor 1984 en 1985 respectievelijk te verminderen tot 2 % en 2,5 %.

A.4. Verslag namens de Commissie voor gezondheidsbeleid uitgebracht door de heer J. De Bremaeker

De Commissie voor gezondheidsbeleid heeft op 29 november en 11 december 1984 de tot haar bevoegdheid behorende secties besproken van het ontwerp van begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984.

INLEIDENDE UITEENZETTING VAN DE GEMEENSCHAPSMINISTER VAN GEZOND- HEIDSBELEID

1. Inleiding

De begroting Gezondheidsbeleid staat zoals de begroting van de Vlaamse Gemeenschap in het teken van de soberheid. Gezien de budgettaire situatie werden alle Gemeenschapsministers besparingen opgelegd. Dit betekent dat niet alleen nieuwe initiatieven als dusdanig gehypothekeerd worden, maar dat bovendien de verderzetting van het gevoerde beleid hierdoor enigszins bemoeilijkt wordt.

Rekening gehouden met deze context, kan ik nochtans de verzekering geven dat ik maximaal gepoogd heb om de schade zoveel mogelijk te beperken en om de belangen van de gezondheidszorg in Vlaanderen zoveel mogelijk te vrijwaren.

Los van de artikelsgewijze bespreking, waarbij een en ander uitvoerig aan bod kan komen, wil ik u toelichten met welke concrete besparingen en beperkingen wij geconfronteerd worden.

Eerst en vooral werd de investeringsbegroting 1984 beperkt tot 85 % van het oorspronkelijke voorziene bedrag. Dit betekent dat de machtigingen waarover ik beschik in 1984 met 330 miljoen frank verminderd werden.

In uitvoering van de beslissing van de Vlaamse Executieve, werd bovendien de investeringsbegroting 1985 terugschroefd tot 70 % van de oorspronkelijke begroting 1984.

Dit betekent dat ik in 1985 op mijn vastleggingsmassa 660 miljoen frank moet inleveren. De impact op de Vlaamse ziekenhuizen zal bijgevolg niet gering zijn en het jaar 1985 zal ongetwijfeld een jaar van moeilijke beslissingen zijn op dit vlak.

Met een investeringsmassa van 1,5 miljard kan men zeker geen wonderen verrichten. Dan heb ik het nog niet eens over de problematiek van de universitaire ziekenhuizen waarmee wij regelmatig geconfronteerd worden en die de manoeuvre-ruimte op dit vlak nog sterk beperkt. Bovendien zal in het kader van de voorlopige kredieten voor 1985 slechts 20 % of nauwelijks 300 miljoen frank vastgelegd kunnen worden tijdens de eerste drie maanden van 1985.

Naast deze beperkingen op het vlak van de investeringen is de begroting ook geconfronteerd geweest met een inlevering van 33 % voor het wetenschappelijk onderzoek. Gelukkig is de weerslag van deze maatregel voor ons relatief beperkt gebleven, aangezien deze beperking toegepast werd na de eerste begrotingsronde en de bilaterale besprekingen daaromtrent vrij gunstige resultaten opgeleverd hadden. Niettemin zullen hierdoor in deze sector de broodnodige nieuwe initiatieven (lood- en cadmiumonderzoek, kwikonderzoek) geen doorgang kunnen vinden.

Een andere beperking die ons opgelegd werd, is de beperking van 20 % op de werkingskosten. Deze beperking slaat, wat onze begroting betreft, grotendeels op sectie 65 en komt, zeker

als men de besparing op het wetenschappelijk onderzoek uitsluit, niet al te drastisch aan. Op sectie 66 heeft de Vlaamse Executieve wel rekening gehouden met mijn pleidooi dat de door ons gesubsidieerde sectoren en instellingen de subsidies hoofdzakelijk aanwenden voor de betaling van hun personeel. Dit betekent dan ook dat de beperking die ons op dit vlak opgelegd geweest is, vrij miniem gebleven is, alhoewel nieuwe initiatieven zoals de nieuwe **inentingcampagnes** en de nieuwe subsidiërmogelijkheden voor slachtoffers van bepaalde ziekten, die op zich meer dan verrechtvaardigd zijn, niet weerhouden werden. Op basis van een verder doorgevoerde saneringsoperatie in het Speciaal Onderstandsfonds, hoop ik nochtans voldoende middelen te kunnen vrijmaken om via een transfert en binnen dezelfde begrotingsenveloppe deze nieuwe initiatieven toch te kunnen waarmaken. In een laatste ronde hebben de begrotingsministers mij nog een bijzondere inspanning gevraagd op het vlak van het Medisch Schooltoezicht en op het vlak van het hogergenoemd Speciaal Onderstandsfonds en dit telkens ten belope van 20 miljoen frank. Dit zijn inspanningen waarop we vanzelfsprekend nader kunnen ingaan bij de artikelsgewijze bespreking van de begroting.

II. Intramurale sector

1. Investeringsprogramma

Op basis van het goedgekeurde investeringsprogramma 1985 worden, zoals hoger vermeld, voor de ziekenhuissector (openbare, private, universitaire en psychiatrische ziekenhuizen) vastleggingen voorzien ten belope van 1,540 miljard frank (1,155 miljard frank begrotingskredieten en 0,385 miljard frank prefinanciering). Ingevolge het terugbrengen van de voorziene middelen op 70 % van de kredieten met betrekking tot 1984, kan aan ongeveer een vierde van de theoretische behoeften beantwoord worden.

2. Algemene ziekenhuizen

Het beleid waarmee in samenwerking met de Vlaamse Programmeringscommissie vorig jaar een aanvang werd gemaakt, zal in de loop van 1985 verder worden uitgediept. De gegeven omstandigheden vereisen echter een strikte prioriteitenkeuze in de te nemen opties op het stuk van de infrastructuurwerken.

3. Rust- en verzorgingstehuizen

De verwezenlijking van deze voor **zwaarzorgenbehoeven** aangepaste verpleegstructuur verloopt trager dan verwacht ingevolge de binding van het oprichten van deze bedden aan de vermindering van acute, erkende ziekenhuisbedden enerzijds en de ontoereikende normen anderzijds. Initiatieven werden genomen met betrekking tot een wijziging van de wetgeving terzake.

4. Universitaire bedden

De aan gang zijnde bouwprogramma's die gebaseerd zijn op de bij besluit vastgelegde beddenaantallen, worden verder afgewerkt. De twee nog lopende bouwprojecten zullen volgend jaar volledig gerealiseerd worden. Specifieke oplossingen met betrekking tot het gelijkmatig verminderen van het **beddenaantal** zijn met de nationale overheid in onderzoek.

5. Psychiatrische bedden

Per provincie en per instelling zal een evaluatie gemaakt worden van de groei van het patiëntenbestand naar de in 1976

vastgelegde programmeringscijfers enerzijds en het aantal erkende bedden anderzijds.

6. Vlaams Fonds voor de Bouw van Ziekenhuizen en Medisch-sociale inrichtingen

De snelle oprichting van dit Fonds is, zoals reeds verleden jaar vermeld, noodzakelijk ten einde op een geëigende wijze de infrastructuurpolitiek te kunnen uitvoeren.

III. Extramurale sector

1. In de ganse preventieve gezondheidszorg dringt zich, door de duidelijke budgettaire beperkingen, een nog selectievere keuze op. Duidelijke behoeftenbepaling was hier meer dan noodzakelijk. Zoals reeds vroeger medegedeeld, wordt in het tuberculosepreventiebeleid de structuur en dus ook daaraan gekoppeld het budget van jaar tot jaar aangepast aan de bestaande behoeften. Het doel is op enkele jaren tijd het absolute minimum maar dan ook het noodzakelijke over te houden om de tuberculoseproblematiek aan te kunnen.

2. Wat een uitzondering op de inlevering betreft is de kankeropsporing. Hier werden verhogingen doorgevoerd wegens het meer dan uitstekend werk dat in deze sector gepresteerd werd en ingevolge de zeer reële behoefte in deze sector. Het door ons voorgestelde beleid wordt hier op het veld duidelijk gerealiseerd : opsporing van meerdere kankers, grotere bevolkingsopkomst, informatiecampagnes en wetenschappelijke evaluatie.

3. In de post thuisverzorging-eerstelijnsgezondheidszorg zal gepoogd worden met de bestaande toegewezen middelen zowel thuisverpleging, gereguleerd door het koninklijk besluit van 27/12/1950, te financieren en andere eerstelijnsinitiatieven te stimuleren.

4. In de sector wetenschappelijk onderzoek zal getracht worden verder noodzakelijk beleidsvoorbereidend studiewerk te laten uitvoeren. Denken we maar aan de voorbereiding van gezondheidsregio's.

5. Ondanks het ongewijzigde budget zal gepoogd worden om de steeds toenemende en disparate G.V.O.-initiatieven (Gezondheidsvoorlichting en -opvoeding) verder te bundelen en te coördineren. Gelet op het succesvolle resultaat van het huidige multimediaal project over gezonde voeding, zal met de B.R.T. in 1985 een uitgebreide campagne opgezet worden over het thema „riskante leefgewoonten”.

6. In samenwerking met het Vlaams Comité van Advies van de Centra voor Geestelijke Gezondheidszorg zullen de besprekingen over de hervorming van de basisreglementering inzake erkenning en subsidiëring van de centra geestelijke gezondheidszorg hopelijk in het begin van 1985 kunnen afgerond worden.

De bedoeling hiervan is bepaalde mankementen en lacunes weg te werken met het oog op de optimalisering van de bereikbaarheid, de organisatie van de crisisinterventie en de verbetering van de noodzakelijke coördinatie en samenwerking met andere diensten of instellingen uit de regio.

7. In de sector van de medische sportcontrole zal verder gewerkt worden aan de uitbouw van een aangepaste sportmedische begeleiding van de sportbeoefenaars. Vóór de start van het nieuwe wielerseizoen zal de huidige reglementering tot deelneming en beoefening van jongeren vanaf 15 jaar aan wielervedstrijden op punt gesteld worden. Voor de leeftijdscate-

gorie van 12 tot 15 jaar zal een pedagogisch verantwoorde opleidingsvorm uitgewerkt worden.

In samenwerking met de pas opgerichte Vlaamse medische commissie voor de bokssport zullen de nodige maatregelen uitgevaardigd worden om de gezondheid van de bokkers zo goed mogelijk te beveiligen.

Met de oprichting van een Vlaamse anti-dopingscommissie wens ik tenslotte de strijd tegen de doping in de sport aan te gaan.

8. In het medisch schooltoezicht werden de alternatieve experimenten uitgebreid naar de Rijks-P.M.S.-centra. In overleg met alle betrokken partijen ligt het in mijn bedoeling om binnen het toegemeten krediet, met ingang van het schooljaar 1985-1986, de hervorming van het M.S.T. in te voeren.

BESPREKING

Een lid vraagt of het juist is dat op het vlak van het Medisch Schooltoezicht telkens een bedrag van 20 miljoen frank in mindering werd gebracht. De Gemeenschapsminister antwoordt bevestigend. Deze mindering zal de werking niet in het gedrang brengen. Ook zal het Medisch Schooltoezicht beter georganiseerd worden en waarschijnlijk gunstiger resultaten opleveren door het meer doelgericht maken. Dit zal gebeuren in de lente van 1985 en in beide onderwijsnetten.

Een evaluatie van het experimenteel programmeren M.S.T. voor 1984-1985 en enkele gegevens over de deelname in 1984-1985 is als bijlage 1 bij dit verslag gevoegd.

Een lid vraagt uitleg over de cijfers in verband met de Openbare Psychiatrische Centra zoals deze nog in de Nationale Begroting zijn voorgekomen. Voor de Openbare Psychiatrische Centra van Rekkem en Geel zou een overschot van circa 42 miljoen frank bestaan, en voor deze van Bergen en Doornik een tekort van circa 60 miljoen frank. De vraag stelt zich of ingevolge een onderlinge compensatie van de bedragen de Vlamingen hier moeten opdraaien voor het verlies van de Walen.

De Gemeenschapsminister verwijst in dit opzicht naar het overleg tussen het Kabinet Sociale Zaken en de bevoegde Gemeenschapskabinetten dat geresulteerd heeft in een uitdrukkelijk akkoord rond de overgang van de O.P.C.'s naar de Gemeenschappen met ingang van 1 januari 1983 en met als basisregel een overname door de Gemeenschappen zonder schulden noch lasten.

Gemeenschapsminister De Wulf stipt aan dat dit akkoord, dat trouwens nooit geformaliseerd werd op ministerieel niveau en waarbij de regeling rond bepaalde voordelen aan het personeel niet definitief afgerond was, aan de orde gekomen is in het Overlegcomité Regering-Executieven op 17 januari 1984. In deze zitting heeft de Minister van Sociale Zaken een opdracht gekregen (notulen in bijlage II).

Gemeenschapsminister De Wulf stelt evenwel uitdrukkelijk dat het in de huidige stand van zaken voor de Gemeenschappen niet mogelijk is om te oordelen over de opportuniteit van voormelde overdrachten. Het is onmogelijk te oordelen over de geldigheid van de cijfers die door de Minister van Sociale Zaken verstrekt werden. Daarbij mag niet vergeten worden dat het een bijzonder complex dossier is met veel aspecten.

Hij brengt de Commissie ter kennis dat de Vlaamse Gemeenschap aan de Minister van Sociale Zaken een grondige

analyse van de rekeningen gevraagd heeft voor de jaren 1981 tot en met 1984 ten einde te kunnen nagaan of de basisregel van het akkoord bereikt op Kabinetsniveau (schuldenvrije overdracht van de O.P.C.'s) volledig gerespecteerd is. Deze analyse zal ook toelaten de **preciese** stand van zaken op te maken voor de verschillende centra en uiteindelijk te bepalen of de eventuele overdracht past in het kader van voornoemd akkoord. Hij zal deze gegevens vanzelfsprekend ter beschikking stellen van de leden van de Commissie.

Inlichtingen worden door de Gemeenschapsminister ingewonnen bij de Nationale Administratie en bij het Rekenhof.

Hetzelfde lid vraagt waarom de begrotingen voor Rekkem en Geel niet voorkomen in de voorgelegde begrotingsnota. De Gemeenschapsminister antwoordt dat, ingevolge aanpassingen van personeel en van ligdagprijs, de juiste gegevens nog niet konden verwerkt worden.

Een lid stelt vragen in verband met de evolutie van de bevolking naar het jaar 2000 toe. De Gemeenschapsminister antwoordt dat er tussen de Vlaamse en de Waalse Gemeenschap een jaarlijkse aanpassing van de verdeelsleutel met betrekking tot de dotatie plaats vindt. Indien blijkt dat, naar de eeuwwisseling toe, Vlaanderen meer zeventigjarigen en ouder telt dan Wallonië, zullen in Vlaanderen meer uitgaven dienen te gebeuren ten behoeve van diensten voor en **opvangmogelijkheden** van deze ouderen.

Hetzelfde lid drukt zijn bezorgdheid uit over de mogelijke evolutie inzake de P.M.S.-Centra, en vraagt zich af of de huisartsen zullen geweerd worden uit het schooltoezicht. De Gemeenschapsminister antwoordt dat deze materie behoort tot de bevoegdheid van Gemeenschapsminister Steyaert en Minister van Onderwijs Coens. Bij zijn weten is nergens voorzien dat huisartsen zouden geweerd worden.

In verband met de eerstelijnsverzorging vraagt hetzelfde lid welke structuren hieromtrent voorzien worden en of ze zal gebeuren in het kader van de **O.C.M.W's**, de mutualiteiten, enz. De Gemeenschapsminister antwoordt dat ze zal georganiseerd worden met behulp van huisartsen, dat ze een pluralistisch karakter zal hebben, maar dat er nog geen vast omlijnde structuren bestaan voor uitvoering.

Hetzelfde lid besluit met een vraag inzake de anticonceptievoorlichting. Hij acht de voortzetting ervan noodzakelijk, en vraagt zich af of ze nog steeds plaats heeft. De Gemeenschapsminister antwoordt in positieve zin en deelt mede dat de anticonceptievoorlichting aan bod komt in het G.V.O.-informatiepakket in het onderwijs. Dit onderwerp kadert in het geheel van het Medisch Schooltoezicht en de organisaties die zich hiermee bezig houden worden betoelaagd. De Gemeenschapsminister zal de evolutie van de anticonceptievoorlichting van nabij blijven volgen.

In 1973 nam het departement van Volksgezondheid en van het Gezin het initiatief om informatie te verspreiden over anticonceptie. In 1974 werd de brochure „Verantwoord ouderschap” ter beschikking gesteld van alle belanghebbenden. Bij de staatshervorming werd overeengekomen met Mevrouw Steyaert, Gemeenschapsminister van Gezin en Welzijnszorg, dat de verspreiding van bovengenoemde brochure verder door haar diensten zou gebeuren.

Anderzijds heeft de Gemeenschapsminister vanuit zijn bevoegdheid een aantal initiatieven ondersteund met betrekking tot de voorlichting over anticonceptie en dit in het kader van een globaal G.V.O.-beleid. Zo werden in samenwerking met het Rode Kruis en de R.U.G. informatiepakketten opgesteld bestemd voor alle leerjaren van het basisonderwijs.

In de loop van de volgende maand zullen alle leerjaren van het basisonderwijs in het Vlaamse land in het bezit gesteld zijn van deze pakketten. Een van de thema's die hierin aan bod komt, handelt over de relationele opvoeding. Hierin wordt leeftijd+aangepaste informatie gegeven betreffende anticonceptie en sexuele en relationele voorlichting.

Momenteel wordt er gewerkt aan de voorbereiding van gelijkaardige informatiepakketten voor het secundair onderwijs. Daarin krijgt het thema anticonceptie uiteraard een belangrijke plaats. Daarnaast wordt er in het kader van de Medisch Schooltoezicht-vernieuwing aan de equipes die deelnemen aan de experimenten de opdracht gegeven die programma's te ondersteunen en te begeleiden. Naast deze opdracht dienen de experimenteel werkende equipes ook een beschikbaarheid te organiseren ten behoeve van de educatieve gemeenschap voor een informatief gesprek op vrijwillige basis over individuele gezondheids- en schoolgezondheidsproblemen. Het valt op dat vele centra (vaak op aanvraag van de leerlingen, ouders of schooldirecties) informatie of voordrachten geven met betrekking tot sexuele voorlichting en contraceptie. Vaak gebeurt dit door het organiseren van een info-uurtje in de klas of door het uitgeven van een brochure.

Meerdere leden stellen belang in het Medisch Schooltoezicht en vragen zich af welke de verhouding zal worden tussen de huisartsen en de schoolartsen, naar welke specialisatiegraad men zal gaan, welke cumulatiemogelijkheden er zullen bestaan en in welke onderwijsnetten de experimenten plaats hebben.

De Gemeenschapsminister meent dat, ondanks een zekere specialisatie, de huisartsen er zullen bij betrokken worden. Hij is voorstander van een hogere aanwezigheidsgraad in de scholen en deelt mede dat de experimenten zowel in het rijks- als in het vrij onderwijs gebeuren.

Een lid drukt zijn bezorgdheid uit over de zware beknopting van het investeringsprogramma in de begroting 1985 en vraagt hoe het staat met de thuisverzorging. Op de eerste vraag antwoordt de Gemeenschapsminister dat de selectiviteit bij de investeringen nog zal moeten versterkt worden, dat prioriteiten nog sterker zullen in acht genomen worden maar in omvang zullen afnemen en dat in gang zijnde initiatieven prioritair zullen behandeld worden met het oog op hun afwerking. Voor wat betreft de thuisverzorging is er 3,5 miljoen frank voorzien op jaarbasis ; een eventueel saldo zal naar de eerstelijnsverzorging overgeheveld worden.

Een lid vraagt uitleg over de cijfers betreffende het investeringsprogramma 1985 en over de rust- en verzorgingstehuizen. De Gemeenschapsminister verstrekt uitleg over de voorziene begrotingskredieten en het bedrag voorzien voor prefinanciering. De verwezenlijking van de verpleegstructuren voor personen die zware zorgen behoeven is gebonden aan de vermindering van acute, erkende ziekenhuisbedden en ontoereikende normen. Er zal nog een verduidelikend gesprek tussen de Gemeenschapsminister en Minister De Haene moeten plaats hebben.

Hetzelfde lid stelt vragen in verband met de G.V.O.-initiatieven en de Geestelijke Gezondheidszorg. De Gemeenschapsminister wijst op het succes van de met de B.R.T. gezamenlijk gevoerde campagne met betrekking tot een gezonde voeding. Reeds meer dan 50.000 vragen om brochures kwamen binnen. De toelagen aan de B.R.T. dienen dan ook in hoofdzaak om brochures te drukken. In de toekomst zal gestart worden met een nieuwe campagne over „riskante leefgewoonten”, onder andere met betrekking tot het drug- en tabaksverbruik, enz. Hiervoor zal een bedrag van 1.000.000 frank wor-

den uitgetrokken. Voor wat betreft de centra voor Geestelijke Gezondheidszorg zullen de besprekingen inzake erkenning en subsidiëring aanvang 1985 kunnen afgerond worden. Er is een toelage van 330 miljoen frank voor voorzien.

Een lid stelt een laatste vraag in verband met de leerpakketten die beschikbaar zijn in de scholen. De Gemeenschapsminister antwoordt dat deze campagne onverminderd voortgaat.

In 1984 werden telkens 4.403 exemplaren van de G.V.O.-informatiepakketten „Gezondheid, je kan er zelf iets aan doen” voor het 4de, 5de en 6de leerjaar toegestuurd aan alle schooldirecties van het basisonderwijs, de verantwoordelijken van alle PMS en MST-centra, de leden van de inspectie, de leden van de stuurgroep en de pedagogische werkgroep. De verdeling ervan vindt u in de overzichtelijke tabel in bijlage III. Voor het 4de en 5de leerjaar werden respectievelijk 2.608 en 2.632 pakketten op individuele aanvraag van de leerkrachten verstuurd. De individuele verspreiding van het pakket voor het 6de leerjaar naar de betrokken leerkrachten zal pas in januari 1985 een aanvang nemen.

Het gebruik van deze informatiepakketten in de dagdagelijkse klaspraktijk evalueren, is een opdracht die door de stuurgroep toevertrouwd werd aan de diensten van Dr. J. Verhoeven van de Katholieke Universiteit Leuven. Te noteren valt dat het afgelopen jaar het R.K. instond voor de bijscholing van de onderwijskrachten van deze drie leerjaren evenals voor het uitgeven van een G.V.O.-krantje voor het basisonderwijs op 14.000 exemplaren. Voor het drukken en het verzenden van deze G.V.O.-pakketten en het bijhorend informatiemateriaal, evenals van het G.V.O.-krantje werd in 1984 een krediet van 4,5 miljoen frank toegekend aan het R.K.

Tot slot worden door de Vlaamse Executieve volgende amendementen ingediend :

Sectie 66 – Medisch-sociaal beleid

Hoofdstuk III – Inkomensoverdrachten aan andere sectoren

Inkomensoverdrachten aan gezinnen

Art. 33.01.02 – Bijdrage van de Gemeenschap in de kosten voor opnemings, behandeling en heraanpassing van personen, aangetast door sommige sociale ziekten.

Het krediet van 11,5 miljoen frank, zoals opgenomen in het ontwerp van decreet houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1985, vermeerderd met 15,5 miljoen frank tot 27,0 miljoen frank.

Sectie 67 – Hygiëne en Gezondheidsinspectie

Hoofdstuk 1 – Consumptieve bestedingen (Lopende uitgaven voor goederen en diensten)

§ 2. Aankoop van niet-duurzame goederen en van diensten

Art. 12.20.02 – Algemene profylaxis

Het krediet van 16,0 miljoen frank, zoals opgenomen in het ontwerp van decreet houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1985, wordt vermeerderd met 12,0 miljoen frank tot 28,0 miljoen frank.

Sectie 66 – Medisch-sociaal beleid

Art. 33.02.02 – Overdracht naar een bijzonder fonds opgericht met het oog op de betaling van de onderhouds- en behandelingskosten van Belgische en buitenlandse behoeftigen (krankzinnigen, toring- en kankerlijders) alsmede van de kosten van beheer, vervoer, materieel, onderzoek, erelonen van advocaten en van andere uitgaven voortvloeiend uit terugvoeringsgedingen, welke op dat fonds betrekking hebben (art. 60.03.02, A, Sectie 66, Deel I, Titel IV).

Het krediet van 220,0 miljoen frank, zoals opgenomen in het ontwerp van decreet houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1985, wordt vermindert met 27,5 miljoen frank tot 192,5 miljoen frank.

Deze amendementen worden zonder opmerkingen eenparig aangenomen.

STEMMING

Ter stemming gelegd werden de aldus geamendeerde begrotingskredieten van de secties 18,65,66 en 67 goedgekeurd met 7 stemmen bij 1 onthouding.

GOEDKEURING VAN HET VERSLAG

Op 8 januari 1985 werd het verslag door de commissie eenparig goedgekeurd.

BIJLAGE 1

Evaluatie experimenteel programma M.S.T.
Schooljaar 1983-1984

1. Inleiding

Een beoordeling van de resultaten van de toepassing van het vernieuwingsprogramma M.S.T. kan uiteraard geen productevaluatie zijn. Daartoe zouden immers veranderingen in de kwaliteit van de schoolgezondheidszorg meetbaar moeten zijn. Maar de kwaliteit van de zorg bevat zoveel elementen dat ze niet kan worden gemeten. Bovendien is vergelijking van de zorg vóór en na de interventie nodig en ook vergelijking van het resultaat van de nieuwe aanpak met een referentieaanpak.

De hierna volgende beoordeling beoogt dan ook slechts een met beperkte middelen en tijd uitgevoerde evaluatie te maken van het verloop van de nieuwe zorgverlening (procesevaluatie).

Daartoe werd in elk aan het experiment deelnemend centrum gepeild naar onder meer de volgende gegevens :

- de graad van satisfactie van de zorgverleners (M.S.T.-equipes) en de relatie met de betrokkenen, dit voor de verschillende opdrachten en aandachtspunten ;
- waar dit mogelijk was, een beoordeling door de geneesheer-inspecteur.

Het onderzoek gebeurde met behulp van een type enquêteformulier dat per deelnemend centrum werd ingevuld. Het hiernavolgend verslag bevat een overzicht van de resultaten. Na een aantal cijfergegevens met betrekking tot de deelname aan het experiment volgt een bespreking van de diverse punten van het programma en tenslotte een algemene beoordeling.

2. Deelname

– Tijdens het schooljaar 1983-1984 nemen 45 van de 123 centra aan het vernieuwingsexperiment deel, dit is 37 % van de centra (vorig schooljaar 25 centra, dit is 25 %).

– Het experimenteel programma wordt uitgevoerd door 218 schoolartsen, dit is 23 % van het totaal aantal schoolartsen (945) (vorig jaar door 119 artsen of 12 %). 95 van hen (bijna de helft) zijn gespecialiseerde schoolartsen (postgraduaat schoolhygiëne of jeugdgezondheidszorg).

– Op een totale schoolbevolking van ongeveer 1.300.000 leerlingen (Nederlandstalig onderwijs) maken dit jaar 385.000 leerlingen met deze nieuwe vorm van schoolgezondheidszorg kennis, dit is ongeveer 30 % (vorig schooljaar : 206.900 of ongeveer 16 %).

Conclusie : het aantal schoolartsen en centra die voor het nieuw programma M.S.T. hebben gekozen is opvallend hoog en hun aantal is vergeleken met vorig jaar in belangrijke mate toegenomen. Dit wijst op een groeiende belangstelling voor het voorgestelde vernieuwingsprogramma.

3. Bespreking van de diverse punten van het programma

3.1. Periodiek algemeen klinisch en biometrisch onderzoek in het centrum

3.1.1. Onderzochte leerjaren en verantwoording van de keuze

a) Kleuteronderwijs

Het programma voorziet een onderzoek van ten minste 2 leerjaren van het kleuteronderwijs waaronder alleszins het derde leerjaar. Vrijwel unaniem werd gekozen voor het eerste en het derde leerjaar. Slechts in 2 centra wordt niet de eerste maar wel de tweede kleuterklas onderzocht.

Als reden voor de keuze van het eerste kleuterjaar wordt door veruit de meeste centra het belang van vroegtijdige opsporing van zintuigstoornissen opgegeven. Onderzoek van de derde kleuterklas wordt vooral belangrijk geacht omwille van de opsporing van zintuigstoornissen en het onderzoek van de schoolrijpheid in samenwerking met het P.M.S.-centrum.

Hoewel het programma bepaalt dat de leerlingen van het kleuteronderwijs, mits akkoord van de schooldirecteur ook in de school mogen worden onderzocht, op voorwaarde dat de nodige accommodatie aanwezig is om het onderzoek behoorlijk uit te voeren, geven 40 van de 45 centra er de voorkeur aan het onderzoek in het centrum uit te voeren.

Wel wordt het zintuigonderzoek van de eerste en van de derde kleuterklas door respectievelijk 37 en 38 centra op school voorbereid.

Door veruit de meeste centra (37) wordt een persoonlijke contactname met de ouders georganiseerd, hetzij bij het onderzoek in het centrum, hetzij bij het onderzoek in de school, hetzij naar aanleiding van de voorbereiding van het onderzoek op school.

De samenwerking met de kleuterleidsters wordt door de M.S.T.-equipes in 28 centra als zeer goed en in 14 centra als goed ervaren.

Slechts 2 centra vonden de samenwerking onvoldoende.

b) Lager onderwijs

Het programma voorziet hier een onderzoek van ten minste 2 leerjaren naar keuze van de deelnemende equipes. Door de centra werd in de eerste plaats geopteerd voor onderzoek van het zesde leerjaar (40 centra) gevolgd door het tweede (23 centra), het vierde (17) en het derde jaar (16).

Deze voorkeur voor het 6de leerjaar wordt in hoofdzaak als volgt verantwoord :

- afspraak met P.M.S.;
- beginnende puberteit ;
- rubellavaccinatie.

Wat de overige leerjaren betreft wordt als voornaamste reden de spreiding van de onderzoeksjaren opgegeven. Voor het BLO zijn veruit de meeste centra voorstander van een jaarlijks onderzoek.

c) Secundair Onderwijs

Het programma voorziet ook voor het secundair onderwijs een onderzoek van ten minste 2 leerjaren naar keuze van de equipes.

Ook hier gaat de keuze vooral naar het zesde leerjaar (36 centra). Daarna gaat de voorkeur naar het derde jaar (26 centra), gevolgd door het tweede (23 centra) en het vierde jaar (20 centra).

De keuze wordt verantwoord op grond van de volgende redenen :

- afspraak met PMS (leerjaren waarin de studieoriëntering belangrijk is) ;
- puberteit ;
- adolescentieproblemen ;

- ontstaan van risicogedrag ;
- houdingsafwijkingen ;
- spreiding van de onderzoeksjaren.

Ook voor het BSO wordt de keuze hoofdzakelijk bepaald op grond van dezelfde motieven.

d) Hoger Onderwijs Buiten de Universiteit (HUBO)

In het HUBO voorziet het programma een onderzoek van ten minste 1 leerjaar naar keuze.

De voorkeur van de centra gaat in gelijke mate naar het eerste en het tweede leerjaar.

Wat het eerste jaar betreft, berust de keuze op de opvang bij aanpassingsproblemen van eerstejaarsstudenten. Het tweede jaar wordt vaak gekozen omdat het voor een aantal richtingen het laatste jaar is dat de leerlingen onder het toezicht staan van het MST.

3.1.2. Overleg met het P.M.S.-centrum wat de keuze van de leerjaren betreft

In alle deelnemende centra gebeurde de keuze van de te onderzoeken leerjaren voor alle niveaus van het onderwijs, na voorafgaand overleg met het P.M.S.-centrum.

3.1.3. Overmaken van de conclusie van het onderzoek aan het P.M.S.-centrum

Alle aan het experiment deelnemende M.S.T.-centra stellen de conclusies van het onderzoek ter beschikking van het P.M.S.-centrum.

3.2. Selectief individueel onderzoek voor leerlingen met verhoogd gezondheidsrisico

Hoewel deze onderzoeken mits akkoord van de schooldirectie op school mogen worden verricht, blijven de meeste centra deze onderzoeken uitsluitend in het centrum uitvoeren (30 centra). 14 centra verrichten hun selectieve onderzoeken gedeeltelijk op school. 1 enkel centrum voert deze onderzoeken alleen maar op school uit.

Het aantal selectieve onderzoeken uitgevoerd in het kader van de experimentele programma's bedraagt ongeveer 5 % van het aantal periodieke algemene onderzoeken.

Het relatief onderzoek gebeurt voor

- ongeveer 5 % op vraag van de leerkrachten ;
- ongeveer 5 % op vraag van het PMS-centrum ;
- ongeveer 2 % op vraag van de ouders ;
- ongeveer 88 % op initiatief van de equipe (schoolarts) zelf.

3.3. Advisering met betrekking tot gezondheidsbeïnvloedende factoren in het schoolmilieu

3.3.1. Voor alle deelnemende equipes werden, met het oog op gezondheidsbevorderende en beveiligende milieuadviesing op school, geregeld schoolbezoeken afgelegd. In 10 centra gebeurde dit door de schoolarts alleen, in 33 centra door de schoolarts en verpleegkundige, in de overige 2 centra door de verpleegkundige alleen.

3.3.2. Praktisch alle scholen werden met dit doel bezocht.

3.3.3. De gemiddelde frequentie van deze schoolbezoeken bedroeg ongeveer 1 maal per trimester.

3.3.4. Voor de bezoeken wordt in bijna alle gevallen contact genomen met ofwel de schooldirectie ofwel een als verantwoordelijke voor veiligheid, voeding en hygiëne aangeduide persoon ofwel een verantwoordelijke van het Comité voor Veiligheid en Hygiëne.

3.3.5. Aandachtspunten waren vooral veiligheid, hygiëne en voeding.

Uit de enquête blijkt dat er vooral aandacht was voor :

- snoep- en frisdrankautomaten ;
- de schoolmaaltijden (+ refter : inrichting, sfeer, keuken) ;
- E.H.B.O. ;
- verlichtingshygiëne 2
- hygiëne van de toiletten.

Maar er was ook voldoende belangstelling voor de overige aspecten van voeding, hygiëne en veiligheid.

Bovendien blijkt er ook een beginnende interesse te zijn voor stress in het onderwijs en lichaamsbeweging en sport op school. Daarbij wordt meestal ingespeeld op bestaande initiatieven in het onderwijs.

3.3.6. Op de vraag naar de mate van samenwerking met de school luidde het antwoord van 20 centra : zeer goed en van 24 centra : goed. Slechts 1 centrum vond de samenwerking nog onvoldoende.

3.3.7. De inspraak van ouders met betrekking tot bevordering van gezonde milieuomstandigheden verkeert nog in een beginfase en moet nog verder uitgebouwd worden. Toch worden de ouders reeds betrokken door 16 centra via de oudervereniging ;
20 centra via het oudercomité ;
9 centra op een andere wijze.

3.3.8. Door een aantal centra (8) wordt ook inspraak van de leerlingen georganiseerd.

3.4. Beschikbaarheid ten gerieve van de educatieve gemeenschap voor een gesprek over individuele gezondheidsproblemen en schoolgezondheidsproblemen.

Deze opdracht wordt in de praktijk voornamelijk vermeld door inrichting van een spreekuur, het geven van voordrachten en de aanwezigheid op oudercontactavonden op school.

3.4.1. Door nagenoeg alle centra wordt een spreekuur georganiseerd.

3.4.2. Dit gebeurt : – op school : door 20 centra ;
– in het centrum : door 10 centra ;
– op school en in het centrum : door 25 centra.

3.4.3. Het spreekuur is bestemd voor – leerlingen (43 centra) ;
– leerkrachten (41 centra) ;
– ouders (35 centra).

3.4.4. In 27 centra wordt op afspraak gewerkt, in 18 is er een vast spreekuur. 13 centra organiseren een spreekuur naar aanleiding van voordrachten over bepaalde gezondheidsthema's. Tijdens dit spreekuur kan men dan bij de equipe terecht voor problemen met betrekking tot het behandelde thema.

3.4.5. 43 centra gaven voordrachten op school, 18 in het centrum met betrekking tot voor de betrokkenen belangrijke gezondheidsproblemen.

3.4.6. Ze waren bestemd voor – leerlingen (38 centra) ;
– leerkrachten (32 centra) ;
– de oudervereniging (31 centra).

3.4.7. In 24 centra bleken de deelnemende equipes aanwezig te zijn op oudercontactavonden op school.

3.4.8. In verband met de opdracht „beschikbaarheid” worden de resultaten door de meeste centra als goed of zeer goed ervaren (34). 11 centra vinden dat de resultaten nog onvoldoende zijn, wat ze zelf toeschrijven aan gebrekkige aanpak (2) en/of motivatie (9).

3.5. Samenwerking met het P.M.S.-centrum.

3.5.1. In het algemeen is de samenwerking van M.S.T. met P.M.S. goed (26) tot zeer goed (17). Slechts 2 centra vinden ze onvoldoende.

3.5.2. De samenwerking van P.M.S. met M.S.T. wordt door een groter aantal centra onvoldoende geacht (14).

3.6. Vaccinaties en deelonderzoeken.

3.6.1. Door alle centra wordt aandacht besteed aan de vaccinatiestatus (rubella 6de L.O., di-te-po 3de K.O., tetanos 3de S.O., hepatitis B bij risicogroepen bv. vóór opleiding verpleegkunde).

3.6.2. De volgende vaccinaties worden in een aantal centra zelf uitgevoerd, steeds na voorlichting van de ouders waarbij de mogelijkheid wordt vooropgesteld beroep te doen op de huisarts.

– rubellavaccinatie : in 40 centra ;
– tetanos : in 27 centra ;
– di-te-po : in 21 centra ;
– hepatitis B : in 5 centra.

Door de centra die zelf geen vaccinaties toepassen wordt systematisch verwezen naar de huisarts.

3.6.3. Door de aan het experiment deelnemende equipes worden op bepaalde leeftijden, erg verschillend van centrum tot centrum, de volgende deelonderzoeken uitgevoerd : audiometrie, urine, oogonderzoek, lengte/gewicht, tanden, orhodontie, scoliose.

3.6.4. De satisfactie over dit punt van het programma is algemeen.

3.6.5. Ook de beoordeling van de inspectie is unaniem positief.

3.7. Gezondheidsvoorlichting en -opvoeding.

3.7.1. De meeste aandacht wordt besteed aan ondersteuning van de programma's G.V.O. in het onderwijs „Gezondheid, je kan er zelf iets

aan doen” en ook aan individuele G.V.O. tijdens het periodiek onderzoek. Vaak wordt ook aan wachtzaananimatie gedaan (video, films, diareksen, affiches, tekeningen, gezondheidsspelen).

3.7.2. Er wordt vooral gewerkt rond de volgende thema's : voeding, tandverzorging, obesitas, lichaamsverzorging, anticonceptie, seksuele opvoeding, roken, alcohol, drugs, E.H.B.O., fitheid.

3.7.3. De satisfactie over het resultaat van deze opdracht is bij de equipes groot of erg groot. Slechts 5 centra hebben moeite met deze taak.

3.7.4. De ouders worden **nog** onvoldoende bij het G.V.O.-gebeuren betrokken.

3.7.5. De samenwerking met de schooldirecties is wat het overgrote deel van de centra betreft goed of zeer goed (40). Slechts in 5 centra is de samenwerking onvoldoende.

4. Globale beoordeling

4.1. Alle centra hebben een gunstige ervaring met het **experimenteel** programma (goed of zeer goed).

4.2. De samenwerking met de schooldirecties en de leerkrachten is op 1 centrum na zeer goed of goed.

4.3. De samenwerking met het P.M.S.-centrum is in 37 centra goed of zeer goed en voor de 8 overige centra onvoldoende.

4.4. De beoordeling van de inspectie is unaniem gunstig (**goed** of **zeer goed**).

Conclusie

Het valt niet te ontkennen dat een vernieuwing van de **schoolgezondheidszorg** beantwoordt aan een behoefte. Uit de toenemende belangstelling van de equipes voor het voorgestelde programma en uit de resultaten van de enquête blijkt ook duidelijk dat deze behoefte door de deelnemende equipes en door de schoolgemeenschap als wens wordt ervaren. In het algemeen mag men zeggen dat de satisfactie voor de zorgverleners en de relaties met de betrokkenen goed of zeer goed is. Wat de aanpak van sommige programmapunten betreft, hebben een aantal equipes nog wel enige moeite. Maar men kan wel verwachten dat hun ervaring met deze nieuwe werkmethoden zal groeien. Overigens is er de stelling dat het kiezen voor een bepaald **werkveld** niet hoeft te betekenen dat alles nu al uitvoerbaar moet zijn.

Het kan immers leiden tot gericht onderwijs en onderzoek. Ook de bijscholing die thans door de Vlaamse Wetenschappelijke Vereniging voor Jeugdgezondheidszorg regelmatig wordt georganiseerd kan in belangrijke mate bijdragen tot een nog meer verantwoorde aanpak, multidisciplinair en in samenwerking met alle geledingen van de educatieve Gemeenschap. Een degelijke schoolgezondheidszorg kan immers niet aan reële behoeften voldoen indien er **ook geen** receptiviteit aanwezig is bij de doelgroep.

Ook kunnen prioriteiten worden bepaald waardoor in de toekomst een duidelijker omschreven takenpakket kan ontstaan.

De conclusie is dan ook dat een veralgemening van de vernieuwing van de schoolgezondheidszorg thans opportuun is, met name als men door hogere vereisten en een beter standpunt voor de schoolartsen de schoolgezondheidszorg meer ontplooiingsmogelijkheden biedt.

Enkele gegevens met betrekking tot de deelname
experimenteel programma M.S.T.

Schooljaar 1984 - 1985

– Tijdens het schooljaar 1984-1985 nemen 69 van de 123 centra aan het vernieuwingsexperiment deel, dit is 56 % van de centra (vorig schooljaar 37 %).

– Het experimenteel programma wordt uitgevoerd door 314 schoolartsen (ongeveer 40 % van het totaal aantal schoolartsen).

Ingedeeld als volgt :

- Met geneesheer-coördinator : 171
 - Geneesheer-coördinator :
 - Diploma's :
 - schoolhygiëne : 25
 - kinderarts : 1
 - schoolhygiëne + sportgeneeskunde : 1
 - schoolhygiëne + arbeidsgeneeskunde : 3
 - Andere :
 - Diploma's :
 - algemene geneeskunde : 84
 - schoolhygiëne : 38
 - schoolhygiëne + arbeidsgeneeskunde : 3
 - algemene geneeskunde + L.O. : 1
 - algemene geneeskunde + tropische geneeskunde : 1
 - algemene geneeskunde + psychiatrie : 1
 - inwendige ziekten : 1
 - pediatrie : 7
 - algemene geneeskunde + bedrijfsgeneeskunde : 5
- Zonder geneesheer-coördinator : 143
 - Diploma's
 - pediatrie : 5
 - schoolhygiëne : 69
 - algemene geneeskunde : 58
 - schoolhygiëne + arbeidsgeneeskunde : 8
 - schoolhygiëne + pediatrie : 1
 - bedrijfsgeneeskunde + tropische geneeskunde : 1
 - algemene geneeskunde + bedrijfsgeneeskunde : 1
 - Op een totale schoolbevolking van ongeveer 1.210.000 leerlingen (Nederlandstalig onderwijs) maken dit jaar 558.000 leerlingen met deze nieuwe vorm van schoolgezondheidszorg kennis. Dit is ongeveer 46 % (vorig schooljaar ongeveer 30 %).

Conclusie

Het aantal schoolartsen en centra die voor het nieuwe programma M.S.T. hebben gekozen vertoont een jaarlijkse stijging. Dit wijst op een groeiende belangstelling voor het voorgestelde **vernieuingsprogramma**.

BIJLAGE II

Overlegcomité Regering-Executieven

Vergadering van 17 januari 1984

Franse Gemeenschapsexecutieve (punt 3)

BETREFT : Financiering van de psychiatrische ziekenhuizen van Bergen en Doornik.

D. 231.9/058.

BESLISSING : Het Overlegcomité bevestigt de vier punten van het akkoord vervat in de nota dd. 9 december 1983.

De gemengde werkgroep van het Overlegcomité, samen te roepen op initiatief van de Minister van Sociale Zaken, zal een voorstel van oplossing voorbereiden over het punt waaromtrent geen akkoord werd bereikt tussen de bevoegde Ministers (bijzondere voordelen die bij de berekening van de ligdagprijs worden geweerd).

De Secretaris van het Comité,
Omer COENEN

Kennisgeving aan

de Leden van het Comité

de Heer Minister van Sociale Zaken

de Heer Staatssecretaris voor Volksgezondheid en Leefmilieu

BIJLAGE III

Overzicht van de doelgroep die de presentexemplaren
krijgt toegestuurd

Stuurgroep G.V.O.	21	
Werkgroep	13	34
Inspectieleden : Rijksbasis	17	
Diocesane	46	
Rijksinspectie :		
Gesub. basisonderwijs . .	114	
Sted. inspectie	11	
P.M.S.-inspectie	6	194
Gemeentelijke P.M.S.-centra	6	
Gemeentelijke P.M.S.-centra (B.O.)	3	
Provinciale P.M.S.-centra	2	
Neutrale P.M.S.-centra	4	
Vrije P.M.S.-centra	20	
Vrije Gesubsidieerde P.M.S.-centra	115	
Gezondheidscentra (V.N.S.I.) (aangesloten bij C.C.)	101	
Officiële gezondheidscentra (niet aangeslo- ten bij C.C.)	21	
Rijks P.M.S.-centra B.O.	7	
Rijks P.M.S.-centra + consultatiekabi- netten	157	436
Gesub. vrije normaalscholen	46	
Gemeentelijke normaalscholen.	4	
Rijksnormaalscholen	12	62
Gesub. vrije B.O. scholen	163	
Gemeentelijke B.O. scholen	42	
Rijkslagere B.O. scholen	16	221
Gemeentelijke kleuterscholen.	82	
Gesub. vrije bewaarscholen	175	
Rijksonderwijs : wijkscholen kleuters	72	329
Rijksbasisscholen	338	
Rijksbasisscholen B.S.D.	22	
Rijksbasisscholen wijkscholen	178	
Gemeentescholen	853	
Gesub. vrije lagere scholen	1.736	
		3.127
		3.739
ALGEMEEN TOTAAL		4.403

**A.5. Verslag namens de Commissie voor
culturele aangelegenheden en pedagogische
en didactische vorming
uitgebracht door de heer E. Desutter**

De Commissie voor culturele aangelegenheden en pedagogische en didactische vorming heeft gedurende 5 vergaderingen bovengenoemd ontwerp van decreet besproken en goedgekeurd, met name de secties van deze begroting die door de Commissie voor begroting voor bespreking en stemming aan deze Commissie werden toegewezen.

A. ALGEMENE BESPREKING

De Gemeenschapsminister stelt vast dat de aan deze Commissie toegewezen materies, waarvoor hij als Gemeenschapsminister van Cultuur bevoegd is, zeer omvangrijk en zeer uiteenlopend zijn. Hij stelt dan ook voor de algemene bespreking te beperken tot een algemeen overzicht van de begroting en de inhoudelijke discussies over de verschillende secties bij de betrokken materies te houden.

– Cijfertabellen en bespreking

De Gemeenschapsminister overloopt vervolgens volgende globale én vergelijkende tabel van de begroting.

Het ontwerp van begroting van cultuur voor het **begrotings**-jaar 1985 ziet er, samengevat en vergeleken én met de initiële én met de aangepaste begroting voor 1984, globaal uit als volgt :

– Globale tabel

(in miljoen frank)

	TITEL 1 (Lopende Uitgaven)	+	TITEL II Kapitaal- uitgaven)	=	TOTAAL
1984 (initieel) :	10.839,2	+	3.927,4	=	14.136,6
1984 (aangepast) :	10.924,6	+	3.065,6	=	13.990,2
1985 (ontwerp)	10.972,8	+	2.837,4	=	13.810,2
Vershil t.o.v. '84 initieel . .	+ 133,6 + 1,23 %		- 460,0 - 13,95 %		- 326,4 - 2,31 %
Vershil t.o.v. '84 aangepast	+ 48,2 + 0,4 %		- 228,2 - 7,44 %		- 180,0 - 1,29 %

Dit globaal beeld is opgesteld op basis van betalingskredieten. Concreet betekent dit, dat de opgegeven uitgavenbedragen, de optelsommen zijn van de niet-gesplitste kredieten en van de ordonnanceringskredieten.

Op het stuk van de vastleggingskredieten van Titel II dient te worden onderstreept dat het investeringsprogramma 1985 teruggeschroefd werd met 15 % ten opzichte van het voor het lopend begrotingsjaar 1984 (initiële programma).

Vermits het investeringsprogramma 1984 bij beslissing van de Vlaamse Executieve geblokkeerd werd op 85 %, betekent dit concreet dat de vastleggingskredieten voor het investeringsprogramma 1985 globaal slechts 70 % bedragen van de initieel voor 1984 door de Vlaamse Raad goedgekeurde investeringskredieten.

De bovengenoemde cijfergegevens van de ontwerp-begroting 1985 worden in de bijgaande tabellen samenvattend en

objectief vergeleken, niet alleen met de initiële begroting 1984, maar ook met de aangepaste kredieten 1984 resulterend uit de ontwerp-decreten betreffende eerste en tweede bijblad 1984. Bovendien worden ze ook vergeleken met de aangepaste kredieten van 1983 en 1982.

Bij het opstellen van deze vergelijkende tabellen werd gestreefd naar een zo objectief mogelijke vergelijking.

Uit deze blote cijfervergelijkingen springt volgens de Gemeenschapsminister de conclusie in het oog dat zijn begroting onmiskenbaar een „besparingsbegroting” is.

De Gemeenschapsminister meent hierbij te moeten benadrukken dat ze opgesteld werd in de optiek geformuleerd door de Voorzitter van de Vlaamse Executieve, met name voor 1985 :

- 1°) het begrotingstekort maximaal te beperken ;
- 2°) een overschrijding van de toegelaten debetpositie op de lopende rekening van de Vlaamse Gemeenschap te vermijden.

Beleidsmatig kan men hierover spijt betuigen, maar gelet op de krappe algemene toestand op het vlak van de budgettaire middelen enerzijds, en anderzijds op het feit dat in de voorgestelde begroting de werkgelegenheid in de culturele sector gevrijwaard wordt, meent de Gemeenschapsminister dat deze begroting – niettegenstaande alles – correct en vrij evenwichtig werd ingediend.

De Gemeenschapsminister wenst deze korte uiteenzetting af te ronden met de algemene bemerking dat de begroting van cultuur geen enkel krediet bevat in de zogenaamde gedebudgetteerde sector. Op stuk van budgettaire orhodoxie kan ze bijgevolg als voorbeeld worden gesteld.

Vergelijkende tabel van de begroting van cultuur

(in miljoen frank)

TITEL 1 LOPENDE UITGAVEN	1982 Aangepast	1983 Aangepast	1984 Initieel	1984 Aangepast	1985 V.E. 3 1.10.84	Vershil t.o.v. '84 initieel
Sectie 12 : Kabinetsuitgaven van de Gemeen- schapsminister van Cultuur	80,0	97,8	101,1	101,9	106,3	+ 5,14 %
Sectie 24 : Wetenschappelijk Onderzoek	13,7	15,8	15,8	15,6	194,4 (incl. 4,7 OK)	+ 20,67 %
Sectie 30 : Algemeen Onderwijs	139,6	155,3	145,3	173,3	—	—
Sectie 33 : Visserijscholen	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	st.-q
Sectie 35 : Landbouwscholing	17,1	34,1	18,0	18,0	17,1	- 5 %
Sectie 36 : Leergangen Sociale Promotie	—	—	—	0,1	0,1	+
Sectie 37 : Middenstandsopleiding	644,6	687,6	789,9	806,2	854,0	+ 8,12 %
Sectie 38 : Beroepsopleiding en sociale promotie van de werknemers	1.031,8	1.190,0	1.254,3	1.284,3	1.055,0	- 15,89 %
Sectie 39 : Jeugdvorming	340,8	470,4	522,7	538,7	613,3	+ 17,33 %
Sectie 40 : Volksontwikkeling	747,5	794,0	936,9	955,1	1.041,5 (incl. 28,5 OK)	+ 11,16 %
Sectie 41 : Openbaar Bibliotheekwerk	501,5	606,5	683,1	645,6	607,8	- 11,02 %
Sectie 45 : Culturele Films	57,4	95,0	93,2	93,2	95,3	+ 2,25 %
Sectie 46 : Letteren en dramatische kunsten	488,8	508,3	477,7	480,1	508,4	+ 6,43 %
Sectie 47 : Muziek en Lyrische kunsten	469,6	439,5	473,2	481,7	530,2	+ 12,05 %
Sectie 48 : Beeldende Kunsten en Musea	67,6	67,4	70,6	71,3	66,3	- 6,09 %
Sectie 49 : Toerisme	156,3	184,9	214,8	217,6	258,8	+ 20,48 %
Sectie 52 : Lichamelijke Opvoeding, Sport en Openluchtlevens	177,6	187,7	229,9	229,9	228,6	- 0,50 %
Sectie 53 : Beheer en exploitatie van de sportcen- tra en de jachthavens	—	5,0	6,5	6,5	7,0	+ 7,69 %
Sectie 60 : Samenlevingsopbouw	62,8	79,6	80,4	74,7	83,0	+ 3,23 %
Sectie 78 : Monumentenzorg	24,4	19,3	19,9	20,9	10,2	- 48,74 %
Sectie 95 : Dotaties	181,9	194,7	198,1	209,1	206,0	+ 3,99 %
Sectie 96 : Instellingen van Openbaar Nut	3.927,1	4.212,9	4.507,5	4.500,5	4.489,2	- 0,41 %
TOTAAL : Titel 1 – Lopende uitgaven	9.130,3 *	10.046,1 *	10.839,2 *	10.924,6	10.972,8	+ 1,23 %
					Vershil in absolute cij- fers : + 133,6 %	

* Exclusief voor 1982 aangepast : 144,6
voor 1983 aangepast : 29,5
voor 1984 initieel : 17,0
op S. 56,- Maatschappelijk Welzijn

(in miljoen frank)

TITEL II KAPITAALUITGAVEN	1982 Aangepast	1983 Aangepast	1984 Initieel	1984 Aangepast	1985 V.E. 3 1.10.84	Vershil t.o.v. '84 initieel
Sectie 12 : Kabinetsuitgaven van de Gemeen- schapsminister van Cultuur	3,8	0,5	1,0	0,2	0,6	- 40 %
Sectie 23 : Algemeen Technische Diensten	604,1	577,1	285,3	379,3	260,1	- 8,83 %
Sectie 35 : Landbouwscholing	0,8	0,8	0,8	0,8	0,1	- 87,50 %
Sectie 37 : Middenstandsopleiding	89,0	81,7	38,0	19,0	19,5	- 48,68 %
Sectie 38 : Beroepsopleiding en sociale promotie van de werknemers	271,0	271,0	290,7	215,7	216,5	- 25,53 %
Sectie 39 : Jeugdvorming	65,8	68,0	63,0	100,0	83,4	+ 32,38 %
Sectie 40 : Volksontwikkeling	172,2	147,0	306,0	280,0	273,4	- 10,65 %
Sectie 41 : Openbaar Bibliotheekwerk	78,9	72,1	72,1	106,1	67,0	- 7,07 %
Sectie 45 : Culturele Films	-	-	-	-	-	-
Sectie 46 : Letteren en dramatische kunsten	-	-	-	-	-	-
Sectie 47 : Muziek en Lyrische kunsten	-	40,0	6,2	6,2	6,1	- 1,61 %
Sectie 48 : Beeldende Kunsten en Musea	63,4	48,9	48,9	48,9	136,6	+ 179,30 %
Sectie 49 : Toerisme	322,5	363,9	259,0	453,1	257,7	- 0,50 %
Sectie 52 : Lichamelijke Opvoeding, Sport en Openluchtlevens	367,5	433,9	382,9	274,9	280,2	- 26,82 %
Sectie 53 : Beheer en exploitatie van de sportcen- tra en de jachthavens	-	3,5	2,5	2,5	2,5	st.-q.
Sectie 78 : Monumentenzorg	298,0	317,5	478,5	349,5	205,2	- 57,12 %
Sectie 95 : Dotaties	40,0	40,0	40,0	40,0	40,0	st.-q.
Sectie 96 : Instellingen van Openbaar Nut	1.041,2	1.006,1	1.022,5	880,5	988,5	- 3,33 %
TOTAAL : Titel II – Kapitaaluitgaven	3.418,2	3.472,0	3.297,4	3.156,7	2.837,4	- 13,95 %
					Vershil in absolute cij- fers : - 460,0	
TOTAAL TITEL I EN TITEL II	12.692,8	13.547,3	14.136,6	14.081,3	13.810,2	- 2,31 %
					Vershil in absolutie cij- fers : - 326,4	

De Gemeenschapsminister vestigt de aandacht op het feit dat zonder bijzondere besparingen, titel I (lopende Uitgaven) met 478 miljoen frank zou gestegen zijn, wat overeenkomt met de stijging van de inflatie.

Voor titel II (Kapitaaluitgaven) zijn, zoals reeds gezegd, lineaire maatregelen toegepast die overal zijn toegepast ingevolge een beslissing van de Vlaamse Executieve om onder meer het Investeringsprogramma voor 1985 te herleiden tot 70 % van het initieel voor 1984 goedgekeurde programma. Toch zijn er heel wat besparingen mogelijk geweest.

Bij de sectie 38 (beroepsopleiding en sociale promotie van de werknemers) werd de RVA verzocht om besparingsmaatregelen voor te stellen, echter onder de voorwaarde dat er, rechtstreeks of onrechtstreeks, geen verlies van tewerkstelling zou zijn, dat er niet zou moeten worden geraakt aan de lonen, en aan de vergoeding van de werklozen van 40 frank per uur wanneer ze les volgen bij de RVA.

De RVA heeft dan zelf een pakket besparingsmogelijkheden van nagenoeg 100 miljoen frank voorgesteld.

Een tweede, zij het eenmalige, besparingsmaatregel kon worden genomen in de sectie van het bibliotheekwerk.

Het betreft hier de terugvordering, door werking, voor een bedrag van 60 miljoen frank van te veel betaalde voorschotten aan de gemeentelijke bibliotheken. Met 3 personeelsleden en een kleine computer kunnen deze gelden bij verrekening in 1985 worden teruggevorderd. (Het betreft hier terugvorderingen op voorschotten voor de jaren 1983 en 1984).

De Gemeenschapsminister meent dat door zo'n eenmalige besparingen zijn beleid niet ter discussie wordt gesteld.

Een derde sector waar 50 miljoen frank besparingen werden gerealiseerd, is de internationale culturele samenwerking (zie verslag over buitenlands beleid).

Een vierde besparing situeert zich in de BRT voor een bedrag van 27 1 miljoen frank. 100 miljoen frank besparingen zijn realiseerbaar via personeels- en werkingskosten en 171 miljoen frank betreffen de omvorming van de kas voor weduwen en wezen. De details van deze laatste besparingen kunnen worden besproken in de Commissie voor Mediabeleid.

Gezien het culturele beleid zich in de praktijk over zeer veel materies uitstrekt, zal de Gemeenschapsminister zijn beleid bij elke sectie verder toelichten.

Bespreking en discussie

Verschillende leden vragen aan de Minister wat zijn globale visie is op het cultuurbeleid. Een lid spreekt de mening uit dat er helemaal geen visie is.

De Gemeenschapsminister stelt andermaal dat het zeer moeilijk is dat men een globale visie heeft op zoveel uiteenlopende materies.

Hij stipt nochtans een aantal krachtlijnen aan, met name :

- de principiële wil om de tewerkstelling in de culturele sector in stand te houden ;
- voor investeringen wordt voorrang gegeven voor de kleinschalige infrastructuur ;
- er worden vaste kredieten uitgekeerd, maar geen oeverloze bijbetalingen van tekorten ;
- in de sector kunsten wordt vooral kwaliteit gesteund (Bal-

let van Vlaanderen, Filharmonie), en het accent zoveel mogelijk op creativiteit gelegd.

Wat de besparingen betreft, herhaalt de **Gemeenschapsminister** dat zijn beleid niet aangevochten wordt.

Het bibliotheekdecreet wordt toegepast maar men mag niet vergeten dat er thans minder aanvragen tot erkenning zijn.

Voor de schone kunsten is er een stijging, waarbij de Gemeenschapsminister ondermeer wijst op de voorzieningen voor het op te richten Museum voor Moderne Kunst (Titel II, sectie 48). Hij vestigt ook de aandacht op het feit dat zijn kunstbeleid ook beoogt om – waar mogelijk – de privé-sector in te schakelen voor sponsoring en verwijst dienaangaande naar de successen terzake behaald door het Festival van Vlaanderen.

Ook voor de film wordt een succesrijk beleid gevoerd, en qua ballet en muziek zijn er verder de successen van het Ballet en de Filharmonie van Vlaanderen voornoemd.

Een lid betreurt dat de cultuurbegroting verder wordt verminderd. Bij Lopende Uitgaven is zelfs niet het inflatieritme gevolgd en bij de investeringen is er werkelijk een enorme achteruitgang.

Men moet zich in deze Commissie ernstig afvragen waarheen deze neergroei leidt. Tegen onze wil in staan wij voor een vrijetijdsmaatschappij ons opgedrongen door de werkloosheid en de crisis.

Men constateert dat er meer boekleningen en dergelijke meer zijn, waaruit men juist kan besluiten dat de culturele sector van enorm belang zal zijn voor opvang en opleiding van een massa mensen.

Er moet dus juist een expansieve cultuurpolitiek worden gevoerd en dan verstaat spreker niet de verminderingen in de sector van het bibliotheekwerk, de monumentenzorg, de film-sector en de beeldende kunsten. Wat dit laatste betreft zou men naar het Nederlands voorbeeld moeten kijken waar rentelasten van leningen voor het aankopen van kunstwerken ten laste van de overheid vallen.

Een lid sluit daarbij aan met te wijzen op de mogelijkheid van het aankopen van kunstwerken voor gebouwen. Dit houdt kunstenaars aan het werk.

Ook op het stuk van het mediabeleid ziet spreker voor de culturele sector heel wat mogelijkheden weggelegd. Zo is bijvoorbeeld de sector van de videotechniek in volle expansie.

Al deze culturele sectoren kunnen achteraf, aldus het lid, heel wat gunstige effecten op het economisch vlak teweeg brengen.

Een ander lid stipt aan dat de middelen beperkt zijn. Er moet zeer zorgvuldig worden afgewogen waar men iets kan doen. In die optiek lijken de huidige besparingen aanvaardbaar, zoals bijvoorbeeld de besparing in de RVA en monumentenzorg, hoewel het lid dit uiteraard niet toejuicht. Minder aanvaardbaar lijkt hem het gebrek aan de beloofde sanering in de theatersector : sommige theaters zijn er niet in geslaagd voldoende eigen inkomsten (lees toeschouwers) te betrekken en zijn dus eigenlijk niet leefbaar. Ook wat het bibliotheekdecreet betreft mag men toch kleine inspanningen (zoals een lichte verhoging van het leesgeld bijvoorbeeld) vragen.

Voor de grote culturele centra is het beleid vruchtbaar geweest, wat niet belet dat kleinschaligheid aan bod moet kunnen komen.

Een lid meent dat in kwestie van de te hoge voorschotten inzake bibliotheken de administratie duidelijk in de fout is gegaan. Een ander lid wil anderzijds weten wat er gebeurt met de gemeenten die hogere salarissen toepassen voor hun personeel.

De Gemeenschapsminister antwoordt dat bij zijn weten alle gemeenten zich hebben geschikt naar de bepalingen van het bibliotheekdecreet.

Een lid wil weten van de Administratie van de Vlaamse Raad wat in het decreet (en in de voorbereidende werkzaamheden) is bepaald in verband met de aangegane engagements.

Een lid vraagt waarom er niet in een startkrediet is voorzien voor de werking van het VCGT. Artikel 122002 van sectie 49 betreft inderdaad alleen algemene werkingskosten en geen personeelskosten bijvoorbeeld.

De Gemeenschapsminister verwijst ter zake naar het verantwoordingsprogramma (blz. 123). Het VCGT bevindt zich nog maar in een embryonaal stadium. Er dienen nog heel wat problemen opgelost te worden alvorens men echt van start kan gaan. Een lid meent dat het niet voldoende is, alleen in werkingskosten te voorzien. Men moet ten minste in een apart artikel voorzien, waarop men zodra het VCGT operationeel wordt de voorziene kredieten kan imputeren.

Vervolgens vertolkt een lid het standpunt van de SP-fractie. Deze fractie gelooft dat een veel groter belang moet worden gehecht aan het cultuurbeleid in een crisisperiode, als de mensen meer dan ooit worden geconfronteerd met materiële problemen van allerlei aard. Dan vooral moeten er meer middelen voor cultuur worden uitgetrokken. Zijn fractie betwist derhalve fundamenteel de middelenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap en heeft trouwens in de Commissie voor Financiën en Begroting de stelling verdedigd dat de bijzondere wet van 1980 de mogelijkheden om meer middelen voor de Vlaamse Gemeenschap beschikbaar te stellen.

Verder betreurt spreker dat de Gemeenschapsminister de lineaire aftopping aanvaardt. Hij noemt dit niet redelijk omdat cultuur in de eerste plaats te maken heeft met mensen. Het is zijns inziens niet redelijk daarop te besparen. In verband met wat de Gemeenschapsminister betreffende de bibliotheken heeft gezegd signaleert hij interessante studies over de bibliotheekbezoekers, de leeftijdsgrens en de inkomensklasse waartoe zij behoren. Het gaat hier vooral om jongeren, bejaarden, minder-begoeden.

Wat betreft maatregelen die de Gemeenschapsminister zou voorstellen in verband met de bij verschillende gemeenten gerecupereerde 60 miljoen frank, heeft spreker het gevoel dat hier dan de aangekondigde bemoeiingen toch doorgaan in de voor van recuperatie. In verband met het wijzigen van de verplichtingen inzake het aanschaffen van boeken wijst hij erop dat dit invloed heeft op de kwaliteit van de bibliotheken, op het gebruik, en op het voortbestaan van het Vlaamse uitgeversbedrijf, wat niet alleen een cultureel maar ook een economisch belang is en tewerkstelling betekent. Het zou interessant zijn te weten hoe groot het deel is van de produktie van de Vlaamse uitgeverijen dat wordt afgenomen door de bibliotheken en door het departement. Een substantieel deel van deze produktie wordt door de bibliotheken opgenomen. Het niet opnemen van dat substantieel deel zou tot gevolg kunnen hebben dat meerdere Vlaamse uitgeverijen het niet langer volhouden, wat nadelige gevolgen voor de integratie van Nederlandse letteren zou hebben.

Vanaf het ogenblik dat een aantal van de uitgeverijen uitval-

len ontstaat er bovendien filosofisch-ideologische **monopolievorming** en wordt Vlaanderen een wingewest van de Nederlandse uitgeversbedrijven.

De volgende spreker zet het standpunt van de PW uiteen. Zijn fractie zal de begroting, die ontegensprekelijk een crisisbegroting is, goedkeuren omdat de tewerkstelling in de culturele sector nagenoeg niet wordt aangetast. De tewerkstelling gaat niet op significante wijze achteruit. In crisistijd moet er zeker meer aandacht en energie naar cultuur gaan, niet noodzakelijk meer middelen. Deze middelen moeten vooral beter besteed worden. Men stelt vast dat deze middelen niet altijd op de goede manier worden besteed. Dit is het gevolg van de vroeger door ons allen goedgekeurde decreten en het maakt dat wij niet zomaar kunnen inspelen op nieuwe behoeften. Het komt erop aan na te gaan of de middelen die zo vastgelegd zijn wel verantwoord zijn.

Spreker is van mening dat de lijn in verband met de eigen inkomsten van theaters niet consequent genoeg wordt gevolgd. Hij is van oordeel dat voor bepaalde instellingen de drempel van eigen inkomsten moet gehandhaafd worden. Hij verheugt zich ook over de resultaten van het sponsorship.

Handelend over het probleem van de RVA waar men oorspronkelijk voorstelde de toelage van degenen die herscholingscursussen volgen van 40 frank op 25 frank terug te brengen, wat na protest dan weer ingetrokken werd, lijkt dit volgens spreker erop te wijzen dat er nog wat ruimte zit in het pakket van maatregelen. Het is de vraag of dit krediet toch niet zou kunnen worden besteed aan andere behoeften, en of mensen die zich willen bijscholen behalve een werkloosheidsvergoeding ook nog een extravergoeding hoeven te krijgen. Ook in de bibliotheeksector blijft het probleem van het invoeren van leesgeld gesteld. De begroting draagt in essentie de goedkeuring van dit lid en zijn fractie weg, met de vraag waarom men niet consequenter gebruik heeft gemaakt van middelen die toch kunnen worden gevonden.

Een lid zegt dat zijn fractie in essentie de visie van de Gemeenschapsminister niet deelt. Hij meent te weten dat deze begroting opgesteld is in ietwat besloten kring en onvoldoende de visie van de hele Vlaamse Executieve weergeeft. De Vlaamse Gemeenschap doet zeer zware inspanningen op deze begroting, ten koste van onderwijs, vorming, cultuur. Precies in een periode van zware economische inzinking is het nodig het aanpassingsvermogen en de weerbaarheid van de mensen te vergroten. Spreker zegt ten gronde te betwisten dat men op deze fundamentele dingen lineaire besparingen uitvoert. Dit is zijns inziens geen beleid. Hij noemt het onwaar dat men overal evenveel bespaart en hij acht het lineair besparen daarenboven onnodig. Het probleem is dat men geen echte prioriteiten legt.

Naar de mening van spreker legt men geen prioriteit binnen het beleid. Men zit met de verplichtingen uit het verleden en de mogelijkheden van vandaag. Er is weinig ruimte. Als men binnen die ruimte geen prioriteiten vaststelt voert men geen beleid. Dan beheert men de crisis. Dit noemt spreker het drama waarin de Gemeenschapsminister binnen de meerderheid wordt geplaatst. Daaraan knoopt hij enkele vaststellingen. Hij noemt het typisch dat men geen prioriteiten wil leggen omdat men niet wil raken aan de verzuilde structuren. Hij zegt allen uit te dagen voor een debat over wat ons collectief verenigt. Hij betreurt dan ook dat men wel de gemeenschappelijke structuren aanpakt : de culturele centra, de sport, de bibliotheken, de jeugdcentra ; terwijl men het traditionele jeugdbewegingsleven in stand wil houden. Met het bibliotheekdecreet waar wij in Vlaanderen er voor het eerst in geslaagd zijn samen een poging te doen om de verzuiling te doorbreken. Toen heeft men

aan de bevoegde Minister gevraagd wat het allemaal zou kosten maar op die vraag is er nooit antwoord gekomen. Nu staat men voor zware moeilijkheden en de verzuiling krijgt nieuwe kansen. Spreker stelt dat men ofwel de moed moet hebben de beslissingen die men vroeger genomen heeft te wijzigen ofwel ze uit te voeren. Tenslotte zegt hij dat het resultaat van bezuinigingen op het personeel catastrofaal is. Nulgroei betekent ook bijschaven. Voor de behoeften van de komende tijden zijn er meer mensen nodig, maar men is precies met het omgekeerde bezig.

De Gemeenschapsminister zegt nog eens dat één zelfde beleidslijn inzake de verschillende materies waarvoor hij bevoegd is niet mogelijk is. Zo zijn landschappen en schone kunsten eerder van elitaire aard, jeugdbeleid is sociaal, toerisme eerder economisch terwijl RVA-omscholing eerder onderwijs betreft. Wel is er een visie per sectie mogelijk. Akkoord dat wij in een crisisperiode meer aandacht en energie aan cultuur moeten besteden, maar dat betekent niet noodzakelijk meer middelen. Wij moeten meer doen met minder middelen.

De Gemeenschapsminister gaat niet akkoord met de klachten over lineaire aftopping. Dat gebeurt onder meer niet in een hele reeks secties. Wel zijn er accentverschuivingen. Het recupereren van teveel ontvangen voorschotten is geen besnoeiing, wat teveel ontvangen werd kan toch niet worden beschouwd als verworven goed.

Wat betreft de bibliotheken deelt de Gemeenschapsminister het volgende mede : het aantal boeken dat per bibliotheek gekocht wordt van een werk is ook afhankelijk van het aantal uitleenposten of filialen dat die bibliotheek heeft. Over de gebruikers geeft hij de volgende gegevens :

– bibliotheken onder het decreet : (niet de wet van 1921)
818.00 leners : 559.000 volwassenen, 259.000 jeugdigen. Aantal uitleningen : 26.477.000. Aantal aanwezige boeken in 1983 : 10.398.000. Dit was in 1981 : 7.439.000.

Het verschil zit hem niet alleen in de aankopen maar ook in de overnames van gemeentelijke en vrije bibliotheken die in het decreet komen.

Vervolgens geeft de Gemeenschapsminister een overzicht van de tewerkstelling in de Cultuursector (Bijlage 1) en concludeert dat ten gevolge van de besparingen op geen enkel vlak jobs in gevaar komen.

Als er gezegd wordt dat deze begroting te stereotiep is en dat men te weinig consequent is inzake het vinden van middelen, dan is er volgens de Gemeenschapsminister nog altijd behoefte aan „Zero - base budgetting”.

Wat betreft het sponsorship herinnert de Gemeenschapsminister eraan dat het voor 2 jaar nog als heiligschennis beschouwd werd dit woord uit te spreken. Maar nu erkennen bijvoorbeeld de organisatoren van het Festival van Vlaanderen dat dit kan voortgezet worden dank zij sponsoring.

Op de opmerking van een lid dat aldus de verantwoordelijkheid wordt afgeschoven op de toevalligheid van sponsoring antwoordt de Gemeenschapsminister dat het gevaarlijk is aan futurologie te doen maar dat hij ervan overtuigd is dat de niet-agresieve sponsoring verder zal evolueren en dat dit de cultuur ten goede kan komen.

De Gemeenschapsminister is het niet eens met de bewering dat er op de begroting zwaar bespaard wordt. Elke vermindering is geen besparing. De begroting 1985 is niet fundamenteel omgebogen in vergelijking met vier jaar geleden. Dit wordt belet door de vier decreten in de sector volksontwikkeling. Er wordt gewerkt aan een vijfde decreet dat minder dan de vier

andere de klemtoon legt op structuren maar eerder op werking.

De begroting is het werk van 2 Gemeenschapsministers in één regering. De besparingen in gemeenschapsmateries zijn noodzakelijk ten gevolge van problemen in twee gewestelijke aangelegenheden : economische expansie en huisvesting.

Op een vraag antwoordt de Gemeenschapsminister dat de gemiddelde stijging van zijn begroting qua lopende uitgaven 1,23 % bedraagt ; zonder besparingen zou dit 5,5 % geweest zijn.

B. BESPREKING VAN DE VERSCHILLENDE SECTIES

Sectie 24 – Wetenschappelijk Onderzoek

Het betreft hier de volgende kredieten.

		Duiding
art. 33.01.02 :	Toelage aan de Studiegroep voor Cultuurspreiding (nieuw)	Studiegroep prof. Claeys (K.U.L.).
art. 33.02.02 :	Toelage aan het Centrum voor Andragogisch Onderzoek	Pluralistische v.z.w. ; banden met Lod. De Raedt-stichting : project : Plaatselijke Participatie en Soc. Agogiek, project : Systeemontwikkeling Volwassenvorming, beroepskrachten en vrijwilligers in het sociaal-cultureel werk.
art. 33.03.02 :	Toelage aan het Instituut tot Aanmoediging van het Wetenschappelijk Onderzoek in Nijverheid en Landbouw	I.W.O.N.L. : Doctoraatsstudie : (specialisatiebeurzen) – Doctoraten in de wetenschappen en de toegepaste wetenschappen.
art. 33.04.02 :	Toelage aan het Interuniversitair College voor Doctorale Studies en Managementwetenschappen	I.C.M. onder bescherming van : 1) 13 univ's en universitaire instellingen, 2) Stichting Industrie-universiteit, 3) Instituut Administratie – Universiteit. Voorzitter Raad van Beheer : de heer H. Hasquin, Rector U.L.B. 1) doctoraatsstudie beurzen in de managementwetenschappen, 2) post-doctorale bijscholings- en ontwikkelingsprogramma's, 3) ontwikkelingsprojecten in de Management faculteit, 4) programma van Toegepast Onderzoek inzake Management.
art. 33.05.02	Toelage aan de Assyriologische Stichting Georges Dossin v.z.w. (nieuw)	– Assyriologische Studies – het bevorderen van het wetenschappelijk onderzoek inzake de geschiedenis, de epigrafie, de talen en de archeologie van het Nabije Oosten, – centrum voor documentatie, vorming en onderzoek.
art. 33.06.02 :	Toelage aan het Belgisch Comité voor historisch, epigrafisch en archeologisch onderzoek in Mesopotamië (Vlaamse Afdeling) (nieuw)	De Vlaamse Afdeling, onder leiding van Prof. L. De Meyer – R.U.G. ; doet opgravingen in Irak (p.m. Franse afdeling opgravingen in Syrië o.l.v. prof. Tefnin U.L.B.)

Bij art. 33.04.02 wordt door de heer Van Elewyck c.s. een amendement ingediend : titel wijzigen als volgt : „Toelage aan de VLIR voor een wetenschappelijke doorlichting van het huidige Cultuurbeleid”. Bedrag ongewijzigd.

De Gemeenschapsminister bezorgt ten behoeve van de leden van DE Commissie de verslagen van het Interuniversitair College voor Doctorale Studies en Managementwetenschappen.

Betreffende art. 33.05.02 zegt de Gemeenschapsminister dat het hier om een oorspronkelijk Franstalig initiatief gaat waar wij nu een voet in huis krijgen.

Sectie 33 : Visserijscholen, Zeewezen en Binnenvaart

Art. 33.02.02

Sectie 35 : Landbouwscholing

Art. 12.20.02
Art. 33.01.02
Art. 33.02.02
Art. 44.01.02

Sectie 36 : Leergangen Sociale Promotie

De Gemeenschapsminister verklaart dat het krediet in art. 01.01.02 werd ingeschreven om eventueel, als er financiële middelen nodig zouden zijn, ze op deze begrotingspost te kunnen uittrekken. Het betreft het opvangen van de gevolgen van de verlengde leerplicht. Er is echter een overeenkomst met Minister Coens waardoor deze Minister de gevolgen van de verlengde leerplicht zal betalen. Er ontspringt zich een discussie waarbij verschillende leden vragen stellen over de vorm van de afspraak die met de nationale Minister van Onderwijs werd gemaakt.

Een lid stelt dat de vraag is of we als Vlaamse Gemeenschap principieel bereid zijn die uitgave te dragen zonder waarborg vanwege de nationale Regering. Een ander lid meent dat de Commissie zich alleen heeft uit te spreken over dit krediet.

Sectie 37 : Middenstandsopleiding

De Gemeenschapsminister leidt de bespreking van deze sectie in met een uitvoerige uiteenzetting. Het in het ontwerp 1985 ingeschreven krediet bedraagt in totaal 873,5 miljoen frank. De stijging van de middelen is derhalve dezelfde als de stijging van de inflatie. De Gemeenschapsminister schetst in grote trekken het beleid dat daarmee kan worden gevoerd. Wat het personeel van de v.z.w. Instituut betreft is het voor de hand liggend dat in die omstandigheden geen toelating kan worden gegeven tot nieuwe indienstnemen, het totaal effectief berekend zijnde op 60 personeelsleden ; de afvloeiingen van de laatste twee jaar worden niet opgevuld, en de stijging van de personeels- en werkingsuitgaven kan enkel betrekking hebben op de verplichte toepassing van de indexstijging op salarissen en op de sociale vergoedingen.

Dan spreekt de Gemeenschapsminister over de functionele uitgaven, dit wil zeggen het geheel van de gesubsidieerde activiteiten (basisopleiding, leertijd en ondernemersopleiding, taalcursussen, voortgezette opleiding – studiedagen, seminars, en bijscholingscursussen –, infrastructuursubsidies).

In de behoefteramingen was uiteraard rekening gehouden met het verhoogd lesurenpakket dat in het kader van de wet op de verlengde leerplicht dient te worden gegeven en waarvoor er een principiële toezegging was. Door de Gemeenschapsminister werd bij de Minister van Onderwijs het verzoek ingediend tot het verkrijgen van een totaal bedrag (op jaarbasis) van ongeveer 19.500.000 frank.

Als dit krediet effectief wordt verkregen ontstaat er iets meer ruimte tot het handhaven van het bestaande peil van de activiteiten.

Daarna schetst spreker het beleid inzake middenstandsopleiding binnen de ontwerp-kredieten. De aangroei van de begrotingskredieten 1985 t.o.v. 1984 met 5,5 % is dus voldoende om de indexverhoging van de honoraria van de leraren door te voeren, de stijging van de intrestlasten van de infrastructuur op te vangen en de verplichte indexverhogingen toe te kennen voor het personeel en de werking van de v.z.w. Instituut. Ten aanzien van de activiteiten betekent dit het volgen-

de : er wordt een stijging verwacht, niet alleen rechtstreeks, maar ook onrechtstreeks als gevolg van de verlengde leerplicht – men staat hier voor een verplichting tot lesvolging (en dus ook van de subsidiëring van de lesuren, honoraria werkingskosten enz.). Een stijging zou dus betekenen dat het handhaven van het peil van het geheel van de activiteiten niet mogelijk blijft. De aanpassing van het stelsel aan de verlengde leerplicht werd doorgevoerd en met ingang van het leerjaar 1985-1986 zal de verhouding lesuren algemene kennis en beroepskennis herzien worden om te komen tot een gelijke verhouding voor elk jaar van de leertijd (thans 100 uur algemene kennis en 140 uur beroepskennis behoudens voor de -16-jarigen die thans reeds 220 uur algemene kennis en 140 uur beroepskennis volgen).

Gelet op het feit dat de RSZ-bijdrageplichtige leraren van de middenstandsopleiding de vorige jaren een verminderde indexerings van de gesubsidieerde honoraria hebben bekomen, zal bij voorrang aan deze leraren een optimale indexering worden toegekend. Het onderzoek van de voorstellen met betrekking tot het statuut van deze leraren wordt voortgezet. Ingrijpende wijzigingen zijn, op grond van de begrotingsmogelijkheden, niet mogelijk. Over de evolutie inzake het aantal gesubsidieerde en erkende activiteiten georganiseerd door de Centra voor Middenstandsopleiding deelt de Gemeenschapsminister de volgende cijfers mee. De activiteiten zijn uitgedrukt in lesuren.

Aard activiteit	1981	1982	1983	1984
Leertijd :				
1. algemene kennis	63.048	61.832	62.573	65.968
2. beroepskennis	94.540	94.937	97.178	98.440
Opleiding ondernemingshoofd :				
3. algemene kennis	61.020	59.532	63.082	68.666
4. beroepskennis	103.243	106.696	111.612	120.856
5. Taalcursussen	19.338	19.345	18.047	17.000
6. Bijscholingscursussen	7.169	8.248	9.680	10.650
7. Lezingen	607	380	302	200
8. Studiedagen en Seminaries	14.905	15.069	17.232	17.600

Een lid stelt de vraag hoe in een begroting die bedoeld is om cultuur aan de hele bevolking te brengen zoveel uitgetrokken wordt voor de middenstand die ten slotte een kleine groep van die bevolking uitmaakt. Hij vraagt zich af of het hier niet om een voortzetting van de verzuiling gaat.

De Gemeenschapsminister antwoordt dat dit een gevolg is van de staatshervorming die de beroepsomscholing en -bijscholing, waaronder ook de middenstandsopleiding, bij de culturele aangelegenheden ondergebracht heeft. Daaraan kan niet worden getornd.

Een ander lid stipt aan dat het hier om een belangrijke post gaat. Hij noemt het een fundamentele fout dat deze Commissie zich met deze materie moet bezighouden. Dit valt onder de verlengde leerplicht. De groei in deze sectie is echter veel groter dan die in de vorige. Het betreft duidelijk een sector waar de druk veel groter is.

Spreker vraagt zich af of dit wil zeggen dat de regering de gevolgen van de beslissing van de beide Kamers om de leerplicht te verlengen afgeschoven heeft op de Gemeenschappen. Hoe is het mogelijk dat een Gemeenschapsminister op zijn begroting een krediet moet inschrijven voor een materie waar hij eigenlijk geen invloed op heeft. Dan stelt hij een vraag om informatie over het bedrag dat aan de opleiding wordt besteed. Tenslotte stelt hij de vraag waar de gepaste beslissing van de nationale Regering blijft, als het gevolg van de verlengde leer-

plicht is dat de Gemeenschapsminister op zijn begroting middelen moet vrijmaken uit zijn begroting.

Een andere spreker betreurt het gebrek aan samenwerking ter zake in de Executieve.

Als de Gemeenschapsminister mededeelt dat voor het opvangen van de gevolgen van de verlenging van de leerplicht nog zowat 19 miljoen nodig is vraagt de vorige spreker waar dan de stijging van een kleine 50 miljoen frank wel vandaan komt. Nog een ander lid beaamt dat dit inderdaad een serieuze stijging betreft, wat een bewuste keuze impliceert.

Een van de vorige sprekers wijst erop dat er in de volgende sectie 15 miljoen frank minder beschikbaar is. Als Vlaamse Raad moeten wij begrotingswijzigingen ondergaan ingevolge nationale beslissingen, zonder dat wij er vat op hebben.

De Gemeenschapsminister repliceert dat hij de voorgestelde programma's al dan niet goedkeurt. Het is een opleiding die blijkbaar aan een behoefte beantwoordt en succes heeft, vandaar dat het krediet vermeerderd moet worden.

Een lid vraagt cijfers in verband met de opleiding, de slaagpercentages in deze opleiding en ook het aantal geslaagden in hun beroepsleven nadat zij zich gevestigd hebben. Hij zit met de vraag of het verantwoord is zoveel jongeren een beroepsleven als middenstander voor te spiegelen. Deze laatste opmerking brengt een ander lid ertoe op te merken dat de jongeren die deze opleiding hebben gevolgd, alvast meer kansen hebben.

De Gemeenschapsminister deelt de volgende cijfers mede in verband met het aantal geslaagden.

Een lid vraagt nog eens hoe het zit met het slagen na de opleiding en nadat de betrokkenen eventueel een tegemoetkoming uit het participatiefonds hebben genoten. Hij vraagt zich in het licht van de vele mislukkingen af of het verantwoord is door te gaan met die opleiding.

De Voorzitter zegt dat deze vraag in verband met veel beroepen kan worden gesteld, wat een ander lid aanvult met de aanmerking dat schoolgaan uiteraard de middenstandsproblemen niet oplost.

De Gemeenschapsminister zegt dat opleiding met het oog op de eisen gesteld door de vestigingswet tot zijn bevoegdheid behoort. De vestiging zelf ressorteert onder de Minister van Middenstand.

Tabel 21
Leertijd. Overgangsexamens 1982-83
Deelnemers, geslaagden, deliberaties per provincie

Gewestelijke Dienst	Deelnemers		Beslissingen van de delib- eratiecommissie			
	Aantal	Ge- slaagd	Aantal delibe- raties	Voort- zetting	Verlen- ging	Onhef- fing
Antwerpen	2.114	1.646	468	245	75	148
Brabant	1.115	942	173	91	23	59
Limburg	1.464	1.339	125	46	24	55
Oost-Vlaanderen	2.202	1.764	438	220	62	156
West-Vlaanderen	1.837	1.547	290	188	30	72
TOTAAL.. ,	8.732	7.238	1.494	790	214	490

TABEL 22
Leertijd eindexamens 1983
Deelnemers en geslaagden per provincie

Gewestelijke Dienst	A-examen		B-examen		C-examen		Algemene		uitslag
	Aan- we- zig	Ge- slaagd	Aan- we- zig	Ge- slaagd	Aan- we- zig	Ge- slaagd	Aan- we- zig	Ge- slaagd	%
Antwerpen . . .	859	838	852	810	852	795	878	777	88 %
Brabant	355	337	357	344	348	331	328	303	92%
Limburg	657	631	669	645	679	663	697	612	88%
Oost-Vlaande- ren	887	878	900	878	887	841	910	806	89 %
West-Vlaande- ren	634	602	632	619	632	615	641	590	92%
TOTAAL . . .	3392	3286	3410	3296	3398	3245	3454	3088	89%

Na het einde van de bespreking van deze sectie stelt een lid vast dat er een fundamenteel verschil aan het licht treedt tussen de standpunten van sommige leden en die van hemzelf en andere. Het gaat hier om een wezenlijke optie van de Executieve. De cijfers bewijzen dat men daarin slaagt. Betaal aan een vrije sector vanaf het ogenblik dat die zijn waarde bewezen heeft.

Sectie 38 : Beroepsopleiding en sociale promotie van de werknemers

De Gemeenschapsminister houdt ter inleiding van de bespreking van deze sectie een uitvoerige uiteenzetting.

Bij de planning van de R.V.A.-beroepsopleiding werd duidelijk gesteld dat de opties, goedgekeurd in 1984 verder moeten uitgebouwd of in stand gehouden worden, aangezien de bedoeling van deze opties was een nieuwe impuls te geven aan de beroepsopleiding op langere termijn.

Hij is dan ook van mening dat voor 1985 geen essentiële wijzigingen kunnen aangebracht worden aan het beleid dat voor 1984 en de volgende jaren werd uitgestippeld.

De voornaamste krachtlijnen van het **beroepsopleidingsbeleid** op langere termijn waren en zijn :

1) Het herschikken van de opleidingsmogelijkheden door het beter groeperen van de opleidingen uit eenzelfde bedrijfssector in „gespecialiseerde centra”. Het merendeel van de in de planning 1984 goedgekeurde centralisaties is reeds doorgevoerd, andere zijn momenteel in uitvoering en zullen tegen eind december 1984 gerealiseerd zijn.

2) Het geleidelijk hergroeperen van de traditionele opleidingen waardoor de opleidingsmogelijkheden voor **basistech-**nieken en recyclage voor werkzoekenden en werknemers worden vergroot.

3) Het beantwoorden aan de vraag op de arbeidsmarkt door opleidingen in nieuwe technologieën te organiseren. In verband met de centra voor nieuwe technologieën wordt regelmatig de stand van zaken meegedeeld door de S.T.C.'s. Tevens heeft de R.V.A. een timing opgesteld van de werkzaamheden die moet toelaten binnen een haalbare termijn tot realisatie van de initiatieven inzake nieuwe technologieën over te gaan. Voor elk project werd tevens een projectcoördinator aangeduid en werden er vergaderingen belegd met de S.T.C.'s. Hierop werden de nieuwe opties voor de planning op lange termijn uiteengezet.

De Gemeenschapsminister onderstreept dat deze opties algemeen gunstig werden onthaald door de Subregionale Tewerkstellingscomités.

4) De integratie van de observatie- en oriëntatiecentra in de B.O.-centra. Dit objectief is volledig in uitvoering gesteld en de coördinatoren van de vroegere OOC zijn reeds met hun nieuwe taak belast.

De 4 aangehaalde punten maken deel uit van de planning op langere termijn. Deze planning noodzaakt belangrijke aanpassingen die een zekere tijd vergen.

Nochtans dient in de mogelijkheid voorzien om bepaalde opleidingen, ingevolge de evolutie op de arbeidsmarkt, zodanig aan te passen dat ze de tewerkstellingsmogelijkheden van werkzoekenden en werknemers verhogen. Een nota dieraan gaande werd naar de Subregionale Tewerkstellingsdiensten verstuurd ; hierin werden de Subregionale Tewerkstellingscomités verzocht na te gaan in hoeverre de geplande activiteiten aan de huidige regionale tewerkstellingsbehoeften blijven tegemoetkomen.

Het staat vast dat ook nieuwe initiatieven die met de structuur van het Gewest verband houden en die passen in het kader van het centralisatieprincipe moeten kunnen voorgelegd worden.

Uit de verschillende voorstellen die door de STC's werden ingediend bleek duidelijk dat geen specifieke vernieuwingen gepland werden voor 1985. Zij gaan akkoord met de verdere uitwerking van het programma 1984.

Voor de enkele nieuwe voorstellen heeft de dienst een raming van de algehele kostprijs opgesteld.

De totale meerkost voor de bijkomende voorstellen voorzien in het begrotingsontwerp 1985 zal de uitvoering ervan toelaten, zelfs mits de politiek van besparingen die sinds 1982 werd gevoerd wordt voortgezet.

Rekening houdend met de gerealiseerde besparingen enerzijds en anderzijds met het pakket aan nieuwe initiatieven die reeds grotendeels in uitvoering werden gesteld en nu reeds als aantrekkingspool tot bijscholing en omscholing van de behoeftigen door de STC's worden beschouwd, stelt de Gemeenschapsminister dat de planning van de beroepsopleiding berust op het beantwoorden aan de specifieke noden in de regio.

Welke zijn nu deze initiatieven ?

1. Textielcentrum – Kortrijk

Uit een nadere behoeftendetectie blijkt dat het centrum zich moet richten tot alle deelsectoren van de textiel, en in functie daarvan opleidingspakketten organiseren in moderne weefseltechnieken, spinkunde, en verven en veredeling. De eerste cursussen handelen over weeftechnieken : bind- en weeftechniek – foutenanalyse, opstellen en afregelen getouwen, onderhoudstechnieken (mechanisch, elektronisch).

Hierbij wordt gebruik gemaakt van de textielapparatuur van constructeurs en eventueel van de textielbedrijven zelf.

Ook samenwerking met alle bestaande organisaties inzake textielopleiding, alsook met COBOT is hierbij nuttig.

Nadruk wordt gelegd op het bedrijfsgericht karakter van de opleidingen, en een soepele organisatie inzake uurregeling en opnamemogelijkheid.

II. Robotika-centrum Vilvoorde

De opleidingsbehoeften bij robotika situeren zich vooral op het vlak van

- a) onderhoud (trouble shooting - herstelling) van robots en robotlijnen. Dit is vooral elektronisch gericht, maar behelst ook elektriciteit, hydraulika en mechanika ;
- b) programmeren en opstarten van robots ;
- c) ontwerpen van de robot en zijn periferie.

Als eerste actiepoint werd een initiatiecursus georganiseerd voor kaderpersoneel, technici en onderhoudspersoneel. Hiervoor werden door de dienst een aantal bedrijven gecontracteerd die reeds ervaring hebben met het gebruik van robots.

III. Centrum elektronika en toegepaste elektronika – Antwerpen, centrum micro-elektronika – Oudenaarde

A. Antwerpen

– De opleidingspakketten elektronika (namelijk digitale technieken en microprocessoren) werden didactisch uitgewerkt volgens de B.O.-methodiek.

– De opleidingspakketten in toegepaste elektronika werden uitgewerkt in verband met het bedrijfsleven. De eerste cursussen in toegepaste elektronika behelzen : storing-zoeken en programmatie microprocessor-systemen.

B . Oudenaarde

Een onderzoek heeft uitgemaakt dat duidelijke opleidingsbehoeften bestonden inzake :

- initiatie en demystificatie van de micro-elektronika voor bedrijfsmensen (kaderleden, ingenieurs, technici) en werkløzen ;
- ontwerpen en programmeren van IC's en printed-circuit-kaarten door middel van C.A.D.-apparatuur ;
- testen en nazicht van IC's en PC's.

IV. Centrum nieuwe verwarmingstechnieken en automatisatie – Mechelen

Door de R.V.A.-technische diensten, werden de programma-inhouden bepaald en cursusnota's opgesteld voor de verschillende cursussen : energie-voortbrengst, sturing en regeling, energiebeheersing,

Hierbij werd uiteraard ook een beroep gedaan op gespecialiseerde firma's en instellingen zoals :

- W.T.C.B. (Wetenschappelijk en Technisch Centrum voor het Bouwbedrijf) ;
- Intercom – Mechelen ;
- Cedicol – Brussel (Voorlichtingscentrum voor vloeibare brandstoffen) ;
- Ministerie Economische Zaken – Dienst voor Energiebehoud en andere.

Het centrum te Mechelen dient hiervoor uitgerust met de nodige technische en didactische apparatuur : nieuwe types verwarmingsketels en branders, warmtepomp, zonnecollector, circulatoren, regelsystemen, vloerverwarming, enz.)

Het B.O.-complex van Mechelen zou 2 specifieke nieuwe centra bevatten :

- centrum voor nieuwe verwarmingstechnieken en automatisatie ;
- centrum voor hout- en kunststoftechnieken in de bouw.

V. CAD/CAM-project – Brugge-Hasselt

De concrete planning voor het CAD/CAM-project is opgebouwd in functie van de volgende voorziene cursussen :

- a) demystificatie CAD/CAM ;
- b) initiatie CAD en CAM..

De technische dienst heeft reeds een groot aantal externe specialisten geraadpleegd (onder andere Crif, Philips, Bell, diverse software-bureaus . . .) die alle principieel bereid zijn mee te werken aan het opstellen van de cursuspakketten en/of te functioneren als lesgever. Een gedeelte van de cursus wordt verzorgd door RVA-instructeurs (secundaire en tertiaire sector).

Met het oog op een verdere ontwikkeling van de cursussen, meer bepaald in afspraak met de bedrijven, en latere „gebruikerscursussen CAD/CAM” (begin 1985) werd beroep gedaan op specialisten.

VI. Bureau van de toekomst (Kortrijk - Dendermonde - Hasselt)

Het geplande oefencentrum heeft een dubbele doelstelling. Het richt zich zowel, naar bedrijfsadministratieve toepassingen (boekhouding, facturatie, voorraadbeheer, loon- en salarisadministratie, tekstverwerking), als naar zuivere informatica-opleidingen (bijvoorbeeld programmeertalen).

VII. Intern transport en automatische magazijnsystemen (Oudenaarde)

Er is reeds geruime tijd een behoefte aan opleiding in het Vlaamse land op het vlak van intern transport. Hiermee wordt onder meer bedoeld :

- de opleiding van bestuurders voor intern transport zoals clarkchauffeurs, bestuurders van heftrucks en forklifts ;
- magazijnsystemen – stockbeheer – inplanting – inpaksystemen ;
- veiligheidsvoorschriften en -systemen bij intern transport.

Anderzijds zijn er, in het kader van de invoering van de nieuwe technologieën, reeds automatische magazijnsystemen in werking in de bedrijven (bijvoorbeeld bij stockage van onderdelen in grote bedrijven). Deze bevatten onder meer een stapelkraan, die voorzien is van een eigen microprocessorsysteem, dat de nodige instructies ontvangt omtrent de localisatie van het produkt en zelf de verplaatsing en de positionering van de kraan regelt.

Anderzijds doet ook de automatisch gestuurde wagen in het magazijn zijn intrede. Het betreft een wagen, zij het met spoorgeleiding, zij het elektrisch en elektronisch gestuurd (met inductiekanalen in de vloer), door middel van microprocessoren.

Het is op deze beide interne transportsystemen, namelijk enerzijds het traditionele systeem met heftruck en forklift en anderzijds het geautomatiseerde transportsysteem, dat de beroepsopleiding moet kunnen inspelen door verschillende opleidingspakketten aan te bieden voor de werknemers en werkzoekenden.

Naast deze centra voor nieuwe technologieën die in 1984 hun eerste cursussen konden organiseren en die na evaluatie geacht werden op zijn minst met dezelfde kredieten verder uitgebouwd te worden, dient er verder gewerkt aan de hergroepering van de opleidingsmogelijkheden binnen de bestaande centra. Voor de planning 1985 wordt hierbij gedacht aan een herschikking van de opleidingen binnen de houtsector. De doelstelling, organisatie en investeringen voor dit plan maken het voorwerp uit van het programma 1985.

Het dient vermeld dat deze planning zich speciaal richt op de direct op de arbeidsmarkt gerichte opleidingen in de centra van de R.V.A. onder eigen beheer.

Een nieuwe optie is noodzakelijk gebleken en zal dan ook zijn uitvoering kennen in 1985 : de reorganisatie van de houtcentra.

De doelstelling omvat het :

1) organiseren van functie gerichte opleidingen op bedrijfsbasis ;

2) op korte termijn de opleidingen gericht op het beroep als finaliteit afbouwen, en opleidingen organiseren waar bedrijfsinzicht ingebouwd wordt, gericht naar de diverse functies die in de houtverwerkende sector voorkomen.

De middelen hiertoe zijn duidelijk :

1) Simulatie van een bedrijf waarin het produkt de diverse bewerkingsfasen doorloopt en waarin de cursist een opleiding krijgt in een bepaalde functie.

2) Centraliseren van de houtcentra en de instructeurs in 4 opleidingscentra.

3) Geen opleidingen meer organiseren naar een beroep toe, maar wel naar basisvaardigheden, om daarna een specifieke modulaire opleiding te ontvangen, aangepast aan het niveau van de betrokken cursist, via een op voorhand gekend opleidingsplan.

Ook het integreren van nieuwe technieken in deze houtcentra zoals :

- kunststofschrjnwerk, met name – PVC-schrjnwerk ;
– PUR-schrjnwerk ;
- geautomatiseerde produktiesystemen, zuilen gerealiseerd worden.

Voorzien wordt dat de nieuwe houtcentra zullen ingeplant worden in Roeselare, Gent, Mechelen en Tongeren.

Deze vestigingsplaatsen zijn gekozen rekening houdend met de bereikbaarheid voor de cursisten, alsook uiteraard met de beschikbare gebouwen en de reeds bestaande infrastructuur..Dit heeft voor gevolg dat volgende alleenstaande secties dienen te worden geïntegreerd :

- Oostende „schrjnwerk” wordt overgebracht naar Roeselare houtcentrum ;
- Gent „meubelmakers en schrjnwerk” wordt samengevoegd – houtcentrum Gent ;
- Hasselt „schrjnwerk” wordt overgebracht naar Tongeren houtcentrum.

Aangezien het gaat om een totaal nieuwe opleidingsvorm dringt zich de aankoop op van een paar produktiegerichte machines voor de „houtopleiding”, namelijk van-dikte-schuurmachine, kaderpers en pneumatische pistolen.

Voor wat betreft de organisatie van de kunststofopleidingen dienen een aantal nieuwe machines aangekocht voor bewerking van PVC en PUR.

De Gemeenschapsminister herinnert eraan dat deze 4 houtcentra zich plaatsen naast de reeds voormelde initiatieven die een beginfase kenden in 1984.

Bovendien dienen de pilootprojecten die na evaluatie werden voortgezet in de gehele planning 1985 te worden opgenomen.

Het betreft :

1. project niet-arbeidsmarktgerichte beroepsopleiding STD Limburg ;

2. project „Algemene en maatschappelijke vorming voor werkzoekenden” STD Kortrijk ;

3. project niet-directe arbeidsmarktgerichte beroepsopleiding STD St.-Niklaas.

Voor wat betreft het proefproject niet-direct arbeidsmarktgerichte beroepsopleiding in het STC-Limburg wordt vermeld dat de gemeenten Genk, Heusden-Zolder, Hasselt, Dilsen, Kinrooi en Maaseik hierbij zijn betrokken. Dit getuigt van een ruime belangstelling voor dit project in Limburg.

De lager- en ongeschoolde volwassenen die reeds een opleiding genoten, hebben zeker :

- belangrijke vorderingen gemaakt op het vlak van taal- en rekenvaardigheid ; alsmede

- een grotere assertiviteit en een meer kritische houding verworven ten opzichte van hun globale leefsituatie.

Ook het project „Algemene en maatschappelijke vorming voor werkzoekenden” in het kader van de niet-direct arbeidsmarktgerichte beroepsopleiding – STC Kortrijk zal worden voortgezet. De tussentijdse evaluaties waren positief.

- Over het algemeen kan worden gesteld dat de deelnemers een duidelijke vooruitgang maakten op het vlak van het foutloos lezen, schrijven en rekenen.

- Vele deelnemers gaven blijk van grotere zelfzekerheid met als resultaat een effectievere contactvaardigheid onder andere ten opzichte van de dienstverlenende sector en vooral het onwikkelen van een doe-houding (bijvoorbeeld het maken van een dagplanning).

- Het project heeft aangetoond dat wil een vormingsproces bij laaggeschoolde werkzoekenden echte leerresultaten hebben dit enerzijds moet uitgaan van de behoeften en verwachtingen bij de deelnemers en anderzijds moet aansluiten bij ieders beginsituatie.

- Uit de samenwerking met de sociaal-culturele sector is vooral het belang gebleken van het kunnen aanwenden van een grote verscheidenheid van methodieken bij deze doelgroepen.

Het project St.-Niklaas zal zich in 1985 richten tot laaggeschoolde werkzoekenden ouder dan 25 jaar.

De doelstellingen van dit project situeren zich op 2 vlakken, namelijk :

1) aandacht besteden aan en het verzorgen van **schakelmogelijkheden** naar meer technische, arbeidsmarktgerichte opleidingen ;

2) het verschaffen van een bijkomende algemene en sociale vorming ter verhoging van de sociale weerbaarheid en de zelfredzaamheid.

Dit project kan aangezien worden als een uitbreiding naar oudere leeftijdscategorieën ingevolge de positieve resultaten van het gelijkaardige project voor jongeren.

Ik wil dan ook besluiten met het benadrukken van de rationele werking die zich in de loop van 1984 heeft geconcretiseerd en die zal bijdragen tot het bevorderen van de verbetering van de resultaten in 1985.

Op vragen in verband met het krediet wordt geantwoord dat er inderdaad een daling is ten opzichte van 1984, maar dat er meer middelen zijn dan hier voorzien. De begroting 1983 resulteerde in een overschot van 200 miljoen frank, die van 1984 in een overschot van 100 miljoen frank. Hierbij wordt opgemerkt dat er in 1983 geen inkomsten waren uit het Europees Sociaal Fonds, evenmin uit het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling.

De Gemeenschapsminister verstrekt hierbij de volgende cijfers.

Begrotingsuitgaven en -ontvangsten

V.A. Vlaamse Gemeenschap

(in duizend frank)

Uitgaven	Voorlopige toestand 30.09.'84	1984 Doc. 84.1923 dd.08.11.'84	Ontwerp 1985 Doc. 84.1357 dd.05.07.'84	Nieuw ont- werp 1985
0. Centra opgericht en beheerd door de R.V.A.				
– personeelsuitgaven	415.898	680.000	745.500	745.500
– aankopen niet-duurzame goederen	141.983	236.000	209.000	235.500
– informatisering dossiers beroepsopleiding	–	–	–	30.000
– sociale prestaties	139.816	240.000	326.500	300.000
– verwerving vermogensgoederen	131.945	250.000	220.000	216.500
S/Tot 35.0	829.642	1.406 .000	1.501.000	1.527.500
1. Centra opgericht met medewerking ondernemingen	41.226	120.000	126.000	126.000
2. Erkende centra	16.930	64.000	68.400	68.400
3. Individuele opleidingen in ondernemingen en technisch onderwijs ..	254	1.000	1 .000	1 .000
TOTALE UITGAVEN	888.052	1.591.000	1.696.400	1.722.900
Ontvangsten				
0. Tussenkost van het Europees Sociaal Fonds	–	90.000	90.000	90.000
1. Tussenkost van het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling ..	–	–	–	20.000
2. Tussenkost van derden	12.286	15.000	10.000	10.000
3. Terugvordering van sociale prestaties	491	2.000	1.400	1.400
4. Verkoop van vermogensgoederen	101	–	–	–
S/TOT 35	12.878	107.000	101.400	121.400
Gemeenschapstoelage art. 42.01 + art. 62.01	743.875	1.484.000	1.595.000	1.255.500
Begrotingsresultaat 1983	–	–	–	242.000
Begrotingsresultaat 1984	–	–	–	104.000
TOTAAL ONTVANGSTEN	756.753	1.591.000	1.696.400	1.722.900

Een lid vond het eigenaardig dat de vraag naar RVA-opleidingen groot is en het aanbod toch beperkt.

De Gemeenschapsminister deelt nog mee dat het gaat om in totaal meer dan 7.500.000 man/lesuren.

Sectie 39 : Jeugdvorming

Art. 11.03.02 : Terugbetaling lonen van gedetacheerde leerkrachten uit de jeugdsector.

Een lid herinnert aan de voorgeschiedenis van dit krediet. Oorspronkelijk werd bedoeld logistieke steun te geven aan het jeugdwerk door het ter beschikking stellen van een leerkracht. Ondertussen is er een hele ontwikkeling geweest. Er is een decreet, dat echter maar ten dele wordt uitgevoerd. Dit decreet voorziet in een terugbetaling van 60 % aan personeelsleden. Ondertussen is men verplicht 100 % terugbetaling te doen voor deze leerkrachten. Zou het dan niet veel beter zijn het decreet helemaal uit te voeren ?

De Gemeenschapsminister zegt dat het uitvoeren van het decreet eigenlijk wenselijk zou zijn maar dat het ook moet mogelijk zijn.

Art. 12.2 1.02 : Kadervorming en pedagogische initiatieven, inrichting van kunstmanifestatie in opdracht van de dienst.

De Gemeenschapsminister zegt dat het hier gaat om culturele manifestaties door landelijke jeugdorganisaties en eigen werking van Bestuur voor Jeugdvorming (promotiemateriaal en dergelijke).

Art. 12.23.02 : dat als nieuw artikel werd voorgesteld maar niet weerhouden. Allerhande uitgaven voor het Internationale Jaar van de jeugd.

Een krediet (6 miljoen frank) wordt echter uitgetrokken op de begroting van het Commissariaat-generaal voor de Internationale Culturele Samenwerking.

Art. 33.02.02 : Toelagen aan jeugdcentra, jeugdhuizen en jongerencentra voor maatschappijvernieuwing.

De Gemeenschapsminister geeft de volgende toelichting :

1. Jeugdhuizen : 270 initiatieven (113 verantwoordelijken) ;
2. JOCEMA's : 14 initiatieven – kritische aanpak van de samenleving en inzet naar de 3de wereldlandproblematiek.

Een lid wijdt beschouwingen aan de „centra voor maatschappijvernieuwing die volgens hem overheidsgeld krijgen om mensen in staat te stellen de instellingen van het land dagelijks op de korrel te nemen. Inzake de jeugdhuizen zou men eens moeten nagaan welke van deze eigen inkomsten hebben en wat de verhouding tussen de eigen inkomsten en die subsidies is.

De Gemeenschapsminister merkt op dat wie in zijn jeugd de maatschappij niet wil vernieuwen waarschijnlijk nooit in het parlement komt. Jeugdhuizen moeten een boekhouding voorleggen. Men zou per jeugdhuis de eigen inkomsten en de uitgaven moeten kennen en de winst of het verlies. Hij neemt akte van de wens van het lid om aan de inspectie opdracht te geven dit grondig na te gaan. Hij werkt aan de voorbereiding van twee decreten in verband met de activiteiten bedoeld in de artikelen 33.02.02, 33.03.02 en 33.04.02.

Art. 33.03.02 : Toelagen aan initiatieven voor de vorming-werkende jongeren en aan initiatieven werkend met de jeugd.

De Gemeenschapsminister verduidelijkt dit artikel als volgt :

1. Vorming werkende Jongeren : de 15 erkende initiatieven (20153 vormingsuren in 1983) ;
2. Initiatieven met kansarme jeugd : 16 initiatieven.

Een lid merkt op dat deze post niet gestegen is. het is traditie dat men de begroting van het vorige jaar overneemt. toch zou dit soort initiatieven een zekere prioriteit moeten hebben. Het gaat om kansarme jongeren. Hij voorziet dat het krediet onvoldoende zal zijn en vraagt hoe de Minister daaraan zal tegemoet komen.

De Gemeenschapsminister antwoordt dat het krediet op twee jaar met 17 miljoen frank werd vermeerderd. In februari zal de Executieve een evaluatie van de begroting maken. Dat zal dan een artikel zijn van zijn begroting dat op de eerste plaats voor aanpassing in aanmerking komt.

Art. 33.06.02 : Toelagen aan jeugdgroepen voor amateuristische kunstbeoefening.

Dat betreft :

1. Amateuristische kunstbeoefening : 64 groepen : gemiddelde toelage 46.875 frank (1983) ;
2. Kunstzinnige vrijetijdsbesteding : in 1983, 21 groepen, gemiddelde subsidie 23.809 frank.

Art. 33.07.02 : Toelagen voor de muzische vorming van de Jeugd.

Het gaat om subsidiëring van Jeugdmuziekateliers, 6 muziek scholen, ongeveer 90 frank per jaar per leerling.

Art. 33.08.02 : Toelagen aan jeugd- en kinderateliers.

Dit betreft subsidiëring van jeugdateliers. In 1983 werden 9,5 miljoen frank krediet verdeeld onder 170 initiatieven. De gemiddelde subsidie bedraagt 55.800 frank per atelier waarmee ongeveer 45 kinderen per initiatief of ongeveer 7.650 kinderen in totaal.

Art. 33.09.02 : Toelagen aan gespecialiseerde regionale jeugdverenigingen.

Volgens de Gemeenschapsminister wordt het budget, 2 miljoen frank, verdeeld onder 4 erkende organisaties :

- WEJA (Antwerpen) ;
- Jeugddienst voor het bisdom Antwerpen ;
- Jobwerking (Oostende) ;
- Informatie en Documentatiedienst Opwijk (INDO) ;

Art. 33.21.02 : Toelagen aan het Cultureel Jongerenpaspoort v.z.w.

De subsidiëring bedraagt volgens de Gemeenschapsminister slechts 30,20 % van de totale begroting. De overige middelen worden door de organisatie zelf bij elkaar gebracht.

Art. 33.23.02 : Toelage aan de Jeugddienst der Belgische Strijdkrachten in Duitsland. Deze Jeugdraad BSD stelt volgens de Gemeenschapsminister 1 arbeidskracht aan het werk en verdeelt de overige gelden in de BSD.

Art. 33.25.02 : Toelage aan de Dienst voor Jeugdtoerisme.

De Gemeenschapsminister zegt dat het hier gaat om :

1. Jeugdcentrum Hoge Rielen. Dit realiseert ongeveer 2 1 miljoen frank eigen inkomsten en wordt slechts ten dele gesubsidieerd : 3.500.000 frank ;
2. Uitleendienst kampeermateriaal Machelen (ongeveer 9 miljoen frank).

Art. 33.26.02 : Toelage aan het Vlaams Platform voor Internationaal Jongerenwerk v.z.w.

Deze wordt volgens de Gemeenschapsminister gesubsidieerd voor de realisatie van het jeugdwerk in Vlaanderen binnen de niet-gouvernementele sector.

Art. 33.27.02 : Toelage aan de v.z.w. Centrum voor Positieve Aanwending.

Dit is volgens de Gemeenschapsminister een nieuw initiatief. De subsidiëring is degressief en houdt op na vijf jaar.

Art. 33.28.02 : Toelage aan de v.z.w. Jongeren voor Werk.

Deze toelage geldt de organisatie van een permanent secretariaat. De vereniging steunt vooral op de vrijwilligers.

Art. 01.01.02 : Toelagen voor private en gemeentelijke speelpleinen, vergoedingen monitoren :

Volgens de Gemeenschapsminister betreft het hier :

1. Subsidiëring van speelpleinsector, ongeveer 53.000.000 frank ;
2. Subsidiëring van Jeugdverblijfscentra, ongeveer 9.000.000 frank ;
3. Subsidiëring van de sectoren overgekomen van het N.W.K., ongeveer 48.000.000 frank (kampen, kolonies, dagkuren).

Aan het einde van de bespreking van deze sectie formuleert een lid enkele bedenkingen bij de aankondiging van nieuwe decreten. Hij stelt vast dat men aan de bestaande decreten niet durft raken maar dat ze ook niet behoorlijk worden uitgevoerd. Allen hebben nochtans meegewerkt aan de totstandkoming van deze decreten. De wet is de wet en ze moet worden uitgevoerd. Ons meningsverschil houdt een fundamentele optie in. De decreten zijn het resultaat van onderhandelingen tussen de mensen die het Cultuurpact sloten. Dit was een compromis tussen de verzuchtingen van de grote stromingen. Het ging erom de mensen de grootste mogelijke kansen te geven. Daarbij wist men dat de kleinere stromingen minder middelen kunnen krijgen wat leidde tot de discussie over basistoelage en werkingstoelage. Men heeft eens het principe van professionalisering naast amateurisme aanvaard en voorzien in middelen daarvoor. Bij de uitvoering stelt men nu vast dat er te weinig middelen waren. Spreker pleit ervoor dat met het oog op gelijke kansen alle erkende verenigingen zouden kunnen beschikken over ten minste één voltijdse kracht, gesubsidieerd aan 100 %. Het is niet aanvaardbaar dat jeugdverenigingen die met kinderen werken dit werk zouden moeten overlaten aan mensen die onderbetaald worden. Als dit niet kan moet men die groepen maar niet erkennen. Spreker verklaart verder dat de middelen die aan jeugdhuizen werden besteed voor 90 % geld in het water zijn geweest ; bij gebrek aan professionele krachten werden de jongeren er aan hun lot overgelaten.

Een ander lid maakt voorbehoud tegenover deze uitspraken. De subsidiëeringscriteria werden grondig bestudeerd. Er is een bepaalde verhouding tussen de vaste toelagen en de werkingstoelage. De personeelstoelage is degressief en de eigen bijdrage wordt groter naarmate men meer personeel in dienst neemt. Er moet toch een minimale inspanning worden gevraagd vanwege de leden van de verenigingen.

Nog een ander lid meent dat een onderzoek van de cijfers zou bewijzen wat er in feite gebeurt. Hij beweert dat sommige verenigingen zich opsplitsen omdat telkens de eerste man wordt betaald. Hij stelt dat men in al deze sectoren ook inspanningen moet vragen. Hij vraagt of men in de begroting geen andere evenwichten moet inlassen, bijvoorbeeld wat afdoen van het bedrag voor de uitvoering van het theaterdecreet. Het theater moet toch een minimum aan inkomsten hebben. Als bij een evaluatie na een halfjaar zou blijken dat het minimum niet wordt bereikt zou de voorziene subsidie dan aan deze sectie ten goede kunnen komen.

Een volgende spreker pleit op zijn beurt voor het vrijwaren van één full-time kracht. Het decreet betreffende de landelijke jeugdverenigingen lijkt hem nu voor wijziging vatbaar. Zonder de verhoudingen fundamenteel te wijzigen zou men na tien jaar toepassing moeten nagaan hoe het nu verder moet. Overigens is de inleidende zin van het decreet „Binnen de perken van de beschikbare kredieten... geen ernstig wetgevend werk.

Als we iets noodzakelijk vinden moeten we de middelen daartoe vinden. Dit lid stelt verder de vraag of het nodig is dat de centrale overheid zich inlaat met de erkenning en subsidiëring van plaatselijk en regionaal jeugdwerk. Hij herinnert aan een voorstel van decreet dat hij heeft ingediend en dat de verplichting tot subsidiëring door de gemeente wil regelen.

Op vraag van een lid betreffende art. 01.01.02 – toelagen voor private en gemeentelijke speelpleinen, vergoeding monitoren deelt de Gemeenschapsminister mee dat dit krediet als volgt wordt verdeeld :

1. Subsidiëring van de speelpleinsector, ongeveer 53.000.000 frank ;
2. subsidiëring van Jeugdverblijfscentra, ongeveer 9.000.000 frank ;
3. subsidiëring van de sectoren overgekomen van het NWK, ongeveer 48.000.000 frank (kampen, kolonies, dagkuren).

De Gemeenschapsminister zegt verder toe dat hij aan de landelijke jeugdraad advies wil vragen over de werking en de toepassing van het decreet van 1975 betreffende de erkenning en subsidiëring van de landelijke jeugdorganisaties.

Van het overhevelen van kredieten is de **Gemeenschapsminister** geen principieel tegenstander bij de begrotingsopmaak, zolang dit overhevelingen binnen de secties zijn. Hij wenst dus zoveel mogelijk te vermijden kredieten van de ene naar de andere sectie over te hevelen. Hij herinnert eraan dat er ook bijvoorbeeld binnen de sectie Schone Kunsten sterke en zwakke broertjes zijn.

Voor de begrotingsposten van titel II (kapitaaluitgaven) vermeldt bij de artikelen 63.06.02 (uitrusting van speelpleinen), 71.01.02 (jeugdherbergen) vraagt een lid een overzichtelijke lijst van de projecten uitgevoerd in 1984 en de projecten gepland voor 1985. Deze lijst zal ter inzage worden neergelegd.

In verband met artikel 71.01.02 werden de gemeenten ingelicht en uitgenodigd om zich eventueel kandidaat te stellen voor de bouw van een polyvalent jeugdcentrum. Een lid wil weten of er aanvragen zijn binnengekomen en hoeveel toewijzingen er zijn gebeurd.

De Gemeenschapsminister deelt mee dat hierop nog geen aanvragen zijn binnengekomen, wat wordt tegensproken door een lid.

In verband met artikel 71.02.02 vraagt een lid zich af of deze begrotingspost niet eerder thuishoort bij het toerisme.

De Gemeenschapsminister repliceert dat deze sector behoort tot het jeugdtoerisme. De vraag waar het hoofdaccent ligt is inderdaad moeilijk te beantwoorden.

De verslaggever stipt in dit verband aan dat BLOSO bepaalde initiatieven neemt met jeugdaccomodatatie. Welk beleid wordt hier eigenlijk gevolgd ? In hoever worden plaatselijke besturen bij deze initiatieven betrokken ? Vindt de Minister dit laatste niet dringend nodig ?

De Gemeenschapsminister deelt mee dat er onderhandelingen zijn gestart met het stadsbestuur van een gemeente, met het doel een sportcentrum over te nemen.

De Gemeenschapsminister vindt dat plaatselijke besturen bij de sportinvesteringen mogen worden betrokken (en daarbij zijn allerlei formules mogelijk) maar er komen daar allerlei problemen bij kijken zoals de personeelsproblemen, de medevertegenwoordiging in de bestuursraad en dergelijke meer.

Een lid vraagt de lijst van de projecten uitgevoerd in 1984, artikel 63.06 — 71.01 en 71.02 Sectie 39 — jeugdvorming. Hiervoor wordt verwezen naar de bijlage bij dit verslag.

Sectie 40 : Volksontwikkeling

Ter inleiding van de bespreking van deze sectie geeft de Gemeenschapsminister een uitvoerige toelichting.

Belangrijke uitgangspunten van het beleid voor 1985 zijn :

1) De tewerkstelling in de sociaal-culturele sector. De uitgetrokken kredieten zijn onvoldoende om de personeelsstop op te heffen. Het ingeschreven budget op art. 01.02.02 van 25 miljoen frank kan hier een beperkte oplossing geven.

Hier zullen in de loop van 1985 de prioriteiten bepaald worden. Uiteraard zal de Gemeenschapsminister hierbij vooral de aandacht hebben voor prioritaire groepen en problematieken.

2) Via besprekingen in de Hoge Raad voor de **Volksontwikkeling** wordt verder getracht de activiteiten van de organisaties erkend op basis van de bestaande decreten te optimaliseren, ze te richten naar actuele behoeften van onze samenleving alsmede naar de kansarme groepen in deze samenleving.

Een lid vraagt waarom artikel 7 1 .O 1.02 (jeugdherbergen) beheerd wordt door het Commissariaat-Generaal voor Toerisme ? De Gemeenschapsminister antwoordt dat op vraag van de Inspectie van Financiën in 1982 het artikel 7 1.0 1.02 van de sectie 49 werd gesplitst in een gedeelte bestemd voor sociaal toerisme en een gedeelte bestemd voor de bouw van jeugdherbergen ingeschreven onder artikel 71.02.02, sectie 39, met de bedoeling duidelijk het bedrag van het sociaal toerisme bestemd voor jeugdtoerisme te scheiden van dat van het sociaal toerisme voor volwassenen.

Het gaat hier over toeristische infrastructuur waarvan de dossiers steeds behandeld werden door het Commissariaat-Generaal voor Toerisme.

3) In afwachting van het in voege treden van het vijfde decreet zal via het krediet van toelagen voor experimenteel vormingswerk reeds begonnen worden met een planning en realisatie van de basiseducatie van volwassenen buiten schoolverband. Dit zal gebeuren in nauw overleg met het zo pas opgericht Vlaams Centrum voor Volksontwikkeling.

4) Het vijfde decreet is nog steeds geen realiteit. Het ligt in de bedoeling dit ontwerp ten spoedigste voor te leggen aan de Vlaamse Raad. Het is immers een belangrijk beleidsinstrument om de volgende redenen :

a. Het koninklijk besluit van 24 maart 1967 tot subsidiëring van de activiteiten van nationale en regionale organisaties ten bate van de Nederlandstalige Volksontwikkeling wordt vervangen door dit vijfde decreet dat voor de verschillende werksoorten en -vormen de langverwachte en onontbeerlijke decretale regeling realiseert.

b. Het vijfde decreet heeft echter nog een tweede belangrijke functie, namelijk een prioriteitenbeleid mogelijk maken, waarover reeds zolang sprake is in de beleidsverklaringen van de Vlaamse Executieve en waarop zowel de Hoge Raad voor Volksontwikkeling als de verschillende koepelorganisaties

voor sociaal-cultureel werk steeds hebben aangestuurd. Door dit decreet moeten de middelen die de overheid in het kader van het sociaal-cultureel werk ter beschikking stelt, ook ten goede komen van zogenaamde „mensen met achterstand”. Bovendien wordt voor de overheid de mogelijkheid gecreëerd om het sociaal-cultureel veld dat activiteiten opzet die nuttig zijn voor de uitbouw van de Gemeenschap, te stimuleren en aan te moedigen. Een dergelijk cultuurbeleid zal ongetwijfeld zowel de participanten zelf, als de kwaliteit van de Gemeenschap waarin ze leven, werken en wonen, ten goede komen.

5) Voor de sector amateuristische kunstbeoefening ligt het in de bedoeling over enkele weken een aantal wijzigingen van het bestaande decreet aan de Vlaamse Raad voor te leggen. In unanimité met de ganse sector en de Hoge Raad voor de Volksontwikkeling kwam deze tekstwijziging tot stand.

De bedoeling is de wetgeving optimaler en functioneler te laten inspelen op de realiteit van de amateuristische kunstbeoefening.

6) De sector cultuurspreiding zal verder aandacht moeten schenken aan de regionale witte vlekken en de vormingsactiviteiten naar kansarme groepen toe. Bovendien wordt de informatiecampagne „Culturen als Buren” verdergezet, om via vorming, meer begrip te laten groeien voor de culturele minderheden en als dusdanig een dam te werpen tegen bepaalde tendenzen inzake onverdraagzaamheid.

Wat de kredieten van de sectie 40 betreft is er globaal gezien een stijging.

1) Er zijn vooreerst nieuwe artikelen, zoals art. 33.59.02. Toelagen aan verenigingen ter bevordering van de Vlaamse aanwezigheid in het Paleis voor Schone Kunsten te Brussel. Met deze toelagen zal de Vlaamse Gemeenschap selectief bepaalde initiatieven ondersteunen ten einde de Vlaamse aanwezigheid te Brussel nog duidelijker te manifesteren.

2) Er is de stijging van de toelage aan de vzw „De Singel”. Dit tengevolge van een samenvoegen van een aantal artikels met andere woorden het is geen buitengewone verhoging.

Het betreft voortaan één artikel voor werking en onderhoud samen met de BRT en het Conservatorium.

3) Er is de betoelaging van de vzw „Ancienne Belgique”. Gelet op de specifieke situatie van Brussel en de positieve resultaten met de Singel wordt de Ancienne Belgique voortaan als Cultureel Centrum van de Vlaamse Gemeenschap beschouwd, niet langer gekaderd in het decreet op de culturele centra als trefcentrum Brussel. De Ancienne Belgique zal een vaste personeelsformatie van 7 personen krijgen.

4) Het vijfde decreet (ontwikkelingswerk). Het nieuwe decreet op het ontwikkelingswerk, het zogenaamde vijfde decreet : 50 miljoen frank (art. 3.07.02).

Dit decreet zal onder andere een aantal organisaties, nu erkend via het koninklijk besluit van 1967, na een nieuwe erkenning, **subsidieren**.

De kredieten voor het koninklijk besluit van 1967 staan nu op art. 33.13.02.

Het decreet zal :

a) in een subsidiëring voorzien, conform de andere decreten ;

b) nieuwe stimulansen geven naar kansarme groepen.

De uitvoering van het decreet wordt over twee jaar gespreid, zodat

a) de kredieten op het koninklijk besluit, dit wil zeggen art. 33.13.02, in het begrotingsjaar 1985 zullen overvloeien naar art. 33.07.02 ;

b) nieuwe stimulansen voor kansarme groepen worden verwacht. De juiste raming is niet te maken.

Als in 1985 meer kredieten nodig zijn dan 50 miljoen frank, dan zal dit geregeld worden via de aanpassing van de begroting 1985.

5) Er is de stijging van de toelagen aan verenigingen en instellingen voor V.O. en kadervorming (+ 4,5 miljoen).

Ook hier zal een stimulerend beleid naar de **gehandicapten**-organisaties toe gevoerd worden.

Het krediet is wel ontoereikend om nog nieuwe erkenningen in afwachting van de toepassing van het vijfde decreet in overweging te nemen op het koninklijk besluit van 1967.

6) Er is de stijging van de uitgaven voor sociaal-culturele activiteiten in Brussel t.a.v. het initieel krediet van 1984 (+ 3,3 miljoen).

De volgende projecten zijn hier reeds voorzien :

DTB : de Dienst ter Bevordering van de Culturele uitstraling van Brussel v.z.w. 6 miljoen frank ;

Stichting Stad : 1,5 miljoen frank ;

Guldensporencomité : 0,2 miljoen frank ;

Vlaamse Club : 50.000 frank ;

Archief en Museum van Vlaams Leven : 0,3 miljoen frank.

7) Wat de toelagen betreft voor culturele werking erkende vakantiecentra (ingevoerd via de aanpassing van de begroting 1984) wenst de Gemeenschapsminister het volgende te stellen :

1. Reeds jaren ondersteunt de dienst Volksontwikkelingswerk via eigen geldmiddelen een aantal animatoren, contractueel aangeworven door een aantal erkende organisaties voor sociaal toerisme.

De rechtstreeks onmiddellijke uitgaven in functie van het op gang brengen van animatie werden eveneens betaald.

2. Het koninklijk besluit van 24 december 1980 beperkte zich tot andere uitgaven, hoofdzakelijk voor uitrustingsvergoederen, alsmede voor publiciteit, publikaties en dergelijke. Met andere woorden de animatie, zoals deze door de dienst Volksontwikkelingswerk werd ondersteund, werd door dit koninklijk besluit niet gehonoreerd en dit na interne afspraken tussen de dienst Volksontwikkelingswerk en het Commissariaat-generaal voor Toerisme.

Teneinde deze situatie te verduidelijken heb ik besloten, in afwachting van een decreet voor animatie in vakantiecentra, een speciaal artikel in te schrijven in sectie 40, zodat ondertussen de animatoren van erkende organisaties voor sociaal toerisme verder kunnen gesubsidieerd worden op basis van het aantal aangesloten vakantiecentra.

Indien de Vlaamse Raad hiermede akkoord kan gaan wordt tevens een antwoord gegeven op de bedenkingen van het Rekenhof ter zake. Eigenlijk ware het wenselijk dat een begrotingsruiter wordt toegevoegd bij de inleidende artikelen op het ontwerp van begroting van de Vlaamse Gemeenschap. Met andere woorden er is voorzien in een artikel waarin wordt gesteld dat in afwijking van de regelen van het koninklijk besluit van 24 december 1980 en in afwachting van het decreet voor

animatie in vakantiecentra, op sectie 40, artikel 3355.02, een krediet van 5,2 miljoen frank om de erkende organisaties voor sociaal toerisme, op basis van de aangesloten vakantiecentra, een 100 % tussenkomst te verlenen voor de animatoren, aangevuld met een forfaitaire werkingstoelage van 100.000 Belgische frank per full-time animator.

8) Art. 33.38.02 : Toelage voor de werking van het Cultureel Centrum Baarle is verhoogd met 200.000 frank. Het betreft een kleine aanpassing van de toelagen rekening houdend met de specifieke situatie op de enclave Baarle.

9) Art. 33.56.02 : Het Vlaams Centrum voor de Volksontwikkeling.

De algemene doelstellingen van het VCVO werden vorig jaar uitvoerig toegelicht (zie het doc. Vlaamse Raad, Stuk 8 – (1983-1984) – Nr. 3). Met de koepelorganisaties die het VCVO hebben opgericht werd hieromtrent een consensus bereikt.

Vanaf januari 1985 zal het VCVO operationeel zijn.

Op de begroting 1984 kon nog 25 miljoen uitgetrokken worden om het VCVO toe te laten een documentair systeem en een automatisatiesysteem aan te schaffen. De budgettaire middelen voor 1985 zullen het VCVO niet toelaten om deze uitgaven in 1985 te doen, wel in 1984.

Naast de ingeschreven kredieten, waarmee de algemene werkingskosten van het VCVO kunnen gedekt worden, zal het VCVO voor zover een aantal projecten gerealiseerd worden, hiervoor bijkomende kredieten krijgen op andere artikelen die voor de realisatie hiervan bedoeld zijn, zoals het krediet voor de experimenten.

Op die wijze is de totale toelage zodus gebonden aan het aantal activiteiten.

10) Tenslotte is er onder art. 33.58.02 in een artikel voorzien waarbij de eindafrekening mogelijk wordt tussen de Belgische Mediatheek en de „Médiathèque de la Communauté française de Belgique”.

Bij de splitsing werd een verdeling gedaan van het patrimonium, dat evenwel nog moet vergoed worden.

De Gemeenschapsminister verduidelijkt dat de „Belgische Mediatheek” alleen Nederlandstalige beheerders heeft en volledig ressorteert onder de Vlaamse Gemeenschap.

Een lid heeft vernomen dat de Gemeenschapsminister een wijziging aan het decreet op de culturele raden zou voorbereiden. Sommige van deze raden wachten daarom met het houden van bestuursverkiezingen. Spreker vraagt of dit bericht klopt en zo ja, voor wanneer deze wijziging mag worden verwacht.

Een ander lid zegt in verband met de waaier van kredieten in deze sectie dat sommige zijn volledige instemming wegdragen, terwijl andere vragen oproepen. Zo betreffen bij voorbeeld de artikelen 33.06.02 en 43.01.02 allebei staffunctionarissen van culturele centra. Art. 33.41.02 en 33.58.02 hebben allebei betrekking op de Belgische Mediatheek. Hij herinnert aan het amendement d'Alcantara dat indertijd met verpletterende meerderheid werd verworpen en pleit voor een eigen Vlaamse Mediatheek. Hij heeft ook bedenkingen bij sommige posten bedoeld voor het Brusselse. Men mag die niet los zien van de NCC-begroting. Ontstaat er niet een dubbel circuit waarbij de NCC met bepaalde taken wordt belast en daarnaast ook de voogdijoverheid. Hij noemt zich een voorstander van een correcte samenbundeling van de inspanningen te Brussel.

Verder vindt dit lid het vreemd dat men in art. 33.51.02 het „voluntariaat” subsidieert. Vervolgens betuigt hij zijn tevredenheid over de kredieten voor basiseducatie. Inzake DE culturele centra merkt hij op dat wij een decreet hebben maar nog geen uitvoeringsbesluiten. Qua begrotingstechnieken noemt dit lid de begroting een uitspansel van subsidies die een overzicht moeilijk maken. Hij vraagt zich verder af waarom wij moeten geld geven aan een biculturele instelling als het Paleis voor Schone Kunsten waar de taaltoestanden nog altijd aanleiding geven tot veel kritiek.

Nog een ander lid vraagt waarom het krediet voor de kunstmanifestaties in de overbevolkte strafinrichtingen vermindert. Wat de relatie tussen de Cultuurkredieten en de NCC-kredieten betreft wijst hij erop dat het NCC-geld verdeeld wordt over instellingen die gesubsidieerd worden op basis van een reglement van de NCC. De Vlaamse Raad zou kunnen beslissen enkele instellingen meer naar de NCC over te hevelen. Er zijn echter instellingen, zoals de Ancienne Belgique en de Beurschouwburg, met een specifieke opdracht die een eigen statuut moeten krijgen en rechtstreeks blijven afhangen van de Vlaamse Gemeenschap.

Een ander spreker heeft twee bedenkingen bij deze problematiek. Hij stelt dat in de NCC een belangrijk deel van de Vlaamse Gemeenschap politiek niet vertegenwoordigd is. Hij had ter zake al lang initiatieven van de NCC verwacht : zo zou men bijvoorbeeld niet-stemgerechtigde leden kunnen opnemen. Zijn andere opmerking is van structurele aard : de NCC heeft bestuursautonomie aan de hand van een dotatie ter beschikking gesteld door de Vlaamse Gemeenschap. Die dotatie vermeerdere in gevolge de overheveling van instellingen met een specifieke opdracht lijkt hem deze autonomie uit te houden.

De vorige spreker zegt dat de NCC bij een 20-tal werkgroepen die voor 95 % haar beleid bepalen alle strekkingen betreft. Er liggen concrete voorstellen ter tafel, maar men mag niet vergeten dat art. 108ter van de Grondwet koppelt aan de Agglomeratieraad. De problemen ter zake moeten eerst opgelost worden. Zelf zou hij niets liever hebben dan dat de NCC de weergave zou zijn van het Vlaamse politieke spectrum. Hij feliciteert de Gemeenschapsminister met de bij de Vlaamse Raad ingediende nota over Brussel. Hij noemt dit een goed werkstuk omdat het probeert de cultuurproblematiek in de hoofdstad te vatten. Hij deelt de bekommerning van de vorige sprekers inzake de doorzichtigheid van het beleid betreffende Brussel.

Een ander lid vraagt uitleg over de artikelen 33.06.02 en 43.0 1.02 (staffunctionarissen culturele centra). Beide kredieten samen vertonen een lichte stijging. Deze volstaan amper om aan de personeelsbehoeften te voldoen. Er zijn nochtans een aantal nieuwe erkenningen. Hoe zal de Gemeenschapsminister aan de behoeften tegemoetkomen zonder een grotere last voor de gemeenten ?

Een ander lid zegt dat men eertijds, in het kader van een gedecentraliseerd cultuurbeleid de oprichting van gemeentelijke culturele centra heeft in de hand gewerkt. Hij stelt vast dat die centra een steeds grotere administratie hebben geschapen die zelf initiatieven neemt waarvoor er echter slechts geringe belangstelling is. Het is toch nooit de bedoeling geweest een „staatscultuur” te ontwikkelen maar gewoon infrastructuur ter beschikking te stellen. Verder is hij verbaasd dat deze centra voor vrije tijd gesloten zijn op het moment dat de mensen vrij zijn. Hij spreekt de wens uit dat men zou terugkeren naar de oorspronkelijke filosofie achter het decreet.

Hij wijst er nog op dat er ook binnen de federatie van directeurs spanningen zijn.

Dezelfde spreker verheugt zich over het krediet voor de 11-juli viering te Brussel maar pleit ervoor dat men het cultureel peil van deze manifestatie wat zou ophijzen.

Een andere spreker zegt dat de culturele centra niet alleen waren bedoeld als een dak boven het hoofd van de verenigingen. Men wilde duidelijk verder gaan. Bij het benutten van die infrastructuur kunnen alle gebruikers van elkaar leren. Onze cultuur hoeft volgens spreker niet beperkt te blijven tot het naast elkaar organiseren. Er moeten meerdere mogelijkheden zijn. Er is echter te weinig personeel om al deze opdrachten te vervullen. Hij betreurt dat men de uitbouw van het net van culturele centra niet oordeelkundig gepland heeft.

Een ander lid wijst op het succes van het cultureel centrum te Turnhout.

De Gemeenschapsminister deelt mee dat het ontwerp tot wijziging van het decreet op de culturele raden, nu het advies van de Hoge Raad binnen is, volgende week in de Executieve wordt besproken en dat het dan voor hoogdringend advies naar de Raad van State zal worden gestuurd.

Artikel 33.06.02 heeft volgens de Gemeenschapsminister betrekking op personeel en culturele centra van vzw's, artikel 43.01.02 betreft gemeentelijke culturele centra. Wat de Belgische Mediatheek betreft het bedrag 15,5 miljoen in artikel 33.58.02 betreft de eindafrekening ingevolge de splitsing, overeengekomen onder dit beleid van de voorganger van de Gemeenschapsminister. De jaarlijkse subsidiëring waarin art. 33.41.02 voorziet, werd met 4 miljoen verminderd.

Inzake Brussel is er volgens de Gemeenschapsminister geen enkele dubbele subsidiëring. De Ancienne Belgique ressorteerde tot hiertoe onder de trefcentra, maar krijgt binnenkort een definitief statuut vergelijkbaar met dat van De Singel.

Het Palies voor Schone Kunsten is een biculturele instelling, waarvan het beheer volgens de Gemeenschapsminister wederrechtelijk werd onttrokken aan de Gemeenschapsministers van cultuur en toevertrouwd aan de Ministers van onderwijs.

Klachten inzake de taaltoestanden aldaar worden geformuleerd in het nationaal parlement. Het krediet in artikel 33.59.02 gaat niet naar het Palies voor Schone Kunsten zelfs, maar naar homogeen Vlaamse verenigingen, die het al sinds jaren moeilijk hebben, om ze te helpen het hoofd te bieden aan de druk van de Franstalige verenigingen die er eveneens gevestigd zijn. De huidige betrokken verenigingen zijn : het Kunst-en Cultuurverbond, Jeugd en Muziek, Jeugd en Plastische Kunst en de Vereniging ter Bevordering van de Vlaamse Letterkunde ; VACV-ADAC. Er zal bovendien een initiatief komen ter vervanging van het krediet in artikel 33.36.02 is bedoeld voor de uitgaven van het tijdschrift „Kunst en Cultuur”. Wat het behoud van de werkgelegenheid betreft kondigt de Gemeenschapsminister en gesprek met de vakbonden aan over de verdeling van het krediet bedoeld in artikel 01.02.02.

Inzake het krediet voor de culturele centra voorziet de Gemeenschapsminister geen problemen aangezien de nieuwe centra pas in de loop van het jaar opengaan. Het gaat echter naar zijn mening niet op dat deze zouden dicht zijn als de bevolking het meest vrije tijd heeft.

De Gemeenschapsminister zegt verder dat alleen de 11-juli viering te Brussel wordt gesubsidieerd, niet die in andere gemeenten. Brussel moet hier — volgens hen terecht — van een voorkeursbehandeling genieten. Verder is hij van oordeel dat

het hem niet toekomt zich over inhoud en vormgeving van deze viering uit te spreken. Wat betreft de overhevelingen naar de NCC en het schrappen van het krediet bedoeld in art. 33.48.02 (H. Consciencehuis) zegt de Gemeenschapsminister dat dit eventueel kan gebeuren bij de budgetcontrole in februari-maart 1985.

Voor de lopende uitgaven wordt door de heer H. Weckx bij artikel 01.01.02 (allerhande uitgaven in verband met sociaal-culturele activiteiten in Brussel) een amendement ingediend dat er toe strekt dit krediet met 8 miljoen te verminderen en dit zelfde krediet in te schrijven bij de sectie 95, artikel 41.01.02 (dotatie aan het NCC).

Als motivering voor deze interne verschuiving vermeldt het lid dat het wenselijk is dat de agglomeratieinstellingen : Dienst voor de Culturele Uitstraling te Brussel, Stichting Stad, 11 Juli Comité, Archief en Museum van het Vlaams Leven, en de Vlaamse Clube voor Kunsten, Wetenschappen en Letteren rechtstreeks door de NCC, die als grondwettelijk orgaan werd opgericht om de culturele initiatieven te Brussel te steunen, te laten betoelagen. Het lid drukt nogmaals zijn bekommernis uit over de situatie te Brussel.

De Gemeenschapsminister sluit zich bij de bekommernis van het lid aan, maar vindt het niet nodig deze verschuiving door te voeren. Het krediet is in ieder geval voorzien en zal kunnen aangewend worden.

Na deze verklaring trekt het lid zijn amendement terug.

Sectie 41 : Openbaar Bibliotheekwerk

De Gemeenschapsminister leidt ook de behandeling na deze sectie in met een uitvoerige toelichting.

De ingeschreven kredieten 1985 zullen toelaten op een zeer voorzichtige wijze verder te werken aan de uitbouw van ons openbaar bibliotheekstelsel.

Uit de begroting blijkt een verdergaande vermindering van de kredieten voor de vrije openbare bibliotheken, erkend op grond van de wet van 1921.

Deze bibliotheken zullen nog tot 1980 gesubsidieerd worden, voor zover ze niet zijn overgenomen in de gemeentelijke openbare bibliotheek, erkend op grond van het decreet. Deze overnames gaan dus verder, vandaar de vermindering van de kredieten.

Wat het decreet betreft, deelt de Gemeenschapsminister mee dat in 1984 11 bibliotheken erkend werden. Voor 1985 zullen dit er 6 nieuwe zijn.

In de bibliotheekwereld is de laatste dagen enige deining geweest omdat gevreesd werd dat de kredieten ontoereikend zijn voor de uitvoering van het decreet, zoals bepaald in het besluit VE van 1 juli 1982.

De Gemeenschapsminister herhaalt nogmaals dat er geen tweede crisisbesluit komt.

De toelagen blijven behouden op 85 % van de wedden en de personeelsformaties mogen verder tot 80 % ingevuld worden.

De Gemeenschapsminister wenst bovendien een gelijke behandeling te verzekeren tussen de vrije OB en de gemeentelijke.

Belangrijk voor de bibliotheeksector is de verdere uitbouw van het automatiseringsproject.

Hiervoor moeten een aantal artikelen van de begroting in

hun samenhang bekeken worden, namelijk : art. 12.21.02, het Nationaal Centrum voor Openbare Bibliotheken en art. 63.11.02 (op titel II) uitrustingsstoelagen.

Met het krediet op art. 12.21.02 zullen 6 bibliotheken, als toekomstige Centrale Openbare Bibliotheken (COB) on- line worden ingeschakeld in het centrale catalogussysteem.

Via een versnelde invoer zullen binnen het jaar ongeveer 100.000 titels beschikbaar zijn van de meest representatieve werken.

Deze inschakeling wordt door de Gemeenschap op dit artikel bekostigd.

Binnenkort zal de administratie en het COI, het Centrum voor Overheidsinformatiek, de Gemeenschapsminister een voorstel voorleggen opgesteld in samenspraak met de subregionale centra betreffende de software programma's.

Zij streven naar een compatibel systeem. Op het art. 63.11.02 overweegt men de subsidiëring van andere inrichtende machten via een aanpassing van het koninklijk besluit op de uitrustingsstoelagen.

De bestuurscommissie van het NCOB, die weldra wordt geïnstalleerd zal bij prioriteit adviseren over de verdere automatisering van de bibliotheeksector.

Voor de bibliotheekbegeleidingsorganisaties voorziet men een wijziging van het koninklijk besluit van 18 februari 1974 wat de subsidiepercentages betreft.

Uiteraard zal dit moeten gebeuren binnen het beschikbare budget.

Aan de Hoge Raad openbare Bibliotheken werd om advies gevraagd, waarna de Gemeenschapsminister zijn voorstel zal voorleggen aan de Vlaamse Executieve.

Tenslotte wijst de Gemeenschapsminister erop dat de vzw Progebraille namelijk het Centrale produktiecentrum voor het braille- en het gesproken boek van start is gegaan.

Met de medewerking van Prof. François van de KUL zullen de nieuwste computertechnieken aangewend worden voor de aanmaak van het brailleboek, hetgeen ruime perspectieven biedt naar een volwaardig aanbod.

Een lid vraagt van welke gemeenten bibliotheekgeld teruggevorderd wordt en over welke bedragen het gaat.

In antwoord hierop legt de Gemeenschapsminister een gedetailleerde tabel ter inzage neder.

C.O.B. en P.O.B. — Weddetoelagen leidend en technisch personeel

Voorschotten weddetoelagen 1984

Gemeentelijk P.O.B.	(9) Ingediende begroting 1984	(10) Voorschotten '84 - 85 % kolom 9	(11) Saldo te verrekenen in min/plus - 6 - 7	(12) Rechtzettingen 1983 Voorlopige verrekening 1983	(13) Toe te kennen toelagen	Algemeen totaal (inbegrepen MB 11/09/ 1984
ANTWERPEN						
Aartselaar	926.000	787.100	198.008		589.092	
Antwerpen	56.315.258	47.867.969	6.269.597		41.598.372	
Antwerpen Deurne	20.637.085	47.541.522	1.696.737		15.844.785	
Antwerpen Ekeren	12.401.103	10.540.937	2.017.850		8.523.087	
Antwerpen Hoboken	10.095.453	8.581.135	+ 1.211.870		9.793.005	
Antwerpen Merksem	6.092.618	5.178.725	3.184.390		1.994.335	
Baarle-Hertog	853.864	725.784	33.033	- 400.000	292.751	
Balen	3.453.599	2.935.559	86.834		2.848.725	
Boechout	679.912	577.925	225.769		352.156	
Bonheiden	1.337.905	1.137.219	73.222		1.140.441	
Boom	4.389.287	3.730.894	176.448		3.554.446	
Bornem	2.886.274	2.453.333	+ 180.516	- 200.000	2.433.849	
Borsbeek	415.300	353.005	rek. '84		3 5 3 . 0 0 5	
Brasschaat *	1.814.712	1.542.505	+ 424.856		* 1.967.361	
Dessel	637.991	542.292	48.039		494.253	
Duffel	2.736.007	2.325.806	147.310		2.178.296	
Edegem	1.402.502	1.192.127	6.601		1.185.520	
Essen	1.739.585	1.478.647	231.650		1.246.997	
Geel	6.055.080	5.146.818	807.052		1.339.766	
Heist O/D Berg	2.648.322	2.251.074	295.417	- 200.000	1.755.657	
Hemiksem	1.179.189	1.002.311	209.541		792.770	
Herentals	10.332.423	8.752.559	1.375.702		7.406.857	
Herenthout	515.210	437.928	148.173		283.755	
Herselt	1.397.377	1.187.770	62.744		1.125.026	
Hoogstraten	2.111.330	1.794.630	557.722		1.236.908	
Hove	716.813	609.29 1	+ 19.877		629.168	
Kalmthout	943.929	802.340	rek. '83		802.340	
Kapellen	4.283.709	3.641.153	499.916	- 1.200.000	1.941.237	
Laakdal	1.018.708	865.902	296.657		569.245	
Lier	5.258.546	4.469.764	135.447		4.334.317	
Lint	619.250	526.362	29.439		496.923	
Halle	561.328	477.129	114.807		362.322	
Mechelen *	30.998.859	26.349.030	+ 45.926	+ 3.537.761	* 29.932.717	
Merkspas	270.940	230.299	+ 60.109		290.408	
Mol	10.265.376	8.725.570	1.030.905		7.694.665	
Niel	3.228.374	2.744.118	184.413		2.559.705	
Nijlen	2.346.344	1.994.392	433.991	1.560.401		
Olen	523.492	444.968	80.68 1		364.287	
Oud-Turnhout	953.069	810.109	147.990		662.119	
Puurs	2.091.799	1.778.029	488.172		1.289.557	
Ranst	1.467.413	1.247.301	79.947		1.167.354	

Gemeentelijk P.O.B.	(9) Ingediende begroting 1984	(10) Voorschotten '84 – 85 % kolom 9	(11) Saldo te verrekenen in min/plus - 6 - 7	(12) Rechtzettingen 1983 Voorlopige verrekening 1983	(13) Toe te kennen toelagen	Algemeen totaal (inbegrepen MB 11/09/1984
Retie	482.819	410.398	147.823		262.573	
Rumst	1.209.499	1.028.074	165.450		862.624	
Rij keversel	1.304.210	1.108.578	222.770		885.808	
Schelle	557.251	473.663	187.526		226.137	
Schilde	218.617					
Schoten	10.251.650	8.713.902	1.146.436	– 950.000	6.617.416	
St. Amands	699.841	594.865	38.576	– 250.000	306.289	
St.-Katelijne- Waver	215.802	183.432	3.032		180.400	
Turnhout	15.034.182	12.821.555	1.042.810		11.778.745	
Vorselaar	607.617	516.474	+ 38.991		555.465	
Wester10	1.922.148	1.633.826	rek. '83		1.633.826	
Wij negem	533.395	453.380	53.183		400.203	
Willebroek	5.545.719	4.713.861	+ 13.889		4.727.750	
Wuustwezel	609.371	517.965	rek. '83		517.965	
Zoersel	1.510.578	1.283.991	213.787		1.070.204	
TOTAAL	259.796.034	220.826.623	22.523.475	337.761	166.740.831	198.640.909
BRABANT						
Aarschot	2.809.812	2.388.340	+ 78.786		2.471.126	
B egijnendij k	225.550	191.717	41.338		150.379	
Bertem	710.400	603.840	43.557	– 250.000	310.183	
Bierbeek	571.410	485.704	rek. '84		435.704	
Boutersem	712.049	605.242	500.600		304.642	
Dilbeek	7.714.748	6.557.536	497.197		6.060.339	
Gooik	811.708	689.982	45.272		644.680	
Grimbergen	4.863.441	3.453.925	73.548		3.380.377	
Haacht	1.490.650	1.267.052	+ 22.110		1.289.162	
Halle	2.306.487	1.960.514	565.598		1.594.916	
Hoeilaart	511.490	434.766	71.533		363.228	
Jette	3.574.685	3.038.482	220.110		2.818.372	
Kampenhout	522.085	443.772	147.058		296.714	
Keerbergen	1.173.951	997.858	119.037		878.321	
Kortenber	2.012.260	1.710.421	592.346		1.118.076	
Leuven	13.636.456	12.840.988	, 4.050.046	+ 6.902.054	* 13.692.996	
Londerzeel	626.328	532.373	+ 45.230	– 100.000	477.609	
Lubbeek	382.064	324.754	rek. '84		324.754	
Machelen	1.143.232	971.747	36.325		375.422	
Meise	876.315	744.868			724.788	
Merchtem	1.797.555	1.522.922	+ 269.513		1.797.441	
Opwij k	1.201.924	1.027.635	249.355		772.280	
Oud-Heverlee	1.060.163	901.133	226.748		674.395	
Overijse	1.015.157	862.333	183.109		679.774	
St.-Pieters-Leeuw	2.065.430	1.755.615	252.711	– 100.000	1.402.901	

Gemeentelijk P.O.B.	(9) Ingediende begroting 1984	(10) Voorschotten '84 – 85 % kolom 9	(11) Saldo te verrekenen in min/plus - 6 - 7	(12) Rechtzettingen 1983 Voorlopige verrekening 1983	(13) Toe te kennen toelagen	Algemeen totaal (inbegrepen MB 11/09/ 1984
Ternat	301.191	256.012	rek. '84		256.012	
Tervuren	1.676.432	1.424.967	157.326	– 250.000	1.077.641	
Tielt-Wingene	1.096.050	931.642	20.570		911.072	
Tremelo	664.302	564.657	29.358		535.299	
Vilvoorde	6.722.049	5.713.742	1.304.017	– 550.000	3.859.725	
Watermaal- Bosvoorde	478.793	406.974	7.081		399.893	
Wemmel	1.243.089	1.060.870	1.130.903		1.247.339	
Wezembeek-Oppem	1.489.979	1.266.482	rek. '83		1.266.482	
Zaventem	2.211.035	1.879.380	192.911		1.686.469	
N.C.C. Brussel	12.428.026	10.563.822	1.492.301		9.071.521	
TOTAAL	86.33 1.302	73.381.604	10.197.131	5.652.054	50.143.53 1	68.836.527
LIMBURG						
Alken	1.096.062	931.653	276.656		654.997	
As	587.932	499.742	61.982		437.760	
Bilzen	5.415.690	4.603.336	1.073.700		3.529.636	
Bocholt	1.542.825	1.311.401	252.739		1.058.662	
Borgloon	2.328.679	1.979.377	164.899		1.814.478	
Bree	1.433.193	1.265.314	210.716		1.055.098	
Diepenbeek	1.760.491	1.501.517	221.398		1.280.119	
Dilsen	3.901.147	3.318.525	204.841		3.113.684	
Genk	13.565.576	11.530.740	+ 131.722		11.722.462	
Gingelom	711.106	604.440	161.546		442.894	
Ham	753.387	640.379	4.194		566.185	
Hamont-Achel	1.256.156	1.067.733	168.647		959.086	
Hasselt	4.820.425	4.097.361	1.245.929		2.851.432	
Hechtel-Eksel	802.214	681.882	104.744	– 350.000	227.138	
Heers	737.817	621.144	64.513		562.63 1	
Herk De Stad	398.186	338.458	rek. '84		338.458	
Heusden-Zolder	7.605.001	6.464.251	371.152	– 450.000	5.143.099	
Hoeselt	616.519	524.041	39.108		437.933	
Houthalen- Helchteren *	2.024.523	1.720.845	469.354	+ 97.244	* 1.348.735	
Kinrooi	1.478.779	1.256.962	48.353		1.208.599	
Kortessem	900.211	765.179	62.174		703.005	
Lanaken	2.329.717	1.930.259	221.245		1.759.014	
Lommel	5.221.248	4.438.001	634.945	– 800.000	3.003.116	
Lummen	1.313.383	1.120.625	233.335		331.740	
Maaseik	7.828.334	6.651.031	740.204		5.913.880	
Maasmechelen	7.445.910	6.329.023	639.182		5.694.841	
Meeuwen-Gruitrode*	2.341.036	1.989.331	107.332	+ 155.053	* 2.337.701	
Neerpelt	2.903.193	2.523.814	387.571		2.136.140	
Opglabbeek	341.541	715.395			655.905	

Gemeentelijk P.O.B.	(9) Ingediende begroting 1984	(10) Voorschotten '84 — 85 % kolom 9	(11) Saldo te verrekenen in min/plus - 6 - 7	(12) Rechtzettingen 1983 Voorlopige verrekening 1983	(13) Toe te kennen toelagen	Algemeen totaal (inbegrepen MB 11/09/1984
Overpelt	1.131.344	1.004.142	+ 66.453		1.070.595	
Peer	1.858.971	1.580.125	193.074		1.387.351	
Riemst	2.169.247	1.843.860	662.054		1.181.806	
St.-Truiden	2.621.309	2.228.113	292.292		1.985.821	
Tessenderlo	1.685.339	1.432.538	169.315		1.263.223	
Tongeren	1.226.803	1.042.782	126.332		110.450	
Zonhoven	871.872	741.091	110.771	— 100.000	530.320	
C.O.B. Hasselt	29.586.309	25.148.363	4.274.052	— 1.700.000	19.174.311	
TOTAAL	125.297.575	106.502.936	14.357.827	— 2.847.103	85.611.569	89.298.005
OOST-VLAANDEREN						
Aalst	23.972.265	20.376.425	1.208.437	— 2.150.000	17.017.988	
Aalter	1.124.664	955.904	93.362		862.602	
Beveren	9.618.788	8.175.970	959.823		7.216.147	
Deinze	961.911	817.624	+ 3.132		825.756	
Denderleeuw	1.391.085	1.182.422	139.254	— 150.000	843.168	
Dendermonde	2.23 1.470	1.896.749	596.819		1.299.930	
Destelbergen	744.836	633.111			633.111	
Eeklo	1.477.989	1.256.291	94.862		1.161.429	
Evergem	1.443.165	1.226.690	31.938		1.194.752	
Gent	3 1.275.707	26.584.351	3.076.366		23.507.985	
Hamme	1.196.901	1.017.366	711.145		1.028.511	
Herzele	779.816	662.844			662.344	
Knesselare	495.180	420.903	194.911		225.992	
Kruibeke	199.590	169.651	280.464		—	
Lede	772.572	656.686	+ 158.597		815.283	
Lebbeke	302.796	257.377			815.283	
Lokeren	2.204.585	1.873.897	230.680		1.643.217	
Maldegem	1.701.515	1.446.288	66.180		1.380.108	
Melle	607.035	515.980	95.034		420.896	
Nevele	1.043.414	886.902	196.404		690.498	
Ninove	2.740.43 1	2.329.366	+ 149.518	— 500.000	1.978.884	
Oosterzele	1.486.888	1.263.855	95.516		1.168.339	
Oudenaarde	1.299.079	1.104.217	3 19.733		784.484	
Ronse	8.485.626	7.212.782	642.909	— 500.000	6.069.873	
St.-Lieven+Houtem	895.180	760.903	82.331	— 150.000	528.027	
St.-Niklaas	21.165.423	17.990.609	4.133.759		13.856.850	
Stekene	1.855.354	1.577.051			1.577.051	
Temse	1.958.189	1.664.461	138.406		1.525.995	
Waarschoot	451.135	383.405	119.508	— 250.000	14.097	
Waasmunster	637.694	584.030	19.868		564.162	
Wetteren	4.795.492	4.076.163	884.230		3.191.938	
Z omernem	493.628	419.584	+ 30.532		450.116	

Gemeentelijk P.O.B.	(9) Ingediende begroting 1984	(10) Voorschotten '84 - 85 % kolom 9	(11) Saldo te verrekenen in min/plus - 6 - 7	(12) Rechtzettingen 1983 Voorlopige verrekening 1983	(13) Toe te kennen toelagen	Algemeen totaal (inbegrepen MB 11/09/ 1984
Zottegem	1.089.301	926.331	5.437	- 350.000	570.594	
Z walm	370.010	314.508	+ 99.600		414.177	
TOTAAL	131.318.620	111.620.826	13.299.458	- 4.050.000	94.352.182	
WEST-VLAANDEREN						
Ardoosie	376.639	320.143	138.264		181.879	
Blankenberge	3.303.398	2.807.888	170.648		2.637.240	
Brugge	28.970.726	24.625.117	189.595		24.435.522	
De Haan	688.442	585.176	+ 137.306		722.482	
De Panne	493.321	419.323	rek. '84		419.323	
Diksmuide	1.598.627	1.358.833	46.056		1.312.777	
Harelbeke	778.714	661.907	rek. 84	661.907		
Houthulst	303.588	258.050	rek. '83		258.050	
Ieper	3.023.873	2.570.292	754.180		1.816.112	
Izegem	1.695.965	1.441.570	102.426	1.339.144		
Kortrijk	25.268.296	21.478.652	2.537.130		18.940.922	
Menen	2.272.007	1.931.206	242.417	- 500.000	1.188.789	
Oostende	15.858.507	13.479.731	2.036.226		11.443.505	
Oostkamp	1.358.737	1.579.926	211.328		1.368.598	
Poperinge	1.659.387	1.410.479	604.392		805.587	
Roeselare	1.029.084	874.72 1	+ 162.572		1.037.293	
Tielt	4.472.089	3.801.276	378.687		3.422.589	
Veurne	3.498.944	2.974.102	182.460	- 800.000	1.991.642	
Waregem	7.345.339	6.243.538	859.916		5.383.622	
Wevelgem	6.191.927	5.263.138	375.279		4.887.859	
Wielsbeke	782.220	664.887	133.061		53 1.826	
Zwevegem	1.512.902	1.285.967	46.185	- 400.000	839.782	
TOTAAL	112.982.732	96.035.322	8.708.872	- 1.700.000	85.626.450	
ALGEMEEN TOTAAL	715.726.263	608.367.311	69.086.763	- 2.607.288	* 482.504.562	536.784.072

* Deze voorschotten op de weddetoelagen werden reeds opgenomen in het ministerieel besluit dd. 11/9/1984 en werden bijgevolg niet opgenomen in het algemeen totaal.

Hetzelfde lid vraagt wat de Gemeenschapsminister bedoelt met gelijke behandeling van openbare en vrije bibliotheken. Sommige vrije bibliotheken vallen onder de wet van 1921, andere onder het decreet van 1978. Bedoelt de Gemeenschapsminister de bibliotheken vermeld bij het decreet ? Verder wenst hij te vernemen welke weerslag de daling met 20 % in de vernieuwing van het boekenbezit op de Vlaamse uitgeverij en op het bibliotheekwezen zelf heeft. Hij vraagt zich af hoe men de uitvoering van het bibliotheekdecreet kan waarmaken zonder aan het crisisbesluit te raken. Hij stelt ook nog de vraag hoe men het koninklijk besluit van 18 februari 1974 inzake bibliotheekbegeleidingsorganisaties zal wijzigen zonder aan het aantal erkende organisaties te raken.

Een ander lid vraagt of de NCOB wordt afgeschreven. Hij vraagt of het juist is dat het automatiseringssysteem OB dat te Antwerpen en in de Antwerpse universitaire bibliotheken wordt gebruikt wel hetzelfde is als het COI-systeem. Hij vraagt ook of de bedoelingen het aantal centrale bibliotheken te herleiden tot een zestal niet in strijd is met wat in het decreet is bepaald.

De verslaggever betreurt dat de wedde-voorschotten met grote vertraging worden uitbetaald. Hij informeert ook naar de RVA-opleiding tot bibliothecaris.

Nog een lid stelt vast dat het krediet van brailleboeken en van het gesproken boek gedurende 3 jaar hetzelfde is gebleven.

De Gemeenschapsminister antwoordt op de vraag inzake de vrije bibliotheken dat hij het had over de in het decreet bedoelde bibliotheken. Inzake de afvoer van boeken laat men de gemeenten weten dat ze niet verplicht zijn zoveel titels af te voeren. Er zijn twee begeleidingsorganisaties bijgekomen, een pluralistische en een vrijzinnige. Het is zijn bedoeling het subsidiëringspercentage te wijzigen in positieve zin voor de gebruikers.

Wat het NCOB betreft zegt een lid dat Antwerpen niet kan ingeschakeld worden bij de automatisering die aan de gang is in het buitenland. Een ander lid merkt op dat er een automatiseringssysteem is uitgewerkt tussen de Antwerpse Stadsbibliotheek en de bibliotheken van de universiteiten. Maar dit systeem is niet verenigbaar met het systeem waarvoor er een contract is tussen de centrale overheid en het COI. De vorige spreker beweert dat zulks, als dit juist is, betekent dat er binnen Vlaanderen twee circuits zijn en dat men niet kan aftappen van het buitenland.

De Gemeenschapsminister merkt op dat COI het systeem DOBIS-LIBIS hanteert.

Over de brailleboeken zegt hij dat het bedrag ongewijzigd kan blijven omdat men van de manuele naar de automatische productie overschakelt.

De Gemeenschapsminister zegt verder dat er zes centrale OB's komen, één per provincie. Dit is een eerste stap naar een totaal van 13.

Een lid doet opmerken dat de Gemeenschapsminister te Antwerpen de erkenning al eens heeft geweigerd. Inzake art. 33.12.02 stelt hij dat het krediet lager is, dat er twee organisaties meer worden erkend en dat de Gemeenschapsminister aankondigt het subsidiëringspercentage te verhogen. Hij vraagt zich af hoe men deze drie elementen samen kan rijmen.

De Gemeenschapsminister zal de uitvoering van dit artikel onder de loop nemen bij de begrotingsevaluatie in februari.

Een ander spreker wijst op de erbarmelijke toestand van de

bibliotheken in de gevangenissen en suggereert de afgevoerde titels ter beschikking van de gevangenissen te stellen.

De Gemeenschapsminister zal aan de Minister van Justitie schrijven dat deze kan beschikken over de afgevoerde boeken.

De Gemeenschapsminister meent verder dat de RVA-opleiding tot bibliothecaris voldoening geeft. De examencommissies zijn dezelfde als voor de andere opleiding.

Een lid zegt dat er na 3 jaar opleiding van de afgestudeerden van de bibliotheekschool onvoldoende uitwegen zijn. Hij suggereert dat de overheid deze mensen zou gebruiken in de archiefsector.

De Gemeenschapsminister is het ermee eens dat veel gemeentelijk ke archieven slecht beheerd worden.

Op vraag van een lid bevestigt hij dat Studio 2000 (art. 38.08.02) gaat om lectuurvoorziening voor blinden. Misschien zou dit moeten worden opgenomen in Progebraille. Als een ander lid hierbij opmerkt dat dit eerder bij NCOB zou moeten, belooft de Gemeenschapsminister dit te onderzoeken.

Sectie 45 — Culturele films

Een lid wenst te weten wat men bedoelt met „culturele films.

Een ander lid vraagt wat het resultaat voor 1983 en 1984 is geweest van het nieuw systeem subsidiëring, waarbij de producent zelf één derde investeert, één derde bijeenbrengt en voor één derde subsidie krijgt.

De Gemeenschapsminister zegt dat de benaming cultureel eigenlijk overbodig is. Het is gewoon bedoeld als tegenstelling met het woord commercieel. Hij noemt de volgende voorbeelden van films in co-productie :

— „Permeke” van Henry Storck en Patrick Conrad (Iblis Films) Frankrijk (Consortium Européen du Cinéma) (Parijs).

— „Dust” Vlaamse (Daska Films) — Franse Gemeenschap (Man's Film) ook met Frankrijk co-productie : Flash-films (Parijs).

— „Istanbul” co-productie met RTL, BRT en Ministerie van de Franse Multimedia : hoofdproducent.

— „Wildschut” België (Kunst en Kino) — Nederland (Mahan films, Den Haag/Ciné Vista).

— „A strange love-affair” Nederland (Allart Entreprises, Den Haag) — België (Cinété).

Het bedrag van de investeringen van deze films bedraagt maar één tiende van wat de Amerikanen voor zulke films investeren.

Een lid wenst te weten hoe de bedragen voor 1983 en 1984 werden toebedeeld. Hij herinnert eraan dat wij nog altijd een achterstand hebben ten overstaan van Nederland dat jaarlijks een vijftal producties op de markt brengt.

Op een vraag antwoordt de Gemeenschapsminister dat de BRT aan bepaalde coproducties meedoet, bijvoorbeeld de Leeuw van Vlaanderen en Willem van Oranje. Hij wijst er op dat er ook nog een aantal kortfilms worden gemaakt. Naar zijn mening is een substantiële vooruitgang van onze filmindustrie maar dit is moeilijk in cijfers uit te drukken.

Een lid wijst op het economisch belang dat een filmsector kan hebben.

De Gemeenschapsminister zegt dat zijn contacten met de Minister van Financiën ondanks zijn fiscale tegemoetkomingen om een grotere expansie van de cultuursector te bewerkstelligen vooralsnog zonder resultaat zijn gebleven. Een subsidiesysteem bevat altijd mogelijkheid tot verkeerde interpretatie.

Een lid is het hier oneens met de Gemeenschapsminister. Deze gaat er volgens hem van uit dat degenen die met een film beginnen een tax shelter kunnen gebruiken. Wie onder dat fiscaal niveau zit zou dan nergens heen kunnen.

Eén van de vorige sprekers wijst erop dat men samen in het 1/3 - 1/3 - 1/3-systeem moet zorgen voor meer mogelijkheden. Hij vraagt of bijvoorbeeld de Gemeenschapsminister tot wiens bevoegdheid de economie behoort geen coproductent zou kunnen zijn. Dit biedt dan de mogelijkheid om tot een eigen filmindustrie te komen. Hij vestigt ook de aandacht op de problemen van de talrijke afgestudeerden van de filmopleiding, bij wie ongetwijfeld ongebruikt talent schuilt.

Als een lid nog vraag of filmprijzen (art. 33.03.02) oof een vorm van subsidie zijn ontkent de Gemeenschapsminister dit ten stelligste.

Sectie 46 : Letteren en dramatische kunst

De Gemeenschapsminister zegt dat hij de kredieten bedoeld in art. 12.20.02 (allerhande uitgaven) het liefst zou gebruiken voor recente publikaties. Het gebruik van deze kredieten voor het dienstjaar werd medegedeeld in het antwoord op vraag nr. 274 dd. 7 juni 1984 van de heer A. Diegenant (Bulletin van Vragen en Antwoorden nr. 39, 1 augustus 1984, blz. 722).

Over de toelagen voor toneelkunst (art. 32.75.02) deelt hij het volgende mee : binnen de perken van de goed te keuren begroting heeft de Raad van Advies voor Toneelkunst hem geadviseerd omtrent de kredieten bestemd ter uitvoering van het theaterdecreet. De Raad heeft zich daarbij gebaseerd op :

1) de door de gezelschappen zelf ingediende dossiers met beleidsnota's, cijfermateriaal over de eerste helft van het lopend seizoen 1983-1984 en hun inhoudelijke en organisatorische vooruitzichten voor 1984-1985 ;

2) het verslag van de administratie over de feitelijke exploitatiesituatie van elk gezelschap ;

3) de door elk lid van de Raad uitgebracht individuele beoordeling. Deze beoordeling bevatte in grote lijnen twee componenten :

a) een artistieke appreciatie en een uitspraak over het management ;

b) de artistieke appreciatie betrof steeds de relatie tussen de geproclameerde beleidslijn en de feitelijke programmatische invulling ervan, evenzeer als de communis opinio over het bereikte niveau. Zulke communis opinio wordt opgebouwd door én de persoonlijke ervaringen én de informatie die door toneelcritici en publiek verspreid wordt. Deze intersubjectieve vorm van objectiviteit leek de enig haalbare en verantwoorde benadering, los van alle vooringenomenheid.

De evaluatie over het management besteedde uiteraard aandacht aan de bedrijfsvoering, de verhouding tussen personeelskosten en totale produktiekosten, de verhouding tussen totale uitgaven en eigen inkomsten, het personeelsbestand en -beleid, en de relatie tussen de energie en de financiële middelen ten aanzien van het bezoekersaantal. Deze laatste parame-

ter werd uiteraard steeds gerelateerd tot het soort theater dat men wil brengen.

4) Tot slot een aantal elementen die de evaluatie deden overhellen in de gunstige of ongunstige zin naargelang hun aan- of afwezigheid. Zo is de aanwezigheid van een eigen dramaturgie, van origineel Nederlandstalig werk een belangrijk positief gegeven, net zoals het eigen herkenbaar profiel van een gezelschap een pluspunt is. De onmacht van bepaalde gezelschappen om een relatief grote zekerheid aan financiële middelen om te zetten in creativiteit, een opvallend onvoldoende prestatieniveau en -volume van bepaalde acteurs of actrices; een gebrek aan creatieve impulsen of een te uitsluitend commercieel getinte aanpak of een programmatie vol **hernemingen** en doublures zijn **evenvele** ongunstige elementen die vragen doen rijzen in verband met de besteding van gemeenschapsgelden.

Begin 1984 werd zoals bekend een nieuwe Raad benoemd bestaande uit 13 leden. Deze Raad heeft zich op verzoek van de Gemeenschapsminister meer dan de vorige beziggehouden met evaluatie en appreciatie van de gezelschappen. De gezelschappen die het minder goed doen kregen wat de Gemeenschapsminister een „gele kaart” noemt, met de waarschuwing dat als ze het roer niet omgooien de subsidiëring zal beëindigd worden op 1 september 1985. Dat heeft voor beroering in de theaterwereld gezorgd, maar de Gemeenschapsminister is van oordeel dat door dit advies ook aan de gezelschappen zelf een goede dienst is bewezen. Thans houdt de Raad een reeks hearings met de betrokken gezelschappen.

Een lid heeft bezwaren tegen de adviezen van de Raad. Hij geeft de Gemeenschapsminister de raad er heel voorzichtig mee om te springen. Hij heeft klachten over de werkwijze van de Raad ontvangen.

Hij noemt het verschil tussen wat de letterkunde krijgt en wat naar toneel gaat verbijsterend. Hij zegt dat onze literatuur op een laag pitje brandt en is verbaasd dat een literatuurprijs zes maal naar dezelfde auteur gaat. Onze literatuur heeft dringend steun nodig. De omstandigheden waarin onze letterkundigen, vooral de jongeren, moeten werken zijn ontstellend. Slechts een paar kunnen van hun werk leven. Hoe kan onze literatuur op die wijze tot bloei komen? Wat produceren wij tenslotte? En wat is de poëzie bij ons altijd stiefmoederlijk behandeld.

De Gemeenschapsminister wijst erop dat het de eerste maal is dat de Raad van Advies op die wijze uitbrengt. Wie slecht werkt verdient geen subsidie.

De vorige spreker wijst erop dat wij geen gezaghebbende recensenten hebben. Hij vraagt of men wel beseft in welke omstandigheden sommige gezelschappen moeten werken. Met het advies van de 13 moet men voorzichtig zijn. Er is maar één Westvlaming bij en er zijn mensen bij die nooit naar een voorstelling komen.

Een lid wijst erop dat een minister zich in veel materies moet laten leiden door adviezen waarbij er altijd iets **subjectiefs** blijft. Het zal zeer moeilijk zijn om van de lijn die de 13 hebben bepaald af te wijken.

Als de vorige spreker nog eens pleit voor het hanteren van vaste normen door de Raad van Advies zegt de Gemeenschapsminister dat deze Raad dat wel doet en dat er zelfs een kalender is voor voor het bijwonen van voorstellingen.

Weer een ander lid is het ermee eens dat de creativiteit binnen de sector letteren stiefmoederlijk wordt behandeld. De sector dramatische kunst komt iets beter aan zijn trekken, maar in vergelijking met wat de Franse Gemeenschap be-

steedt — in 1984 493 miljoen, waarvan 53 % voor Brussel — is ook dat toch niet veel.

Concurrentie op het vlak is voor ons te Brussel onmogelijk. Hij pleit ervoor dat de Raad van Advies ook dat aspect van het probleem zou bespreken.

Nog een lid brengt de problematiek van de creatieve kunstenaar ter sprake. Hij dringt erop aan dat men het probleem van het sociaal statuut opnieuw zou opnemen. Hij wijst erop dat vooral de jongere kunstenaars en auteurs een groep vormen die moeilijk aan zijn trekken komt. De voorwaarde om met iets te kunnen voor de dag komen is naam te hebben. Men zou de mogelijkheid moeten creëren om eerste uitgaven te brengen. Vanuit het cultuurdepartement zou er contact kunnen opgenomen worden met het oog op tijdelijke uitstapmogelijkheden voor mensen die in de openbare of in de particuliere sector werken, zodat deze bijvoorbeeld met behoud van hun inkomen een boek kunnen schrijven.

De spreker vraagt ook nog aandacht voor het creëren van Nederlandstalig toneelwerk. Men heeft het geprobeerd met aan de theaters de verplichting op te leggen een aantal stukken in hun repertoire op te nemen. Men moet nog meer stimulanzen geven aan de schrijvers.

Hij heeft ook bedenkingen over het toneelbeleid. In de huidige Raad van Advies zitten weinig eigenlijke toneelmensen, wel zes theater-directeurs, dit is naar zijn mening te veel. De eerste appreciatie, die betreffende het naleven van de decreet-normen, is zijns inziens een opdracht voor de administratie. Deze moet de artistieke vrijheid ongemoeid laten en mag de subsidiëring daarvan niet laten afhangen. Anderzijds moet men deskundigen laten oordelen over de creativiteit. Wat de appreciatie op het artistieke niveau betreft, is voorzichtigheid geboden.

Het probleem is, steeds volgens hetzelfde lid, dat wij zoveel jaren geleden uitgegaan zijn van een driedubbel doel : seizoenarbeid uitsluiten, de problemen van de grote stadstheaters oplossen en nieuwe kansen bieden door theaters te subsidiëren. Nu dreigt het gevaar dat wij achterstand oplopen. Er is een evaluatie nodig van het in het recente verleden gevoerde beleid. Er zijn nieuwe vormen aan het ontstaan (musical bijvoorbeeld). Wij moeten zoeken hoe wij deze nieuwe vormen kunnen opvangen.

De Gemeenschapsminister verklaart dat hij niet gewonnen is voor een sociaal statuut dat in Nederland, waar de kunstenaars een subsidie krijgen mits zij jaarlijks twee kunstwerken inleveren. Hij zegt te streven naar een systeem dat rekening houdt met de prestaties van de kunstenaar. Hij wijst op de moeilijkheden die het voorstel tot begunstigen van eerste uitgaven zou bieden. Hij vreest dat het vrijstellen van kunstenaars om een werk te maken allicht eens te meer alleen mensen met naam ten goede zou komen. Hij zal aan de Raad van Advies de vraag voorleggen hoe men aan deze problemen tegemoet zou kunnen komen.

Als een lid tenslotte de wens formuleert dat de Gemeenschapsminister een werkgroep zou oprichten om een poging te dien tot het formuleren van een voorstel van statuut, noemt deze dat een gevaarlijke opdracht. Hij herinnert aan de zeer verschillende standpunten ter zake.

Een lid zegt nog dat men zou kunnen aanknopen bij het uitstekend verslag van de werkgroep-Debrock.

Sectie 47 : Muziek en lyrische kunst

Volgende problemen worden aangesneden :

1) Art. 12.22.02 (nieuw) — allerhande uitgaven voor het „Jaar van de Muziek”.

De Gemeenschapsminister wijst erop dat op deze begrotingspost nog niets is voorzien.

Via het Commissariaat-generaal voor Internationale Culturele Betrekkingen enerzijds en de Lotto anderzijds kan respectievelijk 2 miljoen frank en 7 miljoen frank worden voorzien. In totaal dus 9 miljoen frank. In dit verband wijst hij erop dat de Franse Gemeenschap ter zake 17 miljoen frank voorziet en in Nederland voor dergelijke post 90 miljoen frank is voorzien.

2) Art. 33.03.02 — Toelagen aan vaste orkesten en kamerorkesten.

De Gemeenschapsminister wijst erop dat het ter zake gaat over de solisten van het Westvlaams Orkest en van het Belgisch Kamerorkest, orkesten met belangrijke RSZ schulden.

Hij voegt eraan toe dat het Westvlaams orkest 45 uitvoerders telt en het Belgisch kamerorkest 14 uitvoerders. De begrotingspost werd opgetrokken tot 17,7 miljoen frank, hetgeen een substantiële verbetering impliceert. De begrotingspost werd sinds 1978 niet meer verhoogd.

Men kan dan ook stellen, aldus de Gemeenschapsminister, dat beide orkesten werkelijk ondergesubsidieerd waren.

De 17,7 miljoen frank kan in feite als volgt worden opgesplitst :

- a) Westvlaams orkest : 9.710.000 frank ;
- b) Belgisch kamerorkest : 7.971.000 frank.

3) Art. 33.11.02 — Toelagen aan het Koninklijk Ballet van Vlaanderen vzw.

De Gemeenschapsminister wijst erop dat de begroting tot 130,4 miljoen frank werd opgetrokken. Daarenboven werd een nieuwe Raad van Beheer aangesteld alsmede een nieuwe artistieke directeur. Tenslotte zijn alle dansers van internationaal niveau die in het buitenland vertoefden naar het Koninklijk Ballet van Vlaanderen teruggekeerd.

Een lid stelt dan de vraag naar een mogelijk tehuis voor het Ballet van Vlaanderen. Wordt nog steeds gedacht aan de Bourla-schouwburg te Antwerpen ?

De Gemeenschapsminister antwoordt hierop dat binnen de schoot van de Vlaamse Executieve een werkgroep het probleem onderzocht. Hij voegt eraan toe dat in de hypothese van een mogelijke overdracht van dit gebouw, ook aan anderen kan worden gedacht, zoals bijvoorbeeld „De Philharmonie van Vlaanderen”.

Tenslotte wijst een lid op de hoge kostprijs voor het optreden van dit koninklijk ballet.

4) Art. 43.22.02 — Toelage aan de vzw „De Philharmonie van Vlaanderen”

De Gemeenschapsminister wijst erop dat vergeleken met de begroting 1984, die 97 miljoen frank voorzag, de voorliggende begroting 119,9 miljoen frank voorziet.

Deze substantiële verhoging kan als volgt worden verantwoord :

- a) een volledige bezetting voor het Filharmonisch orkest
- b) vanaf 1 januari 1985 wordt een vaste dirigent aangeworven.

Met andere woorden dank zij deze bijkomende injectie zal nu een optimaal rendement kunnen worden bereikt.

Hij besluit met te stellen dat ter zake kan worden geopteerd

tussen niet subsidiëren of tot het bieden van meer kwaliteit en dus duidelijk voor laatsgenoemde mogelijkheid werd geopteerd.

Een lid wijst er dan op dat de moeilijkheden bij „De Philharmonie van Vlaanderen,, reeds ten minste twee jaar oud zijn.

Blijkbaar werd ook geen enkele saneringsmaatregel doorgevoerd. De subsidiëring is trouwens op 3 jaar tijd verdrievoudigd. Hij besluit met te stellen dat hij met veel aandacht de resultaten van deze financiële injectie volgt.

De Gemeenschapsminister antwoordt hierop dat het jaar 1985 het jaar van de waarheid wordt. Hij meent echter te weten, hierin door de recensenten bijgetreden, dat er een nieuwe substantiële vernieuwing te wachten staat. Vervolgens wijst hij er nog op dat bijvoorbeeld het Rotterdams Filharmonisch Orkest ongeveer 250 miljoen frank subsidies ontvangt. Tenslotte drukt hij de hoop uit dat de Vlaamse Gemeenschap met minder geld evengoed of zelfs beter zal presteren.

5) Art. 43.21.02 — Toelage aan de Opera voor Vlaanderen

Voor de Opera voor Vlaanderen voorziet men 200 miljoen frank.

In dit verband wijst de Gemeenschapsminister erop dat, hoe dan ook, overeenkomstig artikel 42 van deze intercommunale, het eventueel deficit in alle geval door de Vlaamse Gemeenschap moet worden bijgepast. Hij verklaart dan ook de mening te zijn toegedaan dat de toestand onorthodox en financieel onhoudbaar is. Met andere woorden ten gevolge van de houding van de steden Antwerpen en Gent in de Raad van Beheer van deze intercommunale kan de huidige situatie niet worden overgedragen.

Daarom heeft de Vlaamse Executieve nu beslist geen bijkredieten in 1985 boven voormeld bedrag van 200 miljoen frank uit te trekken en elk begrotingsvoorstel door de Opera voor Vlaanderen op basis van artikel 42 van haar statuten te weigeren.

Hij besluit met te stellen niet duidelijk in te zien hoe men juridisch uit de huidige knelsituatie kan geraken.

Verschillende leden wijzen er dan op het politiek niet te nemen dat de Opera voor Vlaanderen op budgettair vlak blijkbaar weinig inspanningen levert.

Zij waarschuwen in dit verband dat een bijkrediet voor 1984 van 130,2 miljoen in de toekomst ondenkbaar wordt.

Een lid wijst er dan op dat misschien niet juridisch, maar alleszins politiek zou kunnen worden opgetreden. Met andere woorden aangezien de Executieve haar middelen krijgt van de Vlaamse Raad kan door weigering van bijvoorbeeld het verstrekken van bijkredieten, alleszins politiek worden opgetreden.

Tenslotte wijst de Gemeenschapsminister erop dat

1) gezien de Muntscouwburg onder de bevoegdheid van de nationale regering ressorteert er ook een mogelijke samenwerkingsvorm onder meer qua programmatie geen oplossing kan bieden ;

2) voor het ombouwen van deze intercommunales tot een parastatale binnen de Vlaamse Executieve geen meerderheid bestaat.

Om deze twee redenen, aldus de Gemeenschapsminister, blijft het hierboven vermelde gestelde financieel probleem bestaan.

Een lid verklaart dan eveneens de mening toegedaan te zijn dat, ten einde juridisch uit het slob te geraken, voor de omvorming van de intercommunale tot parastatale kan worden geopteerd. Hij voegt eraan toe dat, zo nodig, zelfs moet worden overwogen tot kontraktbreuk over te gaan.

Een ander lid wijst er dan op dat de stad Gent over een opera zonder concertzaal beschikt. Het gebouw verkeert daarenboven in een zodanig slechte staat dat het voor personen gevaar kan inhouden.

De Gemeenschapsminister repliceert hierop met te stellen dat in verband met deze concertzaal volgende week een vergadering plaatsgrijpt.

Vervolgens geeft de Gemeenschapsminister een kostenoverzicht van enkele recente initiatieven :

1) art. 33.22.02 — Toelage aan het dansgezelschap „Rosas”, A.T. De Keersmaeker ten bedrage van 2 miljoen frank.

2) art. 33.23.02 — Toelage aan het Brass & Percussion Orkest François Glorieux and his Orchestra ten bedrage van 2 miljoen frank.

3) art. 33.25.02 (nieuw) — Toelage voor het internationale Klapstuk Stuc ten bedrage van 1,2 miljoen frank.

Meer algemeen pleit een lid tenslotte om ter zake een zo sterk mogelijk gecentraliseerde politiek te voeren. Dit gebeurt nu reeds voor bijvoorbeeld het Ballet van Vlaanderen.

Een lid verklaart het hiermee eens te zijn op voorwaarde dat uiteraard de nodige infrastructuur voorhanden is.

Sectie 48 : Beeldende kunsten en musea

Vooreerst wijst de Gemeenschapsminister erop dat het hier gaat om een opeenstapeling van zeer kleine toelagen.

Vervolgens deelt hij mee dat te Oostende het Museum voor Moderne Kunst voor 60 % wordt gesubsidieerd. Dat zal eveneens het geval zijn voor Antwerpen. In Limburg wordt een Jenevermuseum gesubsidieerd.

Een lid wijst er dan op dat men in Vlaanderen de neiging vertoont musea te bouwen zonder de bij horende collecties aan te leggen. Hij betreurt het dat wij onze vlaamse kunstenaars te New-York of te Japan moeten gaan bekijken. Hij herinnert er tevens aan dat het scheppend talent Vlaanderen steeds aan de top heeft gestaan en daar nog steeds staat.

Hij besluit met de vraag te stellen hoe onze musea zullen worden gevuld en hoe onze jonge moderne Vlaamse kunstenaars zullen worden getoond.

De Gemeenschapsminister antwoordt dat

1) wat Oostende betreft de collectie alleszins bestaat en de moeite waard is om te worden getoond. De meeste werken zijn er eigendom van de Vlaamse Gemeenschap ;

2) te Antwerpen grotendeels gestart wordt met een collectie in bruikleen.

Sectie 49 : Toerisme

In verband met art. 12.20.02 (Commissariaat-generaal voor Toerisme) verklaart de Gemeenschapsminister dat men bezig is met de oprichting van deze instelling. De formatie zal 60 personen bevatten. Wat de betwistingen met Minister Decroo betreft zal het Overlegcomité zich op 8 januari uitspreken. Het Commissariaat-generaal zal in de lente operationeel zijn.

De toelage aan de Zoo (art. 33.05.02) is noodzakelijk. Deze is een bedrijf met moeilijkheden en zal in de huidige omstandigheden verder moeten worden gesubsidieerd. Vergeleken met gelijkaardige instellingen is het budget van de Zoo een van de laagste van Europa. De Gemeenschapsminister wijst onder meer op de energiekosten.

Een lid vestigt de aandacht op het gebrek aan coördinatie inzake de informatie over Brussel : hij kent vier verschillende hotelgidsen voor dezelfde hotels. Zelfs als men er rekening mee houdt dat ze in een overgangsperiode zitten stelt hij de vraag of men op kosten van de belastingbetaler drie keer promotie voor Brussel moet organiseren.

Dezelfde spreker stelt vast dat de uitgaven voor toeristische publiciteit via bureaus in het buitenland voor 59 % door de Vlaamse Gemeenschap worden betaald en slechts voor 41 % door de Franse, terwijl de dotaties in een 55 %- 45 % verhouding worden toegekend.

Hij betreurt nog dat het toerisme in Brabant, vooral in Oost-Brabant qua subsidiëring en investeringen eerder stiefmoederlijk wordt behandeld.

Een ander lid vraagt wanneer de benoeming van de personeelsleden van het nieuwe Commissariaat-generaal zal geschieden.

De Gemeenschapsminister zegt dat eerst de problemen in verband met de personeelsleden die van het nationale Commissariaat-generaal overkomen moeten worden opgelost.

Hij is het ermee eens dat er naar coördinatie moet worden gestreefd inzake de toeristische informatie over Brussel.

Men maakt het de Vlaamse Gemeenschap niet gemakkelijk. De Gemeenschapsminister verklaart dat er bewust verwarring wordt gezaaid door Minister Decroo die beweert dat hij bevoegd is voor Brussel. Nochtans is het toerisme duidelijk een gemeenschapsmaterie. De Gemeenschapsminister hoopt eerlang orde op zaken te kunnen stellen in Brussel.

Een lid stelt vast dat de Executieve van het Brussels Gewest 15 miljoen geeft aan het tweetalige TIB, het nationale Ministerie van Verkeerswezen geeft daarbij nog 20 miljoen. Bovendien geeft de Franse Gemeenschapsminister Philippe Moureaux nog eens 17,5 miljoen aan OTB. Dat is de realiteit. Spreker vraagt zich af hoe de Vlaamse Gemeenschap daartegen kan optornen. Hij is van mening dat er dringend overleg noodzakelijk is om uit dit institutioneel imbroglio te geraken.

De Gemeenschapsminister deelt de volgende gegevens mede over de organisaties belast met de promotie van Brussel.

Op dit ogenblik zijn verschillende organisaties bezig het toerisme voor Brussel te bevorderen zodat het praktisch zeker is **conflictsituaties** te scheppen aangezien elke organisatie de neiging heeft zoveel mogelijk bevoegdheden — al dan niet gerechtvaardigd — op te eisen of in de praktijk uit te oefenen zonder overleg of akkoord met de andere diensten.

Welke organisaties bestaan er nu ?

1. TIB — Dienst voor Toerisme, Informatie, en Expansie van de Brusselse agglomeratie. v.z.w.

Deze vereniging wordt eerstdaags opgedeeld in twee diensten ;

1.1. — Het grootste deel van het personeel en de bevoegdheden zullen overgenomen worden door een gemeentelijke v.z.w. waarvoor de Stad Brussel de verantwoordelijkheid van het beheer op zich zal nemen.

1.2. — Een v.z.w. die rechtstreeks zal afhangen van de Brusselse Executieve en vooral zou aandacht schenken aan seminars, congressen en zogenoemde economische aspecten van het toerisme in de Brusselse agglomeratie.

2. Office du Tourisme de la Communauté Française à Bruxelles — OTB - ASBL

Deze organisatie werd opgericht als v.z.w. op 16 april 1982 met de opdracht beschreven in artikel 3 van de statuten :

Art. 3 l'OTB à pour objet de développer le tourisme de la région Bruxelloise dans le cadre de la Communauté Française. A cette fin, L'OTB détermine et met en oeuvre la stratégie touristique.

11 entreprend les actions et les opérations en rapport avec son obj et et notamment l'édition et la diffusion en Belgique et à l'étranger de dépliant touristique et d'information, l'élaboration et la présentation de circuits touristiques, la réalisation de campagnes publicitaires, l'organisation de l'accueil.

Als voorzitter fungeert de Commissaris voor Toerisme. Dit is ook zo voor het OPT dat hierna wordt vermeld.

Niettegenstaande het feit dat de voorzitter één en dezelfde persoon is en de kredieten voor de beide organismen (OTB en OPT op de begroting van de Franse Gemeenschap zijn ingeschreven zijn meer dan eens bevoegdheidsconflicten gerezzen vooral als ook actie in het buitenland wordt gevoerd.

Een voorbeeld maar :

een touroperator van Chicago (USA) is bevriend met de heer Verstrepen, Directeur van OTB Dit reisbureau wil reizen organiseren voor jagers naar Kenya langs Brussel. Betrokene denkt aan het opzetten van een chocoladereis van 2 à 3 dagen in België. De heer Verstrepen maakt afspraken maar respecteert deze niet. Hij wil bovendien chocoladefabrikanten bezoeken in het Vlaamse land en Wallonië, wat uiteraard op moeilijkheden stuit.

Achteraf blijkt uit een onderzoek gevoerd door Mevrouw Raeymaekers te New York :

- 1) dat de geplande reis door OTB een flop is geworden ;
- 2) de touroperator over geen promotiemiddelen beschikt. Gevolg : de eerste reis naar Kenya werd reeds afgelast ;
- 3) dat actie voeren zonder beroep te dien op de vertegenwoordigers in het buitenland de risico's op mislukking enorm verhogen.

3. Office de Promotion du Tourisme de la Communauté Française de la Belgique - OPT

Dit organisme werd opgericht op 28 september 1981 als instelling van openbaar nut.

Artikel 3 bepaalt het doel :

„LOPT à pour objet de promouvoir le tourisme sous toutes ses formes, en Belgique et à l'étranger et ce pour compte de la Communauté Française.

A cette fin, il peut entre autre :

- analyser et prospecter les marchés dans le domaine touristique ;
- concevoir et réaliser des systèmes de réservation à l'intention du public ;
- installer et gérer des bureaux touristiques.”

Hieruit blijkt duidelijk dat er reeds conflictstof zit in

1) de algemene opdracht van het OPT- Brussel inbegrepen — en de bijzondere taak van het OTB alleen voor Brussel.

2) Het OTB mag ook actie voeren in het buitenland maar zonder de steun van de bureaus in het buitenland is dit praktisch niet te doen. Deze bureaus in het buitenland worden betaald en beheerd door de twee Gemeenschappen.

4. Het Commissariaat-Generaal voor Toerisme — Vlaamse Gemeenschap

Op het vlak van promotionele activiteiten is de bevoegdheid van het Commissariaat-Generaal voor Toerisme vergelijkbaar met die van het O.P.T.

Aangezien het Commissariaat-Generaal op zijn rechten staat voor de promotie in en naar Vlaanderen evenals in en naar Brussel, zijn ook hier betwistingen te vrezen. Bovendien is het ook zo dat ongeveer 30 à 35 % van de promotie in het buitenland op Brussel is gericht als toegangspoort voor andere landen dan de buurlanden. Deze regel geldt eveneens voor het OPT

5. Provinciale Federatie voor Toerisme van Vlaams Brabant

Deze federatie behartigt de belangen van Vlaams Brabant en Brussel.

6. Provinciale Federatie voor Toerisme van Franstalig Brabant

Ook deze federatie is eveneens actief te Brussel.

7. Fédération Bruxelloise des Industries concernées pour le Tourisme, en abrégé „Fébrutour”. — Brusselse Federatie van Toerisme, Industrie, afgekort „Fébrutour”.

Art. 3 — De vereniging heeft tot doel :

1° de medewerking tot bevordering van de toeristische activiteit te Brussel ;

2° de verdediging van haar belangen ;

3° haar vertegenwoordiging bij de openbare en private, internationale, nationale, gemeenschappelijke, provinciale, gewestelijke en plaatselijke instanties ;

4° haar vertegenwoordiging bij de Dienst voor Toerisme te Brussel (TIB) ;

5° de coördinatie en het overleg tussen de leden.

Werd opgericht als v.z.w. op 17 december 1977 in het Nederlands en het Frans met dezelfde leden.

Besluit :

1) Zodra het TIB is opgedeeld zijn er minstens 8 diensten die voor de promotie van het toerisme te Brussel werken.

2) Conflictsituaties kunnen alleen vermeden worden als de activiteiten in het buitenland uitsluitend worden toevertrouwd aan het OPT en het Vlaams Commissariaat-Generaal voor Toerisme.

De Gemeenschapsminister zegt nog dat wij de Franse Gemeenschap niet kunnen beletten lokale verenigingen te subsidiëren. De bedoeling aan Vlaamse zijde tot één enkele organisatie te komen : coördinatie zal dan ook met de Franstalige organisaties kunnen.

Vervolgens deelt de Gemeenschapsminister een aantal gegevens mee over het beleid.

Aantal toeristenovernachtingen in België.

Vlaanderen : 21,8 miljoen = 73 %

Brussel : 2 miljoen = 7 %

Wallonië : 4,7 miljoen = 20 %.

Aantal overnachtingen door buitenlanders (1982)

Vlaanderen : 5 miljoen = 60 %

Brussel : 2 miljoen = 24 %

Wallonië : 1,5 miljoen = 16 %

Deviezeninbreng : 72,1 miljard frank.

Tekort : 1981 : 47 miljard

1982 : 29 miljard

1983 : 19 à 20 miljard.

Conclusie : In 1984 kan het tekort volledig weggewerkt worden door het aanlokken van buitenlandse toeristen en het sensibiliseren van de eigen bevolking om hun vakantie in eigen land door te brengen.

Inderdaad :

– Vakantie van de Belgen in 1982 :

In België : 38 %

Buitenland : 62 %

– Besteding door de Belgen tijdens de vakantie :

Binnenland : 16 miljard

Buitenland : 64 miljard

Opmerking : Slechts 47 % van de Vlaamse bevolking participeert aan de vakanties.

Voor verdere gegevens verwijzen we naar de studie van het Westvlaams Economisch Studiebureau : „Toeristische gedragingen en attitudes van de Belgische bevolking in 1982”.

Inzake het beleid

Het beleid van de Vlaamse Executieve ten aanzien van het toerisme heeft betrekking op de volgende punten :

1) Toezicht op een reglementering van de toeristische bedrijven, met het oog op de bescherming van de belangen van de toerist, zowel als die van de bedrijven zelf. Hiertoe behoort onder meer het beleid inzake hotels, kampeerterreinen en reisbureaus.

2) Kwaliteitsverbetering en uitbreiding van het toeristisch aanbod door classificatie, premies, subsidiëring en rechtstreekse investeringen.

3) Ondersteuning van het „sociaal toerisme” dit wil zeggen de beoefening van het toerisme door kansarmen, minderbevoelden, bejaarden, grote gezinnen en gehandicapten.

4) Promotie van het toerisme als ondersteuning van deze bedrijfstak in zijn geheel.

5) Informatie over het toeristisch aanbod in onze gemeenschap, zowel van het Belgische als van het buitenlandse publiek.

1, 2 en 3 : omtrent het toeristisch produkt

4 en 5 : omtrent promotie en commercialisering van het toeristisch produkt.

3) De andere organismen zouden zich moeten beperken tot ontvangst en informatie van de toeristen in de Brusselse agglomeratie en dienstverlening aan congressen en diens meer.

4) Er is geen enkel praktisch nut in de oprichting van nog een v.z.w. van Vlaamse zijde voor Brussel aangezien dit werk gemakkelijk kan uitgevoerd worden door het bestaande en toekomstig Vlaamse Commissariaat-Generaal voor Toerisme. Bovendien kan dit Commissariaat-Generaal niet anders dan Brussel als attractiepool gebruiken voor verder afgelegen markten. Dit geschiedt in feite reeds vele jaren.

Om de buitenwereld te overtuigen van hetgeen de Vlaamse Gemeenschap voor Brussel doet, zou het wellicht opportuun zijn een kleine kern in de schoot van het nog op te richten Vlaams Commissariaat-Generaal voor Toerisme te belasten met de specifieke Brusselse problemen.

Ter illustratie gaat hierbij een raming van de kosten voor promotie van Brussel gedragen door het Vlaams Commissariaat-Generaal voor Toerisme.

De verslaggever pleit voor het bevorderen van gezinsboeken aan de Zoo door de toegangsprijzen aantrekkelijker te maken. Hij verheugt zich verder over het feit dat het budget zo groot blijft. Hij betreurt de bevoegdheidsconflicten in verband met Brussel en wijst op nog andere initiatieven van onder andere Minister Hatry en Staatssecretaris A.M. Neyts. Hij stelt voor het krediet van artikel 33.02.02 te verdelen naar rato van de inspanningen die de provincies doen. Hij meent dat het inzake de brandveiligheid in hotels gewenst zou zijn een commissie voor beroep in te stellen. Hij wijst ook nog op het belang van de industriële archeologie en merkt op dat de verlofgangers meer en meer oog hebben voor culturele bezienswaardigheden. In vergelijking met wat bij voorbeeld in Engeland gebeurt besteedt het beleid daar bij ons naar zijn mening te weinig aandacht aan. Hij stelt ook vast dat er inzake het campingwezen een sanering op til is en pleit ten slotte nog maar eens voor vakantiespreiding.

De Gemeenschapsminister is het grotendeels eens met deze suggesties. Wat de decreten en besluiten betreft deelt hij nog het volgende mede :

Stand van de decreten en beluiten:

1. Het decreet houdende het statuut van de logiesverstrekkende bedrijven.

Dit decreet werd goedgekeurd door de Vlaamse Raad op 20 maart 1984.

De besluiten tot uitvoering van dit decreet, waaronder een verhoging van de premieregeling werden op 25 juli 1984 door de Vlaamse Executieve uitgesteld tot na de goedkeuring van de begroting 1985.

2. Het decreet houdende de oprichting van een Vlaams Commissariaat-Generaal voor Toerisme.

Dit decreet werd goedgekeurd door de Vlaamse Raad op 29 mei 1984. De oproep tot de kandidaten van de toeristische sectoren van de Raad van beheer van het V.C.G.T. gebeurde in het Staatsblad van 25 september 1984.

De overheveling van de personeelsleden van het Commissariaat-Generaal voor Toerisme van Verkeerswezen kwam op het Overlegcomité van 11 december 1984 en er is nog steeds geen consensus.

3. Het decreet houdende de oprichting van een Vlaamse Adviesraad voor Toerisme.

Dit ontwerpdecreet werd goedgekeurd in de Executieve op 25 juli 1984 en wordt momenteel besproken in de Commissie van de Vlaamse Raad.

4. Het decreet houdende het statuut van de reisbureaus.

Het ontwerpdecreet moet nog in de commissies besproken worden.

5. Nog te verwezenlijken :

Het decreet op het sociaal toerisme. (Werd reeds door de Raad van State geadviseerd).

Het decreet op de Openlucht recreatieve verblijven. (Moet binnenkort voor advies naar de Raad van State).

In verband met de kapitaaluitgaven van het toerisme vraagt de verslaggever het detail van de uitgaven 1984 op de begrotingsposten vermeld onder art. 51.01.02 (hotelinrichtingen) en onder artikel 63.01.02 (tussenkomen Gemeenschap voor aankopen en werken die bijdragen in de ontwikkeling van regionale toeristische infrastructuur).

Hier ook, zoals in de jeugd- en de sportsector, benadrukt de verslaggever de noodzaak om de lokale besturen te betrekken bij het toeristisch beleid.

Het antwoord van de Gemeenschapsminister is hetzelfde als dat gegeven op de gestelde vragen bij de sectie jeugd (blz. 98).

Een lid vraagt een lijst van de lopende projecten en aanvragen 1985 voor het sociaal toerisme – Titel II – Sectie 49 – artikel 51.11.02.

De Gemeenschapsminister verwijst hiervoor naar de bijlage achteraan in dit verslag.

Een ander lid vraagt waarom in Titel II, Sectie 49, art. 51.12.02 de vastleggingen voor 1984 12.500.000 frank bedragen.

De Gemeenschapsminister antwoordt dat het met een dergelijk budget quasi onmogelijk is enige verblijfsinfrastructuur op te richten. De vastleggingen 1984 gebeurden alle t.o.v. projecten die volgens de opvatting van de vraagsteller moeten gerekend worden tot de vrijetijdsbesteding :

Prov. Toeristische Federatie-Antwerpen (bewegwijzeren toeristische wandel- en fietspaden)	211.000
V.Z.W. Terlamen (uitvoeren van werken aan de omloop)	8.00.000
V.Z.W. K.A.C.B. - Duinendorp Westende (bouwen van loods + speelgoedinfrastructuur)	328.000
V.V.V. Lokeren (aanleggen natuurleerpad „Verloren Bos”)	300.000
V.V.V. Heusden-Zolder (Restauratie- en verbouwingswerken domein BOVY)	2.994.000
V.Z.W. Bachten de Kupe (Voltooiingswerken gemeentehuis-herberg)	278.000
V.Z.W. De Groote Hoef-Lommel (Bousen korreschob)	389.000
	12.500.000

Titel II – Sectie 49 – art. 63.01.02

Vastleggingen 1984 : 10.000.000 frank.

a) Investeringsen waaruit verblijfstoerisme resulteert :

Gemeente Bree : opbouw Pollismolen tot Jeugdherberg	3.000.000
--	-----------

b) Andere :

Herentals : herstellen toeristentoren	4.500.000
Wenduine-De Haan : sanitair dienstgebouw	2.500.000
	10.000.000

Sectie 52 : Lichamelijke opvoeding,
sport en openluchtlevens

en

Sectie 53 : Beheer en exploitatie van de sportcentra,
de jachthavens en wateroppervlakken

De Gemeenschapsminister licht zijn beleid toe.

De begroting van de Secties 52 en 53 geeft slechts een gedeeltelijke weergave van de financiële implicaties van het Sportbeleid zoals het door het Departement gevoerd wordt.

Meerdere initiatieven binnen deze sector kunnen inderdaad slechts geschieden door de subsidiëring of de rechtstreekse ten laste-neming via het sportfonds.

Nog steeds is de dotatie van de Nationale Loterij, inclusief de verhoudingsgewijze verdeling aan de Gemeenschappen, een aangelegenheid van de Nationale Overheid.

Mede gelet op het feit dat de Gemeenschapsminister nog in de onzekerheid verkeert over deze dotatie voor 1985 sluit hij dan ook de mogelijkheid niet uit van onvoorziene nefaste begrotingstekorten.

De begroting zoals ze door de V.E. goedgekeurd werd, vertoont weinig wijzigingen, temeer daar de nieuwe initiatieven zoals daar zijn :

- oprichting van een v.z.w. „Huis voor de Sport”
- oprichting van sportscholen,

niet konden weerhouden worden.

Hoofdstuk 1 omvat dan ook een aantal klassieke posten, zowel wat betreft het vooropgestelde bedrag als de benaming. Een groot gedeelte hiervan wordt opgeslorpt door de bestaande Rij kssportcentra.

Het principe van de overheveling van deze centra naar lokale besturen maakt momenteel het voorwerp uit van een grondig onderzoek. Hierop vooruitlopend heeft de Gemeenschapsminister niet de indruk dat onze gemeenten staan te trappelen om deze centra over te nemen.

Hoofdstuk III omvat de werkingstoelagen aan de landelijk georganiseerde sportverenigingen.

De stijging van dit bedrag is een gevolg van het decreet van 17 mei 1984 waardoor een supplementaire toelage toegekend wordt aan deze federaties die hun sport-technische begeleiding intensifiëren.

De Gemeenschapsminister heeft immers vastgelegd dat de sport-technische begeleiding al te vaak opgeofferd werd ten voordele van meer administratieve en bureaucratische overwegingen.

De toelagen voor sportfunctionarissen (Hoofdstuk IV) zullen onvoldoende zijn. Alhoewel de Gemeenschapsminister inzake nieuwe te erkennen gemeentelijke centra voor 1985 nog geen beslissing genomen heeft, werden door de Hoge Raad twaalf nieuwe dossiers met positief gevolg afgehandeld.

Nogmaals wil de Gemeenschapsminister hier beklemtonen dat de prestatie van de gemeentelijke sportfunctionarissen ieders waardering geniet en dat hun plaats in het gemeentelijk sportbevorderingsbeleid niet meer weg te denken is.

Wat de begrotingsposten op Titel II betreft : ook hier is men niet ontsnapt aan de vrij lineaire bezuinigingsmaatregelen. Meerdere ondergeschikte besturen zullen in de kou blijven staan bij ontstentenis van overheidssubsidiëring voor hun sportinfrastructuur die hoe dan ook in de meeste gevallen nog zeker wenselijk is.

In de sector van de eigen sportinfrastructuur van de Vlaamse Gemeenschap zullen de schaarse middelen aangewend worden voor het operationeler en functioneler maken van de bestaande centra.

Voor de naar de Vlaamse Gemeenschap overgehevelde of over te hevelen watervlakken 'zal er nog steeds geen ruimte zijn. Alsdusdanig behoort de uitvoering van onontbeerlijke infrastructuur in de prachtige jachthaven Novus Portus te Nieuwpoort of het watervlak te Rotselaar voorlopig tot de onmogelijkheid.

De sector van sportieve recreatie die in volle expansie verkeert is dan ook zeer zwaar getroffen.

De Gemeenschapsminister wijst op de substantiële stijging van artikel 33.01.02 (werkingstoelagen aan landelijk georganiseerde sportverenigingen) met 115 miljoen en van artikel 43.01.02 (personeelstoelagen voor sportfunctionarissen) met 47,4 miljoen.

Een lid verheugt zich over deze stijgingen maar stelt toch tot zijn spijt vast dat er substantiële verlagingen zijn in Titel II (kapitaaluitgaven).

Bovendien vraagt het lid zich af of de nu voorziene bedragen wel voldoende zijn, bij voorbeeld voor de sportfunctionarissen in erkende sportcentra. Het lid ziet liefst hier de noodzakelijke bedragen ingeschreven en meent dat men toch voldoende op voorhand en precies de toelagen uit het Sportfonds kan ramen.

Wat de centra van BLOSO betreft meent het lid dat men moet decentraliseren : er zijn meer regionaal bemande bestuursorganen nodig.

De verslaggever stipt in dit verband aan dat BLOSO bepaalde initiatieven neemt met jeugdaccommodatie. Welk beleid wordt hier eigenlijk gevolgd ? In hoever worden plaatselijke besturen bij deze initiatieven betrokken ? Vindt de Minister dit laatste niet dringend nodig ?

De Gemeenschapsminister deelt mee dat er onderhandelingen zijn gestart met het stadsbestuur van een gemeente, met het doel een sportcentrum over te nemen.

De Gemeenschapsminister vindt dat plaatselijke besturen bij de sportinvesteringen mogen worden betrokken (en daarbij zijn allerlei formules mogelijk) maar er komen daar allerlei problemen bij kijken zoals de personeelsproblemen, de medevertegenwoordiging in de bestuursraad en dergelijke meer.

Een lid maakt zich ook zorgen over de toepassing van het decreet van de niet-betaalde sportbeoefenaar met name over de werking van de verzoeningscommissie in verband met mogelijke transferten.

Wanneer er conflicten tussen clubs en hun sportbeoefenaars ontstaan dan dient een instantie zoals de verzoeningscommissie in de eerste plaats om te verzoenen, want, aldus het lid, er moet een evenwicht zijn tussen vrijheid en engagement. De verzoeningscommissie gaat echter volgens het lid zijn bevoegdheden te buiten door scheidsrechtelijke beslissingen te nemen en uitspraken te doen.

Kan er een gesprek in deze Commissie met de verantwoordelijken van het beleid van de verzoeningscommissie hierover worden gevoerd ?

Het lid verheugt zich over de goede aanzet die deze commissie had genomen in verband met de behandeling van de decreten met betrekking tot de sport. Door allerlei omstandigheden is er thans desbetreffend een vertraging van de Commissiewerkzaamheden en het lid vraagt zich af of de in bespreking zijnde voorstellen van decreet zohaat mogelijk zouden worden afgehandeld.

Hetzelfde lid heeft nog een vraag over het ontwerp van statuut van het personeel van BLOSO met name in verband met het bijzondere ambt van inspecteur. Het lid meent dat de beambten van niveau 1 (universitair niveau) licentiaten in de lichamelijke opvoeding dienen te zijn.

Op deze reeks vragen en opmerkingen antwoordt de Gemeenschapsminister in verband met het gevaar van eventuele tekorten in verband met de toelagen van de landelijk georganiseerde sportverenigingen dat er uiteraard steeds nieuwe aanvragen tot erkenning toekomen. De Gemeenschapsminister tracht een inspanning te doen om sommige verenigingen, die que activiteit verwant zijn, te laten fusioneren.

Verder wordt getracht besparingen te realiseren via bezuinigingen op de verzekeringsdossiers.

De uitbetalingen van de werkingskosten gebeurden in 1983 voor 87 % en in 1984 voor 100 %.

De Gemeenschapsminister tracht voor 1985 te komen tot een niveau tussen 85 % en 90 %.

Wat de verzoeningscommissie betreft voor de transferten, stelt de Gemeenschapsminister een bespreking voor met de voorzitter van de desbetreffende Commissie.

Het statuut van de beambten van BLOSO behoort niet tot de bevoegdheid van de Gemeenschapsminister. Er is een advies van de Raad van State gevraagd dat echter nog niet is ingekomen.

Op vraag van een lid waarom en waarvoor er 15 miljoen meer is voorzien dan in 1984, voor de uitvoering van het decreet van de landelijk georganiseerde sportverenigingen antwoordt de Gemeenschapsminister dat dit voornamelijk is voorzien voor de aanstelling van bijkomende personeelsleden in een 15-tal landelijke bonden.

Een lid wil meer informatie over eventuele plannen in verband met de aanleg van een jachthaven te Knokke, onder meer met betrekking tot de plaats van inplanting, de stand van zaken van de planning en de eventuele uitvoering.

Op deze laatste vraag antwoordt de Gemeenschapsminister dat er geen plannen door of in opdracht van de Executieve zijn opgesteld. Wel zou de minister van openbare werken hierover beloften hebben gedaan.

Op vraag van een lid antwoordt de Gemeenschapsminister dat het project „het huis van de Sport” te Brussel, werd geschrapt door het hakbijlcomité.

De heer A. Diegenant dient vervolgens een amendement in dat ertoe strekt bij Titel 1 (Lopende uitgaven), Sectie 52, Lichamelijke Opvoeding, Sport en Openluchtlevens, (Hoofdstuk III – Inkomensoverdrachten aan andere sectoren) een nieuw artikel in te voegen dat luidt als volgt : „Artikel 33.14.02 – Toelage aan de Vlaamse Interfederatie voor de Representatieve Turnsport (pro memorie)“.

De indiener verantwoordt zijn amendement als volgt : Tijdens de vergadering van de Commissie voor culturele aangelegenheden en pedagogische en didactische vorming d.d. 12 juni 1984, sprake deze Commissie zich, samen met de Minister, unaniem uit ten gunste van de spoedige oprichting van deze Interfederatie, die de bevordering van de representatieve turnsport in Vlaanderen alsmede de samenwerking en de gelijkberechtiging van alle Vlaamse turners, turnsters en begeleiders, tot doel heeft.

Hij subamendeert dit amendement bovendien door de term „pro memorie” te vervangen door de woorden „O.l miljoen”. Deze som moet in mindering worden gebracht van artikel 12.02.02 van dezelfde sectie.

De Gemeenschapsminister meent dat dit laatste een verschuiving in de begroting meebrengt en kan dit niet aanvaarden.

Hierop trekt de indiener zijn subamendement in maar wenst toch zijn oorspronkelijk amendement aan te houden.

De Gemeenschapsminister repliceert hierop dat er voorlopig geen uitzicht is op de oprichting van een interfederale turnbond en derhalve is een begrotingspost voorzien niet zinvol.

Wel belooft hij aan het lid dat dit punt op de evaluatie van de begroting in februari 1985 aan bod zal kunnen komen en dit met het oog op de begroting van 1986.

Hierop trekt de indiener zijn amendement in, er vast op rekenend dat deze problematiek in deze Commissie verder kan worden besproken.

Vervolgens dient de heer A. Diegenant nog een amendement in bij Titel II (Kapitaaluitgaven) ertoe strekkend een nieuw hoofdstuk V in te voegen, luidend als volgt : „Hoofdstuk V – vermogensoverdrachten aan andere sectoren, vermogensoverdrachten aan gezinnen – Artikel 5 1 .01.02 – Toelagen aan verenigingen zonder winstoogmerk voor de aankoop, nieuwbouw of vernieuwbouw van sportinfrastructuur – pro memorie”.

De indiener verantwoordt zijn amendement als volgt : Zoals reeds bij voorbeeld in de sectoren jeugd, toerisme, gezinsaanlegenheden, ruimtelijke ordening en landinrichting, middenstandsopleiding en bibliotheekwerk het geval is, past het ook ten aanzien van de sportverenigingen zonder winstoogmerk een gelijkaardig beleid te voeren.

In afwachting dat spoedig een regeling voor deze betoelaging van particulier infrastructuur wordt uitgewerkt, bij Executievebesluit of bij decreet, past het nu reeds een begrotingsartikel te voorzien.

De groei van de actieve sportbeoefening door alle lagen van de bevolking vergt immers bijkomende, niet concurrentiële, infrastructuur van beperkte omvang. De inbreng van de particuliere sector in dit domein van het openbaar nut dient gestimuleerd.

Deze betoelagingsmogelijkheid bestaat reeds in de Franstalige- en Duitstalige Gemeenschap van ons land.

Ook voor dit amendement vraagt de Gemeenschapsminis-

ter dat de indiener het zou terugtrekken, erbij de uitdrukkelijke belofte makend dat ook dit probleem op de evaluatie van februari eerstkomend zal worden behandeld. De indiener trekt na deze verklaring zijn amendement in.

Sectie 60 : Samenlevingsopbouw

Belangrijke uitgangspunten voor het beleid inzake samenlevingsopbouw in het begrotingsjaar 1985 zijn

1. De herstructurering van de sector gaat verder volgens de uitgangspunten reeds uiteengezet tijdens de bespreking van de begroting 1984.

Er zijn reeds volgende Riso's naast de Viboso, **namelijk Riso** grootstad Antwerpen, Riso Brussel en een stichting in december van Riso Limburg en Riso West-Vlaanderen,

Gesprekken worden gevoerd in Oost-Vlaanderen alsmede in Vlaams Brabant.

Er werd gestart met deze Riso's, waar de grootste **concentratie** van instellingen en projecten aanwezig is.

2. de bestaande initiatieven die in 1984 goedgekeurde projecten realiseren zullen ook in 1985 hun subsidies behouden hetzij rechtstreeks hetzij via de Riso-structurering.

3. Wanneer er duidelijk zicht op de situatie van de erkende Riso's zal zijn zal de begroting bij **bijblad** worden herschikt. Met andere woorden indien de initiatieven binnen het territorium van een erkende **Riso** hun eigen personeel wensen te behouden zal art. 33.01.02 worden aangepast.

Inderdaad is bij de berekening uitgegaan van een bijna maximale uitbouw van de verschillende Riso's. De ingediende begrotingen van de organisaties en initiatieven zal hierop een beter zicht geven.

4. De Hoge Raad voor de Samenlevingsopbouw is bezig met een voorstel van decreet op de S.O. In 1985 zal dan ook een ontwerp van decreet aan de Vlaamse Raad kunnen worden voorgelegd.

Een lid merkt op dat men in deze sector werkt aan een herstructurering naar de provincies toe (PRISO's).

In de wetenschap dat er een algemeen tekort aan middelen is voor projecten, vraagt het lid of het gevaar niet bestaat dat er bij verschuivingen van middelen, deze nieuwe projecten het eerste slachtoffer zullen zijn. Zal men verder bij het beleid met hogergenoemde optil zijnde herstructureringen rekening houden ?

De Gemeenschapsminister antwoordt bevestigend op die laatste vraag en verzekert dat er niet zal geraakt worden aan de diverse voorziene kredieten.

Sectie 78 : Monumentenzorg

Een lid wil weten welk krediet voor het tijdschrift Landschappen en Monumenten is uitgetrokken en hoeveel de Gemeenschap daarin bijdraagt.

De Gemeenschapsminister verwijst hiervoor naar titel IV (blz. 241 van Stuk 8 (1984-1985) – Nr. 21 -bijlage 1). Op deze titel is een begrotingsfonds voorzien waarop het drukken van deze tijdschriften wordt betaald en alwaar ook op gelden, voortkomend van de publiciteit en abonnementsgelden worden gestort.

Wegens de klasrijke voorstelling naar vorm en inhoud werd bereikt dat dit tijdschrift zelfbedruipend is geworden.

Een lid stelt vast dat deze sectie zeer stiefmoederlijk is behandeld (voor titel I is er een daling van ongeveer 49 %, voor titel II een daling van 57 %).

Verder stelt hij een vraag of de reeks „inventaris van het bouwkundig erfgoed” nog wordt verdergezet.

De Gemeenschapsminister verstrekt hierover de volgende informatie : deze inventarissen werden met een frequentie van ongeveer 1 per jaar volledig opgemaakt en ontworpen door een speciale groep medewerkers uit de dienst.

Eertijds werd van verschillende uitgevers gevraagd op eigen risico de uitgave te verzorgen.

Alleen een uitgeverij uit Gent was hiertoe bereid gevonden.

Een afname van 200 boeken wordt door de Administratie gedaan dienstig als relatiegeschenk bij de voorstelling of later, als uitwisselingsmogelijkheid met publikaties uit het buitenland enzovoort.

De afname gebeurt via titel I – Sectie 78 – Art. 12.02.02.

In 1982, 1983 en 1984 werden respectievelijk de inventarissen van Veurne, Mechelen en Gent uitgegeven. Het deel over Antwerpen is in ontwerp.

Sectie 95 : Dotaties NCC

Nederlandse Commissie voor de Cultuur van de Brusselse Agglomeratie (NCC)

– Op verzoek van de commissie was bij de bespreking van de NCC-problematiek eveneens de Voorzitter van de Nederlandse Commissie voor de cultuur van de Brusselse Agglomeratie aanwezig. Hij was vergezeld van een ambtenaar van deze instelling.

– Vooreerst wijst de Gemeenschapsminister erop dat :

a) de begroting van de NCC nog niet is goedgekeurd. Het is dus de ontwerp-begroting 1985 die door de NCC in openbare zitting op 28 november 1984 werd goedgekeurd, die hier wordt voorgelegd. Met andere woorden over deze begroting kan door de voogdijoverheid nog geen uitspraak worden gedaan ;

b) technisch wordt de NCC-begroting zoals een gemeentebegroting opgesteld.

– Vervolgens geeft de Gemeenschapsminister volgende inleidende uiteenzetting :

1. In deze begroting stemmen de voor 1985 ingeschreven dotaties overeen met deze ingeschreven in het ontwerp van decreet houdende begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1985, met name in Titel I onder Sectie 95 : 206,0 miljoen frank en in Titel II eveneens onder Sectie 95 : 40,0 miljoen frank.

2. De begroting vertoont echter een onevenwicht op de lopende uitgaven van 34,6 miljoen frank (cf. Stuk 8 (1984-1985) – Nr. 1 - Bijlage 4).

3. Zoals in 1984 kan de Gemeenschapsminister, met zijn collega, bevoegd voor onderwijs, hierover nog geen uitspraak doen ; de ontwerp-begroting werd dus – in huidige vorm – door de voogdijoverheid nog niet goedgekeurd.

4. In uitvoering van een beslissing van de Vlaamse Executieve van eind oktober 1984 – waarbij voor 1984 een bijkrediet van 11,0 miljoen voor de NCC op Titel 1 werd voorzien – is een grondig onderzoek aan de gang betreffende de uitvoering van de begrotingen van de NCC van de laatste jaren (vanaf 1981) en meer bepaald een preciese analyse van de aanwending van de begrotingskredieten.

De resultaten hiervan zullen voor onderzoek voorgelegd worden aan de Werkgroep Begroting en Financiën ; de NCC zal op deze vergadering uitgenodigd en gehoord worden ; daarna zullen de conclusies voorgelegd worden aan de Vlaamse Executieve.

Vermoedelijk zal dit alles gebeuren vóór half-januari 1985.

Vanzelfsprekend zal de Vlaamse Raad en meer bepaald de Voorzitter en de leden van deze Commissie over het resultaat van deze analyse ingelicht worden.

De Voorzitter van de NCC meent dan op zijn beurt vooreerst te mogen stellen :

1. de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voorziet slechts in een dotatie van 206 miljoen frank en de Vlaamse Raad moet zich geenszins uitspreken over de inhoud van de NCC-begroting.

2. De Gemeenschapsminister heeft aan de leden van de Vlaamse Raad een zeer interessante nota overgezonden met als titel „Uitnodiging tot een grondig debat over het Cultuurbeleid te Brussel”. Hij acht het wenselijk dat over deze nota in openbare vergadering van de Vlaamse Raad een speciaal debat zou plaatsgrijpen.

3. hij suggereert dat in de schoot van deze Commissie ten gepasten tijde een hoorzitting zou worden georganiseerd over het cultuurbeleid te Brussel. Naar zijn gevoelens zouden op deze hoorzitting eveneens de beleidsverantwoordelijken van de NCC moeten worden gehoord. In dit verband voegt hij er nog aan toe dat de bespreking van het cultuurbeleid te Brussel ruimer uitvalt dan de bespreking van de NCC of haar begroting.

2) Daarenboven is er op Titel II – Kaitaaluitgaven nog een dotatie van 40 miljoen frank voorzien.

3) op Titel 1 – Lopende uitgaven is er een tekort van 31,9 miljoen frank ; op Titel II heeft men echter een batig saldo van 83 miljoen frank.

Nog in verband met Titel II – Kapitaaluitgaven verwijst de Voorzitter van de NCC erop dat deze dotatie van 40 miljoen frank een welbepaalde bestemming heeft, met name is zij bestemd voor de voortzetting van het kinderdagverblijfplan voor Brussel-Hoofdstad. Dit plan dateert reeds van 1971 en was de politieke compensatie voor het opnieuw invoeren van de zogenaamde vrijheid van het gezinshoofd. Hij herinnert eraan dat ter zake de NCC reeds in 1973 een eenmalige dotatie van 420 miljoen frank kreeg. Tevens wijst hij er nog op dat in 1972 Brussel-Hoofdstad slechts 4 Nederlandstalige voorschoolse instellingen telde en er thans 90 voorschoolse instellingen zijn die samen ongeveer 2.500 kinderen opvangen. Vervolgens deelt hij nog mede dat de toenmalige Executieve die destijds de op Titel II ingeschreven bijkomende dotatie toekende, deze ook over verscheidene jaren spreidde ; de laatste uitkering zal in 1986 plaatsgrijpen.

Tenslotte stelt hij duidelijk dat deze kredieten uitsluitend kunnen worden aangewend voor de aankoop van gronden en de oprichting of de herinrichting van kinderdagverblijven binnen Brussel-Hoofdstad.

Een lid stelt dan concreet de vraag of het de bedoeling is dat het structureel tekort in 1985 opnieuw via bijkredieten zal worden opgevangen.

De Gemeenschapsminister antwoordt hierop dat in het verleden men deze problematiek telkenmale heeft trachten op te lossen via gesprekken met de NCC zelf. De vraag die nu onmiddellijk rijst is dan ook deze naar het onderzoek of het tekort al dan niet kan worden verminderd, met andere woorden men zal onderzoeken hoe dit tekort van 3 1,9 miljoen frank kan worden ingedijkt. In dit verband herinnert hij er nog aan dat in 1984 het oorspronkelijk tekort van 19 miljoen frank op 11 miljoen frank werd gebracht. Hij besluit met de hoop uit te drukken dat voor 1985 echter geen bijkredieten zullen nodig blijken.

Vervolgens gaat de Voorzitter van de NCC dieper in op haar begroting 1985.

1) het structureel tekort bedraagt 31,9 miljoen frank (zie Stuk 8 (1984-1985) - Nr. 1 - Bijlage 4), samenvattende tabel.

2) buiten de dotatie van 206 miljoen frank beschikt de NCC over andere inkomsten ten belope van 51,9 miljoen frank, op basis van zaken betaald door gebruikers of via de subsidiëring van andere overheden die naar de N.C.C. toevloeien. Bij voorbeeld uitlenen van materiaal, bijdragen van de ouders voor de NCC-speelpleinen, terugbetaling op basis van het decreet van staffunctionarissen in culturele centra, terugbetalingen hoofdzakelijk weddetoelagen - voor de hoofdstedelijke bibliotheek Brussel, bijdragen van de ouders die hun kinderen toevertrouwen aan NCC-kinderopvangverblijven.

3) voor het begrotingsjaar 1984 werd op het bijblad 11 miljoen frank voorzien ten einde het structureel tekort van dat jaar op te vragen.

4) hij besluit met te stellen dat

a) de dotatie nu 3 miljoen frank lager ligt dan in 1984

b) voor de NCC de toestand onhoudbaar is als de dotatie blijft dalen en de werkingskosten (bij voorbeeld posttarieven, telefoonkosten, olieprijzen, en dergelijke) blijven stijgen. Het is dan ook normaal dat het structureel tekort steeg tot 31,9 miljoen frank.

5) ten slotte voegt hij eraan toe dat voor Brussel de vergelijking met de Franse Gemeenschap in het algemeen en met de Franse Commissie voor de Cultuur van de Brusselse Agglomeratie niet altijd opgaat. In de Brusselse agglomeratie ligt op cultureel vlak de concurrentie voor de Vlamingen zeer moeilijk (bij voorbeeld talrijke gemeentebesturen leveren overwegend Franstalige bijdragen op cultureel gebied).

De Gemeenschapsminister antwoordt hierop dat

1) de begroting 1985 in een verhoging van 8 miljoen frank voorziet ten overstaan van de oorspronkelijke begroting van 1984. Hij legt er de nadruk op dat men zijn inziens de oorspronkelijke begroting 1984 met de oorspronkelijke begroting 1985 moet vergelijken. Een vergelijking met een aangepaste begroting 1984 is terzake irrelevant.

Een lid wijst dan op het belang van een Vlaamse culturele aanwezigheid te Brussel. Hij meent dat de NCC er het eerste werkinstrument moet voor zijn. Prioriteit moet worden gegeven aan de beveiliging en het verzekeren van de Vlaamse aanwezigheid te Brussel.

Hij voegt er aan toe dat alleszins de NCC begroting waarachtig is, in die zin dat perfect rekening werd gehouden met het op de dotatie ingeschreven bedrag.

Hij besluit met te stellen dat hij hoopt dat het tekort van 31,9 miljoen frank via overleg kan worden opgevangen. Zo nodig, moeten bijkredieten echter mogelijk blijven.

De Gemeenschapsminister meent dat voor Brussel-Hoofdstad voldoende kredieten werden uitgetrokken. Het bewijs van deze instelling houdt achter verband met de bespreking van bovenvermelde nota „Uitnodiging tot een grondig debat over het Cultuurbeleid te Brussel” en met Titel II van deze begroting. Het volstaat hier te wijzen op de belangrijke investering die voor de „Ancienne Belgique” wordt gedaan.

Wat meer bepaald de grond van de NCC-begroting betreft, wijst de Gemeenschapsminister erop dat de post „Algemene Administratie” vergeleken met de rekening 1983 met 25 % is gestegen. Hij stelt dan ook de vraag of hier werkelijk niet kan worden bespaard.

De Voorzitter van de N.C.C. repliceert hierop als volgt :

1) de vergelijking tussen aangewende kredieten (rekening 1983) en de begroting 1985 gaat niet op ;

2) de belangrijkste post slaat uiteraard op het loon van het personeel. In dit verband wijst hij erop dat sinds 1981 geen bijkomend personeel meer werd aangeworven ; de substantiële verhoging van de kosten voor administratie houdt echter verband met de personeelsstructuur en met interne personeelsverschuivingen.

Daarenboven werd bij het opstellen van de begroting slechts rekening gehouden met een inflatievoet van 5 %.

Een ander lid is dan de mening toegedaan dat de voogdijoverheid zich consequent moet gedragen en haar recht van toezicht op de NCC moet uitoefenen. Nu voor de Vlamingen de dynamiek eindelijk stijgend is, mag het echter de bedoeling niet zijn dat Vlaams elan af te remmen.

De Gemeenschapsminister antwoordt hierop dat het als voogdijoverheid zijn taak is de begroting van de NCC zo goed mogelijk in evenwicht te houden en op het budgettaire-technisch vlak naar een orthodoxe begroting moet worden gestreefd.

Een ander lid stelt dan de vraag of de NCC ook bevoegd is inzake migrantenbeleid of haar geroepen voelt iets aan het migrantenprobleem te doen.

De Voorzitter van de N.C.C. antwoordt dat in se het migrantenbeleid een persoonsgebonden en geen culturele onderwijssaangelegenheid is, maar het migrantenprobleem te Brussel zobelangrijk is dat onder meer onder de rubriek Volksontwikkeling toelagen voor initiatieven rond de migrantenproblematiek zijn ingeschreven.

Nog een ander lid meent er dan te moeten op wijzen dat inzake Brussel-Hoofdstad de Vlaamse Raad principieel twee functies heeft te vervullen :

- 1) het verrichten van decreetgevend werk
- 2) de controle op de uitvoerende macht.

In dit verband ziet hij twee moeilijkheden :

1) de Vlaamse Raad delegeert haar macht aan de NCC, een grondwettelijke instelling waarvan de leden bij getrapte verkiezingen werden verkozen.

2) de controle op de NCC-begroting valt moeilijk uit. Waarom werd de NCC-begroting niet vroeger ingediend en waarom is er eveneens geen verantwoordingsprogramma toegevoegd ?

Vervolgens verklaart dit lid nog problemen te hebben bij het scheiden tussen wat binnen Brussel-Hoofdstad rechtstreeks door de Vlaamse Gemeenschap wordt betaald en wat via de NCC-begroting wordt toegekend (bij voorbeeld bibliotheek-sector). Ten gevolge hiervan is het dan ook moeilijk om voorstellen te formuleren om beter of anders te accentueren.

De Gemeenschapsminister antwoordt dat de culturele sector binnen het departement van de Vlaamse Gemeenschap niet tegenover de NCC mag worden geplaatst, maar eventuele accentverschuivingen in samenwerking tussen beide moeten geschieden. De behandeling van boven meer vermelde nota inzake Cultuurbeleid te Brussel is trouwens het instrument bij uitstek om tot accentverschuivingen over te gaan.

Ten slotte stelt hetzelfde lid nog volgende vragen tot de Voorzitter van de NCC

a) hoe geschiedt de controle op de beslissingen van de NCC ?

b) waarom werd de NCC-begroting relatief laattijdig ingediend ?

c) waarom werd naar de vorm de NCC-begroting niet op dezelfde wijze ingediend als de begroting van de Vlaamse Gemeenschap zelf ?

d) waarom is er voor de beleids- of beheersorganen geen pluralistische samenstelling voorzien ?

e) hoe staat men tegenover het nieuw fenomeen van de verfransing van de Nederlandstalige Brusselse scholen ?

f) waarom is er bij de begroting geen toelichting voorzien.

De Voorzitter van de NCC antwoordt hierop het volgende :

a) op de uitvoering van de beslissingen van de NCC bestaat een dubbele controle :

1. elke beslissing, al dan niet financieel, wordt overgezonden aan de voogdijoverheid die 40 dagen heeft om hierover te statueren ;

2. wat de controle op de aanwending van de middelen of toelage betreft, is het duidelijk dat voor de NCC-toelagen de controle door de NCC zelf geschiedt. Uiteraard worden door de Vlaamse Gemeenschap rechtstreeks toegekende toelagen door dit departement zelf gecontroleerd.

b) het laattijdig indienen van de NCC-begroting is het gevolg van het feit dat de NCC haar begroting een tweede maal heeft moeten stemmen ;

c) de NCC is een ondergeschikt bestuur. De voorstelling van haar begroting werd bij koninklijk besluit vastgelegd. Het algemeen reglement op de gemeentelijke comptabiliteit is op haar van toepassing ;

d) conform het zogenaamde decreet – Van Elewijck van 25 juli 1974 is een pluralistische samenstelling van de werkgroepen van de NCC verzekerd. Het decreet wordt in praktijk eveneens toegepast.

e) de positieve evolutie voor de Nederlandstaligen in de Brusselse scholen is een merkwaardig fenomeen. Het wordt best grondig onderzocht naar aanleiding van de nota van Gemeenschapsminister K. Poma inzake het cultuurbeleid te Brussel ;

f) de toelichting bij de begroting kan uiteraard alleen post factum geschieden ;

Ten slotte stelt de Voorzitter van de N.C.C. de vraag of het.

probleem van het eeuwig uitstellen van de agglomeratieraadsverkiezingen te Brussel en a fortiori van een nieuwe samenstelling van de NCC samen niet moeten worden onderzocht.

Misschien zijn alleszins de voor 1985 voorziene wetgevende verkiezingen een ideale gelegenheid om ook voor de agglomeratieraad tot verkiezingen over te gaan.

C. STEMMINGEN

De Commissie stemt over de secties, vermits er bij verschillende van die secties amendementen zijn ingediend.

De stemming gaat tegelijkertijd over Titel 1 (lopende uitgaven), Titel II (kapitaaluitgaven) en Titel IV (afzonderlijke sectie) tenzij anders vermeld.

De Gemeenschapsminister dient, met het akkoord van de Vlaamse Executieve in de Titel II, kapitaaluitgaven, een aantal amendementen in, die ertoe strekken bij de sector toerisme 61 miljoen toe te voegen. Dit bedrag wordt afgenomen van de secties 39 (jeugdvorming), 40 (volksontwikkeling), 41 (bibliotheken), 48 (musea), 52 (sport) en 78 (monumentenzorg) (Stuk 8 (1984-1985) – Nr. 7).

Het betreft hier een complete nul-operatie die noodzakelijk is om de sector toerisme voldoende middelen te verstrekken. De details van de verschuivingen zullen bij de stemmingen van de secties worden vermeld en behandeld.

Sectie 12 : Kabinetsuitgaven

Deze sectie wordt aangenomen met 10 stemmen en 1 onthouding.

Sectie 24 : Wetenschappelijk onderzoek

Bij deze sectie werd door de heer J. Van Elewijck c.s. bij de bespreking van de sectie (zie hoger) een amendement ingediend.

Het amendement strekt ertoe de titel van artikel 33.04.02 te vervangen door wat volgt : „Toelage aan de VLIR voor een wetenschappelijke doorlichting van het huidige Cultuurbeleid”.

De Gemeenschapsminister vraagt aan de Commissie het amendement te verwerpen. Wel kan bij de eerste evaluatie van de begroting in februari 1985 worden bekeken wat er zou kunnen gebeuren in verband met de VLIR.

Het amendement wordt verworpen met 3 stemmen voor en 8 tegen.

De sectie 24 wordt aangenomen met 8 stemmen voor, 1 tegen en 2 onthoudingen.

Sectie 30 : Algemeen onderwijs

Deze sectie wordt aangenomen met 10 stemmen voor en 1 tegen.

Sectie 33 : Visserijscholen, Zeewezen en binnenvaart

Deze sectie wordt aangenomen met 10 stemmen en 1 tegen.

Sectie 35 : Landbouwscholing

Deze sectie wordt eveneens aangenomen met 10 stemmen en 1 tegen.

Sectie 36 : Leergangen sociale promotie

Ook deze sectie wordt aangenomen met 10 stemmen voor en 1 tegen.

Sectie 37 : Middenstandsopleiding

Deze sectie wordt aangenomen met 10 stemmen en 1 tegen.

Sectie 38 : Beroepsopleiding en sociale promotie
van werknemers

Deze sectie wordt aangenomen met 10 stemmen bij 1 tegen.

Sectie 39 : Jeugdvorming

Zoals hoger aangekondigd en gemotiveerd wordt hier een amendement door de Executieve ingediend ertoe strekkend in de Tabel bij Titel II, Sectie 39, artikel 63.06.02 (uitrusting van speelpleinen⁷ het krediet van 13 miljoen frank te verminderen met 3 miljoen frank. Dit bedrag wordt overgebracht naar Titel II, Sectie 49, artikel 51.11.02 (tussenkost van de Gemeenschap in het raam van de reglementering betreffende het verlenen van subsidies voor de bevordering van het sociaal toerisme voor loonarbeiders).

Het amendement wordt aangenomen met 8 stemmen bij 3 onthoudingen.

De sectie 39 wordt aangenomen met 10 stemmen voor en 1 tegen.

Sectie 40 : Volksontwikkeling

Ook hier wordt door de Executieve voorgesteld om in Titel II, kapitaaluitgaven, het krediet voorzien in artikel 63.01.02 (bouw en aankoop van onroerende goederen met culturele bestemming) te verminderen met 10 miljoen frank en voor artikel 71.01.02 (aankoop van terreinen en gebouwen, **geschiedmaking** of constructie van gebouwen met culturele bestemming) een vermindering van 15 miljoen frank te voorzien.

Deze beide kredieten (25 miljoen frank) worden eveneens overgebracht naar de Sectie 49 (toerisme) artikel 51.11.02 (tussenkost van de Gemeenschap in het raam van de reglementering betreffende het verlenen van subsidies voor de bevordering van het sociaal toerisme voor loonarbeiders).

Er wordt opgemerkt dat artikel 71.01.02 dient te worden verminderd tot **168,6** miljoen frank en niet tot **168,9** miljoen frank zoals foutief vermeld in stuk 8 (1984-1985) – Nr. 7, blz. 6).

Het amendement wordt aangenomen met 8 stemmen bij 3 onthoudingen.

De Sectie 40 (Volksontwikkeling) wordt aangenomen met 10 stemmen voor en 1 stem tegen.

Sectie 41 : Openbaar bibliotheekwerk

Bij deze sectie werd door de Executieve een amendement ingediend bij Hoofdstuk VI (Vermogensoverdrachten binnen de sector overheid. Vermogensoverdrachten aan provincies, gemeenten en daarmee gelijkgestelde lichamen) met name bij artikel 63.04.02 – toelagen voor de aankoop en de nieuwbouw van onroerende goederen voor de inrichting van openbare bibliotheken (decreet 19 juni 1978). Het vastleggingskrediet van 50,0 miljoen frank, zoals opgenomen in het ontwerp van decreet houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1985, wordt verminderd met 10,0 miljoen frank tot 40,0 miljoen frank.

Verantwoording

Het nieuw ingeschreven krediet wordt als toereikend beschouwd. Krediettransfert naar Sectie 49, artikel 5 1.11.02.

Het amendement wordt aangenomen met 8 stemmen bij 3 onthoudingen.

Deze Sectie wordt aangenomen met 10 stemmen voor en 1 tegen.

Sectie 46 : Letteren en dramatische kunsten

Deze sectie wordt aangenomen met 10 stemmen voor en 1 stem tegen.

Sectie 47 : Muziek en lyrische kunsten

Bij deze sectie werd een amendement ingediend door mevrouw L. Detiège (Stuk 8 (1984-1985) – Nr. 1) dat ertoe strekt bij artikel 43.2 1.02 (toelage aan de Opera voor Vlaanderen) het niet-gesplitste krediet „200,0 miljoen frank” te brengen op „280,0 miljoen frank” (Verhoging met 80,0 miljoen frank).

Het lid verantwoordt haar amendement als volgt : „Teneinde aan de statutaire verplichtingen van de intercommunale tegemoet te komen, zou het voor de Gemeenschap bij te passen saldo op 280 miljoen frank dienen gebracht te worden. Bij gebrek aan een duidelijke beleidslijn ter zake, dient gevreesd dat een onvoldoende financiering van de Opera van Vlaanderen de huidige instelling zelf zal bedreigen.

De Gemeenschapsminister wijst dit amendement af, ter zake de laatste beslissing van de Vlaamse Executieve citerend. Het ingeschreven krediet van 200 miljoen frank beantwoordt aan de statuten en komt overeen met het door de Inspectie van Financiën geadviseerde krediet.

Het amendement wordt verworpen met 10 stemmen tegen en 1 stem voor.

De sectie 47 (Muziek en lyrische kunsten) wordt aangenomen met 10 stemmen voor en 1 tegen.

Sectie 48 : Beeldende kunst en musea

Namens de Executieve wordt door de Gemeenschapsminister voorgesteld in titel II van deze sectie, het krediet voorzien op artikel 71 .01.02 (aankoop van terreinen en gebouwen, geschiktmaking of constructie van musea) te verminderen met 2,5 miljoen frank en dit krediet over te brengen naar Sectie 49 (toerisme), titel II, artikel 51.11.02 (Tussenkomsst van de Gemeenschap in het raam van de reglementering betreffende het

verlenen van subsidies voor de bevordering van het sociaal toerisme voor loonarbeiders).

Dit amendement wordt aangenomen met 8 stemmen bij 3 onthoudingen.

De sectie 48 (beeldende kunst en musea) wordt aangenomen met 10 stemmen en 1 tegen.

Sectie 49 : Toerisme

Voor Titel II (kapitaaluitgaven) van deze sectie wordt door de Executieve voorgesteld het krediet voorzien op artikel 5 1.11.02 (Tussenkomst van de Gemeenschap in het raam van de reglementering betreffende het verlenen van subsidies voor de bevordering van het sociaal toerisme voor loonarbeiders) te verhogen met 61 miljoen frank, kredieten die werden **ovegebracht** via de amendementen op de diverse secties (zie aldaar).

Het oorspronkelijk voorziene krediet van 43 miljoen frank, was, aldus de Gemeenschapsminister, ruim te weinig om de voorziene vastleggingen te honoreren.

Het amendement wordt aangenomen met 8 stemmen bij 3 onthoudingen.

De Sectie 49 (toerisme) wordt aangenomen met 10 stemmen voor en 1 tegen.

Sectie 52 : Lichamelijke opvoeding, Sport en Openluchtlevens

Ook hier wordt door de Executieve voorgesteld in Titel II, van de Sectie bij artikel 63.02.02 (toelagen voor de aankoop en de nieuwbouw van onroerende goederen voor sport) en bij artikel 71 .01.02 (aankoop van terreinen en gebouwen, geschiktmaking of constructie van gebouwen, oprichting van sportcentra) de voorziene kredieten telkens met 7 miljoen frank te verminderen en deze beide kredieten (14 miljoen frank) over te brengen naar Sectie 49, Titel II, artikel 5 1 .11.02 (Tussenkomst van de Gemeenschap in het raam van de reglementering betreffende het verlenen van subsidies voor de bevordering van het sociaal toerisme voor loonarbeiders).

Het amendement wordt aangenomen met 8 stemmen bij 3 onthoudingen.

De Sectie 52 (Lichamelijke Opvoeding, Sport en **Openluchtlevens**) wordt aangenomen met 10 stemmen voor en 1 tegen.

Sectie 53 : Beheer en exploitatie van de sportcentra, de jachthavens en wateroppervlakten

Deze sectie wordt aangenomen met 10 stemmen voor en 1 tegen.

Sectie 60 : Samenlevingsopbouw

Deze sectie wordt aangenomen met 10 stemmen bij 1 tegen.

Sectie 78 : Monumentenzorg

Bij deze Sectie wordt voor Tiel II, kapitaaluitgaven, door de Executieve voorgesteld om het krediet voorzien bij artikel

5 1.01.02 (herstelling van beschermd monumenten en gebouwen) met 6,5 miljoen frank te verminderen en dit krediet te transfereren naar Titel II, Sectie 49, artikel 5 1.11.02 (Tussenkomen van de Gemeenschap in het raam van de reglementering betreffende het verlenen van subsidies voor de bevordering van het sociaal toerisme voor loonarbeiders).

Het amendement wordt aangenomen met 8 stemmen bij 3 onthoudingen.

De sectie 78 wordt aangenomen met 8 stemmen voor, 1 stem tegen en 2 onthoudingen.

Sectie 95 : Dotaties (NCC)

Deze sectie wordt aangenomen met 10 stemmen voor en 1 stem tegen.

Tenslotte wordt het geheel van de aan de Commissie voor culturele aangelegenheden en pedagogische en didactische vorming toegewezen titels, secties en artikelen aangenomen met 10 stemmen tegen 1.

BIJLAGE 1

Informeel overzicht tewerkstelling (Cultuursector)
Begrotingsopmaak 1985

(in miljoen frank)

SECTIE	TITEL 1 – Lopende uitgaven			TITEL II – Kapitaaluitgaven			TOTAAL : Titel 1 + Titel II		
	Voltijds	Afgeleide en/of ver- delijke tewerk- stelling	Deeltijds	Voltijds	Afgeleide en/of ver- delijke tewerk- stelling	Deeltijds	Voltijds	Afgeleide en/of ver- delijke tewerk- stelling	Deeltijds
Sectie 12 : Kabinetsuitgaven van de Gemeenschapsminister van Cultuur.	80				(1)		80	(1)	
Sectie 23 : Algemene Technische Diensten					(346)			(346)	
Sectie 24 : Wetenschappelijk Onderzoek		(322)						(322)	
Sectie 33 : Visserijscholen, Zeewezen en Binnenvaart (partieel ordonn. Minister(B)	1						1		
Sectie 35 : Landbouwscholing	1.767						1.767		
Sectie 37 : Middenstandsopleiding . . .	145		3.530 d		(26)		145	(26)	3.530 d
Sectie 38 : Beroepsopleiding en sociale promotie van de werknemers	649	(32)			(288)		649	(320)	
Sectie 39 : Jeugdvorming	1.449	(47)	100 d		(96)		1.449	(143)	100 d
Sectie 40 : Volksontwikkeling	886	(100)			(394)		886	(494)	
Sectie 41 : Openbaar Bibliotheekwerk .	1.065	(49)			(101)		1.065	(150)	
Sectie 45 : Culturele films	18	(1) (1.021)*					18	(1) (1.021)*	
Sectie 46 : Letteren en dramatische kunsten	1.035 + 549 auteurs	(1)	20 d				1.035 + 549 auteurs	(1)	20 d
Sectie 47 : Muziek en lyrische kunsten	530	(15)	276 d				530	(15)	276 d
Sectie 48 : Beeldende kunsten en musea	35	(34) (1.529)*			(142)	200 d	35	(176) (1.529)*	200 d
Sectie 49 : Toerisme	80	(3) (65.021)*			(233)		80	(236) (65.021)*	
Sectie 52 : Lichamelijke Opvoeding, Sport en Openluchtlevens	218	(26) (2.647)*	60 d		(339)		218	(365) (2.647)*	60 d
Sectie 53 : Beheer en exploitatie van de sportcentra en de jachthavens en de wateroppervlakken	7				(3)		7	(3)	
Sectie 60 : Samenlevingsopbouw	161						161		
Sectie 78 : Monumentenzorg	20	(2)			(272)		20	(274)	
Sectie 95 : Dotaties	125						125		
Sectie 96 : Instellingen van Openbaar Nut	2.904						2.904		
	11.175	(632) (70.218)*	3.986 d		(2.241)	200 d	11.175	(2.873) (70.218)*	4.186 d

N.B. :

() = afgeleide en/of vermoede tewerkstelling ;

Sleutel in Titel 1 : elke schijf van 500.000 frank krediet (1984) = (1) arbeidsplaats ;

Sleutel in Titel II : elke schijf van 750.000 frank V.K. (LP.) = 1985 = (1) arbeidsplaats ;

desvoorkomend op N.G.K. 1985.

() * = globaal afgeleid of vermoed aantal ; zie Ministerieel antwoord op parlementaire vraag J. Valkeniers Nr. 148 van 11 maart 1983.

BIJLAGE II

Betreft : Artikel 63.06, 71.01 en 71.02, Sectie 39 – Jeugdvorming.
 Projecten uitgevoerd in 1984 :

Art. 63.06 – Toelagen voor uitrusting van speelpleinen (K.B. 22 februari 1974).

Aartselaar – speelplein Sportcentrum	432.000
Kortrijk – speelplein De Warande	4.670.000
Nieuwekerken – speelplein 't Mugge Boschken	1.678.000
Geel – speelplein De Boogaard	1.455.000
Hasselt – speelplein St.-Jan	1.391.000
Diepenbeek – speelplein St.-Jan	1.391.000
	10.235.000

Art. 71.01.02 – Aankoop van terreinen en gebouwen, geschiktmaking of constructie van gebouwen voor de jeugd.

Aanleg verharde speelvelden	190.287
Herzieningen oprichten zomerpaviljoen 3	945.767
Herzieningen elektrische installatie sanitair blok	66.106
Herzieningen vergader ontmoetingscomplex	227.597
Buitenverlichting naar vergadercomplex	262.121
Herziening elektrische installatie vergadercomplex	254.581
Leveringen en plaatsen van werkbak in restaurant	91.030
Werken in zaal – winkel	259.543
Onderhoudsschilderwerken Paviljoen	389.873
Leveren en plaatsen van automatische regeling van sanitairkampeerterreinen 2	85.112
Heraanleg voetbalveld	257.400
Aanleg C.V. garage	72.590
Uitvoeren grondwerken	230.467
Herziening elektrische installatie Paviljoen 3	443.797
Aanleggen kampeervuurronde	916.398
Grondwerken Paviljoen 1	74.646
Aanpassing warmwaterboiler Paviljoen 9 en 11	49.985
Installeren kabelbaan	90.892
Onderhoudscontract keuken restaurant	107.814
Aanleg verharde speelvelden (bijk. vastl.)	28.722
C.V. Paviljoen 1	66.402
Vermindering C.V. Paviljoen 1	- 3.235
Uitbaggeren vijver en ven	309.898
Afwaterings- en sterfgrachten Paviljoen 1 en 2	290.160
Aanleg van spel en sportinfrastructuur	229.020
Omvormen loods	1.489.414
Aanleg voetbalveld	680.701
Aanleg riolering en putten	1.765.940
Leveren en plaatsen van zitgroepen	235.810
Leveren en plaatsen van barbecue	98.805
Uitbouw herbergterras	777.798
Elektrische installatie zomerpaviljoen 4	1.178.035
Uitbreiding secretariaat	2.196.505
Leveren en plaatsen waarschuwborden	137.088
Leggen van ondergrondse voedingskabels	7.193.797
Elektrische installatie spelloods	352.510
Kleine onderhoudswerken	
Geldvoorschotten kleine onderhoudswerken	1.000.000
	19.811.520

Gemeentebesturen waarvoor een geldige aanvraag werd ingediend.

Naam	Provincie
Aalst	Oost-Vlaanderen
Aalter	Oost-Vlaanderen
Aarschot	Brabant
Beerse	Antwerpen
Berlaar	Antwerpen
Bertem	Brabant
Bilzen	Limburg

Naam	Provincie
Blankenberge	West-Vlaanderen
Bonheiden	Antwerpen
Bornem	Antwerpen
Borsbeek	Antwerpen
Bredene	West-Vlaanderen
Dessel	Antwerpen
Destelbergen	Oost-Vlaanderen
Diksmuide	West-Vlaanderen
Essen	Antwerpen
Evergem	Oost-Vlaanderen
Genk	Limburg
Hamont-Achel	Limburg
Hasselt	Limburg
Heist op den Berg	Antwerpen
Herentals	Antwerpen
Herk-de-Stad	limburg
Holsbeek	Brabant
Houthalen - Helchteren	Limburg
Kapellen	Antwerpen
Kontich	Antwerpen
Laakdal	Antwerpen
Leopoldsborg	Limburg
Leuven	Brabant
Lichtervelde	West-Vlaanderen
Lennik	Brabant
Lokeren	Oost-Vlaanderen
Londerzeel	Brabant
Maasmechelen	Limburg
Mechelen	Antwerpen
Meise	Brabant
Menen	West-Vlaanderen
Mol	Antwerpen
Moorslede	West-Vlaanderen
Nieuwpoort	West-Vlaanderen
Oostkamp	West-Vlaanderen
Oostrozebeke	West-Vlaanderen
Opglabbeek	Limburg
Overpelt	Limburg
Poperinge	West-Vlaanderen
Roeselare	West-Vlaanderen
Scherpenheuvel - Zichem	Brabant
Sint-Gillis-Waas	Oost-Vlaanderen
Sint-Pieters-Leeuw	Brabant
Sint-Niklaas	Oost-Vlaanderen
Stabroek	Antwerpen
S taden	West-Vlaanderen
Tielt	West-Vlaanderen
Tongeren	Limburg
Torhout	West-Vlaanderen
Waregem	West-Vlaanderen
Westerlo	Antwerpen
Wevelgem	West-Vlaanderen
Wezenbeek-Oppem	Brabant
Wielsbeke	West-Vlaanderen
Willebroek	Antwerpen
Wortegem-Petegem	Oost-Vlaanderen
Zaventem	Brabant
Zele	Oost-Vlaanderen
Zoersel	Antwerpen
Zomergem	Oost-Vlaanderen
Zonhoven	Limburg
Zottegem	Oost-Vlaanderen

Gemeentebesturen die niet beantwoorden aan de gestelde vereisten of die geen interesse hadden voor het initiatief.

Geen interesse en/of geen negatief antwoord op meerdere vragen.

Naam	Provincie
Arendonk	Antwerpen
Anzegem	West-Vlaanderen
Assenede	Oost-Vlaanderen
Beernem	West-Vlaanderen
Bekkevoort	Brabant
Bierbeek	Brabant
Boechout	Antwerpen
Bever	Brabant
Brake1	Oost-Vlaanderen
Damme	West-Vlaanderen
Deinze	Oost-Vlaanderen
Dilbeek	Brabant
Diepenbeek	Limburg
Edegem	Antwerpen
Erpe-Mere	Oost-Vlaanderen
Galmaarden	Oost-Vlaanderen
Gent	Oost-Vlaanderen
Gingelom	Limburg
Gistel	West-Vlaanderen
Gooik	Brabant
Grimbergen	Brabant
Haacht	Brabant
Halle	Brabant
Hamme	Oost-Vlaanderen
Harelbeke	West-Vlaanderen
Herzele	Oost-Vlaanderen
Herstappe	Limburg
Heuvelland	West-Vlaanderen
Hoegaarden	Brabant
Horebeke	Oost-Vlaanderen
Ichtegem	West-Vlaanderen
Ieper	West-Vlaanderen
Kapelle op den Bos	Brabant
Kasterlee	Antwerpen
Koekelberg	Brabant
Kortesseem	Limburg
Knokke-Heist	West-Vlaanderen
Kruishoutem	Oost-Vlaanderen
Lendelende	West-Vlaanderen
Lint	Antwerpen
Lochristi	Oost-Vlaanderen
Londerzeel	Brabant
Maarkedal	Oost-Vlaanderen
Machelen	Brabant
Maldegem	Oost-Vlaanderen
Moerbeke-Waas	Oost-Vlaanderen
Meerhout	Antwerpen
Nevele	Oost-Vlaanderen
Nijlen	Antwerpen
Ninove	Oost-Vlaanderen
Turnhout	Antwerpen
Olen	Antwerpen
Opwijk	Brabant
Oudenaarde	Oost-Vlaanderen
Overijse	Brabant
Putte	Antwerpen
Retie	Antwerpen
Rijkevorsel	Antwerpen
Schelle	Antwerpen
Sint-Genesius-Rode	Brabant
Sint-Lievens-Houtem	Oost-Vlaanderen
Sint-Truiden	Limburg

Naam	Provincie
Spiere Helkijn	West-Vlaanderen
Stekene	Oost-Vlaanderen
Tervuren	Brabant
Tessenderlo	Limburg
Temse	Oost-Vlaanderen
Vleteren	West-Vlaanderen
Wemmel	Brabant
Waasmunster	Oost-Vlaanderen
Zonnebeke	West-Vlaanderen
Zulte	Oost-Vlaanderen

Geen geschikt inplantingsterrein :

Naam	Provincie
Antwerpen	Antwerpen
Brugge	West-Vlaanderen
Baarle-Hertog	Antwerpenn
Dilsen	Limburg
Geel	Antwerpen
Kortrijk	West-Vlaanderen
Lo-Reninge	West-Vlaanderen
Neerpelt	Limburg
Nieuwekerke	Limburg

Geen jeugdraad :

Naam	Provincie
Affligem	Brabant
Ardooie	West-Vlaanderen
As	Limburg
Beringen	Limburg
Berlare	Oost-Vlaanderen
Boortmeerbeek	Brabant
B orgloon	Limburg
Bocholt	Limburg
Burcht	Antwerpen
Denderleeuw	Oost-Vlaanderen
De Panne	West-Vlaanderen
De Pinte	Oost-Vlaanderen
Essen	Antwerpen
Geraardsbergen	Oost-Vlaanderen
Grobbendonk	Antwerpen
Haaltert	Oost-Vlaanderen
Herk de Stad	Limburg
Herselt	Antwerpen
Hoeselt	Limburg
Houthulst	West-Vlaanderen
Hulshout	Antwerpen
Huldenberg	Brabant
Kampenhout	Brabant
Kinrooi	Limburg
Kortenbergh	Brabant
Laarne	Oost-Vlaanderen
Langemark-Poelkapelle	West-Vlaanderen
Lommel	Limburg
Lovendegem	Oost-Vlaanderen
Meeuwen-Gruitrode	Limburg
Merksplas	Antwerpen
Oud-Turnhout	Antwerpen
Pepingen	Brabant
Puurs	Antwerpen
Riemst	Limburg
Ternat	Brabant
Tienen	Brabant
Vilvoorde	Brabant
Wervik	West-Vlaanderen

Naam	Provincie
Wichelen	Oost-Vlaanderen
Wommelgem	Antwerpen
Zedelgem	West-Vlaanderen
Zwalm	West-Vlaanderen

Geen onderhoud :

Naam	Provincie
Lier	Antwerpen

Geen personeel :

Naam	Provincie
Peer	Limburg

BIJLAGE III

Lijst lopende projecten en aanvragen 1985 voor het sociaal toerisme
– Titel II – Sectie 49 – Artikel 5 1.11.02.

Gezinsvakantie	Reigersnest Koksijde	20
	Polderwind Zuienkerke	10
Natuurvriendenhuis	Berk Essen	9
	Westhinder Koksijde	6,5
	Heidebloem Waasmunster	1
Vakantievreugde	Torenhof Blekkaard De Haan	20
	Floréal Blankenberge	100
Vakantiegenoegens	Zon en Duin Middelkerke	20
	Hengelhof Houthalen	20
	Sparrenduin – eindfase De Haan	50
	Groendijk Nieuwpoort eindfase	50
	B orggraaf Genk	12
Zomerzon	Blauwe Distel De Panne eindfase	15
	Tienen – Kampeerterrein	2
	Bredene – Noordzeestrand	1
	Westende – Duinendorp	1
Centrum Jeugdtoerisme	De Kluis – St.-Joris-Weert	12
Centrum Sociaal Toerisme	Ter Helm Koksijde	12
Vlaamse Jeugdherbergcentrale	Jeugdherberg Oostende Branding	15
	Jeugdherberg Lommel	15
Volkstoerisme	Duinendorp – centrumgebouw	15
		406,5

**A.6. Verslag namens de Commissie voor Mediabeleid
uitgebracht door de heer J. Bosmans**

De Commissie voor Mediabeleid heeft op 11 december 1984 en op 8 januari 1985 een grondige bespreking gewijd aan de behandeling van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1985 meer bepaald de artikelen van de decreettabel die betrekking hebben op het mediabeleid. Naar aanleiding van het verzoek van verschillende commissieleden heeft de Gemeenschapsminister zich laten vergezellen door de Administrateur-generaal en de Voorzitter van de Raad van Beheer van de BRT.

Proceduredebat

Vooreerst geeft de Voorzitter lezing van een brief dd. 7 december 1984 uitgaande van een commissielid waarbij deze erom verzoekt bij de bespreking van de begroting 1985 van de BRT, de leden van de Vaste Commissie of van de Raad van Beheer van deze parastatale uit te nodigen.

Deze brief geeft aanleiding tot een ruime gedachtenwisseling. De meeste leden verklaren geen voorstander te zijn van het horen van de Vaste Commissie of de Raad van Beheer van de BRT. Volgende overwegingen worden door hun gehanteerd om hun visie te staven :

- het is niet opportuun dat om louter politieke redenen deze organen van de BRT zouden worden gehoord ;
- het zou van geen nut zijn en ingaan op de uitnodiging zou in feite niet meer dan een verdragingsmaneuver inhouden ;
- het is ook niet gebruikelijk dat de organen zelf van een parastatale naar aanleiding van de bespreking van de begroting worden gehoord. Voor het horen van hoge ambtenaren in aanwezigheid van de bevoegde Gemeenschapsminister verklaren zij echter geen bezwaar te hebben ;
- de hoofdbedoeling voor het houden van een eventuele hoorzitting is blijkbaar het verstrekken van documentatie en medewerking. Het is evident dat deze best door hoge ambtenaren wordt verstrekt ;
- de Commissie is een door de Vlaamse Raad gemandateerde Commissie die zelfstandig beslist ;
- er stelt zich geen politiek probleem.

Andere leden verklaren het hiermee niet eens te zijn.

Zij argumenteren hun stelling als volgt :

— de samenstelling van de Raad van Beheer van de BRT is een weerspiegeling van de samenstelling van de Vlaamse Raad en van deze Commissie. Als bijgevolg geen enkel lid van de Raad van Beheer van de BRT beslist op de suggesties van de Gemeenschapsminister in te gaan, dan stelt er zich niet alleen een technisch maar tegelijk ook een politiek probleem. Het zou dan ook logisch zijn dat ook dit politiek probleem met de leden van de Raad van Beheer van de BRT zou worden bekeken ;

— het is niet omdat hoge ambtenaren de Gemeenschapsminister mogen bijstaan dat organen van de BRT als dusdanig niet mogen worden gehoord ;

— bij eventuele kritiek van de Gemeenschapsminister op de BRT is het logisch dat een orgaan van deze instelling zou worden gehoord.

Ter stemming gelegd werd met 9 stemmen tegen 4 beslist, naar aanleiding van de bespreking van de BRT-begroting, geen hoorzitting te houden.

Vervolgens stelt de Gemeenschapsminister nog de vraag of de Commissie, naar aanleiding van de bespreking in deze Commissie van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1985, een grondig debat over het gehele mediabeleid wenst te houden dan wel of de discussie beperkt wordt tot de aan de BRT toegekende dotatie.

Na een korte gedachtenwisseling is de commissie het eens een grondige bespreking te reserveren voor volgende vergaderingen, met andere woorden de bespreking zal zich tot de BRT-begroting beperken.

A. ALGEMENE BESPREKING

Inleidende uiteenzetting van de heer K. Poma,
Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve en Gemeenschapsminister van Cultuur, bij de BRT-begroting 1985

Wat de BRT-begroting betreft, die hier aan de orde is, wijst de Gemeenschapsminister er eerst en vooral op dat de berichtgeving op de BRT zelf geen staaltje van objectiviteit was. Zo werd verklaard dat de omroep meer dan 600 miljoen frank minder kreeg dan gevraagd werd en nodig was. Het is inderdaad juist dat de BRT een dotatie-aanvraag van 5.691 miljoen frank aanvroeg.

Zoals de leden weten, zijn de voorstellen van de administratie en de diensten meestal ruim opgevat zodat een onderzoek van de bevoegde Minister en van de Begrotingsminister steeds aanleiding geeft tot schrappingen of verminderingen van posten die in de ontwerp-begroting van de bedoelde dienst of parastatale noodzakelijk werden geacht.

Indien men dus de „gevraagde” begrotingskredieten als vergelijkingsbasis neemt dan betekent dit veel miljarden die zg. bespaard werden op alle departementale diensten en parastatalen van de Vlaamse Gemeenschap.

De Gemeenschapsminister verklaart de manier waarop de dotatie totstandkomt.

Het begrotingsontwerp dat de BRT indient wordt getoetst aan de onderrichtingen die de Gemeenschapsminister van Financiën en Begroting aan alle departementen en parastatalen opleggen. Deze onderrichtingen voorzagen in een maximum verhoging van de personeelskredieten met 5 % ten opzichte van 1984 en een vermeerdering met 4,5 ten opzichte van 1984 voor de werkingskosten tenzij de Vlaamse Executieve uitzonderingen toestond. De reële uitgaven (vb. leningslasten en kosten voor derden die decretaal vastliggen) dienden uiteraard volledig ingeschreven.

Aldus werden op titel II volgende bedragen ingeschreven :

- Investeringsfonds (= + 4,5 % t.o.v. 1984) : 445 miljoen fr.
- Aflossing leningen : 543,5 miljoen fr.

Op te merken valt dat nog geen krediet werd ingeschreven voor de gevallen zendmast te Waver. De BRT moet eerst een gedetailleerde nota indienen.

Op Titel 1 werd het bedrag van 4.046 miljoen frank ingeschreven. Bij het totstandkomen van dit bedrag werd rekening gehouden met volgende criteria :

1. Exploitatie :	1.523,4 miljoen fr.
In overeenstemming met het advies van de Afgevaardigde van Financiën. Op te merken valt dat hier een verhoging van circa 6 % ten opzichte van 1984 werd toegestaan in plaats van de 4,5 % voorzien in de begrotingsonderrichtingen.	
2. Derden	64,5 miljoen fr.
3. Aanwervingsplan binnen kader in overeenstemming met het advies van de Afgevaardigde van Financiën	15,6 miljoen fr.
4. Personeelskredieten	
1984 x 1,05 : 2.613,8 miljoen fr. x 1,05 =	2.744,5 miljoen fr.
Totaal	4.348,0 miljoen fr.
Hiervan dienden de eigen inkomsten afgetrokken	- 202,0 miljoen fr.
	4.146,0 miljoen fr.
5. In de bilaterale gesprekken werd nog rekening gehouden met :	
— pensioenlasten	171,0 miljoen fr.
Algemeen totaal	4.317,0 miljoen fr.
6. Tevens werd beslist dat de nieuwe initiatieven apart ter sprake zouden komen. Een nota terzake werd ingediend.	

Nadat gebleken was dat het resultaat van de bilaterale besprekingen nog een enorm tekort op de begroting 1985 opleverde, werd door de Vlaamse Executieve tot een bijkomende besparingsronde beslist.

De Gemeenschapsminister moest, zoals zijn collega's van de Vlaamse Executieve, bij komende besparingsmaatregelen voorstellen. Wat de BRT betreft, resulteerde dit in een reductie van de BRT-dotatie met 271 miljoen frank. Dit cijfer werd als volgt berekend :

— maatregelen inzake personeel : 50,0 miljoen frank. Hierbij dient opgemerkt dat de Gemeenschapsminister bij de Vlaamse Executieve het ontwerp-besluit inzake het opnemen van realisators in het kader zal indienen en tevens het spoedig goedkeuren van het wervingsplan 1984 bepleiten (17 klerkenveiligheid in kader) waardoor de vermindering voor sociale lasten van circa 23 miljoen frank kan gerealiseerd worden.

De andere 27 miljoen frank zullen moeten gevonden worden in het verder zetten van de selectieve werfstop die sedert 1982 ingevoerd werd, waarbij men vooral oog moet hebben op het uitbreiden van het culturele personeelsbestand ten koste van administratieve en eventueel ook technische functies.

De Gemeenschapsminister doet opmerken dat dit allemaal geen ideeën van hemzelf zijn maar dat de BRT zelf, ten gevolge van een intern managementseminarie te Hengelhoef in november 1981, tot de vaststelling is gekomen dat haar structuur van die aard is dat, zelfs bij een jaarlijkse verhoging van de dotatie met 10 %, de uitgaven voor personeelskosten in dergelijke mate zouden stijgen dat er niet voldoende ruimte meer zou zijn voor de produktie.

Het strekt de BRT-beheerraad en hiërarchie tot eer dat zij zelf de vinger op de wonde heeft gelegd. Op het verzoek van de Gemeenschapsminister heeft de BRT, uitgaande van het bedoeld intern managementseminarie, een besparings- en rationaliseringsplan opgesteld dat de Gemeenschapsminister op 26.10.1983 overgemaakt werd (zie bijlage). Naast maatregelen als voorzien voor de hierboven genoemde 50 miljoen frank besparingen, voorziet het plan eveneens in het toepassen van het mobiliteitsbeginsel, vermindering van de overuren, vermin-

dering van de zondagsvergoeding, overschakelen naar een 4-wekelijks verrekeningssysteem, recuperatie van de overuren in tijd-daluren, verrekening van de maaltijdperiode als dienst.

Het toepassen van deze maatregelen moet een besparing opleveren van 50 miljoen frank.

Op die manier zou dus 100 miljoen frank bespaard worden die op geen enkele manier de produktie zou aantasten.

Tweede element was de omvorming van de Kas Weduwen en Wezen tot algemeen pensioenfonds.

Deze aangelegenheid moet niet alleen bekeken worden in het kader van de voorliggende begroting maar eveneens, en vooral, in het licht van het probleem van de pensioenkosten in de toekomst.

Het pensioen van het BRT-personeel wordt geregeld door een bijlage nr. 3 van het Statuut van het Administratief, Cultureel en Technisch Personeel dat in vroegere tijden door de Beheerraad werd vastgesteld. Normaliter dient, ingevolge art. 21 § 2 van het BRT-decreet van 28.12.79, de Vlaamse Executieve, de pensioenen van het BRT-personeel te regelen. Hiervoor dient uiteraard gewacht op een voorstel van de beheersorganen zelf.

Bij de BRT bestaat eveneens een Kas Weduwen en Wezen die op dit ogenblik over reserves van circa 1,2 miljard frank beschikt. Zij wordt gespijsd wordt door een bijdrage van 7,5 % op de wedden, betaald door het personeel en, door de interesten van het belegde geld. Deze K.W.W. staat in voor de uitbetaling van de overlevingspensioenen (voor 1984 betekent dit ongeveer 37 miljoen frank).

Tot 1953 was de pensioenvorming van de BRT aldus :

- een pensioen voorzien door de van kracht zijnde sociale wetgeving waarvoor afgedragen werd door patronaat en werknemers aan de R.M.Z. ;

- een aanvulling gelijk aan het verschil tussen het volledige pensioen (voorzien in het statuut) en het wettelijk pensioen.

Door een beslissing van de Raad van Beheer diende de BRT vanaf 1953 over te schakelen naar een pensioenvorming waarbij in de dotatie het bedrag noodzakelijk voor de pensioenen ingeschreven werd.

In 1984 diende aldus 153,5 miljoen frank ingeschreven terwijl dat bedrag voor 1985 op 171 miljoen frank geraamd wordt (volgens de laatste nota's reeds 183 miljoen frank).

Berekeningen hebben uitgewezen dat in 2003, dit wil zeggen binnen 18 jaar, de pensioenlast voor de BRT zal oplopen tot 1.376 miljoen frank (nominale bedragen aan een inflatie van 6,5 % per jaar). Dit betekent dat, waar de pensioenlasten in 1985 ongeveer 9 % van de totale loonmassa uitmaakten, dit percentage zal oplopen tot 24 % in 2003, en dat is het jaar dat de pensioenexplosie zal komen vermits dan de personeelsuitbreiding van de jaren 1970 op pensioen zal gaan.

De Raad van Beheer van de BRT, op voorstel van de Administrateur-generaal, heeft deze zorgwekkende toestand onderkend en heeft reeds in 1983 een begin gemaakt met een onderzoek dat moest leiden tot de omvorming van de KWW tot een Algemeen Pensioenfonds. Het is natuurlijk ook zo dat de BRT dit onderzoek startte met de bedoeling en de hoop eventuele besparingen te kunnen aanwenden voor de eigen produktie.

Dit onderzoek, waarbij privaatrechtelijke financiële organismen (OMOB, AG en Royale Belge) werden ingeschakeld,

had nog geen enkel uitsluitsel gegeven op het ogenblik dat binnen de regering de begrotingsonderhandelingen startten. Dat de BRT wel degelijk dacht dat er besparingsmogelijkheden waren bewijst een (voorbarige) beslissing van de beheersorganen om in 1984 50 miljoen frank van de opbrengst van de KWW over te schrijven naar de exploitatiebegroting. Deze beslissing werd later, na protest van de vakbonden, ingetrokken.

Trouwens, op korte termijn en onder voorwaarde van de omvorming van de KWW tot Algemeen Pensioenfonds, is de beoogde besparing te verwezenlijken. In 1985 zullen de rust- en overlevingspensioenen ongeveer 210 miljoen frank bedragen en wordt de opbrengst van de KWW geraamd op 240 miljoen frank. Dit veronderstelt dat toepassen van het principe van de wet Mainil dat de persoonlijke bijdrage van de werknemers ook kan worden gebezigd voor het financieren van de rustpensioenen.

De Gemeenschapsminister weet dat dit geen oplossing biedt op lange termijn en het is steeds zijn stelling geweest dat de BRT een gedetailleerde en toekomstgerichte nota moest indienen wat deze aangelegenheid betreft. Op basis van die nota zou hij dan, ten gevolge van de budgetcontrole, naar de Vlaamse Executieve kunnen gaan die het ganse probleem ten gronde zou kunnen bespreken en een beslissing nemen. Een eerste voorlopig document terzake werd vorige week in de Vaste Commissie van de BRT besproken. Daaruit blijkt dat 2 mogelijke oplossingen kunnen weerhouden worden :

1. De KWW wordt omgevormd tot een algemeen pensioenfonds waarbij alle huidige en toekomstige verplichtingen van de BRT of een gedeelte ervan worden gedekt. Dit zou in de eerste jaren een bij komende uitgave meebrengen. In 1985 zou de BRT-last, door de dotatie te dragen, 249 miljoen frank zijn (in plaats van 171 miljoen frank). In 2003 zou de last 1.268 miljoen frank bedragen.

2. De KWW wordt aangewend om eventueel in samenwerking met een verzekeringsorganisme :

- de reeds toegekende weduwen- en wezenrente definitief te vestigen ;
- de weduwen- en wezenaanspraken voor de toekomst te verzekeren ;
- het voorkomend overschot van de interesten KWW voor de rustpensioenen aan te wenden, wat in mindering zal komen van het pensioenbudget van de BRT. Dit zou in 1985 een uitgave van 109 miljoen frank (in plaats van 171 miljoen frank) met zich brengen terwijl in 2003 de last dan 1.232 miljoen frank zou zijn.

Tevens zal de Vlaamse Executieve bij de bespreking ten gronde van dit dossier, zich moeten beraden over het wettelijk kader van het BRT-pensioenstatuut en zich de vraag stellen, zeker wat de nieuwe personeelsleden betreft, of er bij de BRT een verschillend statuut moet zijn dan in de rest van de Vlaamse Gemeenschap, met andere woorden of ook de (nieuwe) BRT-personeelsleden niet moeten vallen onder de toepassing van de wet van 28.04.1958.

De Gemeenschapsminister wil hier ook volgende belangrijke opmerking maken :

- Teneinde het reeds genoemde begrotingstekort te verminderen trof de Vlaamse Executieve volgende algemene maatregelen die niet van toepassing werden gesteld voor de BRT :

- Beperking van de investeringen tot 70 % van het niveau 1984. Voor de BRT zou de toepassing van deze maatregel bete-

kenen : 70 % van 426 miljoen frank = 298,2 miljoen frank.
445,0 - 298,2 = 146,8 miljoen frank ;

— Vermindering specifieke werkingskosten (niet inbegrepen huur en energie) met

- 20 % (artikels 12) : niet specifieke werkingskosten (kantoorkosten, representatie, publicaties) ;

- 10 % (artikels 74) : aankopen. Voor de BRT zou dit in de minimale interpretatie betekenen : 25 miljoen frank.

Dit betekent dat, indien de algemene maatregelen van toepassing zouden verklaard worden op de BRT, de dotatie met 172 miljoen frank zou verminderd geworden zijn, zijnde het bedrag van de pensioenlasten.

Vermits het de BRT vrij staat de Gemeenschapsminister een ontwerp van begroting over te maken, zou zij zich kunnen onderwerpen aan de algemene maatregelen en de pensioenlasten onaangeroerd laten, evenwel ten koste van investeringsfondsen en niet-specifieke werkingskosten.

De Gemeenschapsminister blijft er echter bij dat de BRT op juist dezelfde manier is behandeld als alle andere departementale diensten en parastatalen van de Vlaamse Gemeenschap en dat zij de kans had haar produktiemogelijkheden te begroten op een bedrag dat circa 6 % hoger lag dan in 1984.

Tot slot herhaalt de Gemeenschapsminister nogmaals zijn persoonlijke opinie — hierover werd in de Vlaamse Executieve nog niet gesproken, hij kan dus slechts spreken in eigen naam — dat aan de BRT een vast percentage van het Kijk- en Luistergeld zou moeten toegekend worden. Voor 1985 zal echter het geristorneerde bedrag slechts 3.643 miljoen frank zijn, dus 1.391 miljoen frank minder dan wat de BRT zal ontvangen.

Bespreking

Vooreerst wijst de Gemeenschapsminister erop dat hij kennis heeft genomen van de ontwerp-begroting van de BRT en dat deze instelling de opgelegde dotatie heeft aanvaard. De BRT weigert echter in te gaan op de door hem geformuleerde suggesties inzake besparingsmaatregelen.

In dit verband verwijst hij dan naar de interne besparings- en rationaliseringsvoorstellen van de BRT die hem op 26 oktober 1983 werden overgemaakt (zie bijlage). Blijkbaar valt er van deze voorstellen geen spoor meer te ontdekken. Thans wordt alleen op de exploitatie bespaard. Personeelslasten, werkingskosten en de kas voor Weduwen en Wezen blijven onaangeroerd.

De Gemeenschapsminister herinnert er vervolgens aan dat de BRT een parastatale B is met eigen Raad van Beheer. Het is dan ook de Raad van Beheer van de BRT die verantwoordelijk is voor de begroting. De enige ingreep die de overheid kan laten uitvoeren is er een via haar regeringscommissaris en de afgevaardigde van het Ministerie van Financiën. De Executieve zelf heeft het recht niet de begroting te wijzigen, hiervoor is alleen de Raad van Beheer van de BRT bevoegd. De Vlaamse Executieve beschikt in feite alleen over een schorsingsrecht via haar twee regeringscommissarissen.

Nog in dit verband meent een lid nog te moeten preciseren dat in feite de Gemeenschapsminister over een soort veto-recht beschikt, zodanig dat de BRT-begroting onuitvoerbaar wordt.

Na er te hebben op gewezen dat er ten gevolge van de grote besparingen politieke moeilijkheden zijn gerezen, stelt een lid

het volgende :

a) Wat de uitgaven betreft :

— een aantal besparingsmaatregelen (bijvoorbeeld verrekening van de maaltijdperiode als dienst, vermindering van de zondagvergoeding, vermindering van de overuren) vergen een grondige discussie ;

— de begroting voorziet niets voor de indexering van de lonen. Hoe gaat men deze normaal te voorziene meeruitgave opvangen ?

— is er een vermindering met 6 procent ten opzichte van vorig jaar voor exploitatiebedragen ? Volgens de BRT zal men met het voorziene bedrag niet rondkomen. Daarenboven staan nog een aantal grote manifestaties op het getouw (bijvoorbeeld pausbezoek, wetgevende verkiezingen, . . .). Hoe gaat men dit probleem oplossen ?

— wat de pensioenen betreft kan vooreerst worden gewezen op het feit dat de rustpensioenen op de BRT-begroting staan ingeschreven en de overlevingspensioenen en wezenrenten via de Kas voor Weduwen en Wezen worden verzekerd. De bijdrage van het BRT-personeel bedraagt voor deze Kas 7,5 procent in tegenstelling met het RTBFpersoneel waarvoor slechts 6,5 procent wordt ingehouden.

— Aan de Kas voor Weduwen en Wezen wordt jaarlijks ongeveer 35 miljoen frank betaald en de intresten van het belegde geld brengt jaarlijks ongeveer ,100 miljoen frank op.

— Is deze Kas voor Weduwen en Wezen wel het geschikte instrument om ook de rustpensioenen uit te betalen ? Is dit de goede manier om op de BRT-begroting te besparen ? Hoe wenst men deze besparing precies te realiseren ? Welke pensioenwetgeving zal ter zake van toepassing zijn ? Zal, wanneer deze problematiek hangende blijft, men opnieuw bijkredieten laten goedstemmen ?

b) Wat de ontvangsten betreft :

— de verdeling van het kijk- en luistergeld is voor Brussel-Hoofdstad blijkbaar nog steeds niet rond. Waar moet precies de overeenkomst worden afgesloten ? Werd al onderhandeld om voormeld bedrag reeds gedeeltelijk te verdelen ? Kan het grootste gedeelte van dit bedrag reeds worden gebruikt ?

— wat het afkopen en verkopen van programma's betreft wordt zware kritiek geleverd over het feit dat niet via de kabelmaatschappijen, maar bijvoorbeeld met Nederland via een bilateraal akkoord, nadelige regelingen werden getroffen. Quid ? Waarom werden de contracten niet uitsluitend gesloten tussen de BBC, de enige vragende partij en de kabelmaatschappijen ? Waarom werd niet alles op Europees vlak geregeld ?

Tenslotte stelt dit lid de vraag of de Vlaamse Gemeenschap voor de naar andere landen — bijvoorbeeld naar West-Duitsland — doorgezonden reclame enig bedrag kan innen.

Een ander lid stelt dan volgende vragen :

1) Waaruit blijkt dat de Raad van Beheer van de BRT de opgelegde dotatie heeft aanvaard ?

2) Uit artikel 12 van het decreet houdende het statuut van de Belgische Radio en Televisie, Nederlandse uitzendingen, blijkt dat de Minister onder wie het instituut ressorteert, met raadgevende stem kan deelnemen aan de vergaderingen van de Raad van Beheer. Heeft de Gemeenschapsminister van deze mogelijkheid gebruik gemaakt ? In ontkennend geval wenst hij de reden te kennen.

3) Is het juist dat de BRT, ten einde aan zijn verplichtingen

het hoofd te kunnen bieden, contractuele personeelsleden voor de nieuwsdienst zal moeten aanwerven ? In bevestigend geval rijst dan de vraag of deze aanstelling overeenstemt met de visie van de Gemeenschapsminister wanneer deze stelt dat hij het wervingsplan '84 bij zijn collega's zal bepleiten.

4) Wat het kijk- en luistergeld betreft verklaart hij met belangstelling kennis te hebben genomen van het persoonlijk standpunt van de Gemeenschapsminister, wanneer deze stelt dat aan de BRT een vast percentage van het geristorneerde kijk- en luistergeld zou moeten worden toegekend.

In dit verband vraagt hij zich af

a) of de Gemeenschapsminister er persoonlijke standpunten kan op nahouden ?

b) of men van het principe van de globalisatie van taksen en belastingen wenst af te wijken, met andere woorden of men tot het invoeren van geaffecteerde taksen en belastingen wil overgaan ?

c) of de problematiek van de overdracht van de te ristorneren belastingen normaliter niet in de nationale parlementaire assenblées moet worden gevoerd ?

Tenslotte verklaart nog hetzelfde lid zich het recht te behouden om naar aanleiding van de bespreking van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1985 ook over het mediabeleid in het algemeen tussen te komen.

5) Is het juist dat fel zal worden gesnoeid voor jeugdtelevisie, schooltelevisie en het Festival van Vlaanderen ?

6) Naar verluidt zullen eveneens de kredieten voorzien voor het Vrije Woord en het Humanistisch Verbond drastisch worden verminderd. Quid ?

Een ander lid stelt dan in verband met de exploitatiekosten de vraag waarom in tegenstelling met de andere departementen en parastatalen een verhoging wordt voorgesteld.

Nog een ander lid stelt dan de zienswijze van de Gemeenschapsminister volledig bij te treden wanneer deze een lans breekt om in de toekomst een vast percentage van het kijk- en luistergeld voor media te reserveren. Hij stelt echter vragen naar het voorziene percentage en de eventuele koppeling van dit percentage aan het indexcijfer der consumptieprijzen.

Tenslotte verklaart hetzelfde lid niet te begrijpen hoe de BRT op haar studieweek-end te Hengelhof in 1983 een aantal positieve voorstellen zelf formuleerde en daar nu plots op terugkomt. Waaraan is deze fundamentele koerswijziging te wijten ?

Tenslotte stelt opnieuw een ander lid nog volgende vragen :

1) wat gaat de BRT concreet realiseren met de haar toegekende bedragen ? Wat is er bij de recente beslissingen van de Raad van Beheer nieuw ?

2) waarom is er nog steeds geen adviesraad voor kijkers- en luisteraars opgericht ? Waarom bestaat er nog steeds geen mediaraad ?

3) men heeft in de omgang de mond vol over het teveel aan personeel en de verkwistingen bij de BRT. Kan men ter zake geen management-onderzoek laten uitvoeren, met andere woorden kan de BRT niet worden doorgelicht zoals dit reeds bij andere instellingen in de culturele sfeer het geval is geweest ?

4) Zal de BRT, net zoals de RTBF bij monde van haar administrateur-generaal, de te voor volgend jaar te verwachten

etherreclame-opbrengst opeisen? Wat zijn ter zake de vooruitzichten ? Waarvoor zullen deze gelden worden aangewend ?

Tenslotte verklaart hij de mening te zijn toegedaan dat hoe dan ook de besparingsmaatregelen de tewerkstelling en de kwaliteit van het beeld moeten ten goede komen. De beeldcultuur mag niet worden onderschat. Vandaar ook dat in deze aangelegenheid exploitatiekosten niet lineair kunnen en mogen worden verminderd.

De Gemeenschapsminister antwoordt op de diverse aangesneden problemen het volgende :

1) wat het indexeren van de lonen betreft, stelt hij dat de on-derrichtingen van het Ministerie van Financiën ook voor de BRT gelden. Er blijft dus uiteraard, net bijvoorbeeld zoals voor het gemeentepersoneel, een probleem bestaan ten belope van 1,5 procent, zijnde het verschil tussen de inflatie (6,5 procent) en de beslissingen inzake de loonstijging (5 procent).

2) wat de exploitatiekosten betreft, heeft de Raad van Beheer van de BRT doelbewust geweigerd op andere dan de exploitatiekosten te besparen. De Raad van Beheer heeft dus gemeend niet te moeten ingaan op de door de Gemeenschapsminister gesuggereerde mogelijke besparingen die zich enerzijds situeren op het vlak van de uitvoering van het boven meer vermelde besparings- en rationaliseringsplan door de Raad van Beheer opgesteld, en anderzijds op het vlak van de omvorming van de Kas voor Weduwen en Wezen tot Algemeen Pensioenfonds wat eveneens deel uitmaakt van de suggesties in bedoeld plan. Bijgevolg werden de besparingen op de exploitatie gelegd.

Volledigheidshalve voegt hij eraan toe dat de begroting van de BRT door de Raad van Beheer van deze instelling en niet door hemzelf wordt ingediend.

3) wat het probleem van de eventuele omvorming van de Kas van Weduwen en Wezen in een Algemeen Pensioenfonds betreft, verwijst hij vooreerst naar artikel 20 van het decreet houdende het statuut van de Belgische Radio en Televisie, Nederlandse uitzendingen, dat stelt dat de Vlaamse Executieve het statuut van het personeel van het instituut vaststelt. Bijgevolg is zij ook bevoegd om het pensioen van het BRT-personeel te regelen. In dit verband drukt hij de hoop uit de omvorming tot een goed einde te kunnen brengen via overname van het voorheen door de BRT zelf opgestelde plan. Mocht de BRT dit nu weigeren, dan zal de Vlaamse Executieve verplicht zijn het dossier tot zich te trekken. Hij stelt dus duidelijk, dat, als de BRT geen of een onredelijk voorstel zou doen, de Vlaamse Executieve uiteraard zelf haar verantwoordelijkheid zal moeten nemen.

4) de verdeling van de opbrengst van het kijk- en luistergeld van Brussel-Hoofdstad is nog steeds niet volledig opgelost. Oorspronkelijk werd van Vlaamse kant voor een 50-50 verhouding tussen Nederlandstaligen en Franstaligen gepleit ; van Franstalige zijde daarentegen werd een voor de Franstaligen voordelige verdeelsleutel 80-20 voorgesteld. Hierop besliste de nationale Regering de Franstaligen 50 procent en de Vlamingen 20 procent toe te kennen. De overblijvende 30 procent niet-verdeelde inkomsten alsmede de nieuwe inkomsten voor het jaar 1985 zullen voor gevolg hebben dat bij de nationale Regering een totaal bedrag van ongeveer 600 miljoen frank toekomende aan de Gemeenschappen, blijft zitten.

Een spoedige afhandeling van dit dossier is niet in het vooruitzicht gesteld. Van Franstalige zijde wenst men op dit ogenblik trouwens niet verder te onderhandelen.

5) wat de auteursrechten inzake programma's betreft, wijst

de Gemeenschapsminister erop dat er ter zake in Europees verband een akkoord bestaat tussen de omroepen, de kabelmaatschappijen en SABAM. Voor de opname van buitenlandse programma's moet een bepaald bedrag worden betaald. Ten einde nu deze aan het buitenland verschuldigde bedragen te neutraliseren werd van de kabelgebruikers een verhoogde bijdrage geëist, met andere woorden het abonnementsgeld op de kabel werd verhoogd.

Vervolgens voegt hij eraan toe dat ten gevolge van het met Nederland afgesloten akkoord, thans 75 miljoen frank als nieuwe ontvangsten op de BRT-begroting staan ingeschreven.

In dit verband wijst een lid er nog op dat uit een reeks processen duidelijk is gebleken dat voor verspreiding langs de kabel auteursrechten verschuldigd zijn. De bedragen worden vastgesteld via tussen de beroepsdistributeurs en SABAM gevoerde onderhandelingen. Duidelijkheidshalve voegt hij eraan toe dat de Belgische kijker via SABAM betaalt.

Vervolgens geeft de Gemeenschapsminister nog volgende preciseringen

1) dat de Raad van Beheer de opgelegde dotatie aanvaardt betekent dat zij de voor haar bestemde eindsom van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap aanvaardt ;

2) de voorgestelde besparingsmaatregelen ten belope van 271 miljoen frank werden door de Gemeenschapsminister voor de Vaste Commissie van de BRT uiteengezet ;

3) het zogenaamde plan Hengelhoef is een plan voortvloeiend uit het in november 1981 gehouden intern managementseminarie te Hengelhoef en in oktober 1983 door de BRT geconcretiseerd als rationaliseringsplan waar de Gemeenschapsminister volledig kon achterstaan ;

4) de oplossing van de problematiek van het kijk- en luistergeld moet in samenspraak met de nationale Regering gebeuren ;

5) contractuelen worden in afwachting van de organisatie van examens aangenomen. Het is de bedoeling de door gedetacheerde, vastbenoemde personeelsleden ontstane lacunes op te vangen. Deze aanwervingen steunen op een door de Raad van Beheer eenparig genomen beslissing ;

6) de stijging van de exploitatiekosten houdt nauw verband met de programma's die men in Amerikaanse dollars moet kopen. Uiteraard is voor de BRT de dollarkoers zeer belangrijk ;

7) dat de beslissingen van het rationaliserings- en besparingsplan niet werden uitgevoerd is onder andere een gevolg van het feit dat voor elke uitvoering onderhandelingen met de vakbonden moeten plaatsgrijpen ;

8) 60 à 70 procent is het percentage dat van het Vlaamse kijk- en luistergeld best direct aan de BRT zou worden toegekend ;

9) voor de op te richten mediaraad werd reeds een voorontwerp van decreet ingediend. Alle betrokken partijen waren het erover eens. Op het advies van de Raad van State moest echter meer dan een jaar worden gewacht. Hij voegt eraan toe dat het tevens geen zin zou hebben de kranten uit te sluiten. Het probleem berust thans bij het Overlegcomité. De Gemeenschapsminister verklaart ervan overtuigd te zijn dat het ontwerp van decreet weldra bij de Vlaamse Raad zal worden ingediend ;

10) wat de op te richten adviesraad voor kijkers en luisteraars betreft heeft er zich een juridisch probleem gesteld, met name moet volgens de Raad van State vooreerst het begrip „gebruikers” worden gedefinieerd ;

11) over het verzoek de BRT te laten doorlichten kan de Gemeenschapsminister zijn akkoord betuigen ;

12) inzake etherreclame is er bij de BRT-begroting niets voorzien. Sponsoring via Gemeentekrediet, Lotto en dergelijke blijft echter bestaan.

Op vraag van een lid in verband met het meningsverschil tussen de Gemeenschapsminister en de Raad van Beheer van de BRT in verband met de begroting 1985 preciseert de Gemeenschapsminister dat de Raad van Beheer in zijn laatste zitting de dotatie zoals voorgesteld door de Executieve heeft aanvaard maar dat er nog een meningsverschil bestaat met betrekking tot de 27 1 miljoen frank besparingen : de Raad van Beheer wil op andere posten besparen dan de Executieve.

Een lid meent dat de Raad van Beheer niet anders kan dan de dotatie aanvaarden. Wél moet deze Raad de begroting opstellen en zo zijn beleid gestalte geven.

Een lid vraagt aan de vertegenwoordigers van de BRT waarom de begroting van de BRT op deze wijze is opgemaakt.

Wat is er gebeurd met de maatregelen van de zogenoemde Limburgse studiedagen ?

Een ander lid wil ter zake ook weten welke posten en artikelen er zijn veranderd ten opzichte van de standpunten van Hengelhoef (Houthalen) en ten opzichte van de begroting 1985.

De administrateur-generaal van de BRT licht toe wat de uitgangspunten zijn geweest voor het opstellen van de begroting.

De oorspronkelijk voorziene dotatie voor 1985 was 54 miljoen frank lager dan in 1984. Deze 54 miljoen frank minder ontvangst werd gecompenseerd doordat de leningslasten met 50 miljoen frank verminderd werden. De overige begrotingsposten werden ongewijzigd gelaten, wat in feite een achteruitgang is, gezien de inflatie, de energiekosten, de verhoogde dollarkoers en dergelijke meer.

Voor de niet-voorziene indexaanpassingen wordt gerekend op de aanpassing van de begroting.

De pensioenlast zal van 150 naar 170 miljoen frank stijgen. De meeruitgave alsmede de stijgende personeelskosten ten gevolge van bevorderingen, tweejaarlijkse loonsverhogingen en dergelijke meer, hoopt de BRT te compenseren door bij voorbeeld 75 miljoen frank te verwachten inkomsten ingevolge „de kabelakkoorden” met onder meer Nederlandse kabelmaatschappij en.

De eigenlijke kredieten voor het maken van programma's zijn voor de radio dezelfde gebleven en voor de Televisie verminderd met 6 %.

De voorzitter van de Raad van Beheer van de BRT deelt in verband met de zogenaamde besparingsbesprekingen van Hengelhoef mee dat deze zijn gebeurd, naar aanleiding van een vraag ter zake van de Gemeenschapsminister.

Er werden toen een aantal mogelijke besparingsposten opgesomd maar voor de meeste van de voorstellen moest onderhandeld worden met de vakbonden. Aan de Gemeenschapsminister werd toen meegedeeld welke besparingen onmiddellijk, welke op termijn en welke het voorwerp moesten uitmaken van onderhandelingen met de vakbonden. Deze onderhandelingen zijn tot nu toe niet afgerond en slepen aan.

Een lid wenst de stand van zaken te kennen in verband met de kas van weduwen en wezen.

De administrateur-generaal verduidelijkt dat de Raad van

Beheer deze kas beheert. Er is een reserve van 1 miljard frank dat jaarlijks 100 miljoen frank rente opbrengt, waarvan 30 miljoen frank wordt aangewend. De rest wordt gekapitaliseerd voor het pensioenfonds.

Een lid is akkoord dat de personeelsleden hun zeg moeten hebben maar in de huidige crisistijd gaat het toch niet op dat er reserves van 1 miljard frank immobiel zijn : deze gelden zouden toch moeten aangewend worden voor het pensioenfonds. Men moet deze situatie toch kunnen ombuigen.

De administrateur-generaal stipt aan dat bij de NOS bij voorbeeld de belegde reserve 16 miljard frank bedraagt, komende van zowel werkgevers- als werknemersbijdragen. Daar bestaan dan ook geen problemen voor pensioenen, **brugpensioen** en dergelijke meer. Dit is een vooruitziende politiek in het belang van de personeelsleden, waarvan er een groot deel op pensioen gaan rond het jaar 2000. Indien de BRT de kortetermijn politiek zou volgen, zou dit gemakkelijk gaan, maar ze wil met haar beleid de toekomst veiliger stellen.

De Gemeenschapsminister voegt daaraan toe dat uit de nu beschikbare gegevens blijkt dat twee mogelijke financieringswijzen aanwezig zijn.

Ofwel worden de overschotten van de interesten van de KWW na het betalen van de overlevingspensioenen aangewend om ook de rustpensioenen gedeeltelijk te betalen. In dat geval zou de BRT-last in 1985 gereduceerd worden tot 109 miljoen frank, wat een besparing van 62 miljoen frank betekent ten overstaan van de 17 1 miljoen frank die nu ingeschreven is in de begroting. In dat geval zouden de reserves van de KWW in 2003 ongeveer 6.219 miljoen frank bedragen (de bijdragen van het personeel worden verder gekapitaliseerd).

Ofwel wordt dezelfde methode gebruikt maar wordt eveneens voorzien in een patronale tussenkomst van 7,5 % der wedden die mede gekapitaliseerd wordt. Dit zou betekenen dat voor 1985 de BRT-last verhoogd wordt tot 249 miljoen frank, maar de toestand KWW in 2003 zou 11.178 miljoen frank bedragen

In het ene geval zou de BRT-last in 2003 voor de pensioenen 1.232 miljoen frank bedragen, in het andere geval 1.268 miljoen frank.

De voorzitter van de Raad van Beheer stipt aan dat de vraag van de vakbonden nopens garanties voor het toekomstig pensioenstelsel samenhangt met het statuut. Hij vraagt de Vlaamse Raad de Raad van Beheer van de BRT de kans te laten daarover te negotiëren met de vakbonden. Nu reeds een begrotingspost in de ontvangsten inschrijven kan de besprekingen belemmeren.

Een lid stipt aan dat de budgettaire spanning blijft bestaan. Gebeuren de bedoelde besparingen nu op de personeelskosten of op exploitatiekosten ?

Hierop wordt geantwoord dat die besparingen voorlopig op de exploitatiekosten, maar na het genegotieerde akkoord op de personeelskosten zullen worden verhaald.

Een lid vestigt er de aandacht op dat naar zijn oordeel niet over het pensioenfonds kan worden gesproken zonder aan het personeelsstatuut te raken. Zoniet kan men niet onderhandelen. De Executieve moet haar verantwoordelijkheid opnemen en artikel 21 van het BRT-decreet uitvoeren.

Veel belangrijker, aldus dit lid, is de vraag of men met een dergelijke dotatie, nog interessante televisie programma's kan maken. Daarover heeft het lid grote twijfels en hij verwijst in

dat verband naar de vele herhalingen, deinkrimpelingen op vele vlakken, en daardoor het kwaliteitsverlies.

De beeldcultuur wordt aldus in Vlaanderen in een stiefmoederlijke situatie geplaatst.

Als men eerst de BRT niet geeft waar het recht op heeft dan vreest het lid dat het des te gemakkelijker wordt een tweede commerciële zender op te richten, die met grote middelen, de BRT dan kan wegconcurreren. Het lid meent, dat dit geen eerlijk spel is.

De Gemeenschapsminister verduidelijkt nogmaals dat de besparingsvoorstellen in twee delen kunnen worden uitgesplitst, namelijk :

1. het pensioen ;
2. de besparing met 100 miljoen frank, zonder aan de exploitatiekosten te raken.

Als men zegt dat punt 1 moet worden geregeld via een statuut met het akkoord van de vakbonden, dan zou men wellicht ook voor punt 2 het akkoord van de vakbonden willen vragen.

Een lid meent dat de Gemeenschapsminister wel een dotatie kan opleggen, maar niet kan beslissen waar wél of niet wordt bespaard. Dat behoort de Raad van Beheer te doen.

Het lid stipt verder ook aan dat na lezing van de resultaten van de besparingsbesprekingen van Hengelhoef, deze voorstellen hem vaak heel anders overkomen dan de Gemeenschapsminister heeft voorgehouden. Er stond bij vele voorstellen genoteerd dat ze nog verder dienden onderzocht, wat heel wat anders is dan een concreet definitief voorstel.

Het lid wijst nogmaals op het politieke conflict tussen de Gemeenschapsminister en de Raad van Beheer en vraagt hoe het nu verder moet.

Het lid wil nog weten of de bedragen zoals voorgesteld wel volstaan voor de indexaanpassingen van het personeel. Verder citeert het lid een krantenartikel met een verklaring van de administrateur-generaal, die zou hebben beweerd dat hij zich inzake de begroting „belogen, bedrogen en bestolen” voelde.

De verslaggever heeft vele van zijn vragen reeds horen beantwoorden. Hij meent dat men zich in een pat-situatie bevindt.

De voorzitter van de Raad van beheer heeft de intentie het personeelsprobleem van de BRT schriftelijk aanhangig te maken bij de Executieve.

Inzake het conflict en de persverklaringen aangehaald door een lid, meent de administrateur-generaal dat men moet voorzichtig zijn met sommige persverklaringen. Hij geeft een omstandig overzicht van de situatie zoals ze gegroeid is na de Hengelbesprekingen tot nu. Er is gedurende jaren behoorlijk geïnvesteerd in elektronisch materieel, om aan de moderne vereisten op technisch vlak te kunnenvoldoen. Dit is trouwens nog steeds het geval. Hiervoor is over een periode van 10 jaar gerekend 800 à 900 miljoen frank uitgegeven.

Indien dit beleid verder zou worden gezet, dan zou de last tegen het jaar 2000 ondraaglijk zijn geweest. Daarom werd in 1981 een investeringsfonds opgericht met 400 miljoen frank als startfonds.

De financiële last is ingevolge die maatregel dit jaar met 50 miljoen frank verminderd en volgend jaar met 40 miljoen frank. Door de rationalisering en door de verdubbeling van haar inkomsten is de BRT erin geslaagd de balans ongeveer in evenwicht te houden. De administratuer-generaal stelt nu vast

dat de moeizaam gerealiseerde besparingen nog eens zijn afgetrokken van de dotatie. Het is in die zin dus dat de administrateur-generaal zich een beetje bedrogen voelt.

Verder is er na een „hakbijlronde,, bij de Voorzitter van de Vlaamse Executieve, tevens bevoegd voor de gemeenschapsbegroting, beslist van nog eens 271 miljoen frank bijkomend van de begroting af te nemen met name 50 miljoen frank exploitatiekosten, 50 miljoen frank personeelskosten en 17 1 miljoen frank voor het pensioenfonds.

Op die wijze ontstaat er ontmoediging bij het personeel, aldus de administrateur-generaal, en kan men zich bestolen voelen.

Hij wijst er bovendien op dat de BRT zijn produktiekosten zeer laag houdt. Ter vergelijking : 1 uur drama kost bij de BRT 3 miljoen frank, bij de NOS kost hetzelfde produktie uur 8 à 9 miljoen frank.

Een lid vraagt zich af of de BRT met een dergelijk ingekrompen budget nog behoorlijk programma's kan maken. Kan men bij voorbeeld nog wel interessante programma's aankopen en is de nieuwsdienst niet onderbezet ?

De voorzitter van de Raad van Beheer meent dat men voor de radio nog wel behoorlijk werk kan leveren met dit budget, maar voor de televisie programma's rijzen er ernstige moeilijkheden. Het tweede net kan nog steeds niet optimaal worden benut, en er dienen allerlei produkties uitgesteld of in de koelkast gestopt. Dan is er nog het probleem van de uitzendingen van derden. De Raad van Beheer heeft het altijd zo begrepen dat deze uitzendingen buiten het pakket uren van de BRT zouden vallen, maar de praktijk is anders.

In verband met dit laatste probleem doet een lid opmerken dat bij de besprekingen van het BRT-decreet de verantwoordelijkheid voor deze keuze opzettelijk is overgelaten aan de Raad van Beheer van de BRT.

De administrateur-generaal verduidelijkt in verband met de nieuwdienst dat het kader is volzet maar dat gewerkt wordt aan het idee om sommige producers (in overtal in andere diensten) te herscholen tot journalisten.

Een lid vraagt in verband met de door de administrateur-generaal aangehaalde cijfers betreffende de produktiekosten of de studiedienst van de BRT over vergelijkend studiemateriaal ter zake beschikt met betrekking tot de ons omringende televisiestations.

Het politiek dispuut over waar moet bespaard worden kan allicht door zulke cijfers in eenjuister daglicht worden gesteld.

De administrateur-generaal deelt mee dat er nog geen studies ter zake bestaan, maar meent dat die gegevens wel kunnen worden opgezocht.

Een lid stelt een vraag over het in een brochure van de Europese Commissie opgenomen verslag van de Europese Ministers van Cultuur. Deze hebben een resolutie goedgekeurd om aan de programma's van Europese afkomst voorrang te verlenen. Het lid vraagt zich af hoe deze houding kan in overeenstemming worden gebracht met het door de Gemeenschapsminister gevoerde beleid want „de samendrukbaarheid” van het budget bestaat alleen in hoofde van de produkties.

De Gemeenschapsminister meent dat het antwoord op deze vraag zal samenhangen met de opmaak van de begroting, die nog door de Raad van Beheer opnieuw moet worden bekeken.

Wat de besprekingen over het budget betreft en de moge-

lijkheden om daaraan iets te doen, deelt de Gemeenschapsminister zijn standpunt mee dat hij ook bij de Executieve zal verdedigen. Ten gevolge van het bepalen van het standpunt van de Vlaamse Gemeenschap t.o.v. het ontwerp van kabelwet en de handelspubliciteit op radio en T.V. zal de Minister daar volgend gemotiveerd voorstel voorleggen :

„Ristorneren kijk- en luistergeld.

In het voorliggend ontwerp wordt een financiële hefboom van een te voeren mediabeleid wettelijk geregeld.

De andere financiële hefboom, het kijk- en luistergeld, kan niet onbesproken blijven temeer daar zich in Vlaanderen privaatrechtelijk ke initiatieven ontwikkelen, binnen decretaal te stellen normen, die gefinancierd moeten worden met private gelden terwijl de openbare omroep, als „public service” moet kunnen beschikken over voldoende financiële middelen die als dotatie van de Gemeenschap ter beschikking moeten gesteld worden en zouden kunnen komen uit de opbrengst van het kijk- en luistergeld.”

Dit standpunt doet niets af aan de wetenschap dat het kijk- en luistergeld een belasting is op het bezit van een radio- en televisietoestel en niet als vergoeding voor een bewezen dienst, met andere woorden een retributie mag beschouwd worden, ook al staat de opbrengst van het kijk- en luistergeld in de Rijksmiddelenbegroting ingeschreven bij de niet-fiscale ontvangsten.

Daarom stelt de Gemeenschapsminister voor dat de Vlaamse Executieve, de Nationale Regering vraagt de mogelijkheden geboden door artikel 9 van de gewone wet te gebruiken om een verhoogde ristornering van het kijk- en luistergeld waarbij op zijn minst begonnen dient te worden met het ristorneren van een bedrag gelijk aan de dotatie die aan de BRT wordt toegekend.

Een lid vraagt of de BRT nu nog wel een begroting heeft, vermits de Gemeenschapsminister deze begroting heeft afgewezen.

De Gemeenschapsminister leest de tekst voor van artikel 4 van de wet van 16 maart 1954, betreffende de controle op sommige instellingen van openbaar nut. Dit artikel luidt als volgt :

„Indien op de eerste dag van het begrotingsjaar geen goedkeuring is gegeven, belet zulks niet de aanwending van de kredieten, die op het ontwerp van begroting der organismen zijn geplaatst, tenzij het principieel nieuwe uitgaven betreft, waartoe geen machtiging is verleend bij de begroting van het vorig jaar.”

Er zijn geen nieuwe uitgaven, aldus de Gemeenschapsminister. Bovenvermeld artikel 4 is dus van toepassing.

Nu de dotatie opnieuw zal bepaald zijn, zal de Gemeenschapsminister opnieuw een verzoek richten tot de Raad van Beheer van de BRT om een nieuwe begroting op te stellen.

Een lid wil weten of de weddeindex van de personeelsleden van de BRT is voorzien op de begroting en zo niet of zulks wordt voorzien buiten de dotatie ?

Zoals reeds hoger werd geantwoord is er een wedde-indexaanpassing voorzien ten belope van 5 %, dit volgens de onder-richtingen van de (nationale) Minister van Financiën. Indien er een hogere aanpassing nodig is zal dit worden opgevangen via de aanpassing van de begroting.

Een lid wil weten of er ook gaat bespaard worden op de programma's met betrekking tot het bezoek van de Paus en de nationale verkiezingen.

Hierop wordt door de voorzitter van de Raad van Beheer van de BRT een en de administrateur-generaal geantwoordt dat deze programma's normaal binnen de opdracht van het instituut vallen.

Verleden jaar zijn binnen de normale begroting nog zwaardere programma's gerealiseerd zoals de Olympische Spelen en de Europese voetbalkampioenschappen.

Een lid heeft vernomen dat voor bepaalde programma's (bijvoorbeeld aan de kust) de medewerking van de gemeenten wordt gevraagd. Het lid wil weten of daarvoor normen zijn vastgelegd.

De administrateur-generaal deelt mee dat met de huidige besparingen, zoveel mogelijk medewerking van gemeenten en/of van sponsors wordt gevraagd. Normen bestaan daartoe niet.

Hetzelfde lid vraagt waarom er een vermindering is van **cap-**taties ter plaatse en of het waar is dat er materieel wordt aangekocht dat niet wordt gebruikt.

Van dit laatste punt is de administrateur-generaal niets bekend. Integendeel wordt het nieuw materieel optimaal gebruikt en tot het einde toe afgeschreven.

De captaties ter plaatse worden juist wel veelvuldig gedaan en hiertoe heeft de BRT speciaal elektronische camera's en bijkomende ploegen ingezet.

B. ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING

Vervolgens wordt overgegaan tot de bespreking en de stemming van de aan de Commissie voor Mediabeleid toegewezen Sectie 96 — Instellingen van openbaar nut — artikel 02.02.02 : Dotatie aan de BRT.

Aan de orde is een amendement voorgesteld door de heren J. Van Elewyck en W. Seeuws (Stuk 8 (1984-1985) — Nr. 4).

Deze leden stellen voor in artikel 02.02.02 — Dotatie aan de instituten van de Belgische Radio en Televisie : uitzendingen in de Nederlandse'taal, het niet-gesplitste krediet van 4.046,0 miljoen frank te brengen op 4.317 miljoen frank (verhoging met 271,0 miljoen frank).

Zij verantwoorden hun amendement als volgt :

De door de Vlaamse Executieve vooropgestelde verminderingen zijn hoofdzakelijk het gevolg van een onvoldoende overdracht van middelen door de nationale Regering, alsmede een eenzijdige benadering van de inzake radio en televisie te voeren politiek.

De omvang van de huidige vermindering dreigen de kwaliteit van de uitzendingen aan te tasten door onvoldoende middelen en personeel.

De vooropgestelde omschakeling van de pensioenkas (171 miljoen frank) is geen neutrale operatie en zal onvermijdelijk de werking en het aanbod aantasten.

Door het invoeren van een wervingsstop miskent men daarenboven de belangrijke informatieve rol van de instituten.

De indieners van dit amendement stellen ook dat de door de Gemeenschapsminister voorgestelde oplossing, namelijk het beschouwen van de kijk- en luistergelden als een geaffecteerde belasting, door hen niet aanvaard wordt. De kijk- en luister-

gelden zijn een globale ontvangst bestemd voor de **rijksmiddelen**begroting. Vanuit de rijksmiddelenbegroting moet onafhankelijk van deze ontvangsten een dotatie aan de BRT wordt toegewezen.

Het amendement wordt vervolgens ter stemming gelegd en verworpen met acht stemmen tegen vier.

C. STEMMING

De Sectie 96 van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1985 wordt vervolgens aangenomen met acht stemmen tegen vier.

BIJLAGE

Belgische Radio en Televisie
Nederlandse uitzendingen
Raad van beheer
Aan de heer K. Poma
Gemeenschapsminister van Cultuur
Jozef II-straat 30
1040 BRUSSEL

Brussel, 26 oktober 1983
VL/MK
N.83/404

Mijnheer de Gemeenschapsminister,

BETREFT : Besparing en rationalisering bij de B.R.T.

Eind februari van dit jaar hebt U in een brief gericht tot Voorzitter H. Balthazar, de Raad van Beheer van de B .R.T. verzocht, gelet op de noodzaak om de uitgaven te verminderen, in overleg met de sociale organisaties een herziening na te streven van het „Reglement op de arbeidstijd” en van het „Reglement op het zondagswerk”.

Gevolg gevend aan uw verzoek, heeft een paritaire werkgroep tijdens de voorbije maanden de mogelijkheden van een dergelijke herziening onderzocht.

De resultaten van deze besprekingen, die door de R.v.B. op zijn vergadering van 24.10.1983 werden goedgekeurd, vindt U in bijgaand document dat 3 delen omvat :

1. Een overzicht van wat eerder al werd verwezenlijkt om tot besparingen te komen ;
- II. De nieuwe maatregelen die zijn getroffen en die in hoofdzaak betrekking hebben op bovengenoemde reglementen ;
- III. Enkele kwesties die nog in onderzoek zijn.

Met de meeste achting,

V. LORIES,
Wvd. Secretaris van de B.R.T.

1 bijlage

Belgische Radio en Televisie
Nederlandse Uitzendingen

26 oktober 1983
Bijlage bij nota 83/404
VL/MK

BESPARING — RATIONALISERING

1. Reeds verwezenlijkt

1. Personele gevolgen van de besparingen : bij natuurlijke afvloeiing werden promotiegraden toegewezen, maar de aan de basis ontstane vacatures werden in de meeste gevallen niet opgevuld.

Per 1.2.83 waren 145 kaderbetrekkingen onbezet.

2. Radio

— de radio is erin geslaagd zonder uitbreiding van het kader het aantal uren uitzending te verhogen ;

— de uitgaven voor erelonen aan losse medewerkers werden aanzienlijk verminderd door een verhoogde inzet van vaste producers ;

— door aanpassing van programmatie- en produktiesystemen kon in 1982 het aantal overuren van het personeel gevoelig worden vermindert ten opzichte van 1981 ;

— het aantal studioprodukties nam toe, wat meteen ook een rendementsverhoging van de eigen artistieke ensembles betekende ;

— de huur van reportagelijnen verminderde.

3. Televisie

3.1. Besparingsresultaten

a) Besparingsresultaten in de produktie

— door voortdurende noodzaak te rationaliseren, te bezuinigen en de uitgaven tot een minimum te herleiden ondervond de produktie nog geen te grote weerslag en kon de programmatie behouden blijven ;

— gedeeltelijke uitschakeling van TV 2 in de zomerperiode en het groot aantal herhalingen in de programmatie zijn medeoorzaak van de minderuitgaven.

b) Besparingen door het drukken van overuren en zondagsprestaties

Door een betere planning kon het aantal overuren en zondagsprestaties, waar extra bijbetalingen het gevolg van zijn, gedrukt worden.

3.2. Lopende rationalisatieprojecten

a) Workshops

Door mutual teaching en door kritisch onderzoek van de huidige produktiemethodes wordt gestreefd naar een meer rationele en efficiënte produktie.

b) Programmavoorstellen

Sinds 1982 moeten de programmavoorstellen ingediend worden in functie van een optimaal gebruik van middelen en personeel, en rekening houdend met mogelijkheden inzake merchandising en sponsoring.

c) Administratie van het produktieverloop

Door steeds preciezere voor- en nacalculatie wil men komen tot een overzichtelijk total-casting systeem, en door maximale coördinatie wordt produktieplanning op lange termijn in de hand gewerkt.

d) Mobiliteit

Een aanvang werd gemaakt met het toepassen van het mobiliteitsprincipe op de realisators en de regie-assistenten : opvangen van produktiepieken, beurtrol voor de realisatie van regeringsmededelingen.

e) Toepassing van het werkreglement op de regie-assistenten.

4. Techniek

4.1. Bespaard als uitgaven

— vermindering overuren (minder captaties en personeelsmobiliteit)

— overnemen filmmontage „Pano” (vroeger privé) ;

— deprivatisering belichting ;

— vermindering aantal reportagewagens (uitgebruiknemen KI) ;

— halveren uitgaven „erelonen cineasten” (toename EFP) ;

— rationalisatie van de montagefaciliteiten radio (o.m. voor studio Brussel en de Nieuwsdienst).

4.2. Bespaard in mandagen en -uren

Door herverdeling van de werkzaamheden bij de opnamen, door aanwenden van nieuwe werkmethodes met lichte produktiemiddelen

(halvering van de nodige personeelsinzet) en door herverdeling in de filmmontage-activiteiten zijn personeelsuren beschikbaar voor

- uitbreiding EFP
- uitbreiding tweede tv-net.

II. Nieuwe besparingsmaatregelen

De R.v.B. heeft na advies van de S.R.A. op zijn vergadering van 24.10.1983 volgende nieuwe besparingsmaatregelen goedgekeurd :

1. Vermindering van de zondagsvergoeding

Alle personeelsleden van niveau 1 zullen voortaan enkel voor de werkelijk gepresteerde uren worden vergoed. Dit was totnogtoe enkel het geval voor de personeelsleden van de niveaus 2,3 en 4. De personeelsleden van niveau 1 (uitgezonderd de chefttechnicus) ontvingen tot dusver een forfaitaire vergoeding, ongeacht de prestatieduur.

2. Overschakelen naar een 4-wekelijks verrekeningssysteem

Het overschakelen van het 3-wekelijks naar een 4-wekelijks verrekeningssysteem van de gepresteerde diensten moet een meer gelijkmatige personeelsinzet mogelijk maken waardoor over- en onderuren enigszins verminderen. Deze maatregel zal worden toegepast voor een proefperiode van één jaar.

3. Uitbreiding van het sluiten van conventies voor grote film- en EFP-opdrachten

Dergelijke conventies, alhoewel voorzien in het werkreglement, werden tot nu toe met weinig succes toegepast omdat nooit een akkoord kon bereikt worden over de vermindering van de compensatie voor langere dagprestaties (die bij dergelijke opdrachten courant voorkomen).

De trend in deze conventies gaat meer naar het recupereren van de dagelijkse compensatie-uren op langere termijn in plaats van betaling aan het einde van de driewekelijkse periode (cfr. punt 4 hieronder).

Ook voor deze maatregel geldt een proefperiode van één jaar.

4. Recuperatie van de overuren in tijd-daluren.

Totnogtoe werden de overuren op het einde van een 3-wekelijkse periode uitbetaald. Voortaan zal ernaar worden gestreefd voor gepresteerde overuren compensatieverlof toe te kennen tijdens periodes van verminderde produktie-activiteit.

Deze maatregel zal worden toegepast voor een proefperiode van één jaar.

III. Maatregelen in onderzoek

1. Verrekening van de maaltijdperiodes als dienst

Overeengekomen werd dat de groep personeelsleden voor wie de maaltijdperiodes momenteel als dienst gelden in samenspraak met de vakbonden, kritisch zal worden doorgelicht.

2. Omvorming van de Kas voor Weduwen en Wezen tot algemeen pensioenfonds

Deze operatie die tot doel heeft de totale pensioenlast (overlevingspensioenen en rustpensioenen) maximaal te financieren d.m.v. de opbrengst van de beleggingen van de KWW, wordt door de beheersorganen overwogen.

3. Opneming van de realisators in het kader

Het voorstel tot opneming van de realisators in het kader werd op 5.10.1981 bij de bevoegde overheid ingediend. De realisatie van dit voorstel zou op jaarbasis op het ogenblik aan sociale lasten een besparing opleveren van 15,9 miljoen frank.

**B. VERSLAGEN OVER AANGELEGENHEDEN VAN
ARTIKEL 107QUATER VAN DE GRONDWET**

**B.1. Verslag namens de Commissie voor huisvesting
uitgebracht door de heer A. Coppieters**

**1. ALGEMENE TOELICHTING DOOR
DE GEMEENSCHAPSMINISTER VAN HUISVESTING**

Investeringsprogramma

De Gemeenschapsminister leidt zijn begroting in en wijst er vooraf op dat de begroting voor Huisvesting essentieel een investeringsbegroting is. De diverse begrotingsposten zijn een emanatie van vroeger genomen beslissingen.

Voor de lasten uit het verleden van 1975 tot 1980 werd een overeenkomst met de nationale Regering getroffen. Voor de lasten van vóór 1975 werd echter in het bijstandsscenario van 26 juli 1983 geen regeling voorzien, hetgeen thans aanleiding geeft tot bepaalde discussies met het Rekenhof.

De begroting voor Huisvesting bestaat voor 95,36 procent uit correlatieve kredieten. Slechts 4,64 procent van de kredieten zijn samendrukbaar.

De Gemeenschapsminister geeft een overzicht in percenten van het aandeel van de diverse instellingen in het investeringsprogramma. Hieruit blijkt dat het Vlaams Woningfonds van de B.G.J.G. thans proportioneel meer kredieten krijgt dan vorige jaren.

Investeringsprogramma Huisvesting
(in miljoen fr.)

Jaren	N.M.H.	N.L.M.	fonds Woning-	Totaal	% verhou- ding wo- ningfonds in het totaal
1980	10.711	4.522	2.724	17.957	15 %
1981	10.002	5.087	4.000	19.089	21 %
1982	6.800	3.443	3.500	13.743	26 %
1983	3.400	3.700	3.800	10.900	35 %
Initieel					
1984	3.400	3.700	3.800	10.900	35 %
1984	2.890	3.145	3.230	9.265	35 %
1985	2.000	2.860	2.960	7.820	38 %
Totaal	35.803	22.757	20.214	78.774	25 %

De Gemeenschapsminister is van oordeel dat in de sector van de sociale huisvesting de bestaande regelingen zouden moeten herzien worden derwijze dat men met dezelfde hoeveelheid middelen meer zou kunnen bereiken.

Via het Woningfonds bijvoorbeeld worden rentetoelagen van ongeveer 8 procent (marktintrestvoet = 3,5 %) gegeven voor leningen die lopen over 10 jaar. Indien men slechtseen rentetoelage van 5 % zou verlenen maar eventueel over een langere periode, dan zouden meer gezinnen kunnen geholpen worden.

Verder is het ook niet altijd sociaal dat men nog van rentetoelagen geniet nadat het inkomen in de loop van de beroepsloopbaan aanzienlijk is gestegen. Op dat ogenblik zou de rentesubsidie moeten worden aangepast.

Hetzelfde geldt voor leningen toegestaan door de N.L.M.

Ook hier dringen zich wijzigingen op, zowel in het financieringsstelsel als in de termijnen.

Sociale woningbouw : alternatieve financiering

Er is een grote belangstelling vanwege de institutionele beleggers voor de bouw van sociale woningen. Meestal wenst men wel voldoende grote projecten.

De Gemeenschapsminister hoopt in 1985 met de bouw van heel wat reeds bestaande projecten te kunnen starten. Het is immers zó dat veel erkende maatschappijen pasklare projecten hebben waarvoor men enkel op de middelen wacht.

Het is de bedoeling te werken met beperkte offerteaanvragen waarbij de aannemer de prijs bepaalt en tegelijk voor de financiering zorgt. Dit systeem biedt het voordeel dat men een beter inzicht heeft in de diverse prijzen. Aan het typecontract wordt thans de laatste hand gelegd.

Premies

De bouwpremies gaan nog steeds in stijgende lijn. Gedurende de eerste 10 maanden van 1984 is een stijging van 4 % waar te nemen tegenover 1983. Gedurende de eerste 11 maanden van 1984 is er een stijging van 5 % tegenover 1983.

De gemiddelde premie bedraagt 211.000 frank.

Voor de saneringspremie is er een stijging van 55 % gedurende de eerste 10 maanden van 1984.

Hier bedraagt de gemiddelde premie 155.000 frank.

Inkomensverzekering

Voor de inkomensverzekering werd 30 miljoen frank gebudgetteerd. Dit is een vrij laag bedrag. De oorzaak hiervan is dat zich haast geen schadegevallen voordoen. Deze maatregel heeft dus hoofdzakelijk een psychologisch karakter.

Aangezien met de verzekeraar werd overeengekomen dat 85 % van de winst op de verzekeringspremies terugvloeit, zal men voor het jaar 1985 eventueel geen premie hoeven te betalen. De termijn van 5 jaar zal eventueel verlengd worden na ruggespraak met de verzekeraar.

Consolidatie van de door de Vlaamse Gemeenschap aan de N.M.H. en de N.L.M. verschuldigde terugbetalingen

De hoge bedragen die de Vlaamse Gemeenschap aan de N.M.H. en de N.L.M. moet betalen om deze instellingen in staat te stellen hun financiële verplichtingen voortvloeiend uit de aangegane leningen na te komen, zijn zeer verschillend van jaar tot jaar (zie grafiek – bijlage II).

Om de betalingspieken af te vlakken, werd beslist deze betalingen slechts voor 22,25 % van de gewestdotatie op de begroting in te schrijven. De rest zal geconsolideerd worden. Voor het begrotingsjaar 1985 bedraagt het te consolideren gedeelte 4.4 11 miljoen frank.

Hiermee is het prefinancieringsprobleem niet opgelost ; enkel de lasten worden verschoven. Het was derhalve nodig het investeringspakket te verminderen.

De Gemeenschapsminister wijst er verder op dat, in tegenstelling tot het Vlaamse Gewest, dat zijn schulden regelmatig aflost, het Waalse Gewest een achterstand van zowat 50 %

heeft voor de terugbetalingen aan de N.M.H. en de N.L.M. Om deze achterstand te dekken, moeten nieuwe leningen worden aangegaan waarvan de intresten ten laste komen van de drie gewesten. Dergelijke toestand is onduidelijk. Het Vlaamse Gewest betaalt op die manier te veel. Dit probleem wordt door de Vlaamse Executieve aanhangig gemaakt bij het Overlegcomité.

II. BESPREKING

Enkele leden maken een reeks opmerkingen.

1. Een lid betreurt het sterk ingekrompen investeringsprogramma voor de sociale huisvesting. Voor de N.M.H. is het krediet in vergelijking met 1984 teruggevallen tot 60 %.

De Gemeenschapsminister beaamt dit. Daarom hoopt hij via de alternatieve financieringswijze meer te kunnen doen dan via de klassieke weg het geval is. De huidige middelen zijn ontoereikend. Daartegenover staat, aldus de Gemeenschapsminister, dat de Vlaamse Gemeenschap voor veel extra inkomsten zorgt in de nationale schatkist door de succesvolle campagne in de bouwsector.

Elke frank die in het Vlaamse landsgedeelte aan de bouw wordt besteed, vloeit, vermenigvuldigd met een coëfficiënt 4,52, terug naar nationale schatkist.

Wat de bouwpremies betreft, 84 % worden in Vlaanderen uitgekeerd en slechts 16 % in Wallonië en Brussel. De inspanningen van het Vlaamse Gewest worden echter niet gevaloriseerd in de toegekende dotaties.

Om meer middelen naar de Vlaamse begroting te laten afvloeien, zou het systeem van de ristomo's eventueel moeten worden aangepast.

2. Zal de Gemeenschapsminister het typecontract met de institutionele beleggers aan de commissie voorleggen ?

De Gemeenschapsminister antwoordt bevestigend.

3. De Gemeenschapsminister had het over de mogelijkheid om het Woningfonds te machtigen een bepaalde forfaitaire som over de kandidaat-ontleners te verdelen. Op welke basis zou dit gebeuren ? Is er sprake van forfaitaire rentetoeelagen aan de N.L.M. en het W.F. ?

De Gemeenschapsminister deelt mee dat er verschillende mogelijkheden zijn die met hem kunnen besproken worden.

4. Hetzelfde lid stelt vast dat voor de informatiecampaagne 6 miljoen frank wordt uitgetrokken. Hij staat daar 100 % achter. Er schuilt echter een tegenstelling tussen enerzijds de aansporingen naar het publiek toe om te bouwen en anderzijds de lange wachttermijnen vooraleer men een lening via de N.L.M. (3 jaar) of het Woningfonds (> 1 jaar) kan bekomen.

5. Hetzelfde lid meent dat de Wedstrijd Ideeën Sociale Huisvesting (WISH) een lovenswaardig initiatief is. Hij heeft echter vernomen dat de N.M.H. nieuwe aanvragen van erkende vennootschappen zou afremmen of zou voorstellen daarmee te wachten, omdat het niet zeker zou zijn dat er een tweede WISH komt.

Hij vraagt de Gemeenschapsminister of dit juist is en of de bekroonde projecten ook worden uitgevoerd.

De Gemeenschapsminister wijst er op dat sommige bekroonde projecten zeer specifiek zijn. De N.M.H. bepaalt zelf waar zij zullen worden gerealiseerd.

6. Hetzelfde lid vraagt welk aandeel in de leningsmachtigingen bestemd is voor de financiering volgens de nieuwe formule met de institutionele beleggers, welk aandeel voor de klassieke formule en welk aandeel voor de renovatie ?

De Gemeenschapsminister antwoordt dat nog geen middelen werden uitgetrokken voor de financiering door de institutionele beleggers. Het is nog te vroeg daarvoor. De projecten die in het komende jaar worden gerealiseerd, zullen nog niet kunnen verhuurd worden en derhalve geen huurtoelagen vereisen. De 2 miljard frank investeringsmachtigingen voor de NMH zijn dus uitsluitend bestemd voor de klassieke financiering waarbij de NMH leningen aangaat om kredieten ter beschikking te stellen voor de projecten van de diverse erkende vennootschappen.

De renovatie van het woningpatrimonium wordt ook gefinancierd door de erkende maatschappijen via de klassieke formule.

Inzake renovatie moet ook verwezen worden naar de initiatieven die inzake stadsherwaardering zijn genomen door de Gemeenschapsminister voor Ruimtelijke Ordening, Landinrichting en Natuurbehoud.

Zodra een pand in een erkend herwaarderingsgebied is gelegen, kan de renovatie ervan tot 60 % van de werken worden betaald. Het initiatief hiertoe kan worden genomen door een erkende maatschappij, een O.C.M.W. enz.

De Gemeenschapsminister van Huisvesting zelf neemt hierin geen initiatieven.

7. Hetzelfde lid betreurt dat het beroep inzake een onterechte toewijzing van een sociale woning blijkens de jongste onderrichtingen zal worden beslecht door de Raad van beheer van de NMH. Dit is tegen de afspraak dat de Raad van beheer van de erkende maatschappijen hierover uitspraak zouden doen.

De Gemeenschapsminister antwoordt dat het inderdaad de erkende vennootschap is die uitspraak doet, en de NMH pas kan optreden als er daarna in hoger beroep gegaan wordt.

8. Een ander lid pleit voor een herziening van het premiestelsel zoals voorgesteld in zijn voorstel van decreet houdende wijziging van het besluit van de Vlaamse Executieve van 28 april 1982 tot instelling voor het Vlaamse Gewest, van voordelen voor de sanering van ongezonde woningen, gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Executieve van 30 juli 1982 (Stuk 208 (1982-1983) — Nr. 1).

9. De bijkredieten die voor 1984 worden uitgetrokken voor de premies, namelijk 600 miljoen frank zijn haast allemaal opgebruikt.

De Gemeenschapsminister beaamt dit. Reeds voor 500 miljoen frank dossiers liggen voor uitvoering te wachten. Voor volgend begrotingsjaar werd daarom een ruimer bedrag ingeschreven.

Bovendien wenst de Gemeenschapsminister werk te maken van de afhandeling van de dossiers Betwiste Zaken. Hiermee hoopt hij diverse tientallen miljoen frank te recupereren.

10. Dit lid heeft vernomen dat 64 procent van de aangevraagde bouwpremies werden aangevraagd door personen met een inkomen minder dan 500.000 frank. Het ware wenselijk een soort profiel van de bouwpremieaanvragers op te stellen. Gaat het om pas afgestudeerden die nog geen substantieel inkomen verwierven, om ééninkomensgezinnen of meerinkomensgezinnen ? Kan men ook exacte cijfers krijgen over de

aanvragen ? Hoeveel wederhuisvestingspremies voor bejaarden werden aangevraagd ?

Il. Hetzelfde lid is van oordeel dat de verschillen in rentepeil bij de diverse maatschappijen die zich met woonkrediet inlaten tot grote discriminatie en concurrentie leiden.

Deze rentetoelage zou bij alle maatschappijen dezelfde moeten zijn met als enige criteria het inkomen en de gezinslast.

Thans is het zo dat men omwille van het feit dat men één kind meer heeft, een grotere tussenkomst geniet, zelfs al heeft men een veel groter inkomen dan personen die slechts 1 of 2 kinderen hebben.

Wat het Vlaams Woningfonds betreft, ware'het ook nuttig een profiel te maken van de gezinnen die er een beroep op doen.

De Gemeenschapsminister antwoordt dat de inkomenscategorïeën bij het Vlaams Woningfonds hoger zijn dan voor de gewone bouwpremies. 41,52 procent hebben een inkomen beneden de 520.000 frank ; 43,23 procent hebben een inkomen tussen de 520.000 frank en 770.000 frank.

Toegekende leningsbedragen naar
netto belastbaar inkomen

Netto belastbaar inkomen	% van de leningsbedragen
520.000 frank	41,52 %
tussen 520.000 en 770.000 frank	43,23 %
tussen 770.000 en 820.000 frank	4,25 %
tussen 820.000 en 1.020.000 frank	11,00 %
Totaal	100,00 %

(Bron : Woningfonds)

12. Op vraag van een lid of in de herwaarderingsgebieden de infrastructuurwerken door het Fonds Brunfaut worden gefinancierd, antwoordt de Gemeenschapsminister negatief.

13. Op vraag van een lid of het zo is dat voor de projectontwerpen voor de infrastructuurwerken (Fonds Brunfaut) systematisch een beroep wordt gedaan op ontwerpers buiten de stad of zelfs het arrondissement, antwoordt de Gemeenschapsminister dat de administratie hier bevoegd is.

14. Verschillende leden vragen de Gemeenschapsminister met aandrang begrip voor de moeilijkheden van het Woningfonds dat voor 1984 slechts een bijkomende 18 miljoen frank nodig heeft om zijn beloften na te komen.

De Gemeenschapsminister verwijst hierbij naar de andere instellingen, bijvoorbeeld de N.L.M. die met dezelfde en nog grotere problemen te kampen heeft.

Het Woningfonds moet relatief gezien het minst inleveren.

Een eerlijk beleid scheert alle instellingen over dezelfde kam. Hij betreurt dat sommige instellingen zich te ver geëngageerd hebben.

Dit alles heeft te maken met de beleidsvraag : hoe kan men in de toekomst met dezelfde middelen meer bereiken ? Thans zijn besprekingen hierover aan de gang met de beheerraad van het Woningfonds.

III. STEMMING

Enkele leden wensen de stemming over de begrotingsartikelen betreffende het Vlaams Woningfonds te verdagen tot men het resultaat van de besprekingen met het Vlaams Woningfonds kent.

Het voorstel tot verdaging van de stemming wordt verworpen met 3 stemmen tegen 3 bij 4 onthoudingen.

De begrotingskredieten die behoren tot de bevoegdheid van de Commissie voor huisvesting werden aangenomen met 6 stemmen tegen 4.

BIJLAGE 1

Begroting Huisvesting

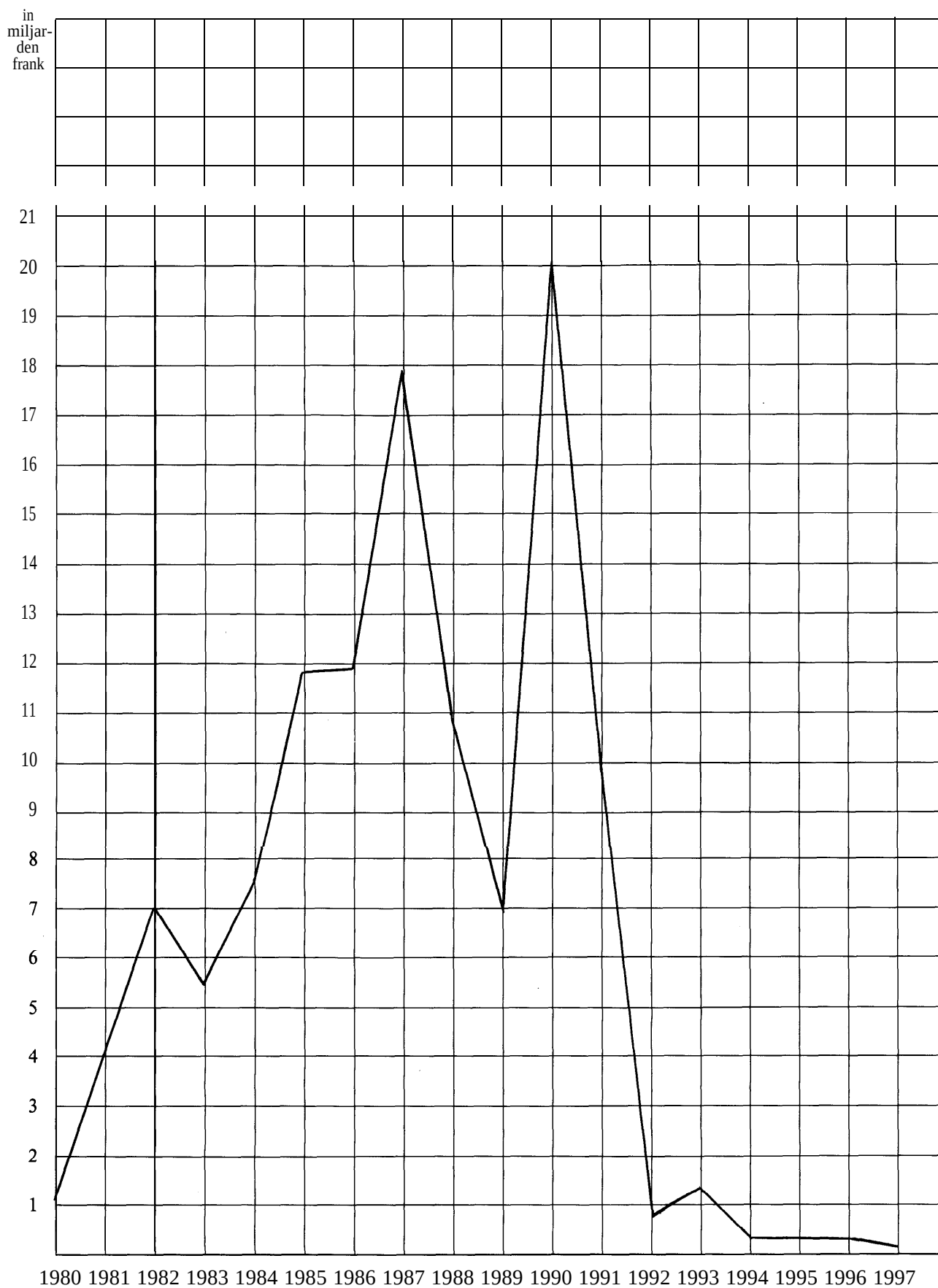
Sectie 80

(in miljoenen franken)

Artikel	Omschrijving	Initieel krediet 1984	Bijblad 1984	Totaal 1984	1985
Titel I	Lopende uitgaven				
11.03.03 G	Wedde contractuelen	30,0	—	30,0	
12.02.03 G	Werkingskosten contractuelen	1,2	—	1,2	
12.05.03 G	Vervoerkosten contractuelen	1,9	—	1,9	
12.60.03 G	Publiciteitscampagne + architectenwedstrijd	9,0	- 1,5	7,5	6,0
33.60.03 G	Toelagen aan organismen die bijdragen tot aanmoediging van sociale huisvesting	0,1	—	0,1	0,1
41.60.03 G	Toelage NIH + 11 tewerkgestelde werklazen	0,5	+ 1,5	2,0	0,5 % lenings- machtiging
41.61.03 G	NMH en NLM — intresten + lasten . . .	7.788,2	+ 300,7	8.088,9	6.574,9
41.62.03 G	Premies : slopingen, verhuis, rente mijnwerkers, huurvermindering	510,0		510,0	650,0
41.63.03 G	Bond van de grote gezinnen — intresten	839,0	+ 285,4	1.124,4	1.941,2
41.64.03 G	Premies bij aankoop van eensgezinswoningen	169,5		169,5	
41.65.03 G	Premies aan bouwers en kopers van volkswoningen	806,2	+ 210,0	1.016,2	1.352,9
41.67.03 G	Betaling van verzekeringspremie	54,0	- 54,0	—	30,0
Totaal Titel I		10.209,6	742,1	10.951,7	10.555,6
Titel II	Kapitaalsuitgaven				
61.60.03 G	Betaling premies kopers van soc. woningen en NLM	—	—		7,0
61.61.03 G	Annuïteiten krotbestrijding	—	—		60,0
61.62.03 G	Aflossing pretinanciering premies	1.037,3	+ 20,0	1.057,3	1.320,3
61.90.03 G	NMH-NLM afbetaling op vaste termijn	—	—		—
61.91.03 G	NLM-verschil aflossingsdeel leners	620,0	—	620,0	81,8
61.92.03 G	Subsidies gemeenten — ongezone gebouwen	—	—		30,0
Totaal Titel II		1.657,3	+ 20,0	1.677,3	1.499,1
Totaal Titels I en II		11.866,9	762,1	12.629,0	12.054,7
		VK 1.700,0			VK 1.000,0
		OK 1.600,0			OK 1.337,5

Bijlage II

Grafiek : Evolutie van de lasten van de NMH en de NLM

**B.2. Verslag namens de Commissie voor
binnenlandse aangelegenheden
uitgebracht door de heer P. Tant**

De Commissie heeft in haar zittingen van 29 november en 12 december 1984 een bespreking gewijd aan het deel van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap dat betrekking heeft op de materies die tot de bevoegdheid behoren van de Gemeenschapsminister belast met de Binnenlandse Aangelegenheden.

**ALGEMENE TOELICHTING DOOR DE GEMEEN-
SCHAPSMINISTER VAN BINNENLANDSE
AANGELEGENHEDEN**

1. Om het begrotingstekort te beperken en een overschrijding van de toegelaten debetpositie op de lopende rekening te vermijden werden door de Vlaamse Executieve een aantal bezuinigingsmaatregelen doorgevoerd (zie Algemene Toelichting, blz. 1-4). Zowel het investeringsprogramma van 1984 als dit voor 1985 wordt lineair beperkt, dit wil zeggen :

— de goedgekeurde investeringskredieten 1984 (programma) ten bedrage van 2.800 mio werden slechts vrij gegeven tot 85 % (2380 mio) ;

— de voorgestelde investeringskredieten 1985 zijn vastgesteld op 70 % van de goedgekeurde initiële kredieten 1984 en bedragen 1960.

Deze beide maatregelen resulteren in een vermindering van de bedragen met 840 mio tijdens het dienstjaar 1985 (ten aanzien van 2.200 mio globaal). Het aandeel van het investeringsprogramma van binnenlandse aangelegenheden binnen de globale begroting, vindt u in bijlage III, blz. 12 en 13 van de Algemene Toelichting.

II. Overzicht investeringsprogramma sectie 85

	1984	1985
Budgettaire sector	489,5 mio	340,9 mio
Gedebudgetteerde sector (art. 51 — decreet) . . .	2.313,0 mio	1.619,1 mio

Investeringsprogramma (in miljoenen frank)		Programma 1985
4. Gemeenschapsminister Binnenlandse Aangelegenheden		
Sectie 85		
art. 5 1.8 1.03 Slachthuizen		35,0
art. 63.02.03 Subsidies voor werken aan kerken, enz. . . .		281,4
art. 63.06.03 Subsidies voor schade aan openbare gebouwen door onweer, enz.		—
art. 63.08.03 Kleine toelagen voor werken ondergeschikte besturen		7,0*
art. 63.09.03 Subsidies voor werken aan lekenhuizen. . . .		17,5
Correlatieve macht voor subsidies van werken van ondergeschikte besturen		1.619,1
Totaal		1.960,0

Commentaar :

Het programma 1985 bedraagt aldus globaal 1960 mio ten

opzichte van 2.802 mio in 1984 (aangepast) ingevolge de globale lineaire vermindering van alle investeringskredieten in de Vlaamse Begroting. Een selectieve keuze voor de toepassing van de verminderingen, wordt bij deze drastische operatie onmogelijk : elke investering binnen de sector is verantwoord om de algemene deflatoire tendensen tegen te gaan en de tewerkstelling in Vlaanderen maximaal te ondersteunen.

Er weze opgemerkt dat sinds 1982 het investeringsprogramma aanzienlijk teruggeschoefd werd :

- 1) 1982 aangepast : 3.510 mio ;
- 2) 1982 uitvoering 85 % : 2.983,5 mio ;
- 3) 1985 : 1960 mio of 1) - 45 % ;
2) - 35 %.

Wat de openbare slachthuizen betreft, kan de situatie tot moeilijkheden in 1985 aanleiding geven. Ingevolge de door de nationale overheid opgelegde normen (E.G. en normen Staatssecretaris Aerts) kan per 1.1.1985 de exportstempel voor het vlees in gedrang komen. Het globaal fysisch programma (60 % subsidie) zoals door de Administratie voorgelegd is bedraagt 225 mio fr. (Hiervan zou meer dan 180 mio het gevolg zijn van de nieuwe experimenten). Het is duidelijk dat ingevolge de controle en de normen opgelegd door de E.G. en de nationale overheid, zonder overleg met het Gewest, bijkomende lasten opgelegd worden aan het Gewest waaraan met de huidige middelen niet kan voldaan worden (thans wordt enkel 35 mio weerhouden).

Wat de betalingskredieten (ordonnanceringen) betreft deze bedragen globaal 2.974 mio fr. (2.000,8 mio fr. Titel I — 996,1 mio fr. Titel II). Het volume hiervan wordt noodzakelijk bepaald door de debudgettering van de uitgave voor investering in het verleden. Het effect op de betalingen van het lopend jaar is immers gering (enkel interestlasten na vervallen termijn van 6 maand).

Voor 1984 aangepast, bedragen de betalingskredieten 2.796,4 mio fr. Het investeringsprogramma (1960,0 mio fr.) bedraagt aldus 10,24 % van het geheel (zie blz. 36 Algemene Toelichting). Dit betekent praktisch een halvering tenaanzien van het aangepast programma 1982 zoals reeds gezegd.

III. Overzicht van de gemeentefinanciën

Een overzicht geven van de toekomstige evolutie van de gemeentefinanciën is geen gemakkelijke taak. Niets is moeilijker dan in crisistijd het resultaat van toekomstige ontvangsten en toekomstige uitgaven te voorspellen. Bij wijze van voorbeeld zou ik kunnen verwijzen naar de omzendbrief voor de gemeentebegroting 1985 waar de stijging van het Gemeentefonds op 4 % geraamd werd terwijl we ondertussen weten dat de groei slechts 2,9 % gemiddeld zal bedragen.

In 1981 waren er 30 gemeenten met een globaal deficit van bijna 3 miljard frank (zonder Antwerpen). In 1982 reeds 63 gemeenten met een globaal tekort van bijna 5 miljard frank. In 1983 87 gemeenten met een globaal tekort van 3,8 miljard frank. Deze cijfers zijn telkens uitgezonderd Antwerpen en Gent.

Wij stellen vast dat in 1983 reeds het effect van de saneringslening begint te spelen, alhoewel we de volledige weerslag van de saneringslening van meer dan 2 miljard frank met daaraan gekoppeld de saneringsplannen pas vanaf de begrotingen 1984 terugvinden. Inderdaad, wanneer we de oorspronkelijke begrotingen bekijken in 1984 dan is het aantal deficitaire ge-

meenten teruggevallen tot 20 en met een totaal tekort van 667 miljoen frank (Gent uitgezonderd).

Dit gunstig resultaat is niet bekomen zonder veel bloed en tranen. Verhoogde fiscaliteit langs de ontvangstenzijde en het gunstig effect van het KB-nr. 202 (de gespreide betaling van 21 miljard frank).

Langs de uitgavenzijde werd waar mogelijk gesnoeid. Aldus werd in veel gemeenten een personeelsstop ingevoerd, terwijl de investeringen drastisch beperkt werden. Enkele cijfers over de investeringen sinds 1981 spreken boekdelen. In 1982 beliepen de plaatselijke investeringen (gemeenten, O.C.M.W.'s, provincies, intercommunales) 82,3 miljard frank wat reeds 7,5 % minder was dan in 1981. In 1983 nog slechts 69,1 miljard frank of een daling met 15,3 % ten opzichte van 1982. De eerste drie trimesters van 1984 geven een daling met 28 % ten opzichte van de eerste drie trimesters van 1983 !

Op basis van de gunstige kentering bekomen, in 1983 en doorgezet in 1984 mag verwacht worden dat in 1985 het aantal deficitaire gemeenten gereduceerd wordt tot een tiental.

Wat nu voor de toekomst ? En hiermee bedoelden we de periode tot 1988. Dit is inderdaad het jaar van de volgende gemeenteraadsverkiezingen maar ook de datum van de fameuze volmacht K.B.'s Nothomb, waarbij de lonen en wedden van het gemeentepersoneel mogen verminderd worden en de voogdij in de plaats kan treden van het gemeentebestuur.

Een eerste benadering pleit voor een grote voorzichtigheid vanwege de gemeentebestuurders en voor het behoud van een rigide voogdij inzake gemeentebegrotingen. Daarbij blijft de rekeningsuitslag 1984 en de begroting 1985 van cruciaal belang te zijn. Inderdaad, de rekeningsuitslag 1984 komt in de begroting 1986 tot uiting. Vertoont die rekeningsuitslag een boni en kan ook de begroting 1985 met een boni ingediend worden, dan kan met een gematigd vertrouwen de kaap van 1988 genaderd worden. Men mag immers niet vergeten dat in 1987 de laatste schijf van de 2 1 miljard betaald wordt en dat de schijf van dat jaar nog slechts de 3/4 van deze van 1986 draagt.

Wat biedt de evolutie van het Gemeentefonds ? Percentages van de toekomstige groei vooropstellen zou vermetel zijn, doch een trend aangegeven is realistischer. De nationale Regering heeft zich voorgenomen aan het Gemeentefonds een groeipercentage te geven gelijk aan dat van alle lopende staatsuitgaven met uitzondering van de openbare schuld en de 21 miljard frank.

Wanneer we de Algemene Toelichting bij de rijksmiddelenbegroting 1985 consulteren dan stellen we vast dat de groeivoet van de lopende uitgaven min de rijksschuld gelijk is 1,9 %. Wanneer men de indexinlevering van de gemeenteambtenaren (2 %) neutraliseert, bekomt men in 1985 een nominale stijgingsvoet van het Gemeentefonds van 2,9 %.

Wanneer we de vooropgezette inflatie van 5,5 % in 1985 in ogenschouw nemen kan gesteld worden dat de gemeenten in 1985 zoals in 1984 in reële termen inleveren.

Het spaarplan dat de regering op 15.3.1984 aan de Kamers heeft voorgelegd voorziet dat het netto te financieren saldo over een periode van 3 jaar in 1986 teruggebracht wordt tot 7 % van het B.N.P.

Voor 1985 is het vastgesteld op 10,4 % van het B.N.P. Of de norm van 7 % gehaald wordt of niet is hier niet ter zake. Wel belangrijk is dat de groeivoet van de lopende uitgaven min de lasten van de rijksschuld telkens lager zal liggen dan de inflatie

wat betekent dat de groei van het Gemeentefonds in nominale termen voor de volgende jaren lager zal zijn dan de inflatie, met andere woorden dat de gemeenten reëel zullen inleveren.

Naast de ontvangsten uit het Gemeentefonds spelen de ontvangsten uit de aanvullende personenbelasting en de onroerende voorheffing een belangrijke rol.

Over de onroerende voorheffing kunnen we kort zijn. Enerzijds is er het uitstel van de kadastrale perekwatie die wettelijk voorzien was voor 1985 en anderzijds is de beperkte activiteit in de bouwnijverheid waardoor het kadastraal inkomen **zoniet** stabiel blijft dan toch zeer traag stijgt.

Wat de personenbelasting betreft voorziet de Algemene Toelichting voor de bedrijfsvoorheffing in 1985 slechts een stijging van 3,8 % die vooral wordt toegeschreven aan de loonmatiging (2 % in 1984, 1985 en 1986).

Samen met de voorafbetalingen van de zelfstandigen en de inkohieringen wordt een stijging van 6 % verwacht. Nochtans mogen we voor het aanslagjaar 1986 (inkomsten 1985) belastingverminderingen verwachten wat de fysieke personen betreft zodat de aanvullende personenbelasting voor de gemeenten negatief zou kunnen beïnvloed worden in 1986 en vooral 1987.

Aan de uitgavenzijde verwachten we personeelsuitgaven die minstens gelijke tred met de inflatie zullen houden. De lasten van de schuld vergen wel enkele commentaar.

Met de gemeenteraadsverkiezingen van 1988 in het vooruitzicht mag een toenemende investeringsneiging van de gemeenten verwacht worden. Zo de investeringen in 1984 op een dieptepunt gekomen zijn zal vanaf 1985 een verhoogde investeringsactiviteit waar te nemen zijn die vanaf 1986 zijn volledige weerslag op de gewone dienst zal geven. Hierbij worden bewust de rentevoeten ongewijzigd gelaten. Een ander belangrijk gegeven in verband met de gemeentelijke investeringen geldt de betoelaging door de hogere overheid. Zoals iedereen weet kampt ook het Vlaamse Gewest met budgettaire moeilijkheden. Aldus werd de investeringsbegroting 1984 (dus ook de toelagen aan de gemeenten) verminderd met 15 %. In 1985 wordt het initiaal bedrag 1984 zelfs verminderd met 30 %. Op twee jaar tijd worden de gemeentelijke subsidie aldus met bijna de helft verminderd.

Een andere post betreft de tekorten van de O.C.M.W.'s. De tekorten van de openbare ziekenhuizen en toename van het aantal bestaansminima verhogen de gemeentelijke tussenkomsten.

Samengevat zou men dus kunnen stellen dat wat de ontvangsten betreft deze nauwelijks de inflatie zullen kunnen volgen, terwijl de uitgaven hoger dan de inflatie zullen liggen. Een bijkomende gemeentelijke fiscaliteit mag redelijkerwijze uitgesloten worden zodat we zonder strenge begrotingsdiscipline mogen vrezen voor afnemende boni's of opnieuw opduikende deficitaire gemeentebegrotingen. En zo kom ik terug tot het uitgangspunt waar ik gepleit heb voor grote voorzichtigheid vanwege de gemeentebestuurders en voor een rigiede voogdij vanwege de toeziende overheid.

BESPREKING

Bij de bespreking van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap werd vrij lang stil gestaan bij de verdeling van het

Gemeentefonds, zowel wat de dotatie voor 1984 aangaat als wat de vooruitzichten betreft voor 1985.

Een lid wees erop dat voor 1984 weliswaar reeds de vier kwartaalvoorschotten aan de gemeenten werden toebedeeld. Hij wenste echter te vernemen hoe groot het nog te verdelen saldo was en of hiermee de voor 1984 vooropgestelde groei met 5 % van het Gemeentefonds zal worden bereikt. Tevens wenste hij te vernemen welk het globaal aandeel zal zijn van het Gemeentefonds en van het Bijzonder Fonds voor Maatschappelijk Welzijn dat toekomt aan de volgende groepen van gemeenten : gemeenten met minder dan 50.000 inwoners, gemeenten met een bevolkingsaantal tussen de 50.000 en de 150.000 en ten slotte gemeenten met meer dan 150.000 inwoners.

Wat meer in het bijzonder het Hulpfonds aangaat vroeg het lid hoeveel gemeenten nog genoten van het zogenaamde „ge waarborgde ontvangstencomplement” en welk deel van het fonds diende aangewend voor de aan de deficitaire gemeenten toegestane saneringsleningen. Wat ten slotte het saldo van dit fonds betreft vroeg het lid aan welke gemeenten dit tenslotte zou worden verdeeld en volgens welke criteria.

Een ander lid wees erop dat de Gemeenschapsminister, in zijn richtlijnen voor het opmaken van de gemeentebegrotingen voor 1985 een stijging van het aandeel uit het Gemeentefonds had aangekondigd met 4 %, daar waar uit de Rijksmiddelenbegroting voor 1985 blijkt dat de stijging zou beperkt zijn tot 2,9 %.

De Gemeenschapsminister wees erop dat zijn richtlijnen voor het opmaken van de begroting voor 1985 reeds in de loop van de maand juli aan de gemeenten werden overgemaakt, op het ogenblik dat redelijkerwijze een stijging met tenminste 4 % kon worden voorzien. Pas vrij recent is gebleken dat het stijgingspercentage eventueel tot 2,9 % zou worden geleid. De besprekingen hieromtrent zijn echter nog gaande.

Wat de verdeling van het Gemeentefonds over de gemeenten aangaat wees de Gemeenschapsminister er op dat inderdaad de vier kwartaalvoorschotten reeds aan de gemeenten zijn doorgestort. Nopens de hoegrootheid van het nog toe te bedelen saldo en het al dan niet eerbiedigen van het voor 1984 vooropgestelde stijgingspercentage kon de Gemeenschapsminister nog geen zekerheid verschaffen.

Voor de ventilering van de fondsen over vooropgestelde groepen van gemeenten verwees de Gemeenschapsminister naar de precieze cijfers die in de mate van het mogelijke zouden worden ter beschikking gesteld om als bijlage aan dit verslag te worden toegevoegd.

In verband met de verdeling van het Hulpfonds wees de Gemeenschapsminister er op dat het aantal gemeenten dat geniet van het gewaarborgd ontvangstencomplement zeer klein is geworden, zodat nog slechts een gering gedeelte van het Hulpfonds hiertoe dient aangewend. Het definitieve bedrag hiervan is echter nog niet bekend, maar zou zo vroeg als mogelijk aan de Commissie worden medegedeeld. (Zie bijlage)

Voor saneringsleningen werden de nodige middelen uit het Hulpfonds reeds ter beschikking gesteld. Het restant-bedrag van het Hulpfonds, dat kan geraamd worden op 250 à 300 miljoen zal, eventueel met een indexverhoging ervan aan alle Vlaamse gemeenten, aan de gemeenten worden toebedeeld volgens de criteria die gelden voor het Gemeentefonds zelve met dien verstande echter dat de steden Antwerpen en Gent hiervan worden uitgesloten, vermits zij ook niet bijdragen in de vorming van het Hulpfonds.

Een lid liet opmerken dat dergelijke verdeling over de algemeenheid van de Vlaamse Gemeenten niet overeenstemt met het doel waarvoor het werd opgericht, namelijk tegemoet te komen aan de bijzondere problemen van gemeenten die in financiële moeilijkheden verkeren.

De Gemeenschapsminister antwoordde hierop dat het hier slechts gaat over een restbedrag, nadat de middelen waren afgenomen die nodig waren voor het vervullen van de opdracht van het Hulpfonds. Bovendien gaat de Gemeenschapsminister bij de vooropgestelde verdeling van dit restbedrag slechts in op een suggestie die destijds door de Commissie van binnenlandse aangelegenheden werd geformuleerd.

In de Commissie ontspon zich ook een discussie nopens de gevolgen die voor de gemeenten kunnen voortvloeien uit de door sommigen in uitzicht gestelde vermindering van de personenbelasting, waarbij de Gemeenschapsminister werd verzocht erover te waken dat, in de mate van het mogelijke de belangen van de gemeenten zouden worden veilig gesteld.

De Minister deed opmerken dat hij tot nog toe niet werd betrokken bij besprekingen die op het nationale vlak van dergelijke materies werden gewijd.

Een lid wees erop dat het correlaat van een eventuele belastingverlaging een besparing dient te zijn, niet alleen op het vlak van de nationale administratie, maar ook op dat van de lokale besturen, voor het geval hun inkomsten hierdoor zouden verminderen.

Een ander lid wees erop dat de uitgaven van de gemeenten eigenlijk weinig samendrukbaar zijn, vooral omdat de meeste gemeenten in de laatste jaren reeds ernstig hebben moeten besparen en zelfs genooddaakt zijn geweest tot significante verhogingen van hun fiscaliteit.

Wat de uitgaven betreft moet men zich realiseren dat zowat 90 % van de uitgaven van de gemeenten verplichte uitgaven zijn, die moeilijk of helemaal niet manoeuvreerbaar zijn. Denken wij hierbij onder meer aan de personeelsuitgaven en de lasten van de lopende leningen. Mede door vroegere besparingsmaatregelen is het aandeel van de verplichte tegenover de facultatieve uitgaven nog toegenomen, zodat niet eens zoveel heil kan worden verwacht van een nieuwe besparingsronde.

Een lid wees van zijn kant op de moeilijkheden waarmee bepaalde gemeenten zich geconfronteerd zien, tengevolge van de grote disproportie die er bestaat tussen de voor 1984 en de begroting voorziene ontvangsten uit de opcentiemes op de onroerende voorheffing en het werkelijk geïnde bedrag, dat soms niet meer dan één derde van de voorziene ontvangst belooft.

Vermits het volgens de vigerende richtlijnen niet toegelaten is de aldus bestaande rechten in de begroting vast te leggen, wordt men met onoverkomelijke moeilijkheden geconfronteerd bij het opmaken van de begroting voor volgend jaar.

De Gemeenschapsminister antwoordde dat het niet tot zijn bevoegdheid behoort de richtlijnen dienaangaande te wijzigen, maar hij beloofde wel dat de nodige tegemoetkoming zal aan de dag gelegd worden wat de controle op de begrotingen betreft van gemeenten die met dit probleem worden geconfronteerd.

Een lid drong er bij de Gemeenschapsminister op aan dat hij de gemeenten ertoe zou aanzetten een zekere verhouding in acht te nemen tussen de kosten en tarieven van zekere vormen van gemeentelijk dienstverlening (huisvuilophaling en -belasting, toegang tot sportinfrastructuur, verkoopprijs van

gronden in uitgeruste industrieterreinen, enz. . ..). Hij haalde het voorbeeld aan van een belangrijk textielbedrijf dat zich oorspronkelijk zou vestigen in een Westvlaamse reconversiezone, maar dat nadien besloot zich te vestigen in het Waalse Gewest, vermits op een industrieterrein aldaar de grond gratis werd aangeboden.

De Gemeenschapsminister wees erop dat de vastlegging van de vergoedingen die de gemeente vraagt voor het gebruik van haar voorzieningen, in principe behoort tot de autonomie van de gemeenten, die hoe dan ook moet gewaarborgd worden. Wel werden zekere beperkingen dienaangaande opgelegd aan deficitaire gemeenten.

Wat het door het lid aangehaalde voorbeeld aangaat betreffende de „verkoop” van industriegronden meende de Gemeenschapsminister dat hier eigenlijk sprake kan zijn van een belangenconflict en dat hij het probleem bespreekbaar zou stellen in de Vlaamse Executieve. .

Een lid wenste van de Gemeenschapsminister nog te vernemen of bij het bepalen van bijvoorbeeld de toegangsrechten voor gemeentelijke infrastructuur, een onderscheiden tarief kan vastgesteld worden voor inwoners en niet-inwoners van de gemeenten. De Gemeenschapsminister verwees hierbij naar gevestigde rechtspraak van de Raad van State die slechts aanneemt dat onderscheid in de tarieven wordt gehanteerd wanneer deze in verhouding staan tot de mate waarin van de dienst wordt gebruik gemaakt.

Tenslotte werd er door een lid bij de Minister op aangedrongen nauwlettend toe te zien op de bepalingen die sommige gemeenten opnemen in door hen opgemaakte marktreglementen, waarbij men er soms naar streeft gevestigde marktkramers, die over een leurkaart beschikken, van bepaalde markten uit te sluiten.

STEMMING

Ter stemming gelegd werden de begrotingskredieten ressorterend onder de bevoegdheid van de Commissie goedgekeurd met 6 stemmen bij 2 onthoudingen. De leden die zich onthielden verklaarden dat ze de begroting niet afkeuren maar willen wijzen op de principieel ontoereikende middelen van de Vlaamse regering.

BIJLAGE

Verdeling van de dotatie van het Gemeentefonds voor 1984

1. Nationale dotatie gemeentefonds (K.B. nr. 232 van 22 december 1983)	66.981.439.000 fr.
2. Aandeel in de dotatie 1984 voor het Vlaamse Gewest (K.B. 30 november 1983 = 52,64 ten honderd)	35.259.029.490 fr.
3. Voorafname van 5 ten honderd voor het Bijzonder Fonds voor Maatschappelijk Welzijn	<u>1.762.951.475 fr.</u>
4. Verschil om te slaan over de gemeenten van het Vlaamse Gewest	33.496.078.015 fr.
5. Bestemd voor de gemeenten met meer dan 150.000 inwoners	<u>14.520.549.820 fr.</u>
Verschil.	18.975.528.195 fr.
6. Hulpfonds van het Gemeentefonds (3,28 %)	<u>662.397.324 fr.</u>
7. Te verdelen over de gemeenten met minder dan 150.000 inwoners	18.353.130.871 fr.

Verdeling van het Hulpfonds van het Gemeentefonds 1984

1. Hulpfonds 1984	662.397.324 fr.
2. Aflossingen en intrest saneringsleningen	
2.1. 1e semester 1984	126.929.948 fr.
2.2. 2e semester 1984	<u>193.920.123 fr.</u>
	320.850.071 fr.
3. Gewaarborgde ontvangstencomplementen (geraamd op 14 december 1984)	<u>126.274.111 fr.</u>
	447.124.182 fr.
	<u>447.124.182 fr.</u>
4. Blijft vermoedelijk te verdelen in 1984	175.273.142 fr.

Gebeurlijk te verhogen met het krediet dat zou aangepast worden in toepassing van artikel 3 van het koninklijk besluit nr. 232 van 22 december 1983 tot vaststelling van de dotaties, voor het jaar 1984, van het Gemeentefonds en van het Fonds der Provinciën.

**B.3. Verslag namens de Commissie voor leefmilieu
en waterbeleid uitgebracht door
mevrouw C. Boeraeve-Derycke**

De Commissie voor leefmilieu en waterbeleid heeft gedurende twee vergaderingen de haar toegewezen secties besproken van het ontwerp van decreet houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1985.

A. ALGEMENE BESPREKING

— Uiteenzetting van de Gemeenschaps-,
minister J. Lenssens

De Gemeenschapsminister herinnert eraan dat sinds drie jaar het gevoerde milieubeleid in Vlaanderen wordt gecoördineerd rond drie basisprincipes :

- de preventie ;
- de inzet van de noodzakelijke, middelen ;
- de sensibilisering van de bevolking.

Ook in 1985 wordt deze beleidslijn in de diverse sectoren verder doorgetrokken.

De noodgedwongen beperking van de beschikbare middelen, zal uiteraard ook voelbaar zijn op het vlak van het milieubeleid. Deze budgettaire afslanking maakt een uiterst selectieve aanwending van de middelen onvermijdelijk. Het belang van de alternatieve milieutechnologie, die minder investeringen vergt, zal hierdoor ongetwijfeld gestimuleerd worden. Een evolutie die in het voorbije jaar werd ingezet in de waterzuiveringssector en die dit jaar zal moeten verruimd worden.

HOOFDSTUK 1 — LEEFMILIEU

A. Afvalstoffen

Inleiding

Het decreet van 2 juli 1981 betreffende het beheer van afvalstoffen wordt gestadig verder uitgevoerd.

Reeds 43 Koninklijke, Executieve en Ministeriële Besluiten werden tot nu toe uitgevaardigd.

Ook wordt de operationaliteit van de OVAM stelselmatig opgevoerd. Aldus komt het afvalstoffenprobleem steeds meer en duidelijker onder controle en kan het afvalstoffenbeheer planmatig uitgeoefend worden. Het afvalstoffenplan zal in de loop van 1985 aan de Vlaamse Executieve voorgelegd worden.

1. Algemeen preventief beleid

a. Op wetgevend vlak worden nog Executieve Besluiten voorbereid die de specifieke verwijdering beogen van bepaalde afvalstoffen. Het ontwerp van decreet inzake milieuhellingen op de afvalstoffenverwijdering wordt aangepast, rekening houdend met het advies van de Raad van State dd. 21 juni 1984. Het zal aan de Vlaamse Executieve voorgelegd worden ten einde het bij de Vlaamse Raad in te dienen.

b. Controle en toezicht op de naleving van de uitvoeringsbesluiten wordt intensiever en efficiënter. Het aantal dossiers in behandeling bij het Parket neemt toe. De lokale overheden en politiediensten treden begeleid en gesteund door de

O.V.A.M., frekwenter op. Diverse laboratoria werden erkend voor de analyse van afvalstoffen.

c. Het ontwerpplan 1986-1990 is in zijn laatste voorbereidingsfase getreden. Diverse deelplannen zijn klaar en worden besproken met de betrokken instanties. De consultatiefase zal het eerste half jaar van 1985 plaatsvinden.

d. Het dossier voor de oprichting van een verwerkingsfabriek voor probleemafvalstoffen werd door de studiegenootschap INDAVER concreet uitgewerkt en ter beslissing voorgelegd aan de Vlaamse Executieve die er haar goedkeuring aan gehecht heeft. Van zodra een geschikte inplantingsplaats gevonden is, zal de n.v. INDAVER met de industriële partners opgericht worden. Genoemde n.v. zal de bouw en de exploitatie van de fabriek onder haar verantwoordelijkheid nemen.

2. Het stortplaatsenbeleid

2.1. Slechts nu en dan wordt nog een illegale of oude stortplaats ontdekt. De meeste zijn gesaneerd en gesloten en kregen een gepaste nabestemming in functie van de bepalingen van het Gewestplan.

2.2. Klasse-1 stortplaatsen en „black points”.

Voor 1982 werden aan stortplaatsen voor industriële afvalstoffen weinig bijzondere eisen gesteld en de controle op de naleving van de vergunningsvoorwaarden gebeurde slechts sporadisch en oppervlakkig of was technisch onmogelijk.

Niettemin werden en worden jaarlijks in Vlaanderen ongeveer 5 miljoen ton afvalstoffen van industriële oorsprong gestort. Deze afvalstoffen variëren van inert of totaal probleemloos tot gevaarlijk en zelfs giftig.

Het is dus te verwachten dat in Vlaanderen zoals bijvoorbeeld in Nederland, gifstorten of „black points” aanwezig zijn en ook ontdekt worden.

De ontdekking van het Lekkerkerkstort heeft in Nederland een kettingreactie veroorzaakt. Er werd sindsdien (1980) intens en systematisch naar gelijk kaardige probleemsites gezocht met als gevolg dat er geregeld ook nieuwe gevonden worden.

Sinds 1982 en met de oprichting en operationalisering van de O.V.A.M. wordt ook in Vlaanderen gespeurd naar „black points”. De resultaten betreffende een 15-tal stortterreinen duiden op bodem- en grondwaterverontreiniging.

Evenwel worden thans in een 2de onderzoeksfase meer en diepere boringen voorzien om na te gaan of de eerste resultaten bevestigd worden en hoe ze geïnterpreteerd dienen te worden. Waar nodig zullen concrete saneringsprogramma's uitgewerkt worden en de financiële middelen van saneringswerken zullen moeten vrij gemaakt.

Ik kan terzake nu reeds stellen dat aan deze noodzakelijke werken vele miljoenen of zelfs miljarden BF. zullen moeten besteed worden. Ter vergelijking weze vermeld dat de Nederlandse Regering dit jaar 2,5 miljard BF en voor een volgend tienjarenprogramma nog eens 30 miljard BF heeft voorzien voor bodemsanering.

Dit alles brengt mij ertoe opnieuw en met nog meer aandrang te stellen dat een preventief milieubeleid meer dan nodig is en het enige juiste is. Er dient zonder meer worden voorkomen dat zogenaamde „black points” ontstaan.

In de context van de stortproblematiek van industriële afvalstoffen wil dit zeggen dat Vlaanderen dringend behoefte

heeft aan stortplaatsen die alle waarborgen inhouden tegen milieuverontreiniging in 't algemeen en bodem- en grondwaterverontreiniging in 't bijzonder. En deze behoefte aan streng gecontroleerde en goed uitgeteste stortplaatsen worden niet wezenlijk gemilderd door andere, zij het even noodzakelijke initiatieven en projecten zoals de probleemafvalstoffenfabriek en tal van recyclage-activiteiten.

De te storten hoeveelheid zal er op kortere termijn nauwelijks door beïnvloed worden. Wel zal de aard van het te storten afval erdoor wijzigen in gunstige zin.

Op dit ogenblik beschikt Vlaanderen slechts over een 5-tal Klasse-1 stortplaatsen waarvan enkele met een zeer beperkte stortcapaciteit. Deze toestand leidt tot monopolisering en overdreven stortprijzen. Bovendien is de kwaliteit van deze terreinen niet altijd optimaal. Het privé-initiatief is in deze sector erg beperkt. Dergelijke stortterreinen met efficiënte bodemafdichting vereisen immers grote investeringen en houden desondanks nog risico's in. Deze zij het beperkte risico's strekken zich echter wel ver in de toekomst uit en zullen langer bestaan dan de levensduur van een bedrijf. Deze en andere argumenten pleiten voor overheidsinitiatieven. De O.V.A.M. heeft van de Vlaamse Raad deze taak bij decreet toebedeeld gekregen.

In een eerste fase streef ik ernaar om de O.V.A.M. één Klasse-I stortplaats per provincie te laten verwerven en exploiteren. Tot nu toe heeft de Vlaamse Regering op mijn voorstel groen licht gegeven voor de verwerving, inrichting en uitbating van 2 gecontroleerde stortplaatsen, namelijk te Rumst en te Bilzen.

Dossiers voor Oost- en West-Vlaanderen zijn in voorbereiding. Evenwel geven deze initiatieven aanleiding tot weerstand bij de plaatselijke bevolking die in haar reflectie naar de vroegere milieu-onvriendelijk ke stortuitbatingen, erg argwanend reageert. Dit is begrijpelijk. Ik ben er nochtans ten volle van overtuigd dat deze O.V.A.M.-initiatieven dringend nodig zijn. Zij zullen trouwens O.V.A.M. ook in staat stellen te bewijzen dat het ook verantwoord kan, zonder milieuhinder voor de omwonenden en met de grootst mogelijke garanties tegen bodemverontreiniging.

3. Het fysisch programma

3.1. Lokale en regionale besturen

Een deel van het investeringsprogramma voorziet in de bouw van warmterecuperatieinstallaties bij bestaande huisvuilverbrandingsovens.

Er staan twee installaties op het programma. Daarnaast worden ook enkele overslagstations gebouwd zodat bestaande verwijderingsinstallaties optimaler zullen benut worden. Tenslotte wordt een belangrijk deel van de beschikbare middelen voorbehouden ter betoelaging van containerparken. Deze containerparken zijn een onmisbare schakel in het sluiten van de kringloop door het recyclen van afvalstoffen.

Onder containerpark verstaat men een inrichting waarin afvalstoffen, afkomstig van particulieren, selectief ingezameld worden en gestockeerd tot de hoeveelheid groot genoeg is om naar de verwerker of hergebruiker gebracht te worden.

Al naargelang de grootte en conceptie kunnen volgende afvalsoorten naar het park gebracht worden : bouwmaterialen, ijzer en niet-ijzermetalen, glas, papier en karton, banden, olie en vet, snoei- en tuinafval, batterijtjes, huishoudelijke chemische afval, lommen, lampen, en dergelijke.

Tevens kunnen parken uitgerust worden met een **versnipperaar** van hout- en snoeiafval. Ter plekke wordt dan met het versnipperd materiaal compost gemaakt dat bijzonder bruikbaar is bij de gemeentelijke groeivoorziening, parkaanleg en onderhoud. Naast de recyclagevoordelen wordt ook voorkomen dat sommige gevaarlijke huishoudelijke afvalstoffen in de **verbindingsoven** of op het stort terecht komen. De toelage voor zo'n park bedraagt 90 %. Tot op heden werden reeds 45 aanvragen ingediend. Er wordt 150 miljoen frank voorzien op de begroting.

3.2. Het O.V.A.M.-programma

Dit investeringsprogramma blijft hoofdzakelijk gericht op de verwerving en inrichting van verantwoorde gecontroleerde stortplaatsen voor industrieel afval. Ook de pilootprojecten in de biosector (methaanwinning) worden verdergezet. Een aanvang zal gemaakt worden met de uitbouw van een **afvalstoffenbeurs**.

3.3. De ambtshalve verwijdering

Het bedrag dat hiervoor nodig is kan onmogelijk geraamd worden ; symbolisch werd een som voorzien op artikel 953.3 van de O.V.A.M.-begroting.

4. Studies en onderzoek

Gelet op de beperktheid van de financiële middelen worden alleen de lopende projecten verdergezet.

B. Luchtverontreiniging

1. Controle en toezicht

De controletaken inzake de materies die onder de bescherming van het leefmilieu ressorteren : de luchtverontreiniging, de geluidshinder en het toezicht op de als hinderlijk ingedeelde inrichtingen wordt uitgeoefend door de Administratie voor Ruimtelijke Ordening en Leefmilieu van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap. De Vlaamse Executieve keurde het kader van deze administratie goed op 9 mei 1984.

Teneinde toe te laten dat deze dienst haar opgelegde taken volledig en doeltreffend uitvoert, dient de volzetting van dit kader in de loop van 1985 verder uitgevoerd te worden.

2. Beleidsmiddelen

Om met kennis van zaken, op basis van objectieve gegevens, een rationeel milieubeleid te voeren, zijn meetgegevens inzake lucht- en bodemverontreiniging onontbeerlijk. Hierbij kan het Vlaamse Gewest beroep doen op de meetgegevens van de nationale meetnetten inzake immissies. Het Vlaamse Gewest beschikt bovendien over een emissieinventaris, die via een studiecontrole bijgehouden wordt. Hierbij worden de emissies, voornamelijk van zwavel- en stikstofoxydes veroorzaakt door industriële activiteiten, gebouwenverwarming en wegverkeer geïnventariseerd en verwerkt.

Via een studiecontract werd voor het Vlaamse Gewest een biologisch **meetnet** geëxploiteerd. Deze studies zullen verder betoelaagd worden, samen met lopende studieprogramma's inzake reukhinderbestrijding en emissiebeperkende technologie.

C. Geluidshinder

1. Controle en toezicht

Op 7 november 1984 heeft de Vlaamse Executieve op mijn voorstel haar definitieve goedkeuring gehecht aan een besluit dat aan agenten van de gemeentelijke politie en aan sommige provinciale en gemeentelijke technische ambtenaren een grotere hoeveelheid toekent in de strijd tegen de geluidshinder.

Deze ambtenaren dienen daartoe een theoretisch en praktisch opleidingsprogramma te volgen.

2. Wettelijk aspect

Na advies van de Vlaamse Raad voor het Leefmilieu zal aan de Vlaamse Executieve een ontwerp van besluit worden voorgelegd dat het gebruik van telegeleide modelvliegtuigen, auto's en boten, reglementeert.

Samen met de Consultatieve Commissie voor de Motorsport werd deze Raad eveneens verzocht mij te adviseren over een ontwerpbesluit tot herziening van het K.B. van 10 juni 1976 houdende maatregelen tot het inrichten van wedstrijden, testen en oefenritten met motorvoertuigen.

Op het vlak van de bestrijding van muzieklawaai wordt gedacht aan het invoeren van een nieuwe meetmethode ten einde de hinder beter te kunnen inschatten.

Om de gemeenten toe te laten de geluidshinder efficiënt te blijven bestrijden, wordt momenteel nagegaan in hoeverre en onder welke voorwaarden het bestaande stelsel van betoelaging bij aankoop van een sonometer kan worden uitgebreid naar de aankoop van meer gesofisticeerde apparatuur toe.

D. De milieuvergunning

De Vlaamse Executieve heeft op 21 november 1984 haar goedkeuring gehecht aan het ontwerp van decreet betreffende de milieuvergunning. In dit ontwerp van decreet wordt de coördinatie van de bouw-, de exploitatie- en de lozingsvergunning verwezenlijkt.

Na goedkeuring door de Vlaamse Raad van dit ontwerp-decreet zal de verdere uitwerking van dit decreet via uitvoeringsbesluiten van de Vlaamse Executieve uitgevoerd worden.

E. Leefmilieucampagne

De Leefmilieucampagne ging van start in 1981 met als doel de Vlaamse bevolking bewust te maken van de leefmilieuproblematiek en er haar actief bij te betrekken. Dit gebeurt in de praktijk door informatie- en sensibiliseringsmateriaal te verspreiden naar verschillende deelgroepen van de bevolking.

Zo werden ten behoeve van het onderwijs brochures rond deelaspecten van de leefmilieuproblematiek opgesteld en verspreid. Twee wedstrijden werden ingericht. Naar de gemeenten toe werd reeds gewerkt aan recyclageprojecten (o.a. kwikbatterijen). Omdat bij de gemeentebesturen een nood aan milieu-informatie bestond, werd gestart met een milieu-krant voor de gemeentelijke mandatarissen en ambtenaren.

Op het vlak van de informatie naar het brede publiek toe, beschikt de Leefmilieucampagne over tentoonstellingen, een diareeks, een film, een brochure en technische fiches. Dageelijks worden vragen om informatie beantwoord.

De Groene Lijn, gestart op 15 juni 1982, blijkt het belangrijkste verzamelpunt voor milieuklachten in Vlaanderen. Tot 15 november 1984 werden 1.140 klachten geregistreerd en voor behandeling doorgezonden naar de bevoegde diensten. Naast de klachtenbehandeling wordt via de Groene Lijn ook milieu-informatie gegeven.

In 1985 zal de Leefmilieucampagne zich verder toelagen op acties in het onderwijs en naar de gemeenten toe.

Voor het onderwijs zijn nieuwe brochures, zowel voor het basis- en kleuteronderwijs als voor het secundair onderwijs voorzien. Naar de gemeenten toe zal de publicatie van de milieukrant verdergezet worden en zullen nieuwe initiatieven genomen worden voor de begeleiding van de gemeentelijke milieuwerkers.

De Groene Lijn, het verstrekken van informatie, de uitleening van de tentoonstelling, diareeks en film, zullen in 1985 verdergezet worden.

HOOFDSTUK II — WATERBELEID

A. Drinkwatervoorziening

Het drinkwaterbeleid van de Vlaamse Executieve heeft als objectief aan iedereen steeds voldoende drinkwater te leveren van onberispelijke kwaliteit en tegen een zo voordelig mogelijke prijs.

Zoals reeds geschetst in de richtnota „De drinkwatervoorziening in Vlaanderen — Vandaag en Morgen”, is het noodzakelijk dat hiertoe de eigen waterproductie wordt beveiligd en uitgenodigd.

In 1985 zal de klemtoon in dit verband vooral liggen op :

- de vermindering van het relatieve aandeel van de wateraanvoer uit Wallonië ;
- de bescherming van de grondwatervoorraden in Vlaanderen.

1. Vermindering van het relatieve aandeel van de wateraanvoer uit Wallonië

Ongeveer 27 % van ons drinkwater wordt uit het Waalse Gewest aangevoerd. Door de realisatie van sommige grote waterbouwkundige werken zal dit cijfer in de toekomst zeker kunnen dalen.

Het programma van de grote waterbouwkundige werken werd op 8 november 1983 bij koninklijk besluit goedgekeurd. Op 7 juli 1984 werd tussen de Nationale regering en de Vlaamse Executieve een protocol afgesloten, dat de uitvoering van de grote waterbouwkundige werken regelt. In uitvoering hiervan werden de Vlaamse drinkwatermaatschappijen aangewezen, om de kunstwerken, gelegen in hun gebied voor rekening van de Staat te realiseren. Antwerpse Waterwerken dient het spaarbekken „Eekhoven” te realiseren terwijl de Nationale Maatschappij der Waterleidingen moet instaan voor de spaarbekkens Kluizen II en Blankaart II.

De intercommunales T.M.V.W. uit Gent en I.W.V.A. uit Veurne ten slotte kregen de opdracht de verbindingsleiding tussen Middelkerke en Oostduinkerke te realiseren.

Voor de realisatie van deze werken was er op de begroting 1984 van het Ministerie van Volksgezondheid voor Vlaande-

ren 971,27 miljoen frank beschikbaar. In overleg met de Vlaamse Executieve werden deze bedragen als volgt besteed :

- spaarbekken Broechem — afwerking : 52,7 miljoen fr. ;
- spaarbekken Kluizen 1 — afwerking : 14,2 miljoen fr. ;
- veiligheidsleidingen in het kustgebied : 325 miljoen fr. ;
- spaarbekken Eekhoven : 585 miljoen fr.

In 1985 zal ongeveer 1.200 miljoen frank beschikbaar zijn, waarmee volgende projecten geheel of gedeeltelijk kunnen gerealiseerd worden :

- spaarbekken Eekhoven ;
- spaarbekken Kluizen II ;
- spaarbekken Blankaart II.

Naast deze grote waterbouwkundige werken, zijn er uiteraard ook de projecten van de drinkwatermaatschappijen zelf, waarvoor het Gewest een subsidie van 60 % verleent. De reductie van de beschikbare subsidiëring kredieten beperkt uiteraard de initiatieven op dit vlak.

De inspanning die in 1984 werd geleverd, om vooral in het zuiden van de provincie West-Vlaanderen en in de provincie Limburg nieuwe grondwaterwinningen aan te leggen, wordt echter doorgetrokken.

De reeds uitgevoerde boringen in West-Vlaanderen zijn hoopvol, zodat alles laat vermoeden, dat in de toekomst deze provincie steeds minder afhankelijk zal worden van de wateraanvoer uit Henegouwen.

In 1984 is ook gestart met de studie van de aanleg van de verbindingsleidingen tussen Antwerpen en de provincie Oost-Vlaanderen. A.W.W. en de T.M.V.W. zijn belast met deze studieopdracht, waarvan het eindrapport kan verwacht worden in maart 1985. Deze studie is erop gericht na te gaan onder welke voorwaarden de volledige bevoorrading van de T.M.V.W. kan verzekerd worden vanuit Antwerpen, waardoor deze maatschappij een alternatief kan geboden worden voor haar dure wateraankopen bij de Brusselse Watermaatschappij.

2. De bescherming van de grondwatervoorraden in Vlaanderen

Het decreet van 24 januari 1984, houdende maatregelen inzake het grondwaterbeheer, heeft de wettelijke basis gelegd voor de bescherming van het grondwater. Dit decreet verbreidt onder andere het gebruik van buitenlands drijfmest, waardoor aan de Limburgse gemeenten een wettelijk middel wordt geboden om de massale invoer van drijfmest uit Nederland onder controle te krijgen.

Op 22 maart 1984 werden in uitvoering van het grondwaterdecreet door de Vlaamse Executieve een eerste reeks uitvoeringsbesluiten getroffen, die respectievelijk regelingen inhouden voor de afwijkingen op het gebruik van buitenlands drijfmest, de vaststelling van grondwaterverontreiniging en de erkenning van laboratoria. Tevens werden de ambtenaren aangewezen, belast met het toezicht op de bepalingen van het decreet.

Thans worden de uitvoeringsbesluiten voorbereid, die betrekking hebben op het vergunningsstelsel voor het pompen van grondwater evenals de procedure voor het afbakenen van de waterwingebieden en de beschermingszones. De uitvoeringsbesluiten met de reglementering van de activiteiten, welke een risico inhouden voor de grondwaterkwaliteit zijn eveneens in voorbereiding. In de waterwingebieden en beschermingszones worden uiteraard de meeste beperkingen opgelegd. De Europese richtlijn van 17 december 1979, betreffende de bescherming van het grondwater, veroorzaakt door de

lozing van bepaalde gevaarlijke stoffen, wordt van toepassing in het gehele Vlaamse Gewest.

Tijdens het voorbije jaar werd ook heelwat aandacht besteed aan het probleem van de overbemesting. Het steeds stijgend gehalte aan nitraten in het grondwater, een direct gevolg van een te intensieve bemesting is een van de meest zorgwekkende milieuproblemen. Bijna alle Europese landen worden er trouwens mee geconfronteerd. Om mestdumping te voorkomen, wordt vooral gewerkt in de richting van mestbanken, die regulerend moeten kunnen optreden.

Het is echter een complexe aangelegenheid, waarbij economische, landbouwkundige en ecologische factoren een rol spelen.

3. Herstructurering van de drinkwatersector

De herstructurering van de Nationale Maatschappij der Waterleidingen zal wellicht in 1985 kunnen doorgevoerd worden.

De goedkeuring van het wetsontwerp tot herstructurering of afschaffing van sommige instellingen van openbaar nut is ook in de Senaat goedgekeurd. Zodra ook de kamer dit gemeendeerd ontwerp goedkeurt, kan de Vlaamse Maatschappij voor Waterzuivering haar taak opnemen. Een ontwerp van statuten is reeds voorgelegd aan de Raad van State.

B. Waterzuivering

1. Het Algemeen Waterzuiveringsprogramma voor het Vlaamse Gewest werd in februari 1984 openbaar gemaakt.

Gedurende meer dan een jaar hebben alle overheidsdiensten die betrokken zijn bij het waterbeleid intens samengewerkt om de noodzakelijke waterkwantiteits- en kwaliteitsgegevens te verzamelen en op kaart te brengen. Hierbij werden drie niveaus onderscheiden, het ganse Vlaamse Gewest, de 27 deelstroombekkens en tenslotte de zuiveringsgebieden.

Ten aanzien van het waterzuiveringsbeleid in Vlaanderen kan derhalve binnen dit dynamisch kader een verantwoord meerjarenprogramma worden opgesteld. Alle gemeenten in het Vlaamse Gewest hebben dit A.W.P. toegestuurd gekregen en dit ter inzage van de bevolking gelegd.

In de schoot van de twee waterzuiveringsmaatschappijen werd er vervolgens een permanente werkgroep A.W.P. geïnstalleerd die belast is met de opvolging en coördinatie bij de opmaak van de nog resterende niveau-3 documenten per zuiveringsgebied en met de evaluatie en aanpassing van de reeds beschikbare informatie.

Tenslotte werd aan een gespecialiseerd bureau opdracht gegeven een functionele analyse op te maken van de werking van alle bij de waterzuivering betrokken instanties. Na de bekendmaking van de resultaten van deze studie zal aan de Vlaamse Executieve een voorstel worden gedaan in verband met de organisatorische aanpak van de waterzuivering.

Ingevolge de vermindering van de investeringskredieten met ongeveer 30 % ten opzichte van dit jaar zullen de nieuwe investeringen in de waterzuivering op basis van meer selectiviteit worden vastgelegd. Zo moet op de eerste plaats het rendement van de bestaande waterzuiveringsinfrastructuur vergroten door rationele en planmatige uitbouw van toevoerconstructies voor afvalwater.

Van de andere kant zal verder geïnvesteerd worden in de alternatieve waterzuiveringsaanpak. Dit betekent primo, dat kleinschalige zuiveringsstations — eventueel zelfs prefab-installaties — zullen worden ingezet op plaatsen waar de hinder voor de bevolking zeer groot is en nog geen aansluiting van rio-lering op afvoercollectoren in het vooruitzicht is. Secundo, zal de bouw van klassieke zuiveringsstations uitsluitend beperkt blijven tot de grote bevolkingscentra en vanaf 1985 zullen de nieuwe projecten gestart worden met de eerste, dit wil zeggen de fysica-chemische zuiveringstrap. In functie van het zuiveringsrendement, de aanvoer van het afvalwater, het zelfreinigend vermogen van de waterloop enzovoort zal de uitbouw van de verdere zuiveringstrappen dan geprogrammeerd worden naar volgende jaren.

Tertio, zullen verschillende alternatieve zuiveringsprocédés worden toegepast, onder meer rietvelden (Bokrijk) en kunstmatige beluchting van een waterloop (Dender).

2. Werkingskosten W.Z.K. en V.W.Z.

Tot en met het begrotingsjaar 1983 werden aan de twee waterzuiveringsmaatschappijen renteloze schatkistvoorschotten ter beschikking gesteld ter vervanging van het aandeel van de industrie in de kosten van beheer en werking.

Vanaf 1984 zijn de ondernemingen die hun afvalwater laten zuiveren door de waterzuiveringsmaatschappijen verplicht een bijdrage in verband met de grootte van de verontreinigde vracht te betalen.

De resultaten van de inning van de bijdrage 1984 die geraamd werd op 320 miljoen frank zullen geëvalueerd worden en verwerkt in de begroting 1985 van beide maatschappijen.

3. Structuren

Ingevolge het decreet van 5 april 1984 zal de V.W.Z. in de loop van 1985 de gemeentelijke zuiveringsinstallaties verder overnemen en zelf beheren en exploiteren.

In 1985 zal de operatie overname exploitatiepersoneel in dienst bij gemeenten en intercommunalen door de V.W.Z. worden uitgevoerd.

Het personeelskader van de V.W.Z. zal moeten worden aangepast, vooreerst om deze operatie te kunnen mogelijk maken en ten tweede om, ingevolge de oprichting van een vijfde buitendienst te Hasselt (naast Gent, Mechelen, Leuven, Herentals) de noodzakelijke wijzigingen aan het kader te kunnen doorvoeren.

4. Collector langs het Albertkanaal

De positieve resultaten van de test, waarbij prioritair ongeveer 35.000 m³ water per dag via de collector, werd afgevoerd van Tessenderlo naar Antwerpen, hebben de mogelijkheid aangetoond om dit kunstwerk toch nog nuttig te gebruiken.

Het voorbije jaar hebben de bevoegde diensten van het departement contact opgenomen met alle betrokken instanties om de praktische problemen van een indienststelling te onderzoeken en er een oplossing voor te vinden. Hierbij waren ook de stad Antwerpen en de Antwerpse drinkwatermaatschappijen betrokken.

Aan de bedrijven van Tessenderlo zijn ook de voorwaarden opgelegd om hun zout afvalwater in de collector te kunnen lozen. Schadelijke elementen mogen er immers niet in voorkomen.

De start van een proefperiode van 1 jaar is voorzien in het voorjaar van 1985. Dit zal wellicht beslissend zijn voor de functie, die de collector zal kunnen vervullen.

— Bespreking en discussie

Een lid wil weten in hoeverre het Vlaamse Gewest betrokken is bij de zuivering van het Scheldewater en het Maaswater.

Hierop wordt geantwoord dat de Gemeenschapsminister, bevoegd voor het waterbeleid, lid is van het Ministercomité dat de nieuwe onderhandelingen met Nederland heeft voorbereid.

Daarnaast is de Directeur-Generaal van Antwerpse Waterwerken door de Vlaamse Executieve aangewezen als lid van de werkgroep, die de technische aspecten van deze waterverdragen onderzoekt.

Onlangs is ook een technische Maas- en Scheldecommissie opgericht, waarin Nederlandse en Belgische ambtenaren zeten. Ook in deze Commissie wordt de Vlaamse Executieve door deze amtenaar-generaal vertegenwoordigd.

Een lid wijst op de problematiek van het lozen vanafvalolie. Zijn er centra voor behandeling van afvalolie ?

De Gemeenschapsminister deelt mee dat een uitvoeringsbesluit in voorbereiding is dat de in ontvangstneming en de luchtverontreiniging zal regelen. De plaatsing van containers is voorzien.

Een lid verzoekt om uitleg over de verbrandingsovens. Hoeveel zijn de intercommunales vrij in hun beslissingen ?

De Gemeenschapsminister antwoordt dat het afvalstoffenplan, dat overeenkomstig artikel 14 van het afvalstoffendecreet door de Vlaamse Executieve dient vastgesteld, verordende kracht zal hebben (art. 19 van vermeld decreet).

In afwachting van het plan is het voorontwerp de leidraad voor de Minister. Er zijn nu voldoende verbrandingsovens. Uiteraard moeten de verbrandingsovens voldoen aan een aantal exploitatievoorwaarden zoals uiteengezet in het Besluit van de Vlaamse Executieve dd. 21 april 1982 ter zake.

In principe dienen de ovens binnen de vijf jaar aan de nieuwe emissievoorwaarden te voldoen (vanaf datum van vergunning).

Een lid stelt vast dat ondanks de besteedde miljarden aan zuiveringsstations, het reinigen van oppervlaktewateren op de rivieren van het Scheldebekken geen resultaten schijnt af te werpen.

Hierop verstrekt de Gemeenschapsminister volgend omstandig antwoord :

- Wat de Dijle betreft :

Voor de twee grote woonkernen in het Dijlebekken Leuven en Mechelen zijn twee belangrijke zuiveringsstations operationeel met een totale capaciteit van 110.000 i.e. Daarnaast hebben reeds heel wat ondernemingen eigen zuiveringsinstallaties gebouwd. Om nu op korte termijn voor de Dijle een kwaliteitsverbetering te bekomen zal volgende politiek gevolgd worden :

Ten eerste, de bestaande waterzuiveringsinfrastructuur optimaal laten renderen door bijkomende aansluitingen van de openbare riolering op de stations en door een optimale be-

drijfsvoering ervan (aanleg verschillende collectoren en bouw zuiveringsstation Hasselt). Ten tweede, een verscherpte controle, niet alleen op de naleving van de lozingsvergunningen, maar ook — en dit met alle middelen — ter bestrijding van de sluiklozingen. Ten derde, een rationele en planmatige aanpak van de waterzuivering per deelstroombekken. Hierbij zullen lokale en kleinschalige projecten de voorkeur krijgen.

— Wat de Zenne betreft :

Ingevolge het Richtplan Brussel werd in opdracht van het Vlaamse en Brusselse Gewest in de loop van 1984 door een college van experts de verdeling van de investeringskosten tussen beide Gewesten berekend. Op basis van deze studie zijn tussen de twee Gewesten momenteel bilaterale gesprekken aan de gang in verband met de programmatie van de verschillende waterzuiveringsprojecten.

Wat het Vlaamse Gewest betreft, is de bouw van het zuiveringsstation Brussel-Noord prioritair. Gelet op de belangrijke investeringen die hieraan verbonden zijn, wordt nu gezocht naar een mogelijkheid om op relatief korte termijn toch met de uitvoering ervan te starten.

Hierdoor zal ongetwijfeld de waterkwaliteit van de Zenne aanzienlijk verbeteren.

Een lid meent dat het dringend nodig is milieuheffingen voor afvalstoffen in te voeren. Tevens vraagt het lid waarom de heffing op produkten niet is weerhouden.

De Gemeenschapsminister antwoordt dat, volgens artikel 47 van het afvalstoffendecreet aan een milieuheffing zijn onderworpen, „de vergunningshouders en diegenen die door de Vlaamse Executieve aangewezen produkten vervaardigen, op de markt brengen of gebruiken, die bij het vervaardigen afvalstoffen doen ontstaan die dienen te worden verwijderd-8 of na hun gebruik als afvalstof dienen te worden verwijderd”.

Het ontwerp-decreet dat een heffing voorziet voor de vergunninghouders wordt binnenkort aan de Vlaamse Raad voorgelegd.

Wat het invoeren van milieuheffingen op de produktie betreft, merkt de Minister op dat dit een uiterst gecompliceerde aangelegenheid is, die zowel technische als economische dimensies heeft. Vlaanderen is geen „economisch eiland” : door onze „open markt-positie” worden er in Vlaanderen niet alleen produkten uit andere Gewesten ingevoerd, maar tevens produkten uit andere Europese lidstaten.

In de mate de produkten verbruikt in Vlaanderen aanleiding geven tot de vorming van afval, en in Vlaanderen als afval worden verwijderd, zullen ze onderworpen zijn aan het hogerge-noemd ontwerp-decreet.

Indien men echter heffingen zou opleggen aan produkten in Vlaanderen geproduceerd, zou dit tot ernstige technische en economische problemen leiden.

Immers, de bedrijven in Vlaanderen zouden door de invoering van deze heffing concurrentieel benadeeld worden, niet alleen ten opzichte van bedrijven in Wallonië en Brussel, maar ook ten opzichte van buitenlandse bedrijven. Dit zou serieuze nadelige economische en tewerkstellingseffecten hebben.

Door kostprijsstijging ten gevolge van heffingen op de betrokken produkten, zou er bovendien binnen ons land een onevenwichtige markt ontstaan, ten nadele van de Vlaamse bedrijven.

Wat de inning bij de invoerders van de produkten betreft, stellen zich mutatis mutandis dezelfde problemen.

Een lid wil weten hoe de vermindering op artikel 632103 (Sectie 76 van Titel II — Kapitaaluitgaven-waterzuivering) met circa 1/3 is te verklaren. Vroeger voorzag men dat 7 miljard per jaar zou nodig zijn. Nu voorziet men voor 1985 slechts 2 miljard !

De Gemeenschapsministe deelt mee dat tussen 1971 en 1981 de investeringen inzake waterzuivering (ongeveer 50 miljard BF) werden uitgevoerd door de gemeentebesturen en enkele intercommunales.

Bij gebrek aan voldoende coördinatie en voorafgaande studie gaf het relatief grote bedrag aan subsidies aanleiding tot de oprichting van talrijke grootschalige projecten (zuiveringsstations, collectoren).

Na de operationalisering van de twee waterzuiveringsmaatschappijen heeft de Gemeenschapsminister het Algemeen Waterzuiveringsprogramma voor het Vlaamse Gewest (A.W.P.) doen opstellen en hieruit is onder meer gebleken dat het rendement van deze bestaande infrastructuur, ondanks het geïnvesteerde bedrag, zeer klein is. Meerdere zuiveringsstations zijn zonder meer over gedimensioneerd, andere werken op kleine belasting, nog andere zijn overbelast.

Op basis van het AWP heeft de Gemeenschapsminister beslist dat de investeringen planmatig en rationeel moeten worden uitgevoerd zodanig dat met de minste kost onmiddellijk het grootste rendement kan worden bekomen. Dit betekent concreet dat prioriteit zal gegeven worden aan de realisatie van kleinschalige en alternatieve projecten waarvoor de investering per inwoners equivalent beduidend kleiner is.

Een lid stelt dat de controle van de lozingsvergunning (waterzuiveringsmaatschappijen) op een verkeerde begrotingspost is geïmputeerd.

De waterzuiveringsmaatschappijen moeten derhalve zichzelf financieren. Het lid meent dat dit probleem echter dient te worden geregeld via een besluit van de Executieve.

De Gemeenschapsminister wijst op het feit dat in de wet van 26 maart 1971 is bepaald (art. 19, tweede lid) dat de Staat (het Gewest) bijdraagt in de kosten van het toezicht op de lozingen van afvalwater die aan een vergunning onderworpen zijn.

De wetgever heeft de controle op de naleving van de lozingsvergunningen toevertrouwd aan de waterzuiveringsmaatschappijen en, vermits het hier grotendeels gaat over controles bij bedrijven die geen vennoot zijn van de maatschappij (lozingen in oppervlaktewater), heeft hij geoordeeld dat de kosten voor deze controle geheel of gedeeltelijk dienen gedragen door het Gewest.

In de loop van 1984 is de procedure tot erkenning van de labo's voor de controle van de lozingsvergunningen in uitvoering gesteld.

Dit betekent dat de Vlaamse Waterzuiveringsmaatschappij in overeenstemming met de beleidsvisie, de bestaande laboratoria in het Vlaamse Gewest maximaal zal inschakelen bij de uitvoering van haar controle-opdracht in plaats van een eigen volledig nieuw labo-infrastructuur uit te bouwen.

Op het moment dat deze procedure geheel op punt staat, zal in de begroting van het Vlaamse Gewest het nodige krediet kunnen ingeschreven worden (een nieuw artikel 43 van titel 1). Ondertussen biedt artikel 12.54 de mogelijkheid aan het Gewest om de waterzuiveringsmaatschappij op te dragen welbepaalde controles uit te voeren.

Een lid vraagt vervolgens of de Vlaamse Raad voor het Leefmilieu reeds een jaaroverzicht gegeven heeft betreffende de stand van zaken op het gebied van het leefmilieu in het Vlaamse Gewest.

De Gemeenschapsminister deelt mee dat een jaarboek 1983-1984 van de Vlaamse Raad voor het Leefmilieu ontvangen werd. Dit jaarboek bevat een overzicht betreffende de stand van zaken op het gebied van het leefmilieu in het Vlaamse Gewest en een jaarverslag over de werkzaamheden van de Vlaamse Raad voor het Leefmilieu.

Het document heeft voornamelijk een documentaire waarde. Het wordt op 5 december 1984 aan de Vlaamse Executieve voorgelegd. Overeenkomstig het Koninklijk besluit van 16 december 1981 tot oprichting van een Vlaamse Raad voor het Leefmilieu, zal het document aan de Vlaamse Raad gezonden worden.

Een lid stelt vervolgens een aantal concrete vragen over de collector voor afvalwater van het Albertkanaal. Wat is de stand van het dossier ? Wat zijn de totale kosten geweest ? Op welke kosten wordt nog gerekend ? Zijn de kredieten fel vermindert ?

Wat is er in 1984 gebeurd met de gelden voorzien op de begroting 1984 ? Wat zal in 1985 gebeuren ? Het is nu een nijverheidscollector. Hoe gaan de bedrijven de Gemeenschap vergoeden ?

In verband met dit reeds herhaaldelijk gesteld probleem van de collector van het Albertkanaal, geeft de Gemeenschapsminister de volgende informatie.

De kredieten zijn ten opzichte van de jaren 1970 vermindert omdat de bouwwerken als dusdanig beëindigd zijn,

In totaal werd 4,9 miljard frank vastgelegd en werd ongeveer 3,95 miljard frank uitbetaald,

Bij Koninklijk Besluit, waarover de Vlaamse Executieve reeds op 16 mei 1984 advies uitbracht, zal de overdracht van de collector door de Staat naar het Vlaamse Gewest geregeld worden.

De voorwaarde die het Vlaamse Gewest hierbij heeft gesteld was dat de Staat de lasten moeten dragen die voortvloeien uit beslissingen en verbintenissen van vóór 1 januari 1975, inclusief het voeren van de desbetreffende hangende gedingen.

Derhalve werd het in de begroting van de Vlaamse Gemeenschap van 1984 voorziene krediet niet gebruikt.

De kredieten voorzien voor de exploitatiekosten (art. 12.58 van Titel 1) zijn om al die redenen gedaald van 30 miljoen frank (1984) naar 24 miljoen frank in 1985, de vastleggingskredieten van 65 miljoen frank naar 20 miljoen frank in 1985, en tenslotte de ordonnanceringskredieten van 35 miljoen frank naar 10 miljoen frank in 1985 (Artikel 73.81, Titel II).

Vorbereidingen worden nu getroffen om in de loop van 1985 de collector gravitair in dienst te nemen. De collector zal in de nabije toekomst geëxploiteerd worden door de overheid en de aangesloten bedrijven te Tessenderlo worden derhalve bijdrageplichtig ten aanzien van de V.W.Z.

Verschillende leden delen hun bekommernis mee over de problemen rond het stort „De Hoge Maey” te Antwerpen. Wat zal er gebeuren wanneer het stort eventueel wordt gesloten ? Wanneer kunnen andere nieuwe stortterreinen operationeel worden ? Wat zal er gebeuren als er toch vervuiling wordt geconstateerd na de proefboringen ?

De Gemeenschapsminister verwijst voor alle details in verband met „De Hoge Maey” naar zijn antwoorden op de interpellaties van 13 december 1984.

Hij wil met nadruk beklemtonen dat het stort van de Hoge Maey verschillende nijpende problemen heeft opgelost voor bedrijven die normaal in de Rupelstreek konden storten, maar, omwille van de sluitingen in de Rupelstreek verplicht zijn geweest om andere stortterreinen op te zoeken.

De Gemeenschapsminister herinnert aan het afvalstoffenplan, waarbinnen de goed-uitgeruste en vergunde stortplaatsen zijn voorzien. Als er zich toch onverwacht een probleem zou voordoen dan maakt de Gemeenschapsminister zich sterk om op te treden via het voorzien van begrotingsposten door middel van de aanpassing van de begroting.

De Commissie wenst geïnformeerd te worden over de stand van zaken in verband met de verwerkingsfabriek voor industrieel giftig afval Indaver.

Op voorstel van de Minister heeft de Vlaamse Regering op 25 juli 1984 definitief beslist dat een bedrijf voor de verwerking en de verwijdering van giftige en gevaarlijke industriële afvalstoffen zal opgericht worden. Met deze beslissing hecht de Vlaamse Regering tevens haar goedkeuring aan het financieel, technisch en economisch plan tot oprichting van het bedrijf dat door de studievereniging Indaver daartoe opgesteld werd.

Ten einde deze beslissing te situeren volgt een synthese van de evolutie van het project.

Aan producent ontstaan in Vlaanderen jaarlijks circa 300.000 ton industriële afvalstoffen die niet zo maar of in't geheel niet mogen gestort worden. Een aanzienlijk deel ervan betekent een gevaar voor het leefmilieu en de volksgezondheid wanneer het onoordeelkundig zou verwijderd worden.

In het Vlaams Gewest ontbreekt thans eenadequate verwerkingsinfrastructuur zodat de bestemming van de genoemde afvalstoffen hetzij een verantwoorde verwerking in het buitenland hetzij een minder geschikte of zelfs illegale verwijdering in eigen Gewest of elders is.

De noodzaak om in eigen Gewest en in 't bijzonder in de omgeving van Antwerpen, het zwaartepunt van produktie van industriële afvalstoffen, een geëigende verwerkingsinrichting op te richten, wordt door alle betrokkenen zonder voorbehoud erkend.

Dehalve besliste de Vlaamse Regering principieel op 27 april 1983 om één centrale verwerkingsfabriek te laten bouwen en exploiteren.

De principiële beslissing van 27 april 1983 stelde eveneens dat :

a) met de stad Antwerpen en andere bevoegde instanties zou onderhandeld worden ten einde over een geschikte inplantingsplaats te kunnen beschikken ;

b) besprekingen zouden gevoerd worden met het gelijk kaardig bedrijf A.V.R. te Rotterdam om de complementariteit en samenwerking te onderzoeken ;

c) het project bij wijze van gemengd initiatief zou uitgevoerd worden en dat de O.V.A.M. met de G.I.M.V. en de geïnteresseerde private sector zou onderhandelen om tot een concrete samenwerkingsvorm te komen.

Om deze taken uit te voeren en een concreet dossier aan de Vlaamse Regering ter goedkeuring te kunnen voorleggen werd

beslist deze opdracht toe te vertrouwen aan een studiegenootschap waarin de O.V.A.M. en de G.I.M.V. ieder voor de helft zouden participeren (maatschappelijk kapitaal 2,5 miljoen frank). De studiegenootschap werd opgericht op 29 juli 1983 en kreeg de naam Indaver mee. Zij diende binnen het jaar een gedetailleerd technisch en financieel plan voor te leggen op basis waarvan de Vlaamse Regering een definitieve beslissing zou kunnen nemen.

De O.V.A.M. zorgde in het bijzonder voor de technische uitwerking van het project terwijl de G.I.M.V. vooral de financieel-economische aspecten onderzocht.

Met het College van Burgemeester en Schepenen van Antwerpen werden uitvoerige onderhandelingen gevoerd om een geschikte inplantingsplaats vast te leggen.

Er werd uiteraard extra aandacht besteed aan de leefmilieuaspecten ; het Centrum tegen Lucht- en Waterverontreiniging (C.L.W.) werd hierbij nauw betrokken. Gezien het beoogde doel, met name de verwerking en verwijdering van giftige en gevaarlijke afvalstoffen is de emanatie ervan naar het milieu toe van prioritair belang : een bedrijf dat bedoeld is om milieuproblemen op te lossen kan zich immers niet veroorloven zelf nieuwe milieuproblemen te creëren.

Ruim binnen de gestelde termijn van een jaar werd een financieel-technisch plan uitgewerkt waarin de ecologische, technische, industriële en financiële haalbaarheid van het project aangetoond en uitgelegd werd.

De evaluatie gebeurde op basis van vier scenario's in functie van het aanbod van verschillende categorieën van afvalstoffen : een minimum, een neutraal en een maximum scenario en een bijzonder scenario waarbij men er van uitging dat alleen bedrijven uit het Antwerpse zelf een deel van hun afval zouden aanvoeren naar het verwerkingsbedrijf. Dit zogenaamd Antwerps scenario stemt zeer goed overeen met de minimum hypothese.

De verwerkingstechnieken die weerhouden worden zijn de volgende : verbranding in een draaitrommeloven met rookgaszuivering, emulsiebreking, dubbele neutralisatie, ontwatering, immobilisatie, oxydatie, reductie, gecontroleerde depozitie en waterzuivering. In het hoogstwaarschijnlijke neutrale scenario zal het bedrijf 58 nieuwe arbeidsplaatsen creëren. In het maximum scenario worden het er 92.

Op basis van het financieel-technisch plan werden onderhandelingen gevoerd met kandidaat aandeelhouders inzonderheid met de industriële bedrijven die zelf afvalstoffen produceren die in een dergelijke verwerkingsinrichting dienen behandeld.

Tot nu toe werden volgende bedrijven uit de chemische sector bereid gevonden om aan het project deel te nemen : Amoco Fina, Basf Antwerpen, Bayer Antwerpen, BP Chemicals Belgium, Degussa Antwerpen, Essochem Belgium, Monsanto Europe, PRB, Solvay en Cie, Tessenderlo Chemie en 3M Belgium, Janssens Pharmaceutica Beerse, Amoco Chemicals Geel en Polysar Zwijndrecht. Met andere bedrijven worden nog onderhandelingen gevoerd.

Wat de investeringssector betreft, werd de G.I.M.V. bereid gevonden in het project te participeren.

De wetenschappelijke sector zal vertegenwoordigd zijn door het Studiecentrum voor Kernenergie te Mol.

En ten slotte zal de Vlaamse Overheid in het project deelnemen via de O.V.A.M., die deze taak van de Vlaamse Raad meekreeg.

De intenties van deze vier groepen werden geformaliseerd in een voorakkoord waarin de uitgangspunten, de structuur en de verdere werkwijze tot realisatie van het project vastgelegd werden. Dit houdt ondermeer in het afsluiten van de „feasibility”-studie, het vaststellen van de statuten van een gemengde naamloze vennootschap die de naam Indaver N.V. zal behouden, en het opstellen van een activiteitenplan voor het eerste werkjaar.

Dit voorakkoord effent het terrein voor de oprichting van een verwerkingsbedrijf overeenkomstig de beslissing van de Vlaamse Regering.

De beslissing van de Vlaamse Regering betekent een zeer belangrijke stap voor de realisatie van het milieubeleid. Met de ingebruikname van de verwerkingsfabriek zal immers de ontbrekende schakel aangebracht worden in de kring van een milieuhygiënisch verantwoorde behandeling van gevaarlijke en giftige industriële afvalstoffen. Aldus zal Vlaanderen ook de ter zake geldende Europese Richtlijnen ten volle kunnen naleven.

In de context van het steeds moeilijker wordende grensoverschrijdend verkeer van afvalstoffen binnen de Europese Gemeenschap en rekening houdend met de strengere reglementering en controle inzake het dumpen in zee, zal de verwerkingsfabriek binnen afzienbare tijd de enige uitweg zijn waarheen onze talrijke bedrijven hun gevaarlijke afvalstoffen kunnen afvoeren.

Tevens betekent de „afvalfabriek” een belangrijke verrijking van de Antwerpse haveninfrastructuur en een invulling van de verplichtingen die ons land heeft onderschreven in de Marpolconventie van 1973 en die inhouden dat de zeehavens ondermeer olieresidu's en resten van chemische stoffen van zeeschepen moeten kunnen ontvangen en verantwoord verwijderen.

Tenslotte **weze** gesteld dat uit de projectstudie blijkt dat het verwerkingsbedrijf leefbaar en zelfs rendabel kan zijn. De deelname van belangrijke chemische bedrijven duidt erop dat ook de industrie de noodzaak van het project **inziet** en haar verantwoordelijkheid niet ontloopt. Haar directe deelname in het beheer van het afvalbedrijf is bovendien een bijkomende garantie voor een economisch verantwoorde exploitatie.

Een lid meent dat er voor de werking en de exploitatie van klasse-11 storten door OVAM geen middelen voorzien zijn.

De Gemeenschapsminister verwijst hiervoor naar de toelichting bij de begroting en het antwoord op de vraag van een lid betreffende de OVAM-begroting.

Een lid vraagt tenslotte of de OVAM eigen inkomsten heeft. De Gemeenschapsminister antwoordt hierop dat in de begroting in Titel II, Sectie 76, art. 84.03.03, een terugvorderbaar voorschot is voorzien, toegekend aan de Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij.

Het grootste deel hiervan zal besteed worden aan personeelskosten : wedden, sociale vergoedingen, patronale bijdragen enzovoort. Daarnaast zijn er ook klassieke werkingskosten (verbruiksgoederen, kantoormachines, bibliotheek, publicaties, geschillen, belastingen, enz. . .).

Een belangrijke uitgavepost omvat onderzoeken inzake analysetechnieken, databankwerking en de verdere operationalisering van de O.V.A.M. Bijzondere aandacht gaat ook naar het toegepast onderzoek betreffende de interactie van diverse afvalstoffen met de bodem onder verschillende stortomstandigheden en naar het onderzoek van zogenaamde „black points”.

In Titel II, sectie 76, artikel 51.82.03 is een dotatie aan het Investeringsfonds voorzien. Het grootste deel van dit bedrag zal besteed worden aan de verwerving en vooral de inrichting van degelijke stortplaatsen voor industrieel afval. Kleinere investeringen werden voorzien voor de verwerking van mest, de inrichting van een afvalstoffenbeurs en enkele nog lopende pilootprojecten.

Verder zijn er toelagen aan ondergeschikte besturen voor de bouw en de uitrusting van afvalverwijderingsinrichtingen, overeenkomstig de bepalingen van het Koninklijk Besluit van 23 juli 1981 voorzien in titel II, sectie 76, artikel 63.11.03 ten bedrage van 475 miljoen frank.

Dit bedrag zal aangewend worden voor de betoelaging van energierecuperatieprojecten op bestaande huisvuilverbrandingsovens en voor de bouw van overslagstations.

Ook zal een belangrijk deel ervan besteed worden aan de betoelaging van containerparken die als basis kunnen dienen voor de uitbouw als recyclagecentra. Samengevat wil dit zeggen dat bestaande infrastructures geoptimaliseerd worden en dat resoluut de weg naar recuperatie en recyclage ingeslagen is.

Ten slotte is in Titel II, Sectie 76, artikel 63.22.03, 35 miljoen frank voorzien voor toelagen voor de sanering van stortplaatsen. Het gaat hem om oude stortplaatsen, die in uitbating waren voor het afvalstoffendecreet van 2 juli 1981 van toepassing was, en die opgeruimd en afgewerkt moeten worden of waar bodemsaneringswerken ter voorkoming of ongedaanmaking van grondwaterverontreiniging noodzakelijk zijn.

B. ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING

Titel 1 : Lopende uitgaven.

Bij sectie 19 (kabinetsuitgaven) zijn er geen vragen en de artikelen van de sectie worden eenparig aangenomen.

Bij artikel 12.01.03 van sectie 76 (leefmilieu) wordt gevraagd of de erelonen van de advocaten van O.V.A.M. op deze begrotingspost zijn voorzien.

De Gemeenschapsminister antwoordt dat de erelonen van de advocaten die werken in opdracht van OVAM op de begroting van OVAM zijn geïmputeerd. Vervolgens wordt Sectie 76 eenparig aangenomen.

Titel II : Kapitaalsuitgaven.

Bij Sectie 19 (kabinetsuitgaven) zijn er geen opmerkingen en de sectie wordt eenparig aangenomen.

Vooraleer bij Sectie 76 tot de stemmingen over te gaan legt de Gemeenschapsminister amendementen van de Vlaamse Executieve ter tafel die enerzijds een kredietverschuiving binnen Titel II — Sectie 76 inhouden en anderzijds verschuivingen binnen de OVAM-begroting met zich brengen.

De amendementen luiden als volgt :

1. Titel II — Sectie 76 — Artikel 84.03.03 — Terugvorderbaar voorschot toegekend aan de Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij.

Het ingeschreven krediet van 162,8 miljoen frank verhogen met 40,- miljoen frank.

Verantwoording :

Tijdens het jaar 1984 is de O.V.A.M. systematisch overgegaan tot het opsporen van verdachte stortplaatsen of zogenaamde „black-points”. Er werden reeds een 15-tal dergelijke verdachte plaatsen gevonden.

Uit onderzoeken, die door de O.V.A.M. zelf werden uitgevoerd, blijkt tot nu toe dat een tiental van deze secties een gevaar kunnen betekenen voor de kwaliteit van grond- en oppervlaktewateren. Dit wordt gestaafd door de resultaten van ondiepe boringen.

Ten einde de kosten van eventuele saneringen te kunnen ramen en de sanering te kunnen voorbereiden, dringt zich een 2e fase onderzoek op. Dit 2e fase onderzoek veronderstelt diepe boringen en meer doorgedreven analyses of in feite een echt geohydrologisch onderzoek.

Aangezien deze onderzoeken door O.V.A.M. zelf of in opdracht van O.V.A.M. uitgevoerd worden, dienen bij komende financiële middelen ter beschikking te worden gesteld van de instelling. In de begroting van O.V.A.M. wordt het artikel 953.1. — Uitgaven voor onderzoek en ontwikkeling- met 40,0 miljoen frank verhoogd.

2. Titel II. Sectie 76, Artikel 51.82.03 — O.V.A.M. : Dotatie aan het Investeringsfonds.

Het ingeschreven krediet van 150 miljoen frank vermindert met 40 miljoen frank.

Verantwoording :

Het fysisch programma op basis waarvan het krediet van 150 miljoen frank werd ingeschreven, bevat enkele posten die minder dringend zijn, of slechts gedeeltelijk zullen uitgevoerd worden.

In de begroting van O.V.A.M. wordt het krediet op artikel 953.7. — Uitgaven gefinancierd door het Investeringsfonds — met 40 miljoen frank verminderd.

Amendement op het begrotingsontwerp 1985
Kredietverschuiving in Titel II — Sectie 76
Leefmilieu

S 76	Begroting	1985	+	—	Nieuw voorstel
Artikel 51.82.03	150,0			40	110,0
Artikel 84.03.03	162,8		40		202,8
	312,8		+ 40	— 40	312,8

Amendement op het begrotingsontwerp 1985
Verschuivingen binnen de O.V.A.M.-begroting

Inkomsten	Begroting	1985	+	—	Nieuw voorstel
Hoofdstuk 845					
Artikel 845.14	162,8	40,0		—	202,8
Artikel 845.17	150,0		—	40	110,0
Uitgaven	312,8				312,8
Hoofdstuk 953					
Artikel 953.1	30	40		—	70
Artikel 953.7	150		—	40	110
Uitgaven	180				180

Wat de voorgestelde verschuivingen binnen de OVAM-begroting betreft vraagt een lid welke posten nu precies minder dringend zijn, met andere woorden, wat omvat precies het fysisch programma op basis waarvan 150 miljoen frank werd ingeschreven ?

De Gemeenschapsminister antwoordt dat het oorspronkelijk voorziene bedrag als volgt kan worden opgesplitst :

- 40 miljoen frank voor de aankoop van stortplaatsen ;
- 60 miljoen frank voor de uitrusting van stortplaatsen ;
- 5 miljoen frank voor de metanisatie van de mestbank ;
- 25 miljoen frank voor de participatie van het project afvalbeurs ;
- 20 miljoen frank voor piloot-projecten.

Het project-afvalbeurs werd met 20 miljoen frank vermindert en zal dus 5 miljoen frank bedragen.

Het voor piloot-projecten voorziene bedrag valt weg. Dit brengt mede dat aldus 40 miljoen frank vrij komt.

De Gemeenschapsminister voegt eraan toe dat deze schrapping geschiedde na raadpleging van de directeur-generaal van OVAM. Binnen OVAM werd in dit verband trouwens nog geen rangorde opgesteld.

Het lid meent dan te moeten vaststellen dat in het preventief beleid werd geschrapt en verklaart met de grond van de zaak niet akkoord te kunnen gaan.

Hierop voegt de Gemeenschapsminister er nog aan toe dat er te weinig kredieten voor leefmilieu worden uitgetrokken, maar toch kan worden gesteld dat het aantal stortplaatsen en hun uitrusting in de preventiesfeer liggen.

Ter stemming gelegd worden de amendementen alsmede de gereserveerde artikelen en de sectie 76 aangenomen met 6 stemmen bij 2 onthoudingen.

Titel IV wordt vervolgens zonder opmerkingen eenparig aangenomen.

Bij Titel VII zijn er amendementen van de heer Vanvelthoven (Stuk 8 (1984-1985) — Nr. 3).

De indiener meent dat voor de sanering van stortplaatsen onvoldoende middelen voorzien zijn en stelt zijn amendementen voor.

De heer Minister stelt dat een vijftiental probleemsites („black points”) momenteel gekend zijn.

Aan de O.V.A.M. werd opdracht gegeven een systematisch onderzoek van de „black points” uit te voeren. Dit onderzoek verloopt in drie fasen.

In de eerste fase wordt een inventarisatie en eerste evaluatie opgemaakt aan de hand van gemakkelijk beschikbare gegevens. Hierbij wordt de in het oog springende verontreiniging eerst behandeld. Indien de eerste evaluatie wijst op acuut of latent gevaar wordt overgegaan naar de tweede fase. Hierbij wordt een evaluatie opgemaakt van de invloed op het milieu en de volksgezondheid, inbegrepen de risico-analyse en een bespreking van de saneringsmogelijkheden. In de derde fase worden de prioritair te saneren sites vastgelegd, inbegrepen de opstelling van een gedetailleerd saneringsplan.

Als voorbeeld geldt de „Hoge Maey”. Hierover loopt thans een studie teneinde de kwaliteit van het grondwater in functie van de diepte en de afstand tot de stortplaats te bepalen, een hydrologisch computermodel voor de simulatie van de ondergrondse waterbewegingen op te stellen, en de nodige saneringswerken vast te stellen.

Dit betekent dat voor de „Hoge Maey” nog een bestek over de bovengrondse sanering dient gemaakt, er een aanbesteding moet volgen, waarna slechts de vaste belofte van toelage kan verstrekt worden. De definitieve vastlegging zal dan ook slechts op het einde van volgend jaar kunnen gebeuren. Het vast te leggen bedrag is bovendien door niemand nu te bepalen.

Bij dringende gevallen zal de Vlaamse Executieve vanzelfsprekend via beraadslaging een aanpassing van de begroting voorstellen.

De wijze van compensatie via de milieuheffingen, die de heer Vanvelthoven voorstelt gaat niet omdat het decreet inzake de milieuheffing nog in de Vlaamse Raad moet behandeld worden. Men kan geen inkomsten voorzien van iets dat nog bij decreet moet goedgekeurd worden.

Ten slotte meent de heer Minister dat een onderscheid moet gemaakt worden tussen de ambtshalve verwijdering, waar in eerste instantie getracht wordt de vervuiler te doen betalen en de sanering door gemeenten, waarvoor subsidies voorzien worden.

De heer Minister verzoekt de amendementen te verwerpen daar de budgettaire middelen niet voorhanden zijn.

De indiener van het amendement is niet erg overtuigd door de argumenten van de Gemeenschapsminister.

Niets belet ons toch, aldus het lid, nu reeds kredieten in te schrijven, gezien toch algemeen verwacht wordt dat het betreffend ontwerp wordt goedgekeurd.

Er zijn nu reeds, naar blijkt, aanduidingen dat er gif aanwezig is op grote diepte. Maar afgezien daarvan zal het ook nodig zijn hier en daar bovengronds te saneren.

Daarom houdt de indiener zijn amendement staande.

Hij beschouwt het als een gebaar van politieke wil met een belangrijke signaalfunctie voor het volk, dat een actieve aanpak verwacht en verlangt.

De Gemeenschapsminister verwijst naar zijn verklaring en naar zijn reeds eerder ingediend amendement dat ook hier, met name voor rubrieken 845.14 en 845.17 een wijziging meebrengt. Voor het overige herhaalt de Minister zijn vaste wil om via de aanpassing van de begroting alle noodzakelijke middelen te voorzien, mocht dit nodig zijn.

De Gemeenschapsminister, hierin bijgetreden door verschillende leden, vestigt ook de aandacht op het feit dat men, gelet op het principe van de annuïteit van de belastingen, geen belastingverhoging met terugwerkende kracht kan doorvoeren.

De indiener trekt hierop het eerste deel van zijn amendement terug, maar handhaaft het amendement in verband met rubriek 953.31 (nieuw).

Ter stemming gelegd wordt het amendement verworpen met 2 stemmen voor, zes tegen, bij twee onthoudingen.

C. EINDSTEMMING

Ter stemming gelegd worden de begrotingskredieten ressorterend onder de bevoegdheid van uw Commissie aangenomen met 6 stemmen en 2 stemmen tegen.

B.4. Verslag namens de Commissie voor ruimtelijke ordening, landinrichting en natuurbehoud uitgebracht door de heer G. Beerden

1. TOELICHTING DOOR DE GEMEENSCHAPSMINISTER VAN RUIMTELIJKE ORDENING, LANDINRICHTING EN NATUURBEHOUD

De Gemeenschapsminister deelt de commissie mee dat het investeringsprogramma voor 1985 in vergelijking met 1984 gedaald is met ongeveer 800 miljoen frank (van 2.400 miljoen frank in 1984 naar 1.680 miljoen frank in 1985).

Er moet derhalve sober en kieskeurig worden omgesprongen met de middelen.

1. Ruimtelijke ordening

A. Structuurplan voor Vlaanderen

Het Vlaamse grondgebied is overdekt met bestemmingsplannen, namelijk de 25 gewestplannen, die voor het Vlaamse land werden goedgekeurd.

Evenwel werd de nood gevoeld aan een document op niveau van het Vlaamse Gewest dat een integratiekader zou vormen voor het ruimtelijk beleid voor de Vlaamse Executieve. Reeds enkele jaren terug werd door de Vlaamse Executieve principieel beslist een structuurplan voor Vlaanderen op te stellen. Zoals de naam zegt moest dit document tot stand komen via de structuurplanningsmethodiek waarvan de voornaamste kenmerken zijn :

- continuïteit van de planning ;
- dynamiek ;
- actiegerichtheid ;
- openbaarheid en inspraak.

Gezien de tegenspraak die er op dat ogenblik bestond over de juiste aanpak heeft de Gemeenschapsminister een groep van deskundigen, komende uit universitaire middens, belast met een voorbereidende studie. Vorig jaar werd een eerste rapport neergelegd dat voornamelijk procedurele aangelegenheden behandelde. Eerstdaags komt een tweede en laatste voorbereidend rapport klaar dat voornamelijk de conceptuele aspecten van het structuurplan voor Vlaanderen behandelt.

Aan de Vlaamse Executieve wordt eerstdaags een voorstel voorgelegd betreffende een samenwerkingsmodel en de oprichting van een stuurgroep die voor de dagelijkse begeleiding van het structuurplanningsproces moet zorg dragen.

B. Voorontwerp van decreet op de ruimtelijke ordening

In zijn voorontwerp van decreet op de ruimtelijke ordening pleit de Gemeenschapsminister voor decentralisatie, ruimtelijke planning en democratisering, alsmede voor een open en doorzichtig besluitvormingsproces. De gewestplannen van het verleden bleven beperkt tot bodembestemmingsplannen. Inspraak van de burgers en inbreng van deskundigen zijn belangrijk. De politieke verantwoordelijkheid moet ten volle kunnen gelden. Planning heeft een samenhangend beleid nodig. Daarvoor worden beleidsplannen ingevoerd, waarbinnen de sectoriële aanspraken op de ruimte tegen elkaar worden afgewogen en getoetst aan de ruimtelijke mogelijkheden.

Het ontwerp voorziet in structuurplannen op elk beleidsniveau. Zo komt er een structuurplan voor Vlaanderen en komen er provinciale structuurplannen en gemeentelijke struc-

tuurplannen. Deze verschillende beleidsplannen worden opgemaakt door respectievelijk de Vlaamse Executieve, de Bestendige Deputaties en de Colleges van Burgemeester en Schepenen, die telkens adviezen moeten inwinnen van de diverse commissies van advies die op hun niveau worden geïnstalleerd. Daarnaast is de goedkeuring vereist van de Vlaamse Raad, de respectievelijke provincieraad en gemeenteraad.

De verschillende beleidsplannen zijn bindend voor de overheid. De overheden kunnen dus geen beleidsbeslissingen nemen die ingaan tegen de opties van het structuurplan.

Beleidsplannen worden gevolgd door uitvoeringsplannen, die verordenend zijn, dus ook bindend voor de burger.

Naast de klassieke gegevens zoals de bestaande toestand, niet vervallen verkavelingen en bouwvergunningen, geeft het uitvoeringsplan ook de middelen aan de overheid beschikt om het plan uit te voeren, vergezeld van een programma en timing van de uit te voeren werken en handelingen. Bij deze uitvoeringsplannen kan het gaan om stads- of dorps herwaarderingsplannen, bouwverordeningen, landinrichtingsplannen, verkeerscirculatieplannen, groenbeheerplannen, landschapsplannen, ecologische plannen, rooilijnplannen, enzovoort.

Een hogere overheid kan een uitvoeringsplan van een lagere overheid schorsen. Daarenboven heeft een uitvoeringsplan van een hoger niveau voorrang op dat van een lager niveau.

Desgevallend kunnen subsidies worden verleend voor de uitvoering van de uitvoeringsplannen. Elk bestuursniveau (gewest, provincie, gemeente) kan daarvoor de nodige middelen voorzien op de begroting. Hogere besturen kunnen lagere daarbij subsidiëren. Premies voor particulieren behoren daar ook toe.

Elke bouw- en verkavelingsaanvraag wordt zelfstandig beoordeeld door het college, gebonden door uitvoeringsplannen. Voor elke aanvraag geldt een openbaar onderzoek. Tegen de collegebeslissingen is beroep mogelijk bij de deputatie, ofwel door de aanvrager of door al wie reageerde in het kader van het openbaar onderzoek.

De gemeentelijke autonomie wordt dus in aanzienlijke mate verruimd; de gemeenten zijn immers het best geplaatst om de stedenbouwkundige en planologische situatie te beoordelen. De Gemeenschapsminister wil af van het centralistisch stedenbouwkundige beleid, door het toezicht van de gemachtigde ambtenaar te vervangen door het openbaar onderzoek, wat een meer open beleid en een meer doorzichtige besluitvorming ten goede en een motiveringsplicht van de beslissingnemende overheid.

De Gemeenschapsminister hoopt over het voorontwerp van decreet een ruime open bespreking te kunnen voeren in de commissie.

C. De stads- en dorps herwaarderingsplanning

Voor het Vlaamse land werd inzake stads- en dorps herwaarderingsplanning op 2 juni 1982 en vervolgens op 30 maart 1983, aangepast op 17 juli 1984, een besluit door de Vlaamse Executieve getroffen.

Hét „besluit van de Vlaamse Executieve tot regeling van de tegemoetkoming van het Vlaamse Gewest voor de uitvoering van stads- en dorps herwaarderingsoperaties” en de opeenvolgende wijzigingen verschenen in het Belgisch Staatsblad van respectievelijk 8 juli 1982, 14 juni 1983 en 30 oktober 1984.

Dit besluit regelt de financiële tussenkomsten eigen aan de voorgelegde herwaarderingsoperaties, zowel voor de openbare als voor de privé-sector. Het toepassen van dit besluit beperkt zich enkel tot de door de Vlaamse Executieve goedgekeurde herwaarderingsgebieden.

Voor de openbare sector komen gemeenten, verenigingen van gemeenten, sociale bouwmaatschappijen, O.C.M.W.'s en het Vlaams Woningfonds van Grote Gezinnen in aanmerking voor toelagen. Voor de private sector werd het begrip „renovatiepremie” ingevoerd. Binnen een goedgekeurd herwaarderingsgebied vervangt de renovatiepremie de bouw- en de saneringspremie. Zowel eigenaars, huurders als kopers in de privé-sector, kunnen genieten van de renovatiepremie.

Gebruik makend van deze aanpak werden reeds 61 herwaarderingsgebieden samen met de hun eigen herwaarderingsoperatie door de Vlaamse Executieve goedgekeurd.

Op de begroting voor 1985 werd hiervoor 360 miljoen frank voorzien, namelijk 300 miljoen frank voor de openbare initiatieven en 60 miljoen frank voor de particuliere initiatieven.

Dit bedrag zal besteed worden om binnen de door de Vlaamse Executieve erkende herwaarderingsgebieden aan stadsvernieuwing en dorpsherwaarderung te doen. Een belangrijk deel van de zogeheten „inbreidingsstedenbouw” wordt hierdoor bevorderd.

Deze nog schaarse middelen zullen snel ontoereikend blijken zodra de renovatieprojecten in de uitvoeringsfase komen en het herwaarderingsbeleid, gestimuleerd door de eerste succesvolle realisaties, op kruissnelheid komt.

De Gemeenschapsminister deelt de commissie mee dat nog heel wat te doen staat op het stuk van de informatie, vooral ten behoeve van de privé-sector. Op elk beleidsniveau zou men hiervan werk moeten maken.

Voor de coördinatie tussen het sociale huisvestingsbeleid en de stadsherwaarderung werd een protocol afgesloten tussen de bevoegde Gemeenschapsministers.

De Gemeenschapsminister is zeer tevreden over de grote respons op zijn stads- en dorpsherwaarderingsbeleid. 112 gemeenten, ongeveer een derde van de gemeenten in Vlaanderen, hebben een initiatief genomen. Het terug bewoonbaar en leefbaar maken van de steden en oude woonkernen is de beste bescherming van de landbouwgebieden en open ruimten in het algemeen.

De lijst van de herwaarderingsgebieden wordt bij het verslag gevoegd. (Bijlage 1)

Binnen deze goedgekeurde herwaarderingsgebieden zijn de eerste renovatiewerken en vervangende woningbouwprojecten aan gang.

Alle openbare instanties die de mogelijkheid hebben om van het besluit van 30 maart 1983 gebruik te maken, doen dit. Het bewijs is geleverd dat onze gemeenten wel degelijk bereid zijn om, dank zij de gegeven stimulans, aan stadsvernieuwing en dorpsherwaarderung te doen. Het verder doorzetten van deze belangrijke beleidsoptie zal niet alleen onze verkommerde en verarmde wijken en stadsdelen herwaarderen en nieuwe woonkansen geven, maar zal de druk om aan uitbreidingsstedenbouw doen afremmen.

D. Groenbeheer in de bebouwde omgeving

Het ligt in de bedoeling het groenbeleid meer en meer te

richten op aanleg van woongroen, herwaardering van binnen-gronden in de verstedelijkte gebieden als groenzones en openstelling van aangekochte parken voor het publiek.

Door de groenaanleg in functie van het wonen te stimuleren en het groenbeheer in en rond onze bestaande woongebieden aan te moedigen, worden onze bestaande woonwijken, al of niet als herwaarderingsgebied erkend, meer leefbaar.

II. Landinrichting

A. Ruilverkaveling, art. 61.03.03

Op dit artikel worden voor 1985 voor 320 miljoen frank vastleggingskredieten voorzien tegen 400 (aangepast) voor 1984.

Het gaat hier in hoofdzaak om de ruilverkaveling van landeigendommen uit kracht van de wet, zoals deze voor het Vlaamse Gewest is opgenomen in de wetten van 22 juli 1970 en 11 augustus 1978.

Via het in 1978 ingevoerde landschapsplan zijn nu ook de natuur- en landschapszorg medebepalende factoren bij de ruilverkaveling, wat bijvoorbeeld tot uiting kwam in de bijzondere consensus-aanpak van de ruilverkaveling Nieuwmoer (Kleine Aa).

Mits alle oog te hebben voor de landschapsbepalende elementen moet de ruilverkaveling als economisch-noodzakelijke structuurhervorming en gelet op de efficiënte aanpak in E.E.G.-verband in elk geval worden voortgezet.

De ruilverkaveling is het ideale instrument om in het agrarisch gebied een optimale landbouwkundige produktie te bewerkstelligen en om de levensvoorwaarden van de land- en tuinbouwers te verbeteren.

Bovendien is de herstructurering bijzonder arbeidsintensief en heeft ze een breed multiplicatoreffect inzonderheid op gebied van waterbeheersing, landelijke wegenis en nutsvoorzieningen ; ze garandeert tevens een optimale coördinatie van dergelijke werken die, wanneer ze in verspreide orde worden uitgevoerd, uiteraard minder renderend zijn.

Ten behoeve van het beleid worden trouwens studie-opdrachten uitgevoerd om de rentabiliteit van ruilverkaveling aan te tonen, niet alleen op strikt landbouw-economisch vlak maar ook op het vlak van het breed maatschappelijk investeringseffect.

Uit de eerste deelrapporten (1983-1984) blijkt dat de vroegere rentabiliteitsberekeningen niet alleen bevestigd worden, maar zelfs ruimschoots zijn overschreden.

Het onderzoek leert tevens dat slechts een gedeelte van de investeringen een zuivere landbouwbedrijfsfunctie heeft, terwijl het overige deel maatschappelijke functies heeft voor andere doelgroepen.

Wel dringt zich, in het kader van de budgettaire mogelijkheden, een ernstige evaluatie op inzake prioriteiten, opvang en intensiteit van de ruilverkavelingsprojecten.

B. Waterhuishouding, art. 73.20.03 : werken ; art. 63.20.03 : toelagen

De kredieten op deze artikelen werden teruggeschroefd van 430 miljoen frank (aangepast) voor 1984 tot 300 miljoen frank voor de toelagen landelijke waterdienst en van 350 miljoen

frank (aangepast) voor 1984 tot 250 miljoen frank voor de werken.

De wet van 28 december 1967 betreffende de onbevaarbare waterlopen houdt onder meer in dat de werken aan de onbevaarbare waterlopen van de eerste categorie (waterbekken ten minste 5.000 ha) volledig ten laste vallen van de Gewestbegroting (ongeveer 1.100 km).

Het is immers een sociaal-economische noodzaak niet alleen voor de landbouw maar ook voor de woningbouw dat op efficiënte wijze een einde wordt gesteld aan de ongecontroleerde overstromingen.

Ook kan hier worden gewezen op een gunstig tewerkstellingseffect, terwijl de aspecten van leefmilieu en natuurbehoud niet uit het oog worden verloren.

Thans worden zelfs voor ieder van de gebieden waar werken ter verbetering van het afvoerregime van onbevaarbare waterlopen van eerste categorie in het vooruitzicht zijn gesteld, landschapsecologische studies opgemaakt teneinde milieuschade en ecologisch storende elementen te weren.

Aldus keurde de Vlaamse Executieve reeds studieopdrachten goed respectievelijk voor Oost- en West-Vlaanderen en voor Antwerpen en Vlaams Brabant.

Ook werd voor het stroomgebied van de Demer (Schulensbroek) een pilootproject-landinrichting opgezet. Hierbij wordt de inrichting van het Demerbekken stroomopwaarts van Diest geëvalueerd op haar implicaties op de diverse facetten van landinrichting en getoetst aan een begeleidende landschapsecologische studie.

De Gemeenschapsminister deelt de Commissie mee dat hij de Nationale Landmaatschappij en de Landelijke Waterdienst heeft gelast met een studie teneinde de prioriteiten inzake de waterbeheersingswerken vast te leggen en suggesties over versoberingsprogramma's te doen. Er werd immers vastgesteld dat de infrastructuur inzake waterbeheersing zeer duur uitviel.

Naast de normalisatie van de waterlopen verdienen ook de verbeteringen van de waterhuishouding van de landbouwgronden en van de landbouwwegen grote aandacht ; hiervoor is een ruime tegemoetkoming aan ondergeschikte besturen voorzien (basistoelage 60 %).

Wat de Polders en Wateringen aangaat heeft een Commissie van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, belast met een re-evaluatie van de bestaande wetgeving een eerste ontwerp van nieuw decreet overgelegd ; dit zal onder meer in functie van de integratie van wetgeving en uitvoerende organen in de bredere context van de structuurplanning onderzocht worden.

III. Natuurbehoud en bossen

De Gemeenschapsminister heeft onlangs aan de Vlaamse Executieve het voorstel gedaan om het in de wet van 12 juli 1973 op het natuurbehoud voorziene „Vlaamse Instituut voor Natuurbescherming” op te richten.

Dit instituut zal zich bezighouden met het wetenschappelijk onderzoek omtrent de structuur, het functioneren en de ontwikkeling van het natuurlijk milieu en het landschap. De wetenschappelijke inzichten hieromtrent zullen waardevolle opties aanbrengen voor een oordeelkundig beleid inzake ruimtelijke ordening, landinrichting, natuurbehoud en landschapsbeheer.

De Gemeenschapsminister verklaart open te staan voor suggesties vanwege de leden inzake de uitbouw van dit Vlaams Instituut voor Natuurbehoud.

De aankoop van bossen, natuurgebieden en groene ruimten wordt voortgezet met inachtneming van de beperkte financiële ruimte van het Vlaamse Gewest enerzijds en de dwingende zorg voor een blijvend goed beheer anderzijds.

De bescherming van de natuur wordt daarom niet minder prioritair maar wordt wel door middel van nieuwe beleidsaccenten bewerkstelligd.

Een betere coördinatie tussen overheid en privé-sector inzake aankoop, huur en beheer van natuurgebieden is één der voornaamste oogmerken ; in dit kader passen onder meer de erkenning en betoelaging van natuurreservaten.

De verwerving en/of het beheer van natuurgebieden door de gemeenschaps- en particuliere natuurbeschermingsorganisaties zal binnen het raam van de in opmaak zijnde structuurvisie op het natuurbehoud en van een aanpassing van de wetgeving aan de orde gesteld worden.

Het openbaar en het privaat initiatief moeten wederzijds op elkaar kunnen inspelen.

Daarom zullen formules worden opgezet die bijvoorbeeld door een subsidiëeringsstimulus, een verhoogde inzet van de privé-sector kunnen uitlokken. In dit verband zijn reeds gesprekken op gang gebracht over een vrijwilligersaanbod voor het beheer van openbare domeinen.

Qua bosbeleid zal het verouderde Boswetboek worden vervangen door een bosdecreet, waarin het bosbehoud ten behoeve van de veelzijdige functie vervulling van de bossen centraal staat. Nieuwe bosaanleg zal waar mogelijk gestimuleerd worden. Het ontwerp van bosdecreet werd reeds principieel goedgekeurd door de Executieve.

Het ontwerp gaat tevens gepaard met het opmaken van een structuurvisie op het bosbeleid en bosbeheer.

Ook nog inzake bossen zal met nadruk worden gestreefd naar een vergrote inbreng van het privaat initiatief (eigen rol op gebied van beheer en bedrijfsvoering). De kredietbeperking zal aldus door een geïntensiverde beleidsvoering kunnen worden gerelativeerd.

Art. 7 1.60.03 : aankoop bossen, viswaters, natuurgebieden.

De aankoop van een aantal enclaves en logische uitbreidingen van bossen en natuurreservaten van het Gewest is met het oog op een efficiënt beheer gewenst.

Vanuit natuurbehoudsoogpunt is de verwerving van natuurgebied essentieel voor de instandhouding ervan door middel van een optimaal en aangepast natuurbeheer.

Het zeer beperkt krediet laat slechts een kleine keuze toe uit de prioriteitenlijst die voor de verschillende streken is opgesteld.

Een flexibel aankoopbeleid, gericht op de verwerving en veiligstelling door middel van beheer van representatieve voorbeelden van ecosysteemtipes, blijft nodig.

De realisatie van aankoopprioriteiten is evenwel afhankelijk van de wil tot verkopen van de eigenaar en de gevraagde prijs, zodat een nominatieve lijst met zekerheid tot aankoop niet mogelijk is. De prioriteitenlijst en het aanbod van bossen en natuurgebieden is echter zo groot dat het voorziene bedrag snel uitgeput kan zijn.

Art. 73.60.03 : werken voor bossen, natuurreservaten en viswaters van het Vlaamse Gewest.

De aanplanting van waardevolle loofboomsoorten en de verbetering van het hydrografisch en wegnnet in de domeingebieden van het Vlaamse Gewest vereisen een volgehouden inspanning die rendeert op lange termijn.

Discontinuiteit in het bosbouwkundig beheer moet vermeden worden.

De instandhouding van overgedragen domeinen en de creatieve inrichting van diverse domeinen van het Gewest vragen bij komende infrastructuurvoorzieningen.

Art. 63.60.03 : Toelagen voor werken in bossen van gemeenten en openbare instellingen.

Het is voor de instandhouding, verbetering en aanpassing van infrastructuur ten behoeve van de vervulling van de verschillende bosfuncties nuttig een subsidiestimulans te verlenen aan de provincies, gemeenten, O.C.M.W.'s en andere ondergeschikte besturen die bosbezitter zijn.

Deze maatregel heeft trouwens een vermenigvuldigingseffect en een positieve weerslag op de tewerkstelling.

Binnen de beperking van het toegestane krediet wordt een keuze gemaakt uit ingediende projecten (langs en met begeleiding van de buitendiensten van AROL) met afweging van een evenwichtige spreiding over de verschillende streken.

IV. Industriereterreinen

Voor 1985 werd een budget van 200 miljoen frank aangevraagd.

In 1984 beschikte men over 150 miljoen frank (200 miljoen frank gevraagd), bedrag dat tot 300 miljoen frank werd opgevoerd door interne overdracht van kredieten.

Het betreft hier kredieten die als subsidies verleend worden voor de uitvoering van opdrachten tot uitrusting van gronden voor de industrie, het ambachtswezen, diensten en andere regionale infrastructuren voor onthaal van de investeerders, aan initiatiefnemende provincies, gemeenten, verenigingen van gemeenten van welke aard ook, verenigingen voor provinciale of regionale ontwikkeling of andere openbare rechtspersonen, die door de Vlaamse Executieve daartoe aangewezen zijn.

Volgende opdrachten komen in aanmerking voor subsidiëring :

- nivellerings-, effenings- en draineringswerken noodzakelijk om de zone bouwrijp te maken ;
- het aanleggen van wegen en openbare parkeerplaatsen op de zone, inbegrepen de aansluitingen op het bestaand wegnnet ;
- het aanleggen tot aan het dichtsbijzijnd lozingspunt van rioleringen en bij horende uitrustingen, overeenkomstig het gemeentelijk totaal rioleringsplan ;
- het aanleggen van vrijliggende en van de rijweg gescheiden fietspaden voor zover deze noodzakelijk zijn voor de zone ;
- het aanleggen van kaaimuren, noodzakelijk voor de uitbating van de zone ;
- het aanleggen van de zate voor de aansluiting van de zone met het spoor ;

- de openbare verlichting omvattende het aanleggen, het uitrusten en de uitbreiding van het algemeen openbaar verlichtingsnet ten behoeve van de zone ;

- het aanleggen en uitbreiden van het algemeen waterbedelingsnet op de zone, inbegrepen de hydranten ;

het aanleggen van beplantingen op het openbaar domein van de zone.

Gezien de vrij grote reserve aan uitgeruste industrieterreinen (ongeveer 2.700 ha) bleef het beleid, zoals in 1983, gericht op de uitrusting en kwalitatieve verbetering van bestaande terreinen en naar hun aanpassing of herverkaveling teneinde ze geschikt te maken voor kleine en middelgrote ondernemingen.

Slechts uitzonderlijk werd de oprichting van nieuwe terreinen gesubsidieerd daar waar het specifiek karakter van de zone of de vereisten inzake localisatie geen andere mogelijkheden boden. In deze optiek werd, op beperkte schaal, de aanleg van nieuwe kleine ambachtelijke zones gesteund en werden een paar belangrijke dossiers goedgekeurd, zoals de transportzone van Zeebrugge, de transportzone van Meer-Hoogstraten (2de fase) en het research-terrein van Zellik – principieel akkoord –, dat binnenkort zal klaarkomen.

Naast de bedrijfseconomische criteria werd ook meer rekening gehouden met de invloed van de zones op de leefbaarheid van de omgeving en met de eisen inzake dorps- en stadskernvernieuwing.

Belangrijk was ook de uitvaardiging van een reglementair besluit in uitvoering van artikel 31 § 1 van de wet van 30 december 1970 betreffende de economische expansie.

Dit besluit dat in feite reeds sedert lang door de nationale Regering had moeten getroffen zijn regelt op een duidelijke wijze de toekenningsvoorwaarden en de percentages van de subsidies voor de aanleg en de uitrusting van industriegronden.

Buiten het feit dat er gestreefd werd naar de versobering van de normen die bij de uitrusting van een terrein gehanteerd worden, werd ook een betere controle van de naleving van de groenverplichting en van de bestemming van de terreinen ingevoerd.

Voor 1985 worden enkele belangrijke uitrustingswerken in het vooruitzicht gesteld.

Het gaat hier om infrastructuurwerken die als gevolg zullen hebben dat een aantal bedrijven zullen kunnen overgaan tot uitbreidingen waardoor de tewerkstelling in de betrokken gebieden in een relatief sterke mate zal toenemen.

II. ALGEMENE BESPREKING

De Commissie beslist bij de bespreking het beleidsschema van de Gemeenschapsminister te volgen.

1. Ruimtelijke ordening

A. Structuurplanning

Een lid betoogt dat de op til zijnde structuurplanning ongerustheid wekt bij de plaatselijke beleidsverantwoordelijk ken.

Zullen de gemeentebesturen de grote verantwoordelijkheid

die hun in het structuurplanningsproces wordt toevertrouwd, aankunnen ?

Een ander lid verklaart voorstander te zijn van de structuurplanning. Het desbetreffende ontwerp van decreet moet zelfs zo vlug mogelijk bij de Vlaamse Raad worden ingediend. Het cruciale punt is echter de rechtszekerheid die nu geboden wordt door de gewestplannen en die niet in het gedrang mag worden gebracht. In een eerste fase moeten de gewestplannen alleszins behouden blijven.

De Gemeenschapsminister wenst in zijn antwoord eerst verder in te gaan op de aard van de structuurplanning zelf.

De structuurplannen worden opgevat als de resultaten van een planningsproces. Uit de studie die onder meer door AROL en de externe deskundigen werden uitgevoerd is gebleken dat elk beleidsniveau zou dienen te beschikken over een structuurplan als beleidsvisieplan.

Zulkdanig plan formuleert de visie van het beleid ten overstaan van een aantal ruimtelijke relevante problemen. Het geeft de beleidsinzichten weer ten aanzien van de elementen die de structuur van de ruimte bepalen. Zulkdanig plan geeft tevens het kader aan waarbinnen de lagere niveaus hun beleidsvisieplannen inpassen. Het plan geeft tevens het algemeen kader aan, waarin de ruimtelijke elementen passen van de sectoren. Het beleidsvisieplan geeft bovendien de maatregelen aan die de overheid van het betrokken niveau voornemt te treffen om de ruimtelijke structuur of elementen daarvan aan te passen aan de behoeften en de te verwachten ontwikkelingen.

Aan het lid dat bekommerd is om de grote verantwoordelijkheid van de gemeenten, kan geantwoord worden dat hoe dan ook de verantwoordelijkheid voor een goed bestuur voor het gemeentelijk territorium in handen is van de gemeenten. De structuurplanning wil precies een hulpmiddel zijn om deze verantwoordelijkheid op een bewuste en overdachte manier te dragen.

Aangezien de beleidsvoerenden moeten weten welk beleid men wil voeren is in deze optiek een beleidsvisieplan niet alleen een wenselijkheid maar zelfs een noodzakelijkheid. Aangezien er drie beleidsniveaus zijn, te weten het gewest, de provincie en de gemeenten, is het logisch te stellen dat elk van deze beleidsniveaus zouden beschikken over een beleidsvisieplan, elk op zijn niveau.

Aan het lid dat van oordeel is dat de gewestplannen althans niet in de eerste fase mogen worden afgeschaft, kan geantwoord worden dat de structuurplannen de gewestplannen niet afschaffen.

Het beleidsvisieplan drukt het beleid uit, maar is geenszins een bodembestemmingsplan. Het beleidsplan wijzigt de gewestplannen niet, wel kunnen uit het beleidsvisieplan indicaties volgen die, indien ze vertaald worden in bodembestemmingsplannen, aanleiding kunnen geven hetzij tot een aanpassing van de gewestplannen of een deel ervan, hetzij tot geëigende bodembestemmingsplannen die afwijken van de gewestplannen.

Een lid informeert naar de stand van de procedure inzake het ontwerp-decreet over de structuurplanning.

Ingevolge het reglement van de Vlaamse Raad blijven een aantal voorstellen van decreet die inhoudelijk verwant zijn met het ontwerp, onbehandeld. Hoelang zal men nog moeten wachten ?

De Gemeenschapsminister antwoordt dat het ontwerp bij de Vlaamse Executieve ingediend werd. Deze heeft beslist dat het ter bespreking diende voorgelegd aan de werkgroep „ad hoc”. De besprekingen in de werkgroep zijn gestart. Na afloop van de besprekingen en aanpassingen zal het aangepaste ontwerp aan de Vlaamse Executieve voorgelegd worden.

B. Decreet van 28 juni 1984

Verskillende leden informeren naar de stand inzake de uitvoering van dit decreet.

De Gemeenschapsminister antwoordt dat het op 28 juni 1984 door de Vlaamse Raad werd gestemd. Op 17 juli 1984 heeft de Vlaamse Executieve een eerste uitvoeringsbesluit getroffen. Het betreft het besluit waarbij sommige gebruikswijzigingen van gebouwen vergunningsplichtig worden gemaakt. Het decreet en dit uitvoeringsbesluit zijn verschenen in het Belgisch Staatsblad van 30 augustus 1984.

Op 30 oktober heeft de Vlaamse Executieve nog 3 andere uitvoeringsbesluiten van het mini-decreet getroffen. Het betreft :

- het besluit waarbij artikelen 21 en 23, tweede paragraaf van het koninklijk besluit van 28 december 1972 houdende inrichting en toepassing van de ontwerp-gewestplannen en de gewestplannen worden opgeheven ;

- het besluit waarbij het ministerieel besluit van 6 februari 1971 tot vaststelling van het dossier van de aanvraag om bouwvergunning wordt aangevuld met de samenstelling van het dossier van aanvraag tot wijziging van gebruik voor die gebruikswijzigingen die ingevolge het besluit van de Vlaamse Executieve van 17 juli 1984 vergunningsplichtig zijn gemaakt ;

- het besluit tot aanvulling van het koninklijk besluit van 6 februari 1971 betreffende de behandeling en de openbaarmaking van de bouwaanvragen waarbij de modaliteiten bepaald werden van het openbaar onderzoek waaraan bouwaanvragen tot her- of verbouwen of uitbreiden van bestaande gebouwen die gelegen zijn buiten de daartoe speciaal aangeduide zones in de gewestplannen worden onderworpen.

Deze besluiten zijn gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 30 november 1984. Alle uitvoeringsbesluiten die nodig zijn om het decreet te kunnen uitvoeren, zijn getroffen en gepubliceerd. Inderdaad beschikt de burger nu over alle nodige gegevens om zowel een aanvraag voor gebruikswijziging als om een her- of verbouwing of uitbreiding van bestaande gebouwen te kunnen indienen.

Wat de vraag van het lid betreft naar het laatste uitvoeringsbesluit dat dient getroffen in het kader van het mini-decreet, kan het volgende worden medegedeeld.

Dit besluit is momenteel in voorbereiding. Het betreft het besluit houdende bepaling van de gebieden van de ontwerp-gewestplannen en de gewestplannen waarbinnen de afwijking in verband met het ver- of herbouwen of het uitbreiden van bestaande vergunde gebouwen, gelegen buiten de daartoe speciaal aangeduide zones in de gewestplannen, slechts gedeeltelijk of helemaal niet kan worden toegestaan. Een voorstel werd onlangs voorgelegd aan de Vlaamse Executieve.

C. Beteugeling overtredingen inzake ruimtelijke ordening

Een lid klaagt de zeer uiteenlopende behandeling aan van de bouw misdrijven naar gelang de provincie waarin men zich bevindt.

In de ene provincie wordt door de vingers gezien wat in een andere provincie wordt beboet, of erger verplicht afgebroken.

Kan de Gemeenschapsminister de eenvormigheid in het beugelingsbeleid bewerken ?

De Gemeenschapsminister antwoordt dat uit een **contact**-name met het bestuur blijkt dat de omzendbrief nr. 18 van 3 november 1975, deze materie regelt. Hierbij worden instructies gegeven aan de provinciale directies in verband met de afhandeling van de dossiers overtredingen, die aan de gerechtelijke instanties worden overgemaakt.

Een lid is van oordeel dat de dwangsom te weinig bekend is en ook te weinig wordt toegepast.

Hierop antwoordt de Gemeenschapsminister het volgende.

Wanneer het gaat om belangrijke overtredingen, met name deze die de goede aanleg van de plaats ernstig in het gedrang brengen, wordt systematisch naast de gepaste herstelmaatregel, zoals herstel van de plaats in de oorspronkelijke toestand, afbraak of aanpassingswerken, tevens toepassing gevraagd van de dwangsom.

In meerdere gevallen zijn de rechtbanken op deze vraag ingegaan. Zo werd in het jaar 1984 voor 275 gevallen de dwangsom opgelegd.

D. Stads- en dorpsherwaardering

Een lid brengt hulde aan het stads- en dorpsherwaarderingsbeleid van de Gemeenschapsminister.

Hij wijst er op dat dit beleid echter pas kan slagen als men voldoende grote groene ruimten kan brengen in de steden. Kleine groenprojecten volstaan niet.

De Gemeenschapsminister antwoordt dat „meer groen” in de binnenstad en „meer groen” binnen de herwaarderingsgebieden geen holle slogan is, maar zoveel mogelijk bij het afbakenen van de herwaarderingsgebieden en vooral bij het opstellen van de herwaarderingsoperatie in acht wordt genomen.

In zijn beleidsdocument „Gaaf het om stenen of mensen ?” spreekt men van groen, „de zachte materie” van onze bestaansruimte.

Wonen in de stad is niet alleen tussen muren leven, maar leven met en in de woonomgeving, een mens-vriendelijke omgeving die kinderen en bejaarden kan opvangen in groen.

Het hoeven niet altijd grootse parken te zijn. Kleine openbare groene ruimten, privé-tuintjes in de stad en in het bijzonder in de te herwaarderen gebieden zullen het leven tussen de huizen op een menselijk niveau brengen.

Bij wijze van voorbeeld verwijst de Gemeenschapsminister naar het inmiddels gerealiseerd „Krugerpark” in Borgerhout, een deelproject begrepen in een herwaarderingsoperatie.

Verder zijn tientallen groenzones binnen de goedgekeurde herwaarderingsgebieden gepland zoals in Torhout, Kortrijk, Hoogstraten, Turnhout, Geraardsbergen, Bornem, Menen, Temse, Brugge, Galmaarden en Antwerpen.

Een ander lid wijst er op dat het gevaar bestaat dat de herwaarderingsgebieden een leven op zichzelf zouden leiden en niet kaderen in de ontwikkeling van het stadsgeheel. Ook daarom is het nodig zo snel mogelijk werk te maken van de structuurplannen.

Hierop antwoordt de Gemeenschapsminister dat inderdaad vele problemen die in de bespreking werden aangehaald hun beslag zullen kunnen vinden, al naargelang het niveau, in het structuurplan voor Vlaanderen, het provinciaal structuurplan of het gemeentelijk structuurplan. Zo kan gesteld worden dat de integratie van stads- en dorps herwaarderingsprojecten in het ruimtelijk geheel, voor elk concreet geval zijn beslag kan krijgen in het gemeentelijk structuurplan, terwijl bijvoorbeeld een beleidsvisie inzake waterbeheersing op het bovengemeentelijk vlak zoals de potpolders, thuishoort in het provinciaal structuurplan. (zie infra)

Een lid heeft omtrent de stads- en dorps herwaardering twee concrete vragen :

a) Kan de renovatiepremie ook gegeven worden aan privé-firma's die op die manier met gemeenschapsgeld duurdere huurprijzen kunnen realiseren ?

b) Sommige stuurgroepen matigen zich zijns inziens een te grote bevoegdheid aan. Heeft de stuurgroep het recht over elke bouwaanvraag, ook die van privé-personen, een oordeel te formuleren. Stelt de stuurgroep zich op die wijze niet in de plaats van de gemeenten ?

Hierop antwoordt de Gemeenschapsminister het volgende :

a) Het toepassen van het besluit op de stads vernieuwing en in het bijzonder het toekennen van renovatiepremies is enkel en alleen gericht naar de particulieren en meer bepaald naar particuliere eigenaars, huurders of kopers van een vervangende nieuwbouw of gerenoveerde woning in de particuliere sector. Private firma's kunnen geen aanspraak maken op de renovatiepremie.

b) Als betrokkene het heeft over de begeleidingscommissie is hier wellicht de „stuurgroep”, eigen aan elk herwaarderingsgebied, bedoeld.

Wij zijn ervan overtuigd dat dankzij de verplichte volksinbreng in heel het herwaarderingsproces vanuit de betrokken buurt talrijke projecten een totaal andere schaal gekregen hebben en vooral beantwoorden aan :

de noden en behoeften gezien vanuit de levenssituatie van betrokken bevolking ;

— de visie op de ontwikkeling van betrokken buurt, waardoor de planologen en de beleidsverantwoordelijken bovendien hebben leren luisteren naar de bewoner. Daardoor zijn positieve gesprekken op gang komen ;

— wat de private bouw dossiers betreft moet in de eerste plaats het college van burgemeester en schepenen zijn verantwoordelijkheid nemen. Het komt erop aan dat het college de stuurgroep in kennis stelt van de genomen beslissingen en deze ook verantwoordt in de stuurgroep ;

— de gemeenteraad heeft er zich bij elke herwaarderingsoperatie toe verbonden de inspraak verder te zetten en geen werken te laten uitvoeren die de goedgekeurde herwaarderingsoperatie zullen hinderen ;

— de wijze waarop de inspraak en de gesprekken tussen de stuurgroep en het college van burgemeester en schepenen zullen verlopen is een zaak van het college.

Een lid vraagt of er een protocol bestaat tussen de Gemeenschapsministers van Huisvesting en van Ruimtelijke Ordening omtrent de inschakeling van de erkende huisvestingsmaatschappijen in het herwaarderingsbeleid.

De Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening ant-

woordt dat er in het kader van de stadsvernieuwing en in het bijzonder het inschakelen van de sociale huisvestingsmaatschappijen voor het uitvoeren van stads- en dorps herwaarderingsoperaties in de goedgekeurde herwaarderingsgebieden en de aanvragen om erkenning van een herwaarderingsgebied momenteel een protocolovereenkomst in de maak is tussen de Gemeenschapsminister van Huisvesting' en hemzelf.

Alvorens de belofte van toelage wordt gegeven van 60 procent moet de Gemeenschapsminister van Huisvesting eerst akkoord gaan om in erkende herwaarderingsgebieden sociale huisvestingsoperaties te voorzien en te financieren tegen 40 procent van de kosten.

Hetzelfde geldt voor de renovatiewerken op initiatief van de gemeenten. Het advies van de Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden waaruit blijkt dat de gemeenten 40 procent zelf kunnen financieren, is vereist alvorens de Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening zijn belofte van toelage voor de overige 60 procent geeft.

Een lid is van oordeel dat de renovatiepremies toegekend in herwaarderingsgebieden te klein zijn om de particulieren tot initiatieven aan te zetten.

Hierop antwoordt de Gemeenschapsminister dat momenteel 450 aanvragen in onderzoek zijn tot het bekomen van een renovatiepremie ; 193 zijn principieel toegezegd ; gezamenlijk vertegenwoordigen zijn een investeringsprogramma van 138.935.875 frank. De renovatiepremie, toegekend aan particulieren, zowel eigenaars, huurders als kopers van een invulbouw of gerenoveerde woning in de privé-sector is momenteel (stand eind oktober 1984) gemiddeld per toegekend premiebedrag 216.257 frank, voor een gemiddelde kostprijs aan werken van 663.138 frank. Het gemiddeld premiebedrag is dus 33 % van de gemiddelde kostprijs der werken.

Het totale bedrag aan renovatiepremies, rekening houdend met dit gemiddelde van 33 % aan premie, zal ongeveer 45.848.839 frank bedragen. Gezien momenteel op de begroting 60.000.000 frank voorzien is en de renovatiepremies maar uitbetaald worden na uitvoering van de werken, zullen we naar alle waarschijnlijkheid een voldoende krediet voor 1985 voorzien hebben.

E. Sensibilisering van de burgers inzake ruimtelijke ordening

Op de vraag van een lid dat bekommerd is om de sensibilisering en de bewustwording van de burgers en de voorlichting op school met betrekking tot de materie van de ruimtelijke ordening, heeft een uitvoerige gedachtenwisseling plaats.

Een goede ruimtelijke ordening kan maar ingang vinden wanneer ze gedragen wordt door de ganse bevolking. Vandaar dat het nodig is de bevolking zo nauw mogelijk te betrekken bij de materie van de stedenbouw en de ruimtelijke ordening, aldus de Gemeenschapsminister.

In het totstandkomingsproces van het ruimtelijk structuurplan wordt gezocht naar de gepaste formule om de bevolking in het algemeen, hetzij georganiseerd, hetzij niet georganiseerd, op ruime basis bij het planningsproces te betrekken. Belangrijk daarbij is de inspraakgroep. Een voorstel tot het organiseren van de inspraak in het kader van het structuurplan voor Vlaanderen wordt aan de Executieve. voorgelegd.

Een nieuwe ruimtelijke planningsmethode met brede inspraak en medebeslissingsbevoegdheid van de lokale bevol-

king over de bodembestemming is volgens een lid slechts haalbaar indien de burgers een goed inzicht hebben in de problemen van stedenbouw.

Zij moeten overtuigd zijn van de noodzaak van ruimtelijke ordening en vooral de nodige discipline kunnen opbrengen om zich aan de beperkingen van de plannen te onderwerpen. Volwassenenvorming en sensibilisering voor deze problemen in het onderwijs zijn daartoe onmisbaar.

Daarnaast werden reeds sinds geruime tijd initiatieven genomen door het bestuur om de bevolking in het algemeen te sensibiliseren voor de ruimtelijke ordening. Dit gebeurt door tentoonstellingen die het bestuur regelmatig organiseert in de verschillende steden en gemeenten, door informatiebrochures en door documentatie die door leerkrachten kunnen gebruikt worden in het onderwijs.

Een ander lid wijst er op dat op de begroting slechts 200.000 frank is opgenomen (artikel 33.03) voor het houden van tentoonstellingen. Dit lijkt zeer weinig te zijn.

De Gemeenschapsminister antwoordt dat de basisinvestering voor deze tentoonstellingen reeds is gebeurd. De uitleningskosten worden doorgaans door de inrichtende instanties betaald.

Een ander lid is van oordeel dat wellicht een informatiecel zou kunnen worden opgericht die lespakketten voor het onderwijs uitbouwt.

De Gemeenschapsminister antwoordt dat deze materie niet tot zijn bevoegdheid behoort. Hij zou ze met zijn collega, bevoegd voor het onderwijs, moeten bespreken.

F. Grondfonds

Op vraag van een lid wanneer voor het Grondfonds de uitvoeringsbesluiten zullen worden genomen, antwoordt de Gemeenschapsminister dat ter uitvoering van het decreet van 16 juni 1982 houdende maatregelen voor een sociaal grondbeleid, drie ontwerpen van uitvoeringsbesluiten werden overgelegd aan de Executieve.

Geplaatst tegenover het nieuw feit van de grote voorraad onverkochte bouwkwavels en tegenover de budgettaire imperatieven die niet toelaten schulden van ondergeschikte besturen, parastatalen en intercommunales uit het verleden te honoreren, kon nog geen overeenstemming worden bereikt over de draagwijdte van de uitvoeringsbesluiten.

De Gemeenschapsminister is van oordeel dat bij gebrek aan middelen, de beste politiek die is van de bevordering van de inbreiding.

De commissaris blijft echter bij de stelling dat de overheid juist in periodes van prijsstagnatie, grondreserves moet aanleggen voor het voeren van een sociaal grondbeleid. De sinds jaren voorziene begrotingsbedragen kunnen maar betekenis hebben indien de uitvoeringsbesluiten de besteding van de begrotingskredieten mogelijk maken.

G. Regionale Commissies voor Advies

Een lid heeft bedenkingen omtrent de vertegenwoordiging van de ambtenaren van AROL in de regionale commissies voor advies.

Deze ambtenaren verliezen te veel tijd door zich telkens naar de provincies te begeven. Wellicht wordt hetzelfde effect bereikt door de plaatselijke vertegenwoordigers naar Brussel te ontbieden telkens als nodig.

De Gemeenschapsminister antwoordt dat hij zal contact opnemen met het hoofdbestuur AROL om tot een bevredigende oplossing te komen.

Een **ande** lid vraagt in hoever de Sint-Laurensduinen definitief gered zijn van bebouwing.

De Gemeenschapsminister antwoordt dat voor de Sint-Laurensduinen de procedure tot planschade nog moet beginnen. Pas als definitief uitspraak hierover is gedaan, zal de zaak verder onderzocht kunnen worden.

Hetzelfde lid vraagt aandacht voor een ontwerp van algemeen plan van aanleg te Knokke-Heist dat zou afwijken van het gewestplan en het Zwin en het Zoute in gevaar zou brengen.

De Gemeenschapsminister antwoordt dat het een voorontwerp van aanlegplan betreft dat enkel een initiatief is van de gemeente. Het plan werd nog niet overgemaakt aan de diensten van AROL.

Tot slot van de bespreking inzake ruimtelijke ordening doet een lid opmerken dat de aankoopcomités tot nog toe nooit rekening hielden met de ecologische waarde van de grond bij de schatting van een goed.

De Gemeenschapsminister bevestigt dit. Zo houdt men evenmin rekening met de onderhoudswerken of met de opstand.

Dit kan tot moeilijkheden leiden wanneer de overheid tot de aankoop van een natuurgebied wil overgaan. Bij de onderhandeling tot de aankoop van het natuurreservaat langsheen de IJzermonding ligt de prijs die de eigenaar vraagt veel hoger dan deze geschat door het aankoopcomité, precies omwille van het niet in rekening brengen van de ecologische waarde.

Op vraag van een lid of het Grondfonds hiervoor kan worden gebruikt, wordt geantwoord dat deze doelstelling niet in het decreet op het Grondfonds werd opgenomen.

II. Landinrichting

Ruilverkaveling en Waterbeheersing

Een lid vraagt de bijzondere aandacht van de Gemeenschapsminister voor de overstromingen van de Kleine Nete te Emblem. Men beweert dat ruilverkavelingswerken hiervan mede de oorzaak zijn.

Een ander lid wijst in dit verband op de sinds oudsher voorkomende overstromingen in de vallei van de Grote Nete, alhoewel daar nooit ruilverkavelingswerken waren uitgevoerd.

Ten andere ook de regelmatige overstromingen van de Kleine Nete komen voor sinds mensengeheugen. De ongeordende aanwending van het valleigebied voor aanleg van vijvers en weekeindverblijven te Nijlen te Emblem maken het onmogelijk om de vroeger geplande **wachtkom** aan te leggen.

De Gemeenschapsminister antwoordt dat de bewuste overstromingen plaatshadden door een drietal dijkbreuken op het bevaarbaar gedeelte van de Kleine Nete, waar de dijken nog niet zijn aangepast zoals voorzien in het Sigma-plan.

Aangezien de dijken niet tot zijn bevoegdheid behoren, kan hij zich niet uitspreken inzake de toestand (muskusratten ?) van deze dijken.

De Gemeenschapsminister stelt het lid anderzijds gerust dat uitgevoerde ruilverkavelingen geenszins de oorzaak zijn van overstromingen, integendeel.

Door de uitvoering van de waterbeheersingswerken in de ruilverkavelingen (stuwen, drempels, snelheidsremmers en erosiebestrijders) zijn de gronden te vergelijken met een „droge spons”, met andere woorden tot op het ogenblik van de verzadigingsgrens hebben deze gronden een bufferend en vertragend effect op het vloedregime. Waar men in het tegengesteld geval met een waterzieke- of waterrijke grond — een natte verzadigde spons — onmiddellijk tot af- en overstromingen komt.

Verschillende leden maken zich ongerust over de vermindering van de kredieten voor toelagen (artikel 63.20) en werken (artikel 73.20) van de landelijke waterdienst (respectievelijk van 430 naar 300 miljoen frank en van 350 naar 250 miljoen frank). Er is nochtans een ernstige achterstand inzake het onderhoud van de onbevaarbare waterlopen weg te werken. Tijdens de jongste maanden is in de landbouw veel schade ontstaan door onvoldoende en niet tijdige ruiming van de waterlopen.

De Gemeenschapsminister wijst er op dat zijn begroting inzake investeringskredieten voor waterbeheersingswerken (de vroegere Landelijke Waterdienst), zoals trouwens in algemene maatregel voor alle investeringskredieten, door de Vlaamse Executieve werd teruggebracht op 70 procent van deze van vorig jaar.

Daardoor is hij nog meer dan vorige jaren genoodzaakt zeer selectief met de middelen om te springen.

Anderzijds is hij er in geslaagd, niettegenstaande de algemene maatregel om op de lopende uitgaven 20 procent in te leveren, de post onderhoud van de geclasserde onbevaarbare waterlopen van het Gewest met circa 5 procent te verhogen.

Wat meer bepaald deze ruimings- en onderhoudswerken betreft, stelt de Gemeenschapsminister dat deze steeds kunnen gebeuren op het meest geschikte ogenblik, rekening houdend met de strekking van het bermbesluit.

Op vraag van een lid hoe ver het staat met de erkenning van een aangevraagde nieuwe watering, deelt de Gemeenschapsminister mee dat op de bevoegde administratie de oprichting van die nieuwe watering in onderzoek is.

Verschillende leden hebben vragen omtrent de potpolders in het algemeen en de potpolder van Kruibeke in het bijzonder.

De potpolders zijn noodzakelijk om te beveiligen tegen het overstromingsgevaar. Welke is de repercussie van de aanleg van een potpolder op het gewestplan ? Wijzigt dit de bestemming, gegeven in het gewestplan ?

De Gemeenschapsminister antwoordt het volgende.

In het algemeen kan worden gesteld dat potpolders worden aangelegd door het Ministerie van Openbare Werken, meer bepaald door de Dienst der Zeeschelde.

Het Vlaams Gewest komt enkel tussen voor het afleveren van de bouwvergunning.

Wat de ruimtelijke aspecten aangaat, moeten de potpolders worden gezien als een element in de waterbeheersings- en bevoeiingswerken, die op hun beurt in het kader van het algemeen ruimtelijk beleid worden opgevat als een sectorieel aspect. Dit betekent dat deze elementen aan bod zullen komen in het kader van de structuurplanning. Gelet op de aard van de zaak, het bovengemeentelijk karakter enerzijds en het plaatsgebonden karakter anderzijds komt het de Gemeenschapsminister voor dat deze problematiek best wordt opgelost in het kader van de sectoriële structuurplannen.

Wat concreet de potpolder te Kruibeke betreft blijkt uit ingewonnen inlichtingen dat de Minister van Openbare Werken in 1983 opdracht heeft gegeven aan de Dienst der Zeeschelde om een potpolder aan te leggen. De dienst is bezig met het verrichten van de nodige terreinmetingen en het opstellen van het ontwerp. Naar verluidt is een eerste kredietschijf reeds voorzien voor 1985. De bouwaanvraag zou worden ingediend in het eerste kwartaal.

III. Natuurbehoud en bossen

Een lid is van oordeel dat een duidelijke visie inzake natuurbehoud in de begroting ontbreekt.

De Gemeenschapsminister betoogt dat natuurbescherming en natuurbehoud nochtans alle aandacht krijgen.

1. Het beleid steunt voornamelijk op volgende opties :

- er wordt gestreefd naar het samengaan van het openbaar en het privaat initiatief, bijvoorbeeld inzake aankoop, huur en beheer van natuurgebieden via de erkenning en betoelaging van privé-natuurreservaten enerzijds en door de verwerving en/of het beheer van natuurgebieden door de Gemeenschap en particuliere organisaties anderzijds. Hierin kadert ook de gebruikmaking van een vrijwilligersaanbod voor het beheer van openbare bossen en natuurgebieden ; inzonderheid voor militaire domeinen heeft deze optie reeds concrete vormen aangenomen ;

- een structuurvisie op het natuurbehoud wordt uitgewerkt. Deze moet kaderen in een ruimtelijk facetbeleid, waarna een aanpassing van de wet op het natuurbehoud aan de orde kan gesteld worden ;

- een verstrakt beteugelingsbeleid kreeg reeds vorm door de administratie te machtigen rechtstreeks overtredingen voor de rechtbank te brengen ;

- een maximale bescherming van de open ruimte wordt vooropgesteld. In dit verband kunnen volgende verwezenlijkingen worden aangestipt :

- de goedkeuring van gemeentelijke kapverordeningen en de opstelling van een ontwerp van type-verordening ;

- de verhoogde planologische bescherming van natuurgebieden : in overleg met de natuurbehoudskrings werd terzake reeds een lijst van prioritair te beschermen gebieden opgesteld ;

- de strikte bescherming van ecologische waardevolle zones in woonuitbreidingsgebieden, waarvoor de nodige onderrichtingen aan de provinciale directies van ruimtelijke ordening en leefmilieu werden gegeven ;

- het bermbesluit (Belgisch Staatsblad 2.10.84) dat de natuurbehoudswaarde van bermen en taluds langs wegen, waterlopen en spoorwegen veilig stelt (maaibeheer en verbod van biociden).

2. Administratieve en technische onderbouw van het natuurbeleid.

Hier werden volgende belangrijke initiatieven genomen :

- de uitbouw van een Dienst-Natuurbehoud bij de Administratie voor Ruimtelijke Ordening en Leefmilieu ;

- de oprichting van een Vlaams Instituut voor Natuurbehoud ; door dit instituut dat op 31 oktober 1984 principieel

werd aanvaard door de Executieve zullen onderzoeksresultaten en adviezen sterker de planning, de inrichting en het natuurbeheer gaan bepalen ;

— een ontwerp-besluit voor de oprichting van een Vlaamse Hoge Raad voor Natuurbehoud, ontwerp dat door de Executieve werd goedgekeurd in juli 1984.

3. Coördinatie-overleg „Groene Raden”

In juni 1983 werd het belangrijk initiatief genomen de problemen in de sector natuurbehoud met de betrokken „Groene Raden” te bespreken. Voor de eerste maal op Vlaams niveau kwamen afgevaardigden bijeen van de Vlaamse Hoge Bosraad, de Vlaamse Hoge Jachtraad, de Vlaamse Hoge Raad voor de Riviervisserij en de Hoge Raad voor Natuurbehoud, Vlaamse Kamer. Dit coördinatie-overleg werd na de wettelijk voorziene hernieuwingen van deze Raden (november-december 1983) officieel bestendigd.

4. Natuurreservaten

a) Erkenning en subsidiëring

De erkenning van natuurreservaten werd gevoelig geactiveerd. Vóór 1982 waren nog maar twee natuurreservaten erkend. Sindsdien werd dit aantal opgevoerd tot elf.

Aan de erkende natuurreservaten worden subsidies verleend onder vorm van een basistoelage per hectare, een toelage op beheers- en bewakingsposten en een tegemoetkoming van 50 % voor eventuele huurkosten.

De reservaten die door natuurbeschermingsverenigingen werden verworven ontberen deze huurtegemoetkoming. Daarom zal voor de erkende reservaten in eigendom van natuurbehoudsverenigingen de forfaitaire toelage worden aangepast, zodra het besluit voor de natuurreservaten gewijzigd is ; hiertoe werd het vereiste advies gevraagd aan de Vlaamse Kamer van de Hoge Raad voor Natuurbehoud.

b) Andere initiatieven

- In november 1983 kwam de „Atlas van de beschermde natuurgebieden van Vlaanderen” van de pers. Dit is een momentopname van de meer dan 120 natuurreservaten in het Vlaamse land.

- In het ontwerp-bosdecreet werd de scheidingslijn afgebakend tussen de noties natuurreservaat (wet op het natuurbehoud) en bosreservaat (bosdecreet), zoals dit trouwens ook in het buitenland is geschied. Deze beleidscoördinerende optie vond een eerste toepassing in de gebieden Stropersbos te Kemzeke en het Neigembos, waar telkens een specifiek beheer werd opgelegd.

- Met ingang van 1 augustus 1983 werd een gebruikstoelage verleend aan de Belgische Natuur- en Vogelreservaten voor het domein „De Blankaart”, gelegen te Woumen-Diksmuide, 15 ha groot en dit voor een eerste termijn van 9 jaar men een jaarlijkse toelage van 200.000 frank.

- In januari 1984 werd beslist de terreinen in de IJzermonting te Nieuwpoort te algemenen nutte te onteigenen voor de instelling van een natuurreservaat (44,5 ha).

5. Budgettaire ondersteuning van het natuurbehoud

De Beleidsverklaring van de Vlaamse Executieve stelde met nadruk dat de schaarse middelen optimaal moeten worden gebruikt. Het is niet opportuun het groen veilig te stellen via verwerving door de Gemeenschap, indien niet terzelfder

tijd de kosten voor instandhouding en permanent beheer kunnen opgevangen worden. Daarom werd prioriteit verleend aan een doelmatig beheer van bossen en natuurgebieden die reeds gemeenschapsbezit waren. Toch werd een directe begrotingsstimulus niet vergeten. Aldus werden de toelagen „groenaankoop” aan de ondergeschikte besturen op het bijblad 1983 met 425 miljoen frank verhoogd en werd op de post „aankoop bossen, viswaters en natuurgebieden” een verhoging met 150 miljoen frank ingeschreven.

De begrotingsvoorstellen voor 1984 bevatten vooral voor de post „aankoop bossen en natuurgebieden” opnieuw een wezenlijk ke verhoging van de vastleggingskredieten ten aanzien van de voor 1983 gestemde kredieten (175 miljoen frank tegenover 40 miljoen frank). Sinds begin 1982 werden aldus de sommen vastgelegd voor de aankoop van zowat 750 hectaren bossen en natuurgebieden.

Op vraag van een lid bezorgt de Gemeenschapsminister het ontwerp-organigram van het onlangs opgerichte instituut voor het Natuurbehoud (zie organigram — Bijlage 2).

Een lid vraagt hoe de Gemeenschapsminister de samenwerking ziet tussen overheid en particuliere natuurbeschermingsorganisaties.

De Gemeenschapsminister verwijst hiervoor naar het beleidsinstrument „Erkende staatsreservaten”.

Aan de erkenning is de mogelijkheid verbonden tot subsidiëring van beheer en bewaking en in voorkomend geval van de huur van het erkend natuurreservaat.

De Gemeenschapsminister heeft de Hoge Raad voor Natuurbehoud advies gevraagd omtrent een aanpassing van het erkennings- en subsidiëringsbesluit „erkende natuurreservaten” met het oog op een tegemoetkoming ten aanzien van erkende natuurreservaten die in eigendom zijn van een natuurbehoudsorganisatie. Deze maatregel zou de discordantie opheffen tussen het feit dat voor de huur van natuurreservaten een tegemoetkoming kan verkregen worden, terwijl voor de reservaten in eigendom geen tegemoetkoming op het geïnvesteerde kapitaal bestaat.

Overigens heeft de Gemeenschapsminister in dat verband zoals in 1984 ook in 1985 een nominatim subsidie voor de B.N.V.R. voorgesteld ten behoeve van de verwerving van natuurgebied onder bepaalde voorwaarden.

Verschillende leden vragen hoe ver het staat met de aangekondigde indiening van het ontwerp-bosdecreet. Krijgen de particuliere bossen hierin een plaats ?

De Gemeenschapsminister antwoordt dat het ontwerp bosdecreet door de Vlaamse Executieve goedgekeurd werd op 21 november 1984 en voor advies voorgelegd wordt aan de Raad van State.

Zodra dit advies van de Raad van State verkregen is en de eventueel noodzakelijk geachte aanpassingen gebeurd zijn — er wordt op spoedige behandeling, dit wil zeggen binnen een termijn van twee maand, aangedrongen — zal de Gemeenschapsminister aan de Vlaamse Executieve het besluit tot indiening van het ontwerp-bosdecreet bij de Vlaamse Raad voorleggen. De Commissie zal daarop het ontwerp-bosdecreet kunnen behandelen volgens haar agenda.

Het ontwerp-bosdecreet omvat een aantal bepalingen en maatregelen die het privé-bos aanbelangen.

Alle bossen, ook particuliere, zullen onder de boswetgeving komen.

Beheersplannen, bosgroeperingen (samenvoeging van versnipperde bossen tot één beheerseenheid), bosbescherming en mogelijkheid tot subsidiëring van aanplanting en onderhoud vormen elementen die moeten toelaten de degradatie van het bospatrimonium te voorkomen en de toestand van het privé-bos te verbeteren.

Op vraag van een lid of de ingenieurs van Water en Bossen ook voor de privé-bossen adviserend zullen kunnen optreden, antwoordt de Gemeenschapsminister dat dit zo wordt voorzien in het ontwerp van decreet.

Een lid vraagt welke beleidslijn wordt gevolgd inzake de aankoop van bossen, natuurgebieden, groengebieden, duinen ? Bestaat er tussen de verschillende bestuursniveaus een soort protocol om te weten wie wat voor zijn rekening neemt ?

De Gemeenschapsminister verstrekt volgende gegevens.

6. Aankoop groengebieden

Momenteel is men bezig met het opmaken van algemene richtlijnen met betrekking tot het verlenen van toelagen aan ondergeschikte besturen (gemeente en provincie) voor de aankoop van groene zones. Tot nu toe is de toelagemogelijkheid voorzien op artikel 63.10 van de begroting, en deze werd verdeeld volgens de beschikkingen van de bevoegde minister. Het beheer van deze groene zones ligt bij de eigenaar (gemeente of provincie). Door middel van een beheersplan dat dient opgemaakt te worden en voorgelegd aan de Dienst Groenbeheer van AROL wordt nagegaan door de voogdijoverheid of aan de voorwaarden van het toelagebesluit wordt voldaan.

Werken groengebieden : de initiatiefnemer kan toelagen bekomen voor werken die uitgevoerd worden (artikel 63.12).

7. Aankoop bossen en natuurgebieden

Toelagen worden voorzien aan ondergeschikte besturen via artikel 63.10.

Werken in bossen en natuurgebieden : voor investeringen (beplantingen, verharding) kan een toelage van 60 % gegeven worden aan gemeenten, provincies, O.C.M.W.'s, kerkfabrieken, voor zover deze bossen vallen onder de bosregeling.

Het beheer is voor alles hetzelfde : namelijk kAROL, buitendienst Bestuur Landinrichting en voor de natuurreservaten : in samenwerking met de Dienst Natuurbehoud.

Op vraag van hetzelfde lid verstrekt de Gemeenschapsminister een overzicht van de domeinbossen en natuurreservaten per provincie alsook van de tewerkgestelde arbeiders.

De bosoppervlakte in het Vlaamse Gewest bedraagt volgens de meest recente algemene bostelling in 1970 (NIS) 114.220 ha, waarvan 77.982 ha particulier bos en 36.238 ha openbaar bos.

In de bijgevoegde tabel wordt een overzicht gegeven van de domeinbossen en de staatsnatuurreservaten van het Vlaamse Gewest, waarvan in :

- eigendom : 687 ha
- huur : 2.126 ha.

De buitendienst van het Bestuur voor Landinrichting bij de Administratie voor Ruimtelijke Ordening en Leefmilieu (A.R.O.L.), waarin het voormalige Bestuur van Waters en Bossen is opgenomen, beheert de eigen domeinbossen, de bossen onder bosregeling en de eigen natuurreservaten.

Niet alle openbare bossen worden door de vermelde dienst beheerd. De bossen in eigendom van gemeenten, O.C.M.W.'s, kerkfabrieken onder meer waarvan de oppervlakte minder dan 5 hectare bedraagt, provinciebossen evenals een aantal andere beboste domeinen in openbaar bezit bij onder meer de Ministeries van Landsverdediging, van Financiën en van Nationale Opvoeding en bij parastatalen zoals R.T.T. en Watermaatschappijen zijn niet onder de bosregeling geplaatst.

Voor bepaalde openbare bos- en natuurgebieden uit de laatstvermelde categorie zoals gedeelten van militaire domeinen bestaan evenwel beheersovereenkomsten. Sommige provinciebossen zijn op verzoek onder de bosregeling geplaatst.

Voor het onderhoud en beheer van de eigen domeinbossen en staatsnatuurrreservaten van het Vlaamse Gewest heeft de Dienst Groenbeheer van het Bestuur voor Landinrichting, arbeiders in dienst, waarvan het aantal per provincie in de hiernavolgende voor 1984 geactualiseerde, tabel is aangegeven.

De kosten voor onderhouds- en beheerswerken in andere openbare eigendommen waarvoor A.R.O.L. het technisch en administratief beheer heeft, komen ten laste van het financieel beheer van de eigenaar, die vanwege het Vlaamse Gewest voor de investeringsuitgaven een subsidie van 60 % kan bekomen.

A.R.O.L. (Dienst groenbeheer)

Provincie	Oppervlakte hectare		aantal arbeiders
	domeinbos	natuurrreservaat	
West-Vlaanderen	906	362	14
Oost-Vlaanderen	752	22	10
Antwerpen	2.718	959	30
Limburg	4.134	1.470	19
Vlaams-Brabant	4.803	—	32

Wat de provincies Antwerpen, Vlaams-Brabant en West-Vlaanderen betreft, dient opgemerkt te worden dat de arbeiders in deze provincies ook instaan voor bosboomkwekerijen (arbeidsintensieve verzorging) die aan de overige provincies bosplantsoen leveren.

8. Weekendverblijven

Een lid vraagt welke de stand is betreffende de „good-will-operatie”. De Gemeenschapsminister schetst een kort overzicht van de verschillende fasen in deze operatie.

Door gesprekken in de rondetafelconferentie met de Koning Boudewijnstichting, de Bond Beter Leefmilieu en het nationaal comité der weekendverblijven, kon gekomen worden tot een principiële verklaring die betrekking had op de bescherming van de open ruimten en het beleid dat dient gevoerd onder meer ten aanzien van nieuwe inplantingen onder meer van weekendverblijven.

Er kon echter geen akkoord worden bereikt omtrent de aanpak van de weekendverblijven die in het verleden werden opgericht.

Wat de weekendverblijven betreft die in het verleden werden opgericht, werd in de eerste plaats aandacht besteed aan de verblijven die gelegen zijn in een zone voor recreatie (oranje op het gewestplan).

De problemen die zich stelden waren onder meer de infrastructuur (wegen, openbare nutsvoorzieningen), de inplantingen onder meer rekening houdend met de brandveiligheid en

de plaatsing ten overstaan van de weg, de hygiëne zoals het plaatsen van septische putten, het afhalen van huisvuil, de esthetiek zoals het uitzicht van de gebouwen, en dergelijke.

Talrijke concrete problemen konden worden opgelost door gezamenlijk overleg tussen het comité der weekendverblijven, de gemeente en het bestuur van de stedenbouw.

Wat de weekendverblijven betreft die in het verleden werden opgericht maar die niet gelegen zijn in een gepaste zone van het gewestplan (woonzone of recreatiezone) bleek uit het onderzoek dat er weinig gegevens beschikbaar waren omtrent de sociaal-economische aspecten van het probleem.

Vandaar dat de Koning Boudewijnstichting werd aangezocht een studie uit te voeren die inzicht moet verschaffen in deze aspecten.

Er wordt verwacht dat deze studie, door een ruimere kennis van het verschijnsel der weekendverblijven, tevens een richting kan aangeven waarin het probleem van de weekendverblijven die in het verleden werden opgericht, kan opgelost worden.

Wat de weekendverblijven betreft die recent illegaal werden opgericht wordt voornamelijk, wanneer het inplantingen betreft in de open ruimten zoals de landbouwgebieden en de natuurgebieden, naast de gebruikelijke herstelmaatregel, tevens toepassing gevraagd van de dwangsom om aldus te komen tot effectieve maatregelen ter vrijwaring van de open ruimten.

Een lid is van oordeel dat op sommige plaatsen de toestand geen uitstel meer duldt. Het wordt hoog tijd dat men een duidelijk beleid uitstippelt, niet alleen voor het zoegeheten verleden, maar eerst en vooral om een verdere aantasting van bos- en natuurgebieden een halt toe te roepen.

De Gemeenschapsminister wijst erop dat de zaak niet zo eenvoudig is. Het komt er niet alleen op aan de nodige infrastructuur te financieren. De eigenaars moeten zelf over de financiële mogelijkheden beschikken om hun optrekje te verhuizen. Bovendien is het zo dat honderden gevallen van illegale inplanting van weekendhuisje es ontstonden met stilzwijgend medeweten van de plaatselijke overheden.

In die omstandigheden is het voor de gemeenten vaak onmogelijk om op te treden.

9. Onkruidbestrijding

Een lid werpt op dat de bermen langs de rijkswegen te laat worden gemaaid, wat ondermeer de veiligheid van de fietsers in gevaar brengt. Bovendien wordt hierdoor steeds meer schade berokkend door uitzaaiing van distels en onkruid.

Terloops vraagt hij bij de aflevering van verkavelingsvergunningen langs rijkswegen voldoende ruimte voor fietspaden op te leggen.

Hierop antwoordt de Gemeenschapsminister dat het bermbesluit niet in tegenstrijd kan zijn met bestaande wetgevingen. Bijvoorbeeld, distelbestrijding moet geschieden voor de zaadvorming; bodemkruidvegetatie moet verwijderd worden wanneer de kruidontwikkeling maximaal is (afhankelijk van de daglengte, belichtingsduur, hoge watertemperatuur), met andere woorden in de zomerperiode.

IV. Visserijfonds

Een lid vraagt uitleg over de werking van het Visserijfonds en zijn plaats op de afzonderlijke sectie van de begroting.

De Gemeenschapsminister antwoordt dat het Visserijfonds behoort tot de Afzonderlijke Sectie van de begroting. Het wordt gespijsd door de opbrengst van de visverloven en wordt beheerd door het ingevolge de wet op de Riviervisserij ingesteld Centraal Comité van het Visserijfonds. In 1983 heeft de Vlaamse Executieve op voorstel van de Gemeenschapsminister het Visserijfonds geregionaliseerd.

De Visserijdienst is de administratieve eenheid bij de Administratie voor Ruimtelijke Ordening en Leefmilieu (A.R.O.L.) die instaat voor beheer, politie en bewaking van de zoetwatervisserij in het Vlaamse Gewest.

III. ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING

Een lid is van oordeel dat de 100.000 frank die onder artikel 12.29 wordt uitgetrokken voor de afbraak van gebouwen opgericht in strijd met de voorschriften toch maar symbolisch kan zijn.

De Gemeenschapsminister antwoordt dat deze afbraak moet gebeuren voor rekening van derden.

Overigens zal door het systematisch uitspreken van een dwangsom, de overtreder zelf tot afbraak overgaan.

Hetzelfde lid meent dat 100.000 frank voor documentatie en vulgariserende informatie onder artikel 12.3 1 veel te weinig is. Hij herhaalt zijn pleidooi voor de integratie van de informatie in lespakketten.

Verder wenst hij de uitsplitsing van de begrotingsposten onder de artikelen 12.32, 12.33 en 12.34 zijnde respectievelijk studiekosten aanlegplannen, ruilverkaveling en waterhuishouding. Wat wordt hierdoor betaald ? (zie bijlagen 3 en 4).

Een lid vraagt welk protocol werd gemaakt tussen de Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening en deze van Cultuur inzake de bescherming van landschappen.

De Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening antwoordt dat hij inzake de geklasseerde landschappen tot nog toe praktisch alle voorstellen van zijn collega gunstig heeft geadviseerd.

Correcties werden enkel toegepast als de leefbaarheid van bestaande agrarische bedrijven binnen het landschap in het gedrang werden gebracht of als er risico voor planschade bestond.

Enkele leden wijzen er op dat men zich bij de klassering wat realistischer moet opstellen. Al te dikwijls dreigt er schade te ontstaan voor de landbouw. Meermaals vernietigt een te strakke reglementering het voortbestaan van het landschap.

IV. STEMMING

Ter stemming gelegd, worden de begrotingsartikelen goedgekeurd met 8 stemmen tegen 1.

V. GOEDKEURING VAN HET VERSLAG

Het verslag wordt eenparig goedgekeurd.

VI. BIJLAGEN

BIJLAGE 1 : Herwaarderingsgebieden

Gemeente	Naam van het project	Beslissing VI.Ex.
1. Borgerhout	Krugerpark	11 maart 1978 op grond van KB van 15 dec. 1978
2. Mechelen	Klein Begijnhof-Heembeemd Uitbreiding operatie	30 juli 1982 17 okt. 1984
3. Mechelen	Hoogstr.-Nieuwe Kapucijnenstr.	8 dec. 1982
4. Herk-De-Stad	Centrum	13 okt. 1982
5. Hasselt	Noord-Oosthoek	17 nov. 1982
6. Gent	Patershol	29 sept. 1982
7. Leuven	Coutereelstraat	22 dec. 1982
8. Menen	De Barakken Uitbreiding operaties	12 jan. 1983 26 sept. 1984
9. Menen	Centrum Uitbreiding operaties	3 febr. 1983 26 sept. 1984
10. Wevelgem	De Kafhoek	27 jan. 1983
11. Temse	't Foort Uitbreiding operaties	23 maart 1983 26 jan. 1984
12. Torhout	De Winkelpuut	27 april 1984
13. Lokeren	Roomstraat-Oude Vismijn	12 okt. 1983
14. Lokeren	Kazernestraat	12 okt. 1983
15. Lokeren	Brugstraat-Zelestraat	12 okt 1983
16. Eeklo	Cocquytstraat en omgeving	26 okt. 1983
17. Bornem	Centrum	26 okt. 1983
18. Leuven	Wagenweg, Beursgang en omg.	23 nov. 1983
19. Buggenhout	Centrum	21 dec. 1983
20. Veurne	Avekapelle-Centrum	11 jan. 1984
21. Brugge	Sint-Gillis Uitbreiding H.G.	11 jan. 1984 20 juni 1984
22. Dilsen	Stokkem-Zuid	26 jan. 1984
23. Oostende	Visserskwartier 1	26 jan. 1984
24. Veurne	Handboogwijk	1 febr. 1984
25. Sint-Niklaas	Hazewindwijk	15 febr. 1984
26. Beringen	Botermijn	22 febr. 1984
27. Maaseik	Tussen Bleumer- en Hepperpoort	22 febr. 1984
28. Essen	Statiewijk	29 febr. 1984
29. Sint-Niklaas	Stationsbuurt	7 maart 1984
30. Peer	Binnen de Vesten	14 maart 1984
31. Roeselare	Hof van 't Henneken	11 april 1984
32. Roeselare	Kattenstraat	11 april 1984
33. Bornem	Wintam	2 mei 1984
34. Bornem	Mariekerke	2 mei 1984
35. Niel	Hellegat	2 mei 1984
36. Galmaarden	Oude Cité	2 mei 1984
37. Sint-Genesius-Rode	H.G.I.	2 mei 1984
38. Sint-Genesius-Rode	H.G.II	2 mei 1984
39. Aalst	Linkeroever	2 mei 1984
40. Beveren	Kieldrecht-Marktplein	16 mei 1984
41. Genk	Tuinwijk-Waterschei 1 Uitbreiding operatie	16 mei 1984 12 sept. 1984
42. Antwerpen	Krugerpark (uitbreiding H.G.)	30 mei 1984
43. Antwerpen	Stuivenberg	30 mei 1984
44. Antwerpen	Sint-Andries	30 mei 1984
45. Antwerpen	Sint-Paulus	30 mei 1984
46. Antwerpen	Dam	30 mei 1984
47. Beveren	Doel	30 mei 1984
48. Izegem	Marktcentrum	20 juni 1984
49. Hoogstraten	Het Hoefijzer	20 juni 1984
50. Borgloon	't Speelhof	20 juni 1984
51. Geraardsbergen	De Oude Stadskern	17 juli 1984
52. Koekelare	De Mokker	12 sept. 1984
53. Blankenberge	Uitkerke-Dorpskom	26 sept. 1984

Gemeente	Naam van het project	Beslissing Vl. Ex.
54. Schelle	Vlietstraat	26 sept. 1984
55. Hoogstraten	Begijnhof	26 sept. 1984
56. Hamont-Achel	Stadswaag	10 okt. 1984
57. Genk	Tuinwijk-Waterschei II	17 okt. 1984
58. Oostende	Achturenhuis	31. okt. 1984
59. Spiere-Helkijn	Sint-Janswijk	31 okt. 1984
60. Menen	Opstal-Lauwe	21 nov. 1984
61. Turnhout	Muylenberg	21 nov. 1984

BIJLAGE 2

Instituut voor Natuurbehoud

Ontwerp van een voorlopige personeelsformatie en organigram
voor het Instituut voor Natuurbehoud

De voorgestelde personeelsformatie wordt gezien als een initieel kader dat wordt opgenomen in de Administratie voor Ruimtelijke Ordening en Leefmilieu.

Wetenschappelijk personeel :

Directeur	rang 13	1	} 11
Werkleider	rang 12	2	
of e.a. navorser	rang 11	4	
of navorser	rang 10	5	

Administratief personeel en technisch personeel

documentalist	1
opsteller of onderbureauchef	1
klerk-typist, e.a. klerk-typist	2
of hoofdklerk-typist	
technicus	7

De voormelde functies kunnen uitgeoefend worden door personen die met een bestaande graad bekleed worden of er kunnen specifieke (nieuwe) graden ingesteld worden.

Gelet op de specifieke taakstelling van het Instituut voor Natuurbehoud (wetenschappelijk onderzoek, advies en informatie op basis van onderzoeksresultaten) is een omschrijving van opleiding, ervaring, vaardigheden voor de personeelsleden gewenst.

Bij wijze van oriëntatie kan hierbij aangestipt worden :

– directeur : administratieve, organisatorische en leidinggevende kwaliteiten ; kennis natuurbehoudsproblemen ; achtergrond inzake ecologisch gericht wetenschappelijk onderzoek.

– navorsers : oriëntering in volgende disciplines :

- faunabeheer	1
- dierenecologie	2
- botanische ecologie of vegetatiekunde	1
- vegetatiebeheer	1
- landschapsecologie	4
- limnologie/hydrobiologie	2

Voor alle wetenschappelijke medewerkers is kennis en/of ervaring in één of meer van volgende richtingen gewenst :

– biostatistiek, fotointerpretatie en afstandswaarneming, planologie, taxonomie, kartering, evaluatiemethoden, beheerstechniek, impactonderzoek, documentatieontsluiting, computergebruik ;

– technici : verschillende praktische kwalificaties die bij de uitvoering van taken in het Instituut voor Natuurbehoud te pas komen : inventarisatie- en karteringstechniek, laboratoriumtechniek, veld ecologische opnamemethoden, kennis van flora en fauna, grafische technieken (foto, tekenen, reproductie), topografie.

Organigram :

INSTITUUT VOOR NATUURBEHOUD
DIRECTIE

leiding, coördinatie, overleg

Afdeling advies en informatie	Afdeling onderzoek
Vorbereiding advies en informatie d.m.v. directe operationalisering onderzoeksresultaten voor oplossing natuurbehoudsproblemen. (Vlaamse Hoge Raad voor Natuurbehoud, Dienst Natuurbehoud en buitendiensten, derden)	programma's en projecten

BIJLAGE 3

Aanwending Kredieten sectie 75, artikel 12.32

Tekst : Studiekosten betreffende de ordening van streken en gewesten, alsmede de kosten voor het opmaken van overeenkomstige ontwikkelings- en aanlegplannen.

Kosten voor studie en experimenten inzake stadsvernieuwing. Kosten van publicatie van die studies alsmede kosten voor het voortdurend bijwerken van de onderzoeken en plannen.

1984

Totaal vastleggingen tot einde november 2.783.875 BF.

Studies : Koning Boudewijnstichting
Onderzoek weekendverblijven
Bedrag : 2.600.000

1983

Totaal vastleggingen : 15536.931 BF.

Studies : totaal 13.955.317, inzonderheid :

- Structuurplan voor Vlaanderen
Van Belle en C^o
Bedrag : 3.029.837
3.451.000
- Onderzoek inplantingscriteria voor autonome distributievevestigingen N.I.V.B.
Bedrag : 1.166.200
- Struiktuurschets Vlaanderen
Mens en Ruimte
Bedrag : 4.680.000

Opmaken B.P.a.'s : totaal 300.000

Liedekerke
Hoeilaart

Herdruk gewestplannen : totaal 850.000

Neerpelt-Bree
Roeselare

Drukken andere documenten : totaal 250.000

Beleidsopaties

1982 : totaal vastleggingen : 12.069.761

Studies : totaal 9.871.162, inzonderheid :

- St. Lucas Instituut
Onderzoek over vernieuwde aanpak B.P.A.'s
Bedrag : 1.850.000
- Inventaris onbebouwde percelen : mecanografische verwerking
Economische Zaken
Bedrag : 2.000.000
- Belfotop
Orthofoto's Vlaanderen
Bedrag : 5.139.099

Herdruk gewestplannen : totaal 1.249.000

Publiciteit gewestplannen : totaal 78.000

Aankoop kadasterplannen : totaal 439.000

1981 : Totaal vastleggingen : 6.606.138

Studies : totaal 5.357.475, inzonderheid :

— B.P.A. Dorpskom Asse

Mens en Ruimte

Bedrag : 2.958.000

— Onderzoek verband openbaar vervoer- inplanting distributie ;
gevalstudie Antwerpen stad — agglomeratie N.I.V.B.

Bedrag : 1.838.500

Herdruk gewestplannen : totaal 997.000

Mechelen : 434.000

Gentse kanaalzone : 483.000

Brochure ruimtelijk beleid : 80.000

Kadasterkaarten : 200.000

BIJLAGE 4

Aanwending kredieten sectie 75, art. 12.34

Tekst : Uitgaven van allerlei aard in verband met de studie van dringende wetenschappelijke problemen al dan niet ondernomen door werkgroepen of door studie- en onderzoekscentra op het gebied van de waterhuishouding, van de landbouwgronden en de ruilverkaveling.

Nota betreffende de situering van de werkgroepen der Vlaamse Gemeenschap in het Rijksstation voor landbouwtechniek te Merelbeke

1. De Rijksstations zijn buitendiensten van het Bestuur voor Landbouwkundig Onderzoek van het Ministerie van Landbouw. Aan een Rijksstation is individueel een patrimonium verbonden dat rechtspersoonlijkheid bezit (cf. Universiteiten), en dat, door voor derden uitgevoerde werken, analyses, adviesverlening enz. inkomsten kan verwerven en uitgaven (bijwonen congressen, aanwerving personeel, dit is niet rijkspersoneel, enz.) doen, die wel door de Minister van Landbouw moeten gesanctioneerd worden.

2. De Rijksstations behoren tot het Ministerie van Landbouw en zijn er als dusdanig volledig afhankelijk van, nu zoals voorheen.

3. De werkgroepen werden vanaf het einde der vijftiger jaren gecreëerd om belangrijke economische problemen op te lossen via contracten afgesloten tussen de Minister van Landbouw en een private persoon, doorgaans een hoogleraar of directeur van een onderzoeksinstelling gespecialiseerd in een bepaalde tak van (toegepast) wetenschappelijk onderzoek. Dit contract loopt 1 jaar en is jaarlijks vernieuwbaar. Eerstgenoemde contractant stelt een budget van welbepaalde samenstelling (personeel, werkingskosten) ter beschikking van tweede genoemde contractant die dit moet gebruiken om er een welomlijnde onderzoekingsopdracht mede uit te voeren. Juridisch hebben de Werkgroepen met de Minister van Landbouw geen ander dan een contractueel verband en het personeel heeft als werkgever de tweede contractant, al betaalt deze laatste het met geld bekomen van het Ministerie van Landbouw via genoemd contract.

De beheersing van het water is in ons land met zijn regenrijk klimaat van primordiaal belang en de nog steeds vaak, zij het minder dan vroeger, voorkomende overstromingen vormen hiervan het bewijs. Ook voor landbouw en natuurbewoud is waterbeheersing van zeer groot belang en daarom werd in 1965 een Werkgroep ad hoc gesticht, die in het kader van de Staatshervorming van 1980, van Landbouw werd overgeheveld naar de Vlaamse Gemeenschap, per 1.1.1981.

Het contract betreffende deze Werkgroep is meer bepaald ondertekend enerzijds door de heer Gemeenschapsminister Akkermans en anderzijds door dr. A. Maton. Deze Werkgroep heeft als dusdanig met het Rijksstation voor landbouwtechniek geen juridisch verband.

4. De Werkgroep verricht zijn onderzoekingen enerzijds te velde, anderzijds in laboratoria, tekenkamers, burelen en dergelijke. Deze laatste zijn alle eigendom van de Belgische Staat (Openbare Werken, Gebouwen) en dit is ook het geval voor de infrastructuur zoals watertoevoer, elektriciteit, afvalwaterafvoer enzovoort. De laboratoriumuitrusting en de computer zijn eigendom van het Ministerie van Landbouw.

5. Het personeel van deze Werkgroep is contractueel op basis van een bediendencontract, dat voor alle personeelsleden (> 3 jaar in dienst), volgens gelden recht, een contract van onbepaalde duur is geworden. De bezoldiging is deze van de overeenstemmende graden in de universiteiten en wetenschappelijke rijksinstellingen. Het personeel is niet afhankelijk van het Rijksstation en er is geen dubbelgebruik terzake. Wel is het zo dat drie personeelsleden van het Rijkssta-

tion full-time medewerkers aan de onderzoeken betreffende Waterbeheersing.

6. De resultaten van het onderzoek zijn eigendom van de Vlaamse Gemeenschap en dus ook de eventuele opbrengsten ervan (cfr. contract).

7. De financiële verrichtingen van de Werkgroep worden door het Rekenhof gecontroleerd.

8. Per 1/8/81 werd een tweede Werkgroep opgericht door de Vlaamse Gemeenschap, belast met de inventarisatie van gronden met wateroverlast in Vlaanderen en met het opmaken van voorstellen voor de sanering ervan. Deze Werkgroep is volledig conform aan de eerstgenoemde en is op dezelfde plaats gevestigd.

Vastgelegde bedragen

	Werkgroep Techno- logie Water- beheersing	Werkgroep Inven- tarisatie	Totaal
1982	5.800.000	2.455.500	8.255.000
1983	5.938.000	2.562.000	8.500.000
1984	6.300.000	2.700.000	9.000.000

Hierbij kan opgemerkt worden dat de geciteerde bedragen voor ongeveer 80 % loonkosten van wetenschappelijke en technische medewerkers zijn. De officiële rijksbarema's zijn van toepassing.

**BS. Verslag namens de Commissie voor economisch,
tewerkstellings- en energiebeleid uitgebracht door
de heer P. Deprez**

INHOUD

	Blz.
1. Inleiding door de Gemeenschapsminister	231
A. Het economisch beleid	232
B. Het werkgelegenheidsbeleid	236
II. Algemene bespreking	237
A. Economisch beleid	237
1. Economische expansie	237
2. Reconversie – FIV – GIMV	239
3. Hefbomen industrieel beleid – Regionalisering ..	241
3.1. Inhaalplan	241
3.2. Dienst voor Nijverheidsbevordering	241
3.3. IWONL – Prototypenfonds	241
4. GERV/SERV – VESOC	242
5. GOM's	242
6. KB 123	243
7. Nieuwe technologieën	243
8. Stichting Technologie Vlaanderen	243
9. Preventief beleid	244
B. Tewerkstellingsbeleid	244
1. Opslorpingsprogramma's	244
2. Beroepsopleiding	245
3. Werkloosheidsbegeleiding	245
4. Simona	245
5. VDAB	245
III. Artikelsgewijze bespreking	246
IV. Stemming	247
V. Bijlagen	
1. Resultaten expansiewetten	247
2. Protocol reconversiebeleid VE – GIMV : basisprin- cipes	248
3. Begroting Vlaamse GOM'S	250
4. KB 123 – Aantal ingediende en goedgekeurde dos- siers	251
5. Werkloosheid en opslorpingsprogramma's – Vlaan- deren	252
6. Opslorpingsprogramma's verhouding – 25 jaar - + 25 jaar	256
7. Opslorpingsprogramma's per STD + DAC in % werk- loosheid	257
8. RVA – Nieuwe omscholingsinitiatieven	258
9. Simona (toestand 15 november 1984)	258

**1. INLEIDING DOOR DE VOORZITTER VAN DE
VLAAMSE EXECUTIEVE, GEMEENSCHAPSMINIS-
TER VOOR ECONOMIE, TEWERKSTELLINGS-
EN ENERGIEBELEID**

De moeilijke toestand van de overheidsfinanciën in het algemeen, en dus ook van de Vlaamse Gemeenschap, heeft ertoe geleid dat door de Vlaamse Executieve een ontwerp-begroting werd ingediend, die beperkingen stelt aan het door de Vlaamse Regering tot nu gevoerde beleid op een aantal domeinen.

Anderzijds werden de beleidsmogelijkheden van de Executieve, meer in het bijzonder op het vlak van het industrieel beleid, dan weer verruimd. Door de gedeeltelijke regionalisering van het prototypenfonds (voor twee derden) en het IWONL (voor één derde) worden er nieuwe middelen naar de Gewesten getransfereerd.

Door de goedkeuring van de herstelwet van 31 juli 1984 en de wijziging van het statuut van het FIV bij koninklijk besluit van 4 oktober 1984 zal het Vlaams Gewest over een belangrijk

volume bijkomende middelen kunnen beschikken om nieuwe industriële initiatieven te ondersteunen.

Op deze beperking en verruiming van de middelen voor het economisch beleid zal nu meer in detail worden ingegaan. Daarna zullen de doelstellingen en de resultaten van het werkgelegenheidsbeleid beknopt samengevat worden.

A. Het economisch beleid

1. De toepassing van de economische expansiewetgeving

In de Commissie Financiën en Begroting werd uitvoerig en gedetailleerd toegelicht welke maatregelen de Executieve genomen heeft om een aan de omstandigheden aangepaste begroting te kunnen indienen.

Met de uitgavenstructuur van de Vlaamse Gemeenschap en meer bepaald het toenemend aandeel van de betalingen in toepassing van de economische expansiewetgeving voor ogen was het noodzakelijk ook hier in te grijpen om de uitgaven te beperken.

Drie van de vier maatregelen waartoe besloten werd brengen een werkelijke vermindering van de toe te kennen steun met zich mee, terwijl de vierde maatregel betrekking heeft op de uitbetalingsmodaliteiten van de steun, meer bepaald de spreiding ervan in de tijd.

Samengevat komen de getroffen maatregelen hierop neer :

a) De kapitaalpremies toegekend in het kader van de wetten van 17 juli 1959 en 30 december 1970 worden voortaan uitgekeerd over vier begrotingsjaren, in schijven van 25 % van het totaal bedrag van de toegekende premie. Voorheen gebeurde de uitbetaling in drie schijven, waarbij vaak twee schijven tegelijkertijd uitbetaald werden. De andere maatregelen grijpen daarentegen in op het niveau van de steunverlening.

b) Bij volledige auto-financiering van de investeringen, werd sedert begin 1981 de kapitaalpremie op een voordelige manier berekend door uit te gaan van een theoretisch schema waarbij gedurende twee jaar (de zogenaamde franchise) geen terugbetaling zou gebeuren van een lening waarvan het bedrag gelijk is aan dat van de geïnvesteerde eigen middelen.

c) In de sectoren met een duidelijke overcapaciteit in de Vlaamse industrie zal voor investeringen geen steun meer worden verleend. Voor sectoren met een **volzette** capaciteit zal de steun worden beperkt tot het minimum. Deze maatregel beoogt de steun te richten op sectoren en activiteiten waarvan de expansie verantwoord wordt, ofwel door het algemeen strategisch belang ervan, ofwel door vloeiende nieuwe afzetmogelijkheden in binnen- of buitenland.

d) Tenslotte wordt de investeringssteun globaal verminderd tot 75 % van de steun die thans gebruikelijk wordt toegekend, behalve in de regio's die ten aanzien van de ontwikkeling van hun industrieel weefsel of van de werkgelegenheid een absolute prioriteit verdienen.

De besparingen voortvloeiend uit deze maatregelen bedragen :

- 3.000 miljoen frank in 1985
- 2.000 miljoen frank in 1986
- 2.400 miljoen frank in 1987
- 2.000 miljoen frank vanaf 1988.

Zoals gezegd heeft de moeilijke toestand van de **overheidsfinanciën** in het algemeen en van de Vlaamse Gemeenschap in het bijzonder tot besparingsmaatregelen geleid. Dat deze ook

onvermijdelijk waren geworden in de sfeer van de toepassing van de expansiewetgeving wordt best geïllustreerd door de evolutie van de voorbetoelaging in aanmerking komende investeringen gedurende de voorbije jaren :

Jaar	Betoelagb.invest.
1978	30.261,7 (1)
1979	43.582,7 (1)
1980	38.111,1 (1)
1981	47.468,8
1982	51.407,8
1983	62.158,3

Alles wijst erop dat deze stijgende investeringstrend (daarom wel niet in dezelfde mate) zich ook in 1984 zal doorzetten. De statistieken hierover zullen kort na nieuwjaar beschikbaar zijn en aan de verslaggever van deze commissie worden medegedeeld. De gegevens welke nu beschikbaar zijn betreffen de situatie na 8 maanden van het jaar 1984 en dienen met grote omzichtigheid te worden benaderd en laten zeker geen lineaire extrapolatie naar 12 maanden toe.

Teneinde toch een vergelijkingsmogelijkheid te bieden kunnen de resultaten 1984 tegenover de gegevens met betrekking tot de eerste 8 maanden van 1983 geplaatst.

	Aantal dossiers		Invest. (in milj. fr.)	Verleende steun (in milj. fr.)	Nieuwe arbeids- plaatsen
	Ingeleid.	Goedgek.			
1983-8 m.	598	424	26.640	3.461	4.290
1984-8 m.	523	436	32.954	4.556	3.034

Hieruit blijkt dus :

- een duidelijke toename van de investeringen ;
- een hoge investeringstoelage per nieuwe arbeidsplaats.

Uit een verder onderzoek is ten slotte gebleken dat :

- de metaalverwerkingssector doorslaggevend blijft ;
- het aandeel van de buitenlandse investeringen zeer hoog is (62 %) ;
- het aandeel van Limburg gevoelig verbeterd is, vergeleken met de toestand op 30 juni 1984 (16,7 % tegenover 12,4 % der investeringen).

Voor de KMO-bedrijven kunnen op dit ogenblik geen gegevens over 1984 verstrekt worden. De definitieve cijfers voor 1983 reveleerden een toename met meer dan 20 % van de voorbetoelaging in aanmerking komende investeringen, namelijk van 18,8 miljard frank in 1982 naar 22,7 miljard frank in 1983.

Nog in het raam van de KMO-wet blijft de arbeidsplaatspremie interesse wekken, wat blijkt uit volgend overzicht van de ingediende aanvragen :

1981 : 2.724 aanvragen ;
 1982 : 3.702 aanvragen ;
 1983 : 3.689 aanvragen ;
 1984 : (9m) 3.418 aanvragen.

In dit verband kan nog vermeld worden dat een onderzoek naar vereenvoudiging van de procedure tot toekenning van arbeidsplaatspremies en tot de tegemoetkoming in de aansluiting

(1) M.i.v. de expansiesteun verleend in de nationale sectoren.

tingskosten bij erkende sociale secretariaten, vergenvorderd is en weldra aanleiding zal geven tot enkele beslissingen.

Besluit inzake toepassing van de economische expansiewetgeving

De voorgestelde besparingsmaatregelen resulteren in een kleiner volume aan vastleggingsmogelijkheden dat in het ontwerp van begrotingsdecreet in art. 36 voorzien wordt, namelijk 8 miljard frank voor de grotere ondernemingen en 2 miljard frank voor de K.M.O.'s.

In de begroting 1983 bedroegen deze machtigingen respectievelijk ; 8.464,8 miljard frank (+ 2.535,2 miljard frank bij de begrotingsaanpassing) en 2.035,2 miljard frank.

2. Nieuwe middelen voor het industrieel beleid

Via het FIV zal het Vlaamse Gewest in 1985 voor reconversieprojecten in reconversiezones bij komend kunnen beschikken over 1,4 miljard frank ; voor zogenaamde „klassieke opdrachten”, mogelijk over geheel het grondgebied van het Gewest, over een bijkomend pakket middelen van 0,720 miljard frank.

Het FIV-besluit van 4 oktober 1984 vermeldt trouwens in het verslag aan de Koning dat de Regering het voornemen heeft om de ter beschikking gestelde middelen via deze mechanismen en voor deze doeleinden globaal genomen 17,2 miljard frank te doen bedragen gespreid over diverse begrotingsjaren.

Het Vlaamse Gewest kan op een autonome wijze over deze middelen beslissen mits aan de algemene normatieve bepalingen van de herstelwet – wat reconversie betreft – voldaan wordt. Deze bepalingen hebben mede tot gevolg dat het Vlaamse Gewest zelf – ter aanvulling van de via het FIV ter beschikking gestelde middelen – de helft van dit bedrag onder de vorm van eigen middelen ter beschikking stelt van bovengenoemde investeringsprojecten.

Om deze FIV-middelen in de loop van het jaar 1985 te kunnen aanwenden werd daarom op de begroting onder artikel 63.03.02 van Sectie 70 een krediet van 1,25 miljard frank opgenomen.

De betekenis van deze middelen als een belangrijke hefboom voor de industriële politiek van de Vlaamse Regering mag geenszins onderschat worden.

Immers, de belangrijke middelen die de overheid ter beschikking stelt zullen in de meeste gevallen slechts de helft mogen vertegenwoordigen van het geïnvesteerde kapitaal zodat met deze nieuwe middelen een totaal bedrag aan investeringen van ongeveer 6,3 miljard zal kunnen gefinancierd worden in het jaar 1985.

Bovendien bepaalt de herstelwet dat de middelen door de overheid ter beschikking gesteld door de privé-partners moeten terugbetaald worden – verbintenis die contractueel dient vastgelegd te worden – zodat mag verwacht worden dat de nu ter beschikking gestelde middelen opnieuw zullen kunnen aangewend worden.

De Vlaamse Executieve heeft bovendien beslist dat de reconversieprojecten tot stand dienen te komen in de door de EEG erkende ontwikkelingszones. Indien de voorziene FIV-middelen ter beschikking gesteld worden zoals het FIV-besluit vermeldt, dan zal de Vlaamse Regering de komende jaren in totaal over 9,3 miljard frank middelen kunnen beschikken om investeringen in deze regio's aan te moedigen wat moet

uitmonden in meer dan 28 miljard frank nieuwe investeringen. De Vlaamse Regering werkt in nauw overleg met de GIMV aan maatregelen om deze middelen optimaal en op autonome manier in het Vlaamse Gewest aan te wenden. De GIMV onderzoekt reeds diverse projecten en wij hopen dat de private sector deze mogelijkheden optimaal zal benutten om bijkomende investeringen te doen wat de werkgelegenheid in Vlaanderen, en vooral in de zwaar getroffen ontwikkelingszones, ongetwijfeld moet ten goede komen.

3. Uitbouw van de middelen voor onderzoek en ontwikkeling

Overeenkomstig de bijzondere wet van 8 augustus 1980 behoort het toegepast wetenschappelijk onderzoek met betrekking tot de geregionaliseerde economische sectoren tot de exclusieve bevoegdheid van de Gewesten.

Nu werd er een eerste, vrij belangrijke stap gezet in de richting van een overheveling van nationale middelen voor wetenschappelijk onderzoek naar de Gewesten.

Door de gedeeltelijke regionalisering van het Prototypefonds (voor twee derden) en het Instituut tot Aanmoediging van Wetenschappelijk Onderzoek in Nijverheid en Landbouw (voor één derde) wordt er naar het Vlaams Gewest een bedrag getransfereerd van 351,6 miljoen frank in 1984, 703,2 miljoen frank in 1985 en 1.054,8 miljoen frank in 1986 en de volgende jaren.

Met deze overdracht, die trouwens als een eerste fase op de weg naar de volledige regionalisering van beide instrumenten wordt aanzien, beschikt het Vlaamse Gewest over een belangrijk pakket aan middelen om zijn eigen klemtonen te leggen in het beleid ten aanzien van onderzoek en ontwikkeling.

Inzake het I.W.O.N.L. wordt voor 1985 een bedrag van 363,3 miljoen frank aan vastleggingsmiddelen voorzien tegenover 303 miljoen frank in 1984. Door het gebrek aan consensus op nationaal vlak over de financiering heeft de behandeling van de dossiers een vertraagde start genomen. Met deze geregionaliseerde I.W.O.N.L.-kredieten zal het mogelijk zijn de sterke punten van het Vlaamse onderzoekerswerk maximaal te ondersteunen voor de noodzakelijke industriële valorisatie. Vooral de kleinere ondernemingen hebben het soms moeilijk om het onderzoek dat ook voor hun toekomst van cruciaal belang kan zijn, te financieren.

Daarom is het de bedoeling om het aandeel voor de K.M.O.'s dat nu slechts één tiende bedraagt, over een periode van 3 jaar op te trekken tot één derde.

Wat het Prototypefonds betreft werden voor 1985 nieuwe stijvingskredieten ingeschreven voor een bedrag van 611 miljoen frank.

Het Prototypefonds heeft tot doel de moeilijke stap van de industriële valorisatie van het wetenschappelijk onderzoek te vergemakkelijken. De kosten verbonden aan het op punt zetten van een prototype kunnen immers zeer hoog uitvallen. Daarom voorziet het Prototypefonds in de tussenkomst van de ontwikkelingskosten via de toekenning van voorschotten die slechts moeten worden terugbetaald ingeval van een rendabele commercialisatie van het ontwikkelde produkt.

Het Prototypefonds ging slechts van start in juli 1983 maar was in de voorbije periode zeer succesvol. Niet minder dan 112 dossiers werden ingediend over een periode van 14 maanden. Hiervan zijn er 57 behandeld waarvan 26 met een positief resultaat. Tot op vandaag werden door het Prototypefonds renteloze voorschotten toegekend ten belope van 104 miljoen frank.

Bij de selectie hecht het Prototypefonds veel belang aan de originaliteit van het prototype en de creativiteit van de aanvrager terwijl ook het technisch en commercieel risico van het project als determinerende criteria worden gehanteerd. De hoogte van de tussenkomst wordt beperkt tot 50 % of 60 % van de aanvaarde kosten en uitzonderlijk kent men 80 % toe.

Teneinde de beschikbare middelen zo efficiënt mogelijk aan te wenden, zal in de toekomst meer aandacht worden besteed aan een mogelijke terugbetaling van in het verleden toegewezen prototypehulp.

Besluit :

Met de besparingsmaatregelen op het vlak van de toepassing van de economische expansiewetgeving en de verruiming van de middelen voor onderzoek en ontwikkeling en het reconversiebeleid werden de drie belangrijkste karakteristieken van de begroting 1984, hoofdstuk Economie, nader belicht.

Globaal voorziet de begroting 1985 in een bedrag van 12,6 miljard frank aan vastleggingsmassa voor het economisch beleid, tegenover 11,4 miljard frank in 1984.

B. Het werkgelegenheidsbeleid

Wat het werkgelegenheidsbeleid betreft is 1984 voor de Vlaamse Regering een belangrijk jaar geweest. Op 11 januari werd door de Executieve het Besluit houdende oprichting en organisatie van de Subregionale Tewerkstellingscomités goedgekeurd en op 20 maart werden twee decreten in de Vlaamse Raad aangenomen waarbij een eigen Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding werd opgericht.

Deze beide maatregelen tot uitbouw van eigen Vlaamse structuren voor het voeren van het werkgelegenheidsbeleid zijn uitermate belangrijk.

De Subregionale Tewerkstellingscomités zijn onmiddellijk operationeel geworden. Kenmerkend voor deze hervorming zijn een uitbreiding van hun bevoegdheden en een vereenvoudigde samenstelling die hen moet toelaten op de meest efficiënte en kordate wijze deze bevoegdheden uit te oefenen.

Einde oktober, na negen maand functioneren, is tijdens een evaluatievergadering met de Voorzitters van deze comités en mijn afgevaardigden gebleken dat deze herwaardering tot nu toe een succesvol verloop heeft gekend.

Bovendien werden maatregelen getroffen om, onder meer door de publicatie van een tijdschrift, de wederzijdse informatie tussen overheid en STC's en tussen de STC's onderling te verbeteren en aldus de snelle veralgemening van initiatieven die in één subregio worden getroffen te bevorderen.

Wat de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding betreft is het voor de operationalisering van deze instelling nu wachten op de definitieve goedkeuring van het wetsontwerp waarbij de aanpassing van de structuur van de huidige Rijksdienst aan de staatshervorming wordt gerealiseerd.

Het operationeel worden van deze Dienst zal toelaten dat de belangrijke vernieuwingen inzake arbeidsbemiddeling en beroepsopleiding die reeds in de bestaande structuren werden aangevat op een nog efficiëntere wijze kunnen worden doorgevoerd.

In dit verband kan er worden op gewezen dat het objectief dat werd gesteld om het SIMONA-systeem tegen eind 1984 operationeel te maken ook zal worden gehaald.

Midden november waren 77 % van de RVA-investeringen op het systeem aangesloten. Voor de resterende 17 vestigingen zijn de nodige maatregelen getroffen om de aansluiting nog in december van dit jaar te realiseren. Nog sprekender is dat 480.000 dossiers of 83 % van het totaal reeds in het systeem zijn ingevoerd.

In 1985 zal het er ook op aankomen bijzondere aandacht te hebben voor de beleidsinformatie die het statistisch. pakket biedt en deze ten volle aan te wenden.

De meest centrale bekommernis van de Vlaamse Regering is echter binnen de perken van haar middelen de werkloosheid te bestrijden onder meer door een efficiënte aanwending van de opslorplingsprogramma's voor de werkloosheid.

Het kan niet meer betwijfeld worden dat wij daarin ook zijn geslaagd.

Eenzijds is er kwantitatief een aanzienlijke toename van het aantal tewerkgestelden in deze stelsels, maar anderzijds is er ook een kwalitatieve vooruitgang vast te stellen, met name een verschuiving van de tewerkstelling naar het stelsel dat het beste statuut biedt, het DAC, en dat zich bovendien oriënteert op de zwaarst getroffen van deze crisis : de structurele werklozen.

Kwantitatief: Ten opzichte van oktober 1983 is de tewerkstelling in deze parallelle circuits in Vlaanderen met 8.181 eenheden of 29 % gestegen tot 36.482 personen. De stages zijn met 10.114 eenheden toegenomen of 19,5 %. In totaal betekent dit over een periode van een jaar een toename met 18.362 personen.

Kwalitatief: Er is een verschuiving waar te nemen naar het Derde Arbeidscircuit dat voor de drie grote systemen het beste statuut biedt. Het aantal tewerkgestelden in dit stelsel bedraagt 35,4 % tegenover 18,2 % in het BTK en 46 % in het stelsel van de Tewerkgestelde Werklozen, terwijl in oktober 1982 deze cijfers 59,7 % bedroegen voor de TWW en 40,3 % voor het BTK.

Deze gunstige ontwikkeling is er mede de oorzaak van dat de werkloosheid over één jaar gezien in Vlaanderen een gunstige ontwikkeling heeft gekend.

Ten opzichte van oktober 1983 is de werkloosheid in Vlaanderen met 7.927 eenheden of 2,8 % gedaald. Bij de jongeren is de situatie nog gunstiger met een daling van 8.528 personen of 9,2 %.

Deze en andere belangrijke gegevens kunnen teruggevonden worden in de statistische gegevens die eventueel als bijlage bij het verslag kunnen worden gevoegd.

II. ALGEMENE BESPREKING

A. Economisch beleid

De inhoud van de besprekingen kan ingedeeld worden rond negen thema's.

1. Economische expansie (zie ook bijlage 1)

Een lid is van oordeel dat onze expansiehulp te laag is in vergelijking met deze van sommige buurlanden en vraagt zich af hoe wij zullen gewapend zijn tegen de toenemende concurrentie.

De Gemeenschapsminister bevestigt dat de investeringssteun in sommige landen hoger ligt, maar onderstreept dat wij moeten beroep doen op onze eigen troeven zoals : de ligging van ons land, de wegeninfrastructuur, de werkkraft en scholingsgraad van onze arbeidskrachten, enz. . . .

Een ander lid verkiest echter defiscalisering boven steunverlenende maatregelen, die tot willekeur leiden en concurrentievervalsend werken. De Gemeenschapsminister wijst er echter op dat de fiscaliteit een nationale bevoegdheid is ; dat het voor bepaalde ondernemingen onder andere de beginnende, belangrijker is dat hun kosten worden verlaagd dan dat de winst die er nog niet is minder zou worden belast. De expansiesteun is bovendien een aangepast middel om de ontwikkeling van bepaalde regio's te stimuleren. De overheidstussenkomenst hoeft trouwens niet per se arbitrair te zijn. Het is echter wel een probleem dat de resultaten van het stimuleringsbeleid niet ten goede komt van de Gewesten maar van de nationale overheid.

Meerdere leden stellen het probleem van de selectiviteit bij de expansiesteunverlening.

Zo is er een lid van oordeel dat de sectoriële benadering, waardoor overbezette en volgezette sectoren geen of slechts een minimum aan steun zouden krijgen al te rigoureuus is, omdat op die manier toekomstgerichte ondernemingen binnen die sectoren eveneens niet meer kunnen gestimuleerd worden.

De Voorzitter van de Executieve antwoordt hierop dat deze sectoriële benadering slechts vuistregels inhoudt en dat men bij de specifieke individuele toepassing toch soepel moet kunnen zijn en dat er vooral met het strategisch belang van een bedrijf voor een bepaalde streek kan rekening gehouden worden. Hoe dan ook, het blijft een delicate aangelegenheid.

Hetzelfde lid meent dat het selectiviteitsprincipe anders moet worden toegepast voor de KMO's dan voor de grote ondernemingen ; zo zou de distributie in KMO's nog wel in aanmerking moeten komen voor expansiesteun. De Voorzitter bevestigt dat de expansiesteun inderdaad mogelijk blijft voor kleine distributiebedrijven.

Een ander lid gaat niet akkoord met de verdeling van de voorziene kredieten voor expansiesteun, namelijk ongeveer 8 miljard frank voor grotere ondernemingen en 2 miljard frank voor de KMO's. Deze verhouding houdt volgens hem geen rekening met het tewerkstellingseffect van de KMO's en bovendien zijn het ook hoofdzakelijk de grote ondernemingen die voordeel gehaald hebben uit de aandelenwetgeving (Cooreman-D e Clercq).

Volgens de Gemeenschapsminister is 2 miljard frank expansiesteun voor de KMO's voldoende. De steun, verleend op basis van de expansiewetten van 1959 en 1970 gebeurt immers in functie van de investeringen en niet zo zeer in functie van de arbeidsplaatsen. Soms wordt er steun gegeven voor de modernisering van het productieapparaat zonder bij komende tewerkstellingskansen, maar met als resultaat het behoud van de tewerkstelling naar de toekomst toe.

Er zijn meerdere commissieleden, die wel met het principe van een grotere selectiviteit akkoord gaan maar toch meer duidelijkheid wensen wat de toepassing betreft en derhalve aandringen opdat de criteria en richtlijnen zouden bekend gemaakt worden teneinde willekeur uit te sluiten. De Minister is van oordeel dat er, gezien de schaarse middelen behoedzaam moet tewerkgegaan worden en dat er van eventuele richtlijnen inzake expansiesteun steeds zal moeten kunnen afgeweken worden, precies omdat de steun inzake economische expansie

geen automatisme inhoudt en in wezen selectief is.

Een lid vraagt uitleg betreffende de van toepassing zijnde investeringsbevorderende overheidsmaatregelen in het Waalse Gewest. Daarbij aansluitend zijn leden de mening toegedaan dat er van Waalse zijde middelen worden aangewend, die tot oneerlijke concurrentie leiden. De Gemeenschapsminister antwoordt hierop dat een gedifferentieerd beleid in de twee Gewesten nu eenmaal het gevolg is van de regionalisering.

Ofschoon de textielsector een nationale sector is vraagt een lid toch aandacht voor het specifiek probleem van een aantal kleine textielondernemingen die niet in aanmerking komen voor het textielplan en waarvan de dossiers ook in de Vlaamse administratie blijken geblokkeerd te liggen.

Hierop antwoordt de Voorzitter van de Executieve dat de textiel inderdaad een nationale sector is en dus niet tot de bevoegdheid van de Executieve behoort, zelfs al komen zij niet in aanmerking voor het textielplan. Deze textielondernemingen zullen wellicht wel van de eventuele expansiesteun kunnen genieten nu het textielplan als dusdanig beëindigd is, maar in ieder geval zal dat moeten gebeuren met nationale middelen.

Tenslotte vraagt er ook nog een lid welke de resultaten zijn van een studie die een werkgroep onder leiding van professor Donckels (Ufsal) maakt over de vereenvoudiging van de administratieve procedures voor de ondernemingen. De Gemeenschapsminister deelt de Commissie mee dat de Vlaamse Executieve ernstig werk wil maken van de verlichting van de administratieve rompslomp voor de onderneming, wat vooral van belang is voor de KMO's. Hij verwijst hierbij naar de recente beslissing inzake de vereenvoudiging van de aanvraag- en behandelingsprocedures voor arbeidsplaatspremies voor KMO's.

2. Reconversie — FIV — GIMV

Het Vlaamse Gewest zal via het Fonds voor Industriële Vernieuwing op autonome wijze over bij komende middelen kunnen beschikken voor reconversieprojecten.

Het F.I.V., dat op basis van de herstelwet van 31 juli 1984 opnieuw werd opgericht bij koninklijk besluit van 10 oktober 1984, heeft drie opdrachten, namelijk :

1. Deelneming in de financiering van reconversieprojecten in de erkende reconversiezones.
2. Deelneming in de financiering van projecten van de openbare investeringsmaatschappijen.
3. Deelneming in de financiering van projecten van gewestelijk reconversie- en/of ontwikkelingsbeleid in de meest brede betekenis van het woord, met aanwending van het supersaldo uit de successierechten.

Het F.I.V. zou kunnen beschikken over ongeveer 17,2 miljard frank, gespreid over meerdere jaren. De verdeelsleutel naar de Gewesten toe is 54 % (Vlaamse Gewest), 37 % (Waalse Gewest) en 9 % (Brussels Gewest). Voor Vlaanderen zou dit derhalve ongeveer 9,3 miljard frank betekenen. Tweederden van de F.I.V.-middelen dienen gebruikt te worden voor de reconversieprojecten, één derde voor de financiering van klasieke projecten door de openbare investeringsmaatschappijen.

De GIMV zal voor de reconversie een motorfunctie vervullen bij het onderzoek van de projecten. Er werd trouwens met de GIMV een protocol afgesloten inzake reconversie. De herstelwet inzake reconversie voorziet dat het aandeel van de

openbare investeringsmaatschappij in de financiering van het reconversieproject slechts 49 % mag bedragen (51 % moet van de privé-sector komen), waarvan minimum 2/3 met FIV-middelen mag en 1/3 met eigen middelen dient gefinancierd te worden.

In de begroting werd onder artikel 63.03 1,25 miljard frank opgenomen voor „opdrachten van alle aard in verband met het economisch overheidsinitiatief, al dan niet gepaard gaande met het gebruik van middelen voorzien op het Fonds voor Industriële Vernieuwing”.

Op vraag van een lid preciseert de Voorzitter van de Executieve dat hier normaal hetzelfde krediet zou worden ingeschreven als in 1984, namelijk 200 miljoen frank en dit in hoofdzaak ter financiering van de herstructurering van ondernemingen (klassieke opdracht van het FIV).

Nu werd er 1.050 miljoen frank bijkomend ingeschreven, als gewestelijk aandeel (1/3) voor de financiering van reconversieprojecten, waarvan de overige 2/3 (2.100 miljoen frank) overheidsaandeel komt via de trekkingsrechten op het FIV. Dit wil zeggen dat er rekening houdend met 51 % privé-inbreng, uiteindelijk ongeveer 6,3 miljard frank beschikbaar is voor reconversieprojecten.

Hetzelfde lid vraagt hoe het begrip „normale rendabiliteit”, dat krachtens de herstellwet voor reconversieprojecten wordt vereist, door de GIMV zal worden gehanteerd en of de participatie van het Vlaamse Gewest zal gebeuren onder de vorm van niet-stemgerechtigde aandelen, zoals door de centrale overheid veelvuldig wordt toegepast in de nationale sectoren. Of streeft men naar een volwaardig aandeelhouderschap. Zal er een verplichting tot verkoop van de gewestparticipatie zijn na verloop van een bepaalde termijn en wat gebeurt er als dit niet het geval is ? Het is volgens hetzelfde lid onaanvaardbaar dat niet-interessante aandelen waarvoor de privé-sector geen belangstelling zou hebben, tot eigendom blijven van de Gemeenschap.

De Gemeenschapsminister herhaalt dat er met de GIMV inzake de reconversie een protocol zal worden afgesloten op basis van een aantal voorafgaandelijk bepaalde uitgangspunten. (zie bijlage 2).

Wat de vorm van de participaties betreft, is de Gemeenschapsminister van mening dat zoveel mogelijk een volledig aandeelhouderschap moet worden nagestreefd. Men kan echter in een reconversiecontract de modaliteiten van het aandeelhouderschap aanpassen aan de aard van de onderneming (klein of groot, familiaal, enz. . .).

De oorsprong van de zogeheten „non voting shares” ligt in het textielplan. Men wilde zich niet te veel mengen in de kleinere textielbedrijven. Deze tendens heeft zich naar andere sectoren uitgebreid. De Vlaamse Executieve wenst echter meer geëngageerd te worden in de ondernemingen ; vandaar de voorkeur voor volledig aandeelhouderschap. Overigens geven de ondernemingen zelf soms de voorkeur aan een participatie vanwege de overheid dan vanwege andere financiële groepen.

Op vraag van een lid antwoordt de Gemeenschapsminister dat de cumul van de voordelen expansiesteun en reconversie niet uitgesloten is. Alles hangt uiteraard ook af van de behoeften en de beschikbare middelen, alsook van het concrete dossier in het kader van de selectiviteit.

Een lid vraagt in hoeverre men werk maakt van de opvolging van de DIRV-resoluties, meer bepaald wat de herstructurering en de reconversie betreft. Ontwikkelt de Vlaamse Executieve

een visie op bestaande sectoriële problemen, bijvoorbeeld de holgassector.

De Gemeenschapsminister antwoordt dat de opvolging van de DIRV-resoluties regelmatig aan bod komt. Recent werd op de VESOC-vergadering van gedachten gewisseld over de overheveling van de hefbomen van het industrieel beleid.

Wat meer bepaald de herstructurering betreft, stuit men steeds weer op de anomalie van het bestaan van „nationale” en „gewestelijke” sectoren. De herstructurering van een „nationale sector” als het holglas (Verlipack) of de textiel (Blue Bell) zou kunnen gebeuren in een aanverwante niet-nationale sector. Dit heeft voor gevolg dat niet langer uit nationale enveloppen kan worden geput, doch gewestelijke middelen moeten worden aangesproken.

Wat meer concreet het probleem van Verlipack betreft, heeft de Minister van Economische Zaken een plan ter advies overgemaakt aan de Vlaamse Executieve.

De Voorzitter van de Vlaamse Executieve heeft echter bijkomende inlichtingen gevraagd.

3. Hefbomen industrieel beleid — regionalisering

3.1. Inhaalplan

Een lid wijst erop dat het wetenschappelijk onderzoek een van de pijlers is van het industrieel beleid en de industriële vernieuwing.

Het inhaalplan van de Minister voor Wetenschapsbeleid opent nieuwe perspectieven voor het wetenschapsbeleid. Welke visie ontwikkelt de Vlaamse Executieve ter zake ?

De Gemeenschapsminister herinnert eraan dat krachtens de herstellwet de Minister voor Wetenschapsbeleid vóór einde 1984 een inhaalplan voor het wetenschappelijk onderzoek aan de Kamers moet voorleggen. De Vlaamse Executieve werd nog niet om advies verzocht hieromtrent. Haar visie is dat de autonomie volledig moet spelen zodat een substantieel deel van de bijkomende middelen naar de Gewesten en Gemeenschappen overgeheveld wordt.

3.2. Dienst voor nijverheidsbevordering (DNB)

Een lid vraagt welke de laatste stand is inzake de regionalisering van de DNB.

De Gemeenschapsminister deelt mee dat het statutair personeel van de DNB reeds naar de Gewesten werd overgeheveld. De verdeling gebeurde volgens een 67/33-sleutel en wordt gefinancierd op basis van *ristorno*'s.

Voor de contractuelen werd gepoogd dezelfde regeling te treffen ; deze stuitte echter op een Waals veto. Thans poogt men overeenstemming te bereiken over een tussenvoorstel dat erin bestaat de ene helft van deze personeelsleden te laten muteren naar de centrale administratie en de andere helft toe te wijzen aan de Gewesten, die de kostprijs hiervoor gewoon overnemen. De financiering tegen kostprijs valt voor het Vlaamse Gewest minder gunstig uit dan de financiering op basis van de *ristorno*'s.

3.3. IWONL en prototypefonds

Voor wat betreft de financiering van de gedeeltelijke regionalisering van het IWONL (voor één derde) en het Prototypefonds (voor twee derden) verwijst de Gemeenschapsminister naar de discussie desangående in de Commissie voor Finan-

ciën en Begroting (stuk 6 (1984-1985) – Nr. 2, blz. 13, 15, 16, 18 passim).

Een lid betoogt terzake dat het Vlaamse akkoord met een financiering op basis van 50 % met bijkomende dotaties en 50 % met *ristorno's* niet blijvend kan zijn.

Volgens een lid is de beslissing van de Vlaamse Executieve dat de follow-up van de IWONL-dossiers door dezelfde personen zal worden uitgevoerd slechts verantwoord indien er een eigen specifieke Vlaamse regeling wordt uitgewerkt. De Gemeenschapsminister antwoordt hierop dat het wel de bedoeling is deze in te voeren en onder andere meer aandacht te geven aan kleinere ondernemingen. Op vraag van een lid bevestigt de Minister dat inzake het Prototypenfonds het principe van de terugbetaling (volving fund) niet nieuw is maar in de toekomst nog sterker zal toegepast worden.

Een lid vraagt of met de naar de Gewesten overgehevelde kredieten van het IWONL ook projecten in land- en tuinbouw kunnen worden gefinancierd. Hij denkt meer bepaald aan gecentraliseerde tuinbouwbedrijven die energiebesparend zijn.

De Gemeenschapsminister antwoordt dat de overgehevelde kredieten van het IWONL slechts voor dossiers uit de industriële sector kunnen worden aangewend.

De landbouwsector is niet geregionaliseerd en er werden tot nu toe dan ook slechts suppletieve initiatieven (proefstation) betoelaagd.

4. GERV/SERV en VESOC

Een lid informeert naar de stand van zaken wat betreft de logistieke steun van GERV/SERV en VESOC. Zijns inziens volstaat één secretariaat, uitgebouwd binnen de SERV, dat ook dient doet voor VESOC.

De Gemeenschapsminister antwoordt dat het ontwerp van decreet inzake de ombouwing van GERV tot SERV ter advies voorligt bij de Raad van State.

Wat het secretariaat van VESOC betreft, is nog geen beslissing genomen. De Gemeenschapsminister verwijst naar de resoluties inzake de DIRV-actie waarin onder punt 27 sprake is van de institutionalisering van VESOC.

Een ander lid vraagt de Gemeenschapsminister niet in te gaan op de wens van de sociale gesprekspartners om twee afzonderlijke secretariaten op te richten.

5. GOM's

Een lid merkt op dat in de begroting onder artikel 41.06,159 miljoen frank wordt voorzien voor de werking van de GOM's. Kan de Gemeenschapsminister de cijfers bezorgen, gesplitst per GOM? Op welke wijze worden deze kredieten aangewend?

De Gemeenschapsminister deelt de Commissie mee dat dit bedrag in vijf gelijke delen over de GOM's wordt verdeeld. De GOM's zijn als het ware gedecentraliseerde diensten van de Vlaamse Executieven in de provincies. Hun betoelaging werd in functie van hun reactivering vermeerderd, net zoals voor de GIMV.

De gegevens over de uitgaven van de GOM's zullen worden verzameld en medegedeeld (zie bijlage 3).

Een ander lid meent dat de GOM's een rol te spelen hebben in de begeleiding van de bedrijven die zich in reconversiegebieden willen vestigen. Er is nood aan accurate informatie. De

GOM's kunnen de drainage naar de GIMV toe verzorgen, wat tijdswinst betekent voor alle partijen.

Ook de begeleiding van de KMO inzake de toepassing van het koninklijk besluit 123 is een taak voor de GOM's.

6. Koninklijk besluit 123

Het gaat hier om projecten die exportbevorderend zijn, energiebesparend of gericht op nieuwe technologieën.

Een lid vraagt of het koninklijk besluit 123 de verhoopte innovatie in de KMO heeft gestimuleerd. Zijns inziens bereikten men niet de verhoopte resultaten.

De Gemeenschapsminister belooft de cijfers inzake de aanwervingen in toepassing van koninklijk besluit 123 te bezorgen (bijlage 4). De afhandeling van deze dossiers werd naar de GOM's toe gedecentraliseerd.

De toepassing van koninklijk besluit 123 had in het begin een redelijk grote belangstelling, alleszins groter dan in het Waalse landsgedeelte. Het zou sterker kunnen worden gepropageerd.

De tussenkomst van het Vlaamse Gewest in de tewerkstelling op basis van koninklijk besluit 123 bedraagt 50 procent. Indien een professioneel orgaan de tewerkstelling patroneert, wat meer kansen op succes biedt, is de tussenkomst 100 procent.

7. Nieuwe technologieën

Een lid vraagt welke strategie de Vlaamse Executieve volgt om inzake de nieuwe technologieën vast terrein onder de voet te krijgen.

Kan het Vlaamse Gewest zijn aandeel krijgen in de telecomunicatiesector ?

Welke maatregelen worden genomen om de belangrijke know-how die inzake de biotechnologie reeds werd ontwikkeld, te behouden en te industrialiseren ?

Inzake de micro-elektronica moet men zich op een bepaalde markt richten, wil men een zeker leiderschap verwerven ? Welke richting slaat men in ?

De Gemeenschapsminister antwoordt dat het telecommunicatiecontract tot de bevoegdheid van de nationale Regering behoort. Uiteraard zal de beslissing grote repercussies hebben op de ondernemingen in Vlaanderen. Deze aangelegenheid wordt ook in VESOC besproken.

Een ander lid is van mening dat de RTT bestellingen en vooral de digitale centrales zeer belangrijk zijn voor Vlaanderen. Zij mogen niet opgesplitst worden over de twee landsdelen.

Wat de biotechnologie betreft, wordt gepoogd, aldus de Gemeenschapsminister, met de GIMV de know-how van Plant-Genetic Systems industrieel te realiseren. Er is echter weinig respons.

De micro-elektronica wordt in het Vlaamse Gewest duidelijk geïoriënteerd naar de zogeheten „custom chip”.

In de internationale context bekeken heeft Vlaanderen op dit gebied reële kansen. (MIETEC te Oudenaarde)

8. Stichting Technologie Vlaanderen

Een lid vraagt of het mogelijk is dat de Commissie voor eco-

nomisch, tewerkstellings- en energiebeleid op enige wijze zicht krijgt op de werkzaamheden van de Stichting Technologie Vlaanderen (STV).

De Gemeenschapsminister wijst erop dat de STV nu operationeel is.

In deze instelling zullen de sociale partners op basis van een door de Executieve goedgekeurd programma de werknemers sensibiliseren voor de invoering van de nieuwe technologieën.

Het zou inderdaad nuttig zijn dat regelmatig informatie vanwege de STV naar de commissieleden zou worden doorgegeven.

Een lid vreest dat de STV een satelliet wordt van de GERV en aan de controle van de Vlaamse Raad ontsnapt. Hoe zal het personeel worden aangeworven ?

De Gemeenschapsminister antwoordt dat het personeel door de sociale partners uit het GERV-secretariaat kan worden geselecteerd. Eventueel zou men een beroep kunnen doen op personeel van meer gespecialiseerde instellingen.

9 . Preventief beleid — ondernemingen in moeilijkheden

De Raad van State heeft een advies uitgebracht over het ontwerp van decreet ter zake.

Een lid vraagt of de Vlaamse Executieve spoed zal zetten achter dit ontwerp en of er op de begroting reeds een bedrag voor de Commissie preventief beleid werd opgenomen.

De Gemeenschapsminister antwoordt dat het advies van de Raad van State pas werd overgemaakt. Het ontwerp van decreet moet nog in de Vlaamse Raad worden ingediend.

B. Tewerkstellingsbeleid

1. Opslorpingsprogramma's

De Gemeenschapsminister deelt in zijn uiteenzetting mee dat de tewerkstelling in de parallelle circuits in Vlaanderen met 8.181 eenheden is gestegen en de werkloosheid met 7.927 eenheden of 2,8 % is gedaald ten opzichte van oktober 1983 (zie bijlage 5). Deze cijfers moeten, aldus een lid, worden genuanceerd in deze zin dat het aantal voltijds tewerkgestelden is gedaald met ongeveer 730 ; het aantal deeltijds tewerkgestelden is gestegen met ongeveer 9.700.

Een ander lid merkt op dat van degenen die deeltijds werken wellicht nog een groot deel deeltijds werklozensteun genieten.

De Gemeenschapsminister beaamt dit.

Daartegenover staat de evolutie dat meer en meer werknemers slechts deeltijds wensen te arbeiden.

Een lid wenst cijfers waaruit het aandeel van de jongeren in de opslorpingsprogramma's blijkt. (Bijlage 6).

Een ander lid wenst een vergelijking van de betrekkingen toegekend in de opslorpingsprogramma's met de lokale werkloosheidscijfers. (Bijlage 7)

Wat de werkgelegenheid betreft en meer bepaald de streekerichtheid van de opslorpingsprogramma's, is de Gemeenschapsminister van oordeel dat inderdaad de aandacht vooral moet gaan naar de kansarme streken. Het bevorderen van initiatieven impliceert echter dat ter plaatse van onderuit initiatieven worden genomen.

Een lid heeft vragen in verband met de uitspraak van de Gemeenschapsminister dat de verschuiving van de tewerkstelling naar het stelsel dat het beste statuut biedt, namelijk DAC een verheugend verschijnsel is. Volgens het geacht lid is deze verschuiving eerder het bewijs dat men inzake werkloosheidsopslorping bepaalde verwachtingen jammer genoeg niet kan waarmaken, vooral als men bedenkt dat het DAC enkel toegankelijk is voor structurele werklozen.

De Gemeenschapsminister antwoordt hierop dat het in ieder geval een kwalitatieve verbetering inhoudt naar de werkloze toe.

2. Beroepsopleiding — bijscholing — omscholing

Door meerdere leden wordt gewezen op een nijpend tekort aan gekwalificeerde arbeidskrachten in een aantal sectoren. Als frappante voorbeelden worden de metaalverwerkende en de textielsector aangehaald. Het is dus nodig dat de beroepsopleiding naar deze richtingen worden georiënteerd.

Een lid vraagt waar de omscholingsinitiatieven, meer bepaald inzake de nieuwe technologieën, zullen worden gesitueerd. (Bijlage 8)

De Gemeenschapsminister deelt mee dat de omscholingsinitiatieven in de bedrijven zelf teruggeschroefd werden, tenzij binnen de ontwikkelingsgewesten.

De initiatieven moeten worden genomen door de STC's. Dit sluit niet uit dat voor de omscholing gebruik kan gemaakt worden van de in de bedrijven aanwezige infrastructuur (bijvoorbeeld samenwerking STC Leuven en Philips).

3. Werkloosheidsbegeleiding

Een lid stelt vast dat voor de werkloosheidsbegeleiding 10 miljoen frank wordt uitgetrokken (artikel 33.02). Ook in de begrotingsartikelen die tot de bevoegdheid van de Gemeenschapsminister van Cultuur behoren, worden kredieten hiervoor uitgetrokken. Waarvoor zijn ze bestemd ?

De Gemeenschapsminister wijst erop dat in de loop van het begrotingsjaar 1983 een onderzoek werd gefinancierd teneinde een inventaris op te stellen van de initiatieven inzake werklozenwerking. Deze studie werd overgemaakt aan de STC's en VESOC.

Het blijkt nu dat deze studie zal moeten geactualiseerd en uitgebreid worden om een rationele aanpak van het probleem voor te bereiden. De werkloosheidsbegeleiding zal immers een blijvende opgave zijn.

4. SIMONA

Een lid merkt op dat dank zij het SIMONA-project binnenkort de aanbodzijde van de arbeidsmarkt haast volledig zal zijn gekend. (Bijlage 9)

Hij betreurt dat de vraag naar arbeidskrachten niet op systematische wijze wordt bijgehouden.

5. VDAB

Een lid vraagt wanneer de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding operationeel wordt.

De Gemeenschapsminister antwoordt dat eenmaal de wet houdende de afschaffing van sommige nationale parastatalen is goedgekeurd, de verdeling over de Gewesten van het perso-

neel en de werkmiddelen die hiermee moet gepaard gaan, nog moet genegocieerd worden.

III. ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING

Een lid vraagt uitleg over het krediet onder artikel 12.29, Sectie 70 : Studies met regionaal karakter uitgevoerd door NIEB, SCK, IRE en andere instellingen. Er werden alleen 19,7 miljoen frank ordonnanceringskredieten voorzien.

De Gemeenschapsminister antwoordt dat de vastleggingskredieten volstonden zodat nog slechts ordonnanceringskredieten nodig waren.

Een lid vraagt hoe het krediet onder artikel 12.31, namelijk 1 miljoen frank voor de Commissie preventief beleid zal worden besteed, nu deze Commissie nog niet operationeel is.

De Gemeenschapsminister antwoordt dat dit krediet desgevallend zal aangepast worden.

Een lid vraagt uitleg over het krediet van 0,8 miljoen frank onder artikel 12.20 van de Sectie 71 „allerhande uitgaven in verband met het energiebeleid”.

De Gemeenschapsminister wijst erop dat dit krediet werd gebruikt voor de medefinanciering van enkele dossiers, onder meer inzake de exploratie van petroleum.

Op vraag van een lid of er nog vooruitgang geboekt is in de verlenging van concessies inzake boringen naar gas, antwoordt de Gemeenschapsminister dat hierover kortelings een overeenkomst wordt afgesloten.

Een lid vraagt uitleg over het krediet onder artikel 41.03, namelijk 58,2 miljoen frank voor de Gewestelijke Economische Raden. Vanwaar dit meervoud ?

De Gemeenschapsminister antwoordt dat hier benevens de GERV ook de GERB is bedoeld, waarvoor het Vlaamse en het Waalse Gewest een bijdrage betalen. Ook hier rijzen moeilijkheden wegens het in gebreke blijven van het Waalse Gewest.

Een lid vraagt uitleg over het krediet van 612 miljoen frank onder artikel 81.01 „Subsidies en terugvorderbare voorschotten voor de vervaardiging van prototypes”.

De Gemeenschapsminister antwoordt dat het hier om het eigen Vlaamse aandeel in het Prototypenfonds gaat. De 612 miljoen frank zijn stijvingskredieten.

Het prototypenfonds werkt zeer goed. Van 112 dossiers die over een periode van 14 maanden werden ingediend, hebben er 26 tot positieve resultaten geleid. De middelen werden vroeger verleend op de expansiewet.

De gedeeltelijke regionalisering van het prototypenfonds heeft voor gevolg dat men nog selectiever kan tussenkomen wat de KMO ten goede komt.

Een lid vraagt uitleg over het Fonds voor energierecuperende investeringen op artikel 61.01.

De Gemeenschapsminister antwoordt dat, gelet op het beschikbaar saldo op dit fonds op 31.12.1984 (92,0 miljoen frank) en op de reeds bestaande betoelagingsmogelijkheden (nationaal + regionaal) geen nieuwe stijvingskredieten voor dit fonds voorzien worden in de begroting 1985.

IV. STEMMING

Ter stemming gelegd, worden de begrotingsartikelen ressonterend onder de bevoegdheid van uw Commissie aangenomen met 8 stemmen tegen 4.

V. BIJLAGEN

BIJLAGE 1

Betreft : resultaten expansiewetten 1959 en 1970. Eerste 8 maanden 1984.

1. Algemene resultaten

	8 m 1983	8 m 1984	(Δ)
Aantal dossiers			
a) ingediend	598	523	(- 12,5 %)
b) met gunstig gevolg	424	436	(+ 2,8 %)
(b in % a)	(70,9 %)	(83,4 %)	
Investeringsprogramma's			
a) totaal bedrag (x 1 MF)	26.640	32.854	(+ 23,7 %)
b) waarvan autofinanciering			
(x 1 MF)	21.492	24.138	(+ 12,3 %)
(b in % a)	(80,7 %)	(73,2 %)	
Verleende toelagen			
in miljoen BF	3.461	4.556	(+ 31,6 %)
in % van investeringen	13,0 %	13,8 %	(+ 6,1 %)
Nieuwe arbeidsplaatsen			
a) aantal	4.290	3.034	(- 29,3 %)
b) investeringen per arbeids-			
plaats (x 1 MF)	6,210	10,861	(+ 74,9 %)
c) investeringstoelage per ar-			
beidsplaats (x 1 MF)	0,807	1,502	(+ 86,1 %)

2. Spreiding der investeringen per sector (1 MF)

Sector	8 m 1983	8 m 1984
Energie	— (0,0 %)	1.746 (5,3 %)
Metallurgie	2.196 (8,2 %)	802 (2,4 %)
Metaalverwerking . . .	8.182 (30,7 %)	14.607 (44,3 %)
Chemie	5.408 (20,3 %)	4.577 (13,9 %)
Voeding	5.350 (20,1 %)	3.955 (12,0 %)
Hout en Bouw	1.343 (5,0 %)	2.640 (8,0 %)
Diverse	4.040 (15,2 %)	4.521 (13,7 %)
Industrieterreinen	123 (0,5 %)	106 (0,3 %)
Totaal	26.640 (100 %)	32.954 (100 %)

3. Buitenlandse investeringen (1 MF)

	8 m 1983	8 m 1984	(Δ)
a) Buitenlandse investeringen . . .	12.756	20.342	(+ 59,5 %)
b) Aandeel in totale investeringen	47,9 %	61,7 %	(+ 28,8 %)

4. Regionale verdeling van de investeringen

	8 m 1983	8 m 1984
Antwerpen	9.815 (36,8 %)	14.564 (44,2 %)
Limburg	3.291 (12,4 %)	5.496 (16,7 %)
Vlaams Brabant	4.973 (18,7 %)	2.199 (6,7 %)
Oost-Vlaanderen	5.098 (19,1 %)	6.305 (19,1 %)
West-Vlaanderen . . .	3.463 (13,0 %)	4.390 (13,3 %)
Totaal	26.640 (100 %)	32.954 (100 %)

5. Commentaar

- Niettegenstaande de verlofperiode waren de maanden juli en augustus zeer goed :
 - cfr. investeringen eerste 6 maand : 23,74 miljard
 - investeringen eerste 8 maand : 32,95 miljard + 9,21 miljard
- Sterker impact grotere dossiers.
- Autofinanciering weer licht achteruit.
- Benodigde investeringen per arbeidsplaats blijft zeer hoog.
- Idem met investeringstoelage per arbeidsplaats.
- Sectorieel blijft metaalverwerking doorslaggevend.
- Aandeel buitenlandse investeringen reeds zeer hoog (62 %).
- Aandeel Limburg gevoelig verbeterd vergeleken met toestand op 30 juni 1984 (4,2 %).

BIJLAGE 2

Protocol Vlaamse Executieve – GIMV
inzake reconversiebeleid

2.2. De modaliteiten van de toepassing van de reconversiewet zullen voorafgaandelijk vastgelegd worden in een protocol af te sluiten tussen de Vlaamse Executieve en de GIMV.

Dit protocol zou moeten gebaseerd zijn op volgende principes :

- het alleenrecht en de volledige autonomie van de GIMV om de reconversieprojecten te onderzoeken en de onderhandelingen met de betrokken partijen te voeren ;
- aan de GIMV wordt gevraagd om in de reconversievennootschappen te participeren in haar eerste functie (ontwikkelingsbank) ;
- de Raad van Bestuur van de GIMV beslist over reconversieprojecten wanneer zij in haar eerste functie (ontwikkelingsbank) in reconversievennootschappen participeert tot maximum 180 miljoen frank, zijnde 90 miljoen frank eigen middelen GIMV en maximum 90 miljoen frank kapitaalverhoging door het Vlaams Gewest ter beschikking gesteld.

Voor projecten waarin de GIMV-inbreng meer dan 180 miljoen bedraagt is in alle stadia voorafgaandelijk overleg vereist en beslist de Vlaamse Executieve over de nodige kapitaalverhoging na principiële goedkeuring van het project door de GIMV ;

- de projecten zullen beoordeeld worden op hun duidelijke industriële waarde, hun gezonde financiële structuur, een redelijke kans op rentabiliteit van de GIMV-middelen en op hun belang voor de economische ontwikkeling van het Vlaamse Gewest ;

- de overheidsparticipatie zal in principe de vorm hebben van voting shares. De GIMV kan evenwel in het beheerscontract andere modaliteiten voor de overheidsparticipatie vastleggen ;

- reconversieprojecten waarover de GIMV een negatieve beslissing genomen heeft worden niet verder behandeld.

Indien de Vlaamse Executieve op eigen initiatief reconversieprojecten onderzoekt en goedkeurt, dan gebeurt dit als een activiteit van de derde functie van de GIMV ;

- het protocol zal ook voorzien in een type reconversiecontract waarin – naast het wettelijk minimum – bijkomende bepalingen zullen opgenomen worden onder meer ten aanzien van de doelstellingen inzake tewerkstelling ;

- van de beschikbare FIV-middelen voor reconversie zal in principe en eventueel tijdelijk een deel gereserveerd worden voor projecten van industriële KMO's ;

- over de uitvoering van het protocol Vlaamse Executieve-GIMV wordt tussen de GIMV en de Gemeenschapsminister van Economie en Werkgelegenheid geregeld overleg gepleegd.

Schema mogelijke kapitaalstructuur reconversievennootschap
(in toepassing van bepalingen van herstellwet van 31 juli 1984)

Totaal kapitaal	Privé inbreng	Inbrengen van overheid	
		FIV middelen	Eigen gewestelijke middelen
tot 540 miljoen	tot 270 miljoen	tot 180 miljoen	tot 90 miljoen (eigen middelen GIMV)
vanaf 540 miljoen	vanaf 270 miljoen	vanaf 180 miljoen	vanaf 90 miljoen waarvan - tot 90 miljoen eigen middelen GIMV - rest ten laste van Gewestbegroting

BIJLAGE 3

Begrotingen 1985 van de Vlaamse G.O.M.'s
Personeelsbestand : 22, waarvan 12 in niveau 1 en 10 in niveau 2, 3 en 4.

	GOM Antwerpen	GOM Limburg	GOM Vlaams- Brabant	GOM Oost- Vlaanderen	GOM West- Vlaanderen
UITGAVEN					
Personeelskosten	30.000.000	26.250.000	25.663.000	24.560.000	36.280.000
Werkingskosten	27.230.000	19.670.000	11.806.504	13.150.000	13.680.000
- Promotiekosten	3.300.000	250.000	5.400.000	5.000.000	1.900.000
- Projectiekosten	5.400.000	15.450.000	1 .000.000	1.500.000	6.100.000
- Financiële lasten	13.600.000*	-	-	-	-
- Algemene kosten	4.930.000	3.970.000	5.406.504	6.650.000	5.680.000
Huisvesting	6.500.000	5.843.000	7.927.068	2.920.000	3.795.000
Werking organen	1.300.000	360.000	1.900.000	1.380.000	845 .000
	65.030.000	52.123.000	47.296.572	42.010.000	54.600.000
INKOMSTEN					
Gewestdotatie	31.840.000	31.840.000	31.840.000	31.840.000	31.840.000
Toelage Provincie	22.500.000	9.700.000	2.820.000	-	11.860.000
Zelfgerealiseerde in- komsten	8.305.000	4.770.000	7.585.000	3.300.000	10.900.000
	62.645.000	46.310.000	42.245.000	35.140.000	54.600.000
Saldo	- 2.385.000	- 5.813.000'	- 5.051.572	- 6.870.000	-

* Industrierreinen

BIJLAGE 4

KB 123 – Maandelijks statistiek

Toestand op 30 november 1984

1. Bij het Vlaamse Gewest ingediende dossiers

Aard van het project GOM	Innovatie			Uitvoer			Energie			Grondstoffen			Totaal		
	P	V	H	P	V	H	P	V	H	P	V	H	P	V	H
Antwerpen	53	113	7	40	81	1	3	6	—	2	4	—	98	204	8
Brabant	32	54	3	17	26	—	3	8	2	—	—	—	52	88	5
Limburg	23	56	—	25	48	2	3	4	—	2	4	—	53	112	2
Oost-Vlaanderen	40	79	2	49	72	—	3	3	2	3	7	1	95	161	5
West-Vlaanderen	29	47	—	37	51	1	8	14	—	3	3	—	77	115	1
Totaal	177	349	12	168	278	4	20	35	4	10	18	1	375	680	21

II. Door het Vlaamse Gewest bij het Ministerie van Tewerkstelling en Arbeid ingediende dossiers

Aard van het project GOM	Innovatie			Uitvoer			Energie			Grondstoffen			Totaal		
	P	V	H	P	V	H	P	V	H	P	V	H	P	V	H
Antwerpen	44	96	6	37	74	2	1	1	—	1	1	—	83	172	8
Brabant	27	48	1	16	26	—	2	5	2	—	—	—	45	79	3
Limburg	23	56	—	23	43	2	3	4	—	2	4	—	51	107	2
Oost-Vlaanderen	35	67	2	45	66	—	4	3	—	4	7	1	88	143	3
West-Vlaanderen	25	37	—	32	43	3	5	9	—	2	2	—	64	91	3
Totaal	154	304	9	153	252	7	15	22	2	9	14	1	331	592	19

III. Door het Ministerie van Tewerkstelling en Arbeid goedgekeurde dossiers

Aard van het project GOM	Innovatie			Uitvoer			Energie			Grondstoffen			Totaal		
	P	V	H	P	V	H	P	V	H	P	V	H	P	V	H
Antwerpen	35	73	3	32	59	3	3	4	—	—	—	—	70	136	6
Brabant	17	30	2	15	23	—	1	3	—	—	—	—	33	56	2
Limburg	18	45	—	21	37	2	2	3	—	2	4	—	43	89	2
Oost-Vlaanderen	22	43	2	34	50	—	2	3	—	4	7	1	62	103	3
West-Vlaanderen	16	25	—	30	37	3	6	9	—	2	2	—	54	73	3
Totaal	108	216	7	132	206	8	14	22	—	8	13	1	262	457	16

Aantal ingetrokken dossiers : 8

Aantal niet-geselecteerde dossiers : 9

Aantal door het Ministerie van Tewerkstelling en Arbeid afgekeurde dossiers : 10

Aantal afgekeurde dossiers omwille van negatief advies Middenstand : 17

Aantal aangeworven werklozen : Antwerpen, 36 ; Brabant, 25 ; Limburg, 32 + 3 halftijdse ; Oost-Vlaanderen, 61 + 1 halftijdse ; West-Vlaanderen, 29 + 3 halftijdse ; Totaal, 183 + 7 halftijdse.

P = Aantal projecten / V = Voltijdse betrekkingen / H = Halftijdse betrekkingen

BIJLAGE 5

Vlaanderen – Werkloosheid en opslorplingsprogramma's
Belangrijkste cijfers

	Oktober 1984	Vergelijking met vorig jaar	
		%	
Werkloosheid	281.437	– 7.927	– 2,8 %
Jeugdwerkloosheid	84.061	– 8.528	– 9,2 %
Opslorplingsprogramma :			
TWW	16.768	+ 1.425	+ 9,3 %
BTK	6.655	+ 121	+ 1,9 %
DAC	12.897	+ 6.473	+ 100,8 %
KB 123	162	+ 162	+ 100,0 %
Totaal	36.482	+ 8.181	+ 28,9 %
Stages (september)	25.640	+ 1.933	+ 8,2 %

Verhouding Mannen-vrouwen

	Mannen	Vrouwen
Werkloosheid	42,8	57,2
Opslorplingsprogramma's	50,4	49,6
Stages	51,9	48,1

Verhouding jongeren-ouderen

	– 25 jaar	+ 25 jaar
Werkloosheid	29,9	70,1
Opslorplingsprogramma's (juni 1984)	32,5	67,5

Verhouding tussen de Gewesten

	Vlaanderen	Wallonië	Brussel
Werkloosheid	55,1	34,3	10,6
Opslorplingsprogramma's	55,8	37,5	6,6
Stages	64,2	26,5	9,3

Opslorpingsprogramma's – Oktober 1982, 1983, 1984

	Vlaanderen			Wallonië			Brussel			Totaal		
	Oktober 1982	Oktober 1983	Oktober 1984	Oktober 1982	Oktober 1983	Oktober 1984	Oktober 1982	Oktober 1983	Oktober 1984	Oktober 1982	Oktober 1983	Oktober 1984
TWW	17.288	15.353	16.768	11.655	10.150	10.598	3.726	2.052	1.926	32.669	27.545	29.292
BTK	11.657	6.534	6.655	4.970	4.982	5.965	1.728	1.230	892	18.355	12.746	13.512
DAC	–	6.424	12.897	–	4.456	7.884	–	776	1.495	–	11.656	22.276
KB 123	–	–	162	–	–	88	–	–	19	–	–	269
Totaal	28.945	28.301	36.482	16.625	19.588	24.535	5.454	4.058	4.332	51.024	51.947	65.349
			sept. '84			sept. '84			sept. '84			sept. '84
Stages (woonplaats)												
voltijds	18.214	16.458	19.142	7.439	6.252	7.744	2.724	2.166	2.604	28.377	24.876	29.490
deeltijds	2.774	7.249	6.498	1.161	2.739	2.822	489	1.253	1.101	4.424	11.241	10.421
Totaal	20.988	23.707	25.640	8.600	8.991	10.566	3.213	3.419	3.705	32.801	36.117	39.911
ALGEMEEN TOTAAL .	49.933	52.008	62.122	17.491	28.579	35.101	8.667	7.477	8.037	83.825	88.064	105.260

Opslorpingsprogramma's Vlaanderen
Vergelijking oktober 1982, 1983, 1984

	Oktober 1982 Absoluut	Oktober 1983		Oktober 1984	
		Stijging t.o.v. oktober 1982		Stijging t.o.v. oktober 1983	
		Absoluut	%	Absoluut	%
T w w	16.766	– 520	– 3,0	+ 1.425	+ 9,3
BTK	6.655	– 5.002	– 42,9	+ 121	+ 1,9
DAC	12.897	+ 12.897	+ 100,0	+ 6.473	+ 100,8
KB 123	162	+ 162	+ 100,0	+ 162	+ 100,0
Totaal	36.482	+ 7.537	+ 26,0	+ 8.181	+ 28,9
	september 1984 Absoluut	september 1984		september 1984	
		Stijging t.o.v. september 1982		Stijging t.o.v. september 1983	
		Absoluut	%	Absoluut	%
Stages (woonplaats)					
Voltijds	19.142	+ 928	+ 5,1	+ 2.684	+ 11,3
Deeltijds	6.498	+ 3.724	+ 134,2	– 751	– 10,4
Totaal	25.640	+ 4.652	+ 22,2	+ 1.933	+ 8,2
ALGEMEEN TOTAAL	62.122	+ 12.189	+ 24,4	+ 10.114	+ 19,4

Opslorpingsprogramma's
Verhouding tussen de Gewesten – Oktober 1984

	Vlaanderen		Wallonië		Brussel		totaal	
	Absoluut	%	Absoluut	%	Absoluut	%	Absoluut	%
Tww	16.768	57,2	10.598	36,2	1.926	6,6	29.292	100,0
BTK	6.655	49,3	5.965	44,1	892	6,6	13.512	100,0
DAC	12.897	57,9	7.884	35,4	1.495	6,7	22.276	100,0
KB 123 e	162	60,2	88	32,7	19	7,1	269	100,0
Totaal	36.482	55,8	24.535	37,5	4.332	6,6	65.349	100,0
September 1984								
Stages (woonplaats)								
voltijds	19.142	64,9	7.744	26,3	2.604	8,8	29.490	100,0
deeltijds	6.498	62,4	2.822	27,0	1.101	10,6	10.421	100,0
Totaal	25.640	64,2	10.566	26,5	3.705	9,3	39.911	100,0
ALGEMEEN TOTAAL	62.122	59,0	35.101	33,3	8.037	7,6	105.260	100,0

Opslorpingsprogramma's
Verhouding mannen - vrouwen – Vlaanderen – Oktober 1984

	Mannen		Vrouwen		Totaal	
	Absoluut	%	Absoluut	%	Absoluut	%
T w w	9.965	59,4	6.803	40,6	16.768	100,0
BTK	2.665	40,0	3.990	60,0	6.655	100,0
DAC	5.629	43,6	7.268	56,4	12.897	100,0
KB 123	138	85,2	24	14,8	168	100,0
Totaal	18.397	50,4	18.085	49,6	36.482	100,0
September 1984						
Stages (woonplaats)						
voltijds	10.873	56,8	8.269	43,2	19.142	100,0
deeltijds	2.431	37,4	4.067	62,6	6.498	100,0
Totaal	13.304	51,9	12.336	48,1	25.640	100,0
ALGEMEEN TOTAAL	31.701	51,0	30.421	49,0	62.122	100,0

Opslorpingsprogramma's
Vlaanderen – Oktober 1982, 1983, 1984
Verhouding tussen de types van programma

	Oktober 1982		Oktober 1983		Oktober 1984	
	Absoluut	%	Absoluut	%	Absoluut	%
TWW	17.288	59,7	15.343	54,2	16.768	46,0
BTK,.....	11.657	40,3	6.534	23,1	6.655	18,2
DAC	–		6.424	22,7	12.897	35,4
KB123	–		–		162	0,4
Totaal	28.945	100	28.301	100	36.482	1 0 0

Werkloosheidsevolutie
Jaargemiddelden

	Vlaanderen		Wallonië		Brussel		Totaal	
	Absoluut	%	Absoluut	%	Absoluut	%	Absoluut	%
1974	51.494	–	43.910	–	9.316	–	104.720	+ 14,0
1975	94.168	+ 82,8	65.334	+ 48,8	17.865	+ 90,8	177.367	+ 69,0
1976	120.898	+ 28,4	82.450	+ 26,2	25.189	+ 40,9	228.537	+ 28,0
1977	141.837	+ 17,3	94.206	+ 24,2	28.242	+ 12,1	264.284	+ 15,0
1978	152.311	+ 7,4	100.250	+ 6,2	29.603	+ 4,8	282.164	+ 6,0
1979	160.887	+ 5,6	103.363	+ 3,1	30.166	+ 1,9	294.416	+ 4,0
1980	177.407	+ 10,3	111.814	+ 8,1	32.674	+ 8,3	321.895	+ 9,0
1981	218.201	+ 22,9	133.101	+ 19,0	40.482	+ 23,9	395.115	+ 22,0
1982	258.255	+ 18,3	150.258	+ 12,9	48.064	+ 18,7	456.577	+ 15,5
1983	285.145	+ 10,4	164.948	+ 9,8	54.869	+ 14,2	504.962	+ 10,6
1984 (10 maand)	286.132	+ 0,3	172.888	+ 5,4	53.314	– 2,8	513.334	+ 1,7

Werkloosheid oktober 1984
Verhouding mannen - vrouwen

	Mannen		Vrouwen		Totaal	
Vlaanderen	120.581	42,8%	160.856	57,2%	281.437	100,0%

Verhouding – 25 jaar – + 25 jaar

– 25 jaar			+ 25 jaar		
Mannen	Vrouwen	Totaal	Mannen	Vrouwen	Totaal
30.655	53.406	84.061	89.926	107.450	197.376
36,5 %	63,5 %	100,0 %	45,6 %	54,4 %	100,0 %
		29,9 %			70,1 %

BIJLAGE 6

Opslorpingsprogramma's

Vlaanderen – Verhouding – 25 jaar – + 25 jaar

		TWW				BTK				DAC			
		– 25 jaar	%	+ 25 jaar	%	– 25 jaar	%	+ 25 jaar	%	– 25 jaar	%	+ 25 jaar	%
December	1978	6.281	39,1	9.799	60,9	5.982	48,4	6.365	51,6	–	–	–	–
December	1979	7.171	38,5	11.455	61,5	7.644	52,4	6.949	47,6	–	–	–	–
December	1980	6.524	36,1	11.529	63,9	6.447	55,5	5.163	44,5	–	–	–	–
December	1981	5.755	34,1	11.139	65,9	8.158	52,5	7.373	47,5	–	–	–	–
December	1982	5.128	31,2	11.295	68,8	5.234	49,2	5.405	50,8	nb	nb	nb	nb
December	1983	4.403	30,3	10.113	69,7	3.356	47,8	3.668	52,2	2.099	26,9	5.702	73,1
September	1984	4.960	29,4	11.920	70,6	2.914	45,9	3.430	54,1	3.141	25,1	9.383	74,9

BIJLAGE 7

Opslorpingsprogramma's per STD (Subregionale Tewerkstellingsdienst)

	TWW	BTK	DAC	TOTAAL	%
Antwerpen	1.667	623	1.192	3.482	9,6 %
Mechelen	673	220	710	1.603	4,4 %
Turnhout	1.374	444	1.018	2.836	7,8 %
Boom	207	40	173	420	1,2 %
Leuven	1.484	711	1.051	3.246	8,9 %
Vilvoorde	1.378	445	930	2.753	7,6 %
Brugge	619	372	569	1.560	4,3 %
Ieper	230	113	233	576	1,6 %
Kortrijk	612	337	504	1.453	4,0 %
Oostende	776	253	631	1.660	4,6 %
Roeselare	461	211	403	1.075	3,0 %
Aalst	1.446	383	744	2.573	7,1 %
Dendermonde	653	112	501	1.266	3,5 %
Gent	1.724	754	1.567	4.045	11,1 %
Oudenaarde	340	131	308	779	2,1 %
Sint-Niklaas	619	171	556	1.346	3,7 %
Hasselt	1.755	1.027	1.188	3.970	10,9 %
Tongeren	750	308	619	1.677	4,6 %
TOTAAL	16.768	6.655	12.897	36.320	100,0 %

Verhouding tussen de toegekende betrekkingen in het DAC
en de structurele werklozen per STC
Toestand op 15 november 1984

	Toegekende betrekkingen	% van structurele werklozen op 31/12/1983	% van structurele werklozen op 30/04/1984
Antwerpen-Boom	1.480	12,0	1,07
Mechelen	698	10,9	10,4
Turnhout	864	5,9	5,8
Leuven	1.013	10,9	10,6
Vilvoorde	850	12,2	11,5
Brugge-Oostende	1.072	13,5	13,7
Ieper	211	8,8	9,2
Kortrijk	442	8,4	8,6
Roeselare	365	9,4	9,1
Aalst	747	9,3	9,1
Dendermonde	426	10,4	9,9
Gent	1.124	8,6	9,0
Oudenaarde	262	14,1	13,5
Sint-Niklaas	493	13,9	12,8
Limburg	1.864	6,6	6,3
	11.911	9,3	9,0

Contingent : 10 % van de structurele werklozen (Voor het BTK en TWW zijn geen contingenten voorzien).

BIJLAGE 8

R.V.A. nieuwe omscholingsinitiatieven

1. Centra voor nieuwe technologieën
 - 1.a) Electronica en toegepaste electronica : Antwerpen,
 - b) Micro-electronica : Oudenaarde.
2. Cad-Cam-systemen : Brugge en Hasselt.
3. Robotica : Vilvoorde.
4. Centrum voor nieuwe verwarmingstechnieken : Mechelen.
5. Centrum voor nieuwe textieltechnieken : Wevelgem.
6. Burotica : Kortrijk, Leuven : uit te breiden tot één per provincie.

2. Opleidingen voor laaggeschoolden

Principiële beslissing werd genomen na succesvolle experimenten in Kortrijk, Sint-Niklaas, Turnhout en Limburg, tot uitbreiding van deze experimenten tot één per subregionale tewerkstellingsdienst.

BIJLAGE 9

Toestand Simona op 15 november 1984

	Totaal RVA-vestigingen	Aange-sloten	Aan te sluiten
1. Prov. Antwerpen	16	7	3 (26 nov.)
2. Vlaams Brabant + Hoofdbestuur	12	12	
3. West-Vlaanderen	14	11	2 (20 dec.) 1 (RTT-probl.)
4. Oost-Vlaanderen	18	16	2 (26 nov.)
5. Limburg	15	12	3
	75	58	17
	100 %	77 %	23 %

Dossiers :

Ingevoerd : 480.000 = 83 %

In te voeren (raming : 99.500 = 17 %

III. VOORTZETTING VAN DE ALGEMENE BESPREKING

v.z.w. Consciencehuis

Een lid betreurt dan dat het voor de v.z.w. Consciencehuis te Brussel ingeschreven krediet van 700.000 frank waarschijnlijk boter aan de galg zal zijn.

De Voorzitter van de Vlaamse Executieve antwoordt dat de beslissing tot het niet verder openhouden van het Consciencehuis door de v.z.w. Consciencehuis zelf werd genomen, met andere woorden de Vlaamse Executieve heeft van haar kant al het mogelijke gedaan.

Woningfonds van de Bond van Grote en Jonge Gezinnen

Vervolgens wijst een lid op de moeilijkheden waarmee het Vlaamse Woningfonds van de Bond van Grote en Jonge Gezinnen te kampen heeft ingevolge de inkrimping van het investeringsprogramma voor het begrotingsjaar 1984.

Tijdens de bespreking van de begroting 1985 en de tweede aanpassing 1984 in de Commissie voor huisvesting stelde de Gemeenschapsminister van Huisvesting een bespreking in het vooruitzicht met de Raad van Beheer van het Woningfonds.

Kan de Gemeenschapsminister van Financiën en Begroting meedelen of er inmiddels reeds contacten zijn geweest en of er vanuit de Executieve initiatieven worden overwogen om het Woningfonds aan meer dan de nu toegekende middelen te helpen ?

De Gemeenschapsminister van Financiën en Begroting bevestigt dat tussen de Gemeenschapsminister van Huisvesting en de Raad van Beheer van het Woningfonds besprekingen werden gevoerd.

De problemen van het Woningfonds spruiten voort uit het ten onrechte als reeds verworven beschouwen van het investeringsprogramma voor 1984. Leningen werden aldus principieel toegezegd zonder dat men zeker was van de middelen. Het investeringsprogramma 1984 was echter nog niet volledig vrijgegeven en er werd beslist het te beperken tot 85 % van het oorspronkelijk programma voor 1984. Hierdoor ontstonden de moeilijkheden.

Men dringt aan op een herschikking van de begroting voor 1985 om het excedent van 1984 in te halen. Er moet echter op gewezen worden dat voor het Woningfonds in de begroting 1985 reeds een grote inspanning werd gedaan vergeleken met de andere instellingen werkzaam in de huisvestingssector, die overigens dezelfde inkrimping van het investeringsprogramma ondergingen.

Structuur van de uitgavenbegroting

De Gemeenschapsminister van Financiën en Begroting vraagt het woord en herinnert aan zijn inleidende uiteenzetting bij de middelen- en uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor 1985 tijdens de commissievergadering van 27 november 1984. Meer speciaal i.v.m. de structuur en de evolutie van de uitgavenbegroting wil hij de aandacht vestigen op 2 punten :

1° Evolutie van de kredieten voor respectievelijk de zogenaamde zachte en harde sectoren.

Uit de vergelijking van de begrotingskredieten voor 1984 en 1985 blijkt dat tegenover een gemiddelde procentuele toena-

me van de kredieten voor lopende uitgaven ten belope van 3,97 % de grootste relatieve procentuele stijgingen vast te stellen zijn in enkele secties die behoren tot de zogenaamde zachte sector, namelijk : de secties Kunstonderwijs, Jeugdvorming, Volksontwikkeling, muziek & lyr. kunsten, Toerisme, Bejaardenzorg, Zorg voor minder-validen, Samenlevingsopbouw, Gezondheidsvoorzieningen, Middenstandsopleiding. Hiertegenover valt slechts één sectie van de zogenaamde harde sector aan te stippen namelijk de sectie Economie.

Ook bij de kredieten voor kapitaaluitgaven zijn de grootste relatieve procentuele stijgingen vast te stellen in de secties beeldende kunst en musea, Bejaardenzorg, Zorg voor Minder-validen, Gezondheidsvoorzieningen en één sectie behorend tot de zogenaamde harde sector, namelijk de sectie Leefmilieu.

De Gemeenschapsminister van Financiën en Begroting is enigszins verwonderd over het feit dat behalve in de bouwsector er weinig reactie gekomen is tegen de gevoelige beperking van het investeringsprogramma.

Vanuit de zachte sector werd daarentegen herhaaldelijk de indruk gewekt dat deze sector het eerste slachtoffer is van de bezuinigingsmaatregelen van de Vlaamse Executieve. Zoals blijkt uit hogergenoemde vergelijking is deze reactie nochtans niet helemaal objectief verantwoord.

2° Evolutie van de vastleggings- en prefinancieringsmachtingen

Op de tweede plaats wenst de Gemeenschapsminister van Financiën en Begroting nogmaals de aandacht te vestigen op de grafische voorstelling van de evolutie van de begrotingen sinds 1980, zoals weergegeven op de laatste bladzijden van het commissieverslag bij de middelenbegroting 1985 (doc. Vlaamse Raad, stuk 6 — 1984-1985 nr. 2 van 4/12/1984).

Uit de grafiek blijkt :

a) een toenadering tussen het niveau van de ontvangsten en uitgaven ;

b) een gevoelige vermindering van de vastleggingsmachtingen en -kredieten, alsook een sterke reducering van de prefinancieringsmachtingen en dit tot op een niveau dat zonder bij komende financiële middelen wellicht niet verder kan afgebouwd worden.

De gunstige effecten hiervan op de uitgavenramingen zullen zich verder tijdens de volgende jaren laten voelen, zodat onze opvolgers zich in een minder moeilijke budgettaire situatie zullen bevinden.

Gesteld blijft uiteraard het zware probleem van de financieringslasten van de sociale huisvestingsmaatschappijen voornamelijk ingevolge de investeringsbeslissingen van de periode 1975-1982.

Kredieten voor lopende uitgaven

	1984	1985	Procentuele toename
grootste relatieve stijgingen			
S 31 Kunstonderwijs	2.423,0	3.185,8	+ 31,48 %
S 37 Middenstandsopleiding	806,2	854,0	+ 5,93 %
S 39 Jeugdvorming	538,7	613,3	+ 13,85 %
S 40 Volksontwikkeling	955,1	1.041,5	+ 9,05 %
S 47 Muziek en lyrische kunsten	481,7	530,2	+ 10,07 %
S 49 Toerisme	217,6	258,8	+ 18,94 %
S 57 Bejaardenzorg	222,6	265,9	+ 19,45 %

	1984	1985	Procentuele toename
S 58 Zorg voor minder-validen	6.514,2	7.355,3	+ 12,91 %
S 60 Samenlevingsopbouw	74,7	83,0	+ 11,11 %
S 65 Gezondheidsvoorzieningen . . .	135,9	225,5	+ 65,59 %
S 70 Economie	2.772,8	4.151,3	+ 49,72 %
Totale kredieten voor gewone uit- gaven	55.640,9	57.849,8	+ 3,97 %

Kredieten voor kapitaaluitgaven

	1984	1985	Procentuele toename
grootste relatieve stijgingen			
S 48 Beeldende kunst en musea . . .	48,9	136,6	+ 179,34 %
S 57 Bejaardenzorg	148,0	276,3	+ 86,69 %
S 58 Zorg voor minder-validen	85,0	142,3	+ 67,41 %
S 65 Gezondheidsvoorziening	932,1	1.318,0	+ 41,40 %
S 76 Leefmilieu	3.932,4	4.431,2	+ 12,68 %
Totale kredieten voor kapitaaluit- gaven	23.944,0	23.785,7	- 0,66 %

Een lid antwoordt hierop met te stellen dat, zijns inziens, alle sectoren zwaar werden aangepakt. Hij voegt er echter aan toe dat dergelijke problematiek uiteraard verband houdt met de Middelenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap alsmede met de Rijksmiddelenbegroting en de Begroting voor Dotaties die in het Nationaal Parlement worden gestemd.

Aan de hand van cijfermateriaal uit de sector Cultuur (monumentenzorg, bibliotheken en dergelijke) wijst hetzelfde lid erop dat alleszins binnen de sector Cultuur zwaar werd ingeleverd.

Hij voegt er aan toe dat het niet volstaat om te stellen dat een of andere sector minder zou hebben ingeleverd dan een andere. De reële vraag is : kan men in de zogenaamde zachte sector nog inleveren ?

Tenslotte repliceert de Gemeenschapsminister van Financiën en Begroting met te stellen dat inderdaad ook in de zachte sector hier en daar verminderingen werden toegepast.

Gewestwaarborg

Inzake gewestwaarborg stelt de Gemeenschapsminister van Financiën en Begroting het volgende :

In de loop van 1985 zal hij de Executieve voorstellen om de toepassing van de gewestwaarborg vanaf 1985 te laten verlopen volgens nieuwe modaliteiten namelijk dat niet meer zoals totnogtoe het geval de waarborg van het gewest zal verleend worden aan de totaliteit van het krediet opgenomen bij de kredietinstellingen, maar dat de gewestwaarborg slechts nog zal verleend worden op dat gedeelte van het krediet, dat van geen enkele andere waarborg geniet. Dit wil zeggen dat de kredietinstellingen zelf maximaal' de waarborgmogelijkheden moeten aanspreken alvorens zich voor het niet-gedekte deel van het krediet op de gewestwaarborg te beroepen. Dit heeft onmiskenbaar de 2 volgende voordelen :

1. wat het beleid betreft krijgt men een duidelijker idee van

het reële risico verbonden aan de verleende waarborgen ;

2. de kredietinstellingen worden verplicht zelf meer risico te dragen in deze zin dat zij zelf instaan voor de uitwinning van hun andere borgen en zodoende kritischer en meer realistischer de kredietaanvragen zullen onderzoeken alvorens ze aan de overheid door te spelen.

Hij voegt eraan toe dat op de Vlaamse Executieve van 9 januari 1985 beslist werd het plafond voor toekenning van gewestwaarborg te verhogen.

Enerzijds werd met betrekking tot de gewestwaarborg in het kader van de wet van 17 juli 1959 door de Vlaamse Executieve op 9 januari 1985 een ontwerpdecreet goedgekeurd waarbij aan de Vlaamse Raad voorgesteld wordt het bestaande plafond van 4 miljard frank (in uitvoering van het decreet van 16 juni 1981) op te trekken tot 6 miljard frank met de mogelijkheid dit bedrag bij besluit van de Vlaamse Executieve te verhogen tot 8 miljard frank door vrijgeving van 2 tranches van telkens één miljard.

Anderzijds werd het plafond der verbintenissen voor gewestwaarborg in het kader van de wet van 30 december 1970, in uitvoering van het decreet van 16 juni 1981 opgetrokken tot 5 miljard frank.

Deze verhoging van de plafonds wordt noodzakelijk geacht, ook bij toepassing van de modaliteiten zoals daarnet geschetst, enerzijds omdat de thans geldende plafonds bereikt zijn, en omdat anderzijds alles laat voorzien dat mede ingevolge de eigen industriële politiek van de Vlaamse Executieve ook in de toekomst nog voldoende ruimte aanwezig moet zijn voor het verlenen van waarborg.

Zo bijvoorbeeld heeft de Executieve vorig jaar bij het investeringsdossier Daf voor 900 miljoen frank waarborg verleend, en dit omdat de centrale overheid weigerde zelf eengroter aandeel te waarborgen.

De Gemeenschapsminister van Financiën en Begroting verstrekt de hiernavolgende tabel die de evolutie weergeeft van de verleende gewestwaarborg in de periode 1980-1983.

	Gewestwaarborg (in miljoen frank)				
	1980	1981	1982	1983	Totaal
Toegekende kredieten (1)	316,5	3.041,5	3.426,6	1.880,2	8.664,8
Omloop kredieten (2) ...	—	797,3	2.299,8	1.659,5	4.756,6
In gebreke gebleven ondernemingen (uitgedrukt in gewaarborgde uitstaande hoofdsom)	—	77,5	49,0	814,5	941
Geïnde bijdragen	1,2	14,2	42,6	30,7	88,7

(1) gewaarborgde kredieten : nominale bedragen zonder rekening te houden met effectieve opnemingen en de kapitaalaflossingen.

(2) gewaarborgde opgenomen kredietbedragen verminderd met de kapitaalaflossingen.

Een lid betuigt zijn akkoord met de door de Gemeenschapsminister voor Financiën en Begroting aangekondigde wijziging in de toepassingsmodaliteiten van de gewestwaarborg.

Het is goed dat de banken hun verantwoordelijkheid ten volle moeten opnemen.

Hij vraagt zich af of, nu het risico voor de banken groter wordt, ook de commissielonen zullen worden verhoogd. Tevens vraagt hij of van de gelegenheid gebruik kan gemaakt

worden om de verschillende regelingen die voor openbare en private kredietinstellingen van kracht zijn, kunnen geëgaliseerd worden.

De G emeenschapsminister van Financiën en B egroting antwoordt dat er sinds 1983 een onevenwicht is ontstaan tussen de commissielonen en de sinisters die zich sinds 1983 in toenemende mate voordoen. De regeling van de commissielonen zal ter gelegenheid van de aangekondigde wijzigingen mede besproken worden.

Wat het verschil in behandeling tussen de openbare en privé-kredietinstellingen betreft, deze zal blijven bestaan, aldus de Gemeenschapsminister, omdat het niet onredelijk is de overheidskredietinstellingen anders te benaderen dan de private.

Dit verschil zal echter in de nieuwe benadering, waarbij de waarborg nog enkel voor het niet-gedekte gedeelte speelt, feitelijk verkleinen.

Op vraag van uw verslaggever hoeveel de contentieux op dit ogenblik bedraagt, antwoordt de Gemeenschapsminister dat deze ongeveer 1 miljard frank bedraagt.

De lasten van het verleden inzake huisvesting

Een lid vraagt welke oplossing de Gemeenschapsminister van Financiën en Begroting ziet voor het probleem van de lasten van het verleden, meer bepaald in de sector van de sociale huisvesting.

Zoals bekend weigert het Waalse Gewest op zijn begroting die kredieten in te schrijven die nodig zijn voor het aflossen van zijn aandeel in de leningslast van de N.M.H. Hierdoor moeten nieuwe leningen worden afgesloten. Het Vlaamse Gewest dat zijn aandeel betaalt, kan deze supplementaire last niet op zich nemen.

Zal men deze aangelegenheid in het overlegcomité behandelen ?

De G emeenschapsminister van Financiën en B egroting antwoordt dat deze aangelegenheid grondig onderzocht werd met de nationale Regering, meer bepaald de administratie van financiën.

Een ontwerp van afrekening dat rekening houdt met het standpunt van de Vlaamse Executieve, ligt thans voor. Vast taat dat het Vlaamse Gewest niet kan gedwongen worden tot supplementaire betalingen ingevolge de wanbetaling van het Waalse Gewest. De precieze berekening van de door de respectieve gewesten verschuldigde bedragen is ingewikkeld.

De Vlaamse Executieve zal er echter op toezien dat zeker geen kredieten worden ingeschreven die zouden vooruitlopen op het ontwerp van afrekening.

Planschade

Hetzelfde lid vraagt of de Gemeenschapsminister een raming kan geven van de door het Vlaamse Gewest verschuldigde planschade.

De Gemeenschapsminister van Financiën en B egroting verklaart dat inzake planschade het gesprek met de nationale Regering werd opgenomen.

De hoegrootheid van de planschade is afhankelijk van de afwikkeling van gerechtelijke procedures inzake de eisen tot

planschade.

De juiste omschrijving van planschade zal door gerechtelijke uitspraken eventueel nog uitgezuiverd worden. Dit maakt een nauwkeurige raming niet mogelijk. Overigens is het politiek niet opportuun hierover een raming te geven.

Een lid repliceert dat men de meerwaardebelasting niet had mogen afschaffen. Zij was toch bedoeld om de planschade te betalen.

De Gemeenschapsminister verklaart, zonder te willen ingaan op de specifieke redenen die tot de afschaffing van de meerwaardebelasting hebben geleid, dat deze waarschijnlijk niet zou volstaan hebben om de mogelijke planschade te vergoeden.

Produkt van de inlevering van het personeel

Een lid drukt zijn bekommernis uit over wat er in de Vlaamse Gemeenschap gebeurd is met het produkt van de inlevering van het personeel. In dit verband wijst hij erop dat zowel in de Kamer van Volksvertegenwoordigers als in de Senaat gesteld werd dat Gemeenschappen en Gewesten daar zelf over beslissen. Hij besluit dan ook met vast te stellen dat deze opbrengst nergens in de begroting is terug te vinden.

IV. BESPREKING VAN DE DECREETTABEL

Bij de bespreking van de decreettabel, meer bepaald bij Titel II — Kapitaaluitgaven — Gesplitste kredieten — Sectie 23 — Algemeen Technische Diensten (Stuk 8 (1984-1985) — Nr. 7, p. 5 en 6), wordt erop gewezen dat er een amendement op de decreettabel ter tafel ligt dat in samenhang moet behandeld worden met de amendementen op Titel II — Kapitaaluitgaven — Gesplitste kredieten — Sectie 78 — Monumentenzorg (Stuk 8 (1984-1985) — Nr. 7, p. 8 en 9) en Sectie 85 — Regionale en Lokale Besturen (Stuk 8 (1984-1985) — Nr. 7, p. 9).

Enerzijds wordt bij voormelde Sectie 85 — Regionale en Lokale Besturen — Hoofdstuk VI — Vermogensoverdrachten binnen de sector overheid — Vermogensoverdrachten aan provincies, gemeenten en daarmee gelijkgestelde lichamen, art. 63.02.03.C — Subsidies aan de lokale openbare besturen en aan de kerkfabrieken en andere rechtspersonen die de voor de uitoefening van de erkende erediensten nodige onroerende goederen beheren, ten bate van de uitvoering van werken, met uitzondering van deze aan beschermde monumenten, die onderworpen zijn aan het hoog toezicht van het Ministerie van Justitie, het vastleggingskrediet van 281,4 miljoen frank verminderd met 211,0 miljoen frank tot 70,4 miljoen frank. Het ordonnanceringskrediet van 434,0 miljoen frank wordt verminderd met 416,4 miljoen frank tot 17,6 miljoen frank.

Anderzijds worden

a) bij voormelde Sectie 23 — Algemeen Technische Diensten — Hoofdstuk VI — Vermogensoverdrachten binnen de sector overheid — Vermogensoverdrachten aan provincies, gemeenten en daarmee gelijkgestelde lichamen, onder een (nieuw) artikel 63.02.02.C. — Subsidies aan de lokale openbare besturen en aan de kerkfabrieken en andere rechtspersonen die de voor de uitoefening van de erkende erediensten nodige onroerende goederen beheren, ten bate van de uitvoering van werken aan beschermde monumenten, die onderworpen zijn

aan het hoog toezicht van het Ministerie van Justitie, een ordonnanceringskrediet van 363,6 miljoen frank, ingeschreven.

b) bij voormelde Sectie 78 — Monumentenzorg — Hoofdstuk VI — Vermogensoverdrachten binnen de sector overheid — Vermogensoverdrachten aan provincies, gemeenten en daarmee gelijkgestelde lichamen, onder een (nieuw) artikel 63.04.02.C — Subsidies aan de lokale openbare besturen en aan de kerkfabrieken en andere rechtspersonen die voor de uitoefening van de erkende erediensten nodige onroerende goederen beheren, ten bate van de uitvoering van werken aan beschermde monumenten, die onderworpen zijn aan het hoog toezicht van het Ministerie van Justitie, een vastleggingskrediet van 211,0 miljoen frank en een ordonnanceringskrediet van 52,8 miljoen frank ingeschreven.

De Voorzitter van de Vlaamse Executieve verantwoordt dit als volgt. Op 30 oktober 1984 werd het decreet aangenomen dat de bekrachtiging inhoudt van het Besluit van de Executieve van 4 juli 1984, betreffende de subsidiëring van de restauratiewerken aan beschermde monumenten bestemd voor de eredienst. De oude regeling beschouwde dit als een aangelegenheid 107quater, maar het decreet laat thans geen twijfel over : het is een aangelegenheid 59bis.

Hij besluit met te stellen dat bij het gewijzigde artikel 63.02.03 van Sectie 85 vanaf 1985 nog enkel werken aan niet-beschermde kerkgebouwen worden aangerekend. De nodige kredieten worden getransfereerd naar de nieuwe artikelen 63.02.02 van Sectie 23 en 63.04.02 van Sectie 78. In dit verband wijst de commissievoorzitter er nog op dat deze amendering eveneens zijn weerslag zal vinden op de artikelen 2 en 3 van het ontwerp van decreet.

Ter stemming gelegd, worden deze amendementen op de decreettabel eenparig aangenomen.

Voor het overige geven de specifiek onder uw commissie ressorterende secties en artikelen van de decreettabel geen aanleiding meer tot noemenswaardige opmerkingen.

V. ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING

Artikel 1

Artikel 1 heeft betrekking op een aangelegenheid tegelijk voorzien bij artikel 59bis en artikel 107quater van de Grondwet.

Bij dit artikel wordt er door de heer J. Van Elewyck een amendement ingediend ertoe strekkend bij Titel 1 — Lopende Uitgaven, niet-gesplitste kredieten het bedrag 3.788,1 miljoen frank te brengen op 4.139,1 miljoen frank (stuk 8 (1984-1985) — Nr. 8).

De indiener verantwoordt zijn amendement met te stellen dat hij dit artikel in overeenstemming wil brengen met de amendementen ingediend bij de decreettabel enerzijds door hemzelf samen met de heer W. Seeuws (Stuk 8 (1984-1985) — Nr. 4) en door mevrouw L. Detiege (Stuk 8 (1984-1985) — Nr. 5). Deze amendementen hadden betrekking op aangelegenheden voorzien bij artikel 59bis van de Grondwet.

De Voorzitter van de Executieve vraagt de commissieleden dit amendement te verwerpen.

Ter stemming gelegd wordt dit amendement verworpen met 9 stemmen tegen 3.

Tenslotte wordt artikel 1 aangenomen met 9 stemmen tegen 3 wat de aangelegenheden voorzien bij artikel 59bis van de Grondwet betreft en met 8 stemmen tegen 3 wat de aangelegenheden voorzien bij artikel 107quater van de Grondwet betreft.

Artikel 2

Artikel 2 heeft betrekking op een aangelegenheid voorzien bij artikel 59bis van de Grondwet.

Bij artikel 2 wordt door de Vlaamse Executieve een amendement ingediend ertoe strekkend het vastleggingskrediet van Titel II — Kapitaaluitgaven — „l. 116,3 miljoen frank” en het ordonnanceringskrediet van Titel II — Kapitaaluitgaven „1.475,8 miljoen frank” respectievelijk te brengen op „1.327,3 miljoen frank” en „1.892,2 miljoen frank” (zie Stuk 8 (1984-1985) — Nr. 7). Het gaat om een verhoging van respectievelijk 211,0 miljoen frank en 4 16,4 miljoen frank.

De Voorzitter van de Executieve verantwoordt dit amendement als volgt.

Op 30 oktober 1984 werd het decreet aangenomen dat de bekrachtiging inhoudt van het Besluit van de Executieve van 4 juli 1984, betreffende de subsidiëring van de restauratiewerken aan beschermde monumenten bestemd voor de eredienst.

De oude regeling beschouwde dit als een aangelegenheid 107quater, maar het decreet laat thans geen twijfel over : het is een aangelegenheid 59bis. Er is een transfer van de kredieten van code 03 naar code 02.

Ter stemming gelegd wordt het amendement aangenomen met 9 stemmen tegen 1 bij 2 onthoudingen.

Tenslotte wordt het geamendeerd artikel aangenomen met 9 stemmen tegen 3.

Artikel 3

Artikel 3 heeft betrekking op een aangelegenheid voorzien bij artikel 107quater van de Grondwet.

Bij artikel 3 wordt er door de Vlaamse Executieve een amendement ingediend ertoe strekkend het vastleggingskrediet van Titel II — Kapitaaluitgaven „5.927,9 miljoen frank” en het ordonnanceringskrediet van Titel II — Kapitaaluitgaven „7.275,0 miljoen frank” respectievelijk te brengen op „5.716,9 miljoen frank” en „6.858,6 miljoen frank” (zie Stuk 8 (1984-1985) — Nr. 7).

Het gaat om een vermindering van respectievelijk 2 11 ,0 miljoen frank en 416,4 miljoen frank.

Wat de verantwoording van dit amendement betreft verwijst de Voorzitter van de Vlaamse Executieve naar de verantwoording bij artikel 2.

Ter stemming gelegd wordt het amendement aangenomen met 8 stemmen tegen 1 bij 2 onthoudingen.

Tenslotte wordt het geamendeerd artikel aangenomen met 8 stemmen tegen 3.

Artikelen 4 en 5

De artikelen 4 en 5 hebben betrekking op een aangelegenheid tegelijk voorzien bij artikel 59bis en artikel 107quater van

de Grondwet.

Ter stemming gelegd worden deze artikelen zonder opmerkingen respectievelijk aangenomen met 10 stemmen tegen 2 wat de aangelegenheden voorzien bij artikel 59bis van de Grondwet betreft en met 9 stemmen tegen 2 wat de aangelegenheden voorzien bij artikel 107quater van de Grondwet betreft.

Artikel 6

Artikel 6 heeft betrekking op een aangelegenheid voorzien bij artikel 59bis van de Grondwet.

Ter stemming gelegd wordt dit artikel aangenomen met 10 stemmen tegen 2.

Artikelen 7 en 8

De artikelen 7 en 8 hebben betrekking op een aangelegenheid tegelijk voorzien bij artikel 59bis en artikel 107quater van de Grondwet.

Ter stemming gelegd worden deze artikelen respectievelijk aangenomen met 10 stemmen tegen 2 wat de aangelegenheden voorzien bij artikel 59bis van de Grondwet betreft en met 9 stemmen tegen 2 wat de aangelegenheden voorzien bij artikel 107quater van de Grondwet betreft.

Artikel 9

Artikel 9 heeft betrekking op een aangelegenheid voorzien bij artikel 59bis van de Grondwet.

Bij paragraaf 1 van dit artikel vraagt een lid naar de betekenis van de zinssnede „Onverminderd de toepassing van het bibliotheekdecreet van 19 juni 1978.”

De Voorzitter van de Vlaamse Executieve antwoordt dat hiermee wordt bedoeld dat toepassing wordt gemaakt van de regelen van het bibliotheekdecreet. Hij herinnert eraan dat voor de openbare bibliotheken enerzijds en de vrije openbare bibliotheken anderzijds verschillende regels van toepassing zijn. Als de ene soort bibliotheken een positief saldo zou hebben en de andere soort een tekort moeten overboekingen mogelijk zijn. Het is dus niet zo dat zou worden bedoeld dat de regels van de ene soort bibliotheken op de andere soort bibliotheken van toepassing zouden kunnen zijn.

Ter stemming gelegd wordt dit artikel aangenomen met 10 stemmen tegen 2.

Artikelen 10 tot 16

De artikelen 10 tot 16 hebben eveneens betrekking op aangelegenheden voorzien bij artikel 59bis van de Grondwet.

Ter stemming gelegd worden deze artikelen zonder opmerkingen respectievelijk aangenomen met 10 stemmen tegen 2.

Artikelen 17 en 18

De artikelen 17 en 18 hebben betrekking op aangelegenheden voorzien bij artikel 107quater van de Grondwet.

Ter stemming gelegd worden deze artikelen zonder opmerkingen respectievelijk aangenomen met 9 stemmen tegen 2.

Artikel 19

Artikel 19 heeft betrekking op een aangelegenheid voorzien bij artikel 59bis van de Grondwet.

Ter stemming gelegd wordt het artikel 19 zonder opmerkingen aangenomen met 10 stemmen tegen 2.

Artikelen 20 en 21

De artikelen 20 en 21 hebben betrekking op aangelegenheden tegelijk voorzien bij artikel 59bis en artikel 107quater van de Grondwet.

Ter stemming gelegd worden deze artikelen zonder opmerkingen respectievelijk aangenomen met 10 stemmen tegen 2 wat de aangelegenheden voorzien bij artikel 59bis van de Grondwet betreft en met 9 stemmen tegen 2 wat de aangelegenheden voorzien bij artikel 107quater van de Grondwet betreft.

Artikelen 22 tot 28

De artikelen 22 tot 28 hebben betrekking op aangelegenheden voorzien bij artikel 59bis van de Grondwet.

Ter stemming gelegd worden deze artikelen zonder opmerkingen respectievelijk aangenomen met 10 stemmen tegen 2.

Artikel 29

Artikel 29 heeft betrekking op een aangelegenheid voorzien bij artikel 59bis van de Grondwet.

Bij dit artikel wordt er door de Vlaamse Executieve een amendement ingediend dat ertoe strekt het tweede lid van dit artikel te vervangen door wat volgt : „Een deelname in de gebruiks- en verbruikskosten van 1.500 frank wordt ingesteld voor alle leerlingen die uiterlijk op 31 december 1984 de leeftijd van 25 jaar bereikt hebben en zich ingeschreven hebben voor de leergangen van het secundair en hoger kunstonderwijs met beperkt leerplan.” (zie Stuk 8 (1984-1985) — Nr. 7).

De Voorzitter van de Vlaamse Executieve verantwoordt dit als volgt.

Het instellen van een inschrijvingsgeld komt toe aan de nationale overheid. De terminologie wordt aangepast in functie van de bevoegdheden verleend aan de Vlaamse Gemeenschap.

Ter stemming gelegd wordt dit amendement aangenomen met 9 stemmen tegen 1 bij 2 onthoudingen.

Ten slotte wordt het geamendeerd artikel aangenomen met 9 stemmen tegen 3.

Artikel 30

Artikel 30 heeft betrekking op een aangelegenheid voorzien bij artikel 59bis van de Grondwet.

Bij dit artikel wordt er door de Vlaamse Executieve een

amendement ingediend ertoe strekkend op de derde regel van het eerste lid van dit artikel het woord „inschrijvingsgelden” te vervangen door het woord „inkomsten”. (Stuk 8 (1984-1985) — Nr. 7).

De Voorzitter van de Vlaamse Executieve verantwoordt dit amendement door te stellen dat het hier gaat om een aanpassing van de terminologie in functie van de wijzigingen doorgevoerd onder artikel 29.

Ter stemming gelegd wordt dit amendement aangenomen met 9 stemmen tegen 1 bij 2 onthoudingen.

Ten slotte wordt het geamendeerd artikel aangenomen met 9 stemmen tegen 3.

Artikelen 31 tot 34

De artikelen 31 tot 34 hebben betrekking op aangelegenheden voorzien bij artikel 59bis van de Grondwet.

Ter stemming gelegd worden deze artikelen zonder opmerkingen respectievelijk aangenomen met 10 stemmen tegen 2.

Artikelen 35 en 36

De artikelen 35 en 36 hebben betrekking op aangelegenheden voorzien bij artikel 107quater van de Grondwet.

Ter stemming gelegd worden deze artikelen zonder opmerkingen respectievelijk aangenomen met 9 stemmen tegen 2.

Artikel 37

Artikel 37 heeft betrekking op een aangelegenheid voorzien bij artikel 107quater van de Grondwet.

Een lid vraagt of de zinsnede „ongeacht de aard van de ten laste te nemen uitgaven” vermeld in fine van het eerste lid van dit artikel, een volmachtsbepaling inhoudt ten gunste van de Gemeenschapsminister van Economie en Werkgelegenheid.

Hij meent dat in bevestigend geval de woorden „ongeacht de aard” de bevoegde inspecteur van financiën bij zijn beoordeling voor onoverkomelijke moeilijkheden zal komen te plaatsen, met andere woorden deze inspecteur zal praktisch nooit een negatief oordeel kunnen uitspreken.

De Voorzitter van de Vlaamse Executieve antwoordt hierop dat het inderdaad om een volmacht gaat. Deze bestaat trouwens al jaren met het akkoord van de Minister van Financiën en zijn inspectie. Na er te hebben op gewezen dat ter zake eveneens de toestemming van de Vlaamse Executieve is voorzien, stelt hij duidelijk dat deze bepaling noodzakelijk is aangezien de aard van de uitgaven niet altijd bij voorbaat te bepalen valt en meer bepaald de preciese omschrijving niet altijd is te voorzien.

Ten slotte voegt de afgevaardigde van het Rekenhof eraan toe dat ter zake het Boek met Opmerkingen van het Rekenhof, uiteraard in het gedeelte „Vlaamse Gemeenschap”, een jaarlijks tabel voor dergelijke aangelegenheden omvat. Uit de beschrijving van de materies kan worden afgeleid of van deze techniek gebruik werd gemaakt.

Ter stemming gelegd wordt dit artikel aangenomen met 8 stemmen tegen 3.

Artikelen 38 tot 40

De artikelen 38 tot 40 hebben betrekking op aangelegenheden voorzien bij artikel 107quater van de Grondwet.

Ter stemming gelegd worden deze artikelen zonder opmerkingen respectievelijk aangenomen met 9 stemmen tegen 2.

Artikel 41

Artikel 41 heeft betrekking op een aangelegenheid voorzien bij artikel 107quater van de Grondwet.

Een lid betreurt dat het hier duidelijk om een gerichte heffing gaat.

Ter stemming gelegd wordt dit artikel aangenomen met 8 stemmen tegen 3.

Artikelen 42 tot 47

De artikelen 42 tot 47 hebben betrekking op aangelegenheden voorzien bij artikel 107quater van de Grondwet.

Ter stemming gelegd worden deze artikelen zonder opmerkingen respectievelijk aangenomen met 9 stemmen tegen 2.

Artikelen 48 en 49

De artikelen 48 en 49 hebben betrekking op een aangelegenheden voorzien bij artikel 59bis van de Grondwet.

Ter stemming gelegd worden deze artikelen zonder opmerkingen respectievelijk aangenomen met 10 stemmen tegen 2.

Artikelen 50 en 51

De artikelen 50 en 51 hebben betrekking op aangelegenheden voorzien bij artikel 107quater van de Grondwet.

Ter stemming gelegd worden deze artikelen zonder opmerkingen respectievelijk aangenomen met 9 stemmen tegen 2.

Artikel 52

Artikel 52 heeft betrekking op een aangelegenheid tegelijk voorzien bij artikel 59bis en artikel 107quater van de Grondwet.

De Voorzitter merkt op dat er een materiële vergissing is in de tekst van artikel 52 is gesloten. In het eerste lid van dit artikel valt het cijfer „48” weg.

De Commissie is het hiermede eenparig eens.

Ter stemming gelegd wordt dit artikel aangenomen met 10 stemmen tegen 2 voor wat de aangelegenheden voorzien bij artikel 59bis van de Grondwet betreft en met 9 stemmen tegen 2 voor wat de aangelegenheden voorzien bij artikel 107quater van de Grondwet betreft.

Artikel 53

Artikel 53 heeft eveneens betrekking op een aangelegenheid tegelijk voorzien bij artikel 59bis en artikel 107quater van

de Grondwet.

Ter stemming gelegd wordt dit artikel zonder opmerkingen aangenomen met 10 stemmen tegen 2 voor wat de aangelegenheden voorzien bij artikel 59bis van de Grondwet betreft en met 9 stemmen tegen 2 voor wat de aangelegenheden betreft voorzien bij artikel 107quater van de Grondwet.

Artikel 54

Artikel 54 heeft betrekking op een aangelegenheid voorzien bij artikel 107quater van de Grondwet.

Een lid verklaart niet in te zien waarom dit artikel nog steeds wordt voorzien. Moet de Nationale Maatschappij der Waterleidingen niet worden opgesplitst ? Waarom werkt de Nationale Maatschappij der Waterleidingen nog verder voor het Vlaamse Gewest, nu dit Gewest toch zelf over eigen Vlaamse Watermaatschappijen beschikt ?

De Voorzitter van de Vlaamse Executieve antwoordt dat inderdaad de Nationale Maatschappij der Waterleidingen vatbaar is voor regionale opsplitsing. In de loop der jaren zal deze Nationale Maatschappij dan uiteraard ook komen te verdwijnen. Hij voegt er echter aan toe dat in ieder geval dergelijke maatschappij nog een relatief lange periode in vereffening zal blijven en alleen reeds om deze reden artikel 54 noodzakelijk blijft.

Ter stemming gelegd wordt het artikel aangenomen met 9 stemmen tegen 2.

Artikel 55

Dit artikel heeft betrekking op een aangelegenheid voorzien bij artikel 107quater van de Grondwet.

Een lid stelt de vraag of men met ondergeschikte besturen eveneens de besturen onder voogdij bedoelt.

Hij voegt eraan toe dat in ieder geval uit de voorbereidende werkzaamheden van de Staatshervorming van 1980 is gebleken dat een duidelijk onderscheid zich hier opdringt. Zo is, aldus dit lid, bijvoorbeeld een OCMW een ondergeschikt bestuur en bijvoorbeeld een gemeente een bestuur onder voogdij. Hij meent dan ook dat, indien men met ondergeschikte besturen ook de „besturen onder voogdij” bedoelt, dit artikel in die zin moet worden geamendeerd.

De Voorzitter van de Vlaamse Executieve verklaart deze aangelegenheid te zullen onderzoeken. Zo nodig, kan in openbare vergadering tot deze verbetering worden overgegaan.

Ter stemming gelegd wordt dit artikel ongewijzigd aangenomen met 9 stemmen tegen 2.

Artikelen 56 en 57

De artikelen 56 en 57 hebben betrekking op aangelegenheden voorzien bij artikel 107quater van de Grondwet.

Ter stemming gelegd worden deze artikelen zonder opmerkingen respectievelijk aangenomen met 9 stemmen tegen 2.

Artikel 58

Artikel 58 heeft betrekking op een aangelegenheid voorzien

bij artikel 59bis van de Grondwet.

Ter stemming gelegd wordt dit artikel zonder opmerkingen aangenomen met 11 stemmen tegen 2.

Artikel 59

Artikel 59 heeft betrekking op een aangelegenheid voorzien bij artikel 107quater van de Grondwet.

Ter stemming gelegd wordt dit artikel zonder opmerkingen aangenomen met 9 stemmen tegen 3.

VI. EINDSTEMMING

Ter stemming gelegd wordt het gehele geamendeerd ontwerp van decreet aangenomen met 9 stemmen tegen 3 wat de aangelegenheden betreft voorzien bij artikel 59bis van de Grondwet en met 8 stemmen tegen 3 wat de aangelegenheden betreft voorzien bij artikel 107quater van de Grondwet.

De Verslaggever,

F. VERMEIREN

De Voorzitter,

J. PEDE

TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE

KREDIETEN VOOR DE LOPENDE UITGAVEN (TITEL 1) EN VOOR DE KAPITAALUITGAVEN (TITEL II)

Artikel 1

Voor de uitgaven met betrekking tot de werkingskosten van de organen en de diensten van de Vlaamse Gemeenschap worden voor het begrotingsjaar 1985 kredieten geopend ten bedrage van :

(in miljoen frank)			
	Niet-gesplitste kredieten	Gesplitste vastleggings-kredieten	kredieten ordonnances-ringskredieten
Titel 1			
Lopende uitgaven	3.788,1	160,0	160,0
Titel II			
Kapitaaluitgaven	49,4	500,0	—
TOTAAL	3.837,5	660,0	160,0

Die kredieten worden opgesomd onder de Titels 1 en II van de bij dit decreet gevoegde tabel en worden aangeduid met code 01 in de vijfde en zesde stand van het artikelnummer.

Artikel 2

Voor de uitgaven van de Vlaamse Gemeenschap met betrekking tot de bevoegdheden haar verleend bij artikel 59bis van de Grondwet, wordenvoor het begrotingsjaar 1985 kredieten geopend ten bedrage van :

(in miljoen frank)			
	Niet-gesplitste kredieten	Gesplitste vastleggings-kredieten	kredieten ordonnances-ringskredieten
Titel 1			
Lopende uitgaven	34.860,8	50,2	50,2
Titel II			
Kapitaaluitgaven	3.842,7	1.327,3	1.892,2
TOTAAL	38.703,5	1.377,5	1.942,4

Die kredieten worden opgesomd onder de Titels 1 en II van de bij dit decreet gevoegde tabel en worden aangeduid met de code 02 in de vijfde en zesde stand van het artikelnummer.

Artikel 3

Voor de uitgaven van de Vlaamse Gemeenschap met betrekking tot de bevoegdheden haar verleend bij artikel 107quater van de Grondwet worden voor het begrotingsjaar 1985 kredieten geopend ten bedrage van :

(in miljoen frank)

	Niet-gesplitste kredieten	Gesplitste vastleggings-kredieten	kredieten ordonnance-ringskredieten
Titel I			
Lopende uitgaven	18.889,0	80,1	101,7
Titel II			
Kapitaaluitgaven	11.142,8	5.716,9	6.858,6
TOTAAL	30.031,8	5.797,0	6.960,3

Die kredieten worden opgesomd onder de Titels 1 en II van de bij dit decreet gevoegde tabel en worden aangeduid met de code 03 in de vijfde en de zesde stand van het artikelnummer.

BIJZONDERE BEPALINGEN MET BETREKKING TOT DE LOPENDE EN DE KAPITAALUITGAVEN

Artikel 4

In afwijking van artikel 15 van de wet van 29 oktober 1846 op de inrichting van het Rekenhof mogen geldvoorschotten tot een maximumbedrag van 20.000.000 frank worden verleend aan de buitengewone rekenplichtigen van de centrale administratie van de Vlaamse Gemeenschap en tot een maximumbedrag van 15.000.000 frank aan de buitengewone rekenplichtigen van de buitendiensten.

Artikel 5

In afwijking van artikel 15 van de wet van 29 oktober 1846 op de inrichting van het Rekenhof :

a) mogen de rekenplichtigen die geldvoorschotten beheren, ten laste van het krediet uitgetrokken op artikel 12.20.02 van de sectie 49 — Toerisme — voorschotten verstrekken aan de vertegenwoordigers van het Commissariaat-generaal voor Toerisme in het buitenland en in de toeristische grensbureaus met het oog op de betaling ter plaatse van schuldvorderingen in verband met de werking van het kantoor, de lonen en vergoedingen, de huur van onroerende goederen, de promotionele activiteiten evenals de aankoop van niet-duurzame goederen en de uitvoering van veranderingswerken ;

b) mogen geldvoorschotten worden verleend voor de vereffening van hulpelden en toelagen van sociale aard ;

c) mogen geldvoorschotten worden aangewend voor de betaling van de erelonen van de experts uit het buitenland en van de kosten voortspruitend uit regelingen met vreemde landen, ongeacht het bedrag ervan ;

d) mogen geldvoorschotten worden aangewend door de buitengewone rekenplichtige van Financiën en Begroting voor de betaling van de aktekosten bij uitwinning van onroerende goederen, ongeacht het bedrag ervan ;

e) onverminderd van wat voorafgaat, mogen geldvoorschotten gebruikt worden voor de uitbetaling van de lonen en allerlei bijslagen en vergoedingen ten bate van het door de Gemeenschap bezoldigd personeel alsmede van de schuldvorderingen voortvloeiend uit contracten die overeenkomstig de comptabiliteitswetgeving niet voorafgaandelijk aan het visum van de Controleur der Vastleggingen moeten worden voorgelegd.

Artikel 6

De weddetoelagen der personeelsleden van het kunstonderwijs, van het zeevaartonderwijs en van de Nederlandstalige peutertuinen en kinderdagverblijven gehecht aan de Rijksscholen te Brussel-Hoofdstad mogen in de vorm van vaste uitgaven uitbetaald worden.

Artikel 7

De vergoedingen wegens begrafeniskosten en de geboortetoelagen, mogen op dezelfde wijze uitbetaald worden als de bezoldigingen der belanghebbenden.

Artikel 8

De niet-gesplitste kredieten van de hiernavolgende artikels mogen uitgaven dekken met betrekking tot vorige begrotingsjaren :

Titel 1 — Lopende uitgaven :

Sectie 20 : artikels 12.01.01, 12.02.01, 12.03.01, 12.04.01, 12.05.01, 12.06.01, 12.07.01 en 33.01.01

Sectie 31 : artikels 43.03.02, 43.12.02, 44.02.02 en 44.12.02

Sectie 35 : artikel 44.01.02

Sectie 38 : artikel 33.01.02

Sectie 55 : artikel 33.03.02

Sectie 56 : artikel 12.31.02

Sectie 66 : artikel 12.23.02

Artikel 9

§ 1. Onverminderd de toepassing van het bibliotheekdecreet van 19 juni 1978 kan de Vlaamse Executieve de kredieten uitgetrokken voor de uitbetaling van de toelagen aan de openbare bibliotheken van de gemeenten en de provincies enerzijds, en aan de vrije openbare bibliotheken anderzijds, voor toelagen van dezelfde aard, overschrijven van de ene op de andere naargelang van de behoeften van de diensten.

§ 2. De machtiging vervat in § 1 is onderworpen aan de voorwaarden voorzien in artikel 24 van de wet van 28 juni 1963 houdende wijziging en aanvulling van de wetten op de Rijkscomptabiliteit.

Artikel 10

De eventuele overschotten van de kredieten verleend aan de verschillende musea voor de aankoop van kunstwerken of collectievoorwerpen mogen als toelagen gestort worden in de kassen van deze instellingen.

Artikel 11

De inkomsten van de Culturele Centra van de Vlaamse Gemeenschap voortvloeiend uit de verhuur van lokalen, de verkoop van voedsel en dranken, de verkoop van brochures als ook allerhande inkomsten van culturele manifestaties mogen gestort worden op een afzonderlijke intendancerekening en aangewend om de werkingskosten te dekken van de bedoelde culturele centra.

Artikel 12

Alle ontvangsten geïnd voor het verblijf van de gebruikers

van het Vormingscentrum voor de Jeugd „Destelheide” te Dworp, zullen op de afzonderlijke intendancerekening van deze instelling ook aangewend worden voor de werkingsuitgaven van vermeld centrum.

Artikel 13

De Gemeenschapsminister van Gezondheidsbeleid is ertoe gemachtigd binnen de perken van zijn bevoegdheid, inzake medisch schooltoezicht, voorschotten toe te kennen, berekend op het bedrag der jaarlijkse toelagen die voor de systematische klinische onderzoeken en voor wedde-uitkering van de eerste paramedische hulp verschuldigd zijn.

Een eerste voorschot wordt verleend in de loop van het eerste schoolkwartaal. Dit voorschot kan 25 % belopen van het jaarlijkse bedrag van de subsidie met betrekking tot voornoemde uitgave.

Dit voorschot wordt teruggevorderd bij de vereffening van de subsidies voor de prestaties over de maanden oktober tot en met december.

Onder dezelfde voorwaarde kan een tweede voorschot, ten belope van hetzelfde percentage, worden toegekend in de loop van het tweede schoolkwartaal. Dit voorschot wordt teruggevorderd bij de vereffening van de subsidies voor de prestaties over de maanden februari en volgende.

Artikel 14

Door tussenkomst van de Gemeenschapsminister van Gezondheidsbeleid wordt het Fonds voor de Bouw van Ziekenhuizen en medisch-sociale instellingen gemachtigd, ten laste van de artikelen 561.02.A, 20 en 561.05.A, 20 van zijn begroting 1985, een bedrag van 1.155.000.000 frank vast te leggen voor de per lot gesplitste vastleggingen en ten laste van de artikelen 561.02.B, 20 ; 561.05.B, 20 ; 533.03 en 561.04 een bedrag van 1.240.000.000 frank te vereffenen.

Door tussenkomst van de Gemeenschapsminister van Gezin en Welzijnzorg wordt het Fonds voor de Bouw van Ziekenhuizen en medisch-sociale instellingen gemachtigd, ten laste van het artikel 561.02.A, 20 van zijn begroting 1985 een bedrag van 600.000.000 frank vast te leggen en ten laste van de artikelen 561.02.B, 20 en 561.04.B, 20 en 561.04 een bedrag van 302.600.000 frank te vereffenen.

Het Fonds voor de Bouw van Ziekenhuizen en medisch-sociale instellingen wordt eveneens gemachtigd, door tussenkomst van de Gemeenschapsminister van Gezondheidsbeleid enerzijds, en door tussenkomst van de Gemeenschapsminister van Gezin en Welzijnzorg anderzijds, de verbintenis aan te gaan tot het bepalen op de vervaldag, van de intrest en de aflossing binnen een termijn van ten hoogste 20 jaar voor leningen door het Gemeentekrediet van België toegestaan ter vervanging van de toelage bedoeld in artikel 6 van de wet van 6 juli 1973 tot wijziging van die van 23 december 1963 op de ziekenhuizen.

De verbintenissen afgesloten door de Gemeenschapsminister van Gezondheidsbeleid mogen in 1985 gaan tot een totaalbedrag aan leningen dat niet meer mag belopen dan 385.000.000 frank ; de verbintenissen afgesloten door de Gemeenschapsminister van Gezin en Welzijnzorg mogen in 1985 gaan tot een totaal bedrag aan leningen dat niet meer mag belopen dan 200.000.000 frank.

Artikel 15

De Gemeenschapsminister van Gezin en Welzijnzorg wordt ertoe gemachtigd namens de Gemeenschap de verbintenis aan te gaan tot betalen op de vervaldag, aan de gewestelijke en lokale besturen, van de intrest en de aflossing binnen een termijn van ten hoogste 20 jaar van leningen door het Gemeentekrediet van België toegestaan, ter vervanging van de toelage aan de ondergeschikte openbare besturen voor uitvoering van werken die onder zijn hoog toezicht staan. Deze verbintenissen mogen in 1985 gaan tot een totaal aan leningen dat niet meer mag belopen dan 140.000.000 frank.

Artikel 16

Onverminderd het bepaalde van artikel 24 § 2 van de wet van 11 juli 1973, houdende wijziging van de wet van 29 mei 1959 tot wijziging van sommige bepalingen van de onderwijswetgeving, worden in het kunstonderwijs met beperkt leerplan, per inrichting, de bezoldigde en gesubsidieerde prestaties beperkt tot deze zoals vastgesteld voor het schooljaar 1981-1982. Deze beperking geldt eveneens voor de muziekscholen van tweede categorie.

Binnen dit toegelaten geheel van bezoldigde en gesubsidieerde prestaties en mits eerbiediging van de bestaande schoolbevolkingsnormen zijn toegelaten : uitbreidingen, vervangingen of herschikkingen van klassen, prestaties, vakken of afdelingen, alsook vervangingen van collectieve vakken door individuele vakken of omgekeerd, mits eerbiedigingen van de leerplannen.

Afdelingen, die volgens de van kracht zijnde normen niet meer ingericht of gesubsidieerd kunnen worden, worden niet vervangen.

Artikel 17

De Gemeenschapsminister van Huisvesting wordt ertoe gemachtigd in naam van de Vlaamse Gemeenschap de verbintenis aan te gaan op de vervaldag en binnen een maximumtermijn van tien jaar aan de financiële instellingen de intresten en de delging te betalen van de bedragen die zij voor rekening van de Vlaamse Gemeenschap aan de bouwers en de kopers van volkswoningen en aan hen die hun woning saneren, verbeteren en aanpassen, betaald hebben als premies of als verminderingen van de intrest.

Elke verbintenis uit dien hoofde aan te gaan is onderworpen aan het visum van de controleur der vastleggingen en aan het Rekenhof. Deze verbintenissen mogen in 1985 een totaal bedrag aan premies van 3.800.000.000 frank niet overschrijden.

Artikel 18

Ten laste van de kredieten waarover hij beschikt in artikel 63.2 1.03 van sectie 76 van Titel II kan de Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Waterbeleid en Onderwijs de volledige financiering van de ontwerpstudies van werken verzekeren.

Eveneens ten bezware van deze kredieten kan dezelfde Gemeenschapsminister de volledige financiering verzekeren van werken waarvan een ander Ministerie opdrachtgevend bestuur is, maar welke rechtstreeks gebonden zijn aan problemen inzake afvalwaterzuivering.

Artikel 19

De verbintenissen vastgelegd en/of aangegaan voor 1 januari 1983 in de aangelegenheden bedoeld in de tekstomschrijving van de hierna opgesomde artikels mogen, met uitsluiting van elk ander krediet, slechts vastgelegd en/of geordonnançeerd worden ten laste van Sectie 23 :

Titel 1

artikel 41.32.02

Titel II

artikel 61.32.02

artikel 61.80.02

artikel 63.01.02

artikel 71.01.02

artikel 7 1.02.02

VERRICHTINGEN OP DE AFZONDERLIJKE SECTIE

Artikel 20

De verrichtingen met betrekking tot de werking van de organen en de diensten van de Vlaamse Gemeenschap op de speciale fondsen, die voorkomen in Titel IV van de tabel gevoegd bij dit decreet, worden geraamd op 6.000.000 frank voor de ontvangsten en op 6.000.000 frank voor de uitgaven. Zij worden aangeduid met de code 01 in de vijfde en zesde stand van het artikelnummer.

De verrichtingen met betrekking tot de bevoegdheden van de Vlaamse Gemeenschap verleend bij artikel 59bis van de Grondwet op de speciale fondsen, die voorkomen in Titel IV van de tabel gevoegd bij dit decreet, worden geraamd op 12.982.400.000 frank voor de ontvangsten en op 13.631.100.000 frank voor de uitgaven. Zij worden aangeduid met code 02 in de vijfde en zesde stand van het artikelnummer.

De verrichtingen met betrekking tot de bevoegdheden van de Vlaamse Gemeenschap verleend bij artikel 107quater van de Grondwet op de speciale fondsen die voorkomen in Titel IV van de tabel gevoegd bij dit decreet, worden geraamd op 23.034.500.000 frank voor de ontvangsten en op 23.565.400.000 frank voor de uitgaven. Zij worden aangeduid met de code 03 in de vijfde en de zesde stand van het artikelnummer.

Artikel 21

De wijze van beschikking over het tegoed vermeld voor de fondsen van Titel IV van de tabel gevoegd bij dit decreet, wordt aangeduid naast het nummer van het artikel dat betrekking heeft op elk dezer.

De fondsen waarvan de uitgaven aan het voorafgaand visum van het Rekenhof worden voorgelegd, worden door het teken A aangeduid.

De fondsen en de rekeningen waarop door tussenkomst van de Voorzitter of de Gemeenschapsminister van Financiën en Begroting wordt beschikt, worden door het teken B aangeduid.

De fondsen en rekeningen waarop rechtstreeks wordt beschikt door de rekenplichtigen die de ontvangsten hebben gedaan, worden door het teken C aangeduid.

Artikel 22

De intrestlasten van de leningen die de vzw „Bond van de Grote en Jonge Gezinnen” onder garantie van de Gemeenschap uitgeeft voor haar studiefonds, zullen voor het jaar 1985 gedeeltelijk door de Gemeenschap en gedeeltelijk door de V.Z.W. „Bond van Grote en Jonge Gezinnen” gedragen worden volgens een tussen de Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Waterbeleid en Onderwijs, en de ontleners overeen te komen verdeelsleutel.

Artikel 23

Het bedrag van de bezoldigingen en van de kosten te betalen aan de controle-organen van de Gemeenschap bij de openbare instellingen onderworpen aan de wetten van 10 juni 1937 en van 16 maart 1954, mag geboekt worden op een speciaal fonds, geopend onder artikel 66.01.02 C, Sectie 96, Deel 1, Titel IV.

Artikel 24

Al de inkomsten voortkomende van de terugbetaling van de voorschotten aan sommige filmproducties, alsook de inkomsten voortkomende van films waarvan de administratie over de rechten beschikt, alsmede het beschikbaar saldo op 31 december 1985 van de kredieten uitgetrokken op het artikel 33.01.02 van de sectie 45 — Culturele Films — mogen gestort worden op het speciaal fonds geopend onder artikel 66.03.02.A, Sectie 45, Deel 1 van Titel IV.

Deze fondsen mogen gebruikt worden voor allerlei uitgaven in verband met de film.

Artikel 25

Alle ontvangsten voortkomend uit de verkoop van publicaties of uit allerhande initiatieven van de Rijksdienst voor Monumenten- en Landschapszorg mogen gestort op het speciale fonds daartoe geopend op artikel 66.04.02.A, Sectie 78, Deel 1 van Titel IV. Deze fondsen mogen gebruikt worden voor het dekken van allerhande uitgaven in verband met de activiteiten van de Rijksdienst voor Monumenten- en Landschapszorg.

Artikel 26

Alle ontvangsten voortkomend uit de verkoop of de verhuur van produkten, publikaties, opnamen en allerhande initiatieven van de dienst „Volksontwikkeling” en de dienst „Bibliotheekwerk” mogen worden gestort op het speciale fonds daartoe geopend op artikel 66.05.02.A, Sectie 40, Deel 1 van Titel IV. Deze fondsen mogen gebruikt worden voor het dekken van allerhande uitgaven in verband met de culturele promotie.

Artikel 27

Al de inkomsten voortkomend uit de verkoop van catalogi, publikaties en toegangsgelden tot de musea, alsook het beschikbaar saldo op 31 december 1985 van de kredieten uitgetrokken op het artikel 0 1 .O 1.02 — Sectie 48 van Titel II — Beeldende kunst en musea- mogen gestort worden op het speciaal fonds daartoe geopend op het artikel 66.10.02.A, Sectie 48,

Deel 1 van Titel IV.

Deze fondsen mogen gebruikt worden voor het verrijken van het kunstpatrimonium van de musea en voor de valorisatie van hun wetenschappelijke uitrusting.

Artikel 28

Het bedrag van het kostgeld betaald voor de Belgische en voor de vreemde leerlingen waarvan de ouders niet in België verblijven en die in een internaat toegevoegd aan een Rijksinstelling voor Kunstonderwijs zijn ondergebracht, mag gestort worden op een fonds geopend onder het artikel 66.06.02.A, Sectie 3 1, Deel 1 van Titel IV.

De ontvangsten van het fonds zullen aangewend worden voor de betaling van de werkingskosten van de in het vorig lid bedoelde internaten.

Artikel 29

De Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Waterbeleid en Onderwijs kan een schoolgeld innen, betaald door de buitenlandse leerlingen en studenten waarvan de ouders niet in België zijn gedomicilieerd en die onderwijs genieten in een Rijksinstelling of in een door de Gemeenschap gesubsidieerde instelling voor Kunstonderwijs, in afwijking van artikel 12 van de wet van 29 mei 1959 tot wijziging van sommige bepalingen van de onderwijswetgeving.

Een deelname in de gebruiks- en verbruikskosten van 1.500 frank wordt ingesteld voor alle leerlingen die uiterlijk op 31 december 1984 de leeftijd van 25 jaar bereikt hebben en zich ingeschreven hebben voor de leergangen van het secundair en hoger kunstonderwijs met beperkt leerplan.

Artikel 30

Wat het Rijkskunstonderwijs betreft, wordt het bedrag van de inschrijvingsgelden voor hoger kunstonderwijs met volledig leerplan, het bedrag van de inkomsten bedoeld in artikel 29, tweede lid van dit decreet en het bedrag van het schoolgeld betaald voor de vreemde leerlingen en studenten waarvoor de ouders niet in België zijn gedomicilieerd en die onderwijs genieten in een Rijksinstelling voor kunstonderwijs, bedoeld in artikel 29, eerste lid, gestort op een fonds geopend onder het artikel 66.07.02.A, Sectie 31, Deel 1 van Titel IV.

Deze fondsen mogen gebruikt worden voor de betaling van de werkingskosten van de Rijksinstellingen voor Kunstonderwijs.

Artikel 31

De gesubsidieerde onderwijsinstellingen houden van het in artikel 29 van dit decreet bedoelde schoolgeld, de werkings-toelage af die verschuldigd is voor de leerlingen en studenten waarvan sprake in hetzelfde artikel 29 overeenkomstig artikel 32 van de wet van 29 mei 1959 tot wijziging van sommige bepalingen van de onderwijswetgeving.

Artikel 32

Het deel van het schoolgeld, betaald voor de vreemde leer-

lingen en studenten waarvan de ouders niet in België zijn gedomicilieerd en die onderwijs genieten in een officiële gesubsidieerde onderwijsinstelling bedoeld in artikel 29 van dit decreet dat de werkingstoelage overschrijdt, welke is voorzien bij de wet van 29 mei 1959 tot wijziging van sommige bepalingen van de onderwijswetgeving mag gestort worden op een fonds geopend onder het artikel 66.08.02.A, Sectie 31, Deel I van Titel IV.

De ontvangsten van het fonds zullen aangewend worden voor de betaling van de werkingskosten van de officiële gesubsidieerde onderwijsinstellingen.

Artikel 33

Het deel van het schoolgeld, betaald voor de vreemde leerlingen en studenten waarvan de ouders niet in België zijn gedomicilieerd en die onderwijs genieten in een vrij gesubsidieerde onderwijsinstelling bedoeld in artikel 29 van dit decreet en dat de werkingstoelage overschrijdt, welke is voorzien bij de wet van 29 mei 1959 tot wijziging van sommige bepalingen van de onderwijswetgeving, mag gestort worden op een fonds geopend onder het artikel 66.09.02.A, Sectie 31, Deel 1 van Titel IV.

De ontvangsten van het fonds zullen aangewend worden voor de betaling van de werkingskosten van de vrije gesubsidieerde onderwijsinstellingen.

Artikel 34

De Fondsen ingeschreven onder artikel 60.04.02.A van de Sectie 66 van Deel 1 van Titel IV mogen worden aangewend voor de uitgaven voortvloeiend uit het opzetten van een medische hulpverlening aan de derde wereld, uit het opzetten of ondersteunen van projecten van de medische industrie en andere organisaties en uit de oprichting van structuren in de sector van de eerstelijnszorgverstrekking.

Artikel 35

Het bedrag van de bezoldigingen van de kosten te betalen aan de controle-organen van het Gewest bij de Openbare instellingen, onderworpen aan de wetten van 10 juni 1937 en van 16 maart 1954 mag geboekt worden op een Speciaal fonds, geopend onder artikel 66.02.03.C, Sectie 96, Deel 1, Titel IV.

Artikel 36

Met betrekking tot het Fonds voor de Economische Expansie en Regionale Reconversie van titel IV van de tabel gevoegd bij dit decreet worden voor het jaar 1985 nieuwe vastleggingsmachtigingen verleend tot beloop van 8.000.000.000 frank voor de sector „Economische Expansie, Handel en Nijverheid” en tot beloop van 2.000.000.000 frank voor de sector „Economische Expansie, KMO”.

Artikel 37

In de sector „Economische Expansie, Handel en Nijverheid” van het Fonds voor de Economische Expansie en Regionale Reconversie mag de Gemeenschapsminister van Economie en Werkgelegenheid, met toestemming van de Vlaamse

Executieve, beschikken over de kredieten die zijn uitgetrokken tot al wat dienen kan in het raam van het sociaal, economisch en regionaal beleid van de Executieve, ongeacht de aard van de ten laste te nemen uitgaven.

In deel 1 en in deel II van Titel IV, sectie 70, kunnen bij besluit van de Vlaamse Executieve, van artikel 60.01.03.A en 60.03.03.A (Economische Expansie, Handel en Nijverheid) naar artikel 60.02.03.A en 60.04.03.A (Economische Expansie KMO) en vice versa, gelijktijdig overschrijvingen van vastleggings- en ordonnanceringsmachtigingen worden uitgevoerd.

Artikel 38

Met betrekking tot het artikel 41.01.03, Sectie 70 van Titel 1, wordt de Gemeenschapsminister van Economie en Werkgelegenheid ertoe gemachtigd om door het Instituut tot Aanmoediging van het Wetenschappelijk Onderzoek in Nijverheid en Landbouw (IWONL) toelageverbintenissen te laten aangaan voor opzoeken in de nijverheid, tot beloop van 363.300.000 frank.

Artikel 39

Met betrekking tot het artikel 66.10.03, Sectie 70 van Titel IV (deel II), Fonds bestemd tot het toekennen van terugvorderbare voorschotten voor de vervaardiging van prototypes en voor navorsingen inzake gevorderd technologisch onderzoek — worden vastleggingsmachtigingen verleend voor een totaal bedrag van 69 1.500.000 frank.

Artikel 40

De terugbetalingen van de terugvorderbare voorschotten, verleend aan de Nationale Landmaatschappij, met het oog op de uitvoering van de artikelen 56 en 57 van de wet van 22 juli 1970 en van artikel 76 van de wet van 12 juni 1976 op de ruilverkaveling van landeigendommen uit kracht van de wet, worden gestort op artikel 63.01.03.A, Sectie 77, Deel II van Titel IV van de tabel gevoegd bij dit decreet.

Artikel 41

De bijstand van het EOGFL betreffende de door de Vlaamse Gemeenschap gedane uitgaven in verband met de ruilverkaveling en de irrigatie wordt rechtstreeks of via het Landbouwfonds gestort op artikel 66.01.03.A, Sectie 77, Deel II van Titel IV

Artikel 42

De sommen gestort aan de ontvanger der registratie bij toepassing van de wet van 29 maart 1962, houdende organisatie van de ruimtelijke ordening en van de stedenbouw, gewijzigd bij de wetten van 22 april 1970 en 22 december 1970, evenals alle andere ontvangsten voortvloeiend uit de verkoop van documenten, publicaties of allerhande initiatieven met betrekking tot de ruimtelijke ordening en de stedenbouw, worden ter beschikking gesteld van de Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening, Landinrichting en Natuurbehoud, met het oog op de betaling van de al dan niet patrimoniale uitgaven ingevolge de toepassing van dezelfde gewijzigde wet van 29

maart 1962, ten laste van artikel 66.03.03.A, Sectie 75, Deel 1 van Titel IV.

Artikel 43

In het kader van artikel 60.05.03.A, Sectie 75, Deel II van Titel IV, kan de Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening, Landinrichting en Natuurbehoud, overgaan tot de indienstneming onder contract van personeel dat bestemd is voor de sanering van de steenkolenvestigingen en dat in aanmerking komt voor het Koninklijk Besluit nr. 3 ter bevordering van een gemakkelijker werving of indienstneming in overheidssdienst, van personen ontslagen wegens gehele of gedeeltelijke sluiting van steenkoolmijnen, overeenkomstig artikel 4, § 1, lid 2 tot 4, van dit besluit, met uitsluiting evenwel van de andere bepalingen ervan.

Artikel 44

Met betrekking tot het artikel 60.05.03.A, Sectie 75, Deel II van Titel IV- Fonds voor Economische Expansie en Regionale Reconversie, van de tabel gevoegd bij dit decreet worden, voor het jaar 1985 nieuwe vastleggingsmachtigingen verleend tot beloop van 200.000.000 frank voor de sector „Infrastructuur”. Het bedrag van de tussenkomsten in verband met het Europees Fonds voor de Regionale Ontwikkeling, te vereffenen tijdens het begrotingsjaar 1985, wordt bij voornoemd bedrag gevoegd.

Artikel 45

Met betrekking tot artikel 60.09.03.A, Sectie 76, Deel II van Titel IV, — Fonds bestemd voor de strijd tegen de hinder (geluid en luchtverontreiniging) — van de tabel gevoegd bij dit decreet, worden voor het jaar 1985 nieuwe vastleggingsmachtigingen verleend tot beloop van 8.500.000 frank.

Artikel 46

Met betrekking tot artikel 60.35.03.A, Sectie 75, Deel II van Titel IV, van de tabel gevoegd bij dit decreet, worden voor 1985 vastleggingsmachtigingen verleend tot beloop van 25.000.000 frank.

Artikel 47

De Schatkist is gemachtigd voorschotten toe te kennen wanneer de rekeningen van fondsen, die het voorwerp uitmaken van de artikels 60.21.03.A, 60.28.03.A, 60.30.03.A en 60.32.03.A van de Sectie 80 — Huisvesting, tabel van Titel IV, zich in debettoestand bevinden.

Artikel 48

De Schatkist wordt ertoe gemachtigd voorschotten toe te staan wanneer de verrichtingen in verband met de rekeningen 87.09.03.00.B en 87.09.05.00.B van de sectie „Thesaurieverrichtingen” — bezoldigingen en andere uitgaven te betalen door de Centrale Dienst der Vaste Uitgaven voor rekening van de Rijkspsihiatrische inrichtingen, respectievelijk Rekem en Geel, een debettoestand van die rekeningen veroorzaken.

Artikel 49

De Fondsen ingeschreven onder artikel 60.02.02.A van de Sectie 59 van Deel 1 van Titel IV mogen ook aangewend worden voor de uitgaven voortvloeiend uit het openen, ten name van de in de pleeggezinnen geplaatste minderjarigen, van een compensatoire vergoeding die een deel van het bedrag van de kinderbijslag vervangt.

Deze fondsen mogen eveneens worden aangewend tot dekking van de uitgaven, voortvloeiend uit de maatregelen die zullen worden genomen met het oog op de begeleiding in gezinsverband, de algemene preventie en de uitvoering van hulpverleningsprogramma's in het kader van de wet van 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming. De Gemeenschapsminister van Gezin en Welzijnszorg wordt gemachtigd hiertoe overeenkomsten af te sluiten met de betrokken instellingen, diensten en/of verenigingen die belast zullen worden met de uitvoering van de vorenbedoelde maatregelen.

ANDERE VERBINTENISSEN TOEGELATEN
DOOR HET BEGROTINGSDECREET

Artikel 50

De Gemeenschapsminister van Huisvesting wordt ertoe gemachtigd de hieronder vermelde instellingen toe te laten verbintenissen aan te gaan tot het naast elke instelling aangegeven bedrag in het kader van de sociale huisvesting :

- de Nationale Maatschappij voor de Huisvesting :
2.000.000.000 frank ;
- de Nationale Landmaatschappij : 2.860.000.000 frank ;
- het Vlaams Woningfonds voor de Grote Gezinnen :
2.960.000.000 frank.

Artikel 51

De Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en de Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Waterbeleid en Onderwijs, worden ertoe gemachtigd, namens het Gewest, de verbintenissen aan te gaan tot het betalen op de vervaldag aan de gewestelijke en lokale openbare besturen, van de intrest en de aflossing, binnen een termijn van ten hoogste 20 jaar, van leningen door het Gemeentekrediet van België toegestaan ter vervanging van de toelagen aan de ondergeschikte openbare besturen voor de uitvoering van werken die vermeld zijn in artikel 2, §1, V en VI van het besluit van de Regent van 2 juli 1949, gewijzigd door latere Koninklijke Besluiten en bij art. 3, 4 en 5 van het Koninklijk Besluit van 23 juli 1981. Die verbintenissen mogen, in 1985, gaan tot een totaal aan leningen dat niet meer mag belopen dan 1.619.100.000 frank.

ANDERE BIJZONDERE BEPALINGEN

Artikel 52

Elke verbintenis, aan te gaan krachtens de artikelen 15, 17, 36, 39, 44, 45, 46, 48 en 51 van dit decreet, wordt onderworpen aan het visum van de Controleur der Vastleggingen en aan het Rekenhof.

Voor de tiende van iedere maand legt de Controleur der Vastleggingen aan het Rekenhof een in drievoud opgemaakte lijst met de verantwoordingsstukken voor, die eensdeels het bedrag vermeldt van de vastleggingen die tijdens de afgelopen maand gevisieerd werden, en anderdeels, het bedrag aangeeft van de vastleggingen die gevisieerd werden sinds het begin van het jaar.

De lijst van de maand december maakt de jaarlijkse verzamelstaat uit.

Binnen de tien dagen na ontvangst van de jaarlijkse verzamelstaat zendt het Rekenhof twee door het Hof afgesloten exemplaren naar de Executieve terug.

Artikel 53

In verband met toelagen voor investeringen van openbaar nut kunnen, zowel voor de aangelegenheden bedoeld in artikel 59bis als voor de aangelegenheden bedoeld in artikel 107quater van de Grondwet, voorschotten tot beloop van maximum 90 % van de toelage worden verstrekt onder bij besluit van de Executieve bepaalde voorwaarden.

De ordonnanties van betaling, betreffende voorschotten op toelagen in kapitaal worden vrijgesteld van het voorafgaand visum van het Rekenhof; zij zijn onderworpen aan de regels bepaald in artikel 23 van de wet van 28 juni 1963, tot wijziging en aanvulling van de wetten op de Rijkscomptabiliteit en aan de regels bepaald in artikel 23 van de wet van 15 mei 1846.

De betaling van het saldo van de toelage in kapitaal of het beschikbaar stellen door het Gemeentekrediet van België van het saldo der toelage door deze instelling gefinancierd, wordt voorafgaandelijk aan het visum van het Rekenhof voorgelegd, gestaafd door de goedgekeurde eindafrekening en alle andere bewijsstukken.

Bij het ter beschikking stellen van het saldo van de toelage door het Gemeentekrediet van België zijn, in voorkomend geval, de bepalingen van de 2e, 3e, en 4e alinea van artikel 14 van de organieke wet van 29 oktober 1846 op de inrichting van het Rekenhof, van toepassing.

Artikel 54

In afwijking van de besluitwet van 5 december 1946, waarbij aan de Nationale Maatschappij der Waterleidingen toelagen verleend worden, ter aanvulling van deze voorzien bij de wet van 26 augustus 1913, houdende oprichting van deze maatschappij, kan de Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Waterbeleid en Onderwijs, ten laste van artikel 51.80.03, subsidies ten bedrage van de volledige kostprijs toekennen aan de Nationale Maatschappij der Waterleidingen, voor allerlei uitgaven in verband met studies en werken, die op verzoek van de Vlaamse Executieve uitgevoerd worden met het oog op de realisatie van verbindingen met de waterleidingssystemen van andere drinkwatermaatschappijen en -diensten.

Artikel 55

De Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening, Landinrichting en Natuurbehoud, wordt ertoe gemachtigd, binnen de perken van de kredieten beschikbaar op het begrotingsartikel, 63.10.03 van sectie 75 van de tabel gevoegd bij dit decreet, de vaste beloften van toelage te verlenen en te vereffen.

nen, na goedkeuring door de Vlaamse Executieve, aan de ondergeschikte besturen welke groene ruimten, of gronden daartoe bestemd, hebben verworven op basis van de beloften van toelage eerder verleend door de bevoegde overheid.

Artikel 56

De Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening, Landinrichting en Natuurbehoud, wordt ertoe gemachtigd, mits advies van de Inspectie van Financiën, gebruikstoelatingen te verlenen, hetzij van beperkte, hetzij van onbeperkte duur, aldan niet mits vergoeding lastens de gebruiker, van de domeinen, gronden en gebouwen verworven of te verwerven lastens het artikel van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap bestemd ter aankoop van gronden voor de aanleg van openbare groene zones.

Deze gebruikstoelatingen mogen, zonder kosteloos opzegbaar te zijn door de Vlaamse Gemeenschap, de duur van negen jaar niet overschrijden, tenzij mits instemming van de Vlaamse Executieve.

Artikel 57

Onverminderd de bepalingen van de wet van 28 december 1967, wordt de Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening, Landinrichting en Natuurbehoud, ertoe gemachtigd binnen de perken van de kredieten beschikbaar op het begrotingsartikel 12.28.03, Sectie 75, Titel 1 van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap, de lopende uitgaven van welkdanige aard zij mogen zijn, te dragen met het oog op de afwatering, al dan niet door middel van kunstwerken, van de waterlopen van eerste categorie bedoeld door de wet van 28 december 1967, voornoemd.

INSTELLINGEN VAN OPENBAAR NUT

Artikel 58

Wordt goedgekeurd de bij dit decreet gevoegde begroting voor het jaar 1985 van het Commissariaat-generaal voor de Internationale Culturele Samenwerking.

De begroting beloopt voor de ontvangsten en voor de uitgaven 430.200.000 frank.

De ontvangsten en uitgaven voor orde worden respectievelijk geraamd op 100.000 frank en 100.000 frank.

Artikel 59

Wordt goedgekeurd de bij dit decreet gevoegde begroting voor het jaar 1985 van de Openbare Afvalstoffenmaatschappij voor het Vlaamse Gewest (OVAM).

De begroting beloopt voor de ontvangsten en voor de uitgaven 323.200.000 frank.

De ontvangsten en de uitgaven voor orde worden geraamd op 100.000 frank en 100.000 frank.

BIJLAGE

BIJLAGE

Opsplitsing van de uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1985 over de diverse gespecialiseerde commissies

Commissie voor financiën en begroting

Secties 01, 10, 15, 20, 21, 22 en 23.

Commissie voor buitenlands beleid

Sectie 96 (Commissariaat-generaal Internationale Culturele Samenwerking en Nederlandse Taal-
unie) (+ begroting CGICS).

Commissie voor onderwijs

Sectie 24 (samen met Minister Poma) 30, 31, 32, 33, 34, 95 (NCC - samen met Minister Poma).

Commissie voor bijstand aan personen

Secties 14, 55, 56, 57, 58, 59.

Commissie voor gezondheidsbeleid

Secties 18, 65, 66, 67.

Commissie voor huisvesting

Secties 17, 80.

Commissie voor binnenlandse aangelegenheden

Secties 13, 85.

Commissie voor leefmilieu en waterbeleid

Secties 19, 76 (+ begroting OVAM).

Commissie voor ruimtelijke ordening, landinrichting en natuurbehoud

Secties 16, 75, 77.

Commissie voor economisch, tewerkstellings- en energiebeleid

Secties 11, 70, 71, 72.

Commissie voor culturele aangelegenheden en pedagogische en didactische vorming

Secties 12, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 45, 46, 47, 48, 49, 52, 53, 60, 78, 95 (NCC - samen met Minister
Lenssens).

Commissie voor mediabeleid

Sectie 96 (BRT).
